

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Cherryh_Carolyn_Janice-Vesmir_cizincu_1-Cizinec.pdb

PDB Name: Cherryh-Vesmir cizincu1-Cizinec
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.8.2007
Modification Date: 18.8.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Příběhy z vesmíru cizinců

Cizinec

Vetřelec

Dědic

Předchůdce

Obránce Průzkumník

Další knihy C.J. Cherryh v Trifidu

Cyteen - zrada

Cyteen - znovuzrození

Cyteen - obhajoba

C.J. Cherryh

Cizinec

TRITON

C.J. Cherryh Cizinec

© C.J. Cherryh, 1994 Translation © Marek Čtrnáct, 2003 Cover © Jan Patrik Krásný, 2003 © TRITON, 2003

ISBN 80-7254-394-6

Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10

www.triton-books.cz

Knihy jedna

I

Byla to hluboká temnota, neprozkoumaná, nepočítáme-li robosondy. Byla tu ale hmota, která představovala pro Zemi druhý odrazový můstek k řetězci slibných hvězd, a pro první loď s posádkou, která se ocitla v jeho vlivu, byl hmotobod opuštěné místo - žádná změť elektromagnetických vln, která naplňovala lidmi obývaný prostor, žádné drby obchodníků, žádné instrukce dispečerů lodím a jejich posádkám ani rychlé, sporadické hovory strojů. Tady se o senzory otíralo jen vyzářování hmoty, vzdálené hvězdy a kdesi v pozadí šepot samotné existence. I tak to ale stačilo k přilákání pozornosti.

Tady si lidské bytosti musely připomínat, že vesmír je mnohem větší než jejich malé hnízdečko hvězd - že ve vesmíru jako takovém ticho vždycky přehluší i ten nejhlasitější výkřik života. Lidé vesmír zkoumali a pronikali do něj, stavěli stanice a žili své životy jako biologická kontaminace nekonečna, prostorově i časově ohraničená porucha.

Ale nebyli ve vesmíru sami: o tom už se nedalo pochybovat.

A tak, když sondy někde ohlásily možnost existence života, když někde hvězdy vypadaly přátelsky pro živé tvory, lidé se tam vydávali s opatrností a mechanickými ušima nastraženými do temnoty - tak jako naslouchal Phoenix během stohodinového přeletu reálným prostorem.

Na žádné frekvenci nic nezaslechl - což potěšilo jak kapitány, tak posádku. Phoenix nestál o to, aby si někdo jiný dělal nároky na to, co chtěl on - most do nové oblasti bohaté na přírodní zdroje, konkrétně hvězdu třídy G5 označenou v příručkách Obrany kódem T-230 a na mapách cifrou 89020, u které měl Phoenix vykonat svůj úkol uložený v databankách.

Doletět ke hvězdě, vyložit těžké stroje... Vybudovat stanici, která by vítala obchodníky a rozšířila lidskou rasu do nové, ziskové oblasti vesmíru.

A tak měl Phoenix na palubě komponenty stanice, řasy a kultury pro její nádrže, aby udržela život, plány a mapy obvodů, diagramy, procesy a programy, data i detaily; byli tu piloti důlních lodí, mechanici, stavitelé, zpracovatelé i technici, jejichž odměnou mělo být, že budou prvními podílíky první obchodní stanice, která spojí Zemi s tímto řetězcem hvězd - posledním a nejsebevědomějším koloniálním výbojem planety Země založeným na předchozích úspěších. Optika řekla matičce Zemi, které hvězdy jsou bohaté. Roboti je prozkoumali bez jakéhokoli rizika pro lidi... Prozkoumali a vrátili se s navigačními a pozorovacími údaji: T-230 byl natolik bohatý systém, že Phoenix byl naložený

až po okraj, tak, jak se dá loď naložit, jenom pokud neočekává, že se cestou s čímkoli střetne, a pokud má naprostou jistotu, že si u svého cíle může doplnit palivo. Jak letěla, narušovala dráhu částic plynu a prachu kolem sebe, zatímco uvnitř posádka prováděla stohodinovou rutinu údržby, rekalibrací a navigačních kontrol. Při poslední kontrole před návratem do normálního prostoru si kapitáni dali kávu, přečetli si zprávy a odsouhlasili časový rozpis, který jim dodal navigátor McDonough. Pilotovi se na okraji displeje objevila blikající zelená tečka a on měl pocit, že věci probíhají dobře, podle plánu, a že loď je v perfektním stavu. Taylor byl ZAPOJENÝ, což znamenalo, že k němu proudily vstupy rychlostí, která vyžadovala počítačové rozhraní. Byl izolovaný od tendence lidské mysli zpracovávat údaje laterálně a nic neodvádělo jeho pozornost od záplavy dat. Jeho uši sledovaly pouze počítačové signály a zrak i ostatní smysly byly chemicky zaostřené na počítačem zprostředkovanou rychlost letu lodí. Než přejde do normálního prostoru, musí dorazit k zelené tečce. Tečka se objevila, a co s tím budou dělat jiné lidské bytosti, nebyla v žádném případě Taylorova věc - ani o tom nepřemýšlel. Když k němu bod výstupu dorazil a čas se mu složil, sebevědomě sáhl napříč prostorem k T-230.

Byl skvělý pilot. Díky drogám v krevním oběhu byl nesmírně soustředěný a dokázal bez námahy chápat abstraktní data, která mu blikala před očima a skučela v uších. Zamířil by s Phoenixem do samotného středu pekla, kdyby mu počítač předal jeho souřadnice. Ale dostal souřadnice T-230. A díky tomu byl jediný člověk na palubě, který si uvědomoval, kam loď letí, zatímco čas zůstával složený. Stále zůstával složený.

Srdce mu začalo tlouct v reálném čase a jeho oči se upíraly na obrazovku, která blikala rudě. Objevovaly se na ní čáry a potom tečky, když se z čar staly pouhé možnosti, až nakonec obrazovka zčernala a červeným písmem na ní zaplála slova BODOVÁ CHYBA jako neodvolatelný Boží soud.

Tep se mu zrychloval. Natáhl se k tlačítku ZRUŠIT a ucítil ho pod svými prsty. Nic neviděl, leda BODOVOU CHYBU. Stěží nahnátl západku: a čas se stále skládal, když odkryl tlačítko ZRUŠIT, i když už si nepamatoval proč. Na rozdíl od počítače neměl žádný úkol, jen tu jednu obtížnou potřebu.

Ukončení programu.
Prázdná obrazovka.
BODOVÁ CHYBA.
Bůh neměl další data.

II

Loď se propadla a zazněl poplach: Toto není cvičení. Selhání počítače. Toto není cvičení.

McDonoughovi bušilo srdce a potil se úsilím, když stiskl knoflík, kterým chtěl kontaktovat Taylora. Všechny obrazovky byly prázdné.

Toto není cvičení...

Napevno zabudované tlačítko ZRUŠIT dělalo svou práci.

Phoenix se pokoušel zachránit. Vypadl z vě bez ohledu na křehká lidská těla uvnitř sebe. Potom se pokusil znovu rebootovat své počítače podle dostupných informací. Zavolal kapitána, navigátora, pilota a druhého pilota pomocí bolestivých šoků do jejich Q-čipů. Ještě dva šoky a McDonough zjistil, že se na obrazovkách navigační stanice objevují data.

Na videu byla hvězda.

Ne, byly to dvě hvězdy, jedna zářivá modrobílá, jedna slabá červená. McDonough ztuhle seděl. Před očima mu proběhla budoucnost Phoenixu. Končila v bílém nukleárním pekle.

"Kde to jsme?" zeptal se někdo. "Kde to jsme?"

Taková otázka byla obviněním navigátora. McDonough ji pocítil jako ránu do svého už tak pohmožděného břicha a otočil se k pilotovi. Taylor se ale jen díval na své obrazovky. Nic nedělal. Nehýbal se.

"Inoki," řekl McDonough. Ale druhý pilot byl v bezvědomí, ne-li něco ještě horšího.

"Ať sem přijde Greene. Greene a Goldberg na můstek." To byl LaFarge, starší kapitán, na posádkovém kanálu, tvrdý a nekompromisní. Volal dva záložní piloty. McDonough cítil, že otřesy ustávají. Zajímal ho, jestli chce LaFarge zavolat všechny záložníky. Ó, ano, jedna jeho část si to přála, přála si jít do postele a jen tak tam ležet a nemuset se vyrovnávat s realitou, ale musel zjistit, co je to za dvojhvězdu, kde jsou a jakou chybu mohl jen udělat, že jsou tady. Z výživných látek, které mu dodával medisystém, se mu dělalo špatně. Pohled před ním byl šílený. Optika se nemohla mýlit. Roboti se nemohli mýlit. Jejich přístroje se nemohly mýlit.

"Pane?" Karly McEwanová, stejně ohromená jako on, seděla vedle něj. Karly byla jeho pravá ruka; byla sice otřesená, ale mačkala knoflíky a se zaťatými zuby se pokoušela najít v tom chaosu nějaký řád. "Pane? Přejít na standard? Pane?"

"Prozatím ano," zamumlal, i když to možná řekla jen nějaká jeho vyšší mozková funkce, zatímco vědomá inteligence pracovala na nižší úrovni. Slovo "prozatím" ho zasáhlo jako informace o blížící se zkáze, protože si uvědomil, že neví o žádném rychlém způsobu, jak zjistit základní fakta o tomto systému.

"Spektrální analýza, stanice dvě a tři. Mapové srovnávání, stanice čtyři. Stanice pět, znovu si projedte celou sekvenci a souřadnice cíle." Rozkazy stále vydával přední mozek. Zbytek fungoval asi tak jako Taylor, tedy vůbec ne.

"Potřebujeme tady doktora. Je Kijoši na můstku? Taylor a Inoki mají potíže."

"Jsme stabilní?" To se ptal Kijoši Tanaka, jestli je už bezpečné rozepnout si pásy a jít za piloty, ale každá otázka teď zněla dvojsmyslně, vytrácela se do neznáma a nepoznatelná. "Tak stabilní, jak to jen jde," řekl LaFarge a program spektrální analýzy mezitím chrлил záplavu dat a srovnával je se všemi hvězdnými systémy v souboru. Na McDonoughově obrazovce číslo jedna vyjely vyloučené záznamy. Úplně vespod byl nápis NEBYL NALEZEN

ODPOVÍDAJÍCÍ ZÁZNAM. PROHLEDÁNO BYLO 3298 POLOŽEK.

"Na kanálu B nás bombardují otázkami," ozvali se z komunikační sekce. "Speciálové chtějí opustit kajuty. Požadují zapojení obrazovek." Tohle byla Taylorova rutina. Taylor vždycky nechával pasažéry dívat se, jak loď opouští Zemi, jak vstupuje do hmotobodů, jak je opouští...

"Ne," odsekl LaFarge. "Žádné obrazovky." I slepý by poznal, že máme potíže. "Řekni, že máme na můstku raněné. Že máme moc práce."

Tanaka došel k Taylorovi a Inokimu a něco Taylorovi píchl. McDonough to koutkem oka zaregistroval. Cestující cítili, že se rutina změnila, a nápis NEBYL NALEZEN ODPOVÍDAJÍCÍ ZÁZNAM se nezměnil.

HLEDAT DÁL?

Počítači došly blízké hvězdy.

"Karly, přiřadila jsi prioritu hledání od standardu jedna?"

"Od standardu," odpověděla druhá navigátorka. Hledání tedy začalo u Slunce a pokračovalo jeho blízkými sousedy.

"Náš vektor, plus minus deset světelných."

Ošklivý pocit v McDounoughově žaludku zesílil. Nic nedávalo smysl. Dorazili záložní piloti a kladli nepříjemné otázky, na které nikdo nemohl odpovědět, tytéž otázky, které navigátoři kladli svým přístrojům a záznamům. Kapitán řekl lékařům, aby odvedl Taylora a Inokiho z můstku - zaklel, když to řekl, a Tanaka zatím zvedl oba piloty na nohy - Taylor mohl chodit, ale zdálo se, že vůbec nevnímá, co se děje. Inoki se dokázal stěží postavit; jeden komunikační technik ho musel podepřít a odvést, když mu Tanaka rozepnul pásy a odpojil hadičku z implantátu. Ani jeden z nich se nepodíval na Greena nebo Goldberga. Taylorovy oči byly zaměřené do nekonečna. Inoki je měl zavřené.

HLEDAT DÁL? ptal se počítač, když projel všechny hvězdy do třiceti světelných let od Země.

"Máme pět procent paliva," ohlásil klidně kapitán, i když to mohlo znamenat rozsudek smrti. "Zachycujeme nějaké vysílání?"

U téhle hvězdy? zeptal se McDonough sám sebe a komunikační důstojník odpověděl: "Vůbec nic. Ta hvězda produkuje dost šumu na přehlušení čehokoli."

"Zapněte dálkové senzory a zaměřte je dozadu. Předpokládejte, že jsme přestřelili."

"Ano, pane."

O chvíli později na trupu zasténala hydraulika. Rozbalovala se velká anténa a připravovala se naslouchat. Vě bylo sníženo na bezpečnou hodnotu - bezpečnou, kdyby byli poblíž Slunce, ale to nebyli. O tomhle systému nebyla k dispozici žádná data. Jistě, shromažďovali je, využívali všech senzorů, ale nic jim nemohlo dát aspoň minimální jistotu, že nemají v dráze nějaký kámen. Nikdo se nikdy nevynořil z hyperprostoru v těsné blízkosti dvojhvězdy, ani žádné jiné velké hmoty. Jen Bůh věděl, co se stalo s polem.

McDonoughovi se třásly ruce, když zadal rozsah pro obě vyhledávací sekvence, skoro sto světelných let na všechny strany, výsledek negativní, mimo cíl. Pořád nevěděli, kde jsou, ale s pěti procenty zásoby paliva stejně nemohli v rozumném čase odletět. Měli těžařské lodě; díky bohu, že měli těžařské lodě a části stanice. Mohli by získat nové palivo z vesmírného ledu...

Až na to, že tam venku byla pekelná radiace, že sluneční vítr, který vanul od modrobílého slunce, byla smrtící vichřice. U téhle hvězdy nemohlo žít nic z masa a kostí, a pokud budou posádky těžařských lodí pracovat, budou muset omezit pobyt venku.

Anebo, pokud loď padala do gravitační studny obří hvězdy - a to se mohlo docela dobře stát... No, pak by je radiace zasáhla naplno dřív, než by se zřítily do hvězdy.

"Znovu jsme prošli zážehovou sekvenci," řekl Greene z Taylorova sedadla. "Nenašli jsme žádnou chybu v příkazech."

Což znamenalo, že Taylor se přesně řídil pokyny, které mu poslala navigační sekce. McDonougha zamrazilo.

"Máte k tomu co říct, pane McDonoughu?"

"Zatím ne, pane." Snažil se mluvit klidně, ale necítil se tak. On chybu neudělal. Ale nemohl to dokázat z údajů přístrojů.

Loď se nemohla vynořit z hyperprostoru orientovaná jinak, než když do něj vstoupila. To neudělala. To nešlo. Ale kdyby nějaká hyperprostorová částice poškodila zásobní paměť, i kdyby počítač ztratil svůj cíl a výsledkem by byla BODOVÁ CHYBA, se svou zásobou paliva se nemohli dostat mimo dohled známých hvězd.

Dvě hvězdy, ne moc daleko od sebe, se spektry odpovídajícími mapám, to bylo všechno, co potřebovali. Dvě hvězdy z jejich map a mohli určit svou polohu. Nemohli být víc než pět světelných let od svého druhého hmotobodu, ani kdyby vyčerpali úplně všechno palivo - to nebylo možné. Nemohli být víc než dvacet světelných let od Země.

Jenže do dvaceti světelných let od Země nebyla žádná obří modrobílá hvězda kromě Siria, a tohle nebyl Sirius. Spektra těchto sluncí nikam nezapadala. To nedávalo smysl. Ani nic jiného.

Začal pátrat po pulsech. Když vám došly krátké milníky, hledali jste dlouhé, takové, které by nelhaly, a začali jste přemýšlet o jen z poloviny podložených teoriích - o kosmických makrostrukturách, složených rozhraních nebo prostě jakémkoli stéble zdravého rozumu, které by vám umožnilo na něčem pracovat nebo navrhlo nějaký směr nebo naznačilo, která ze sta různých nepravděpodobných věcí je skutečná.

III

Něco se pokazilo.

Ta zpráva se šířila vnějšími chodbami od chvíle, kdy posádka stanice a stavební dělníci dostali povolení opustit kajuty. Zpráva se dostala do společných místností, kde staničáři, piloti tlačných lodí a mechanici postávali namačkaní jako sardinky před videobrazovkami, které na všech zatracených kanálech zobrazovaly jen nápis PROSÍM, ČEKEJTE.

"Proč nám něco neřeknou?" narušil kdosi klid. "Něco by nám říct měli."

Další technik řekl: "Proč nemáme obraz? Vždycky jsme přece měli obraz."

"Na nás se můžou vysrat," řekl pilot tlačné lodě. "Na nás na všechny. Nebudou se s náma zahazovat."

"Asi se nic nestalo," řekl někdo jiný a nastalo nejisté ticho - protože tohle nevypadalo jako jindy. Při brždění to s lodí pořádně zatřáslo a technici, kteří se ve vesmíru vyznali, byli stejně napjatí a nervózní jako těžaři ze Sluneční soustavy a stavební dělníci, kteří neměli s mezihvězdnými lety žádné zkušenosti.

I Neill Cameron si myslel, že "něco asi není v pořádku" - i mechanik pro tlačné lodě jako on si všiml rozdílu mezi vstupem do tohoto systému a toho minulého. Přátelé a páry jako on a Mijume Littleová obvykle jen tak stáli a čekali. Mijumina ruka byla studená a nehybná. Ta jeho se potila. Možná - jak řekl Mijume - technici nahoře připravovali nějakou velkou show na oslavu přiletu do nového domova.

Možná, že to byla jen rutina, protože vypínali motory a zůstávali tu - posádka se možná snažila zjistit jejich intrasystémový kurz nebo místní zdroje surovin a každou chvíli oznámí: "Připoutejte se, prosím, provádíme změnu kurzu." Tohle někdo tvrdil a on v to pevně doufal.

A možná, že měl Phoenix potíže. Ve všech otázkách byla znát tahle možnost... Ale na paniku bylo zatím příliš brzy. Posádka lodi dělala svou práci a i vesmírné skvrně vědělo, že není dobré mluvit o potížích ani začínat fámy - nadějně lži nebo spekulace o nejhorších potížích, o kterých museli všichni vědět, jako byl pád, tedy výstup příliš blízko hvězdy. Bláhový strach. Byli tam roboti, kteří pozici T-230 zafixovali s naprostou jistotou. Posádka Phoenixu byla zkušená a dobře vybraná - samotný Phoenix létal pět let jako obchodní loď, než byl vybrán pro sestavení stanice u T-230 a OSN by neutratilo miliardy za druhořadé vybavení ani za posádku, která by shodila loď do hvězdy.

Bože, přece to nemohl být pád. To byla příliš malá šance.

Neill dokázal rozebrat tlačnou nebo těžařskou loď a zase ji dát dohromady. Na intrasystémové těžařské lodi se toho mohlo stát jen málo, co by se nedalo spravit s dobrým odhadem a šroubovákem; ale co by se mohlo stát s hypermotorem - s těmi obludnými motory, které generovaly hyperprostorové efekty - to nespadlo do jeho kompetence a vymykalo se to jeho chápání.

Nápis ČEKEJTE, PROSÍM najednou zmizel. Na obrazovce se objevily hvězdy a místností se rozlehl kolektivní úlevný výdech. Ten vzápětí vymizel v ustaraném mumlání techniků, kteří stáli v jednom rohu místností. Mijume pevněji sevřela Neillovu ruku, zatímco technici říkali věci jako "To není správné" a "Kde to sakra jsme?".

Bílá záře mu připadala jako hvězda. Mijume možná taky. Ale technici vrtěli hlavami. A na obrazovce byla ještě rudá záře a tomu Neill nerozuměl.

"To není G5," řekl jeden z nich. "To je zasraná dvojhvězda."

A když se obyčejní dělníci začali ptát, co tím myslel, odsekl: "Nejsme tam, kde máme být, debile!"

O čem to mluví? ptal se Neill sám sebe. To, co slyšel, nedávalo smysl a Mijume vypadala vyčerpáně. Technici říkali: "Uklidněte se" a "Nedělejte fámy," ale ten, který tvrdil, že tu jsou špatně, je přehlušil.

"Nejsme u žádný zasraný gé pětky!"

"A kde tedy jsme?" zeptala se Mijume - bylo to vůbec poprvé, co promluvila. Ptala se jeho nebo kohokoli jiného a Neill nevěděl, co jí na to má říct - nechápal, jak mohli minout T-230 a dostat se k jiné hvězdě... Pokud věděl, podle všeho, co se kdy učil, lodě prostě letěly tam, kam jste je namířili, to byl základní zákon fyziky... Nebo ne? Zamířili jste, vytvořili pole a potom jste letěli, a pokud jste měli dost paliva, dostali jste se tam.

A jeho hardwarově zaujatý mozek si myslel: Mohli jsme přestřelit? Jak daleko můžeme být s tímhle množstvím paliva? "Hovoří kapitán LaFarge..."

Hlášení bylo určené všem a lidé naléhavě volali po tichu.

"...nešťastným okolnostem," bylo všechno, co Neill zaslechl, a to se zoufale snažil kapitána poslouchat. Mijume mu zatínala prsty do ruky, lidé znovu mluvili a Mijume ze všech sil vykřikla: "Ticho!" ve stejnou chvíli jako ostatní.

"...problém s polohou," to byla další jasná fráze.

A potom: "Loď není vystavena žádnému bezprostřednímu nebezpečí..."

"To je modrobílá hvězda!" vykřikl technik. "Co myslí, že to je?"

Někdo toho troubu umlčel. Ostatní umlčeli ty, kteří kladli otázky.

"...všechny požádat, aby dál konali svou práci," říkal La-Farge. "A pomohli technickému personálu, zatímco se pokusíme stanovit naši polohu. Budeme v tomto systému hledat možné zdroje paliva. Jsme na takovouto situaci velmi dobře vybaveni. To je vše. Jen klid."

"Stanovit polohu", to znělo dobře. "Zdroje paliva" ještě lépe. "Velmi dobře vybaveni" znělo, jako by posádka už měla připravený plán. Neill se toho vši silou držel, zatímco jiná jeho část si myslela: Tohle se nám přece nemůže stát, nám ne... Na téhle lodi se nemůže nic pokazit, je tu hodně bezpečnostních opatření, na všechno se myslelo... Všichni byli pečlivě vybráni, prošli mnoha zkouškami, museli mít hory doporučení, aby se o nich dokonce jen uvažovalo jako o možných kandidátech na tuhle cestu. Na lodi, na které závisel celý zatracený kolonizační program, nebylo místo pro neschopné hlupáky a takhle důležitou misi přece nemohla potkat žádná katastrofa. Lidé to plánovali příliš dlouho.

Byli přehnaně opatrní. Všechno přece šlo tak dobře.

"Stanovit polohu," řekl nějaký technik. "To jejich 'Stanovit polohu' se mi nelíbí. Mluvíme tu o pádu?"

"Ne," řekl starší technik. "Mluvíme o tom, kde jsme. A zjevně je to jinde, než kde máme být."

"Prej doplnit palivo," řekl jiný technik. "Tam venku je pekelná radiace."

Tlačné lodě nemají stínění potřebné k práci v takovém prostředí, pomyslel si Neill a zvedl se mu žaludek, když si uvědomil realitu. I u Jupitera byla nebezpečná radiace. Ale tohle... Ta dvě slunce, která zářila tak, že to ničilo kamery... Tohle piloti těžařských lodí nemohli přežít. Rozhodně ne dlouho. Takže těžařské lodě se sice použít daly, ale cena by byla hrozná a nevyhnutelná - dozimetry by tmavly a každá další hodina pobytu venku by se přičítala. Tlačné lodě měly stínění odpovídající prostředí, v jakém se měly pohybovat - poblíž mírné, přátelské hvězdy typu G5.

Neřekl to nahlas. Mijume vypadala vyčerpáně. On asi taky.

Čísła začala dávat smysl - to myslel ten pilot, když řekl, že je něco v nepořádku: společnost jim mohla lhát, kapitán placený společností mohl odmítnout odpovídat, ale čísla vám nikdy lhát nemohla. Čísła dávala smysl a výsledek se nezměnil, nezmění a nemůže změnit. Přání se nepočítají.

IV

McDonoughův stín padl na Taylorovo křeslo a řekl, že se žádná chyba nestala. Taylor si to uložil do informačního vaku. Věci vnímal bolestně pomalu nebo vůbec ne. Jiné vstupy z okolí byly irelevantní. Jeho mozek se odmítal nechat rušit trivialitami. Ale navigátorovi pozornost věnoval... A pokusil se ho zeptat, i když to znamenalo neuvěřitelně zpomalit myšlení, aby ze sebe vypravil jediný složitý zvuk:

"Cože?"

Mluvení, lidé, co se ho bez povolení dotýkají a mluví na něj. Taylor jejich hlasy odfiltroval, dokud se nevrátil McDonoughův hlas a ve své nekončené pomalosti mu nesdělil, že mají plné nádrže. To bylo hodno zpracování: byli u této hvězdy několik měsíců reálného času. Důležitá informace.

Potom řekl navigátor, že Greene je nemocný, něco o nehodě, o pilotech těžařských lodí a členech posádky, kteří byli mrtví nebo umírali na ozáření, že piloti zaučují nové piloty, aby dělali jejich práci, až oni budou mrtví... Něco o hvězdě, ke které chtěli letět. Navigátor pro něj měl hvězdu a měli palivo a teď poletí, pryč z tohoto pekla, od té dvouhlavé obludy, která mu zpívala v pomalé temnotě. Poprvé za nedávnou věčnost dostal nová data.

"Ukaž," vypravil ze sebe Taylor, potřeboval cíl a McDonough mu dal souřadnice, které nedávaly smysl ani samy o sobě, ani spolu s tím, kde museli být.

"Chyba," řekl Taylor. Ale McDonough řekl, že stanovili nový počátek, u této hvězdy, a že optickými přístroji objevili možný hmotobod a zaměřili za ním hvězdu třídy G5.

McDonough vydal další čísla - Taylor se jimi opájel, cítil nezměrnou úlevu, ale nepostupoval kupředu, pořád s pomalým, bolestivým soustředěním poslouchal McDonougha. McDonough řekl, že posádka a kapitán chtějí, aby Taylor věděl, že poletí. Řekl - a to nebylo příliš jasné - že si myslí, že by mohl nějak vnímat jejich pohyb.

Sakra, jistě, že ano. Věci se pohybovaly, rychleji a rychleji. V dohledu byly opravdové datové body, a víc než jeden. Taylor s námahou řekl McDonoughovou rychlostí:

"Můstek. Hned."

McDonough odešel. Tok dat ustal. Taylor čekal. A čekal. Někdy mu to připadalo jako roky a nebyla žádná záchrana, jen čekat na další bod, na další povolený kontakt.

Ale McDonoughův hlas se vrátil, po dlouhé, dlouhé době a řekl, že kapitán chce, aby Taylor usedl do pilotního křesla na můstku. Goldberg bude v záloze. Greene, připomněl mu, byl nemocný. Inoki byl mrtvý. Umřel před třemi lety podle pozemského času.

Informace. Musel počítat s Goldbergem jako zálohou. Jeho mysl se vzpínala. Držel ji na uzdě. Budou tam čísla. Konečně data, konečně bude mše pokračovat.

Sedl si. Cítil kolem sebe křeslo. Někdo říkal - byl to povolený hlas, Tanaka - že drogu nepotřebuje. Že jeho mozek si ji už vyrábí sám.

Zajímavá informace. To vysvětlovalo mnoho. Potom mluvil Goldberg a řekl, že jsou mimo známý vesmír, daleko od Země a Slunce a že pořád nevědí jistě, jak se tam dostali, ale že prošli něčím, co, jak doufali, nebylo trvale přirostlé k téhle hvězdě.

Dej si pozor, řekl Goldberg. Slyšíš mě?

"Ano," řekl pomalu a trpělivě Taylor. Ale čísla se rozrůstala.

Uviděl cílovou hmotu. Měl ji. Tentokrát ji už nemohl ztratit.

Goldberg byl s ním. A vesmír k němu znovu mluvil, tak rychle, že rozuměl. Skočil do gravitační studny a zase ven, a přitom gravitaci bezstarostně ignoroval. Viděl G5.

Goldberg se odmlčel - nebo už byl tak pomalý, že ho neslyšel. Měl hvězdu a natáhl se po ní, klidně a s jistotou, že jeho čísla jsou správná.

A loď vzal s sebou.

Ve světle žlutého slunce vypnul jeden systém za druhým.

Potom věděl, že může spát.

Kniha dvě

I

Cizí hvězda vyšla, vedle měsíce, nad pískovcovými skalami, v posledních paprscích slunce. Manadgi se krčil nad podivnými, pravidelnými rýhami na břehu potoka a prohlížeje si stopy, jež stroje zanechaly v pískovci, si zastrčil kabát mezi nohy a naslouchal všem čtvrtím nebe, příznivým i nepříznivým. Slyšel jen tiché čírkání a o'o'oklik nějakého malého tvora v křoví.

Teď bylo na obloze víc nestálých hvězd, malých světelných skvrnek, jež se nepravidelně pohybovaly okolo první. Ti, kteří měli výjimečně ostrý zrak, je někdy mohli spočítat, dvě nebo tři tečky, před svítáním nebo před soumrakem, v blízkosti cizí hvězdy.

Jejich počet se měnil. Spojovaly se a rozdělovaly. Má se k nim počítat i cizí hvězda, nebo jen doprovodné hvězdy samy - a od kterého dne? Jak má jeden vědět, jsou-li takové kombinace příznivé, nebo ne?

To nedokázali říct ani astronomové před sto dvaadvaceti lety, když se na nebi poprvé cizí hvězda objevila, nejprve tak

slabá, že ji viděli jen ti s nejlepším zrakem, jak se říkalo - hvězda, která vycházela a zapadala s měsícem, v jeho dávném tanci se sluncem.

Potom si astronomové uřízli ostudu, protože ani se svými čočkami a orákuly nemohli to zjevení určit za měsíc či hvězdu, neboť mělo vzhled a chování obojího, ani nemohli odpřísaňnout, jaký má vliv. Někteří mysleli, že příznivý, někteří, že nepříznivý, a za každý důkaz jednoho mohli oponenti přinést důkaz druhého. Jenom nand'-jadišesi se nepřiklonil ani na jednu stranu a místo toho chytře prohlásil, že nová hvězda zvěstuje změnu.

Ale to zanedlouho začali tvrdit všichni astronomové. Když hvězda začala narůstat a každým rokem byla jasnější a jasnější, a získávala souputníky: tvrdili, že je nestabilní.

Dalo se tomu ale říkat štěstí?

Ty stopy, stopy po strojích, ty byly nade vši pochybnost skutečné a vyprávěly příběhy o cestách z místa přistání - mohl je rozeznat i obyvatel města za soumraku. Tači, kteří žili v těchto končinách a znali je tak dobře jako obyvatel města svou ulici, říkali, že stroje spadly z nebe, zavěšené na květinách, a že se tak snášely níž a níž, až přistály.

Přišli tedy tito návštěvníci na květinách z oblaků? Ty stroje, které se proháněly po zemi, kácely stromy a děsily tačiské děti?

Manadgi o jejich oblačném původu pochyboval stejně tak jako o tom, že stín vrhaný podzimmím měsícem vyléčí revmatismus.

Dnes se vědělo, že země krouží kolem slunce a že roční období jsou způsobena skloněnou rotační osou. V moderní době bylo známo mnoho věcí a bude jich známo ještě víc, až astronomové u aijiho dvora vyřeší problém hvězdy neposlušné nebeských zákonů a budou mít lepší a lepší čočky.

Měsíc, jak dnes věděl každý, kdo měl nějaké vzdělání, je koule pohybující se éterem, tak jako planety, tak jako země - její mladší bratránek, který měří svůj rok podle země tak jako země svůj podle slunce.

Padání strojů z nebes bylo tedy úžasné, ale ne neuvěřitelné.

Když se jeden podíval na tuhle kolej, kterou by rozhodně nedokázal udělat žádný žebříňák, snadno uvěřil, že by na měsíci mohl někdo žít. Jeden si mohl představit, jak padají k zemi na okvětních lístcích nebo na plachtách - Manadgi doufal, že to zítra uvidí sám, protože měsíc, nejpravděpodobnější domov návštěvníků, měl být v úplňku.

Potom tu byl ještě jeden možný zdroj květinových plachet - nestálá hvězda, jejíž prapodivnost napovídala, že bude mít s touhle invazí strojů něco společného. Za posledních čtyřicet let se k cizí hvězdě připojila řada nestálých měsíčků, pouhých to jiskříček.

Na druhou stranu, pomyslel si Manadgi, ty jiskřičky mohou narůst - nebo se přiblížit k zemi a vypořádat se s jeho rasou.

Možná, že Měsíčníané přitáhli cizí hvězdu tam, kde byla nyní, možná, že vyslali svět, který stvořili, na plachtách éterem, tak jako lodě na mořích používaly světské větry.

Prozatím se zdálo, že na vzhledu hvězdy ani na pořadí měsíčních fází při sestupu květinových plachet není nic zvláštního.

Ale dalo se pochybovat o tačiských záznamech stejně jako o jejich chápání situace - byli to prostí pastevci: trvali na tom, že z nebe padají květiny, žádné plátno, a když začali z nebe padat lidé, čtvrt roku o tom debatovali, až se stroje v jejich zemi zabydlely a začaly ji ničit - teprve potom tačiský aiji požádal aijiho Mosfeirské asociace, aby podnikl okamžité a různé kroky k zastavení ničení západní državy a strašení dětí.

Manadgi se postavil, oprášil si ruce a našel ve zbytcích slunečního světla plochý kámen, přes který se dal přejít potok - pískovcový blok, který stroj ulomil ze břehu, když se pokoušel dostat na kopec. Zbyla po něm zvláštní stopa, vzorkovaná a v mokré půdě velice hluboká. To znamenalo, že stroj byl velmi těžký. A musel mít nesmírně silný motor, protože neuvázl... Což samozřejmě nebylo nic podivného: jestli dokázali měsíčníané osedlat éterové větry a svézt se k zemi na obřích plachtách, museli to být skvělí inženýři.

A dalo se čekat, že stejně tak dobří budou i v jiných věcech.

Sledoval stroj podle vyvrácených stromů a zabláčené trávy - nebylo to vůbec těžké. Snášel se soumrak a on doufal, že ho měsíčníané ve tmě neuvidí, ne dřív, než je najde a zjistí povahu a rozsah jejich činnosti.

Není to daleko, řekl tačiský aiji. Uprostřed údolí, za pradávným kamenem.

Když ke kameni došel, skoro ho nepoznal. Ležel totiž na boku.

Znepokojující. Ale podle polomů a devastace dole u potoka se dalo odhadnout, že měsíčníané jsou povýšení tvorové, kteří se nebojí soudu - nebo si možná neuvědomují, že Tači jsou civilizované bytosti, které si zaslouží úctu.

Přinejmenším doufal, že odhalí, jak jsou vetřelci silní nebo jestli je možné se s nimi vypořádat. To mělo přednost před ostatními otázkami, jako odkud pochází nebo co je zač nestálá hvězda a co znamená.

Manadgi ovšem doufal, že najde odpověď na všechno.

Dokud nevyšel z stopě stroje na vrchol a neuviděl před sebou v šeru ty obrovské budovy - bílé, hranaté a úplně holé, bez ozdob.

Skrčil se do dřepu. V téhle pustině, kterou tu měsíčníané vytvořili, se jinak schovat nemohl, v téhle prázdné, mrtvé uniformitě, která obepínala celé údolí kolem studených hranatých budov namalovaných barvou smrti, jejichž rohy vůbec nebyly v příznivé poloze vzhledem ke kopcům. Dal si ruce přes ústa, aby si je zahřál, protože po západu slunce se ochladilo.

Možná proto, že ho přemohla cizota, a proto, že pochyboval, že by se mohl dostat živý do toho zlověstně pomalovaného místa, tak výrazně - možná až vzdorně - v nesouladu se zemí, se začal bát toho, co může být jejich cílem, cílem těch tvorů, kteří padali k zemi na okvětních lístcích.

Slunce zakryté okrajem planety, to byl z vesmíru nádherný pohled, ale obyvatelé stanice ho znali jen z kamer a pásků - zatímco obyvatel planety ho mohl vidět jednou denně, pokud vyšel ven nebo se zastavil na cestě z práce. A Ian Bretano si na to vždycky našel čas, protože to pro něj pořád bylo nové.

Nové a dezorientující, pokud začal přemýšlet o tom, že je na planetě... Nebo o tom, kde byl jeho domov, kde je a kde bude po zbytek jeho života.

A někdy v noci, když se hvězdy vyhouply nad údolí, někdy, když byl měsíc nad horizontem a nad hlavou jim zářil celý vesmír, někdy mu stanice zoufale scházela a na několik divokých, panických okamžiků se ptal sám sebe, proč se vůbec chtěl dostat sem, na dno gravitační studny, proč opustil svou rodinu a přátele a proč nemohl být jejich věci prospěšný v čistých, bezpečných laboratořích tam nahoře - Nahoře, tak tomu teď říkali, převzali to od prvního přistávacího týmu. Nahoře - jako by stanice a bezpečí a rodiny a přátelé byly dosažitelné výtahem.

Ale rodina a přátelé nebyli v jejich dosahu - ještě dlouho nebudou a možná nikdy, pokud věděli. Bylo to riziko, které všichni podstoupili, když se rozhodli přijít sem dolů a vystavit se neregulovanému počasí a vzduchu tak řídkému, že i přejít z jedné strany osady na druhou bylo vyčerpávající.

Doktoři tvrdili, že na řídkší vzduch se bez problémů adaptují, přizpůsobí se - i když botanik, který se prozatím zabýval hlavně řasami v příhodných nádržích a taxonomií rostlin, které znal pouze z knih, si nebyl moc jistý, jestli se hodí na objevitele či průkopníka.

Ale přese všechny potíže tu byly i výhody. Každý vzorek v laboratoři byl nový druh, s úplně novou chemií i genetikou.

A co se týče těch, kteří si zvykli na denní nebe, modré díky difrakci světla na prachových částicích, těch, kteří přesvědčili své žaludky, že z planety nemohou spadnout, když se podívají k obzoru - díky Bohu za ty kopce kolem, které budily iluzi kladného, nikoli záporného zakřivení povrchu - ti mohli hazardovat se svými žaludky a procházet se s očima upřenými k neprůhlednému nebi a dívat se, jak kopce mění barvu, když planeta odvracela svou tvář od slunce. Každý večer a každé ráno přinášely nové variace počasí a nové stíny na kopcích.

Počasí a kopce... Ta slova se učili v zeměpisu a vysvětlovali jim je pomocí fotografií, které nikdy nevystihly tu průzračnost planetární oblohy ani chlad větru za bouře a jeho šustění v trávě. Iana pořád znepokojovalo, že okna jsou natolik tenká, že jimi může otřásat hrom. Nikdy si neuvedomil, jak rychle se sniží teplota, když slunce zakryje mrak. Nikdy ho nenapadlo, že bouře mají pach. Nikdy si nepředstavil složitý způsob, jakým se po krajině šíří vzduch, ani ty pachy - příjemné i nepříjemné, které možná ještě zesílí, až přestane krváčet z nosu a až ho přestanou bolet plíce.

Pořád mu dělalo potíže mentálně se přepnout z někoho, kdo žije na stanici a dívá se na záznam planety, které se nemůže dotknout, na někoho, kdo je na zemi a dívá se nahoru na zářící bod, kam se už možná nikdy nevrátí.

Bylo to těžké loučení, tam Nahoře. Rodiče, prarodiče, přátelé... Co mohl říct? Objal je a věděl, že to může být naposled, v hale, kde se nesmělo fotografovat - a byl klidný, dokud neuviděl výraz na tváři svého otce; v tu chvíli se všechny pochybnosti vrátily, strčily mu do krku obrovský knedlík a nechaly ho tam po celou dobu letu v kapsli, dokonce i potom, co pocítil otevření padáku.

"Ještě se uvidíme," řekl jim, když odlétal. "Za pět let. Za pět let poletíte dolů taky."

Takový byl plán - založit základnu a brát postupně dolů vybrané kolonisty - vynutit si postavení opakovaně použitelného přistávacího modulu, až najdou něco, co bude Cech dostatečně chtít; a tenhle modul bude především převážet rodiny a přátele prvních osadníků. To bylo jejich privilegium, které jim náleželo, protože tady byli a vzali na sebe riziko... Ian sice nebyl mezi opravdu prvními, ale na seznam se ještě vešel, přistál tak brzy, že ho bylo možno brát jako průkopníka.

Bože, jak se bál, když vyšel z té haly do šatny spolu s deseti dalšími lidmi. Kdyby se mohl otočit a utéct zpátky, vyzebral by si místo na některé kapsli, která měla sestoupit za rok, jen aby se ujistil, že se padák opravdu otevře. Jestli tohle znamenalo být hrdina, nechtěl už to udělat podruhé, a Bože, ten pád dolů... A to přistání...

První astronauti přistávali v takových kapslích s padáky. To říkaly historické soubory. V databankách bylo všechno o staré pozemské technologii. Věděli, že první kapsle bude fungovat, tak jako věděli, že bude fungovat přistávací modul - až Cech uvolní dost zdrojů, aby ho bylo možné postavit.

Ale to už bylo jedno - byli dole. Cech mohl odmítnout dopravit je tam, ale neměl právo zabráňovat jim ve vypuštění toho, co postavili - a to, co postavili, nemělo motor, a nepotřebovalo tedy cechovního pilota; bylo to postavené z náhradních dílů a historických plánů, které Cech ve své moudrosti prohlásil za bezvýznamné pro jejich situaci. Cech mohl použít sílu, aby jim zabránil ve vypuštění kapslí, nebo je dokonce zachytit po vypuštění - jistě, to mohl udělat pořád a tím pádem byl rozkol ještě bolestnější.

Ale stanice měla své prostředky pro případ, že by chtěl Cech hrát podle těchto pravidel - jako že evidentně nechtěl. Cech nedospěl k rozhodnutí, možná nečekali, že první kapsle bude úspěšná, nebo měli nějakou krizi, či nedej Bože svědomí - nikdo na stanici nevěděl, co se děje v cechovní radě, ale všemocný Cech dosud nic nepodnikl. A vyhladovět je nemohl; ne, když už byli tady dole, ne bez konfrontace se stanicí, kterou už mnohokrát odmítli. Zatím jídlo a vybavení chodilo dál.

Napřesrok touhle dobou už možná zásilky jídla a vybavení nebudou tak životně důležité. A potom ať si Cech nařizuje, co chce. Jestli budou moci jíst, co si tu vypěstují, budou tu moci žít. Když se Phoenix poprvé podíval na tuhle planetu, uviděl města, přehradu a jasné důkazy o zemědělství a dolování a všech ostatních náležitostech rozvinuté civilizace... domorodců, a ti měli svá práva, to bylo jasné. Ale práva domorodců nemohla převážet nad právy lidí.

Slunce zapadalo a barvilo se do červené, žluté a zlaté. Nad kopci byla vidět planeta. To byl Přelud, druhá planeta od slunce, kterému říkali prostě... Slunce, protože žádný lepší termín neměli. Třetí planetě se stejně tak říkalo svět nebo někdy... Dole, i když to lidé z Cechu nikdy nepoužívali.

Dost pitomý způsob, jak pojmenovat planetu, pomyslel si Ian; on osobně si přál, aby první generace vymyslela pro svět nějaké určité jméno... Někteří mu chtěli říkat Země a argumentovali, že je to slovo označující domov a tohle je ve všech rozumných slovech smyslu jejich domov. Cech to okamžitě zamítl.

A jiní lidé, především hydroponický biolog Renaud Lenoir, stejně tak vášnivě a výmluvně argumentovali, že ne, toto není Země. Nesmí být. Tam nahoře není Slunce. A není to ani ta hvězda, kam měli namířeno - když se v hyperprostoru stalo, co se stalo, a Taylor zachránil loď.

Taylor byl něco jako cechovní světec - Taylor a McDonough a piloti těžních lodí, kterým Bůh je ochraňuj, všichni vděčili za své životy - ale Lenoir, který brojil proti tomu, aby se tady používala pozemská jména, si svatořečení zasloužil taky, i když Cech sice souhlasil s jeho názory, ale naprosto odmítl jeho důvody; i když dělníci a staniční technici, jejichž synové a dcery měli naplnit Lenoirovu vizi a sestoupit na povrch, hlasovali z větší části proti němu.

Není to Země, tvrdil Lenoir, a není to jejich cílová hvězda. Tato planeta prošla vlastní evolucí, až k vyšší inteligenci, a během té doby si utvořila vlastní biologická pravidla, skrze svůj vlastní původně úspěšný experiment s životem a skrze nároky, které ty pradávné organismy měly na prostředí.

Biochemie, taxonomie a vzájemné vztahy všech druhů; od mikrobů až po velké pozemské ekosystémy - o tom byly v knihovnách Phoenixu úplné záznamy: systematické znalosti o lidské biosféře, které lidé po tisíciletích zkoumání funkce, evoluce a vzájemných vztahů přírodních systémů konečně porozuměli.

Dávat věcem pozemská jména jen proto, že navenek něco připomínají, tvrdil Lenoir, by zmátlo budoucí generace - nevěděly by, kde jsou a kdo jsou. Mohlo by to vést k tomu, že si začnou spojovat tento svět se svou vlastní evoluční historií, a to by, jak Lenoir tvrdil, nebylo dobře; a navíc, vedlo by to k chybným biologickým závěrům, a tedy k velmi drahým omylům. Lámat jazyk, aby umožnil identifikaci toho, co lidé nechápali, se v jejich vlastní kultuře ukázalo jako velký omyl a ublížilo to právě těm ekosystémům, které chtěli zachovat.

Takže Země to nebyla. Co se týkalo ostatních možností, rada se nedokázala rozhodnout; a jak bude asi Lenoirův praprávnuk říkat tomuhle světu, téhle modré planetě zahalené závojem mraků, kterou pro ně Taylor objevil?

Takže teď, když vytěžili celý systém, postavili stanici, vybudovali ekonomiku, se kterou se daly, i když s obtížemi, postavit přistávací kapsle, Cech pilotů chtěl, aby odešli - skoro po sto padesáti letech je požádal, aby opustili stanici a všechny funkce předali planetární základně, kterou jim Cech zařídí na Maudettě, čtvrté planetě od slunce, bez vzduchu a bez vody... Tam nebudou nijak ovlivňovat svět, o kterém Cech prohlašoval, že musí zůstat neposkvrněný, nedotčený lidským vlivem, nekontaminovaný lidskou přítomností.

Jinými slovy Cech chtěl, aby všichni žili pod jeho kontrolou - protože i to byla cena za Maudettu.

Slunce už se dotýkalo budov. Západní strana kopce tonula ve stínu a Ian se opřel o stěnu Laboratoře čtyři a díval se na tu hru barev, daleko za stopu po pásech vedoucích k travnatým kopcům.

Ano, to, čím byly porostlé, byla tráva, tak zněl oficiální závěr a už dva týdny se to smělo úředně, vědecky, říkat - potvrzovalo to teorie a dohady sto padesáti let orbitálního průzkumu. Kritéria byla jasná, pro ty, kteří věřili, že takové věci jsou důležité - pro lidi, co strávili celý život tím, že se učili jména věcí, které viděli jen na obrázcích, a potom je vysvětlovali ostatním - sto padesát let studovali taxonomii a ekosystémy planety, kterou neměli nikdy uvidět - Cech samozřejmě tvrdil, že to je ztráta času. Synové a dcery Cechu na hodiny o Zemi nechodili, kdepak. Synové a dcery Cechu se učili fyziku a údržbu lodě a mezihvězdnou pilotáž po mnoho let předtím, než Phoenix znovu vyletěl - a bylo snad tohle praktické, vypustit hvězdnou loď, zatímco se zápasilo s nedostatkem základních potřeb?

Ale ti cechovní spratci přesto nazývali děti ze stanice blázny a ještě hůř...

A proč vlastně? Protože ohrožovali planetu, na které Cechu ani za mák nezáleželo? Protože chtěli svět, ve kterém byla hojnost všeho, co potřebovali, protože tady museli větší část z vytěžené rudy odevzdávat Cechu, který ji, jak tvrdil, potřeboval na důležitější věci?

Protože zpochybňovali autoritu Cechu? Vždyť člověk ani nemohl být v Cechu, pokud se nenarodil jako potomek posádky Phoenixe. Nebyl to ten pravý důvod, proč je v Cechu nazývali blázny? Protože nikdo ze stanice nikdy nemohl překročit čáru a stát se členem Cechu a tomu to tak naprosto vyhovovalo.

I tak samozřejmě ty posměšky bolely, to byl koneckonců jejich účel. Ti spratci si nic nedělali z toho, že kdyby je při tom přistihl někdo ze starší generace, byli by týden jen o přídělech... To nemohlo zlomit pýchu cechovního spratka ani to nedalo dětem ze stanice práva, pro která se nenarodily, ani to neobrátilo pozornost Cechu na vědu ztracené Země a jejich ztracený cíl.

A tak teď Cech říkal: Opustit tento svět? Běžte si kolonizovat pustou Maudettu, zatímco my prohledáme hvězdy a najdeme další planetární systémy, na které si nebude nikdo dělat nárok - jo a mimochodem, vy tam potom budete těžit a stavět stanice, abychom si u nich mohli doplňovat palivo, budete tam žít a umírat a tak pořád dokola, všechny ty ztracené životy, pot a nebezpečí - vy budete naši dělníci, zatímco my poletíme zkoumat další místa, kde budeme potřebovat další dělníky, a celou tu dobu budeme udržovat své priority a plnit úkoly, které spolknou velkou většinu všech zdrojů.

To už na tom budou líp tady, na studeném větru a pod tmavnoucím nebem. Jejich nebem, na kterém teď Přelud zapadal, zatímco Maudetta měla teprve vyjít. Byl soumrak, delikátní hranice mezi dnem a nocí.

Mohli tu zemřít. Pořád hrozilo, že se něco pokazí. Jediný mikrob by je dokázal vyhledit rychleji, než by si to stihli uvědomit. A oni sami mohli způsobit strašné škody tomuto světu a všemu živému v něm.

Tahle noční můra se pořád vracela, uprostřed tmy, v šeptajícím tichu cizích kopců. Taky občas pocítil touhu po domově, někdy ho napadlo něco, co toužil říct své rodině nebo svým celoživotním přátelům - a potom si vzpomněl, že telefonní spojení tady není vůbec spolehlivé a že není vůbec žádná záruka, že ten opakovaně použitelný přistávací modul, na který vsadili svou budoucnost, bude někdy postavený.

Estevez přišel Dolů s ním, Bůh pomoz Juliovi a jeho kašli.

Estevez a on o Hořejšku nemluvili; ani o svých pochybách... Prošli spolu hodinami o Zemi, trénovali spolu... Znali se celý život... Jak by taky ne, v omezeném světě stanice? On a Julio si užili pochyb až nad hlavu, než se dostali do výběru, ale jakmile jednou věděli, že poletí, všechny pochyby je opustily. Tady bylo všechno v pohodě, nebáli se a Estevez si tu nedělal starosti, jestli přijde pozdě na večeři, ne, jistěže ne. Julio teď zřejmě stál u okna a přemýšlel, jestli onemocněl po cestě nebo jestli ho nekousla nějaká létající potvora, kterou ještě nezkatalogizovali.

Ian si zastrčil ruce do kapes a vydal se zpátky do kasáren - Estevez měl pravděpodobně večeři v mikrovlnce nastavenou na samý konec západu slunce - kvůli službám v laboratoři neměli na jídlo vyhrazený žádný určitý čas a večeřelo se prostě tehdy, když byla práce hotová.

Žádný komfort, žádná různorodost, žádné spoléhání na mrazáky nebo speciální vybavení: veškerou prioritu mělo laboratorní vybavení, všechno bylo vymražené nebo vysušené nebo "přidejte vodu a přiveďte k varu" a jako potrava na celý zbytek života to působilo příšerně.

Cech zřejmě pečlivě vybral právě takovou kuchyni, aby je srazil na kolena... Aby ho ještě na kolenu prosili o záchranu a pořádné staniční jídlo.

Mezitím Ian zjistil, že mu chutnají sladkosti, které mezi tou všudypřítomnou kovovou pachutí jako jediné chutnaly dobře. A ty většinou vycházely z laboratoře, kde pracoval on, takže je nazýval jejich pravými jmény, všechny chemické složky. Právě ta závislost na jídle z oběžné dráhy byla hlavní důvod pro výzkum trav a pitvání semenek a zjišťování, jaké v nich probíhají procesy a jaká je jejich biochemie, v čem se shoduje s pozemskou a v čem se liší: jsou ekologicky odlišné, říkal Cech, pravděpodobně plné toxinů, není radno si s nimi začínat.

Ale v tomhle se Cech zmýlil, jestli výsledky vydrží - Bože, testy vypadaly dobře, dokonce i na chemické úrovni, o což šlo především: byly tam škroby a cukry, které poznávali a v semenech nebyly žádné toxiny, takže je bylo možné, jak je informovaly historické soubory z Phoenixu, zpracovat a uvařit tak, jak lidské bytosti už tisíce let připravovaly základní složky potravy. Tolik tedy k dogmatu Cechu, že porozumění přírodním systémům je zbytečná věc - Cech tvrdil, že to je k ničemu, ale to jen proto, že podle Cechu byly planety k ničemu a, což se ale neříkalo nahlas, stanice a jejich obyvatelé byli taky k ničemu, leda snad k poskytování služeb. Cech mluvil o ekologických katastrofách - o právech domorodců, o všemožných právech včetně práv domorodých zvířat, která jich měla podstatně víc než dělníci ze stanice... Cech prostě tvrdošíjně odmítal porozumět jakémukoli přírodnímu systému.

Ale oproti jejich předpovědím mikrobi, které nasbírali, a mikrobi, kteří žili v lidských bytostech, nevykazovaly žádné známky, že by toužili zničit jedni druhé, lidi nebo planetu - to byla jejich největší obava, že se v lidských tělech usadí cizí virus nebo že bakterie navyklé na lidi způsobí celoplanetární zkázu dřív, než je genetici dokáží zabrzdit. Připravili se na to, udělali všemožná opatření - ale ke katastrofě nedošlo; žádné problémy se neobjevily, dokonce ani v laboratorních kulturách.

Samotný fakt, že biologické korespondence existovaly, představoval riziko, ale prozatím imunologové klepali na dřevo a začali tvrdit, že možná to, že tu jsou korespondence, může znamenat, že je tu i účinná obrana. V laboratořích se začalo spekulovat o tom, že mikrobiální evoluce možná souvisí s geologií a formováním planet víc, než se doposud soudilo, divoké teorie, genetici, geologové a botanici dávali hlavy dohromady jako v tu mimořádně opilou noc, kdy přišla neočekávaná Zásilka Seshora... Bože, to rozmarňné šílenství tady dole, po životě zasvěceném smrtelně vážnému Úkolu, politice a Hnutí.

Ale po sto padesáti letech stagnujícího studia taxonomie se na ně hrnuly objevy. Byli opilí invencí. Viděli přírodní systémy a chápali je. Vytvořili srovnávací rámec, který vyzdvihoval základní otázky, vypracovali Lenoirovy principy, po sto padesáti letech tenkého čurku informací z optických a jiných dálkových pozorování planety; udrželi si planetární vědu - a udrželi si ji navzdory tomu, že je Cech zesměšňoval, navzdory tomu, že si bral všechny zdroje, že stavěl lodě a že dělal všechny ty další projekty, které si žádaly čas a materiály obyvatel stanice.

A jestli kdy Cech litoval něčeho, co schválila rada, bylo to nepochybně rozhodnutí postavit stanici tady, na oběžné dráze kolem modré, živé planety, místo u pusté Maudetty, jejíž atmosféra nestála za řeč. Bude to bezpečnější, říkali tehdy vědci. Kdyby se něco stalo, budeme mít zdroje na dosah ruky. Ano, stanice měla zdroje na dosah ruky - zdroje a také civilizaci rozumných bytostí, kterou na planetě objevili. Jistě, Cech proti tomu od začátku vznášel etické námitky, ale upřímně řečeno - Cech se svými řečmi o morálních volbách, o tom, že planeta má právo na vlastní cestu - jenže jak vždycky říkal táta: "Těm tak záleží na těch dole." Proč byl tedy zdejší život pro Cech tak posvátný, a naše životy tak bezvýznamné?

A tak byl tady, protože táta nemohl a máma bez něj letět nechtěla: stanice a Hnutí je potřebovalo tam, kde byli, jestli měl přistávací modul projít u rady. Co Cech tvrdí teď, to Ian netušil. Ani ho to nezajímalo. Díky Bohu, teď už politika Hnutí, kdo měl pověření, kdo vedl a kdo následoval (jako administrátorův syn si vyslechl všechny argumenty pro a proti své cestě sem a kvůli některým osobně trpěl) a jaké kroky budou první a jaká bude jejich strategie při jednání s Cechem - to už prostě nebyl jeho problém. Byl tady, aby provozoval vědu, která ho už v osmi letech fascinovala... A potom, když se mu cechovní spratci posmívali, si uvědomil, že nemá žádnou šanci dělat ji jako zaměstnání. Ale tátův sen pro něj byla samozřejmá věc, dokonce i v tom věku... Proto bez přemýšlení řekl: samozřejmě, že půjdou na planetu, samozřejmě, že se jednoho dne dostanou tam dolů. A teď se skutečně procházel po povrchu planety, teď dělal Lenoirovu práci, on sám a z týchž důvodů jako Lenoir: všechno to sbírání, všechna ta taxonomie, ekvivalence, která jim mohla umožnit extrapolovat přírodní systémy v databankách, aby pasovaly na tyhle skutečné. Kladl základy k přírodopisu tohoto světa a způsobům, jak s ním jednat a chránit ho před jejich vlastními omyly - protože, zatraceně, to se muselo; dříve či později tu budou muset žít.

Lenoir měl pravdu - možná tu už je vyšší forma života a tenhle svět už nepochybně má jméno a měl ho celá tisíciletí, v nějakém jazyku nějakých tvorů - ale lidstvo do téhle sluneční soustavy přišlo bez možnosti výběru a bylo pro něj

stejně tak nevyhnutelné vypořádat se s tímto světem - předtím, než začne podnikat vesmírné lety, nebo potom - protože Maudetta nebyla jejich volba - to byl jen způsob, jak dostat dělníky Cechu pryč od jediné planety, která jim mohla nabídnout jinou možnost. Tento svět byl jejich naděje a jediná možnost, jak si zajistit svobodu a identitu dřív, než do něj vůbec vstoupili.

A nakonec byl tady, na místě, na jehož dosažení pracovaly celé generace a tak či onak nehodlal přiznat porážku. On se zpátky Nahoru nevrátil, nenechal se zachránit před smrtí hladem nějakou lodí Cechu. A rozhodně se nenechal odvézt na Maudettu, kde nebyl ani vzduch, jak to chtěl Cech. Na to už bylo pozdě, až příliš pozdě.

Když už mluvíme o tom, co je pozdě...

Za oknem stál Julio, stín proti světlu. Náhle sklonil hlavu a kýchl.

III

Možná to byla zbabělost, pomyslel si Manadgi, co mu bránilo sejít do údolí. Možná to byla opatrnost, která mu říkala, zatímco v západu slunce tiše pozoroval budovy, že sledování budov a přemýšlení o nich během noci mu může přinést užitečné informace. Jedna budova měla okna. Většina ne. Velikost a výška oken nebyly na takovou dálku patrné. Před soumrakem, a občas i po něm, viděl mezi budovami pohybovat se jakési bytosti. Viděl i dravé stroje, jak projíždějí zkázou, kterou způsobily. K němu nezabloudil žádný, možná proto, že se ukryl daleko od jejich stop. Ty stroje zřejmě neměly žádný jiný účel - jen vytvořit po celé oblasti síť stop, jako by ani tak nechtěly dojet na nějaké určité místo, ale mít na dohled od budov co nejvíce cest. Ale potřebovali takovou zkázu, aby mohli chodit? Nebo dávala tahle devastace měsíčanům smysl? Možná se obávali nepřátel. Možná nechtěli, aby se v jejich blízkosti mohli ukrýt špehové. Možná chtěli ukázat svou moc, nebo - a to byla až příliš děsivá myšlenka - to prostě pokládali za estetické. Původně chtěl prostě dojít k nějaké budově a setkat se s někým, kdo tu měl autoritu. Ale estetická destrukce... Ta myšlenka ho značně znepokojila.

Pod jeho skřísí projel stroj; vrhal na zbrzděnou půdu a trávu za okrajem devastovaného území světlo, které mohlo soupeřit se zmizelým sluncem. Tenhle stroj neměl kola, ale pohyboval se na pásech ze spojených desek. Vepředu měl jakýsi nehybný spár. Možná to byl nástroj ke kopání nebo hrabání země. Možná to byla zbraň. Rozhodně by nebylo moudré k tomu přijít a zeptat se.

Světelný paprsek zasáhl kameny a přešel po kopci a Manadgi zadržel dech a neodvažoval se pohnout. Někdo v tom stroji určitě byl, říkal si, ale na pohybu těch světél bylo něco tak nepříjemně mechanického, že mu z toho běhal mráz po zádech. Co když, ptal se sám sebe, ty stroje byly pouhé mechanismy? Co když jim jejich majitelé prostě dali volnost k ničení a nestarali se o to, koho nebo co zničí?

Z řinčícího stroje vystřelil světelný paprsek směrem dozadu. Jsem moc blízko, řekl si Manadgi a stáhl se ze své pozice - potom ztuhl, když uviděl odlesk skla a kovu mezi keři a trávou těsně pod sebou. Oko, pomyslel si, jediné oko nějakého stroje prostrčené trávou. Nehýbalo se, možná ho ani nevnímalo. Přišel sem, aby se opatrně přiblížil k cizincům. Ale ne k tomuhle. K tomuhle ne.

Zadržel dech a přemítal, jestli se odváží pohnout nebo jestli se pohne ta věc - jak dlouho tam už vlastně byla, než ji díky světlu ze stroje uviděl? Keře v místech, kde zmizel stroj se spárem, byly teď temné a on seděl ve značně nepohodlné pozici, napůl připravený zmizet. Pochyboval, jestli se toho odváží, přemýšlel, jestli tam ještě nějaký stroj číhá s mechanickou trpělivostí nebo jestli jsou takové oči rozmístěné všude po trávě a po kamenech a jemu se nějak podařilo skrz ně projít. Otrásl se, když si uvědomil, že to na něm závisí štěstěna větších pánů a na jeho příznivé či nepříznivé volbě, na součtu podivných sčítanců, jejichž počet ani sám neznal. Byla to vratce vyvážená náhoda, co očekávala jeho rozhodnutí - tak či onak, aby uvedla do pohybu události, pro dobro ajiho či proti němu, ajiho, jehož zájmy poutaly mnoho, mnoho životů. Měsíčané zcela jistě neměli žádné právo vstoupit do země Tačiů, do sféry jeho moci. Svou arogancí a silou tu způsobili škody a postavili se tím lidu celé země - a na něm bylo, aby rozhodl, co s tím, zda má riskovat, že tomu oku narostou nohy a uteče, aby podalo hlášení, nebo zavolá stroj se spárem zpátky k sobě a upozorní tím ostatní oči.

Zatím neudělalo ani jedno z toho. Možná bylo vypnuté. Možná to ani nebyl celý stroj, jenom část nějakého rozbitého.

Jestli ty stroje spadly z nebe, možná, že jeden okvětní plátek selhal a nějaký stroj se rozbil o kameny.

Velice tiše ustupoval a sotva přitom dýchal. Napínal své oči do tmy směrem k oku a ptal se sám sebe, jestli to oko může mít i uši, aby slyšelo šustění látky nebo zvuk dechu nebo - i to mu přišlo možné - bušení jeho srdce. Ale oko jen tak sedělo v temnotě, možná bylo slepé, možná spalo - možná to předstíralo.

Mohly stroje slyšet? Cítit? Myslet? A jak věděly, jak se hýbat? Zapínaly a vypínaly snad své vlastní spínače? To vypadalo nemožně.

Přinejmenším tohle oko nic nedělalo. Manadgi vstal a v tichosti se vydal nahoru. Žádné další oko v trávě nezahlédl. Skrčil se o něco výš v kopci, mezi dosud nezpustošenými kameny, aby nabral dech a dal se dohromady. Aiji, říkal si, měl raději poslat některého ze svých vrahů, ne mluvčího - někoho ze své stráže zvyklého na nebezpečné akce, někoho, kdo se uměl neslyšně pohybovat a odhadovat nebezpečí. A možná, že když teď jasně viděl, že tato záležitost nespadá pod jeho pravomoci, bylo by nejmoudřejší odejít s tím, co tu viděl, a poradit aijimu a hasdrawadu, aby poslali někoho s dostatečnými schopnostmi, aby pronikl do zdevastované krajiny. Neviděl žádný bezpečný přístup.

Ale na druhou stranu: copak ho nějaký z těch strojů napadl? Copak stroje ubližovaly dětem? Mohli snad Tači dokázat, že stroje zabily cokoli z jejich stád? Manadgi si musel přiznat, že před chvílí byla jeho soudnost zamlžena strachem. Mechanické stroje ničily zemi, ale neútočily na lidi ani zvířata, přestože k tomu měly příležitost. Děti, které přinesly první zprávy o strojích, jim bez úhony unikly a nic je ani nesledovalo do vesnice. Pasáci, kteří viděli přistání na

okvětních plátcích, unikli živí a zdraví a ani je nic a nikdo nesledoval. Takže možná, že ty stroje byly jen hluché a možná i hloupé věci a on byl hlupák, že utíkal.

Byl rozhodně rád, že tu není nikdo, kdo by byl svědkem jeho dilematu, že ho nikdo nevidí, jak se tu krčí v díře a třese se - a rozhodně ne zimou. Chtěl snad aijiho dvoru vyprávět tohle? Jak utekl a nepodíval se zblízka? Důvěřoval svým schopnostem pozorovatele a vyjednavče. Musel přinejmenším přinést čísla a polohu, o kterých by hasdrawad debatoval a aiji by rozhodl o další, tentokrát agresivnější misi. Neodvažoval se přinést zpátky pomýlenou zprávu ani požádat o vrahy, protože vrazi mívají až příliš rychlé reakce na jakékoli ohrožení a mohli by vyvolat nepřátelství, které nikdo nechtěl. Původně sem přišel, aby se měsíčníků zptal, co tu dělají, a aby od nich získal odpověď pro aijiho. Vždycky věděl, že může zahynout - vlastní chybou nebo díky nepřátelské akci. Bylo to riziko, které hodlal podstoupit, když se ho aiji zptal v bezpečí svých komnat. Copak teď mohl odejít a tvrdit, že ho stroje ohrožovaly - jediné možné vysvětlení kromě zbabělosti - když věděl, že by taková zpráva byla přijata jako odůvodněný závěr a měla by nenapravitelné důsledky? Ne. Nemohl. Ani zdaleka by to nemohl ospravedlnit. Aiji měl o jeho schopnostech vysoké mínění, a proto právě jeho vybral k tomuto úkolu. Doufal, že aiji měl vysoké mínění i o jeho inteligenci, soudnosti a vynalézavosti, ne proto, že by to pro něj byla čest, ale proto, že jeho zdroje právě vypadaly velice omezené a noc byla chladná a nic, co kdy zažil, ho nepřipravilo na tohle.

IV

Ráno bylo stejně mléčně bledé jako první ráno, kdy se Ian probudil na planetě. Na obloze byly nemožně růžové mraky. Růžové... a zlaté a perlově bílé s mlhou v nižších polohách. Kondenzace způsobená nasycením vzduchu vlhkostí a zvýšením teploty na kritickou hodnotu: počasí. Vlhkost pocházela z předchozích srážek a odpařování ze země a z dýchání rostlin. Týž efekt se dal vytvořit v herbáriu na stanici kombinací přirozených a mechanických procesů. Byl to moc pěkný efekt. Ale nikdy je nenapadlo přidat růžové mraky.

Škoda, pomyslel si Ian. Měli místy napatlat barevný gel a pořádat prohlídky. Muzeum planetárních efektů. Je to krása, říkal Julio ode dveří. Je to krása, je tu zima, bav se. Estevez se svou regulovanou teplotou a filtrovaným vzduchem: byl inženýr živých systémů s alergií na životní prostředí a nepříliš šťastný pokusný králík lékaře. Estevez se stáhl od denní oblohy. A přiznal snad svůj strach? Utekl před ním? Ne, i když se po každém pohledu na počasí musel vrátit dovnitř a zvracet. Prý alergie, říkal. A byla to legrace, nebo vlastně nebyla, protože Estevez nemohl opustit tento svět. Steroidy byly jen krátkodobé řešení a za víc než sto let na stanici se tam žádný problém s imunitním systémem nevyskytl. Genetický zásah byl v jejich malé laboratoři pozemních věd a chemie na planetě vyloučený: nemohli poslat Nahoru vzorky, neměli tu nikoho, kdo by dokázal obsluhovat potřebný přístroj, i kdyby ho tu měli, beztak si nebyli jisti, jestli by se to mělo v tak exotických podmínkách vůbec dělat, a mezitím našli v Archivu starší a jednodušší nápad: najděte alergen. Zkuste znečistlivění.

Fajn, řekl Estevez, nevyspalý kvůli steroidům, propíchaný jehlami, zalepený náplastmi, Estevez, na kterém dělali pokusy botanici i zoologové. Že prý zkusí cokoli. Prozatím zůstal pod filtrem, cítil se dobře, a dokonce mu zůstal smysl pro humor - i když reagovat na něco ve zdejší vzduchu už po dvou měsících bylo rozhodně dost vážné. Doktoři si mysleli, že by to mělo trvat déle. Nebyli si jisti. Nikdy se nestalo, že by sto padesát let stará populace, geneticky izolovaná a ozářená, byla vystavena podmínkám cizí planety. Alespoň v jejich záznamech se o tom nepsalo. Úžasné, říkal Estevez. Mezitím si všichni, kdo šli na Průzkum, pokládali čtverce z pásy a počítali druhy trávy, pečlivě brali vzorky všeho nového, keřů, trav, semen, výtrusů, hub a tak dále. Doktoři potom s jednou půlkou vzorku mávali Estevezovi před nosem a druhou mu lepili na kůži. Zavěšovali do vzduchu pruhy lepicí pásy a měřili, co se na nich zachycovalo, a analyzovali filtry, protože původně se domnívali, že ať už Estevez reaguje na cokoli, musí to být ve vzduchu. Teď ale pracovali na nové teorii a analyzovali vzorky půdy a mrtvou trávu. Hledali plísň. Takže k testu přidali vzorek půdy a rozšířili rozsah vzorků i za sterilizované území.

Ian každých sto metrů odebíral vzorek - zarazil plastickou trubku k linii kořenů; modré vložky nechal na úbočí kopce - vezme je na zpáteční cestě. Starousedlíci tu už chodili poměrně rychle. On klopýtal a často se zastavoval, protože při výstupu ho bolely plíce. Šplhal nahoru k vycházejícímu slunci. Včera si na východním kopci všiml něčeho, co mělo jinou barvu než okolí. Vypadalo to jako kvetoucí rostlina, a pokud kvetla, dalo se z přírodní účelnosti odvodit, že to bylo proto, aby nabídla svůj genetický materiál k pohlavní rekombinaci a tvorbě semen stejně jako tráva. Byl to pravděpodobný a výhodný systém - bráno podle jejich vlastních pozemských předsudků. To napovídalo, že rostlina něco vypouští do vzduchu a že pokud to dělá, dalo by se to docela dobře označit za pyl. Komise se o to pořád hádala - kvazipyl nebo kvazivýtrusy z kvazikvětin, ale zkuste se zptat Esteveze, jestli jemu na tom záleží. Možná, že rozmnožování širokolisté trávy si žádalo vědeckou debatu, možná dokonce nové názvosloví, ale jemu to připadalo jako květiny, jaké rostly v herbáriu z pozemských semen. Konkrétně fialky - odlišné od všeho, co do té doby v terénu viděl. A sladce voněly, k zbláznění sladce, jakmile vylezl dost vysoko, aby je ucítil a vzal si celou jednu rostlinu jako vzorek. Když ho s přáním všeho nejlepšího Estevezovi uložil, vytyčil si čtverec z metrových čar na plastické mřížce, vytáhl ruční záznamník a začal počítat trávu - byl tu jeden typ, který měl v jednom klasu průměrně 136 zrn a Lawton tvrdil, že je to známka umělého výběru, že se sem tento druh pravděpodobně dostal z kultivovaného pole a že by jim to mohlo poskytnout cenné informace o tom, zda jsou domorodé plodiny jedlé pro lidi. Což by znamenalo...

Najednou zazněla na základně siréna. Ian ztuhl ve dřepu a podíval se dolů a kolem sebe. Napadlo ho, že někdo v údolí musel špatně určit jeho polohu a tak spustil perimetrový poplach. Tráva poblíž zašustila - ale bylo přece bezvětrí... Ian se vydešeně otočil a zjistil, že se dívá na dvě hnědé, zaprášené boty a lem hnědého kabátu s mnoha knoflíky. Patřily obrovi s ebenově černou kůží. Ian se nedokázal ani pohnout. V dálce slyšel sirénu a s hrůzou pochopil, že nouzový

stav se týká jeho samotného a že tohle je jeho příčinou, tenhle... muž, tahle bytost, která se rozhodla přijít právě teď a právě k němu...

Domorodec mu jednou dvakrát pokynul. Nepochybně to znamenalo, že chce, aby vstal. Nedala se nijak popírat jeho inteligence, vědomí ani civilizovanost. Tvůr byl černý jako noc, jeho tvář ani vzdáleně nepřipomínala lidskou, ale přesto její roviny a úhly působily jakýmsi stroze estetickým dojmem. Pokynul potřetí. Ian necítil žádné bezprostřední ohrožení, a tak vstal. Domorodec byl nemožně vysoký - víc než o hlavu větší než on sám a navíc mnohem širší v ramenou. Neviděl, že by měl nějakou zbraň - a v tu ránu mu blesklo hlavou, že on by mohl za zbraň pokládat něco z jeho vybavení. Neodvažoval se dokonce ani natáhnout pro sondu, kterou používal, neodvažoval se kamkoli pohnout - vzpomněl si na všechny ty pozemské války kvůli triviálním omylům a na zmařené šance na rozumnou dohodu. Přesto ale opatrně sáhl do své náprsní kapsy a přepnul vypínač na svém kapesním rádiu do polohy zapnuto. Celou tu dobu pozorně sledoval, jestli domorodec nezačne jevit známky poplachu. Tiše řekl: "Základno, navázal jsem kontakt," a sledoval domorodcovu tvář. "Základno." Mluvil tiše, s pohledem upřeným na vetřelce, jako by mluvil na něj.

"Základno, tady Ian. Navázal jsem kontakt. Mám společnost." Domorodec stále neprotestoval, ale Ian se najednou lekl, že by ho mohla vystrašit odpověď Základny, a tak otočil kolečkem hlasitosti - pevně doufal, že správným směrem. "Nil li sat-ha," řekl vetřelec - takhle to aspoň znělo. Měl hluboký a díky Bohu docela klidný hlas. Ian ukázal rukou směrem k základně; zval ho. Cizinec ukázal nahoru. "Základno," řekl a snažil se, aby se mu netřásl hlas. "To mluvil on. Myslím, že je to on. Vypadá tak. Vysoký chlapík. Dobře oblečený. Zbraně nemá. Nechodte sem. Vypadá civilizovaně. Udělám, co chce, opustím perimetr, nechci ho poplašit. Držte se zpátky. A nemluvte se mnou."

Ucítil na ruce pevné sevření. Vyděšeně se podíval na vetřelce - v životě na něj nikdo nepoužil sílu. Ale situace začínala být stále víc zmatená: když se podíval dolů, spatřil, jak k němu běží jeho přátelé. Vetřelce to zjevně vyděsilo - a jejich životy, stejně jako všechno, o co se snažili, byly v sázce, kdyby to teď někdo spletl.

Pojď, chtěl po něm cizinec. A jedna jeho část chtěla víc než cokoliv jiného utéct do bezpečí, zpátky k věcem, které znal, k věcem, se kterými se dokázal vyrovnat. Ale ruka, která ho držela, byla příliš silná, než aby s ní mohl bojovat, a on šel tam, kam vetřelec chtěl, a pořád se pokoušel přijít na to, co má dělat - komunikátor nechal zapnutý a doufal, že je nikdo nebude honit ani nezazené mimozemšťana do kouta.

Vypravil ze sebe: "Základno, nic se neděje, jsem v pořádku, on chce mluvit, prokristapána, řekněte jim, aby se stáhli..." Ale neměl ponětí, proč za ním vlastně běží, jestli vědí něco, co on ne, nebo jestli základna odpovídá na jeho volání.

Vždyť ani neuměli bojovat. Měli sice pár zbraní určených proti vetřelcům z říše zvířat, ale byli jen hrstka lidí na planetě, o které věděli, že není jejich, nemohli odejít, nikdo nemohl přijít za nimi, ani Cech ne, dokud nebude postavený přistávací modul, a kdyby se na ně domorodci rozhodli zaútočit, nemohli by s tím vůbec nic dělat.

Někdo dole vykřikl, nevěděl co, ale vetřelec se dal do běhu a lana za sebou táhl, takže sotva klopýtal. "Nechodte sem!" řekl komukoli, kdo ho mohl slyšet. "Zatraceně, on mi neubližuje, tak ho nehoňte!" Nemohl popadnout dech. Nebyl zvyklý na tenhle vzduch, nemohl utíkat a zároveň mluvit, pokoušel se udržet na nohou, když vetřelec kličkoval mezi keři a kameny a táhl ho za sebou. Potom mu povolily kotníky a on dopadl na kolena na kamenitý kopec. Vetřelec stále svíral jeho paži tak pevně, že mu přerušil přívod krve. Podíval se na domorodce a potom vyděšeně zkusil chytit dech a postavit se, jenže on ho vytáhl na nohy a ohlédl se zpátky.

Je stejně vyděšený jako já, pomyslel si skrze bolest Ian. "Jsem v pořádku," řekl do rádia. "Ale vypnul jsem zvuk. Neslyším vás. Nechci toho muže vyděsit, nechodte za mnou!"

Domorodec jim škubl a začal ho znovu táhnout za sebou, Ian se pokoušel držet krok, seč mu síly stačily, plíce ho pálily, dech mu vázl v krku. Hlava se mu točila, až ho vetřelec napůl nesl a on lupal po vzduchu a viděl svět jen v odstínech šedé. Nakonec ho zatáhl na nějaké temné místo a zakryl ho svým tělem a kabátem. Ian neprotestoval, jen se pokoušel dýchat. Ležel pod domorodcovým tělem a chtěl jen zůstat naživu a nikoho neprovokovat.

V

"Odešel s tím tvorem," řekl vyčerpaně Patton Bretano a Pardino dole na povrchu začal vykládat něco o tom, jak zachytili vysílačku, pořád ji zachycují, a chtějí rozhodnutí ze stanice. Patton Bretano seděl se sluchátkem v ruce a poslouchal. Ptal se sám sebe, proč to je jeho syn a co to Iana popadlo, že se vydal ven sám nebo proč neběžel k základně místo od ní, ale obával se, že už odpověď zná. Ian by nikdy neriskoval projekt, neriskoval by ho. Pardino řekl, že pracoval poblíž perimetru. Mysleli si, že tam mají ještě celá léta na hledání odpovědí. Jenomže odpovědi si našly je. Našly Iana, na okraji oblasti a nechráněného. Pardino vykládal, že rádio stále funguje a že pokud zůstane funkční, mohli by je vystopovat. Jenže Pattonovou mysl se honila otázka: "Jak to řeknu Joy?" a rozptylovala normální myšlenky. Jeho otcovské instinkty mu říkaly, aby uspořádal záchrannou výpravu, ztratily Iana za to, co udělal, a nestaraly se ani za mák o to, jak riskantní by taková výprava byla.

Otec se nestaral o to, jaký politický dopad by záchranná výprava měla na vztahy s Cechem. Politik musel přemýšlet o riziku, o kterém věděl, že mu budou vystaveni, když postavili základnu tam, kde ji postavili... Bože, jistěže to mělo svá rizika - ale proti těm tu byla opatření. Byl tu elektronický perimetr a domorodci nebyli zdaleka tak pokročilí, aby ho dokázali překročit. Byli tu celé měsíce bez jediného incidentu. Nikdy nezapomínali na bezpečnostní opatření a Ian ani nebyl v prvním týmu; udělal všechno, co bylo v jeho silách, aby zajistil, že v něm nebude...

"Pate," řekl Pardino, "Pate, jsi tam?"

"Ano," řekl a myslel si přitom, Bože, pomoz nám, došlo k tomu, nebo ne? Navázali jsme kontakt. Teď už se to nedá vrátit. Ale můj syn... "Nemůžeme jít za ním," řekl Pardino. "Na tom se všichni shodli, nemůžeme jít za ním, nemáme dost silnou pozici..."

"Chci záznamy." Trásl se. Nervy mu stále probíhal šok a snažil se ho přesvědčit, že nic z toho není skutečné. Ale ten rádiový kanál bylo jediné křehké pouto s Ianem a on chtěl slyšet na vlastní uši, že Ian je v pořádku, ať už si o tom Cech myslel, co chtěl. Bylo mu jedno, že se zpráva rozletí po celé stanici rychlostí telefonního spojení, musel to nějak říct Joy a vydat nějaké oficiální prohlášení. Musí jednat dřív, než Cech vydá vlastní prohlášení. Nebyl špatný člověk. Pořád si to opakoval. Jenom balancoval na úzké čáře mezi Cechem pilotů, který by se nerozpakoval zneužít Ianova příběhu proti všemu, o co usilovali, a radou, která se bála Cechu se příliš otevřeně postavit... A teď byl Ian tam dole a zapletl se do něčeho, co, Bůh mu pomáhej, on sám plánoval. Protože věděl, tak jako celá komise, že ta oblast ostrova je obydlená, i když tamější obyvatelé nejsou na vysoké technologické úrovni - nechťeli, aby se během prvního kontaktu museli potýkat s prohnatými politiky a vyspělou technikou... Ale rozhodně nepočítal s tím, že se prvního setkání zúčastní Ian. Pardino říkal něco o kanálu B a Patton musel myslet na to, že Cech bude jejich vysílání odposlouchávat, jakmile zjistí, že se něco děje. Všechno, co řeknou, všechno, co řekne Ian, půjde stejně tak k Cechu jako k nim, zaručeně. "Pate," řekl Pardino a přerušil to, co chtěl Patton slyšet, Ianův hlas, "Pate, ten kluk je vynalézavý, chytrý a ať už se stalo cokoli, není v bezprostředním ohrožení. Mluví, ale oni nemůžou tušit, že ho slyšíme, neznají rádio. Říká, že vypnul zvuk, aby nás neslyšeli, ale není zas tak daleko. Baterie vydrží minimálně čtyři dny nepřetržitého provozu a on říká, abychom za tím chlápěkem nechodili, že ho neohrožuje. Slyšíš mě, Pate?" "Jo. Ano, slyším tě. Chci to spojení, zatraceně." "Máš všechno, co my." S těmi slovy se Pardino odpojil, jako by to tak bylo lepší; ale řekl, že je Ian vynalézavý a Patton se té myšlenky pevně držel, když Pardinův hlas zmlkl a znovu byl slyšet jen šum a tiché dýchání. Potom se ozval udýchaný Ianův hlas. "Stále je všechno v pořádku, nebojte se, jenom se bojí, že nás někdo sleduje. Jsme v jeskyni ve skalách. Pořád se dotýká mé paže, jemně, jako by mi naznačoval, abych byl zticha, pořád na mě mluví a já předstírám, že mu odpovídám." Potom se ozval ten druhý hlas, tiché, hluboké mumlání. "Je aspoň o hlavu vyšší než já," řekl Ianův hlas, "podobá se nám, ale je neuvěřitelně silný. Kůži má černou jako vesmír, oči úzké a nos tak jako vyklenutý, přitisknutý k obličejí, mračí se, to je vidět..." Znovu ten druhý hlas. Odmlka, a potom: "Mluví na mě, to asi slyšíte, opravdu tiše, jako by mi říkal, že je všechno v pořádku." Ianův hlas se trásl. Patton cítil v hlase svého syna strach, cítil jeho napětí, jeho rychlý, zoufalý dech. Propletl si ruce a věděl, že Cech všechno nahrává, každou zoufalou minutu, a přehraje je radě a celé stanici. Ian nebyl člověk, který by se zhroutil, to věděl. Ian byl emocionálně v pořádku. To chvění v jeho hlase způsoboval fyzický stres a fyzická námaha, ale ostatní na to mohli mít jiný názor. Vytočil číslo do kanceláře své ženy, aby ji zastihl, než se to dozví odjinud. Řekl to stejně jako Pardino, jenom: "Joy, Ian má drobné potíže, neplaš se, ale dole na planetě došlo ke kontaktu a Ian ho navázal." "Ke kontaktu," řekla Joy na druhé straně drátu. "Co tím myslíš, ke kontaktu? Je v pořádku? Pate? Je v pořádku?" "Prozatím ano," řekl Patton. "Slyšíme ho, zapnul si rádio, mám ho na druhém kanálu. Zapni béčko." "Mám to," řekla Joy. "Mám to." "...dochází dech," říkal právě Ian a kašlal. "Podlamuji se mi nohy. Nejsem tu ještě aklimatizovaný. Myslím, že jsme pár kilometrů od základny, nevím, jak to určit. Roste tu kolem něco jako stromy, mají měkké kmeny, velké ploché listy, je tu spousta něčeho, co vypadá jako mech, myslím, že tu určitě musí být voda, všechny stromy mají měkké listy..." Bože, pomyslel si Patton, ten kluk pořád pozoruje, pořád posílá botanická data, ale já chci vědět o tom domorodci. Znovu uslyšel mluvit toho tvora, Joy se zeptala "To je jeden z nich?" a on odpověděl: "Prozatím jeden. Prošel přímo skrz perimetr a setkal se s Ianem. Ian řekl záchrannému týmu, aby se držel zpátky. Zřejmě se necítil ohrožený." "Pane," ozval se hlas jeho sekretářky. "Volá vás Vordict, říká, že je to naléhavé, prý něco s vašim synem, pane." Takže Cech se to doslechl. Cech teď celou záležitost rozmýšlí a tvrdě se politicky střetne s elektorátem. Na tohle nebyl připravený. Měl tam dole syna, který měl potíže, a Vordict, zatraceně, chtěl dělat vědu z kontaktu. Všichni věděli, že kontakt bude nakonec nevyhnutelný, od chvíle, kdy přišli k této hvězdě. A mohl ho navázat kdokoli. "Chce jít dál," řekl Ianův slabý hlas. "Chce, abychom znovu vyrazili. Je mi zima, dochází mi dech, omlouvám se, že třesu vysílačkou..." "Spojte mě s ním," řekl Patton sekretářce a Joy řekl: "To je Vordict. Musím s ním mluvit. Ian nás neslyší. Ale ať tam dole našel cokoli, není to nepřátelské, je to v pořádku..." Vtom Ian vykřikl a zalapal po dechu a Pattonovi se zastavilo srdce. Potom se ozval Ianův vzdálený hlas: "Zakopl jsem, to je všechno. Všechno je v pořádku, v pořádku, nedělejte žádné hlouposti." Patton si přál, aby se Cech touhle radou řídil. "Patton," ozval se hlas na druhém kanálu. "Patton, ty jsi to plánoval, tohle je tvoje vina, tvůj syn je v nebezpečí a ty jsi zatraceně dobře věděl, že je tam poblíž osada. Mám dokumenty. Mám svědky. Věděl jsi, že se to stane, ještě před přistáním, řekni, že ne, a já si to s tebou vyřídím před radou."

VI

Muž z měsíce neodporoval, nehrozil, neměl zbraň a Manadgimu prozatím přálo štěstí. Možná, že to cizinec vycítil, a proto nekladl odpor. Nebo se možná zlomyslná náhoda zvrtila jinak a jenom to vypadalo, že je všechno snadné. Manadgi se nepokládal za pověřivého muže, ani za důvěřivého - alespoň se snažil takový nebýt. Vůbec se mu nelíbilo, že všechno probíhalo tak hladce, když přece viděl, jaké možnosti druhá strana má. Ale muž z měsíce byl aspoň o hlavu menší než on a vypadal křehce - snadno se zadýchal a unavovalo ho i malé stoupání. Jeho bledá kůže zbledla ještě víc a občas se zapotácel, ale neustále se pokoušel držet s ním krok. Možná, že se bál o život. Možná, že měsíční lidé byli prostě povolní, z důvodů, kterým rozuměli jenom oni, ale Manadgi se nedokázal přimět uvěřit tomu o nic víc než tomu, že mechanické stroje by narušitelům neublížily. Šel a šel a muž z měsíce se potácel za ním a cosi si mumlal, až Manadgi začal přemýšlet, jestli to je u těchto tvorů zvykem nebo jestli se jedná o nějakou duševní poruchu. Když ho našel, seděl

před čtvercem trávy, trhal stébla, něco si pro sebe mumlal a při tom se dotýkal černé krabice plné knoflíků. Možná, že jemu takové chování smysl dávalo, ale Manadgi si nedokázal představit, jaký by měl být. Možná to byl blázen. Možná všichni měsíční lidé byli blázni - stejně jako ti první pronásledovatelé, kteří se za něčím začali honit a pak to vzdali. Nebo byli možná křehcí a jemní lidé, kteří se ani nedokázali bránit v případě únosu - ale kdo potom vypustil do údolí ty stroje?

Muž z měsíce stále více zaostával, potácel se a najednou padl na kolena a chytil se za bok. "Vstávej!" řekl přísně Manadgi a zamával rukou. Muž z měsíce si otřel obličej a Manadgi uviděl, že mu z nosu teče krev - červená jako krev každého ateve - ten běh a šplhání mu zjevně neprospěly. Manadgimu to bylo líto - nechtěl mu ublížit a on se pořád pokoušel dělat, o co byl požádán,

I když mu krev stékala po tváři. Naznačil mu rukou, aby si znovu sedl, a muž z měsíce vypadal, že se mu ulevilo. Sklonil se a sevřel si nos prsty. Potom začal kašlat - Manadgi se začal strachovat, že by se mohl udusit. Zastrčil si ruce mezi kolena a podřepí, čekal a doufal, že ten tvor ví nejlépe, co má dělat.

Vůbec teď nevypadal hrozivě, spíš přidušeně a tak zjevně v ohrožení života, že mu Manadgi nabídl svou láhev s vodou v naději, že to pomůže. Muž z měsíce na něj upřel utrápený pohled a potom otevřel láhev a nejprve si nalil trochu vody na dlaň - asi aby se ujistil, že je to opravdu voda. Potom si s ní omyl obličej. Potom si nalil do dlaně ještě trochu vody a vypil ji - zdálo se, že to ulevilo jeho kašli. A jakmile začal zase normálně dýchat, okamžitě začal znovu mumlat. Divný tvor...

Není nijak zvlášť ošklivý ani děsivý, pomyslel si Manadgi, i když ta krev na tom bledém obličejí mu na kráse rozhodně nepřidává. Vůbec se mu nechtělo se ho dotknout, nemluvě o tom, že by ještě někdy použil tu láhev, ale opravdu litoval, že mu ublížil; že včas nepoznal, jak křehký je. Ale věděl, že jeho společníci pro něj klidně mohli poslat nějakého mechanického netvora. "Vstávej," řekl mu. Použil přitom totéž slovo jako předtím. "Vstávej." Muž z měsíce se okamžitě pokusil mu vyhovět, aniž by Manadgi musel použít gesto. Takže rozuměl jednomu dvěma slovům. Zvedl se ze země s lahví zastrčenou v podpaží, jako by si ji chtěl nechat, a dál si pro sebe mluvil. Jeho hlas teď byl slabý a nejistý a veškerá rozhodnost se z něj vytratila.

Prošli kolem padlého pradávného kamenu. Vyšli ze zpusťované krajiny a ocitli se v porostu trávy, která se přichycovala ke kalhotám a kotníkům. Po kopci tekli potůček, vzpomněl si Manadgi; a na druhém břehu bylo kapradí a plochý kámen. To právě potřeboval - studenou čistou vodu a chvíli odpočinku na chráněném místě, kam se stroje jen tak nedostanou. "Buď opatrný," upozornil tvora a zatahal ho za jeho modrý rukáv. Muž z měsíce se na něj podíval, bledý, s vyděšeným výrazem v tváři umazané od krve. Potom upadl a začal klouzat pryč za rachotu kamenů a praskání listů. Ani nevykřikl. Sjel až dolů do potoka a když se k němu Manadgi vyděšeně rozběhl, ani se nepohnul. Možná si něco zlomil, pomyslel si Manadgi. Napadlo ho, že jestli byl v jejich setkání nějaký potenciál pro katastrofu, tak právě zničil jak sebe, tak aijeho - bál se ho být i jen dotknout, ale co měl dělat? Kde měl hledat pomoc? A tak vzal tvora za ruku a rameno a vytáhl ho z vody a on na něj upřel zvláštní překvapený pohled, jako by bylo jeho chápání vesmíru stejně tak útržkovité a chabé jako Manadgiho. Pustil ho a tvor se přikrčil u potoka a omyl si tvář a krk. Do vody stékala jeho krev a Manadgi se obával, že je to neblahé znamení věci, kterých se bál. Ale jasně viděl, že už zašel za všechny rozumné meze a že tvor, i když zoufalý a vyčerpaný, stále neprotestuje. Zdálo se, že je statečný a nenásilný, ochotný ke všemu, o co ho požádá. Manadgi zjistil, že se mu ulevilo, když tvor začal zase normálně dýchat a zdálo se, že si pádem nijak zvlášť neublížil. Podíval se na něj, jako by očekával, že půjdou dál, i v tak drsném terénu. Jeho oči se ptaly, kdo Manadgi je a co chce a kam jdou - prostě všechno to, na co by se ptala každá rozumná bytost - nebo ne? Nechtěl by každý vědět, co se po něm chce a kam by měl jít? Proč by měl vlastně jít, když měl v těch podivných budovách jasnou obrannou výhodu a proč by měl být sám na tom kopci a proč by měl utéct od vlastních lidí, tenhle podivný muž z měsíce, který seděl a počítal stébla trávy? Možná, že tomu tak chtěla štěstěna a muž z měsíce to vycítil a poddal se jí. A jestli to byla pravda, jestli to byla pravda, odváží se Manadgi zahodit ten příznivý okamžik, který měl v ruce, nebo riskovat tvorovu bezpečnost přeceněním jeho sil?

Tiše k němu mluvil klidným, uklidňujícím tónem, odvážil se ho dokonce lehce dotknout na koleně, když si klekl na břeh vedle něj. "Odpočiň si, odpočívej, naber dech. Je to v pořádku. Pij."

Doufal, že opravdu většinou pije obyčejnou vodu a ne éterické substance. Nabral vodu do dlaní a napil se, znovu řekl: "Pij," aby se ujistil, že porozumí významu toho slova a muž z měsíce ho opakoval, i když byl zesláblý. Co víc, jeho oči se na okamžik rozjasnily a nebyl v nich žádný strach, pokud se tedy dalo něco usuzovat z výrazu takové tváře. Byl tam náznak zvědavosti, a dokonce i vděk.

"Ian," řekl muž a ukázal na sebe. Potom to opakoval, takže bylo skoro jisté, že je to jeho jméno. Představil se také. "Manadgi."

"Ian," řekl muž a natáhl ruku, jako by ho vybízel, aby udělal totéž. "Manadgi." Napřáhl vlastní ruku, ať je třeba za blázna, a tvor ji sevřel a potřásl s ní. "Ian, Manadgi," řekl tvor a zdálo se, že ho ten objev potěšil. Seděli tam a třásl si rukama jako dva blázni, vyděšení i uvolnění, vzájemně žasnoucí nad svým vzhledem. Manadgi netušil, jaké zvyky ten tvor může mít. On zase nemohl moc vědět o jeho. Ale i tak bylo možné chovat se k sobě civilizovaně a on objevil, že je možné být na takového tvora vlídný, i když to bylo k nevíře - možná, že začal chápat, že by bylo rozumné navázat vztahy s jeho asociací - velmi mocnou asociací s neznámými možnostmi; asociací bytostí schopných úžasných činů. "Půjdeme," řekl pomalu a naznačil prsty chůzi. "Půjdeme do vesnice. Ian a Manadgi, spolu."

Kniha tři

I

Vzduch, ztěžklý vůní nočních květů za oknem, líně proudil otevřenou zahradní mříží. O'oi-ana udělala klik-klik a potom

ještě jednou. To věštilo dešť. Bren ležel v posteli a přemýšlel, že kdyby měl rozum, vstal by a zavřel mříž a dveře, než usne. Potom by místnost osvěžoval mořský vzduch. Větracími mřížkami by se ho dovnitř dostalo víc než dost. Ale byla líná dusná noc a on čekal na noční změnu větru z východního na západní. Čekal, i když první blesky vrhly na závěs stín mříže.

Na panelech mříže bylo vyobrazení Štěstěny a Náhody, baji a naji. Vítr pohyboval stíny kvetoucích lián za oknem, až nakonec rozčepil závěs, což slibovalo úlevu od horka.

V dalším blesku se objevil stín ateviho, jako socha, kterou najednou někdo postavil na terasu. Brenovi poskočilo srdce, když uviděl tu postavu na vzdouvající se látce, postavu na jeho terase, kde nikdo neměl co dělat. Na okamžik ztuhl a potom sklouzl z postele. V dalším záblesku světla uviděl mříž napůl odsunutou a vetřelce, který vcházel do jeho pokoje. Strčil ruku pod matraci a vytáhl pistoli, kterou tam schoval - zapřel si ruce o matraci, jak ho to učil aiji a stiskl spoušť. Zpětný náraz mu ochromil ruku a záblesk ho oslepil. Vystřelil podruhé, z čiré hrůzy, do tmy a do ticha. Potom se nemohl hýbat. Nemohl popadnout dech. Neslyšel žádný pád. Myslel si, že minul. Bílé tenké závěsy se vzduly chladným větrem, který zavanul do jeho ložnice. Ruce měl ztuhlé a držel v nich zbraň. Uši měl zalehlé, takže by slyšel leda hrom - nebo zachřestění západky na jeho dveřích - asi strážce, pomyslel si. Ale taky to strážce být nemusely. Lehl si zpátky na postel a sevřel ruce mezi kolena, hlavě zaměřenou na střed dveří. Ty se náhle rozletěly a do očí ho udeřilo světlo a stíny.

Aijiho strážce neztrácely čas vyptáváním. Jeden strážný se rozběhl k mříži a ven do dvora, do počínajícího deště. Druhý strážný, jen beztvárná jiskřící temnota pro oslněné oči, se nad ním sklonil a vypáčil mu zbraň z prstů. Potom dorazily ostatní strážce, zatímco Baniči - to nad ním byl Baničiho hlas - si vzal zbraň. "Prohleďte pozemky!" nařídil Baniči. "Dohlédněte na aijiho!"

"Je Tabini v pořádku?" zeptal se Bren. Bylo toho na něj moc. "Je v pořádku, Baniči?" Ale Baniči mluvil do vysílačky a vydával rozkazy. Jeho otázce nevěnoval pozornost. Aiji je určitě v pořádku, říkal si Bren, jinak by tu Baniči nestál a nemluvil tak klidně a jistě se strážnými venku. Slyšel ho vydávat rozkazy a slyšel, jak mu někdo odpovídá, že na střechu se nikdo nedostal. Báł se. Věděl, že ta zbraň je kontraband. Baniči to věděl taky a mohl ho za to i zatknout - báł se, že to udělá; ale když Baniči domluvil, vzal Brena za paže a posadil ho na postel. Dveřmi do zahrady přiběhl druhý strážný - to byla Jago. Vždycky pracovala s Baničim.

"Je tam krev. Upozornila jsem hlídky u bran."

Takže někoho střelil. Začal se třást, zatímco Jago znovu vyběhla ven. Baniči rozsvítil světla a vrátil se k němu, černý atevi s hladkou kůží, zúženými žlutými očima a velice zamračeným výrazem.

"To aiji mi dal tu pistoli," řekl Bren dřív, než ho mohl Baniči obvinít. Baniči tam stál a díval se na něj, a potom řekl: "To je moje zbraň."

Bren byl zmatený. Seděl tam, pokrytý husí kůží, a konečně se vzpamatoval natolik, aby si přetáhl pokrývku přes nohy. Slyšel v zahradě hluk. Jago křičela na ostatní strážné.

"To je moje zbraň," opakoval Baniči. "Může snad někdo zpochybnit, že je to moje zbraň? Probudil vás zvuk. Já jsem čekal na vraha. To já jsem vystřelil. Co jste viděl?"

"Stín. Stín, co přišel skrz závěsy." Znovu se roztřásl. Věděl, jaký byl blázen, že vystřelil do dveří. Kulka mohla klidně přeletět zahradu a dostat se do kuchyně. Mohla se odrazit a trefit někoho, kdo spal v jiném bytě. Ruce měl ztuhlé, uši zalehlé a ve vzduchu byl cítit střelný prach. To se k němu nehodilo. Nehodilo se to ani do téhle místnosti...

Rozpršelo se. Baniči si přes vysílačku promluvil s pátracím týmem a s velitelstvím. Lhal jim, řekl, že to on vystřelil, že viděl vetřelce, jak mříž k paidhiho pokoji, a ne, paidhi není raněný, jen vyděšený, a aijiho nebudte, jestli ho už neprobudily výstřely. Ale zdvojnásobte strážce a pátrejte u jižní brány, než dešť smaže všechny stopy. Baniči vypnul vysílačku.

"Proč přišli sem?" zeptal se Bren. Byli to vrazi, to chápal, ale že by nějaký obyčejný vrah přišel do obytného komplexu plného strážů, kde spal sám aiji, obklopený stovkami oddaných obránců - to by neudělal nikdo se zdravým rozumem. A zavraždit jeho, Brena Camerona, když byl aiji na vrcholu moci a na aijiin a jejich stoupenci schovaní ve svých domech - jaký v tom byl smysl? Co by tím mohl kdo získat?

"Nadi Brene."

Baniči stál nad ním se založenými rukama a díval se na něj jako na nějaké nezodpovědné dítě. "Co jste viděl?"

"Už jsem to říkal. Stín, co přišel skrz závěsy." Důraz na tu otázku ho vyděsil. Možná to byl jen sen. Možná vyburcoval celý komplex a strážce kvůli noční můře. Byl na pokraji spánku, nemohl si být opravdu jist tím, co viděl. Ale byla tam přece ta krev. Jago to říkala. Takže někoho zasáhl.

"Já jsem vystřelil z té zbraně," řekl Baniči. "Vstaňte a umyjte si ruce, nadi. Pak si je umyjte znovu a ještě jednou. A dveře do zahrady mějte vždy zamčené."

"Mají přece jenom skleněnou výplň," zaprotestoval. Cítil se v bezpečí - až dosud. Aiji mu dal tu zbraň před dvěma týdny. Naučil ho, jak s ní zacházet, čistě jen on sám, ve vile v Taibenu, a nikdo o ní nemohl vědět, ani Baniči, tím méně vrah - pokud si ovšem celý ten útok nevysnil, pokud nezasáhl jen nějakého souseda, který se šel v noci projít na čerstvý vzduch.

"Nadi," řekl Baniči, "běžte si umýt ruce." Bren se nemohl pohnout, nemohl se teď zabývat takovými banalitami, nemohl ani pochopit, co se to vlastně stalo - nebo proč, proboha, proč mu aiji dal takový bezprecedentní a nebezpečný dar. Jediný důvod, který dokázal najít, bylo, že měl temnou předtuchu. A strážce se čím dál tím přísněji držely pravidel... Jenže Tabini-aiji řekl: "Mějte ji nablízku." A on se báł, že ji najdou sluhové.

"Nadi!" Baniči se na něj zlobil. Bren vstal, nahý a roztrášený, a přešel přes koberec do koupelny. Žaludek měl jako na vodě. Poslední kroky byly zoufalé, vypočítaný úprk na záchod. Doběhl právě včas, aby stihl vyprázdnit svůj žaludek. Bylo to ponižující, ale nemohl s tím nic dělat - ještě tři bolestivé stahy, než konečně nabral dech a spláchl. Styděl se, byl

znehucený sám sebou. Natočil do umyvadla vodu a myl si ruce, drhl a znovu myl, dokud z nich nepřestal cítit střelný prach a nezbyla jen vůně mýdla.

Myslel si, že Baniči už odešel nebo zavolal sluhu, aby umyl koupelnu. Ale když se narovnal a sáhl po ručníku, uviděl v zrcadle Baničeho odraz.

"Nadi Brene," řekl vážně Baniči. "Dnes jsme vás zklamali."

To bolelo, opravdu bolelo, když to řekl Baniči, který by se nikdy takhle neshodil. Bren si osušil tvář a utřel si vlasy. Potom se musel podívat Baničimu do očí, žlutých očí v černé tváři, nehybné a vyzařující sílu jako tvář boha. "Byl jste statečný," řekl znovu Baniči a Bren Cameron, potomek cestovatelů vesmírem, příslušník šesté generace lidí uvězněných na planetě ateviů, to cítil jako facku.

"Nedostal jsem ho. Někdo pobíhá tam venku, se zbraní nebo..."

"To my jsme ho nedostali, nadi. Není vaše práce ,dostat ho'. Nesetkal jste se s někým neobvyklým? Neviděl jste před dnešní nocí nic mimořádného?"

"Ne."

"Kde jste vzal tu zbraň, nadi-ji?"

Myslel si snad Baniči, že lže? "Tabini mi ji..."

"Odkud jste ji vytáhl? Pohybovala se ta osoba pomalu?" Bren pochopil, na co se Baniči ptá. Omotal si ručník kolem ramen - v místnosti byl studený průvan. Nad městem zaburácel hrom. "Zpod matrace. Tabini mi říkal, abych ji měl nablízku. A nevím, jak rychle se pohyboval, tedy ten vrah. Viděl jsem jen stín, a tak jsem sklouzl z postele a uchopil zbraň."

Baniči se lehce zamračil. "Příliš mnoho televize," řekl s vážnou tváří a vzal ho za rameno. "Vraťte se do postele, nadi."

"Baniči, co se děje? Proč mi Tabini dal zbraň? Proč mi řekl...?"

Sevěření zesílilo. "Vraťte se do postele, nadi. Nikdo vás už nebude rušit. Viděl jste stín. Zavolal jste mě. Dvakrát jsem vypálil."

"Mohl jsem zasáhnout kuchyň!"

"Jeden výstřel ji pravděpodobně zasáhl. Pamatujte si, prosím, že kulky létají daleko, nadi-ji. To jste nás přece naučili vy, nebo snad ne? Tady." K Brenovu překvapení Baniči vytáhl z pouzdra svou vlastní zbraň a podal mu ji. "Dejte si ji pod matraci," řekl Baniči a odešel - vyšel z ložnice do haly a zavřel za sebou dveře.

Bren přešel k posteli a zastrčil zbraň pod matraci, tam, kde měl předtím tu druhou, a potom zavřel mříž a skleněné dveře, aby zastavil průvan a déšť, který smáčel závěsy a koberec. Jago si snad najde jinou cestu dovnitř. Znovu zaburácel hrom. Bren mrzl. Chabě se pokusil narovnat povlečení a potom vytáhl z šatníku těžký župan a zabalil se do něj. Teprve pak zhasl a zavrtal se do pokrývek. Schoulil se do klubička a třásl se.

Proč já? ptal se pořád dokola sám sebe. Ptal se, jestli je vůbec možné, aby on představoval tak závažný problém, že by někdo riskoval život, aby se ho zbavil. Nemohl uvěřit, že se ocitl v takové pozici a neobjevil se ani jediný náznak takového profesionálního selhání. Možná, že ho vrah pokládal za nejslaběji chráněného obyvatele zahradních bytů a jeho otevřené dveře byly jen vhodná cesta k někomu jinému, možná do vnitřních chodeb k samotnému Tabini-aijimu. Ale bylo tam tolik stráží... To by byl šílený plán a vrazi, alespoň ti nájemní, nebyli šílení a takhle by neriskovali. Možná, že si vrah prostě spletl pokoj. Na horní terase v pokojích pro hosty byl možná někdo důležitý. O nikom takovém sice Bren neslyšel, ale jinak tady bydlely jen strážé, sekretáři, šéfkuchař a mistr účetní - a on sám - a nikdo z nich nedělal vůbec nic kontroverzního.

Ale Baniči mu tu nechal svou zbraň jako náhradu za tu od aijihy, ze které vystřelil. Teď už měl v hlavě jasno, a tak chápal, proč Baniči tu zbraň odnesl a proč ho přiměl, aby si umyl ruce - pro případ, že by ostraha neuvěřila jeho verzi a její šéf by chtěl paidhiho vyslechnout a podrobit ho laboratorním testům. Opravdu doufal, že se to nestane. A navíc šéf ostrahy na něj neměl nic, o čem by on věděl - neměl žádný motiv, proč vyšetřovat jeho, oběť zločinu, a ani žádný důvod - pokud on věděl - neuvěřit Baničeho svědectví. Baniči stál v jistém smyslu výš než šéf ostrahy.

Ale... Kdo by se potom chtěl vloupat do jeho místnosti? Neustále se k tomu vracel. Vracel se také k děsivému faktu, že mu Baniči nechal jinou zbraň. To bylo nebezpečné. Někdo by ho mohl vyslýchat. Někdo mohl prohledat jeho místnost a tu zbraň najít. Tu by pak snadno vystopovali až k Baničimu a to by vedlo k veřejnému pozdvižení. Bylo to od Baničeho moudré? Obětoval se snad Baniči kvůli němu? Kvůli něčemu, co on způsobil? Dokonce ho napadlo, jestli může Baničimu věřit - ale Baničeho a jeho mladší partnerku Jago měl ze všech Tabiniho strážných nejraději. Tihle dva mu věnovali zvláštní péči, a přitom každý den stáli vedle Tabiniho a kdyby chtěli, mohli by mu velmi snadno ublížit - o daleko snáz nahraditelném člověku nemluvě. Bohové, ne, podezírat je byla hloupost. Baniči nechtěl, aby se Brenovi něco stalo. Byl ochotný kvůli němu lhát. A Jago taky, už kvůli Tabinimu - on byl přece paidhi, Tlumočník, a aiji ho potřeboval a takový důvod oběma strážným stačil. Tabini-aiji bude tenhle incident brát velice vážně, začne vyšetřování, všemožný rozruch...

A, zatraceně, on nechtěl, aby o tom mluvila celá citadela. Nechtěl se stát nechvalně známou figurkou ani ohniskem ateviské krevní msty. Publicita mu mohla jen uškodit. Zničila by jeho efektivitu; ve chvíli, kdy by začal mít jakýkoli politický vliv; ve chvíli, kdy by se ocitl ve zprávách, by se do politiky zapletl. Každý by na to měl nějaký názor, nějakou teorii a jeho práci to mohlo jen uškodit.

Choulil se pod pokrývkami a pokoušel se dát dohromady, ale jeho prázdný žaludek ho rušil a z pachu střelného prachu mu běhal mráz po zádech. Mohl si samozřejmě zavolat, aby mu přinesli něco na uklidnění, a noční služba by mu to přinesla nebo vzbudila jeho vlastní sluhu, ale chudáky Moni a Taigiho už pravděpodobně vytáhli z postele a kladli jim otázky typu Vystřelil jste na paidhiho? nebo Zavřel jste jeho dveře na zástrčku? Ostraha teď pravděpodobně prochází seznamem zaměstnanců a předvolává si celou noční směnu a každého, s kým měl on co do činění - jako by někdo v tomhle křidle mohl teď spát. Výstřely byly pravděpodobně slyšet až ve městě, telefonní linky budou pravděpodobně

zablokované, železniční stanice přísně střežená až do zítřejšího rána... Nelichotil si, že je to speciálně kvůli němu: už viděl, co se stane, když někdo v Tabiniho blízkosti vystřelí. Chtěl horký čaj a sušenky. Ale kdyby teď požadoval, aby kvůli němu někdo pobíhal po chodbách, které se prohledávaly, jenom by tím ztěžoval práci ostraze. Mezitím déšť bubnoval do skla. A šance, že vraha chytí, se stále zmenšovala.

Moni a Taigi dorazili ráno se snídaní - a s upozorněním z osobního oddělení, že Tabini-aiji si žádá jeho přítomnost. Brena to příliš nepřekvapilo. Vlastně to předvídal, a proto se ještě před rozedněním osprchoval, oholil, spletl vlasy do copánku a oblékl si alespoň své oblíbené kalhoty a košili. Než přišli sluhové, měl už zapnutou televizi a poslouchal ranní zprávy - bál se, že celý případ hrozně rozmáznou, ale ke svému překvapení o něm neslyšel ani slovo, jenom zprávu o včerejší bouři, která měla za následek krupobití ve městě Šigi a poškození střešních tašek ve Winginu, než se přesunula nad pláň. To mlčení ho podivně zklamalo, dokonce trochu urazilo. Tady člověku vtrhli do pokoje vrazi, a i když si Bren nepřál publicitu, tak nějak by se rád dozvěděl, že na aijiho pozemcích byl opravdu vetřelec, nějakou okleštěnou zprávu o incidentu - ještě lepší by bylo dozvědět se, že vetřelec byl dopaden a aijiho strážě ho vyslýchají. Nic takového - alespoň ne v televizních zprávách; a když mu Moni a Taigi přinesli snídaní, ani slovem se nezminili o tom, co se stalo včera v noci v zahradě, ani o ručnicích rozházených po podlaze v koupelně. Prostě doručili zprávu z osobního oddělení, předstírali, že si nevšimli nepořádku, a nijak nenaznačili, že by tu snad byl nějaký problém nebo že by se v chodbách něco šušovalo. Když loni na jaře lord druhý nástupce provincie Talidi zavraždil svého vzdáleného příbuzného ve vodní zahradě při hádce týkající se jakési staré zbraně, přetřásalo se to na chodbách celé dny. Dneska ráno se nepřetřásalo nic. Dobré ráno, nand'paidhi, jak se máte, nand'paidhi? Chcete víc bobulek? Čaj? Konečně Moni, která obvykle mlčela, řekla se sklopeným zrakem: "Máme velkou radost, že jste v pořádku, nand'paidhi." Bren spolkl kus ovoce. Pocítil vděčnost. Uklidnilo ho to. "Slyšeli jste včera v noci ten rozruch?"

"Stráž nás probudila," řekl Taigi. "To jsme pochopili, že se něco stalo."

"Takže vy jste nic neslyšeli?"

"Ne, nand'paidhi."

No, se všemi těmi blesky, hromy a deštěm by byl asi výstřel slyšet dost špatně. A navíc byl silný vítr a zbraň vypálila v budově, ne venku. Ta postava, kterou včera zahlédl, mu už připadala jen jako sen, jako noční můra, na kterou už pomalu zapomíná. Naprosté mlčení jeho sluhů ohledně incidentu mu dělalo starosti - dokonce začal pochybovat o spolehlivosti své vlastní paměti... Nemluvě o tom, jestli opravdu rozumí atevium, kteří jsou mu nejbližší. Byl rád, že dostal přijatelné vysvětlení. Takže ozvěna výstřelu prostě ke dvoru pro služebnictvo nedolehla, byl koneckonců pod kopcem, poblíž hradeb. Možná, že zanikla v hromu. Možná, že včera v noci dělala bouře prostě příliš velký rámus - on byl sice ohlušený výstřelem, takže mu připadal jako konec světa, ale to ani zdaleka neznamenal, že ho stejně tak museli slyšet ostatní. Ale Moni a Taigimu dělalo vrásky - a možná je mátl - jeho lidské chování; nechoval se asi tak, jak od něj očekávali, a tak nevěděli, co by měli ještě říct. Pokoušet se od nich získat poslední klepy bylo něco jiného, když se týkaly vás. Všechny informace, především v tak vážné věci, byly důležité; když jste vypadali, že něco víte, někdo se vás na to začal vyptávat a nikdo, kdo měl blízko k Brenovi, určitě nechtěl šířit klepy - tak jako on nechtěl, aby o něm služebnictvo houfně spekulovalo. A Moni a Taigi už určitě nechtěli slyšet další klepání na své dveře a snášet druhé kolo výslechů uprostřed noci. Upřímně řečeno - zrádní služebníci byli v ateviských dramatech klišé. Bylo to příliš směšné - ale neznamenal to, že by na sobě nepocítili břímě podezření ani strach, kterému on tak dobře rozuměl, strach z obvinění, které by nemohli nijak vyvrátit.

"Já doufám, že tím to taky skončilo," řekl jim. "Je mi to hrozně líto, nadiin. Doufám, že vás už nikdo vyšetřovat nebude. Já přece vím, že jste poctiví."

"Velmi si ceníme vaší důvěry," řekla Moni a oba se uklonili. "Prosím, buďte opatrný."

"Případ vyšetřuje Baniči a Jago."

"To je velmi dobře," řekl Taigi a postavil před něj míchaná vejce. A tak se Bren nasnídal a oblékl si svůj nejlepší letní kabát, ten s koženým límcem a koženým lemováním po předních okrajích až ke kolenům.

"Prosím, nezdržujte se tam dlouho," řekl Taigi.

"Ujišťuji vás, že nebudu," odpověděl.

"Není tu někde ostraha?" zeptala se Moni. "Zavoláme ji -."

"Aby mě doprovodili do přijímacího sálu?" Oni měli starosti, uvědomil si, když se teď verbální přehrada prolomila. Ještě víc ho to potěšilo.

"Ujišťuji vás, že to není nutné. Asi to byl nějaký naprostý šílenec a teď se schovává někde v sudu. Lorda Muridu mohli zabít ve vodní zahradě v pravé poledne - mě ne. Určitě ne. S těmi aijiho strážemi všude okolo... to není moc pravděpodobné." Vzal klíč a strčil si ho do kalhot. "Ale dávejte pozor na zámky. Na zahradní straně, hlavně příštích pár dní."

"Nadi," řekli a znovu se uklonili - připadalo mu, že úzkostně. Rozhodně cítili úzkost, když přišli, ale nedávali ji najevo, protože to ateviové neuměli. Což mu připomnělo, že ani on by neměl dovolit, aby se mu starosti zračily ve tváři. S úsměvem vyšel ze dveří - přímo do cesty černé uniformě a - vysoko nad úroveň jeho očí - zamračené ateviské tváři.

"Nand'paidhi," řekl strážný. "Přišel jsem vás odvést do sálu."

"To bude sotva nutné," namítl Bren. Srdce mu poskočilo leknutím. Tohoto muže osobně neznal. Ale žádný vrah by se neodvážil padělat tuhle uniformu, ne, pokud se chtěl dožít stáří, takže se strážným vyšel do chodeb komplexu, kolem stolu stále strážě, do hlavní oblasti budovy - na přeplněnou kolonádu, kde svištěl vítr. Ve vzduchu byl cítit déšť a ranní chlad. Kámen vstřebával sluneční světlo. Hradby pevnosti Bu-javid, citadely a vládního komplexu, se táhly kolem dokola vysokého kopce a oddělovaly ji tak od Šejidanu dole - a tam dole teď určitě hotely a hostince praskaly ve švech. Dnes totiž začínala veřejná audience, která se konala jednou za tři roky a do města se sjely stovky drobných

lordů a správců. Přijížděli vlakem nebo podzemní dráhou - ale poslední měli všichni bez výjimky ušlí pěšky ze svých hotelů. Po kamenné obřadní cestě a pod opevněnou branou Slibu spravedlnosti procházely davy lidí s peticemi a na závěrečných cestičkách, které se táhly mezi květinovými záhony až k proslulým Devaterým dveřím, stála předlouhá fronta vysokých statných atevů s kůží černou jako noc a lesklými černými copánky, někteří v bohatých kabátech obšitých zlatem a saténem, jiní v obyčejných šatech - i když jasně nejlepších, které měli. Profesionální politici se tlačili na obyčejné obchodníky, lordi asociací na vyděšené, netréované prosebníky s jejich peticemi ovázanými barevnými stužkami a malými košíky květin, které se podle zvyku dávaly na stoly v hale. V sálu na konci otevřené kolonády byl cítit nedávný déšť a květiny a bylo tam plno hlasů - ateviové se setkávali nebo řadili do front na registraci u sekretářů. Na sekretářských stolech postavených do ohromné dolní haly rostly haldy dokumentů a petic. Pro dvořany nebylo nic neobvyklého vidět, jak se tím chaosem prodírá člověk - bledá malá postava o jednu a půl hlavy menší než dav, kterým prochází, s konzervativním copánkem bez ozdob a v kůži lemovaném kabátě. To, že ho eskortoval strážný, už neobvyklé bylo, ale nikdo kromě vesničanů a soukromých prosebníků mu nevěnoval velkou pozornost. "Podívej!" vykřiklo nějaké dítě a ukázalo na Brena. Zděšený rodič ho plácl přes ruku, zatímco ozvěna výkřiku se rozléhala po celé hale. Atevi se dívali. A předstírali, že neviděli ani Brena samotného, ani jeho průvodce. Sály prošel provinciální lord v doprovodu svých pobočníků a svých i aijiho stráží, ale na toho nezíral nikdo. Bren šel dál se svou eskortou a dělal, že je neviditelný. Od chvíle, kdy vykřiklo to dítě, se necítil nejlíp, ale uklidnil se, když uviděl, že u každého vchodu a v každé zatáčce stojí aijiho stráž - v den audience to bylo běžné opatření. Se svým doprovodem se zdvořile rozloučil u malé Šeptavé branky. Byla to malá část obřích dveří, kterou jste se mohli diskrétně a bez úředních průtahů dostat do zadní části audienční síně. Proklouzl skrz a tiše za sebou zavřel, aby nerušil. Báł se, že jde pozdě. Moni a Taigi ho neprobudili o nic dřív než jindy, prostě se objevili v obvyklou hodinu. Neměli žádné zvláštní příkazy a možná se báli chovat jakkoli neobvykle, když venku stála stráž. Doufal, že ho Tabini nechtěl vidět dřív, a zadíval se přes stůl, aby zjistil, kde je jeho místo. Stál tam Baniči ve své černé, kovem pobité uniformě aijiho osobní stráž. Dotkl se jeho ruky.

"Nadi Brene. Usnul jste ještě včera v noci?"

"Ne," přiznal Bren. A s nadějí v hlase se zeptal: "Chytili jste ho?"

"Ne, nadi. Byla bouřka. Neměli jsme takové štěstí."

"Víš Tabini, co se stalo?" Vrhł pohled ke zvýšené části místnosti, kde Tabini-aiji právě mluvil s guvernérem Brominandim, jedním z těch, kteří byli pozváni k soukromé audienci. "Myslím, že jsem na seznamu. Chce se mnou mluvit? Co mu mám říct?"

"Pravdu, ale jen v soukromí. Byla to přece jeho zbraň, nebo snad ne?"

Bren se na něj ustaraně zadíval. Jestli Baniči o jeho příběhu pochyboval, včera v noci tak rozhodně nevypadal. "Řekl jsem vám pravdu, Baniči."

"Určitě ano," řekl Baniči, a když Bren vykročil k zápisnému stolku, aby udal své jméno, chytil ho za rukáv. "Toto setkání není oficiální." Baniči kývl směrem ke stupínku a odvedl Brena tam. Brominandi z provincie Entaillan už končil. Brominandi měl černé, bíle prokvetlé vlasy, ruce doslova posázené ozdobnými i úředními prsteny a dokázal by unudit k smrti i balvan. Jediný důvod, proč ještě pořád mluvil, byl ten, že strážé prozatím nepřišli na žádnou zdvořilou záminku, jak ho zastavit. Tabini kývl, pak ještě jednou, a potom řekl: "Přednesu to před radou." To vypadalo zase na tu příšernou záležitost s právy na řeku Alujis - dvě provincie na horním toku se hádaly se třemi na dolním, které potřebovaly vodu na zavlažování svých polí. Hádaly se o to už padesát let a padala přitom jedna žaloba za druhou. Bren si založil ruce a postavil se vedle Baničeho. Pokoušel se vypadat nenápadně - tedy... nenápadně na člověka. Tabini-aiji konečně přijal nezbytnou petici (nebo to byla protipetice?) od Brominandiho, těžké lejtstro s mnoha pečeti a stuhami, a předal ho svým právním poradcům. A v tu chvíli se Bren na Tabiniho podíval a Tabini na něj, čímž jeho a Baničeho zval, aby vystoupili po schodech k jeho křeslu. Ostatní prominentní prosebníci si začali šeptat a jejich hlasy byly slyšet po celém velkém klenutém sále.

Tabini neztrácel čas. "Víte, kdo to byl, Brene? Máte nějaké tušení?"

"Ne, aiji-ma, vůbec žádné. Vystřelil jsem po něm, ale netrefil jsem. Baniči řekl, že mám říct, že to vystřelil on." Tabini se podíval na Baničeho. Jeho žluté oči byly velice bledé, z určitého úhlu pohledu dokonce přízračné - a hrozné, když se zlobil. Ale zdálo se, že se nezlobí, a pokud ano, tak rozhodně ne na ně. Baniči řekl: "Zabránilo to otázkám."

"Nevíme, kdo to vlastně byl a proč přišel."

"Lupič? To by musel být blázen. Možná schůzka o půlnoci..."

"Ne," řekl rychle Bren. Takové náznaky se mu vůbec nelíbily, ale Tabini ho znal, věděl, že se o něj atevské ženy tak trochu zajímají, a často vtípkoval na jeho účet.

"Takže obdivovatelka ne."

"Ne, aiji-ma." Rozhodně doufal, že ne - vzpomněl si totiž na krev, kterou Jago našla na terase, když začínalo pršet.

Tabini-aiji se natáhl a dotkl své ruky v gestu omluvy za ten žert. "Nikdo neohlásil Úmysl. To je vážná věc. Já ji beru velmi vážně. Udělte něco se zámky."

"Dveře do zahrady jsou jenom skleněné," řekl Baniči. "Jakákoli změna bude působit podezřele."

"Drát ne," odpověděl Tabini. Bren si zoufal. Aiji možná na dveřích a oknech tuhle smrtící past snesl, ale on proti tomu měl silné výhrady.

"Dohlédnu na to," řekl Baniči.

"Co když se ho dotknu?" zeptal se Bren.

"Nedotknete," řekl Tabini. A k Baničimu dodal: "Dohlédněte na to. Hned dnes dopoledne. Na každé dveře jeden. Dejte mu zneškodňovací klíč. Vyměňte zámky."

"Aiji," začal Bren.

"Mám toho dnes moc," řekl Tabini. To znamenalo "Mlčte a sedněte si", a když Tabini mluvil takovým tónem, nedalo se s ním přít. Sešli dolů. Bren se zastavil na čtvrtém stupni, kde bylo obvykle jeho místo.

"Tady zůstaňte," řekl Baniči. "Přinesu vám nový klíč."

"Baniči, jde po mně někdo?"

"Vypadá to tak, není-liž pravda? Opravdu pochybuji, že by to byla milenka."

"Víte něco, co já ne?"

"Řadu věcí. Co vás zajímá?"

"Můj život."

"Dávejte pozor na drát. Klíč aktivuje i zahradní stranu, a přesunu vaši postel dál ode dveří."

"Ale je léto. Bude mi vedro."

"Každý musíme strpět trochu nepohodlí."

"Chtěl bych, aby mi někdo řekl, co se tu děje!"

"Neměl jste odmítat všechny ty dámy. Některé to špatně snášejí."

"To nemyslíte vážně."

Jistě, že nemyslel. Jen se zase vyhýbal odpovědi. Baniči rozhodně něco věděl. Bren frustrovaně sledoval, jak vesele odchází, aby z jeho pokoje udělal smrtící past - rohožky přede dveřmi, smrtící dráty, které uzavřou obvod, kdyby se například bláhový ospalý člověk zapomněl a šel zavřít své vlastní dveře, aby mu nenapršelo do pokoje. To, co se stalo včera v noci, ho vyděsilo. Ale teď zuřil, vztekal se nad změnami ve svém životě, ve svém pokoji, ve své svobodě volně se pohybovat po městě - už to viděl: strážce, omezení, hrozby... A přitom naprosto bezdůvodně, jen kvůli nějakému šilenci, který zřejmě, ať už z jakéhokoli důvodu, neměl rád lidi. Na žádný jiný důvod útoku nepřišel. Sedl si na schod, na což měl jako paidhi-aiji právo, a naslouchal poslední audienci v naději, že zachytí nějakou stopu, že se dozví, jestli to nemělo nějaký širší politický motiv, ale podle toho, jak před ním Baniči zadržoval informace a jak Tabini mlčel - i on pravděpodobně věděl něco, co mu neřekl - všechno ukazovalo na ateviskou zášť. Žádný licencovaný vrah by nepřijal smlouvu na člověka, který byl důležitou a váženou osobou v aijiho domě - i když bez práva nosit zbraň - dvorního úředníka a osobního známého aijiho Západní asociace. Žádný profesionál s trochou zdravého rozumu by se do něčeho takového nepustil. Takže zbývala možnost, že to byl nějaký blázen, který si ho vybral jako symbolickou oběť. Někdo, kdo neměl rád techniku nebo měl nějaký stejně pitomý důvod, kdo ví? Kdo by mohl něco takového vysledovat? Jediná utěšující myšlenka byla, že jestli to nebyl licencovaný vrah, tak to musel být buď ten blázen osobně, nebo amatér, který nedokázal licenci získat - někdo, kdo měl například sklony omylem kosit nevinné přihlížející; takoví byli opravdu nebezpeční. Ale Baniči, na rozdíl od většiny aijiho strážných, licenci měl. S někým takovým nebylo radno si zahrávat. Ani s Jago ne. Veřelec měl štěstí, že se rozpršelo - buď spoléhal na to, že déšť smyje jeho stopy, nebo to byl prostě idiot, kterému přálo štěstí. Teď ho ale štěstí opustilo. Pátral po něm Baniči. A jestli po vrahovi zůstal otisk boty v záhonu nebo otisk prstu kdekoli, byl ten muž - pokud to tedy byl muž - ve velkých potížích. Tak například si nemohl dovolit navštívit licencovaného doktora. Na terase byla krev. Bren opravdu doufal, že svému vrahovi co možná nejvíc znepříjemnil život. Takové přijetí určitě nečekal. Ze všeho nejvíc ale doufal, že Baniči pořádně zkomplikuje život vrahovi klientovi, pokud nějaký je. Že mu ho zkomplikuje dost na to, aby smlouvu zrušil.

Dveře se otevřely. Strážce a maršálové vpustili dav a sekretář přijal od Denního maršála obrovský štos ovázaných zapečetěných petic, affidavitů a desek. Při jednání mezi atevii a lidmi si jeden zvykl na spoustu podivných věcí. Ateviům se nedalo vyčítat, že se drželi svých tradičních postupů, jakkoli nepohodlná manipulace s těmi štosy byla, a kromě toho, sekretáři v hale pořizovali i počítačový záznam. Ale chtít po ateviech, aby používali občanská čísla nebo čísla případů? To byste je museli nejdřív přesvědčit, že osobní číslo, které jim přidělil počítač, je podle kritérií četných numerologických systémů příznivé. Potom byste je museli přesvědčit, že změna čísla nebude mít za následek chaos a ztrátu záznamů - když totiž věci začaly jít špatně, atevi z toho obvinil své číslo a požadoval, aby mu bylo okamžitě změněno. Vytvořit kódy pro provincie, aby se ulehčilo počítačové třídění? Byla tahle čísla příznivá, nebo to byl nějaký ďábelský plán aijiho dvora v Šejidanu, jak utlumit jejich význam a moc? A potom tu byla samozřejmě ta děsivá fáma, že i když do počítače napíšete jména, stejně se promění v čísla, nevyzpytatelná čísla, která nepochybně slouží zlým úmyslům aijiho a jeho spoluspiklenců. To samozřejmě nebyl nikdo jiný než lidé, kteří ty ďábelské stroje přivezli na zem. Samozřejmě, ateviové neodsuzovali všechno, co jim lidé dali. Spousta jich byla závislých na televizi. Létání začínalo být stále nezbytnější záležitostí - provozovali ho většinou děsivě odhodlaní ateviové, kteří řídili letadla podle hesla "Sleduj a uhýbej", i když aiji po proslulé srážce u mostu Weinathi nařídil, že kdo chce létat nad jeho územím, musí poskytnout dispečerům svůj letový plán. Díky ateviským bohům, že Tabini-aiji byl takový agnostik.

Teď za aijim přicházeli prosebníci - každý měl čas vyměřený jedním otočením hodin. Většina proseb byly venkovské záležitosti, některé byly obchodní, některé se týkaly projektů veřejných prací - dálnic, přehrad, mostů, přístavů a loveckých či rybářských práv, která se týkala asociací sdružených pod aijiho vlivem. Tyhle projekty včetně všech detailů a rozpočtu vymýšlely dvě zákonodárné komory, hasdrawad a tašrid - aiji návrhy nepodával, pouze je přijímal či zamítal. Ale přesto tu byla neuvěřitelná spousta věcí, které si žádaly aijiho osobní pečeti a osobní slyšení. Tak například registrace krevní msty. Dnes se registrovaly dvě, jednu podávala jakási žena proti svému bývalému manželovi kvůli ilegálnímu převzetí jejího majetku.

"Měla byste s tím raději jít k soudu," řekl jí Tabini. "Tak byste mohla ty peníze postupně dostat zpátky z jeho platu."

"Raději ho nechám zabít," řekla žena a Tabini řekl: "Zapište to," mávl rukou a přešel k dalšímu případu. Proto lidé dávali přednost životu ve své enklávě na Mosfeire. Mosfeira byl ostrov, který spravovali lidé, kde proti číslům v počítačích nikdo nic nenamítal a kde zákony žádnou krevní mstu nepovolovaly. Na druhou stranu ve všech šedesáti takzvaných provinciích pod aijiho vládou, což zahrnovalo odhadem asi tři sta milionů atevii, bylo dohromady jen jediné vězení a v tom bylo méně než padesát osob čekajících na soud nebo slyšení - jen ti, které nebylo možné propustit na čestné

slovo. Bylo tu pár blázinců, pro ty, kdo je potřebovali. Byly tu čtyři vězeňské tábory pro nenapravitelné asociály - například takové, kteří prováděli práci vrahů poté, co je Cech odmítl - Cech se totiž skutečně díval s velkou nemilostí na nekvalifikované služby. Rozumní, zákona dbalí ateviové se prostě s nikým nehádali. Když už se museli rozvést, dělali to zdvořile. Pokoušeli se nebýt příliš zlí na své protivníky. Díky Bohu, že ateviové dávali obecně přednost diplomacii před krevní mstou - nebo, když všechno ostatní selhalo, byla tu vždycky možnost fyzického souboje beze zbraně, ale tomu se lidé také snažili za každou cenu vyhnout. I vysoký a silný člověk byl totiž o víc než hlavu menší a o třetinu lehčí než průměrný atevi, ať už muž či žena - to byl další důvod, proč dávali lidé přednost vlastnímu legislativnímu systému. Bren zjevně rozzlobil někoho, kdo se pravidly neřídil. Musel se k tomu pořad vrátet. Nikdo proti němu neohlásil krevní mstu. O tom by ho museli uvědomit, byla to jedna ze základních podmínek registrace, ale nikdo dokonce nikdy ani nenaznačil, že by ho Bren nějak zlobil - a najednou mu Tabini nechává nainstalovat v pokoji smrtící pasti. Šok z toho incidentu ho stále ještě úplně neopustil a brzdil mu myšlenky. Teprve teď si najednou uvědomil, že doopravdy není venku na chodbách v bezpečí. Profesionální vrazi se vyhýbali publicitě a pečlivě skrývali svou tvář, aby ji lidé nepoznali - ale občas se opravdu vynořil nůž z šedého davu nebo někdo někoho strčil ze schodů. A mnoho lordů mělo v personálu licencované vrahy, se kterými se Bren denně potkával a nikdy o tom příliš nepřemýšlel - až doteď. Starý muž přednesl šestačtyřicátý případ. Jednalo se o to, že žádal aijiho o účast na regionální konferenci o rozvoji měst. To šlo na hromadu "k archivaci". Jednoho dne, říkal Bren aijimu, a věděl, že totéž říkali i jeho předchůdci, jednoho dne se ten archiv zhroutí pod vahou všech těch pečeti, stuh a papíru, všech deset pater spadne v oblaku dýmu. Ale tohle muselo být prozatím všechno, protože sekretář žádné další jméno nevyvolal. Zápisný stůl vypadal prázdný. Ale ne, nebyl ještě konec. Tabini zavolal sekretáře a ten mu přinesl neobvykle velký papír zatížený červenými a černými stuhami vyhrazenými nejvyšší šlechtě.

"Ohlášení Úmyslu," řekl Tabini a povstal, čímž vyburcoval své pobočníky a shromážděné svědky. Sekretář vzal dokument a přečetl: "Tabini-aiji proti neznámým osobám, které bez ohlášení Úmyslu narušily klid mého domu a způsobily ohrožení osoby paidhi-aijiho Brena Camerona. Pokud tyto osoby způsobí škodu paidhi-aijimu, osobně ohlašuji Úmysl zaregistrovat krevní mstu, s Baničim z města Dajošu, provincie Talidi, jako svým registrovaným a licencovaným vykonavatelem. Toto veřejně vyhlášení a nechávám vyhlásit a zaznamenat do veřejných záznamů se všemi pečeti, podpisy a znameními." Bren to přímo šokovalo. Cítil, jak se na něj upírají všechny pohledy. Místností se rozlehlo šumění otázek zatímco Tabini-aiji sestoupil dolů a prošel kolem něj se slovy: "Buďte opatrný, nadi Brene."

"Aiji-ma," zamumlal Bren a hluboce se uklonil, aby zamaskoval svůj zmatek. Audience skončila. Jago se rychle zařadila za Tabiniho, spolu s četou domovní i osobní stráže a Tabini si proklestil širokou cestu davem a vyšel postranními dveřmi na chodbu. I Bren se vydal pryč. Měl trochu strach procházet se po chodbách - možná, že vrah nebo jeho zaměstnavatel byli v místnosti a kdoví, jestli ho venku čekala nějaká eskorta? Ale Baniči se k němu připojil a provedl ho Šeptavou brankou ven.

"Tabini ohlásil Úmysl," řekl mu Bren. Přemýšlel, jestli to Baniči věděl předem.

"To mě nepřekvapuje," zněla odpověď.

"Měl bych nasednout na nejbližší letadlo na Mosfeiru."

"To by byla velká hloupost."

"Naše zákony jsou jiné. A na Mosfeiru je každý atevi nápadný. Jen zkuste najít vraha v tomhle davu."

"Vždyť nevíte jistě, že to byl jeden z nás."

"Jestli ne, musel to být ten zatraceně největší chlap, co jsem kdy viděl. - Promiňte." V přítomnosti aijiho se zásadně neklelo, alespoň ne na chodbách. "To nebyl člověk, vím to určitě."

"Víte jenom, kdo přišel do vašeho pokoje. Nevíte ovšem, kdo si ho mohl najmout. Paidhi jistě ví o mosfeirských pašerácích. Je tu velmi nebezpečná možnost, že tady existují nám neznámé souvislosti." V jazyce atevíů existovala zvláštní zájmena, která nevyjadřovala rod. Když Baniči řekl "kdo ho mohl najmout", znamenalo to vlastně "kdo ho/ji mohl najmout". Politici a aijiho personál tento druh zájmen s oblibou používali.

"Vím, kde jsem bezpečnější."

"Tabini vás tu potřebuje."

"A k čemu?" Neslyšel o tom, že by aiji v poslední době dělal něco jiného kromě rutinní práce. Nic takového. Baniči mu říkal něco, co ještě neslyšel. A před několika týdny mu Tabini z nějakého nevídaného rozmaru dal zbraň a dvě hodiny ho osobně trénoval na své chatě. Vtipkovali a stříleli do melounů napíchnutých na tyči a povečeřeli spolu a Tabini, pokud by chtěl, ho klidně mohl varovat, kdyby se něco blížilo, kromě běžných setkání různých rad a komisí, kterých se jako paidhi musel účastnit.

Zahnuli za roh. Baniči si Brenovy otázky nevšímal. Vyšli na kolonádu; hradby starého Bu-javidu se tyčily kdesi pod nimi. Na schodech byl pořád ještě dav, ale tentokrát scházel dolů. Ateviové se zapsali ke slyšení a dostali přidělená čísla - aiji je později přijme v určeném pořadí. Ale když došli do téměř prázdné chodby, která vedla k zahradním pokojům, dal mu Baniči dva klíče.

"Toto jsou jediné správné klíče," řekl mu. "Laskavě je nepomíchejte s těmi starými. Ty totiž pořád fungují. Jenom nevypínají dráty."

Bren se na Baničiho ustaraně podíval - ani toho si, jak se zdálo, nevšímal.

"Nemůžete tomu parchantovi prostě jen dát ránu? Vyděsit ho? Není to přece profesionál. Nikdo mi nedal vědět..."

"Já jednám v rámci své licence," řekl Baniči. "Úmysl je ohlášen, copak jste to neřikal? Ten vetřelec by musel být velmi hloupý, aby to zkusil ještě jednou."

Brena zamrazilo. "Baniči, zatraceně..."

"Mluvil jsem se sluhy. Poctiví, moudří sluhové hodní sloužit v tomto domě vás budou od nynějška žádat o otevření

dveří. Teď je váš byt zabezpečen stejně jako můj. Nebo byt Jago. Postele si převlékám sám."

I když znal Bren Jago a Baničiho docela dobře, vůbec netušil, že mají v pokojích něco takového. V jejich případě, nebo v Tabiniho, to dávalo smysl. V jeho případě ne.

"Doufám," řekl Baniči, "že jste nikomu nedával kopii svých klíčů. Žádným dámám. Žádným - ehm - jiným kontaktům. Nesázeli jste, že ne?"

"Ne!" Baniči zase znal jeho, věděl, že má pár přítelkyni na Mosfeire a jedna nebo dvě nebyly proti tomu občas se s ním sejít, jak Baniči říkal, na večeri při jedné svíče. Jinak paidhi-aiji neměl na společenský život čas. Ani na dlouhé romantické manévry nebo uražené city, dlouhá vítání a loučení - a především ne na pokusy o využití jeho vlivu a vnučování mu toho či onoho stanoviska. Jeho přítelkyně nekladly otázky. Ani nechtěly nic víc než kytici, telefonát a noc v divadle.

"Takže jestli jste někomu dal klíč, musíte to mít na paměti."

"Nejsem zas takový hlupák."

Dejte ateviům technologii a oni ji někdy využijí způsobem, na jaký lidé za celou svou historii nepřišli - vynálezci, kteří nevzešli z lidské společnosti, dokázali dát věci dohromady zcela nečekanými způsoby. Tak například drát. Když si uvědomíte, že ateviové mají prominentní zájem o osobní ochranu a navíc jejich zákony nezakazují používání smrticích prostředků, musíte se ptát sami sebe, jak asi vylepšili jiné věci a o čem vám neřekli. Paidhi se pokoušel takové věci odhalovat v předstihu. Snažil se držet krok s každým kouskem technologie a každým novým termínem ve známém vesmíru, ale něco mu nevyhnutelně vždy uniklo a bylo toho pořád víc a víc - unik znalostí, rekombinace předmětů na věci, které se vymykaly lidské kontrole. A navíc, ateviové rozhodně nebyli neschopní vlastních technologických objevů... A když už něco objevili, byli velice dobří v tom utajit to. Nebyli příliš komunikativní. Došli ke dveřím. Bren použil klíč, který mu dal Baniči. Dveře se otevřely. Neviděl ani rohožku, ani drát.

"Je černý a natažený ve výši kotníků," vysvětlil Baniči. "Ale teď je dole, vypnutý. Použil jste správný klíč."

"Váš klíč." Baničiho vtipy neměl Bren rád.

"Nevidím rohožku."

"Je pod kobercem. Nechodte přes ni naboso. Pořežete se. Můžete snadno šlápnout na drát. Když je vypnutý, dá se přes něj chodit, ale, prosím, ne naboso."

Drát byl stěží viditelný. Bren přešel přes rohožku a Baniči zůstal na druhé straně.

"Dokáže se proříznout vlastní izolací," řekl Baniči. "I skrz podrážku boty, paidhi-ji, když je ovšem zapnutý. Nedotýkejte se ho, ani teď ne. Zamkněte dveře a netoulejte se po chodbách."

"Mám dnes odpoledne zasedání rady pro energii."

"V tom případě byste se měl převléknout, nadi. Počkejte tu na Jago. Doprovodí vás."

"Co to je? To najednou musím mít všude doprovod? Myslíte, že po mně skočí ministr práce? Že mě napadne předseda Vodní správy?"

"Opatrnost, opatrnost, nadi Brene. Jago je zábavná společnost. Fascinují ji vaše hnědé vlasy."

Bren zuřil. "Vy se tím bavíte. Ale to není legrace, Baniči."

"Odpusťte mi." V Baničiho hlase byla nefalšovaná vážnost. "Ale pokuste se ji rozptýlit. Doprovázení je zatraceně nudná práce."

II

Spor mezi přívrženci dálnic a železnic byl starý. Dispečeri dálniční dopravy chtěli rozšířit síť silnic do hor, zatímco železniční průmysl žádal peníze na výzkum superrychlých vlaků a eventuální rozšíření sítě železnic - také do hor. Třetí stranou ve sporu byla komerční vzdušná doprava a čtvrtou stranou daňoví poplatníci, kteří si nepřáli zvýšení daní. Provinciální guvernér chtěl dálnici místo železnice, a ministr práce byl tím pádem pod jeho silným vlivem. Bren seděl u svého počítače, jehož obrazovka už dávno zhasla, a poslouchal argumenty, které už v různých obměnách slyšel tolikrát, že by to nespočítal. Tohle byla jen přemalovaná a poněkud přemodelovaná verze. V bloku na stole před sebou viděl načmárané protínající se kruhy, což mohlo mít nějaký hlubší psychologický význam. Kreslení kroužků bylo každopádně mnohem zajímavější než poslouchání ministrova projevu. Jago byla venku a pravděpodobně si dopřávala lehký drink, zatímco paidhi-aiji mlel naprázdno. Hlas ministra práce měl jakýsi otupující rytmus. Ale paidhi-aiji ho musel poslouchat pro případ, že by k něčemu došlo. Samozřejmě neměl hlas, i kdyby se dnes o té dálnici hlasovalo, což nebylo příliš pravděpodobné. Neměl dokonce ani právo mluvit bez vyzvání, pokud se nerozhodl uplatnit jedinou skutečnou moc, kterou měl, a sice vetování doporučení rady horní komoře, tašridu. Takové veto ovšem platilo jen do té doby, než se tašrid sešel a prodiskutoval ho. Bren prozatím své právo veta použil dvakrát, v radě pro výzkum a rozvoj, nikdy proti tomuto ministru práce. Na druhou stranu jeho předchůdce použil právo veta v rekordních osmnácti případech - jednalo se tehdy o nikdy nedokončenou dálnici Transmontane, která teď, když existovalo železniční spojení, upadla v zapomnutí. Doufejme.

V mosfeirské knihovně byla celá lidská historie, všechny záznamy o jejich předcích - tedy všechny ty, které dokázali zpřístupnit - záznamy, které podle hesla "pozdě ale přece" říkaly, že spotřebovat celoplanetární zásoby petrochemických látek pro účely soukromé dopravy není ta nejlepší volba, co se týče životního prostředí nebo kvality života. Paidhi mohl stát proti místním ambicím. V případě dálničního systému se to opravdu stalo. Ale přes enormní technický pokrok ateviů vzduch nad pohořím Bergid stále zářil čistotou. Paidhi na to byl svým způsobem hrdý - ve jménu skoro dvou set let paidhiů před ním. Když na planetu přišli lidé, bez pozvání a proti vlastní vůli, ateviové se právě pokoušeli ovládnout sílu páry. Ateviové viděli lidskou techniku a stejně jako lidé toužili po zisku a pokroku - ale

na rozdíl od lidí chápali zisk spíše jako zlepšování svého postavení v ateviských propletených vztahových strukturách. Lidští teoretici tvrdili, že to nějak souvisí se stavbou jejich mozku, protože tyto tendence zřejmě vůbec nezávisely na kulturním zázemí; ale to byly spekulace vhodné pro teoretiky v bezpečí na Mosfeire, ne pro paidhi-aijiho, který se musel snažit, aby mu rozuměl aiji ragiských ateviů ve městě Šejidan, nejbližší asociaci k Mosfeire, která byla už dlouho jejím spojencem.

Protože jinak by mohlo dojít k dalšímu ošklivému střetu lidské technologie s ateviským haroninim, což byl koncept, pro který v lidských jazycích neexistovalo žádné slovo, a dokonce ani přesný překlad. Řekněme, že ateviská trpělivost, má své meze, že vraždy jsou pro ně nezbytným prostředkem udržování společenské rovnováhy, a v tom případě byl haronin cosi jako "akumulované napětí v systému, které ospravedlňuje úpravy". Stejně jako ostatní aproximace: aiji nebyl tak úplně "vévoda", rozhodně to nebyl "král" a ateviské představy o zemích, hranicích a oblastech autority se značně podobaly jejich představám o letových plánech.

Kdepak, nebyl dobrý nápad rozvíjet tady dálnice a nezávislou dopravu a tím decentralizovat efektivní systém veřejných prací placený daňovými poplatníky, který udržoval ve svých úřadech aijiin po celém kontinentě, a tím i Tabini-aijiho a systém v Šejidanu. Kdepak, nebyl dobrý nápad podporovat systémy, na kterých by podnikatelé mohli začít vydělávat hromady peněz - to by vedlo k druhotnému podnikatelskému osídlení podél cest a k vytváření korporací podle lidského vzoru. A to v systému, kde byla vražda běžnou, legální společenskou úpravou, rozhodně dobrý nápad nebyl. Sakra, pořád na to musel myslet, na ten útok na svůj pokoj, tím víc, čím víc ho běh času vzdaloval od toho fyzického pocitu hrůzy. Paidhiové měli velmi zvláštní mysl, což samozřejmě pramenilo z toho, že byli paidhiové - museli kvůli tomu mnoho let studovat a soupeřit spolu, až nakonec dokázali plynne hovořit jazykem, ve kterém neexistovaly přesné ekvivalenty lidských slov a myšlenek... Když Bren začal rozumět ateviské mentalitě, pomalu se na její temnou hladinu začaly vynořovat různé útržky a souvislosti. Od včerejší noci se začaly vynořovat další věci, náhodně kousky nepřijemných myšlenek zrozených v přechodu mezi ateviskými a lidskými ideami. Strašidelné myšlenky, které říkaly, že útok na paidhiho, toho neutočného, neutrálního a diskrétního paidhi-aijiho... může být buď dílo nějakého šílence, nebo předem promyšlený útok s určitým systémem - i když to mohlo znamenat cokoli. Pokoušel se být na Tabiniho dvoře co možná nejvíce apolitický a tichý. Nesnažil se o žádný kontakt s politickým procesem, s výjimkou toho, že tiše seděl u dvora nebo v koutě na zasedání nějaké technologické či sociologické rady - a zřídka, velmi zřídka přednesl článek. Taková veřejná pozornost, jakou na něj přitáhl Tabini... to bylo proti všemu, o co kdy jeho úřad usiloval. Přál si, aby Tabini nikdy nezaznamenal Úmysl - ale bylo jasné, že musel udělat něco závažného ohledně toho vpádu do Bu-javidu - především proto, že vrahův zaměstnavatel nezaregistroval krevní mstu, než se o ni pokusil. Bylo jedno, že vražda byla legální, všeobecně přijímaná metoda - ateviové to prostě nedělali bez registrace, nedělali to bez licence a neobjednávali si hromadná jatka. Vždycky jste odstranili jen tu jednu osobu, která představovala problém. Říkali tomu biiči-gi. Lidé to překládali... "finesa". A právě finesu ten útok postrádal - i když rádobyyrah mohl stěží předpokládat, že paidhi bude mít zbraň, protože ty lidé na této straně mosfeirského průlivu mít neměli. Tu zbraň mu dal Tabini, a to velice nedávno. A Baniči a Jago trvali na tom, že nenašli žádnou stopu. To bylo zatraceně znepokojující. Měl to být útok proti nějakému systému? Paidhi-aiji mohl náležet do celé řady systémů... Byl člověk, byl paidhi-aiji, radil aijimu, že železniční systém je z dlouhodobého ekologického hlediska lepší než dálnice... Ale kdo kdy znal s naprostou jistotou důvod než ten, kdo se rozhodl uplatnit "finesu"? Paidhi-aiji nebyl nikdy v historii terčem. Veškerá jeho funkce koneckonců sestávala ze sbírání slov, udržování slovníku a podávání hlášení o sociálních změnách. Rady, které dával Tabinimu, nebyly ani zdaleka jeho nápady: všechno, co říkal a dělal, mu předepisovaly stovky expertů a poradců na Mosfeire; přesně mu říkali, co má říkat, co má nabízet, s čím souhlasit - jeho od finesování by tedy sice mohlo poukázat na to, že někdo není zrovna dvakrát nadšený z lidí, ale nijak by to neusnadnilo stavbu dálnic. Tabini cítil něco ve větru a ozbrojil ho. A on to na Mosfeiru neohlásil, což taky vyzývalo k zamyšlení: Tabini ho požádal, aby o té zbrani nikomu neříkal, a on vždy respektoval několik specifických soukromých hovorů mezi sebou a aijim a nezmiňoval se o nich ani v úředních zprávách. Trochu si s tím dělal starosti, ale Tabiniho důvěra mu osobně i profesionálně lichotila - tam na lovišti v Taibenu, kde přestávala platit všemožná dvorní pravidla, a všichni si užívali dovolenou. Střelba byla pro atevie sport, vašeň - a Tabini byl skvělý střelec a z nějakého svého rozmaru výslovně porušil Dohodu, aby poskytl paidhimu, jak se tenkrát zdálo, vzácný týden osobní blízkosti, vzácné gesto, když už ne přátelství, tedy alespoň něčeho tak blízkého přátelství, jak to jen u atevie šlo, zapomenutí všech formalit, které jeho i Tabiniho obklopovaly a svazovaly. V očích některých obyvatel paláce to okamžitě zvýšilo jeho prestiž. Tabiniho, zdálo se, potěšilo, že Bren vydržel lekce střelby, a dal mu ve chvílkovém záchvatu výstřednosti zbraň jako dárek. Tabini trval na tom, aby ji "měl nablízku", zatímco Brenovy myšlenky tékaly mezi absolutní, nevídanou a možná převratnou přátelskostí Tabiniho gesta vůči člověku a panikou při pomyšlení na své vlastní postavení a svou povinnost hlásit vše svým nadřízeným. Okamžitě začal přemýšlet, co se zbrání udělá, až poletí domů, a jak se jí má zbavit - nebo jestli ji má ohlásit, možná to byla zkouška, možná chtěl Tabini zjistit, zda má Bren nějakou osobní dimenzi, nějakou diskrétnost; ohledně pravidel, která mu nutili jeho nadřízení. A potom, když seděl v bezpečí v letadle, se zbrání a municí pečlivě ukrytou v tašce u svých nohou, se díval na krajinu a přemýšlel o tom, jak za posledních několik týdnů zesílila bezpečnostní opatření kolem Tabiniho. Tehdy dostal strach. Pochopil, že se zapletl do něčeho, z čeho už se neuměl vyplést - že to měl nahlásit a neudělal to, protože nikdo na Mosfeire neuměl číst v situaci na Tabiniho dvoře tak, jako to denně dělal on. Věděl, že je možná na obzoru nějaká katastrofa, ale jeho odhad situace mohl postrádat nějaká kritická data a on nechtěl rozkazy od svých nadřízených, dokud nebude přesně vědět, kam v hlavním městě tečou spodní proudy. Proto si dal zbraň pod matraci, kterou jeho sluhové obvykle nechávali na pokoji, místo do zásuvky - ty totiž občas uklízeli. Proto když uviděl ve dveřích ten stín, neztrácel ani vteřinu a rovnou sáhl pro zbraň a vypálil. Žil v Bu-javidu už dost dlouho na to, aby dobře věděl, že atevi nikdy nechodí do cizích dveří bez vyzvání, ne ve společnosti, kde všichni nosili zbraně, a vražda byla legální. Vrah si musel být jistý, že paidhi nebude ozbrojený - a

zažil největší překvapení svého života. Pokud to ovšem celé nebyla past, jejímž cílem bylo přistihnout ho se zbraní. To ovšem nevysvětlovalo proč...

Uvědomil si, že neposlouchá. Právě navrhovali, aby se o věci hlasovalo příští týden. Vůbec netušil, co ministr právě řekl. Kdyby paidhi nechal něco jen tak proklouznout skrz radu, aniž by tušil co, mohl by klidně ztratit pod nohama půdu, na jejímž získání pracovali jeho předchůdci posledních dvě stě let. V určitém momentu už nemohl doporučení rady zvrátit ani Tabini-aiji - respektive nepokusil by se o to, protože by to vedlo k zápasu, který by nemusel být v jeho zájmu, když už měl možnost bez problémů odmítnout Brenovu radu. Tabini byl totiž samozřejmě ve všech sporných otázkách na straně atevíů. "Chtěl bych záznam," řekl, když se schůze rozešla. Všichni na něj upřeli šokované pohledy. Zřejmě tím atevie nechtěně vyplašil - mohli jeho zamlklost brát jako výraz hněvu a odročení a žádost o záznam jako varování, že paidhi použije práva veta. A proti čímu zájmu? Viděl, jak ministr vraští tvář a přemýšlí, jestli se paidhi staví do pozice, které nerozumějí - a atevie nebylo dobré mást. Činy plodily činy. Už tak měl dost problémů, nemusel je tady ještě strašit. Ministr práce by dokonce mohl dojít k názoru, že Bren si myslí, že na něj zaútočil někdo z jeho úřadu - o útoku se teď určitě už mluvilo po celém kontinentě. V takovém případě by teď ministr a jeho lidé mohli pokládat za nutné chránit se nebo si najít spojence, kterých by se Bren bál. Měl říct: Promiňte, neposlouchal jsem? Zasáhnout laskavého a rozvláčeného ministra práce na tom nejcitlivějším místě jeho ješitnosti? Urazit celou radu, dát jí najevo, že ho nudí? Ztraceně, i malé narušení ateviských záležitostí vedlo k tak vážným následkům. Bylo proklatě delikátní záležitost postupovat tady kupředu. A ateviové nerozuměli lidem, kterým se ve tváři zračila každá jejich emoce. Vzal svůj počítač, vyšel do haly a dal si pozor, aby se uklonil atevíům, které možná právě znepokojil, a zdvořile se rozloučil. Okamžitě se k němu přitočila Jago, upjatá Jago, ne tak vysoká jako ateviové kolem ní, ale cílevědomá, rozvázná a tak nebezpečná, že všichni kolem Brenu museli přehodnotit svůj názor na jeho pozici a na zdroje, které má k dispozici. Tedy lépe řečeno zdroje, které má k dispozici aiji, pokud o něm měl nějaké pochybnosti. A ateviské myšlení šlo ještě dál - říkalo, že pokud má někdo takovou moc a nevyužívá ji, pak ji ani využívat nebude, dokud bude trvat status quo.

"Něco nového?" zeptal se Jago, když na chodbě osaměli.

"Sledujeme situaci," řekla Jago. "To je všechno. Stopa vychladla."

"Mosfeira by pro mě byla bezpečnější."

"Ale Tabini vás potřebuje."

"To říká Baniči. A k čemu? Nemám mu co poradit. Nemám teď vůbec žádné úkoly, jestli tedy něco nenajdu v záznamu z tohoto zasedání. Omlouvám se. Prostě jsem se nemohl soustředit."

"Dnes v noci se pořádně vyspíte."

Jistě, se smrticími pastmi na obojích dveřích. Na takový návrh neměl co říct. Zahnul k poště, aby si vyzvedl své zásilky. Doufal, že tam bude něco příjemného. Dopis z domova. Časopisy s obrázky lidí, články používající lidský jazyk a lidskou logiku, aby si mohl po večeri dopřát pár hodin volna od myšlenek, které ho budou sužovat už druhou noc. V takové dny chtěl zavolat Barb a říct jí, aby nasedla na letadlo a přiletěla sem, aby mohl strávit čtyřicet hodin v lidské společnosti... Ale se smrticími dráty na dveřích ložnice? Vytáhl klíč od své schránky a natáhl se ke dveřím. Jago ho ale chytila za ruku. "Může to vyzvednout sluha." Tím myslela z druhé strany, protože někdo se ho pokoušel zabít a Jago nechtěla, aby sahal do schránky pro poštu.

"To je trochu extrémní, ne?" řekl.

"To mohou být i vaši nepřátelé."

"Já myslím, že vyznáváte finesu. Vyhodit do povětří poštovní schránku?"

"Co takhle jehla v dopise?" Vzala si jeho klíč a strčila ho do kapsy. "Paidhiho poštu, nadi-ji." Sluha odešel. A vrátil se.

"Žádnou nemá," řekl.

"Já mám přece vždycky poštu," řekl Bren. "Odpusťte mou troufalost, nadi, ale moje skříňka není nikdy prázdná. Za celou tu dobu, co tu jsem, nebyla nikdy prázdná. Ujistěte se o tom, prosím."

"Vás bych si nespletl, nand'paidhi." Sluha rozhodil rukama. "Já taky nepamatuju, že by někdy byla prázdná. Možná je tam u vás nějaký svátek."

"V tuhle dobu? To ne."

"Tak vám ji možná vyzvedl někdo jiný."

"Nic takového jsem nepovolil."

"Je mi líto, nand'paidhi. Nic tu prostě není."

"Děkuji vám." Bren se uklonil, protože už neměl co říct ani kam se podívat. "Děkuji za vaši námahu." A ustaraně a zmateně zašeptal Jago: "Někdo mi vybral poštu."

"To byl asi Baniči."

"Jago, je od něj moc milé, že si takhle přiděluje práci, ale svou poštu si můžu vybírat sám."

"Třeba vám chtěl ušetřit starosti." Bren si povzdychl, potřásl hlavou a vydal se s Jago po boku chodbou. "Takže půjdeme do jeho kanceláře?"

"Myslím, že tam nebude. Říkal něco o schůzi."

"On by vzal mou poštu na svoji schůzi?"

"Je to možné, nadi Brene."

Možná ji Baniči dal do jeho pokoje. Potom by si mohl číst před spaním nebo psát dopisy, aby nezapomněl lidskou řeč. A kdyby ne, v televizi možná budou dávat nějakou hru mačimi. Trochu pomsty, trochu humoru - lehká zábava. Šli zadními chodbami do hlavní dolní chodby a došli k jeho pokoji. Bren odemkl svým novým klíčem, otevřel dveře a uviděl, že jeho postel je teď na druhé straně pokoje. Televize byla tam, kde měl předtím postel. Všechno bylo špatně. Překročil spuštěný drát, i když teď neměl být pod proudem. I Jago ho překročila, bez dovolení vstoupila do jeho koupelny a začala ji procházet s detektorem odposlechu. Bren zvedl dálkový ovladač a zapnul televizi. Přepnul

program. Zpravodajský kanál nefungoval. Stejně tak žádné veřejnoprávní kanály. Meteorologický kanál fungoval. Stejně tak jeden zábavný kanál.

"Polovina programů vypadla." Jago se na něj podívala a pak se sklonila a prohlédla krabičku, ve které vězel jeden konec drátu.

"Možná ta bouřka včera v noci."

"Dnes ráno ještě fungovaly."

"Já nevím, nadi Brene. Třeba něco opravují."

Bren mrštil ovladačem na postel. "Máme takové rčení. Je to jeden z těch dnů."

"Cože? Z jakých dnů?"

"Kdy nic nefunguje."

"A myslí se tím tento den nebo nějaký příští?" Jago už byla zase na nohou. Ateviská slovesa vždy rozlišovala čas.

Baniči mluvil trochu mosfeirsky. Jago byla víc vázaná svým vlastním jazykem.

"Nadi Jago. Co to vlastně hledáte?"

"Počítač vstupů."

"To počítá vstupy?"

"Velmi speciálním způsobem, nadi Brene. Kdyby to byl profesionál, nemůžeme předpokládat, že by nepoužil protiopatření."

"To není profesionál. Ti musí krevní mstu zaregistrovat. Nebo ne?"

"Každý se má chovat dobře. A dělají to snad všichni? Musíme předpokládat nejhorší možnost." Člověk mohl od aijiho vrahů očekávat, že budou důkladní a budou si dávat pozor i na věci, které by nikoho jiného nenapadly - znali totiž i ta nejméně známá tajemství svého řemesla. Měl bych být rád, řekl si Bren, že mě hlídají právě oni. Bože, doufal, že se sem dnes v noci nikdo nevloupá. Hrozně nerad by se probudil a našel na svém koberci spálenou mrtvolu. Ale taky nechtěl, aby ho někdo zastřelil nebo probodl v posteli. Atevi jen tak tak vyvázl - možná ztratí nervy a nechá toho. Nebo, jestliže to byl profesionál, možná ho odvolá jeho zaměstnavatel. Možná. Na to se nedalo spoléhat. Nikdy jste na to nemohli úplně spoléhat - jenom se vám každý další den o něco ulevilo a tiše jste doufali, že ten parchant jen nečeká na lepší příležitost.

"Profesionál by to zvládl líp," řekla Jago.

"My ztratíme jen málokoho," odpověděla Jago.

"Vždyť přece přišlo."

"I tak," řekla Jago. Přál si, aby to neudělala.

Baniči se vrátil na večeři se dvěma novými sluhy a jídelním vozíkem se třemi chody. Baniči sluhy představil jako Alginiho a Tana. Algini a Tano se uklonili s klidem, který napovídal, že to jsou sluhové z vyšších sálů, děkuji, a jsou zvyklí na přepychovější pokoje.

"Moni a Taigimu jsem věřil," zamumlal Bren, když sluhové odešli.

"Algini a Tano mají prověření," řekl Baniči.

"Tak prověření... To vy jste mi vzal poštu? Někdo mi vybral poštu."

"Nechal jsem ji v kanceláři. Odpuště mi."

Mohl Baničiho požádat, aby se pro ni vrátil. Mohl na tom dokonce trvat. Ale to by mu vystydla večeře - Baniči se totiž spolu s Jago pozval na večeři do jeho pokoje. Povzdech si a přinesl jednu židli navíc. Jago přinesla další. Baniči otevřel servírovací stůl a vyndal jídlo. Bylo to většinou silně kořeněné vařené ovoce a zvěřina z nanji-ranské obory.

Ateviové nechovali zvířata na maso, alespoň ne ragni ateviové. Mosfeira obchodovala s tropy, s Nisebi dole na jihu - tam kupovali zpracované, konzervované maso, které se nemuselo krájet na tak tenké plátky, že skrz ně bylo vidět.

Tabini-aiji takový obchod pokládal za nechutný a Bren nakonec váhavě přislíbil, že se pokusí proti němu apelovat.

Jako paidhi musel působit v obou směrech, i když samozřejmě v záležitostech lidí žádné právo veta neměl. Takže ani na Mosfeire si paidhi z politických důvodů nemohl dovolit jíst jiné maso než zvěřinu, a to ještě jenom když byla sezóna.

Konzervování masa byl obchod a obchod s životy zabitých zvířat nebyl kabiui, "v duchu dobrého příkladu". Aijiho domácnost byla kabiui. Velice kabiui. A omezený lov zvířat, jak mu Tabini s velkým uspokojením připomínal, byl ekologicky ospravedlnitelný. A proto to samozřejmě musí paidhi podporovat se stejným entuziasmem jako návrhy lidí. Ve městě na trhu se dalo koupit jakékoli maso. Zmrazené, v konzervě, sušené.

"Vy nemáte hlad, nadi?"

"Není má oblíbená sezóna." Dnes večer byl Bren nezdvořilý. A nešťastný. "Nikdo nic neví. Nikdo mi nic neřekne. Cením si aijiho zájmu. Ale je tu nějaký konkrétní důvod, proč nemůžu na den dva letět domů?"

"Aiji..."

"...mě potřebuje. Ale nikdo neví proč. Neklamte mě, že ne, nadi Jago?"

"Je to má práce."

"Lhát mi." Zavládlo rozpačité ticho. Bren to myslel jako hořký vtíp. Jenže to řekl ve špatnou chvíli, do Špatné nálady, přímo do jejich poctivé a možná frustrované snahy najít odpovědi. Ze všech lidí na světě se od něj přece čekalo nejvíce, že nebude dělat takové chyby.

"Odpuště mi," řekl.

"V jeho kultuře se lže," vysvětlil Baniči Jago. "Ale přiznání ke lži uráží oběť."

Jago se zatvářila zmateně.

"Odpuště mi," řekl znovu Bren. "Byl to vtíp, nadi Jago." Jago se stále tvářila zmateně a mračila se, ne však rozzlobeně.

"My tuto hrozbu bereme velice vážně."

"Já ne. Ale už začínám." Pomyslel si: Kdepak mám poštu, Baniči? Ale místo toho si nabral polévku. Spěchat na atevie

nebylo produktivní. "Jsem vám vděčný. Nepochybně jste měli na večer jiné plány."

"Ne," řekla Jago.

"I tak," řekl a přemýšlel, jestli už spravili ten výpadek televizního signálu a o čem se má zbytek večera bavit s Baničim a Jago. Možná, že na zábavním kanálu budou dávat nějakou hru. Třeba tu zůstanou přes noc, A v čí posteli budou spát, zeptal se sám sebe. Budou vůbec spát? Ta poslední noc na nich nebyla vůbec vidět.

"Hrajete karty?"

"Karty?" zeptala se Jago a Baniči odstrčil svou židli a řekl, že by ji to Bren měl naučit.

"Co jsou karty?" zeptala se Jago právě ve chvíli, kdy se chtěl Bren zeptat Baničiho na svou poštu. Ale Baniči měl pravděpodobně daleko důležitější věci na práci - bezpečnostní kontroly, zajišťování funkce sledovacích přístrojů, takové věci.

"Numerická hra," řekl Bren a přál si, aby ho tu Baniči nenechával s Jago - aspoň ne na noc. Kdy odcházíte? to nebyla zdvořilá otázka. Zatímco se pokoušel najít způsob, jak se Baničiho zeptat nebo co říct, jestli mu řekne, že Jago zůstane, Baniči vyšel ze dveří. Na prahu se otočil a řekl: "Pozor na drát, nadi Brene."

"Gin," řekla Jago. Bren si povzdechl a složil karty. Ještěže nehráli o peníze.

"Odpusťte," řekla Jago. "Vy jste říkal, že to mám říct. Zdá se mi ovšem poněkud nepatřičné projevovat škodolibou radost..."

"Ale ne, ne, ne. To je prostě zvyk."

"A když si nejsem jistá?" řekla Jago. "Musím si být jistá?"

Uvedl Jago do rozpaků. Byl v mišidi - nepříjemné pozici. Pozvedl dlaň v uklidňujícím gestu. "Měla byste si být jistá."

Bože, proč pořád zakopávali o citlivé záležitosti? "Je dokonce zdvořilé říct mi, když vyhrajete."

"Vy nepočítáte karty?" Ateviové měli velice dobrou paměť, a to především když přišlo na čísla, i když Jago v žádném případě nepatřila k těm fanatickým numerologům, kteří se vyskytovali ve městě. A on opravdu karty správně nespočítal. Nikdy nehraje numerickou hru s atevim.

"Možná bych hrál lépe, nadi Jago, kdyby mě nerozptylovala má situace. Obávám se, že je to pro mě poněkud osobní."

"Ujist'uji vás, že pro vaše bezpečí dáváme v sázku svou osobní pověst. Nikdy bychom nebyli méně než oddaní v našem úsilí." Brenovi se chtělo položit si hlavu do dlaní a na celý rozhovor se vykašlat. Jenže i to by si Jago vyložila jako urážku.

"Nic jiného bych ani nečekal, nadi Jago, a rozhodně nepochybuji o vašich schopnostech, to ani v nejmenším. Jen jsem si přál, aby mé vlastní schopnosti pracovaly naplno, protože v tom případě bych vás nemohl urazit tím, že bych ve vás vzbudil dojem pochybností."

"Velmi se omlouvám."

"Až se vyspím, bude mi to myslet mnohem líp. Prosím, berte mé omyly jako výraz zmatení." V Jagině plochem černém obličejí a živých žlutých očích byl mnohem pronikavější výraz, než byl Bren zvyklý - není uražená, pomyslel si, je zvědavá.

"Přiznávám, že příliš nerozumím," řekla a svasřtila čelo. "Říkáte tedy, že se necítíte uražen."

"Ne." Ateviu se nebylo radno dotýkat. Ale ona dávala najevo, že by to uvítala. Poplácával ji po ruce položené na stole.

"Rozumím vám." Zdálo se, že to plně nevystihuje, co chce říct, a tak se jí podíval do očí a řekl naprosto upřímně: "Přál bych si, abyste mi také rozuměla. Je to lidská myšlenka."

"Můžete to vysvětlit?" Neptala se Breny Camerona: ona Breny Camerona neznala. Ptala se paidhiho, tlumočníka svého lidu. Nic víc nemůže, pomyslel si Bren, ona vidí jen osobu, kterou jí aiji přikázal chránit po tom incidentu včera v noci - a připadá jí, že nebere tu hrozbu dost vážně, že nebere vážně ani ji samotnou... A jak o něm měla něco vědět? Jak měla něco uhodnout, když jí paidhi dával takové zmatené náznaky? Můžete to vysvětlit? zeptala se těsně poté, co nahlas vyslovil své přání, aby mu rozuměla. "Kdyby to bylo snadné," řekl a pokoušel s veškerým úsilím říct to tak, aby tomu porozuměla - nebo aby na to přestala myslet, "nebyl by paidhi vůbec potřeba. - Ale to bych já nebyl člověk a vy byste nebyla atevi a nikdo by mě vlastně stejně nepotřeboval, ne?"

Tím nevysvětlil vůbec nic. Jen se pokoušel udělat ten zmatek méně důležitým, než ve skutečnosti byl. Tohle Jago určitě pochopila. Zamyslela se nad tím. Viděl jí to v očích. "Kam šel Baniči?" zeptal se. Měl pocit, že situace mezi nimi se stále víc a víc vymyká kontrole. "Má v plánu se sem ještě dnes v noci vrátit?"

"To nevím," řekla Jago. Stále se mračila. Potom se Bren rozhodl, i když jeho myšlenky byly stále zamotanější a neuspořádanější, že i tohle by si mohla Jago vysvětlit jako náznak, že by dal Baničiho společnosti přednost před její. A taky že ano. Ne snad proto, že by ji pokládal za neschopnou. Jednat s obchodníkem, který nevěřil počítačům, byla jedna věc. Zato s Jago mu to nešlo vůbec a navíc nemohl vypudit z hlavy tu Baničiho poznámku, že se jí líbí jeho vlasy. Rozhodl se změnit téma. "Chci svoji poštu."

"Můžu ho zavolat a požádat ho, aby vám ji vzal." Na její vysílačku úplně zapomněl. "Prosím, udělejte to," řekl a Jago Baničiho zavolala. A ještě jednou. "Nemůžu ho sehnat," řekla nakonec.

"Je v pořádku?" Celá ta věc s poštou ztratila náhle na důležitosti, ale ne na významu, jak se Bren obával. Už se přihodilo příliš mnoho neobyčejných věcí.

"Určitě ano." Jago sesbírala karty. "Chcete si znovu zahrát?"

"A co kdyby sem někdo vnikl a vy byste potřebovala pomoc? Kde myslíte, že by mohl být?" Jago se rozšířily nosní dírky. "Mám své vlastní prostředky, nadi Brene." On ji prostě nedokázal neurážet.

"Nebo co kdyby měl potíže on? Co když ho přepadnou na chodbě? Ani o tom nemusíme vědět."

"Dnes jste plný starostí." To byl. Topil se v ateviských záležitostech; a díky tomu, že náhle nic nechápal, začal ve slabé chvíli dokonce pochybovat i o tom, jestli se vůbec hodí na své místo. Přemýšlel, jestli k takovému nedorozumění jako

mezi ním a Jago už někdy nedošlo - možná právě tady měl hledat příčinu toho útoku. Nebo taky bylo možné, že se nechává vystrašit přílišnou horlivostí svých stráží kvůli stínu hrozby, která mu už nikdy, nikdy hrozit nebude. "Co máte za starosti, paidhi?" Zamrkal a omylem se jí podíval přímo do žlutých, pronikavých očí. Copak nevíte? pomyslel si. Má to snad být výzva? Výraz nedůvěry ke mně? Proč takové otázky? Jenže v Jagině jazyce se vlastně slovo "důvěra" nedalo vyjádřit, ne v termínech, kterým by rozuměl člověk. Každý dům, každá provincie náležely do tuctů asociací, do pavučiny asociací táhnoucí se přes celou zem; hraniční provincie uzavíraly asociace se sousedními asociacemi na druhé straně zdánlivých hranic, nekonečné změní hranic, které hranicemi vlastně nebyly, protože se definovaly nejen zeměpisně, ale i zájmově. "Důvěra"? Nejbližší by asi byl výraz man'či - "ústřední asociace", ta asociace, která vás definovala jako jedince.

"Man'čina aijia na Vam," řekl a Jago zamrkala potřetí. Jsem, přede vším ostatním, asociován s aijim. "Nai'danei man'čini somai Baniči?" S kým jste, přede vším ostatním, asociováni vy a Baniči?

"Tabini-aijia, hei." Jenže ateiové bez ostychu lhali komukoli kromě svého man'či.

"Ne jeden s druhým?" zeptal se. "Myslel jsem, že vy a Baniči jste si velmi blízcí."

"Máme stejné man'či."

"A váš vzájemný vztah?" Na okamžik jejím obličejem problesklo něco, co mohla být pravda - a okamžitě se zakabonil.

"Paidhi ví, jaká škoda může vzejít z takové otázky," řekla Jago.

"Paidhi-aiji," řekl Bren, "ví, na co se ptá. Pokládá za svou povinnost zeptat se, nadi." Jago vstala od stolu, přešla přes místnost a chvíli nic neříkala. Šla se podívat k zahradním dveřím, poblíž drátu pod proudem - Bren z toho byl nervózní, ale myslel si, že by ji neměl varovat, jen být připraven jí to kdykoli připomenout. Jago byla už tak dost nedůtklivá. Ne snad že by ji svou otázkou urazil. Jen se zeptal na něco velice osobního a soukromého.

"Tlumočník ví, že nedostane poctivou odpověď," řekla a on odpověděl, jak nejjednodušeji dokázal: "Tlumočník slouží aijimu, když se táže na skutečnou hierarchii vašich intimních vztahů."

Volně přeloženo - kdybyste musela zradit jednoho z nich, aijio nebo Baničiho, kdo by to byl, Jago? Kdo to byl? Bylo od něj asi hloupé klást jí takovou otázku, když s ní byl sám v pokoji. Ale vždyť byl sám v celé zemi, jediný člověk mezi třemi sty miliony ateiviů, miliardami, počítáte-li celý svět, a musel klást otázky - i když pochopitelněji chytřejší a obezřetnější než dřív; ale teď byl už dost unavený a chtěl si být jistý alespoň třemi z nich, Tabinim, Baničim a Jago, než po rovné, dlážděné cestě víry vykročí dál. Jeho lidé mohli nést hrozné následky, kdyby uvěřil lži, zašel příliš daleko po špatné cestě nebo připisoval přílišnou pravdivost některým ateiviům. Protože nebyl jen aijioho tlumočník. On měl primární asociaci, která aijioho převyšovala, měl svou příslušnost k ní napsanou na čele - a žádný atevi ji nemohl přehlédnout; stačilo mu podívat se. Čekal, až si Jago rozmyslí svou odpověď - možná se dokonce musela sama sebe zeptat, ke komu je vlastně loajální, což ateiové dělali dost neradi. Možná, že jejich mysl, tak jako lidská, měla stovky protikladných komůrek, dveří, které jste se neodvažovali otevřít dokořán a podívat se, co je za nimi. Bren nevěděl. Možná to byla příliš osobní a nebezpečná otázka. Možná, že zpochybňování loajality, kterou ateiové cítili jako rasa, zpochybňovalo jejich víru - možná, že jejich koncept man'či byl ve svém nitru stejně falešný, jako lidé vždy doufali, že je. Lidé vždy toužili, aby měli ateiové emocionální úroveň, na které by přiřazovali určité hodnoty mezilidským vztahům, tak jako oni. Paidhi tomu věřit nedokázal. Paidhi se neodvažoval uvěřit té nejhorší a nejnebezpečnější ze všech iluzí. Emocionálně byl už za hranicí. A Jago to možná poznala, a proto mu neodpověděla. Místo toho znovu vytáhla vysílačku a zeptala se Baničiho, jestli je na příjmu - na Brena se však nepodívala. A Baniči zase neodpověděl. Jago se zamračila - možná z jiného důvodu - a zavolala velitelství. Zeptala se, kde Baniči je nebo jestli to někdo ví - a velitelství také nevědělo. Možná byl Baniči s nějakou ženou, pomyslel si Bren, i když si tu myšlenku raději nechal pro sebe. Jestli to bylo reálné, Jago na to určitě přijde sama. Bren nevěděl jistě, jestli spolu Baniči a Jago spí. Vlastně si nikdy nebyl úplně jistý, jaký je jejich vztah, věděl jen, že jsou už mnoho let profesionálními partnery. Viděl, jak se Jago ještě víc zamračila. "Ať někdo zjistí, kde je," řekla do vysílačky. Bren věděl, že ostraha má jisté verbální kódy, a tak když z velitelství odpověděli "V laboratoři", nebyl si jistý, jestli to neznamenal něco jiného. Jago se ta odpověď nelíbila. "Řekněte mu, ať mi zavolá, až skončí," řekla a vypnula spojení. Netvářila se dvakrát nadšeně. "Včera v noci jste nespál," řekla profesionálním tónem a otevřela skleněné zahradní dveře - přičemž se šikovně vyhnula drátu. "Prosím, odpočiňte si, nadi Brene." Byl vyčerpaný. Ale odpovědi, které dostal, ho neuspokojily. A nebyl si tak jistý, že by měly být dveře do zahrady otevřené. To možná oni plánovali past. Dnes v noci se mu vůbec nechtělo spát.

"Nadi," řekl, "zapomněla jste na mou otázku?"

"Ne, paidhi-ji."

"Ale nemáte v úmyslu odpovědět."

Jago ho probodla svým žlutým světélkujícím pohledem. "To na Mosfeire vždycky kladete takové otázky?"

"Vždycky."

"Tady se to nedělá," řekla Jago a přešla ke dveřím.

"Jago, řekněte, že se nezlobíte." A znovu ten pohled. Zastavila se těsně před smrtícím čtvercem a vypnula ho. Pak se otočila k němu.

"Proč mi kladete takovou zbytečnou otázku? Ať bych odpověděla jakkoli, neuvěřil byste mi." To ho zasáhlo. Cítil se najednou opravdu cizí a svou vlastní odpověď si dobře promyslel.

"Ale já jsem člověk, nadi."

"Takže vaše man ,či přece jen není s Tabinim?" Nebezpečná otázka. Smrtící. "Jistě že ano. - Ale co když máte dvě... Dvě velmi silné man'činy?"

"My tomu říkáme zkouška charakteru," řekla Jago a otevřela dveře.

"My také, nadi Jago." To přitáhlo její pozornost. Postavila se do proudu bílého světla z haly, jako by chtěla něco říct. Ale v tu chvíli zapípala vysílačka a Jago musela potvrdit příjem. Krátce mluvila s velitelstvím - řekli jí, že Baniči už v

laboratoři není, ale má teď jednání a nechce být rušen.

"Děkuji," řekla. "Vyřídte mu mou zprávu." A k Brenovi: "Zapnu oba dráty. Běžte do postele, paidhi Brene. Pokud byste mě potřeboval, budu venku."

"Celou noc?" Na okamžik bylo ticho. Pak Jago řekla: "Nechodte po zahradě, nand'paidhi. Nestůjte přede dveřmi. Buďte opatrný a zůstaňte v posteli." A potom zavřela dveře. Drát se aktivoval - zřejmě. Když se dveře zamkly, zvedl se ze země. A potřeboval opravdu obojí - Jago i drát, aby mohl v klidu spát? Kde byl Baniči a co znamenaly všechny ty otázky, ten hovor o loajalitě? Už si nevzpomínal, kdo z nich s tím vlastně začal.

Jago možná tu debatu vzdala, ale Bren byl teď na pokraji spánku a nejvíc ze všeho potřeboval jasnou mysl - nebyl si teď ani jistý, kdo z nich vlastně začal a kdo tlačil na koho, případně s jakými úmysly. Nevedl si dobře. Celý ten večer s Baničim a potom s Jago byl takový napjatý, jako kdyby... Když se na to tak podíval, Jago se snažila něco objevit stejně tak pečlivě jako on sám - pokoušela se využít každé skulinky, provokovala ho a byla připravená se kdykoli urazit a vyvodit z jeho slov to nejhorší. Možná to bylo dáno její nezkušeností s lidmi - vždycky jednal především s Baničim a spoléhal na to, že on Jago všechno vysvětlí. Ale nedokázal přijít na to, proč Baniči dnes v noci odešel. Jediná odpověď, která se nabízela, byla, že jako starší člen páru má na práci důležitější věci, než je paidhi. A pokud mohl soudit, ani on, ani Jago nezískali výhodu, ani jeden z nich se nedozvěděl nic užitečného - byla to jenom taková názorná ukázka, jak moc odlišní jsou lidé a ateviové a jak nebezpečně se mohou zvrtnout vztahy mezi nimi. Nedokázal vysvětlit své stanovisko vzdělané a naprosto nepověřivé ženě, která mu chtěla naslouchat. Jak měl tedy cokoli sdělit pomocí svých projevů různým radám nebo postupovat při jednání s atevii jako takovými, kteří si po dvou stoletích míru mysleli, že je dobře, aby lidé zůstávali na Mosfeiru, a připouštěli, i když neradi, že počítače musí mít čísla, tak jako stoly musí mít velikost a předměty výšku. Jenže, proboha, dokonce i přestavení nábytku v místnosti vyžadovalo vzít v úvahu poměry a míry a jejich šťastné i nešťastné kombinace, které ateviové nazývali agingi'ai, "šťastná harmonie čísel". Podle ateviiu to bylo základem krásy. Co bylo nešťastné, nemohlo být krásné. O tom, co je nešťastné, se nedalo diskutovat. Čísla se musela kombinovat správně a rozdělit jednoduché uspořádání květin na dvě stejné části se rovnalo vyhlášení nepřátelství. Jen Bůh věděl, co asi Jago nechtěně sdělil.

Svlékl se, zhasl světlo a podíval se na své záclony. Nebyla na nich ani známka po smrtícím drátu ani stín číhajícího vraha. Vlezl si do postele - na špatném konci pokoje - kde nebyl průvan z mřížových dveří. Lépe řečeno, kam už nedoléhal. Dokud se vítr nezmění, neusne. Mohl se dívat na televizi. Jestli bude fungovat. Pohyboval o tom. Když už došlo k výpadku proudu, obvykle trval celou směnu. Díval se na záclonu, pokusil se přemýšlet o té věci s radou... Ale musel se pořád v myšlenkách vracet ke dnešnímu ránu, kdy Tabini udělal to zatracené prohlášení o krevní mstě. On nic takového nechtěl - rozhodně nechtěl veřejné ohlášení. A ta zatracená zbraň - přenesli ji i s postelí? Nemohl snést ty pochybnosti, jestli ji někdo našel. Vstal a sáhl pod matraci. Byla tam. Pomalu vydechl, klekl si na postel, vklouzl zpátky pod pokrývky a zadíval se na potměšlý strop. Jak se blížilo ráno, začal Bren pochybovat o všem, co věděl. I když měl v jistém ohledu k Tabinimu velice blízko, pochyboval, že ho kdy přiměl pochopit něco, co se Tabini nenaučil od jeho předchůdce. Bren dělal lingvistický výzkum. Článek, který mu zajistil pozici paidhiho, byla opravdu dobrá práce - analýza početních plurálů v ragiském dialektu - a on byl na ni hrdý, ale nebyl to žádný velký průlom, jen závěr, ke kterému byl od té doby schopný něco doplnit díky Tabiniho trpělivé, agnostické analýze.

Ale někdy nerozuměl nikomu z nich, ani Tabinimu, ani Taigimu a Moni - Bůh ví, jestli bude někdy rozumět těm smrtelně vážným sluhům, které mu obstarali Baniči a Jago, ale rozhodně si s nimi ještě užije. Byl v pěkné kaši a dostal se do ní sám - nepochopil jemné nuance, dostal se do něčeho, čemu nerozuměl. Hrozilo mu, že neuspěje. Kdysi snil o tom, že má stejný talent jako první paidhi: překonat lingvistickou bariéru bez cizí pomoci a navíc uprostřed války... Když lidé poprvé přišli na zem, bylo jich nejprve málo, ale potom víc a víc, protože to vypadalo tak snadné... Byli si naprosto jisti, že ateviiu rozumějí - až do jednoho krásného jarního dne, jednadvacet let po přistání. Lidé se tehdy právě začínali stěhovat na kontinent, když jim celá iluze klidu a míru - z důvodů, o které se kandidáti na Brenovo místo stále hádali - vybuchla do obličej. Válka přistání, jak ji ateviové nazvali, byla krátká a ošklivá. Lidská pokročilá technologie stála proti obrovské ateviské přesile a jejich odhodlání. Během jediného roku byli lidé vytlačeni z ragiského pobřeží zpátky na Mosfeiru. Dokonce byli napadeni i ve svém údolí, které pokládali za bezpečné. Mnoho nescházelo a byli by úplně vyhlazeni, ale naštěstí se čtvrtý předchůdce Tabini-aijiho setkal s člověkem, který se stal prvním paidhim, a dohodl se s ním, že postoupí lidem Mosfeiru, aby tam mohli žít odděleně od ateviiu, v bezpečí a izolaci. Lidé dostali Mosfeiru a přiměřenou výměnou za technologii, kterou chtěli ateviové. Tabiniho čtvrtý předchůdce nebyl žádný blázen a viděl, že má před sebou jasnou volbu: buď se s lidmi dohodne a stane se pro ně nepostradatelným, nebo se jeho vlastní země změní v bojiště, na kterém se jeho spojenci budou snažit urvat co nejvíce z nepřátelské technologie. Přitom by nepochybně zahynuli všichni lidé a zdroj vědění by mohl vyschnout. A tak byla uzavřena Dohoda, jejímž následkem bylo vytvoření úřadu paidhiho a postupné předávání lidské technologie ateviské Západní asociaci, a to takovým tempem - protože ani Tabiniho předek, ani první paidhi nebyli hlupáci - aby se ateviská ekonomika měnila jen pozvolna a relativní síla aijiin různých asociací zůstala v rovnováze. Jinými slovy: Tabiniho předek měl v hrsti jak lidi, tak jejich technologii. Válka skončila... Mosfeirští ateviové se odstěhovali na ragiské pobřeží, kde byla půda mnohem lepší než na ostrově. Ragiský aiji obětoval velké bohatství, když jim to území daroval, ale bylo to velice moudré rozhodnutí, protože zajistilo mír - a všechno ostatní, co ateviové z Mosfeiry a Ragi chtěli. Lidé se k tomuto slunci nedostali záměrně. A (což byla stará a neměnná pravda, o které se nemluvalo) lidé dodnes nejednali s atevii, jak se jim zachtělo, ani oproti nim nebyli ve výhodě. Lidé Válku prohráli: bylo jich málo, byli uvězněni v cizím světě, jejich stanice se začala rozpadat, jejich počet kolísal... Sestup na planetu byl pro ně poslední zoufalou volbou. Nemohli zakrýt svou odlišnost, nemohli důvěřovat rase, která neměla žádný výraz pro přátelství, a nemohli jim ani říct, co od nich opravdu chtějí, protože ateviové nemohli - zase to cizí slovo - věřit tvorům tak bláhovým, že přistáli na jejich světě bez možnosti odejít, a navíc měli pořád ještě tajemství, která ateviiu nevydali. Paidhi nemohl ateviiu prozrazovat všechno, co věděl - ale Dohoda ho zavazovala k

pomalému předávání všeho, co lidé znali, jako určité formy nájmu za Mosfeiru. Kromě toho tím pomáhal udržovat u moci jedinou vládu na této planetě, která se k lidem chovala přátelsky a držela zkrátka jejich nejzavilejší nepřátele. Aiji tehdy chtěl pořádné zbraně - ateiové totiž tehdy měli pouze pušky předovky a neohrabaná děla. Na lidské palné zbraně se dívali s - odporný výraz - absolutní pomstychtivostí. Bretano tehdy předvedl nejrychlejší přesvědčování v historii paidhiu a vysvětlil aijimu, že kdyby mu lidé takové zbraně dali, nepochybně by se dostaly i k jeho nepřátelům. Ragi teď měli jasnou výhodu: byl by aiji opravdu ochoten porušit rovnovážný stav? Když po něm aiji chtěl lidský průmysl, poukázal Bretano na ekologické následky a celý velký komitét, který stál za ním a jeho následníky, začal s pomalým, celá staletí dlouhým vedením ateviské vědy směrem ke koexistenci s životním prostředím. A k produkci materiálních zdrojů, které by posloužily lidským potřebám. To byla hlavní lidská taktika, ekologická filozofie... Lidé tak doufali, že vytlačí z ateviského světa války, že se budou stavět vesmírné rakety místo válečných a železnice místo kanónů, že si ateiové budou uvědomovat, co se stane na dolním toku řeky, když na horním toku vysypete trochu odpadu, co se stane, když se do lesa dostanou toxické chemikálie nebo když se otráví podzemní voda - díky Bohu to ateiové docela dobře přijali a minimálně ragiská mentalita se díky tomu poněkud přetvořila. V posledních padesáti letech to došlo tak daleko, že se malé děti učily říkanky o čistých řekách, zatímco lidští taktici na Mosfeire - v bezpečí, na rozdíl od paidhiho - opatrně plánovali, jaký průmysl podpoří příště a co ještě musí ateiové obdržet, aby mohli lidé získat odpalovací střediska a dopravní prostředky, které potřebují. Byla to nevyslovená, dvě stě let stará agenda. Každý člověk to věděl a paidhiho děsilo k smrti, že to vědí - ateiové možná už pochopili, že vývoj vesmírného programu povede k věcem stejně tak užitečným lidem jako jim, ale i když Bren seděl na zasedání vesmírné rady a předpokládal, že každý z jejich členů věděl, jaký potenciál má to, co vyvíjejí, nikdy tuhle otázku nepoložil - ani jim, ani ateiviům, které znal nejlépe - protože u ateviů se nedalo nijak předvídat, jak zareagují na informaci, kterou už není možné ignorovat. Rozhodně netušil, jak by na to reagovali mimo Tabiniho dvůr, na druhé straně země, když v populárních románech stále lidé vystupovali v rolích padouchů a často se objevovali ve stínech, v nebai, ve hrách mačimi. Samozřejmě, že v nebai - nebyli přece žádní lidští herci... Lidé byli přišery ve skřini, netvoří pod postelí - a to v kultuře, kde se každý musel chránit proti skutečnému nebezpečí ze strany skutečných vrahů a kde se děti z televize učily paranoidnímu strachu z cizinců. O co lidem na Mosfeire skutečně šlo? Jaká temná tajemství si Tabini nechával pro sebe? Co vlastně bylo ve zprávách, které proudily mezi vesmírnou stanicí a ostrovem hodinu letu cesty od Tabiniho pobřeží?

A proč se nějaký cvok pokusil zabít paidhiho?

Zítra se měl zúčastnit zasedání vesmírné rady - nic kontroverzního, jenom měl přednést krátký článek s technickými informacemi, o které rada požádala a které si vytáhl z mosfeirské knihovny. V tom nic kontroverzního nebylo. Ani ve vypuštění satelitu, které se plánovalo pro nejbližší budoucnost. Komunikace nebyla kontroverzní. Ani předpovídání počasí. Byla tu samozřejmě otázka financí, jestli přidat nebo ubrat milion z rozpočtu, aby to bylo šťastné číslo - ale v porovnání s šesti miliardami, které program bezpilotního letu už stačil spolknout, nevypadal milion jako nic tak kritického, že by mu kvůli tomu lezli do ložnice vrazi. Občas se trochu zajiskřilo v citlivé debatě mezi příznivci pilotovaného a bezpilotního letu - jestli by se ateiové měli pokusit získat kontrolu nad lidskou vesmírnou stanicí, která měla prázdné palivové nádrže, byla už ve značně dezolátním stavu a pomalu padala ze stabilní orbity. Lidská politika byla nikoho neděsit tím, že by se snad mluvilo o mizivé (i když reálné) možnosti jejího zřícení do obydlené oblasti. Oficiálně se tvrdilo, že podkládalo se to statistickými daty, že stanice spadne do jednoho z velkých oceánů za takových, řekněme, pět set let, plus minus nějaká ta solární bouře. Bren na to sice nemohl osobně přísahat, protože astrofyzika nebyla jeho obor, ale experti mu řekli, co má říct, a on to říkal. Svůj střízlivý článek o účelu letu předložil při svém prvním setkání s vesmírnou radou. V podstatě se v něm říkalo, že zvedání kovu na oběžnou dráhu je drahá záležitost - což těžko někoho překvapilo - a že nechat shořet to, co tam nahoře je, je nesmírně neekonomické. Bylo by tedy rozumné udělat něco s tou velkou, mrtvou, opuštěnou vesmírnou stanicí, než se v bezpilotních letech utopí příliš mnoho peněz. Příznivci pilotovaných letů samozřejmě nadšeně souhlasili. Astronomové a některé protilidské strany byly stejně tak vášnivě proti. Takže se celá ta otázka odsunula do pozadí, zatímco členové rady se radili s numerology ohledně tak důležitých věcí, jako jestli je datum určené ke startu příznivé a kolik dat by bylo příznivé předběžně schválit. To vedlo k další zuřivé debatě mezi několika rozšířenými a soupeřícími numerologickými školami ohledně toho, jestli se má do výpočtů zahrnout dnešní datum nebo datum zrození programu, celého projektu či datum vytvoření tabulky startovacích dat. Nemluvě o debatě na téma, zda může být palivová komora v boosteru rozdělena na čtyři části, aniž by to ovlivnilo pečlivě zvolenou harmonii čísel v návrhu nádrže samotné. Opravdu nebezpečné otázky, které ho napadaly, když tak ležel na zádech a čekal na vrahy, byly ty, o kterých se nemluvilo - jako třeba jestli má být mezi cíli mise vstup ateviů na lidskou stanicí. To bylo kontroverzní. On sám byl pro, s veškerým možným úsilím to doporučoval, a teď dokonce začal získávat stoupence mimo radu, dokonce i některé méně rozumné. A jako obvykle do vesmírných debat spadala i neustálá výměna dat mezi Mosfeirou a stanicí, která pokračovala už dvě stě let. Některé radikální odnože ateviů se domnívaly, že na palubě opuštěné stanice jsou ukryté zbraně. Fanatičtí cvoci, kteří k nim patřili, byli přesvědčeni, že pomalý pád stanice není žádná nehoda způsobená fyzikálními zákony, ale že se jedná o opatrně vypočítaný sestup. Možná ho řídí lidé tajně zanechaní na palubě, možná počítače ovládané tajnými instrukcemi z Mosfeiry - tahle teorie se objevila poté, co se ateiové dozvěděli o možnosti počítačového řízení. Nakonec stanice v oblaku ohně přeletí přes oblohu a přitom "naruší harmonii éteru" a způsobí hurikány a přílivové vlny, zatímco její zbraně zničí ateviskou civilizaci a uvrhnou jejich rasu navěky pod nadvládu lidí.

Odpusťte jim to, říkával suše Tabini. Vždyť oni si myslí, že měsíc má vliv na jejich finanční podniky a že lety do vesmíru ovlivňují počasí. Cizí aijiin, kteří nepatřili do Tabiniho asociace, dokonce tajně financovali laboratoře v Šejidanu, kde se pečlivě analyzovaly odposlechnuté signály - numerologové se v nich pokoušeli najít nešťastné kódy, které ovlivňovaly počasí, úrodu nebo štěstí Tabiniho protivníků... A nikdo se neodvažoval nazvat takovou víru hloupou.

Tedy, abychom byli přesní, Tabini ji hloupou nazýval, alespoň v soukromí, ale na veřejnosti byl velmi kabiou, velmi pozorný, a zaměstnával baterii počítačů a geometriků nejrůznějšího vyznání, kteří studovali signály se stejnou horlivostí - zřejmě ovšem jen proto, aby mohli vyvrátit cokoli, co by tvrdila opozice. Čas od času - a to stálo za trochu legrace, i když si ji člověk musel užívat potají - Tabini dokonce přišel k paidhimu a řekl mu: Odvysílejte tohle. A on zatelefonoval na Mosfeiru a předal jim část kódu, která pro počítače neznamenal vůbec nic. Aspoň technici ho o tom ujišťovali - prostě zprávu zařadili do vysílání jako komentář a odeslali výhradně pro potěchu těch, kdo je odposlouchávali. Potom se v datové sekvenci objevila čísla, která zlikvidovala divokou teorii nějakého samozvaného proroka zkázy dřív, než s ní stačil vyjít na veřejnost. A tohle, Bůh jim pomáhej, byl vesmírný program. A to žádná legrace nebyla. K tomuhle spěly všechny ty programy, které lidé za ta léta podporovali. Tohle byla klíčová operace, pro radu a hasdrawad a tašrid a zájmové skupiny, které operovaly ve stínech - mezi nimi i radikálové, ateviové, kteří pokládali Mosfeirskou dohodu za omyl. Takoví volali po věcech, z jejichž plánování ateviho podezírali radikální lidé - a Bůh ví, že i takoví existovali - a Tabini je odmítal jako hlouposti. Jako třeba další útok na Mosfeiru. Lidé si nedělali žádné iluze, že by byli na tomto světě vítáni, ale byly tu samozřejmě hrozby vážné a méně vážné. Vážnou hrozbu představovali antihumanisté, kteří se pokoušeli dokázat, že celá ta věc s dálnicemi je lidský plán, jak udržet ekonomiku pod Tabiniho kontrolou - a to bylo mnohem blíže k pravdě, než si paidhi nebo aiji přáli, aby vešlo v obecnou známost. Ještě štěstí, že tu byla i Frakce měsíčního paprsku, která byla známá svým poněkud nepřesným chápáním historie, fyzikálních zákonů a reality. Její členové napadali rovnou vesmírný program (zřejmě proto, že to byla nejdokonalejší a nejméně pochopitelná technologie) a připisovali mu všemožné negativní účinky: od myšlenky, že rakety způsobí únik atmosféry do éteru až po Brenovu oblíbenou teorii o vesmírné stanici letící těsně nad zemí, která působí hurikány a paprsky smrti srovnává ateviská města se zemí. Tomuhle se ateviové smáli. Lidé také. Vysmívat se tak okázalému projevu nenávisti bylo dobré pro všechny a představovalo to dobrou ventilaci pro některé předpoklady. Frakce Měsíčního paprsku ve skutečnosti udělala pro zlepšení lidsko-atevických vztahů víc než všechny Brenovy proslovy v radách. Ale jestli jste hledali místo, odkud se mohl vynořit nelicencovaný vrah, pak bylo docela dobře možné, že jeden ze členů frakce se zbláznil dočista. Možná, že někomu prostě jednoho dne čísla řekla: Jdi a zabij paidhiho a atmosféra přestane unikat. Prozatím... Tabini a předchozí paidhiové se alespoň vyznali v diplomatickém žonglování. Předávali technologii takovou rychlostí, aby to ekonomika i životní prostředí unesly a aby etnické rozdíly mezi atevii a politické rozdíly mezi lidmi neměly do rozhodovacího procesu moc co mluvit. Ragišti ateviové a Západní asociace dávali přednost štědré dlani před rukou zaťatou v pěst a za svou prosperitu vděčili samozřejmě blízkosti Mosfeiry a svému zvláštnímu vztahu s ní. Moc dobře věděli, jakou ekonomickou hodnotu ten vztah má. Tabini o tom měl rozhodně víc než jen matnou představu po všechny ty roky, kdy ho lidské rady a lidská technologie poháněly vpřed. A Tabiniho asociace měla také nejvyšší životní úroveň na světě a její obyvatelé si na svém pohodlí a televizi velmi zakládali. A ragiská letadla už ani nenarážela do mostů.

Nejpravděpodobnější scénář byl ten, že pravým cílem byl Tabini. Teoreticky bylo možné, že by se někdo, kdo věděl, jak obtížný cíl Tabini je, rozhodl zlikvidovat jeho hlavní kontakt s lidmi a tak na nějakou dobu ztížit vzájemnou komunikaci. Přišel by nový paidhi a nastalo by nestabilní období, kdy by si nemohl být ničím jistý. Někomu možná šlo o přehodnocení Mosfeirské dohody, které by dalo větší výhody ostatním asociacím - takový návrh už padl a Západní asociace ho rozhodně odmítla. V tom případě by paidhi-aiji mohl opravdu být kritický bod. Vycházel dobře s Tabinim. Měl ho rád. Tabini jeho, pochopitelně, rád neměl - byl ateví. Ale vycházeli spolu, lehkomyšlně se bavili, žertovali - někdo by mohl tu návštěvu na chatě v Taibenu pokládat za neblahé znamení, že se až příliš sblížují. Tohle si mohli myslet i ragišti ateviové, a co teprve vzdálení spojenci? Každý z nich, jak bylo pro atevie běžné, stál nejméně jednou nohou v nějaké jiné asociaci. Možná, že s tím lepším, speciálním vztahem, který Bren sdílel s Tabinim - nebo si to aspoň myslel - překročil určitou mez a překročil ji příliš rychle, nezkušeně a slepě, příliš sebevědomě. Děsivá myšlenka. Ohavná myšlenka. Úspěch tak velký, že je až katastrofální? Kdyby Tabiniho vláda ztratila stabilitu a těžiště celé sítě atevických asociací se posunulo, řekněme, na východ, hlouběji do vnitrozemí, kde mezi atevii a lidmi nikdy velké přátelství nepanovalo... Tam panovaly etnické neshody mezi Ragiin, Nisebiin a Meduriin a všichni tři by shledali lidi ještě odlišnější a méně důvěryhodné než jedni druhé. Ateviové vytvořili, s výjimkou kmenů v těch nejvzdálenějších krajích a Ediských ostrovů, globální civilizaci na daleko ranějším stupni vývoje než lidé. I oni se vydávali na moře v dřevěných lodích, jako to lidé podle záznamů dělali na Zemi - jenže ateviové neobjevili Nový svět, objevili souostroví Edi, kde nebylo o moc víc než pár sopečných ostrovů. Domorodci nebyli moc pokročilí a rozhodně se nemohli postavit dvěma vlnám objevitelů - z východu a ze západu. Objevitelé z obou vln okamžitě ostrovy zabrali všude, kam šlápli, a přesto - a etnografové se stále hádali, proč vlastně - když se obě vlny setkaly, objevitelé se domluvili, zjistili, že toho mají dost společného, a začali obchodovat. Po moři - obchodu na souši bránily geografické překážky, jako například kontinentální předěl vysoký devět tisíc metrů. Obchodní cesty se po objevu dokonalejších lodí začaly ostrovům, kde k onomu historickému setkání došlo, vyhýbat. Ateviové vůbec, historicky vzato, uměli spolupracovat mnohem lépe než lidé. Proto dalo takovou práci vysvětlit jim, že lidé chtějí žít na Mosfeire sami a neřadit se do žádné asociace - jak se ukázalo, ateviové prostě takovému přístupu k věci nedůvěřovali. Šejidan tedy přemostil propast a vzdal se svého strachu z cizinců ve prospěch čehosi zvaného "dohoda", což bylo asi zhruba něco jako ona kýžená asociace s lidmi. Byl to první velký průlom, kterého dosáhl první paidhi. Tabini se dodnes netajil tím, že nerozumí lidskému pojmu "dohoda" nebo "hranice". Tvrdil, že to nic neznamená dokonce ani mezi lidmi. Říkal, že to je umělý koncept. Lidská deziluze. Každý člověk se řadí do mnoha asociací. Jistě, jsou tu jisté hranice - přibližné dělicí čáry mezi provinciemi - ale pro jednotlivce, jejichž rody nebo domy ležely na obou stranách, to nic neznamenalo.

Bren ležel ve tmě a díval se na záclony, které povlávaly v chladném vánku - počasí se už docela uklidnilo po té bouři včera v noci. A on dnes odpoledne ani nenavštívil zahradu. Jago tvrdila, že by ho někdo mohl zastřelit ze střechy. Do zahrady ať prý raději nechodí. Ať nechodí sem, ať nechodí tam, ať se neprodírá davem. Ať se propadnu, jestli Baniči

skutečně na moji poštu zapomněl. Baniči těžko. Když Baniči někoho sřezil, nepouštěl jen tak z hlavy věci, které se ho týkaly. Baniči byl někdo, kdo, jak se říká mezi lidmi, dělal tečky nad každým i a přeškrtoval všechna t. Další děsivá myšlenka. Proč by mu Baniči kradl poštu - chtěl ho snad připravit o důležité informace jako reklamy na zubní pastu, videopásky nebo nabídky dovolené na Mt.Allan Thomas? A jestli poštu nevzal Baniči, proč mu potom lhal? Kryl snad nějakého zloděje reklam? Hloupost. Baniči pravděpodobně nelhal vůbec, jen měl moc práce a on má od toho okamžiku, kdy včera v noci spatřil stín na zácloně, nervy nadranc a příliš vybičovanou představivost.

Ležel tam a představoval si zvuky v zahradě; vdechoval vůni květů za dveřmi, přemýšlel, jaký zvuk udělá, když někdo narazí do drátu a usmaží se, a co by měl udělat s tou situací... Nebo jakou by měl šanci, že přesvědčí Deanu Hanksovou z Mosfeirské kanceláře, aby dočasně převzala jeho povinnosti v ajiho domácnosti, tak na měsíc - Bože, to je právě dost času na to, aby zajel za Barb a užil si potápění na pobřeží. Lepší čelit skutečně nepřátelskému prostředí než tomuhle dvoru. Byla to zbabělá myšlenka. Tohle nemohl Hanksově udělat - jo, mimochodem, Deano, někdo se mě tu snaží zabít, tak se snaž, dělej, co umíš, a já se vrátím, až se to přežene. Takhle nemohl uniknout.

Nevěděl, jestli má zavolat svou kancelář a naznačit jim, co se děje - to by znamenalo velké riziko dalších chybných informací nebo interpretací v už tak dost nejisté situaci. Existovaly ovšem kódové fráze pro potíže a pro vraždu - a možná, že by to měl risknout a sdělit jim aspoň tohle. Ale kdyby Tabini z nějakého důvodu komunikaci ještě víc utěsnil, dostala by jeho kancelář jako poslední informaci, že se ho někdo pokusil zabít - a při přerušení kontaktu tam velela Hanksová. A Hanksová byla ten typ, který nejdřív střílel a pak se ptal, zbrklá, nerozvázná, bohužel. Hanksová by podnikla kroky, aby přerušila Tabiniho mlčení, a to v ateviské politické situaci možná nebylo nejmoudřejší. On se mohl na Tabiniho spolehnout - Hanksová by se v dané situaci nespolehala a mohla by se nějak pokusit Tabiniho podrazit... Nebo hrát přímo do ruky jeho nepřátelům. Ať tak či onak, vypadalo to špatně. Tohle Tabiniho mlčení bylo moc podivné. Bren byl tady a ani on neměl dost informací, aby mohl jednat - kdyby sem přijela Hanksová, měla by jich ještě méně a cítila by se povinována dostat ho nějak zpátky - tedy, pokud by se nenašlo jeho tělo... To byla reálná hrozba už od začátku, že nějaký aiji v Sejidanu nebo jinde může být unavený tím, jak musí z paidhiho dolovat informace o technologii jednu po druhé. Bylo to jako v té pohádce o huse a zdroji zlatých vajec - tenhle příběh první paidhi začlenil do ateviské kultury tak dokonale, že si teď ateiové byli jistí tím, že tvorové zvaní husy opravdu existují, přestože na celé planetě nebylo nic, co by se dalo pokládat za ptáka, a že ten příběh je možná cizokrajný, ale rozhodně ateviského původu. Takhle ta hra probíhala. S dostatečnou trpělivostí - s dostatečným časem - s dostatečně malými krůčky dostávali lidé to, co chtěli - a Tabini-aiji také. Husiin a jejich zlatá vejce.

III

Baniči dorazil ke snídani spolu s náručí plnou pošty - obvyklé reklamy na dovolenou, nové výrobky a obyčejné zboží. Byla to stejně nudné, jak očekával, a protože ráno bylo neobvykle chladno, byl ještě rád, že mu jeho dva náhradní služebníci přinesli horký čaj. Dal si lehkou snídani - a teď chtěl televizi.

"To vypadly kanály v celém městě nebo co?" zeptal se Baničiho a ten pokrčil rameny.

"To já netuším."

Aspoň, že fungoval meteorologický kanál - hlásil déšť v horách na východě a neobvykle chladné počasí na západním pobřeží. Na mosfeirských plážích se teď koupat nedalo. Bren myslel na domov - na bílé pláže Mosfeiry a vysoké hory, místy stále zasněžené; myslel na lidské tváře a lidské davy. Včera v noci se mu zdálo o domově, během dvou hodin k ránu, kdy přece jen usnul - zdálo se mu o kuchyni u nich doma, bylo ráno a jeho matka dělala Tobymu snídani, tak jako vždycky. Toby mu obvykle nepsal, ale vždycky četl jeho dopisy a po matce vzkazoval, co teď dělá a jak se má. Jeho matka dostala přiděl, který jí Bren zanechal, když získal místo paidhiho, a tím pádem ho už nepotřeboval. Dala ho dohromady se svými úsporami z učitelování a půjčila jeho bratrovi, který byl rodinný typ a velmi úctyhodný člověk, dost na to, aby mohl začít lékařskou praxi na severním pobřeží. Toby vedl obyčejný a bohatý život, jaký si jeho matka vždycky přála - pro sebe nebo své syny - a měl příslušně roztomilé a dostupné děti. Matka byla šťastná. Bren jí nepsal věci jako Ahoj mami, někdo se mě pokusil zastřelit v posteli. Ahoj mami, představ si, že mi nechceš dovolit odtud odletět. Kdepak, vždycky to bylo Ahoj mami, všechno je fajn. Jak se vede? Mám tu spoustu práce. Je to moc zajímavé. Přál bych si, abych mohl napsat víc, ale...

"Ten kabát si neberte," řekl Baniči, když Bren vytáhl ze šatníku svůj běžný kabát. Baniči sáhl dovnitř a sundal z věšáku kabát audienční.

"Do Vesmírné rady?" zaprotestoval Bren, ale v tu chvíli, aniž by Baniči cokoli řekl, pochopil, že pro něj poslal Tabini.

"Rada byla odložena." Baniči kabát protřepal a podržel ho před ním, jako by byl jen další sluha. "Poměry měr budou muset pár dní počkat."

Bren vklouzl do kabátu, vytáhl svůj copánek zpod límce a s hlubokým nadechnutím se zapnul. Na to, že bylo teprve ráno a chladno k tomu, byl kabát pěkně těžký.

"Takže, co Tabini chce?" zeptal se. Ale oba jeho sluhové byli v pokoji, a tak nečekal, že by mu Baniči odpověděl. Když se probudil, Jago byla pryč. Jen Tano a jeho zamlklý partner přinášeli snídani. Už dvě noci se pořádně nevyspal. Oči ho bolely vyčerpáním. A teď musel chtít nechtě vypadat reprezentativně a mít jasnou hlavu.

"Tabini má obavy," řekl Baniči. "Proto dal odložit to zasedání. Chce, abyste se dnes odpoledne vydal na venkov. Bezpečnostní tým to tam právě prohledává."

"Cože, na chatě?"

"Kámen po kameni. Tano a Algini vám sbalí vše potřebné."

Na co se měl zeptat, když věděl, že Baniči mu neodpoví - nemůže odpovědět na nic, k čemu od Tabiniho nedostal

svolení? Zhluboka se nadechl, upravil si límeček a podíval se do zrcadla. V očích se mu zračila touha spát - a trochu i panika, protože věděl, že jeho rozhodnutí nevolat na Mosfeiru začíná být rychle nezvratné. Kdyby teď změnil názor, měl by pravděpodobně potíže s lidmi, o jejichž zdvořilé manévrování - jestli to tedy bylo ono - se nebylo vůbec radno otírat. Možná to byla jakási mentální paralýza. Možná mu jeho instinkt říkal: Buď zticha - nestav se proti jedinému příteli, kterého na téhle planetě lidstvo má. Paidhiové jsou nahraditelní. Mosfeira ne. Nemůžeme se stavět proti celému světu. Tentokrát mají letadla. Radary. A veškeré technologické zdroje. Už nás skoro ani nepotřebují.

V místnosti za ním se otevřely dveře a vstoupila Jago, asi aby dohlédla na sluhy, kteří kladli Brenovi zásadní a znepokojivé otázky typu "Zavařeninu, nadi?" nebo "Chcete do čaje cukr?" Moni a Taigi takové věci věděli a nemuseli se v jednom kuse ptát. Brenovi už teď začínali chybět. Báł se, že už se k němu nevrátí, že je přeřadili - doufal, že na stabilní místo k nějakému vlivnému, úplně normálnímu atevimu.

Doufal, že nejsou v rukou policie, nuceni odpovídat na palbu otázek o něm a o lidech obecně. Baniči podruhé otevřel dveře; byl čas jít na audienci. Bren vyšel v jeho doprovodu ven; cítil se spíš jako vězeň než jako předmět takového úředního zájmu.

"Aiji-ma." Bren se zdvořile uklonil s rukama na kolenou. Tabini měl na sobě jen košili a kalhoty, formální oděv prozatím chyběl. Seděli před dveřmi - Tabiniho dveřmi, které nevedly do zahrady, ale do prázdná, přehlížely klesající terasy pradávných zdí a Města, které stálo u úpatí pevnosti, geometrie střešních tašek, zahalených ranní mlhou, takže vypadaly jen zlehka načervenalé. Střechy byly samozřejmě příznivě uspořádány vzhledem k ostatním střechám i vzhledem k řece, která protékala městem. A v dálce bylo pohoří Bergid, nad obzorem, daleko na pláních - za takového chladného rána to byl dech beroucí pohled. Stůl byl prostřený na světle; stál napůl na balkoně a vyjímá se proti tomu pohledu. A Tabini u něj snídal. Tabini pokynul svým dvěma sluham, kteří okamžitě dodali dva další šálky a vytáhli zpod stolu dvě další židle. Takže to bylo naprosto neformální setkání. On a Baniči si sedli na nabídnuté židle; pohoří Bergid se dál modře zračilo na obzoru a Město bylo za zábradlím balkonu jako na dlani.

"Pokud vím, ten incident se už neopakoval," řekl Tabini.

"Ne, aiji-ma," odpověděl Baniči a přidal si cukr.

"Ta záležitost mě velmi znepokojuje," řekl Tabini. Usrkl čaje. "A také mě znepokojuje, že byste se měl stát předmětem spekulací veřejnosti, Brene-paidhi. Musel jsem zaujmout nějaké stanovisko. Nemohl jsem to nechat být. - Nepřiblížil se k vám někdo během audiencí?"

"Ne," řekl Bren. "Ale obávám se, že jsem nebyl včera dostatečně pozorný. Nejsem na tuto myšlenku zvyklý."

"Bojíte se?"

"Jsem rozrušený." Ale sám si nebyl příliš jistý, jak se vlastně cítí. "Jsem rozrušený, že jsem způsobil tolik potíží, když tu přece mám být pro vaše pohodlí."

"To je politická odpověď."

"...A jsem velmi rozzlobený, aiji-ma."

"Rozzlobený?"

"Zlobím se, že nemohu jít, kam chci, a dělat, co chci."

"Ale může vůbec paidhi někdy dělat, co chce? Nikdy nechodíte do Města bez eskorty. Necestujete, nevyhledáváte zábavu, a jak by vám Baniči nepochybně řekl, právě to jsou ty nejrizikovější aktivity."

"To je můj domov, aiji-ma. Nejsem zvyklý protahovat se kolem vlastních dveří nebo dělat si starosti, jestli nějaký chudák sluha neodemkne mé dveře starým klíčem... Doufám, že je někdo varoval."

"To ano," řekl Baniči.

"Dělám si starosti," řekl Bren nad šálkem čaje. "Odpusťte mi, aiji-ma."

"Ne, ne, ne, přece jsem se ptal. Vaše starosti i stížnosti jsou zcela na místě. A nemusíte je už déle snášet. Myslím, že by vám prospělo odjet na nějakou dobu do Malguri."

"Do Malguri?" Malguri bylo jezerní sídlo, u jezera Maidingi - Tabini se tam uchyloval začátkem podzimu, když se legislatura nescházela a kdy si dovolenou obyčejně vybíral i Bren. On ale nikdy tak hluboko ve vnitrozemí nebyl. Když tak o tom přemýšlel - ještě žádný člověk. "Vy pojedete také, aiji-ma?"

"Ne." Tabiniho šálek byl prázdný. Sluha mu nalil další. Tabini do něj zamyšleně dal dvě kostky cukru a zamíchal. "Žije tam moje babička. Ještě jste se s ní nesetkal, že? Je to docela dobrodružné setkání."

"Nesetkal." Myšlenka na aiji-vdovu ho znervózňovala ještě víc než myšlenky na vrahy. Ilisidi se kdysi chtěla stát aiji, ale prohrála volby. Díky Bohu. "Neposíláte mě - promiňte mou troufalost - na ještě nebezpečnější místo, než kde jsem teď?" Tabini se zasmál a nakrčil nos. "Ráda se hádá, to ano. Ale teď už je na odpočinku. Říká, že umírá."

"To už říká pět let," zamumlal Baniči. "Aiji-ma."

"Však to zvládnete," řekl Tabini. "Jste diplomat. Vy se s tím vyrovnáte."

"Stejně tak bych mohl odletět na Mosfeiru a vytrátit se úplně, jestli vám jde o tohle. Pro mě by to vlastně bylo mnohem užitečnější. Mám tam spoustu nedořešených osobních záležitostí. Moje matka má chatu na severním pobřeží..."

Tabiniho žluté oči byly naprosto prázdné, naprosto nehybné. "Ale bezpečnost té chaty nemohu zaručit. Bylo by ode mě velice bezohledné ohrozit vaše příbuzné."

"Žádný atevi se nedostane na Mosfeiru bez víza."

"I stařík v pramici se může dostat na Mosfeiru," zamručel Baniči. "A zkuste se zeptat mě, jestli bych dokázal najít chatu vaší matky."

Žádný stařík v pramici by se na Mosfeiru nedostal bez povšimnutí a Bren by na to Baničiho s chutí upozornil. Ale nechtěl to Tabinimu a Baničimu sdělit jen tak zadarmo.

"Mnohem lépe," řekl Baniči, "vám bude v Malguri."

"Vždyť se jen nějaký blázen pokusil otevřít mé dveře! Co já vím, třeba to byl můj soused, který se opil a potom mlčel ze

strachu, že ho nazvou vrahem, a teď mám na dveřích dráty!"

V Tabiniho přítomnosti nebylo radno křičet. A Tabini ohledně těch drátů podpořil Baničiho. Bren si vzpomněl, kde je jeho místo, a schoval své emoce za šálkem čaje. Tabini se napil z vlastního šálku a postavil ho na stůl ve stejnou chvíli jako Baniči.

"Ale přesto," řekl. "Vyšetřování pokračuje a vaši pomoc už nepotřebujeme. Můžete se spolehnout na můj úsudek. Udělal jsem snad někdy něco, co by vám bylo ke škodě?"

"Ne, aiji-ma." Tabini vstal a napřáhl ruku, což mezi ateii nebylo zvykem. Tabini to udělal, když se setkali poprvé a při několika vzácných příležitostech potom. Bren vstal, uchopil Tabiniho ruku a vážně s ní potřásl. "Jste pro mou administrativu velkým přínosem," řekl Tabini. "Prosím, věřte mi, že všechno, co dělám, je od toho odvozeno, dokonce i tento exil."

"Co jsem udělal?" zeptal se Bren s rukou stále uvězněnou v Tabiniho sevření. "Udělal jsem snad, já osobně, něco, co jsem měl udělat jinak? Jak můžu pracovat lépe, když mi nikdo nikdy neporadí?"

"Vyšetřování pokračuje," řekl tiše Tabini. "Mé soukromé letadlo právě tankuje. Prosím, nezlobte mou babičku."

"Jak tomu můžu uniknout? Nevím, co jsem udělal, že jsem si zasloužil tohle, Tabini-aiji. Jak se můžu chovat moudřeji než dosud?" Pocítil tlak Tabiniho prstů a jeho ruka byla volná.

"Říkal snad někdo, že je to vaše chyba, Brene-paidhi? Pozdravujte ode mě babičku."

"Aiji-ma." Nezbyvalo mu než se vzdát. Odvážil se jen toho nejmínějšiho odporu. "Mohu si tam nechat převést poštu?"

"To by nemělo působit žádné obtíže," řekl Baniči, "pokud ovšem projde přes kancelář ostrahy."

"Nechceme ohlásit cíl vaší cesty," řekl Tabini. "Ale ano, ostrahu musíme uvědomit. Buďte opatrný. A ve stěhu. Teď pojedete přímo na letiště. Postaral jste se o to, Baniči?"

"Nebyly žádné potíže," řekl Baniči. Co "to" bylo, Bren netušil. Ale jemu už nezbyvala jiná možnost než formální odchod.

"Přímo na letiště" bylo míněno doslovně. Sešli dolů do hlubin Bu-javidu až do nejnižšího podlaží, kde byla železniční stanice napojená na železniční systém celého kontinentu. Tahle stanice, hluboko v srdci Bu-javidu, byla dokonale zabezpečené místo, mohli ji používat jen mai'-aijiin, aiji sám a jeho personál. Stanice pro běžný provoz byla jinde, kousek z kopce odtud. Stráže byly všude, ale to nebylo nic překvapujícího - viděl je tu vždycky, když se sem dostal. Předpokládal, že neustále sledují trať a vozy, které tu stojí - nikdo nemohl vědět, kdy se je někdo rozhodne použít nebo podminovat. Čekalo na ně něco, co vypadalo jako nákladní vůz. Na cestě dolů se zařadí do nákladního koridoru, do běžné dopravy. Nikdo nemohl nic poznat - byla to dokonalá kopie skutečného nákladního vozu, až po pečlivě namalovanou - a nepochybně neustále měněnou - čísla. Byl to ale Tabiniho osobní vůz - uvnitř vypořádávaný a luxusně zařízený, úplný poradní sál na kolech. Tam ho Baniči zavedl.

"Někdo přece musel nechat tohle připravit," řekl Bren Baničimu. Tímhle vozem občas jezdil - ale jen jednou ročně ho využíval sám, to když odjížděl na letiště, a nikdy přitom nebyla v jeho okolí vyhlášená krevní msta. Všechno to působilo velice nereálně.

"Míří na letiště," řekl Baniči a zkontroloval papíry, "žádné otázky se nekladou. Nebuďte nervózní, nadi Brene. Ujist'uji vás, že vás neztratíme s vašimi zavazadly."

Baniči vtipkoval. Bren se bál. Byl nervózní, když sem scházel, byl nervózní na nástupišti, ale přešel do zadní části vozu - který pochopitelně neměl žádná okna - a sedl si na vypořádávané sedadlo. Kolem sebe neviděl nic než luxus a jedinou obrazovku, která zobrazovala stanici a její personál. Doléhal na něj tísnivý pocit, že je polykán zaživa, že bude smeten někde, kde o něm žádný člověk jaktěživo neuslyší. Nikomu se nezmínil o tom, kam jede, nezavolal Hankové, neposlal dopis domů - a i kdyby ho napsal teď hned a předal ho Baničimu, neměl žádnou jistotu, že ho skutečně doručí.

"Vy jedete se mnou?" zeptal se Baničiho.

"Jistěže." Baniči stál a díval se na monitor. "Á. Táhle je." Z výtahu vyjel vozík naložený bílými plastovými krabicemi. Za ním byla Jago a tlačila ho k vozu. Zarazil se o nerovný práh a Jago zaklela. Baniči jí pomohl práh přejet. I Bren chtěl pomoci, ale v tu chvíli zatlačil z druhé strany i Tano. V těch krabicích musí být všechno, co jsem měl v pokoji, pomyslel si zoufale Bren, ledaže by tři čtvrtiny z toho byla Baničiho a Jagina zavazadla. Nikdo nic nevykládal - jednoduše celý vozík zastrčili k přední stěně a připoutali ho pásy. Protesty nebyly k ničemu. Otázky by v této chvíli pouze zlobily ty, kdo se snažili co nejrychleji je odeslat se všemi věcmi, které nezbytně potřebovali. Bren si sedl a byl zticha, zatímco Baniči a Jago vyšli ven - nepřekročili ovšem úplně práh - a něco podepsali - nebo možná mluvili s ostatními strážemi. Za malou chvilku se oba vrátili do vozu a řekli, že vlak už je na cestě a že budou připojeni už za pár minut. Tano mu mezitím nabídl drink, který Bren netečně přijal. Potom dorazila Algini a předala Baničimu poslední papír k podpisu. Co to bylo? ptal se Bren sám sebe. Co stálo na tom papíru? Nebyl to příkaz k jeho uvěznění v Malguri? Ve vězení, kde umírala aiji-vdova - proslulá zahořklá žena, které dvakrát unikl úřad aijiho. Člověk musel přemýšlet, jestli si ona mohla vybírat nebo jestli byly ty zvěsti o ní pravdivé... Říkalo se, že protože urazila Tabiniho, neměla příliš na výběr.

Letadlo rychle vystoupalo nad hustě zastavěný Šejidan. I z té výšky se daly rozeznat tři čtyři hlavní budovy - Veřejný registr, Zemědělská asociace, dlouhý komplex Šejidanských oceláren, věž Západní důlní a průmyslové společnosti a administrativní budovy Patanadiských aerolinek. Poslední zatáčka při navedení na kurz a kolem křídla se prosmýkl Bu-javid, opevněný kopec, propletené terasy a zahrady - Bren si namlouval, že dokonce vidí i dvůr, kde je jeho pokoj... a na chvilku ho přepadly obavy, že už ho možná nikdy neuvidí. Doletěli na svou letovou hladinu - jinými slovy byli ve výšce, kam už soukromé stroje nedoletěly, a tedy relativně v bezpečí. Brenovi se v ruce ocitl drink. Tanovy schopnosti. Tanova péče. Bren se zatvrdil, nechtěl mít rád Tana, který tak drze nahradil sluhy, které měl rád, sluhy, kteří u něj pracovali od chvíle, kdy se ubytoval v Šejidanu a které pravděpodobně bezejmenní byrokrati přefadili jinam, aniž by se namáhali s vysvětlováním. To vůči nim nebylo fér. On je měl rád, i když oni by takové představě asi nerozuměli. Byl na

ně zvyklý, a teď byli pryč. Ale chovat se zatvrzele vůči Tanovi a Alginimu taky nebylo fér: věděl to a jak žádala ateviská zdvořilost, pokoušel se nedávat najevo svou nechut' ani žádné jiné pocity. Místo toho se opřel s co možná neklidnějším výrazem a díval se, jak pod křídlem ubíhá země a oblaka. Přál si, aby mohl takhle letět na Mosfeiru, do bezpečí. A přál si, aby měli Baniči a Jago potřebné kulturní nebo biologické základy k tomu, aby mohli pochopit slova "přítel" nebo "spojenec" tak, jak je chápal on. Tohle si přál. Ale to bylo zhruba stejně pravděpodobné, jako že by přešel Mosfeirskou úžinu suchou nohou. Zvedal se mu žaludek. Byl už prakticky přesvědčen, že se dopustil závažné chyby, když nezavolal Deanu Hanksovou hned po incidentu, dokud Baniči a Jago šli po horké stopě, předtím, než mohli - například - dostat výslovné instrukce, aby mu v tom zabránili. Ale on na to tehdy vůbec nepomyslel - nemohl si vzpomenout, na co vlastně tehdy myslel, a rozhodl se, že to musel být mentální šok - nejprve se pokusil celou záležitost smést ze stolu a tvářit se před Baničim jako hrdina; potom se snažil "zvládnout to sám", a dokonce se obával, že Hanksová převezme kontrolu nad situací - to znamenalo, že on sám ztrácí soudnost, a věděl to, a pořád popíral věci, které se vymykaly jeho kontrole. Teď už byla jeho možnost jednat dávno pryč, pokud nepočítáme otevřenou vzpouru proti Tabiniho pozvání do domu mnoho hodin cesty od Města - nebo útěk na letišti s křikem "únos" a "vražda" a žadoněním u kolemjdoucích, aby ho aiji zachránil. Hloupá myšlenka. Stejně tak hloupá jako představa, že by odmítl Tabiniho pozvání za daných podmínek - a teď, když začal přemýšlet o telefonech, domě u jezera a o tom, jak odtamtud zavolat Mosfeiru - spojení do mosfeirského telefonního systému by musel autorizovat Bu-javid, v tom byl ten problém. Nakonec se v jeho kanceláři na Mosfeře začnou divit, proč nevolá... Řekněme tak za týden, za dva. Nebylo neobvyklé, že se odmítl na takovou dobu. A po těch dvou týdnech mlčení je v kanceláři napadne kontaktovat Ministerstvo zahraničí, a tam jim řeknou, aby počkali, že projedou kanály. Za další týden Ministerstvo vyčerpá kanály, které má oficiálně k dispozici, a rozhodne se poslat zprávu prezidentovi, který by mohl, mohl, po konzultaci s Radou ministrů, provést vlastní osobní pátrání, a konečně kontaktovat samotného Tabiniho. Takže uplyne skoro měsíc, než Mosfeira dojde k závěru, že jim v Šejdanu někam zašantročili paidhiho. Bylo znepokojující zjistit, že jeden konkrétní ateví, o kterém si myslel, že mu rozumí, a ateviská společnost, o níž se domníval, že ji na intelektuální úrovni chápe, se najednou začali chovat nepředvídaně. Cítil jako urážku své hrdosti, že nedokáže přijít na nic moudřejšího nebo vynalézavějšího než předstírat naprostou naivitu, předstírat, že se vlastně nic nestalo a že není unášen na druhou stranu země, kde - příznivě si to - mohl klidně zmizet nadobro. Nikdo z Mosfeiry, dokonce ani Hanksová, neporuší Mosfeirskou dohodu tím, že by hledal paidhiho, který možná jen udělal nějakou neodpustitelnou chybu. Sakra, jistěže ne, nikdo by se nedožadoval jeho vydání. Prostě by poslali nového, s co nejlepšími informacemi a s instrukcemi držet se trochu zpátky a nebýt takový pitomec jako jeho předchůdce. On Tabinimu tak bezvýhradně věřil... Nikdy neočekával, že by se snad odchýlil od své snahy o stoprocentní naplnění zájmů atevíů i svých vlastních, ale vždycky věřil, že ví, jaké zájmy to jsou. Tabini jeho návrhům neodporoval: nebyl proti železničnímu systému, nebyl proti vesmírnému programu, nebyl proti lékařskému výzkumu ani proti komputelizaci zásobovacího systému. Tabini neprotestoval proti ničemu, co mu předložil, i když samozřejmě mohl cokoli namítnout a on by to s ním prodiskutoval - ale ne, Tabini jen s inteligentním zájmem poslouchal a živě kladl otázky - všichni jeho předchůdci také naslouchali rozumným argumentům a ustavili se do role strážců rovnováhy mezi ekologií a technologickým pokrokem, protože tohle jako ateviové snadno chápali. A naopak - když Tabiniho dům o něco požádal lidi, nebylo případu, kdy by mu nevyhověli nebo se nepoddali nebo se alespoň nepokusili vyhovět. Tak to bylo od Války přistání až po článek, který Bren právě psal a ve kterém se pokoušel... pokoušel Mosfeře vysvětlit, že komerční produkce masa Ragi hluboce uráží, a to i přesto, že Nisebi na tom nic špatného nevidí a je ochotná s masem obchodovat. Kulturní adaptace byla obousměrná a Mosfeirané by se měli spolehnout na moře a lovit ryby, což nebylo nijak sezónně omezené, a tak ukázat svým hostitelům na této planetě, že se pokusili změnit, aby neuráželi ateviské citění, tak jako ateviové změnili své chování vůči lidem... Někdy mu jeho práce připadala jako tlačit do kopce příslovečný balvan. Dokonce i udržet se na jednom místě dalo hodně práce. Jenže ateviové byli na prahu pilotovaných vesmírných letů. Měli satelitní komunikaci. Měli spolehlivý systém vypouštění lehkých družic. Byli na prahu objevu materiálů, které by jim s lidskou pomocí daly lepší technologii, než měli během přistání lidé, přistání za pomoci motorů, propojovací manévry - dokonce i on se musel některé ty termíny učit, studoval ty koncepty během takzvaných podzimních prázdnin, cpal si do hlavy detaily o dalším článku, který mohl napsat - který toužil napsat - během příštích pěti let, pokud bude raketa pro vynášení těžkých nákladů fungovat. Tento krok by se vlastně dal přeskočit, ale kancelář na Mosfeře říkala: zdržte to, jen ať tu raketu vypustí. Ještě nemají potřebnou kvalitu syntetických materiálů a chemické rakety a první lety s posádkou jim poskytnou potřebné zkušenosti a zajistí další politické i emocionální investice do vesmírných letů - ateviové měli moc rádi hrdiny. Bylo tu kulturní rozhodnutí, vědecké rozhodnutí... Ale jeho to hrozně zklamalo, protože chtěl být tím paidhim, který dostane atevie do vesmíru, a chtěl je tam dostat, dokud byl dost mladý, aby mohl letět s nimi. To byl jeho tajný, soukromý sen, že pokud budou ateviové někomu věřit natolik, aby ho vzali na palubu, bude to paidhi, a to chtěl být on, aby řídil jejich touhy, když už ne samotnou loď... To byl jeho sen. Jeho noční můra nebyla tak specifická - jenom ho poněkud znepokojovalo něco, co se kdysi, dávno před tím útokem na jeho ložnici, pokoušel vysvětlit Hanksově a zbytku kanceláře. Totiž že když dáváte atevíům technologii kousek po kousku, zvyšujete tím míru náhody v celém procesu. Ateviská mysl nepracovala tak jako lidská a při svém kulturním zázemí se ateviové na určité věci dívali jinak než lidé a ateviové byli vynalézaví a skládali technologii dohromady a vytvářeli vlastní vynálezy, které s Mosfeirskou technologickou komisí nediskutovali. Díky bohu, že prozatím nevynalezli něco jako ICBM nebo atomovou bombu. Ale Bren věděl, tak jako všichni paidhiové před ním, že jestli jednoho dne Dohoda zkolabuje, bude on první, kdo se to dozví. Díval se, jak pod křídly ubíhá země, pole, pláně a lesy... a najednou se pod nimi objevily husté mraky, ze kterých vyčnívaly černé, zasněžené vrcholky pohoří Bergid jako ostrůvky - bylo fascinující vidět okraj známého světa a určitým znepokojivým způsobem vzrušující spatřit zemi, kterou ještě žádný člověk nespátril. Všechno tu bylo nové, tedy zakázané. Jenže po chvíli vrcholky v mracích úplně zmizely, a i když nebe bylo pořád modré, dole se táhla zvrásněná

bílá plocha, která úplně skrývala zemi. Štvalo ho to. Takové věci by se prostě lidem z druhé strany úziny stávat neměly. I planeta sama sřezila ateviská tajemství. Což ovšem neznamenal, že by během svého únosu nemohl dělat něco užitečného. Zachránil ze zavazadla svůj počítač. Postavil ho na stůl a vyvolal si poznámky připravené na konferenci o vývoji plánované na konec čtvrtletí. Snažil se zasadit o vytvoření počítačového vědeckého centra v zálivu Costain, s moderním spojením k ateviským studentům ve Winginu.

Pokud existuje, psal teď, nějaká oblast, v níž narážíme na technologické obtíže, je to, ironicky, právě matematika. Odlišné používání matematiky v našich kulturách a jazycích vedlo k jejím rozdílným vyjádřením, a to až na operační úrovni. Přestože tato rozdílná pojetí matematiky jsou bohatým námětem spekulací budoucích matematiků a počítačových návrhářů, dnes představují hlavní překážku pro ateviské studenty počítačových věd. Ti se pokoušejí pochopit logický stroj, který ignoruje některé jejich předpoklady, který ignoruje operační konvence a zkratky jejich jazyka a jehož logická architektura byla mnoho staletí adaptována podle lidské mysli. Pro ekonomický rozvoj ateviských asociací je nezbytné a zároveň výhodné vyvinout počítače s architekturou v souladu s ateviským vnímáním. Takové počítače by byly vhodné především při vývoji nových materiálů, ale paidhi by rád připomněl, že obtíž s porozuměním matematice prozatím znemožňuje předání mnoha velice užitečných technologií. I když paidhi chápe a uznává za zcela správné důvody pro udržování Doktríny separace v rámci Mosfeirské dohody, domnívá se, že právě počítačová technologie by mohla představovat most mezi instruktory na Mosfeire a jejich studenty na pevnině, aby tak mohli atevisští studenti mít výhodu studia s lidskými učiteli návrhu a teorie. Tím by se mohly počítače dostat do běžného života i se všemi svými výhodami - zatímco atevisští studenti by mohli vytvořit rozhraní, které by využívalo jejich matematických schopností. Takovéto studijní centrum může navíc sloužit jako modelový program. S jeho pomocí můžeme nalézt další oblasti, v nichž by se ateviové, bez nebezpečí pro kteroukoli kulturu, mohli napojit přímo na území empirické vědy a utvořit pracovní dohody vhodné pro obě kultury. Připomínám zde pasáž z Mosfeirské dohody, která doslova volá po experimentálních vědeckých kontaktech vedoucích ke sjednocení definic a terminologie a výhledu k další mezikulturní spolupráci pod dozorem určených ateviských hodnotářů. Domnívám se, že se zde jedná o jednu z těch oblastí, kde by spolupráce mohla být ku prospěchu ateviů, rozšíření kulturního porozumění, naplnění všech záruk Dohody, zatímco...

Do sedadla naproti němu usedl Baniči. "Máte dost práce," řekl.

"Psal jsem svůj text na čtvrtletní konferenci. Doufám, že se vrátím včas."

"Vaše bezpečí je důležitější. Ale kdybyste se náhodou zúčastnit nemohl, dohlédnu na to, aby se o tom dozvěděli včas."

"To přece nemůžete myslet vážně. Vždyť ta konference je za čtyři týdny."

"Upřímně řečeno, nevím."

On neví, pomyslel si vyplašeně. On neví! Ale vtom Jago postavila před Baničeho drink a sedla si vedle něj.

"Je to příjemné místo," řekla. "Nikdy jste tam nebyl."

"Ne. Ani v Taibenu, ani v Malguri." Zdvořilost mohl zapnout na autopilota, zatímco se zuřivě snažil najít v paměti nějaké eufemistické vyjádření pro únos. Uložil dokument a zavřel počítač.

"Ale čtyři týdny, nadi! Nemůžu dělat svou práci, když budu na druhé straně země!"

"Je to příležitost," řekl Baniči. "Ještě žádný člověk, nand'paidhi, nepodnikl tuto cestu. Nebud'te tak zachmuřený."

"A co aiji-vdova? Budu bydlet s členem aijiho domácnosti, s ženou, kterou ani neznám - řekl jí vůbec někdo, že přijedu?"

Baniči vycenil zuby - gesto velkého pobavení. "Jste vynalézavý, paidhi-ji. Určitě ji zvládnete. Mohla být koneckonců aiji, alespoň pro vašeho předchůdce..."

"Nebýt hasdrawadu," řekla Jago. Hasdrawad vybral jejího syna a ona - jak se povídalo - nahlas prohlásila, že měla raději jít na potrat, dokud měla tu možnost; a k dovršení všeho ji hasdrawad přešel i podruhé, když byl její syn zavražděn - její požadavek na následnictví byl zamítnut ve prospěch jejího vnuka Tabiniho.

"Ona Tabiniho upřednostňuje," řekl Baniči. "Navzdory všem zprávám o opaku. Vždycky ho upřednostňovala."

Ve věku sedmdesáti dvou let spadla na honu a zlomila si rameno, ruku a čtyři žebra. Po pádu vstala a jela dál, dokud nechytili vyhlédnutou kořist. Potom napadla správce obory jezdeckým bičikem, protože zranil kůži jejího vzácného, pečlivě šlechtěného matiaawského skokana - tedy, říkalo se to. "Ona není proslulá," nadhodil opatrně Bren, "svou trpělivostí."

"Ale právě naopak," řekla Jago. "Když chce něco, k čemu ji potřebuje..."

"Je to pravda, co se říká o nástupnictví?"

"Že otec Tabini-aijiho byl zavražděn?" zeptal se Baniči. "Ano."

"Nikdy nezjistili, kdo za to byl zodpovědný," řekla Jago. "A to byli nasazení velice schopní lidé."

"Nebyly žádné stopy - jenom uspokojení vdovy," řekl Baniči. "A to není přípustný důkaz. Samozřejmě, ona nebyla jediná, kdo měl motiv. Ale její osobní strážce nelze brát na lehkou váhu."

"Mají licenci?" zeptal se Bren.

"No jistě," řekl Baniči.

"Většina z nich je stará," namítla Jago. "Nedrží už krok s dobou."

"Teď už ne," připustil Baniči. "Ale tehdy bych to tak jistě netvrdil."

"A Tabini-aiji mě k ní posílá, abych byl v bezpečí?"

"Aiji-vdova ho upřednostňuje," řekla Jago.

"No, většinou," doplnil Baniči.

Letadlo dosedlo na ranvej v hustém dešti - ostatní letadla byla odkloněna na letiště v nížině. To aspoň říkal Baniči. Ale aijiho piloti vletěli přímo do toho. Motory zabraly na zpětný chod, brzdy zaskřípaly na mokrému betonu, letadlo se

kontrolovaně stočilo doprava a vyřítlo se k malému terminálu. Bren zachmuřeně sledoval počasí, strážce a nákladáky, které vyrazily k ajiho letadlu - to bylo lepší přijetí, než jakého se mu dostávalo na Mosfeire. Jenže lidé, kteří mu přicházeli naproti na Mosfeire, nenosili pušky.

Rozepnul si pás, vstal i s počítačem a následoval Baničiho ke dveřím, když je pilot otevřel; Jago se držela těsně za ním. Déšť bičoval jejich tváře; byl tak hustý, že ho skoro vdechovali. Bubnoval na letištní plochu. Krajina byla zešedlá, takže hranice mezi jezerem viditelným na obzoru a oblohou byla naprosto neznatelná. Kopce okolo byly jen hroudy stínu tyčící se proti obloze. Malguri, pomyslel si Bren, musí být někde nad tím pobřežím, nad jezerem.

"Posílají pro nás auto," zakřičela Jago, svírala v ruce vysílačku, zatímco letištní personál jim přistavoval schůdky.

Neměly žádnou střechu proti dešti jako na letišti v Šejidanu. Asi tím prostě budou muset proběhnout. Brena napadlo, jestli by se nějaká stříška našla, kdyby letadlem přiletěl Tabini. Buď stříška, nebo by mohli zaparkovat auto blíž.

Hrom zaburácel a na vlhkém betonu zazářil odraz blesků. "Příznivé," zamumlal Bren. V těchto blescích se mu vůbec nechtělo vykročit na kovové schůdky. Ale to už přirazily k boku letadla, až se otfáslo; dovnitř pronikl déšť, studený, jako by byl podzim. Členové místního personálu v pláštěnkách na ně volali a ukazovali, aby šli. Baniči poslechl. Sakra, pomyslel si Bren, protáhl se dvěma a pospíchal za nimi. Držel se studeného, kluzkého kovového zábradlí a trhl sebou pokaždé, když udeřil blesk a zaduněl hrom. Kdyby uhodilo do nich, rozsvítí se jako svíčky. Došel dolů a s úlevou sestoupil z kovových schodů. Baniči už byl u otevřených dveří dodávky a Bren se k němu rozběhl, přičemž se vši silou snažil neuklouznout. Jago pospíchala za ním.

Konečně byl pod střechou. Jago dorazila hned po něm a sedla si. Na její černé kůži se třeptily dešťové kapky. Řidič vyšel ven, aby zavřel dveře, a zůstal stát s vykulenýma očima, zatímco dovnitř proudila studená mlha. Zjevně ho nikdo neupozornil, že poveze člověka.

"Zavřete dveře," řekl Baniči a promočený řidič je zabouchl a rychle vlezl dopředu na své místo.

"Co Alginí a Tano," protestoval Bren a otočil se zpátky, aby se podíval na letadlo skrz okénko poseté kapkami.

Řidičovy dveře se zavřely.

"Přivezou zavazadla," řekla Jago. "Jiným autem."

Pravděpodobně pro případ pumového útoku, pomyslel si Bren zachmuřeně. Řidič odbrzdil, nahodil rychlost a přešel do - pravděpodobně - standardní verbální konverzace. Popřál jim: Vítejte v Maidingi, klenotu hor, a potom zkušeně přešel k vyprávění o šťastné pozici hor, přesně v souladu s vesmírnou harmonií, a o "vděčných vlivech" horských pramenů na Jezero, Zrcadlo nebes. V Zrcadle nebes se momentálně neodráželo vůbec nic. Déšť rozbíjel obraz utopených domů a šedé prázdnoty za sklem, jak auto jelo dál - Bren očekával, že zastaví u jednoho z terminálů a nasednou na vlak do Malguri, ale dodávka projela kolem terminálů, aniž by zpomalila, kolem prvního a druhého a dalšího, a dál už byl jen drátěný plot a jezero.

"Kam to jedeme?" zeptal se Bren a vrhl úzkostlivý pohled na Baničiho. Baniči, myslel si, proti téhle podivné zajižďce určitě bude protestovat; možná ale, že všichni byli v nebezpečí a on měl raději mlčet.

"To je naplánované, nadi," řekla Jago a položila mu ruku na koleno. "Všechno jde podle plánu."

"Jakého plánu?" Docházela mu trpělivost. Nervózně tékal pohledem mezi blížícím se plotem a Jaginou klidnou tváří.

Potom se soustředil jen na plot - srážka se zdála být nevyhnutelná. Ale řidič zatočil k bráně a ta se před nimi automaticky otevřela. A Jago mu stále neodpověděla na jeho otázku. "Kam jedeme?"

"Uklidněte se," řekl Baniči tiše. "Prosím, ujišťuji vás, nand'paidhi, že všechno je v nejjednodušším pořádku."

"Copak nepojedeme vlakem?"

"Do Malguri nevede trať," řekl Baniči. "Musí se jet autem." Ale autem se jezdit nemělo. Nikdo neměl používat auto k dopravě mezi letištěm a cílem cesty, ať už byl jakkoli bohatý: vždycky vlakem, to mělo být pravidlo... A že mezi Malguri a letištěm nevede trať? Na dodávce bylo napsáno Maidingské aerolinky... Copak vozidla aerolinek běžně sloužila k soukromé dopravě? Společnost neměla licenci na provozování pozemní dopravy. Možná, že ostraha si vyžádala zvláštní povolení. Ale copak byla situace tak vážná?

"To máme strach najmout si autobus?" zeptal se a ukázal na nápis Maidingské aerolinky, který byl přímo před nimi a dal se snadno přečíst.

"Do Malguri autobusy nejezdí."

"Ale co zákon? Podle zákona má být možné najmout si autobus..." Dodávka ostře zatočila a Bren upadl na Jaginu ruku. Jago ho poplácala po stehně a on založil ruce a opřel se, aby si v hlavě uspořádal zbytky své důstojnosti a sebeovládání. Hrom burácel dál. Existovala místa, kde technologie stále neodpovídala požadavkům. Kde byly povolené ekonomické výjimky. Ale ajiho prázdninové útočiště k nim rozhodně nepatřilo. Že by si Tabini nemohl najmout autobus? Nebo že by autobus do města Maidingi nemohl udělat zajižďku do Malguri, které bylo prakticky hned vedle? Aiji měl jít, co se ekologické poslušnosti týkalo, příkladem. Kabi. Dobrý precedent. Správné chování. Vzhled. Kam to sakra jeli, že se tam nemohli dostat městským autobusem?

Pod pneumatikami zaskřípěl štěrka a dodávka vtrhla na silnici, která měla po jedné straně šedé prázdno a po druhé horu. Silnice už se rozhodně nedala nazvat Zdokonalenou. Bren si vzpomněl, jak jeho předchůdce vetoval rozpočet na přístupové silnice do horských vesnic - i on sám říkal aijimu, poněkud neuváženě, že by to "podkopalo prioritu železnic" a že žádosti horských vesnic jsou jen kouřová clona - Tabini se toho rčení s radostí chopil, jakmile ho jednou pochopil - která zakrývá provinciální ambice a vede provinciální aijiin k buřičství. Právě takové argumenty používali jeho předchůdci - moc se mu z etického hlediska nezamlouvala ta paranoidní logika, kterou v Tabinim vyvolávaly - ale Tabini to, jak se zdálo, přijímal jako zcela rozumnou ateviskou logiku a paidhi se neodchyloval od argumentů svých předchůdců z pouhých lidských důvodů: paidhi se držel toho, co fungovalo, a používal ateviskou logiku, pokud velmi opatrně nevypracoval návrh nějaké změny a nenechal ho projít radou. A tato silnice byla nepochybně produktem právě takové logiky založené na vetech jeho předchůdce ohledně dálničního systému a od té doby samovolně

udržované. Žádný autobus. Žádný asfalt.

O dovolené lyžoval. Byl vášnivý lyžař. Viděl už různé silnice, třeba na Mt.Allan Thomas na Mosfeire. Asfaltové silnice. Děkuji pěkně. Sjíždět horu na lyžích byla jedna věc. Tohle... vozidlo nebylo určené ke šplhání. V zatáčkách se dostávalo do smyku. Sevřel počítač, aby nesklouzl do zadní části dodávky, a pomyslel si, že možná změni své doporučení ohledně návrhu o silnicích mimo obce.

Dodávka se probojovávala - Brenovi připadalo, že nejmíň hodinu - po opršelém šterku, vyla, podkluzovala a zápasila o každý metr serpentín, až jí od kol odlétal šterk. Okny na všech stranách kromě jediné byla vidět jednolitá šed' a neutuchající déšť. Dodávka vyrazila do prázdna, nebezpečně se naklonila a Bren sevřel volnou rukou sedadlo tak silně, až mu zbělely klouby. Jago na něj nalehla a před nimi - nebo pod nimi, nebo vedle nich - se mihlo jezero Madingi nebo možná jen prázdný prostor. Nechtěl se dívat, co to je. Nechtěl si to ani představovat. Za jak dlouho by je asi našli, kdyby jim teď sklouzlo kolo a oni se zřítili do vody? Další otřes - a smyk.

"Bože!" Řidič se vylekaně požíval na Brenův obraz ve zpětném zrcátku a na okamžik spustil oči z cesty. Potom už Bren raději mlčel. Ale Baniči a řidič začali konverzovat - a řidič se pravidelně otáčel dozadu, aby dodal svým argumentům na síle.

"Prosím, nadi!" řekl Bren. Sprška šterku vyletěla přes okraj silnice. Pneumatiky na pravé straně podklouzly na holé cestě a málem přejely přes okraj. Tím si byl naprosto jist.

A potom zatočili a před nimi se v šedi objevil obrovský stín. Za zmáčeným sklem byly kamenné věže a věžičky - Bren už nedokázal říct, kde je vlastně silnice; jen skřípění šterku pod koly ho ujist'ovalo, že po ní stále jedou.

"Malguri," pronesl Baniči svým hlubokým hlasem.

"Pevnost z třiačtyřicátého století," řekl řidič, "architektonický klenot této provincie, podzimní rezidence velkého aijiho a současné bydliště aiji-vdovy..."

Bren si sedl, pevně objal svůj počítač a díval se, jak se věže zvětšují a vynořují z všudypřítomné šedi mlhy, jezera a mraků... Nakonec dostaly barvy, tmavě šedou barvu kamene a promáčené heraldické barvy praporů vyvěšených na žerdích kdesi nahoře. Bren byl zvyklý na ateviskou architekturu; znal starobylé stavby ve městě a vyznal se i v architektuře samotného paláce, ale tohle místo, samá věžička a cimbuří, nebylo ve stylu z doby Přistání jako většina Šejidanu. Stáří, které řidič udal, znamenalo, že bylo postavené dávno, dávno předtím, než lidé přišli do tohoto systému, dávno předtím, než jejich loď vůbec uvízla mimo lidský prostor, dávno předtím - rychle provedl několik výpočtů - než se lidé vůbec vydali do vesmíru. Stěrače každou chvíli scénu obnovovaly - byl to svět, který byl stále dokola tvořen z prvotní nicoty. Dřevěná brána se rozevřela a pustila je dovnitř, na dlážděnou cestu, která se stáčela pod široké sloupopadí, kam skoro nepršelo. Auto zastavilo. Baniči vstal a otevřel dveře zevnitř; za nimi byl ztmavlý dvůr a otevřené dřevěné dveře. Z teplého, zlatě osvětleného příšeří jim několik ateviů vyběhlo naproti - všichni byli oblečení neformálně, což zapadalo do toho, co Bren věděl o venkovském životě. V tomto oblečení - tedy kromě bot - by krásně zapadli do lovecké lokality, jako byl Taiben. A Bren předpokládal, že i Malguri slouží jako loviště, protože kolem je tolik nedotčené země... A zřejmě moc dobré loviště, zvláště když tam přebývá jistý velice energický člen aijiho rodiny. Následoval Baničiho ven z auta s počítačem v ruce. Ted', když viděl styl tohoto místa, ho napadlo, že by tu dokonce mohli zažít formální lov - personál by ho mohl pojmout jako zábavu pro hosty. Baniči a Jago by ho určitě uvítali. On ne: probíhání zaprášeným porostem, spáleniny ze slunce a koukání na svou večeři skrz mířidla pušky nepatřilo k jeho oblíbeným sportům. Měl obavy, aby se jeho počítači nic nestalo v chladné mlze, kterou průvan vtahoval do sloupopadí; a nejvíce ze všeho chtěl, aby už uvítání skončilo a on mohl do sucha.

"Paidhi," říkal právě Baniči a položil mu na rameno těžkou ruku. "Bren Cameron, blízký asociovaný Tabini-aijiho, osobně, dobře ho přivítejte..." Standardní formalita. Bren se uklonil a zamumlal "Čest a díky" jako odpověď na pozdravy personálu, zatímco Jago zabouchla dveře od auta a propustila řidiče. Dodávka zmizela v dešti a celý uvítací výbor pokročil - za stálých dotazů na aijiho zdraví a pohodlí - směrem ke dveřím. Díky Bohu, pomyslel si Bren. Když se při odpovědi na jednu otázku ohlédl, uviděl na dvoře skrz hustý závoj deště starý kanón; vepředu bylo zase zlatavé tlumené světlo přicházející ze dveří spolu se závanem teplého vzduchu. Za dveřmi byla hala s kamennou podlahou a omítnutými zdmi s trámovým Prapory, které visely z krokví zčernalých věkem, vypadaly, že jsou stovky let staré - barvy byly vybledlé a byly na nich hadí kudrlinky dávného písma, které paidhi neznal, opravdu ne. Rozpoznal Tabiniho barvy a prapor úplně uprostřed měl Tabiniho osobní znak, baji na červeném kruhu v modrém poli. Na všech stěnách visely zbraně - meče i věci, jejichž jména ani neznal, ale viděl je na chatě v Taibenu. Byly tu i podobné kůže, skvrnitě a stínované, připíchnuté na zdech nebo přehozené přes židle, jejichž výrobce nikdy neslyšel o tom, jak podobné věci dělají lidé. Baniči ho znovu uchopil za rameno a znovu ho představil, tentokrát dvěma sluhům - oba byli muži. To si samozřejmě vyžádalo další kolo uklánění.

"Odvedou vás do vašeho pokoje," řekl. "Jsou vám přiděleni." Jména už Bren stihl zapomenout. Ale, chtěl říct, co Alginí a Tano? Jedou přece z letiště. Proč najednou někdo jiný?

"Omluvte mě," řekl a zahanbeně se uklonil. "Jak že zněla vaše jména?" Paidhi byl diplomat, paidhi jen tak jména nezapomínal, dokonce ani když šlo o jména sluhů - pořád ještě se nesoustředil, ptal se sám sebe, jestli Baniči zná tyhle sluhy, on nebo Jago, a jestli jim mohou věřit. Ale oni se jen znovu uklonili a trpělivě a zdvořile se znovu představili - Maigi a Djinana, poctění, že mu mohou být k službám. Ateviové, kteří se k němu pokoušeli být zdvořilí - hrozný začátek. Postrkovali ho do míst, která neznal, v kultuře už tak plné podivností, a on se oproti tomuto místu cítil zřetelně v nevýhodě.

"Běžte s nimi," řekl Baniči mírně a dodal něco v jednom z místních dialektů. Sluhové přikývli a uklonili se; dívali se na něj se stejně nehybným výrazem jako Baniči a Jago.

"Nand'paidhi," řekl jeden z nich. To byl Maigi. Musel si to zapamatovat. Maigi a Djinana, opakoval si dokola, když je následoval přes sál, skrze chodbu s klenutým stropem a k úpatí kamenného schodiště s bronzovým zábradlím.

Najednou si uvědomil, že je mimo dohled Jago a Baničiho, ale Baniči řekl "běžte", takže evidentně věřil, že jsou důvěryhodní. Bren si rozhodně nepřál urazit sluhy svými pochybami dvakrát.

A tak šel nahoru do prvního patra podivného domu ovládaného ještě podivnější stařenou. Sluhové, které následoval, spolu mluvili jazykem, který paidhi neznal, a celé místo páchlo kamenem a starobylostí. V těchto horních sálech s dřevěnými podlahami nebyla ani omítka na stěnách - zřejmě byly určeny pro níže postavené hosty. Pod starodávnými stropy se táhly trubky a dráty a v objímkách zavěšených na izolovaných drátech s měděnými jádry visely holé, zaprášené wolframové žárovky. Tohle je tedy Tabiniho pohostinnost? zeptal se sám sebe. Takhle že bydlí jeho babička? Nevěřil tomu. Cítil se uražený, strašně uražený, a navíc raněný tím, že ho Tabini poslal do tohoto zašlého deprimujícího baráku se zastaralým rozvodem vody a bůhvíjakými postelemi. Přiblížil se konec chodby. Uzavíraly ho velké dvoukřídle dveře. Zřejmě, pomyslel si chmurně, vedou do nějaké bezútěšné díry, co nejdál od vdovy a jejího personálu. Asi to nebyla Tabiniho chyba. Možná, že vdova vetovala jeho příkazy. Babička třeba nechtěla ve svém domě člověka, a tak se ho rozhodla strčit pod schody nebo do nějaké komory. Až na to Baniči a Jago přijdou, budou protestovat. Babička se urazí, Tabini se urazí...

Sluhové dveře otevřeli a za nimi se objevil koberec. Ležel v prostorném obývacím pokoji a nábytek... Bože, byl pozlacený. A všechno bylo vyřezávané - tedy kromě koberce, který, jak si Bren náhle uvědomil, nebyl vyroben strojově. Rozptýlené světlo přicházelo z velkého okna ve tvaru gotického oblouku s malými obdélníkovými destičkami. Na okraji byly modré a hnědé - krásně orámované šedivé nic.

"Toto je paidhiho přijímací pokoj," řekl Maigi a Djinana otevřel další dveře po straně místnosti a ukázal mu stejně tak honosný pokoj s ohněm v krbu - ilegální zdroj vytápění, řekl si Bren v nějaké vzdálené části mozku, která si dělala poznámky. Přední mozek byl ovšem zaneprázdněn ostatními detaily - hlavami a kůžemi a zbraněmi na zdech, vyřezávaným dřevěným nábytkem, starodávným kobercem, na kterém se donekonečna opakovaly medailonky baji-naji, okna stejná jako vedle, sice menší, ale o nic méně honosná.

"Soukromý obývací pokoj," řekl Maigi a otevřel další dveře. Tato místnost neměla okna. Vypadala stejně jako ty předchozí až na dlouhý, naleštěný dřevěný stůl, který se táhl od jedné zdi ke druhé. "Jídelna," řekl Maigi a poukázal na zvonek na zdi, kterým je bylo možné přivolat.

"Stejný je v obývacím pokoji," řekl a odvedl Brena zpátky, aby mu ho ukázal. Bren se zhluboka nadechl. Všude byly kamenné stěny a naleštěné dřevěné podlahy a matné světlo a pozlátka... Začínal si připadat jako v muzeu, protože Maigi a Djinana mu začali ukazovat ty nejzajímavější hlavy ve sbírce - tři z nich, jak přiznali, patřily dnes již vyhubeným druhům - a vysvětlovat historické pozadí jednotlivých kusů nábytku.

"...daroval aiji provincie Denali u příležitosti svatby dědice aijiho čtvrté dynastie s dědičkou Denali. Sňatek nebyl nicméně nikdy naplněn, neboť aijiho dědic zemřel při pádu ze zahradního chodníčku..." Jakého zahradního chodníčku? ptal se sám sebe Bren, pevně rozhodnutý, že pokud to bude možné, bude se této nebezpečné oblasti pečlivě vyhýbat. Asi to byla paranoia z toho letu. Určitě. Nebo to bylo těmi skleněnými pohledy mrtvých zvířat, němých a bezmocných. Maigi otevřel další dveře, vedly do ložnice, mnohem větší, než by jakákoli ložnice měla být. Byla v ní - no, předpokládal, že to je postel a ne pohovka - jakási věc na podstavci, s tyčemi podpírajícími konstrukci, ze které visely závěsy a z větší části postel zakrývaly. Postel zavalená zvířecími kůžemi a postavená na kamenný stupínek. Maigi mu ukázal další zvonek a rychle ho zavedl do - Bože! - dalšího sálu. Šel za ním, i když se mu zdálo, že tahle záležitost s ubytováním paidhiho se už vymyká všem rozumným mezím. Maigi otevřel postranní dveře a objevila se místnost s kamennou podlahou a dírou uprostřed. Bylo tam stříbrné umyvadlo a několik plátěných ručníků. "Umývárna," prohlásil eufemisticky Maigi. "Prosím, používejte přiložené ručníky. Papír ucpává trubky." Bren předpokládal, že jeho zděšení bylo vidět, protože Maigi vzal naběračku z naleštěného stříbrného umyvadla - samozřejmě honosnou naběračku, jak jinak - a vylil ji do díry v podlaze. "Ve skutečnosti," řekl Djinana, "dole protéká stálý proud vody. Aiji Padigi ho nechal nainstalovat v roce 4879. Naběračka samozřejmě zůstala, kvůli ručníkům." Bylo to nóbl, bylo to elegantní, bylo to... odporné, tak to Bren cítil. Ateviové nebyli zvířata. On taky ne. Tohle nemohl používat. Dole třeba bylo něco jiného; klidně bude chodit tam. Djinana otevřel dvoukřídle dveře za umývárnu - vedly do koupelny s obrovskou kamennou vanou a trubkami všude po podlaze. "Pozor na nohy, nadi," řekl. Sem trubky zjevně namontovali až dodatečně. Množství vody potřebné k jediné koupeli muselo být neuvěřitelné.

"Vaši sluhové vám každý večer zapálí ohně," řekl Djinana a předvedl, že tekoucí voda funguje. Bren zatím vstřebal tento náznak, že Algini a Tano nemusí být ještě ztraceni, že jeho zavazadla se možná ještě objeví a že třeba vůbec nezůstane o samotě s Maigim a Djinanou. Mezitím Maigi otevřel bojler namontovaný na kamenné stěně. Vedly do něj dvě trubky: ta větší musela přivádět studenou vodu, která se ohřála a proudila do vany. Účel druhé, tenčí trubky Bren nechápal - dokud si neuvědomil, že namodralý plamínek v bojleru musí něco živit. Metan. Stačí málo a dojde k explozi. A kdyby plamínek zhasl a plyn se v koupelně nahromadil, mohl by se Bren klidně udusit. Můj Bože, pomyslel si a v duchu si odškrtnul jeden prořešek proti bezpečnosti za druhým, několik z nich potenciálně smrtících. Sluhové ho mezitím vyvedli bezpečně ven z jeho pokojů a na chodbu.

A Tabini ho sem poslal, aby byl v bezpečí? Teď, když chápal, k čemu jsou některé ty trubky a dráty, prohlížel si další dodatečně přidané konstrukce. Některé z nich, uvědomil si, určitě vedly metan, skrz pokoje i jinudy, zatímco jiné byly prastaré rozvody elektřiny, prvotřídní zdroje jisker. Dům ale pořád stál. Dráty byly velmi staré. Trubky také. Personál byl zjevně opatrný... Prozatím.

"My jsme vám pochopitelně k službám," řekl Maigi. "Váš vlastní personál by měl brzy dorazit. Budou ubytováni v sekci pro služebnictvo jako my. Jednou budete zvonit na ně, když budete něco potřebovat. Dvakrát na nás, když budete chtít jídlo nebo něco upravit ve vašich pokojích. My sloužíme Malguri a pochopitelně splníme i jakákoli speciální přání, která by paidhi měl." Djinana je dovedl zpátky do obývacího pokoje - což byla úplná expedice - vzal ze stolu malou knihu vázanou v kůži a podal mu ji spolu s perem. "Prosím, přidejte své jméno k ostatním vznešeným

hostům," požádal ho, a když si vzal pero, doplnil: "Bylo by velmi hezké, nadi, kdybyste se podepsal ve svém vlastním jazyce. To se ještě nikdy nestalo."

"Děkuji," řekl Bren, na kterého to opravdu zapůsobilo. Budilo to alespoň zdání, že je tu skutečně vítán. Podepsal se v ateviském písmu a potom mosfeirsky - v čemž měl, ironií osudu, mnohem méně cviku. Uslyšel dupání na chodbě a vzhlédl.

"To budou nepochybně vaši sluhové," řekl Maigi a za okamžik se už objevil Tano se dvěma velkými bednami. Procházel vnějšími dveřmi skrze recepci a nebezpečně se přitom otřel o starodávný stůl.

"Nand'paidhi," řekl udýchaně Tano, promáčený stejně jako krabice, které nesl. Djinana mu rychle ukázal cestu do ložnice, asi aby zbytek nábytku nedošel úhony - Bren doufal, že v těch krabicích je jeho oblečení - hlavně svetry a kabát.

"Přál by si paidhi čaj?" zeptal se Maigi, když zabušení na vnější dveře ohlásilo dalšího návštěvníka, zřejmě Alginioho. Oheň v krbu se zamihotal v průvanu a Alginio vstoupil do obývacího pokoje. Byl stejně promočený jako Tano a při průchodu kolem Brena se uklonil, což bylo se dvěma objemnými bednami v podpaží poměrně těžké. Všechen můj majetek, pomyslel si Bren, když si vzpomněl na tu hromadu krabic, kterou nakládali do vlaku - Bože, jak dlouho si vůbec mysleli, že tu zůstane? "Čaj," vzpomněl si konečně. "Ano."

I přes oheň v krbu cítil zimu - teprve před několika hodinami se přece nacházel v mnohem teplejším klimatu. A dlouhá jízda po té příšerné cestě mu taky neprosperovala. Horký čaj, to bylo přesně to pravé; uvědomil si, že nesnídal ani neobědval - dal si jen pár oplatek v letadle. "A není tu někde sýrový koláč?" Ten byl obyčejně bezpečný v každém ročním období.

"Jistěže, nadi. I když bych rád paidhimu připomněl, že večere se koná už za hodinu..."

Časová pásma, uvědomil si. Nikdy se nevzdálil z Mosfeiry natolik, aby pro něj hrála roli. Ale tady bylo nejen chladnější klima - čas tu byl aspoň o dvě hodiny napřed. Nebyl si jist, zda jeho žaludek s tímto nečekaným posunem souhlasí nebo jestli vůbec vydrží tu hodinu do večere, teď, když začal myslet na jídlo. Hrom zaburácel a blesk ozářil okna.

"No dobrá, koláč tedy ne," řekl a rozhodl se, že život tady není nutně uspěchaný: později se možná rozptýlí přepychovou domácí večeří. "Tak jenom čaj, prosím." Ale když do oken udeřil další zuřivý porыв deště, pomyslel si: Bože, už rozumím, proč je tady to jezero.

Po čaji dorazila i večere; podávala se elegantně v jídelně. Rozhodně domácí kuchyně - a on si na jídelniček nestěžoval. Díky Bohu byla lovecká sezóna tady v horách jindy. Ale byla to osamělá večere - jen on sám v čele dlouhého, tichého stolu - viděl ze svého místa okno v obývacím pokoji a původně si myslel, že bude mít hezký výhled, ale byl tak vysoko - ve druhém patře - že viděl za oknem jen šedé nebe, které pomalu temnělo. Tano a Alginio jedli ve svých komnatách, Maigi a Djinana ho obsluhovali a on ani jednu dvojici sluhů neznal tak dobře, aby se s nimi dal do řeči. Veškeré pokusy skončily u Ano, nand'paidhi, děkuji, nand'paidhi, kuchař bude potěšen, nand'paidhi. Nakonec však, během druhé polévky, která se podávala po zvěřině, dorazila Jago, opřela se rukama o opěradlo nejbližší z deseti židlí a začala se s Brenem bavit. Jak se mu líbí ubytování, jak se mu líbí personál?

"Úžasné," řekl. "Jen jsem tu nikde nezahlédl telefon. Ani dráty. Je tu nějaký přenosný aparát, který bych si mohl vypůjčit?"

"Myslím, že v centrále ostrahy jeden je. Ale teď prší." Ještě pořád. "Chcete říct, že centrála ostrahy je venku?"

"Obávám se, že ano. A opravdu si nemyslím, že byste měl telefonovat, nadi Brene."

"Proč ne?" Vyznělo to rozzlobeně, ale nemyslel to tak. Jago okamžitě sundala lokty z opěradla a narovnála se.

"Odpusťte mi, nadi," řekl už mírnějším tónem. "Ale já musím pravidelně kontaktovat svůj úřad. Nezbytně potřebuji svou poštu. Doufám, že ji sem po té nesjízdné silnici nějak dostanou."

Jago si povzddechla a vrátila ruce na opěradlo. "Nadi Brene," řekla trpělivě, "nemyslím sice, že váš převoz z hlavního města někoho oklamal, ale telefonovat odtud by opravdu nebylo moudré. Oni budou čekat falešné stopy. Ať si myslí, že náš odlet do Malguri byl jednou z nich."

"Takže o nich přece jen něco víte."

"Ne. Ani ne."

Byl unavený, po cestě nahoru ztratil prakticky všechnu sebekontrolu a ať už si ateviové na své zdvořilosti a dojmů, který působili, zakládali jakkoli, cítil, že během posledních dvou dnů neustále ztrácí kontrolu. Chtěl aspoň něco vědět jistě. Byl připravený ztratit trpělivost. Místo toho mírně řekl: "Vím, že jste se snažila. Pravděpodobně byste raději byla někde jinde."

Jago sraštila obočí. "Budím takový dojem?"

Bůh mi pomáhej, pomyslel si. "Ne, jistěže ne. Ale předpokládám, že máte i jiné povinnosti kromě mě."

"Ne." Napadlo ho, že Jago má ve zvyku tohle provádět při konverzaci, jakmile se začne ptát na něco důležitého, něco, co chce opravdu vědět. Nabral si lžici polévky a doufal, že Jago zatím něco řekne. Neřekla. Opřela se a evidentně relaxovala. Spokl další lžici a ještě jednu, a Jago se stále opírala v židli. Byla zjevně spokojená jen s tím, že ho pozoruje nebo hlídá nebo tak něco. Venku stále burácel hrom. "Zůstanete v Malguri?" zeptal se.

"Skoro jistě."

"Myslíte, že ten, kdo vnikl do mého pokoje, se může dostat i sem?"

"Sotva." Takhle to pokračovalo - jednoslabičná či dvouslabičná slova a skoro nic víc. A to jenom začal klást otázky.

"Kdy myslíte, že přestane pršet?" zeptal se jí nakonec, jen aby ji přiměl k delší konverzaci než čtyři slabiky.

"Zítřka," řekla. A odmlčela se.

"Jago, jste mi nakloněná? Nebo jsem u vás v nepřízni?"

"Jistěže ne, nadi Brene."

"Udělal jsem Tabinimu něco, kvůli čemu by se mě chtěl zbavit?"

"O ničem nevím."

"Poslali mi moji poštu?"

"Baniči se na to ptal. Je k tomu nutné získat povolení."

"Či?"

"Pracujeme na tom."

Nad pevností zahřmělo. Dojedl večeri pravidelně přerušovanou otázkami a odpověďmi a vypil jednu dvě skleničky - Jago odmítla. Dokonce doufal, že jestli Jago opravdu připadá aspoň trochu přitažlivý, jak tvrdil Baniči, mohla by zůstat a alespoň se pokusit o nějaký výpad, jen kdyby to znamenalo, že vysloví víc než čtyři věty za sebou. Chtěl prostě s někým mluvit. Jenže Jago odešla a tvářila se přitom pracovně. Něco jí, jak se zdálo, leželo na srdci. Sluhové v tichosti sklídili ze stolu. Bren zapřemýšlel, co by měl teď udělat, a došel k závěru, že by se mohl vrátit ke svým obvyklým zvykům a podívat se na zprávy... Když o tom ale tak přemýšlel, neměl je na čem sledovat.

S touto záležitostí sluhy neobtěžoval. Zotvíral skříně a kredence ve všech pokojích. Hledal jen úplný základ - elektrickou přípojku. Žádnou nenašel. Nikde nic, kam by se dala připojit televize nebo telefon. Nebo nabíječka pro počítač. Napadlo ho, že by mohl zazvonit, vyburcovat sluhu a požádat je aspoň o prodlužovačku, aby mohl dnes v noci použít už skoro vybitý počítač. I kdyby museli natáhnout šňůru až z kuchyně nebo přes adaptér na světelný rozvod, který museli i v tomhle zapadákově mít v každém obchodu s elektronikou. Ale Baniči se neukázal od chvíle, kdy se dole rozešli, a Jago jeho žádost o telefon už zamítla, a tak se po chvíli přecházení po koberecích na dřevěné podlaze a prohlížení malé knihovny znechuceně odebral spát - vlezl do postele s nebesy mezi kůže mrtvých zvířat a zjistil, že tam za prvé není žádná lampička, za druhé se světla ovládají vypínačem u dveří a za třetí že na něj z protější zdi zírá mrtvá rozzuřená bestie.

No já jsem to nebyl, řekl jí v myšlenkách. To nebyla moje vina. Pravděpodobně jsem se narodil až dlouho potom, co jsi ty zemřela. Moje rasa v té době pravděpodobně ještě neopustila svou planetu. Není to moje chyba, má milá. Oba jsme tu uvěznění.

IV

Za oknem, po kterém stékala voda, se rozednívalo, ale snídaně nedorazila. Bren zatáhl za šňůru, požádal o snídani Maigiho, který se objevil jako první, a nechal Djinana zapálit oheň, aby se mohl po snídani vykoupat. Pak tady byla otázka "sociálního zařízení". Bren nechtěl běžet ještě před snídaní dolů a hledat moderní koupelnu, a tak se rozhodl pro soukromí a zařízení, které evidentně svým způsobem fungovalo, nevyžadovalo žádné zahanbující dotazy a žádný dojem (diplomatsky řečeno) pohrdání elegantní, historickou pohostinností - s přimhouřenýma očima. Zvládl to. Rozhodl se, že jestli bude sám, může si na to zvyknout. Úkolem paidhiho, pomyslel si, je adaptovat se. Nějak. Snídaně, Bože, měla čtyři chody. Přímou viděl, jak mu z toho roste obvod pasu. K obědu si raději objednal jen obyčejnou nadívanou rybu a potom poslal sluhu pryč a pohodlně se natáhl do vany. Cítil se kvůli tomu trochu provinile. Život v Malguri znamenal nutnost plánovat dopředu, ne jen otočit kohoutkem. Ale voda byla horká. Nezavolal Alginiho a Tana, aby mu dělali společnost-nespolečnost ("Ano, nadi, ne, nadi") při koupání, ani aby mu pomohli s oblékáním. Vlastně nepřišel na žádný důvod, proč by se vůbec měl oblékat: pokud mu Baniči a Jago řekli, až do oběda neměl vůbec nic na práci. A tak se zahalil do svého županu a díval se z okna pracovny do venkovní šedi, ve které byly jedinými dalšími barvami modré a hnědé okraje skla. Jezero bylo stříbřitě šedé, kolem tmavě šedé břehy a šedá mlha. Nebe bylo mléčně šedé a věstilo další déšť. Sklo zdobilo několik posledních kapek. Bylo to exotické. Rozhodně to nebyl Šejidan. Nebyla to Mosfeira, nebylo to lidské, a pokud zatím viděl, nebylo to tu o nic bezpečnější než v Tabiniho vlastním domě, jen nepohodlnější. A nebylo tu kam zapojit počítač. Možná, že vrah kvůli němu nebude utrácet za letenku. Možná, že se ten lotr bude tak nudit, že se vrátí zpátky do lepšího podnebí. Možná, že po týdnu stráveném v tomto luxusu Bren uteče na nádraží a zkusí odjet s ním. Příjemné myšlenky. Vzal z police knihu hostů - potřeboval prostě něco, co by ho zabavilo - odnesl ji k oknu, kde bylo víc světla, a začal si ji prohlížet a číst jména. Náhle si uvědomil - protože do knihy se podle ateviského zvyku nové listy přidávaly dopředu místo dozadu - že je stará nejméně sedm set let; a dále, že většina hostů v tomto pokoji byli aijiin nebo jejich příbuzní. Byli mezi nimi i některá velmi známá jména, jako Pagioni, jako Dagina, který podepsal Dohodu o řízeném rozvoji zdrojů s Mosfeirou - rozumný, tvrdohlavý muž, který díky Bohu srazil pár hlav a odstranil několik velice nebezpečných a válečných překážek, se kterými by si lidé poradit nedokázali. Opravdu to na něj udělalo dojem. Otevřel knihu zezadu, jak ji četli ateviové - zprava doleva a shora dolů - a zjistil, že první zdejší pevnost, právě jak říkal řidič, byla opravdu postavena před neuvěřitelnými dvěma tisíci lety. Postavili ji z místního kamene, aby zajišťovala stálý přísun cenné vody do Madingi a bránila útokům horských kmenů na vesnice na pláních. Druhá, rozšířená pevnost - zřejmě k ní patřily i tyto stěny - pocházela z jedenašedesátého století. Probíral se změnami a přídávky a našel, ze všech možných věcí, brožurku o prohlídce pevnosti. Konala se jednou měsíčně, ale pouze v dolním sále (Žádáme tímto naše hosty, aby si těchto návštěvníků, jejichž právo na prohlídku Malguri shledává aiji nepochybným a správným, neboť Malguri představuje poklad náležející lidu z provincií, nevšímal. Pokud by si některý z hostů přál setkat se s návštěvníky při formální nebo neformální audienci, informujte, prosím, personál a ten s radostí zařídí vše potřebné. Někteří hosté tak už v minulosti učinili, k potěšení a počtu návštěvníků...)

Vyděsil bych je k smrti, pomyslel si zachmuřeně Bren. Děti by křičely a utíkaly k rodičům. Nikdo ze zdejších lidí se nikdy nesetkal s člověkem. Moc televize, řekl by Baniči. V Šejidanu se dětem muselo vysvětlovat, že lidé žijí na Mosfeire a že odtamtud neodejdou a neobjeví se o půlnoci u nich doma - tohle se aspoň říkalo. Ateviské děti věděly o vrazích. Z televize věděly o Válce přistání. A o vesmírné stanici, o kterou se jejich planeta neprosila. A která může každou chvíli slétnout dolů a zničit zemi. Jeho druhý předchůdce se pokusil zorganizovat zájezdy pro lidi do okolních měst. Několik

starostů jeho nápad podpořilo. Jeden kvůli tomu zemřel. Ve vzdálených oblastech by stále mohla panovat taková paranoia a on si ji nijak nepřál provokovat, ne teď, ne v tomhle kritickém okamžiku, kdy byl už proveden jeden útok na jeho život. Ukrýt se a neprozrazovat se, to byl jeho úkol, kvůli kterému ho Tabini poslal sem. A on, krucinál, pořád nevědě, co lepšího by mohl udělat, jakmile jednou promarnil příležitost zavolat na Mosfeiru. Pokud ji vůbec kdy měl. Z Mosfeiry do Šejidanu a několika dalších měst na pobřeží teď létali kromě atevů i lidští piloti... Takovou svobodu teď lidstvo mělo. A to jejich předkové létali mezi hvězdami, na které si už nikdo nevzpomínal. Teď by byl paidhi s největší pravděpodobností zatčen, kdyby se vydal do města pro prodlužovačku. Jeho objevení by mohlo vést k nepokojům, ekonomické panice a pověstem o padajících vesmírných stanicích a paprscích smrti. Upřímně řečeno ho to deprimovalo. Myslel si, že s Tabinim vychází dobře, myslel, protože lidé si takové věci myslet potřebují, že Tabini je nejbližší příteli, jak jen mohl atevi být. Něco se rozhodně pokazilo. Rozhodně natolik, že se mu Tabini nemohl svěřit. Tohle bylo celkové vysvětlení všeho - ať už úřední nebo osobní. Položil kodex zpátky na polici a začal přecházet po podlaze; ne, že by chtěl, ale dělal to, tam a zpátky, tam a zpátky, do ložnice a zpátky a ven do obývacího, kde byl za oknem, nad jezerem, vidět aspoň paprsek slunečního světla. Na vodě se stříbrně leskl. Bylo to krásné jezero. Výhled byl úchvatný, když nebyl šedivý. Mohl by ho k něčemu inspirovat, kdyby mu snídaně neležela v žaludku jako olovo. Sakra, už se mu nechtělo být trpělivý. Paidhiho práce si to možná žádala. Paidhiho práce možná byla tiše sedět a přemýšlet, jak udržet mír, a možná, že nebylo tak docela v pořádku střílet v aijiho domě, ale...

Ta zbraň. Nehledal ji. Vlastně na ni ani nepomyslel. Jeho věci balili a vybalovali Tano a Algin. Rozběhl se zpátky do ložnice, padl na kolena a zašátral pod matrací. Nahmatl kov. Dva kusy kovu, pistoli a zásobník. Vytáhl je ven a jak tak seděl na podlaze, v županu, náhle ho přepadl strach, že někdo vejde dovnitř a uvidí ho. Zastrčil zbraň a zásobník tam, kam patřily, a pak seděl a ptal se sám sebe - co se tu k sakru děje? Vůbec nic, to jenom paidhi je uložený k ledu. Ozbrojený. A střezný. A jeho strážní mu neřeknou vůbec nic. No, k čertu, pomyslel si. A v náhlém záchvatu rozhodnosti se zvedl z podlahy s úmyslem pokusit se ze všech sil tlačit tak dlouho, dokud nenarazí na hranici, jakkoli mlhavou. Šel do skříně a vytáhl docela pěkné kalhoty; svetr, naprosto lidský, takže ateviové z něj nemohli nic usoudit o stavu jeho majitele; a své dobré hnědé lovecké boty, protože se hodily ke stylu tohoto domu. Jeho oblíbený kabát, ten hnědý. Potom vyšel z působivých dveří své komnaty a pomalu, beze spěchu se vydal po chodbě. Vůbec se nepokoušel o nějaké skrývání. Nakonec dorazil do velké centrální místnosti, kde v krbu hořel oheň - jaké plýtvání! Svítily tu jen svíčky a masivní přední dveře byly zavřené. Šel dál, nepřítomně si prohlížel to harampádí a podivné věci na stolech. Možná k něčemu sloužily, možná to byly jen ozdoby - nevědě. Neznal ani hezkou řádku z věcí pověšených na zdech, především těch smrtících. Nepoznával ani některé hlavy a kůže - rozhodl se, že musí zjistit, z jakých druhů pocházejí, a přidat všechna dostupná data o nich do mosfeirských databank, včetně obrázků, pokud sežene knihu... Nebo kopírku... Nebo adaptér k počítači. Když na to pomyslel, jeho frustrace vystoupala do zcela nových výšin. Napadlo ho zkusit, jestli jsou dveře zamčené, a pokud by nebyly, jít se projít na přední nádvoří - možná si pořádně prohlédne to dělo, možná bránu a cestu za ní. Potom si řekl, že to by pravděpodobně bylo pro Baničeho trpělivost příliš; a navíc, což bylo důležitější, by mohl narazit na jeho bezpečnostní systém... A chytit se do něj místo vraha. A tak se raději rozhodl navštívit zbytek budovy. Vydal se po zdobené chodbě a zahrnul do jiné, obyčejné. Po stranách byly dveře, ale Bren se je neodvažoval otevřít. Kdyby sem pronikl vrah a hledal ho, především kdyby ho hledal potmě, chtěl mít v paměti mapu chodeb a místností a schodišť, které by mohly posloužit k útěku. Našel kuchyně. A sklady. A další chodbu odbočující v pravém úhlu. Byla v ní úzká okna, ze kterých byly vidět hory. Zahnul do ní; zřejmě našel vnější zeď. Když došel nakonec, zjistil, že má na výběr - jedna chodba odbočovala doleva, druhá doprava. Ta chodba vlevo musí vést do jiného křídla budovy, pomyslel si, a když kousek dál tím směrem spatřil dvoukřídlé dveře, navíc zavřené, se zamrazením pomyslel na obytné oblasti, dráty a bezpečnostní systémy. Došel k závěru, že jestli opravdu narazil na soukromé pokoje, kde by bezpečnostní opatření mohla být mnohem modernější než světla, bude nejlepší vydat se zpátky k přední části budovy - po čtvrté straně čtverce k hlavnímu sálu a hale. Chodba, po které se vydal, tím směrem vedla a byla i v přibližně správné vzdálenosti, takže Bren si byl stále jistější, že je to stejná chodba, která končí poblíž schodů vedoucích do jeho patra. Prošel kolem další postranní chodby, potom přes křížovátku a nakonec se opravdu ocitl v klenutém vchodu do velkého sálu před hlavními dveřmi, tam, kde byl krb. Dobrá navigace, pomyslel si a přešel zpátky k teplému krbu, kde se svým průzkumem zadních chodeb začal.

"Vida," řekl kdosi těsně za ním. Myslel si, že tu je sám. Rychle se otočil a spatřil za sebou malou seschlou atevi s černými, bíle prokvetlými vlasy. Seděla v jedné z těch kožených židlí s vysokým opěradlem. Byla to malá žena - na svůj věk.

"Vida," řekla znovu a zavřela knihu, kterou držela. "Vy jste Bren. Správně?"

"Vy jste..." Zaváhal v otázce titulů a politiky - když jste stáli proti atevskému vládci, dala se použít řada různých uctivých oslovení. "Vážená aiji-vdovo."

"Vážená, to tak! To řekněte hasdrawadu." Pokynula mu hubenou vrásčitou rukou. "Pojďte sem." Bez přemýšlení poslechl. Takovou sílu měl Ilisidin příkaz. Prstem ukázala na bod před svou židlí a on tam přešel a stál, zatímco si ho od hlavy k patě prohlížela bledýma žlutýma očima - podle všeho to byl rodový znak. Pod takovým pohledem se vám v hlavě vybavilo všechno, co jste udělali za posledních třicet hodin.

"Jste dost malý," řekla. Vdově se neodporovalo. Nedoporučovalo se to. "Ne v rámci svého druhu, nand'vdovo."

"Stroje, abyste nemuseli otvírat dveře. Stroje, abyste nemuseli chodit po schodech. Není divu."

"Stroje, co létají. Stroje, co létají mezi hvězdami." Možná mu připomínala Tabiniho. Náhle nechal zdvořilost za sebou. Zapomněl na uctivá oslovení a hádal se s ní. Neznal žádnou cestu zpátky. Tabini by nikdy nerespektoval ústup. A Ilisidi také ne, tím si byl jist v okamžiku, kdy spatřil, jak sevřela ústa a v očích, v Tabiniho očích, jí zajiskřilo.

"A nám dáváte tolik, co vyhovuje našim zpátečnickým zvyklostem." Přímé a jasné odseknutí, skutečně. Uklonil se.

"Pokud si vzpomínám, Válku jste vyhráli vy."

"Skutečně!" Ty žluté, bledé oči byly rychlé a vrásky kolem jejich úst prozrazovaly rozhodnost. Ona vystřelila první. On opětoval palbu.

"I Tabini-aiji tvrdí, že je to pochybné. Hádáme se o to."

"Sedněte si!" V určitém slova smyslu to byl pokrok. Uklonil se a přitáhl si nejbližší stoličku. Domníval se, že židle by jeho konverzaci se starou dámou neprospěla.

"Umírám," vyštěkla Ilisidi. "Víte to?"

"Každý umírá, nand'vdovo. To vím." Pořád byl v zajetí jejich krutých, chladných, žlutých očí. Ústa aiji-vdovy se v koutcích stáhla. "Nestoudné mládě."

"Uctivé, nand'vdovo, k té, která přežila." Kolem koutků očí se objevily vrásky. Přísná, hranatá brada se zdvihla. "Laciná filozofie."

"Ne pro vaše nepřátele, nand'vdovo."

"Jak se daří mému vnukovi?"

Skoro ho zaskočila. Skoro. "Tak dobře, jak si jen zaslouží, nand'vdovo."

"A jak dobře si zaslouží?" Sevřela do kostnaté ruky hůl, která stála opřená o židli, a jednou, dvakrát, třikrát udeřila okovaným koncem o zem.

"K čertu s tebou!" vykřikla, na nikoho konkrétního. "Kde je ten čaj?" Konverzace evidentně skončila. Bren byl rád, že to byl služebník, kdo teď překročil hranice trpělivosti své paní.

"Promiňte, že jsem obtěžoval," začal a pokusil se vstát.

Hůl udeřila o kameny. Otočila se opět k němu. "Sednout!"

"Velice se vdově omlouvám, ale mám..." Naléhavou schůzku, chtěl říct, ale neudělal to. Tady bylo lhaní nemožné.

Buch! udělala hůl. Buch!

"Zatracení povaleči! Cenedi! Čaj!"

Je vůbec při smyslech? ptal se Bren sám sebe. Sedl si. Nevěděl, co může dělat jiného, ale sedl si. Nebyl si ani jistý, že tu nějakí sluhové jsou, nebo že aiji-vdova skutečně chtěla čaj předtím, než se o něm zmínila, ale její personál pravděpodobně věděl, co má dělat. Staří sluhové, řekla Jago. Nebezpeční, naznačil Baniči.

Buch! Buch! "Cenedi! Slyšíš mě?"

Brena by nepřekvapilo, kdyby se ukázalo, že dotýčný Cenedi je už dvacet let po smrti. Seděl na stoličce, ztuhlý jako dítě, rukama objímal kolena a byl připravený chránit si hlavu a ramena, kdyby Ilisidi náhodou obrátila hůl proti němu. Ale k jeho úlevě se někdo objevil, ateviský sluha, kterého na první pohled pokládal za Baničiho, ale ten to zjevně nebyl. Černá uniforma byla stejná. Ale jeho tvář byla zbrzděná časem a ve vlasech měl šedé prameny.

"Dva šálky," vyštěkla Ilisidi.

"Jistě, nand'vdovo," řekl sluha. Zřejmě Cenedi, pomyslel si Bren. Nechtěl žádný čaj, měl přece snídani o čtyřech chodech. Hrozně toužil utéct z Ilisidiny společnosti, pryč od jejích útočných otázek, než řekne nebo udělá něco, co způsobí Baničimu potíže, ať už je teď kdekoli. Nebo Tabinimu. Jestli Tabiniho babička opravdu umírala, jak tvrdila... pak už možná neměla důvod mít trpělivost se světem, který, jak říkala, nedělal dobře, když ji přehlížel. Mohla by to být nebezpečná a rozzlobená žena. Ale čajový servis obvykle sestával ze šesti šálků a Cenedi dal jeden do ruky vdově a další nabídl jemu. Zjevně se očekávalo, že ho vypije; a na okamžik mu problesklo hlavou, co moudří dospělí ateviové říkají každému batoleti: nic si neber, ničeho se nedotýkej, nikdy nemluv s cizinci - Ilisidi se napila a zaměřila na něj svůj neproniknutelný pohled. Bavila se, to bylo jisté. Možná ho pokládala za blázna, protože nepoložil šálek a neutekl k Baničimu pro radu nebo protože se tady hádá s ženou, které se nemálo ateviů obává, a není to kvůli jejímu šílenství. Ustrkl ze šálku. Neměl jinou možnost kromě panického úprku, a to žádný paidhi nikdy nemohl. Díval se Ilisidi do očí, a když neucítil v šálku ani v čaji nic divného, napil se podruhé. Když pila Ilisidi, kolem jejich víček se svírala síť vrásek. Ústa měla zakrytá rukou a šálkem, a když šálek poklesl, síť se uvolnila a zbyla pouze nerealizovaná mapa jejich roků a úmyslů, bludiště čar na černé kůži ozářené plamenem.

"Takže jaké neřesti má paidhi ve svém volném čase? Hazard? Sex se služebnictvem?"

"K práci paidhiho patří být obezřetný."

"A dodržovat celibát?" Nebyla to zdvořilá otázka. Obával se, že nebyla ani zdvořile míněná. "Cesta na Mosfeiru je snadná, nand'vdovo. Když mám čas letět domů, letím. Naposledy to bylo..." Nechtělo se mu povídat si s Ilisidi, ale pořád to bylo lepší než být vystaven jejímu vyšetřování. "...28.madary."

"Aha." Další usrknutí čaje. Mihnulí dlouhých, štíhlých prstů. "Nepochybně příběh mnoha zvrhlostí."

"Navštívil jsem matku a bratra."

"A otce?"

To byla obtížnější otázka. "Odcizil se rodině."

"Na ostrově?"

"Jak možná aiji-vdova ví, my nepraktikujeme krevní mstu. Pouze zákon."

"Chladnokrevná cháska."

"Kdysi jsme krevní mstu provozovali také."

"Aha. A to byla další Věc, kterou jste ve své velké moudrosti shledali nemoudrou?" Měl pocit, že vnímá jádro její zášti. Nevěděl to s jistotou. Ale už předtím se pohyboval v minových polích konverzace - bylo to známé teritorium, a tak se jí podíval přímo do obličeje. "Paidhiho úkolem je poskytovat rady. Pokud aiji naši radu odmítne..."

"Tak počkáte," dokončila za něj, "na dalšího aijiho a dalšího paidhiho. Ale předpokládáte, že nakonec bude po vašem."

Nikdo mu to nikdy neřekl tak přímo. Přemýšlel, jestli to ateviové vůbec chápou, i když se domníval, že ano.

"Situace se mění, nand'vdovo."

"Styďte vám čaj." Napil se. Byl už opravdu studený - v malých šálcích stydne čaj rychle. Napadlo ho, jestli Ilisidi ví, co

ho přivedlo do Malguri. Představoval si ji jako starou ženu, která ztratila kontakt se světem, ale teď se mu to nezdálo. Dopil šálek. Také Ilisidi dopila a zahodila šálek do ohně. Roztříštil se. Bren povyskočil - otráslo to s ním, znovu se musel ptát sám sebe, jestli není Ilisidi šílená.

"Nikdy se mi ten servis nelíbil," řekla Ilisidi. Na okamžik pocítil nutkání hodit svůj šálek za jejím. Kdyby tohle řekl Tabiní, byla by to zkouška, a on by ho hodil. Ale Ilisidi neznal. To musel jednou provždy vzít v úvahu. Vstal a podal svůj šálek Cenedimu, který čekal s podnosem.

Cenedi mrštil do krbu celým tácem. Čaj zasyčel na žhavých uhlících. Krb byl posetý porcelánovými střepy. Bren se uklonil, jako by se mu právě dostalo komplimentu, a uviděl starou ženu, která umírala, seděla uprostřed všech těch nedozírně cenných starožitností a ničila to, co ji uráželo, rozbíjela věci nevyčísitelné ceny jen proto, že jí se nelíbily. Pokusil se uniknout, zamumlal "Děkuji aiji-vdově za její pozornost," a ušel dva kroky, než za ním - buch! - udeřila hůl o podlahu a on se zastavil a znovu otočil. Vázal ho ateviský zvyk - a nejistota, co všechno spadá do Cenediho povinností. Aiji-vdova byla pobavena. Šklebila se a smála tak, až se její hubené tělo otfásalo a musela položit obě ruce na hůl, aby neupadla. "Jen utíkejte," řekla. "Utíkejte, nand'paidhi. Ale kde budete v bezpečí? Víte to?" "Tady," odsekl. Při přímé výzvě se nikdy neustupovalo - ne pokud jste nebyli dítě nebo něčí služebník. "Ve vašem domě. To si myslí aiji."

Nic na to neřekla, jen se smála a šklebila a kolébala dozadu a dopředu, ukotvená k zemi jen svou holí. Po chvilce - nepříjemné chvilce - došel Bren k názoru, že je propuštěn, a tak se uklonil a vydal se pryč. Doufal, že aiji-vdova už se svými žerty skončila, a ptal se sám sebe, jestli je opravdu při smyslech, jestli Tabiní tohle věděl, a proč vlastně zničila ten čajový servis? Protože ho znečistil dotek člověka? Anebo proto, že v čaji něco bylo, něco, co teď bylo jen párou ve větru nad komínem? Žaludek se mu zvedal. Říkal si, že je to jen autosugesce. Vzpomněl si, že existují čaje, které by lidé neměli pít. Když šel po chodbě a do schodů, srdce mu bušilo jako na poplach. Přemýšlel, jestli má zkusit zvracet nebo jestli se stihne dostat do své vlastní koupelny... Aby nerozzlobil personál... Neztratil důstojnost... Což byla pěkně hloupá myšlenka, pokud byl skutečně otráven. Možná, že mu srdce bušilo jen ze strachu. Možná to ale byl nějaký stimulant, jako midarga, který mohl člověka dostat do nemocnice, pokud dostal příliš velkou dávku, a on by měl najít Baničiho nebo Jago a říct jim, co udělal a co vypil a co si teď rází cestu jeho krevním oběhem. Když došel do horní chodby, na kůži mu vyvstával perlivý pot. Možná to nebylo nic víc než strach a sugesce, ale začalo se mu ztěžka dýchat a okraje jeho zorného pole tmavly. Z chodby se stala noční můra, která zněla ozvěnou jeho kroků na dřevěné podlaže. Položil ruku na zeď, aby se narovnal, a ruka zmizela v podivné černé nicotě, kterou teď viděl po stranách. Mám velký problém, pomyslel si. Musím se dostat ke dveřím. Nesmím padnout na chodbě. Nesmím dát najevo, že na to nějak reaguju... Nedávat najevo strach, nedávat najevo nepohodlí... Dveře teď stály uprostřed černého tunelu, kymácely se a pomalu se zvětšovaly a přibližovaly. Rozmazaně zahlédl západku a vysunul ji. Dveře se otevřely a Brena oslepila záře, která vycházela z oken bílých jako roztavený kov. Zavřít dveře, pomyslel si. Zamknout. Jdu spát. Asi hned usnu. Nemůžu spát s odemčenými dveřmi. Západka zapadla. Byl si tím jistý. Postavil se proti rozzářeným oknům, odpotácel se pár kroků a potom si uvědomil, že jde špatným směrem, směrem ke světlu.

"Nadi Brene!" Otočil se, vyděšený tím hlasitým zvukem, vyděšený temnotou, která ho zahalovala ze všech stran, kolem okrajů zorného pole a teď už i uprostřed, temnotou, která natahovala paže a chytila ho a podrazila mu nohy, zatímco všechno kolem něj i uvnitř vířilo a vířilo... Potom bylo všechno bílé, bílé, a pak zase šedé a najednou byl ohnutý přes kamenný okraj a někdo ohlušujícím hlasem křičel rozkazy a přetahoval mu přes hlavu svetr. Potom ho zezadu do hlavy udeřil proud vody, studené vody, s takovou silou, že mu mozek chrstil v lebce. Nedobrovolně se nadechl vzduchu smíšeného s vodou a pokoušel se bojovat proti utopení, ale jeho ruce byly jako ve svěráku a navíc mu kdosi tlačil zezadu na krk a přidržoval ho na místě - ať to byl kdokoli, měl nějak příliš mnoho rukou. Kdyby se pokusil otočit hlavu, udusil by se. Když zůstal tak, jak byl, s hlavou v proudu, mohl dýchat mezi křečovitými záškuby vnitřností, které už nemohly nic víc vyvrhnout. Ucítil ostrou bolest v ruce. Někdo ho bodl a on krvácel nebo mu ruka otékala, a kdokoli ho držel, stále ještě ho hodlal utopit. Břichem se mu převalovaly vlny nevolnosti, cítil v krvi příliv bolesti, který nijak nesouvisel s měsíci tohoto světa. To nebyli lidé, ty věci, které ho obklopovaly a držely, a neměly ho rády - i ti nejbenevolentnější ateiové si přáli, aby se lidstvo na jejich světě nikdy neobjevilo... Kvůli Mosfeire bylo prolito tolik krve a byla to jejich vina, ale co mohli dělat jiného?

Začala mu být zima. Chlad vody pronikal hlouběji a hlouběji do jeho lebky, dokud se temnota nezačala rozplývat a on nezačal vnímat šedivý kámen a vodu ve vaně a nepocítil bolest, kterou mu působilo sevření na krku a na ruce. Kolena, kterými klečel na kameni, ho bolela. Paže měl bezvládné. A hlavu podivně lehkou. Je tohle smrt? přemýšlel. Umírám? Jestli ano, Baniči se bude zlobit.

"Zastavte vodu," řekl Baniči a najednou Bren cítil, jak je pokládán na záda, položen do něčeho, co byl pravděpodobně klín a na své prochládlé kůži ucítil přikrývku, vítanou, leč nedostačující. Na okamžik se mu opět vrátil zrak. Myslel, že ta přikrývka je žlutá, i když nevěděl, proč na tom záleží. Někdo ho zvedl jako dítě a nesl. Bren se bál, že ho ponese dolů ze schodů, které tu někde, jestli si vzpomínal dobře, musely být. Byl sice v náručí, ale vůbec se necítil bezpečně. Ruce povolily a položily ho. Výkřikl. Jeho záda a ramena dopadly na matraci a zbytek těla je vzápětí následoval. Potom ho někdo hrubě otočil na břicho, takže ležel tvář v hedvábných, hladkých kožešinách, a stáhl z něj pokrývku, boty a kalhoty, zatímco on jen ochromeně ležel. Všechno si uvědomoval, ale také si uvědomoval bolest ve spáncích, ze které se brzy vyklube velmi nepříjemná bolest celé hlavy. V rámsu, který panoval v místnosti, rozeznal Baničiho hlas, takže všechno bylo v pořádku. Bude to v pořádku, protože tam byl Baniči. Aby mu pomohl, řekl: "Vypil jsem čaj."

Kdosi ho udeřil přes ucho. "Blázne!" řekl Baniči odkudsi shora, překulil ho na záda a zakryl kožešinami. Jeho bolesti hlavy to nijak nepomohlo - ta sílila rychlostí, která ho děsila a zrychlovala mu tep. Pomyslel na mrtvici, aneurysma nebo hrozící infarkt. Jen ucho, přes které ho Baniči udeřil, bylo horké a napůl necitlivé. Baniči ho chytil za ruku a vbodl do ní jehlu - bolelo to, ale zdaleka ne tolik jako hlava. Potom chtěl jen tak ležet, ponořený do kůží mrtvých zvířat, a dýchat.

Naslouchal vlastnímu tepu, pečlivě dávkoval dech, nacházel údolí úlevy mezi vlnami bolesti a v nich žil, zatímco oči mu slzely z denního světla a on si přál, aby dokázal požádat Baničiho, aby zatáhl závěsy.

"Tohle není Šejidan!" křičel Baniči. "Tady se věci nedodávají v plastických pytlíčcích!" To věděl. Nebyl přece hlupák. Vzpomínal si, kde je, i když netušil, jak s tím souvisí plastické pytlíčky. Bolest hlavy se vystupňovala tak, že si myslel, že ho zabije, a nepřál si nic víc, než aby už bylo po všem...

Jenže to jste nemohli říkat ateistům, kteří nepřemýšleli stejně jako lidé. A Baniči na něj byl už tak rozzlobený. A právem. Už podruhé v jednom týdnu ho musel zachraňovat. Pořád se ptal sám sebe, jestli se ho aiji-vdova opravdu pokusila zabít, a pokusil se Baničiho varovat, že Cenedi je vrah - byl to vrah, tím si byl jist. Vypadal jako Baniči - jistě, nebyla to moc dobrá logika, ale Bren se alespoň pokusil rozvrhnout své argumenty tak, aby ho Baniči nepokládal za naprostého pitomce.

"Byl to Cenedi?" Myslel si, že to řekl. Nebyl si jistý. Příliš ho bolela hlava. Chtěl prostě ležet v teplých kůžích a pak usnout a probudit se, teprve až bolest pomine, ale bál se spát, protože už by se taky nemusel probudit a navíc nezavolat Hanksové. Baniči přešel místnost a s někým mluvil. Bren si nebyl jistý, ale myslel, že to byla Jago. Doufal, že nebudou problémy a že na ně nikdo neútočí. Přál si, aby dokázal vnímat, co říkají. Zavřel oči. Světlo bylo příliš bolestivé. Někdo se ho ptal, jestli je v pořádku, a on si říkal, že kdyby řekl, že ne, Baniči zavolá doktory nebo tak něco, a tak kývl, jako že ano, a propadl se do temnoty. Napadlo ho, že možná Hanksové zavolal, nebo na to snad jen myslel? Nebyl si jistý.

V

Světlo bolelo. Pohyb bolel. Vlastně nebylo nic, co by Brena nebolelo, jakmile se jednou pohnul - především hlava. Vonělo tu jídlo, ale ta vůně nebyla příliš přitažlivá. Ale potom s ním znovu někdo zatřásl a Tano se nad něj naklonil, rozhodně Tano, pomyslel si Bren, i když se jeho oči nedokázaly pořádně zaostřit a světlo bolelo.

"Měl byste něco sníst, nand'paidhi."

"Bože."

"Pojďte." Tano mu začal nemilosrdně podstrkovat polštáře pod hlavu a ramena. Brena z toho rozbolela hlava a nebyl si příliš jist stavem svého žaludku. Odpočíval v nové poloze, protože se domníval, že je to z jeho strany dostatečná spolupráce s jeho katy, když uviděl ve dveřích koupelny a pokojů pro služebnictvo Alginiho, jak mluví s Jago. Mluvili velice tiše, ale jejich podivně zkreslené hlasy přesto zněly ozvěnou. Tano se vrátil s miskou polévky a trochou oplatek. "Jezte," řekl mu, a on nechtěl. Chtěl Tanovi říct, aby šel pryč, ale jeho služebníci by neodešli. Najal je Tabini a on musel dělat, co mu řekli. A navíc bílé oplatky se přece jedly, když vám nebylo dobře a nechtěli jste zvracet - vzpomněl si na Mosfeiru a na svou vlastní ložnici a na svou matku - ale byl to Tano, kdo mu držel hlavu, Tano, kdo trval na tom, že musí sníst aspoň polovinu, a tak uždíboval drobeček za drobečkem, zatímco pokoj a všechno v něm se houpalo a snažilo se vyhnout jeho pohledu - i tak dost rozmazanému. Potom znovu zavřel oči a otevřel je, až když ucítil polévku. Nechtěl ji, ale usrl, když mu Tano přiložil šálek k ústům, a spálil si pusou. Chutnala jako čaj. Chtěl hned přestat, ale Tano se mu ji stále pokoušel vnutit, říkal, že ji musí sníst, že je to jediný způsob, jak mu z těla vyplavit čaj. A tak zvedl ruce do vzduchu, vlastní rukou našmátral ucho šálku, nechal Tana, aby mu podepřel hlavu polštáři, a pil bez upuštění šálku, dokud mu jeho žaludek nesdělil, že víc už rozhodně nesnese. Vyčerpaně svíral šálek v obou rukou a nedokázal se rozhodnout, jestli má dát ruku zpátky pod příkrývku nebo jestli je lepší nechat se hřát porcelánem. Zůstanu, kde jsem, pomyslel si. Nechtěl se hýbat, nechtěl dělat vůbec nic; jen dýchat. Potom vešel dovnitř Baniči, propustil Tana a se založenýma rukama se postavil nad jeho postel.

"Jak se cítíte, nand'paidhi?"

"Hrozně hloupě," zamumlal. Vzpomínal si - pokud to nebyly halucinace - na aiji-vdovu, na hrnek čaje ležící rozbitý v krbu. A na muže, který vypadal skoro jako Baniči. A který právě stál ve dveřích.

Poskočilo mu srdce. Cenedi vstoupil, když uviděl, že se na něj Bren dívá, a postavil se na druhou stranu jeho postele.

"Rád bych se omluvil," řekl. "Profesionálně jsem selhal, nand'paidhi. Měl jsem si uvědomit, že ten čaj nemáte pít."

"Já jsem si to měl uvědomit. Už si to budu pamatovat." V puse pořád cítil chuť čaje. Hlava ho bolela, kdykoli mrkl.

Zlobil se, že Baniči pustil tohoto cizince do místnosti, a ptal se sám sebe, jestli Baniči hraje nějakou hru, které on nerozumí, a předstírá, že Cenedimu věří. Dávalo smysl mluvit zdvořile a mírně a nikoho pokud možno neurážet.

"Čaj aiji-vdovy se připravuje," řekl Baniči, "podle velmi starého místního receptu. Obsahuje silný stimulant, který vdova pokládá za zdravý, nebo aspoň za povzbuzující. Ovšem lidé, s jejich nízkou hmotností a špatnou reakcí na alkaloidy..."

"Bože."

"Ta látka je v čaji zvaném dajdi. Doporučuji vám, abyste se mu v budoucnu vyhnul."

"Kuchař se chce ujistit, že o něm nesmýšlíte ve zlém," poznamenal Cenedi z druhé strany postele. "Neměl ani tušení, že ve skupině bude člověk."

"Ujistěte ho, prosím." Hlava se mu točila. Opřel se o polštář a skoro při tom vylil půl hrnku polévky. "Nic zlého tím nemyslel. Byla to moje pitomá chyba."

"To jsou lidské způsoby," řekl Baniči. "Chce vyjádřit své přesvědčení, že to byla nehoda, nadi." Nastalo ticho. Bren věděl, že neřekl, co doufal, že řekl, i když by na to nemohl přísahat, ale prostě ho příliš bolela hlava.

"Nechci nikoho urazit," zamumlal - to byl univerzální způsob, jak se vymanit z matoucích obvinění. "Jen dobrá vůle."

Hlava ho znovu začínala bolet. Baniči zachránil polévku a postavil ji stranou. Zařinčení na stole znělo jako úder hromu.

"Aiji-vdova si přeje, aby paidhiho prohlédl její lékař," řekl Cenedi. "Mohl byste laskavě dělat svědka pro obě strany v

této záležitosti, Baniči-ji?"

"Děkuji aiji-vdově," řekl Baniči. "Ano."

"Já nepotřebuju doktora," řekl Bren. Nechtěl mít u sebe doktora aiji-vdovy. Chtěl si jen chvíli odpočinout, ležet na polštářích a nechat polévku, aby se trochu slehla. Ale na jeho přání nebral nikdo ohledy. Cenedi odešel s Jago a vrátil se se starým atevim s kufříkem plným vybavení. Ten odhrnul teplé kůže, čímž vystavil jeho kůži zimě, poslechl si jeho srdce, podíval se mu do očí, změřil mu pulz a promluvil s Baničem. Ptal se, co dostal, kolik šálků čaje vypil... "Jeden," volal Bren, ale oběť nikdo neposlouchal. Nakonec doktor přistoupil k němu a zadíval se na něj jako na exemplář ve sbírce. Zeptal se, jestli cítí v ústech zbytkovou chuť nebo jestli cítí vůni čaje. Zbytková chuť - to byl přesně ten pravý výraz. "Mléko," řekl doktor, "jedna sklenice každé tři hodiny. Teplé nebo studené."

"Studené," řekl Bren a otřásl se. Když mléko dostal, bylo teplé a chutnalo po čaji. Stěžoval si Baničimu, ale ten ho ochutnal a přísahal mu, že je v pořádku, že to má jen v ústech tu zbytkovou chuť. Až prý zmizí, bude to znamenat, že je to všechno za ním. Mezitím mu Algini, ten bez smyslu pro humor, neustále přinášel ovocnou šťávu a trval na tom, aby ji pil, až nakonec musel několikrát navštívit to, co Maigi eufemisticky označil za umývárnu. A mezitím Baniči znovu zmizel a Algini nevěděl nic o jeho poště a nemohl mu ani zařídít elektrickou přípojku... "Toto je historický monument, nand'paidhi. Pokud tomu rozumím, jakoukoli změnu v rámci těchto zdí musí odsouhlasit Památková komise. Dokonce nesmíme ani sundat obraz a na tentýž hřebík pověsit nástěnku." To neznělo moc povzbudivě. "Jakou mám šanci," zeptal se, "že by mi dovolili se někdy brzy vrátit do města?"

"Rozhodně mohu váš požadavek přednést, nand'paidhi. Musím ale říct, že to nepokládám za pravděpodobné. Ty okolnosti, kvůli kterým jste se dostal sem, nepochybně stále platí."

"Jaké okolnosti?"

"Že váš život je v ohrožení, nand'paidhi?"

"Tady to taky nevypadá zrovna bezpečně, nemyslíte?" "Upozornili jsme personál v kuchyni, aby se vždy předem zeptali, zda budete přítomen u jídla. Kuchař má vážné starosti. Ujišťuje vás, že v budoucnu bude opatrnější." Bren začal trucovat jako malý kluk. Když vycítil Alginiho frustraci, pokusil se svůj výraz zmírnit - jako kluk se ale cítil pořád. Jako kluk, kterého obklopovali, rozhodovali za něj a mluvili o něm velcí lidé s motivy příliš temnými a tajnými, než aby mu o nich řekli. Inspirovalo ho to k tomu, aby se choval jako kluk, aby třeba poslal Alginiho pro něco komplikovaného a mohl se tak za jeho zády dostat po schodech dolů, potom ven ze dveří a po cestě do města. Ale místo toho seděl v posteli jako hodný dospělý, pokoušel se nezlobit své služebnictvo a pil to zatracené mléko - "Studené!" řekl Alginimu, protože se rozhodl, že to už dál nevydrží. A kuchař, který zřejmě o něčem takovém ještě neslyšel, mu poslal mléko s ledem.

Mléko nakonec přestalo chutnat po čaji a ovocná šťáva mu snad kolovala už i v žilách. Tak to aspoň Bren řekl Djinanovi, který to pokládal za výjimečně dobrý, originální vtíp. Bren ne. Požádal o knihy o Maidingi a četl si o hradě Malguri. V některých knihách byl vyobrazen i jeho pokoj s poznámkami o tom, ze kterého století který kus nábytku pochází. Tak například postel byla stará sedm set let. Když tady zrovna nikdo nebydlel, byl tento pokoj na trase prohlídky. Bren si představil, jak tudy procházejí turisté, děti si s bázní prohlízejí postel a průvodce vykládá o paidhim, který zemřel na hradě Malguri a který, jak se říká, v noci chodí po chodbách, straší v kuchyni a hledá svůj šálek čaje... Ale ty knihy byly historie; historie, ke které lidé až dosud neměli přístup. To Bren věděl, protože přečetl všechno, co kdy napsali jeho předchůdci. Chtěl si udělat poznámky, vyžádat si Anály Maidingi od Tagisiho z města Maidingi, klanu Polgini a domu Carditi-Aigorany do výzkumné knihovny pro paidhie na Mosfeře... A potom si vzpomněl na to, že nemůže dostat zásuvku. A nikdo samozřejmě nesměl odstranit nějakou zatracenou historickou žárovku, aby se mohl napojit tam. Mohlo by to asi strhnout zatracené historické dráty z těch zatracených historických trámů. Solární nabíječka, pomyslel si. Přemýšlel, jestli v blízkém městě budou mít nějakou, která by byla kompatibilní s jeho počítačem, a jestli by ji mohl koupit na účet přes místní banku - Baniči by jistě mohl. A mezitím... papír a pero. Vstal a prohledal stoly ve studovně. Papír našel, ale pero ne. Zkusil najít to, kterým se podepsal do knihy hostů. Bylo pryč. K zbláznění. Zazvonil na sluhy, řekl Djinanovi, že chce ihned pero, a dostal jedno z pokojů pro služebnictvo. Přeskakovalo a dělalo kaňky, ale psalo; a Bren se zahalil do teplého pláště, natáhl si na studené nohy ponožky a potom si sedl a sepsal morbidní poznámky pro svého nástupce... Pokud, dodal nakonec pochmurně, toto budou kdy číst lidské oči, mám pod matrací pistoli. Ale koho mám zastřelit? Alginiho, který si chudák nemůže ani pověsit nástěnku? Cenediho, který zřejmě opravdu neměl ani tušení, že jeho čaj může být pro lidi smrtelný? Tabini-aiji mě sem poslal, aby mě ochránil. Zatím jsem měl ke smrti mnohem blíž díky malguriským kuchařům než šejidanským vrahům... Některé věci nenapsal, protože se bál, že někdo může prohledat jeho pokoj. Třeba jenom sluhové a jeho vlastní ostraha - a to byli zřejmě jedni a tiž ateviové. Musel se ale ptát sám sebe: Co aiji-vdova? A dvakrát se ptát, co asi Tabini myslel tou nedbale prohozenou větou: "Žije tam moje babička." Samozřejmě bylo značně nepravděpodobné, že by Tabini předvídal jeho pozvání na onen osudný čaj, ale přesto to bylo dost divné - člověk začínal být paranoidní, co se týče nehod poblíž osoby, jejíž ambice byly zavrženy hned dvakrát. Samozřejmě, nejjednodušší vysvětlení bylo, že Ilisidi prostě neměla ráda lidi. Ale co když - v přiotráveném, blouznícím mozku se mohly zrodit všelijaké myšlenky - co když ho sem Tabini neposlal kvůli němu? Co když chtěl jen dostat Baničiho a Jago do Malguri, k Ilisidi? Co když chtěl podniknout útok na ni? Hlava ho bolela, když o tom přemýšlel.

Přišel čas večere, ale chuť k jídlu se mu ještě nevrátila. Necítil se na nic formálního a řekl si jenom o misku polévky a oplatky. Polévka chutnala lépe než včera a Bren se ve svém vyhnanství, bez televize, přátel a telefonu, rozhodl, že si dá ještě jednu porci. Teď měřil čas na jídla. Neměl tu dokonce ani hodiny, a tak ho předtím počítal přecházením přes pokoj, otáčením stránek a pohybem mraků po obloze nebo loděk po rozvlněném jezeře. Přinutil se vypít obyčejný čaj a dal si sladký mléčný pudink, ve kterém byly kousky čehosi velice trpkého, ale daly se s trochou obratnosti vyndat. Jídlo bylo jeho zábavou, jeho koníčkem a přes ujištění kuchaře i jeho dobrodružstvím. Kniha otevřená vedle jeho talíře byl velice

poutavý výčet pomstychtivých duchů osob, které byly v Malguri zavražděny nebo se jim stala nějaká nehoda. Dokonce i v jezeře prý strašili duchové různých rybářů, plus jeden nešťastný pán z Malguri, který v plné zbroji skočil z útesu, aby se tak vyhnul, jak kniha psala, "ostudnému sňatku". Zajímavá myšlenka. Rozhodl se, že se na to někoho zeptá a dostane z něj všechny ty - nepochybně pikantní - detaily. Vyhodil poslední trpký kousek z pudinku a snědl poslední lžici, když dovnitř vstoupil Djinana - zřejmě aby odnesl nádoby.

"Dám si ještě šálek čaje," řekl Bren. Cítil se mnohem lépe. Djinana s velkou obřadností položil k jeho talíři malou stříbrnou skříňku na svítky.

"Co to je?" zeptal se Bren.

"To nevím, nand'paidhi. Přinesl to nadi Cenedi."

"Otevřel byste to?"

"Ale to je vdovina vlastní..." namítl Djinana.

"Nadi. Otevřel byste to?" Djinana se zamračil, zlomil pečť a rozbalil papír. Jakmile se Bren ujistil, že je to skutečně jen svítek, vzal si ho. Přemýšlel o bu-javidském poštovním úřadě a o tom, co Jago říkala o jehlách v dopisech. Tohle bylo zhruba stejně vítané.

Bylo to pozvání. Od aiji-vdovy. K předčasné snídani. Pohostinnost aijiho - jakéhokoli druhu - se dala jen těžko odmítnout. S touhle ženskou musel být pod jednou střechou. Skoro ho zabila. Kdyby pozvání odmítl, vyjádřil by tím svou víru, že nešlo o nehodu. A to by mohlo znamenat nepřátelství.

"Řekněte Baničimu, že s ním potřebuju mluvit."

"Pokusím se, nadi."

"Jak, pokusím? Kde je, nadi?"

"Myslím, že on a nadi Jago někam odjeli."

"Někam." Seznámil se už s okolím, tedy přinejmenším s historickými místy, kam se dalo jet z Malguri. Jediná místa, kam by mohli jet, bylo letiště a město u něj. "Pak tedy musím mluvit s Tanem."

"Také nevím, kde je, nand'paidhi. Myslel jsem, že odjel s vaší ostrahou."

"Tak s Alginim."

"Podívám se po něm, nand'paidhi."

"Přece by mě tu nenechali."

"Myslím, že to sotva, nand'paidhi. Ale ujišťuji vás, že Maigi a já vám jsme zcela k službám."

"Dobře. Tak co byste mi vy doporučil?" Podal Djinanovi svítek i se skříňkou.

Djinana si svítek prohlédl a srahl obočí. "To je neobvyklé," řekl. "Aiji-vdova nepřijímá mnoho návštěv."

Prima, pomyslel si Bren. Takže se chová neobvykle. Sázky se zvyšují. "Jak mám tedy odpovědět, nadi? Je to bezpečné?"

Djinana nasadil úřední, bezvýraznou tvář. "Já nemohu paidhimu nijak radit."

"A můžeme tedy najít Alginio? Hádám, že na tohle se musí odpovědět rychle."

"Raději ano. Myslím, že nand'Cenedi se rozhodl počkat..."

"Víš, že tu Baniči není."

"Nejsem si jistý, nadi." Djinana zaváhal. Ve tváři mu byly znát starosti. "Možná bych mohl Alginio najít." Djinana odběhl a Bren si nalil další šálek čaje. Musel na předvolání odpovědět tak či onak. Proti jeho vůli mu hlavou prolétla myšlenka, že aiji-vdova možná s pozváním schválně čekala, dokud nebudou Baniči a Jago mimo, ale netušil, co mohlo vytáhnout všechny jeho personál na letiště, když přece Tabini říkal, že jejich jedinou starostí je on. Opatrně stočil svítek, vrátil ho do skříňky a zavřel ji. A čekal, dokud se nevrátil Djinana a s ustaraným výrazem se neuklonil. "Nadi, já nevím..."

"...kde je Algini," doplnil Bren.

"Je mi to líto, nand'paidhi. Opravdu nevím, co říct. Nechápu to. Ptal jsem se v kuchyni a nand'Cenediho..."

"On pořád ještě čeká?"

"Ano, nand'paidhi. Řekl jsem mu, že - že chcete konzultovat protokol." Co kdyby řekl Cenedimu, že je indisponován?

To by ho mohlo zachránit - pokud ovšem někdo z personálu nedonášel vdově informace. A to bylo docela dobře možné. "Nadi Djinano. Kdyby vaše matka měla zbraň a ohrožovala mě - na čí stranu byste se postavil?"

"Já - já vás ujišťuji, nadi, že moje matka by nikdy..."

"Vy nepatříte k ostraze. Já nepatřím k vašemu man'či."

"Ne, nadi. Já pracuji pro Památkovou komisi. Jsem správce. Objektu, jestli mi rozumíte." Jestli mu kdy jeden jediný ateví říkal pravdu, uvěřil tomu ve chvíli, kdy spatřil v Djinanových očích ten výraz naprostého šoku, to hrozné váhání.

Samozřejmě, že to neřekl úplně správně, rozhodně ne tak, že by se z toho nedalo vyvléknout. Baniči by řekl: Jste součástí mých povinností, nand'paidhi. Což mohlo znamenat cokoli. Ale - správce Malguri? U Djinany člověk věděl, jak si stojí. Djinana byl striktně proti věšení nástěnek, dovozu prodlužovaček a zatloukání hřebíků do stěn Malguri. To Bren věděl - ale třeba o Baničim momentálně neměl skoro žádné informace. Baniči k němu tedy nebyl tak úplně upřímný - nebo byl jen laxní, ale to, pokud Bren věděl, nebyl jeho styl. Ledaže by se stalo něco opravdu katastrofálního. Třeba útok na samotného Tabiniho. Z té myšlenky se mu udělalo špatně. A to, krucinál-fagot, přece nepotřeboval, když si sotva znovu zvykl na jídlo. Ne, Tabini určitě nebyl v nebezpečí. Tabini měl mnohem lepší ochranku než on; měl přece celé město, které na něj dávalo pozor, zatímco jeho personál byl na letišti a jeho nechal napospas Cenedimu, který by sem klidně mohl přijít a rozmetat ho i s Djinanou na malinké kousky, kdyby nebral ohled na biiči-ji a na to, co by to udělalo s historickými koberci.

"Připravte mi pero a papír."

"A vaši vlastní skříňku na svítky, nadi?"

"Paidhi neví, kam ji jeho personál dal. Takové věci mu oni neřekají. Zkuste nějakou vhodnou skříňku. Jestli ji nenajdete, nevádí - můžeme to doručit jen tak. - A jestli se Baniči nevrátí do zítřejšího rána, půjdete se mnou vy."

"Já..." začal protestovat Djinana. Ale místo toho se uklonil. "Jsem trochu obeznámen s protokolem. Poohlédnu se po vaší skřínce. Pokud ji nenajdu, použiji nějakou zdejší. Přál by si paidhi poradit s frázemi?"

"Djinano, řekněte mi něco. Jsem opravdu děsivý? Jsem tak moc cizí? Opravdu by ze mě děti měly zlé sny?"

"Já..." Djinana se zatvářil ještě dvakrát nepohodlněji.

"Děsím snad vás, nadi? To bych nerad. Myslím, že jste poctivý muž. A takových jsem moc neviděl."

"Přeji paidhimu všechno dobré."

"Opravdu se vyznáte v protokolu. Myslíte, že mě můžete zítra dostat na tu snídani a zpátky bez toho, že bych byl otráven?"

"Prosím, nand'paidhi, já nejsem kvalifikovaný..."

"Ale jste poctivý. Jste dobrý muž. Raději byste bránil svou matku než mě. Jako člověk to pokládám za poctivé. Své matce dlužíte víc než mně. Tak jako já té své, děkuji pěkně. A v tomto ohledu, nadi, byste mohl klidně být člověkem - a já osobně to nepokládám za nic tak urážlivého."

Djinana se zmateně zamračil. "Já vašemu řečnickému obratu opravdu nerozumím, nadi."

"Kdybyste si měl vybrat mezi Malguri a svou matkou - kdyby muselo být Malguri zničeno, nebo vaše matka zemřít - co byste si vybral?"

"Smrt své matky, nadi. Zde je mé man'či."

"A zemřel byste, nadi-ji - kvůli pověsti Malguri?"

"Já nejsem nadi-ji. Jen nadi, nand'paidhi."

"Zemřel byste, nadi-ji?"

"Zemřel bych pro kameny tohoto místa. Udělal bych to, nadi-ji. Nemohl bych ho opustit."

"I my," řekl Bren, kterého přemohla podivná a nazlobená nálada, "i my lidé rozumíme starým věcem. Chápeme uchovávání kulturního dědictví. Chápeme, jak důležité jsou staré příběhy. Všechno, co víme a známe, je ve starých příbězích. Přál bych si, abychom vám mohli dát všechno, co známe, nadi, a abyste vy mohli udělat totéž a abychom mohli jednoho dne spolu letět na měsíc, než budeme příliš staří."

"Na měsíc!" řekl Djinana s úzkostlivým, nejistým smíchem. "A co bychom tam dělali?"

"Na měsíc nebo na starou stanici. To je vaše dědictví, nadi-ji. Mělo by být." Paidhi zjistil, že je velice rozzlobený a že říká věci, které si schovával pro jediného muže, pro Tabiniho, věci, které se neodvážil přednést v žádné radě, protože tam byli takoví, kteří lidi podezřívají; cokoli, co řekl a udělal, brali jako pokus o oklamání a podvedení ateviů a jejich zájmů. A tak řekl pravdu ateviskému správci a sluhovi. Zlobil se na Baničiho, který se zřejmě - a oprávněně - zlobil na něj. Ale paidhi viděl, jak mu věci prokluzují mezi prsty a ateviové, kterým věřil, se mu vzdalují a ve chvíli skutečné krize, kterou mohli předvídat, před ním zatajují informace. Djinanu zmátl, to bylo jisté. Ten jen donesl moučnick, a protože nenašel jeho skříňku na svitky, přinesl mu jednu zdejší, prastarou, spolu s perem, papírem a pečeticím voskem. Bren svým nejlepším písmem napsal: Přijímám nejmilostivější pozvání aiji-vdovy na snídani v první hodinu, já, paidhi-aiji Bren Cameron, s nehlubší úctou... Bylo to ve správné formě - místy trochu napjaté, ale ne moc. A předpokládal, že svou vlastní poštu vdova cenzurovat nebude. Celý text nechal projít přes Djinanův nepochybně neomylný smysl pro protokol a potom ho zapečetil vlastním prstenem a poslal Djinanu, aby ho předal Cenedimu. Toho už asi čekání dost zlobilo. A potom, zatímco zdvořilostí obstarával Djinana, Bren sestavil další dopis, tentokrát pro Tabiniho.

Necítím se nejlépe, aiji-ma. Vím, že ve Městě musí být povinnosti, které si mě žádají, a také několik záležitostí neodkladných. Doufám, že Váš personál mi zajistí potřebné informace, protože bych jen velmi nerad ztratil přehled o současných událostech. Jak možná víte, v Malguri nejsou počítače a zdá se, že i pouhá telefonní přípojka je mimo diskusi. Prosím, přijměte mé přání příznivých dnů a šťastných výsledků. Baji-naji nechť jsou vám nakloněny. Paidhi-aiji Bren Cameron s hlubokou úctou a oddaností Asociaci a Tabini-aijimu, ať stráví ve svém úřadu ještě mnoho let, dne... Tady musel přestat a spočítat si na prstech, co je dnes za den. Předpokládal, že jeden den ztratil. Nebo dva. To ho zmátl - nakonec se rozhodl, že to byl jen jeden a napsal datum podle toho. Dopis zapečetil pouze stužkou, tak, aby vosk spočíval přímo na papíru. Tenhle dopis měl Baniči odnést při své příští cestě na letiště a dát ho, teoreticky, na poštu. Pro případ, že by se tak nestalo, začal psát ještě kopii. Djinana se vrátil a ohlásil, že svitek doručil. Zeptal se, zda si paidhi bude ještě přát ohřívátko na vosk. "Chci ještě něco napsat," odpověděl. "Potom to zhasnu a budu si ještě chvíli čist, děkuji moc, nadi. Asi už nic potřebovat nebudu. Ten pán od vdovy už odešel?"

"Dvěře jsou zamčený na noc, nand'paidhi, správně."

"Baniči má klíč."

"To má, správně. Stejně tak nadi Jago. Ale ti s největší pravděpodobností použijí vchod kuchyní." Vchod kuchyní. Jistě, něco takového tu být muselo. Jídlo Brenovi nenosili po schodech, ale ze zadních pokojů, skrz pokoje pro služebnictvo, jeho ložnici a obývací pokoj až na stůl. "Tak to bude tedy v pořádku. Dobrou noc, nadi Djinano. Děkuji vám. Byl jste mi velice nápomocný."

"Dobrou noc, nand'paidhi." A tak Djinana odešel zpátky do svého pokoje. Bren dokončil parafrázi svého předchozího listu a připsal k němu: Pokud se vám tato zpráva dostane do rukou, a nedostal jste žádnou jinou zprávu podobného znění, podezírejte toho, kdo měl první zprávu doručit. Po otráveném šálku čaje od vdovy už nemohu důvěřovat nikomu v Malguri ani vlastnímu personálu. Dopis vložil do knihy hostů, aby ho našel další obyvatel pokoje - pokud ho ovšem on sám neodstraní. Tuto knihu bude Baniči sotva číst. A jak právě napsal, dnes v noci neměl ani zdaleka důvěru ke komukoli a čemukoli v Malguri.

Venku zazněl hrom a blesky osvětlily dešťové kapky na nočním ztemnělém okně. Na okrajích skla se mihly barevné záblesky. Bren stále ještě četl - neměl náladu na spánek, nechtělo se mu sdílet se svou postelí své morbidní myšlenky.

Když slova začala unikat jeho soustředění i jeho přijetí ateviských způsobů, díval se na obrazy. Četl o starých válkách. O zradách. O otravách.

Zaduněl hrom a dovnitř vstoupil Baniči. Zastavil se u ohně. Na jeho černé, stříbrem lemované uniformě se třpytily kapky deště a vypadal, že není potěšen. "Nadi Brene, přál bych si, abyste se poradil, než se rozhodnete." Ticho viselo ve vzduchu. Bren se beze slova, bez hnutí brvou podíval na Baničiho a chtělo se mu říct: Nadi, přál bych si, abyste se vy poradil, než odejdete. Ale Baniči, pokud věděl, dokázal uhodnout, co si myslí. Tím pádem bylo na něm, aby uhádl, co si myslí Baniči nebo kde je Jago nebo proč jsou takzvaní sluhové, kteří s ním přijeli z města, pryč nebo nedostupní. A možná, že neměl právo zlobit se, možná, že Baniči jel na letiště nebo kam naprosto právem, za úkolem tak tajným, že mu o tom nesměl říct, ale, sakra, byl rozzlobený; byla to taková zvláštní, bodavá zloba, a když tam Baniči tak stál, měnila se v pocit ublíženosti. Vlastně ani nevěděl, že se cítí tak ublížený, zcela neprofesionálně, pitomě a lidsky. Ublíženost začínala u Tabiniho a pokračovala na další dva atevie, o kterých si myslel, že jim rozumí. Asi to souviselo s tím, jak se mu vnitřnosti pravidelně obracely naruby. Minerální rovnováha. Vitaminy. Nezvyklá jídla, která člověku mohla živiny odebrat místo dodat nebo chemicky navázat to, co potřeboval... Napadala ho řada absolutně přijatelných výmluv pro vypočítavě sebedestruktivní chování. Půlka těch výmluv se týkala jídla, druhá půlka, zatraceně, toho, že díky struktuře svého mozku nebo své kultuře toužil mít rád aspoň jednoho z těch tvorů, kterým pomáhal a zasvětil jim celý život. "Já vlastně paidhi být nemusím," řekl nakonec, protože Baniči zarytě mlčel. "Nemusím přece opustit vlastní rodinu a své lidi a žít někde, kde u devíti desetin populace nejsem vítaný host."

"A jak vás tedy vybírají?" zeptal se Baniči.

"To se studuje. Specializujete se na to. A když jste nejlepší ze všech a starý paidhi odejde, převezmete to po něm. Tak to je. Musí se to dělat, aby byl mír."

"Takže vy jste ve svém oboru nejlepší."

"Snažím se být," odsekl. "Snažím se, Baniči. Ale zjevně jsem něco udělal nevhod. Možná jsem urazil aiji-vdovu. Možná jsem se dostal do nebezpečné situace. Já nevím. To je přiznání k selhání, Baniči. Já nevím. Ale vy jste tu nebyl; nemohl jsem se vás tedy zeptat. Jago tu také nebyla. Alginio jsem nemohl sehnat. Tano nebyl ve službě. Tak jsem se zeptal Djinany, ale ten zase nevěděl, co byste mi řekl vy. Tedy, kdybyste tu byl."

Baniči se zakabonil.

"Kde jste byl, Baniči? Nebo se radši nemám ptát? Kdybyste mi hodlal odpovědět, především byste mi řekl, že odjíždíte. A kdybyste nechtěl, abych si dělal starosti, nenechal byste mi tu důkazy a neodmítal moje oprávněné otázky. Vždyť se na vás spoléhám, že mě budete chránit, když už mi Dohoda zakazuje, abych se chránil sám." Baniči nic neřekl ani se nepohnul. Po chvíli sundal loket z krbové římsy a vydal se směrem k ložnici. Bren s klapnutím zavřel knihu. Baniči sebou trhl a ohlédl se, aspoň tohle potěšení mu dopřál. Musel mít pořádně napjaté nervy.

"Kde je Jago?" zeptal se Bren.

"Venku. Také odmítá vaše oprávněné otázky."

"Baniči, k sakru!" Vstal, ale moc mu to nepomohlo - i na tu dálku musel do Baničiho obličeje vzhlížet. "Jestli jsem snad zatčený a uvězněný - tak mi to řekněte. A kde je moje pošta? Copak do Maidingi nelétají normální letadla? Mně to tam připadalo jako letiště."

"Létá se tam ze Šejidanu, jednou týdně. Většina země, nadi, žije jiným tempem. Uklidněte se. Užijte si jezera. Užijte si pomalejšího tempa."

"Pomalejšího tempa? Já chci solární nabíječku, Baniči. Chci si zavolat. Netvrďte mi, že tady není ani telefon."

"Abych pravdu řekl, ne, není tady ani telefon. Tohle je historický monument. Dráty by znehodnotily..."

"Co to vedení pod zemí, Baniči? Ty trubky na stropě? Tady je přece drátů spousta."

"Ale ne telefonních."

"Je tu plyn. Je tu světlo. Tak proč tu nejsou zásuvky? Proč někdo nemůže zajít do města do železářství a sehnat mi zatracenou přípojku a šroubovací zástrčku? Obejdu se i bez lustru. Nijak neznesvřím vaše historické zdi."

"V Maidingi žádné železářství není. Je to velmi malé město, nadi Brene."

"Bože." Začala ho ostře bolet hlava. Krevní tlak mu začal stoupat a točila se mu hlava. Teplo, světlo a zvuky ohně se mu míchaly dohromady. Musel se chytit římsy, aby neupadl. "Baniči, proč Tabini tohle dělá?"

"A co, nadi? Já si nemyslím, že by aiji-ji měl cokoli společného se železářstvím v Maidingi."

Brena to nepobavilo. Opřel se o kameny, založil si ruce a rozzlobeně se zadíval na Baničiho, rozhodnutý dopátrat se konce - tak či onak. "Však vy víte co. Bylo by mi lépe, kdybych si mohl myslet, že je to tak normální. Rozhodně mi nepomůže, když se budu strachovat, že je to něčím, co jsem provedl, nebo kvůli nějakému problému, který jsem Tabinimu způsobil - já ho mám rád, Baniči. Nechci nijak ublížit jemu, vám ani Jago. To je mé man'či. Lidé už jsou takoví. My máme nelogické loajální vztahy k lidem, které máme rádi, Baniči, a vy už zacházíte daleko za hranice mé zdvořilosti." "Zjevně."

"A já vás mám, ať mě čert vezme, stejně rád. Nemůžete to setřást, nemůžete nám zakázat mít vás rádi, protože to nesouhlasí s vašim man'či, nemůžete se nás ani zbavit, když vás máme rádi, ne, Baniči, vy jste se mnou, tak se s tím musíme co nejlíp vyrovnat." Termín mít rád neměl v jazyce ateviů přesný ekvivalent. Slovo, kterého Bren použil, se používalo k označení preference zeleného salátu nebo ledových nápojů. Ale milovat by bylo horší. To by mu Baniči nikdy neodpustil. Baniči rozšířil nosní dirky, jednou, dvakrát. Potom řekl v mosfei se silným přízvukem: "Co jste tím myslel? Co to povídáte, nand'paidhi?"

"Mluvil jsem o citu, který chovám ke své matce, ke svému bratrovi a ke své práci; k Tabinimu a k vám a k Jago."

Opouštěl ho dech. I sebekontrola. Pustil ven všechno. "Baniči, ušel bych tisíc mil, abyste mi řekl jedno laskavé slovo. Dal bych vám svou poslední košili, kdybyste ji potřeboval; klidně bych vás těch tisíc mil odnesl na zádech, kdyby to bylo potřeba. Co mi na to řeknete? Že jsem blázen?"

Baniči znovu rozšířil nosní dírky. "To by pro vás bylo dost obtížné."

"To je mít rád ateveie taky." Vyletělo to z něj dřív, než se stihl zarazit. "Baji-naji. To je prostě moje štěstí."

"Nežertujte."

"Já nežertuju. Bože, já nežertuju. My musíme mít někoho rádi, nemůžeme bez toho existovat, to bychom umřeli, Baniči, to bychom prostě umřeli. A tak si sjednáváme schůzky s babičkami, pijeme čaj, který nám nabídne cizinec a už ani nežádáme o pomoc, Baniči, k čemu to všechno vlastně je, když ani nechápete, co potřebujeme?"

"Říkáte, že když neuhodnu, co máte rád, zničíte mou reputaci. Je to tak?" Bolest hlavy se už nedala vydržet. Zrak se mu zamžil. "Mít rád, mít rád, mít rád - vykašlete se na to zatracené slovo, Baniči. Každý den překračuju příkop. A vy to nedokážete ani jednou? Ani jedinkrát nemůžete přejít tam, kde jsem já, Baniči, a pochopit, co si myslím? Jste chytrý. Vím, že je těžké vás zmást. Sledujte, Baniči, řetěz mých myšlenek."

"Já nejsem žádný zatracený dezert!"

"Baniči-ji." Bolest se vystupňovala na maximum a setrvala v hlavě. Jakmile jednou věděl, že má své hranice, dala se i snést. Položil ruku na kámen. Nahmatal jeho strukturu, hedvábný, starý prach, kámen zahřátý ohněm, vylomený ze země a zabudovaný do téhle budovy dávno předtím, než lidé opustili svůj svět. Dávno předtím, než se z nich stali ztracené, zoufalé bytosti. Dal se dohromady - vzpomněl si, že je paidhi, prostředník. Vzpomněl si, že si tuhle kariéru vybral s vědomím, že ho nečeká žádná odměna. Že věřil, že ateviové samozřejmě musí mít city a že jakmile najde správná slova, jakmile zatáhne za správné páky, jakmile najde klíč k ateviskému myšlení, vynahradí mu všechno to, čeho se vzdal. Bylo mu tehdy dvaadvacet a toho, co nevěděl, bylo daleko víc než toho, co věděl.

"Vaše chování mě znepokojuje," řekl Baniči.

"Odpusťte mi." V krku měl velký knedlík, který mu bránil v mluvení. Ale už byl mnohem klidnější. Na Baničiho se raději nedíval. To podezření a zlobu v jeho tváři si dokázal docela dobře představit. "Reagoval jsem neprofesionálně a vtíravě."

"Reagoval na co, nand'paidhi?" Volba slov ho prozradila. Skutečně ho opouštěla sebekontrola. Bolest hlavy vyvolala nevolnost - a to byl jeho žaludek pořád jako na vodě.

"Chybně jsem interpretoval vaše chování. Chyba byla na mé straně, ne na vaší. Půjdete tedy se mnou ráno na mou schůzku a budete mě chránit před mou vlastní hloupostí?"

"Jaké chování jste chybně interpretoval?" Baniči se opravdu nenechal svést na scestí. A Bren teď vůbec nebyl schopen se s ním hádat ani zůstat u chladné racionality.

"Vysvětlil jsem vám to. Ale vy jste to nepochopil. A nepochopíte." Zadíval se do tmavých koutů a vzpomněl si, jak Baniči jeho vysvětlení porozuměl. "Nebyla to hrozba, Baniči. Nikdy bych vám nevyhrožoval. Cení si vaší přítomnosti a vašich schopností. Půjdete zítra se mnou?" Vrátil se k nejprostším, nejranějším a nejméně kontroverzním slovům.

Chladným, nezatíženým citovými významy.

"Ne, nadi. Nikdo nemůže přijít ke stolu vdovy bez pozvání. Vy jste přijal."

"Vy jste byl přidělen..."

"Mé man'či je s Tabinim. Mé činy jsou jeho činy. Na tuto prostou věc snad paidhi nezapomněl." Paidhi byl rozzuřený. Podíval se na Baničiho a díval se dlouho. Dost dlouho na to, jak doufal, aby Baniči popřemýšlel o tom, jak jinak by se jeho činy daly brát jako činy Tabiniho.

"Jistě že nezapomněl. Jak bych mohl?" Baniči jeho pohled opětoval. "Ptejte se na jídlo, které vám nabídnou. A ujistěte se, že kuchař bude vědět o vaší přítomnosti." V předsíni se otevřely dveře. Baniči byl okamžitě ve střehu. Ale byla to Jago - zmoklá jako Baniči a evidentně v dobré náladě, dokud nespátřila ty dva. V tu chvíli jí z tváře zmizel jakýkoli výraz. Beze slova přešla k Brenově ložnici.

"Omluvte mě," řekl temně Baniči a vydal se za ní. Bren se zadíval na jeho záda v černé uniformě a na houpající se copánek - dva Tabiniho strážní procházející jeho ložnicí na cestě do pokojů pro služebnictvo; udeřil pěstí do kamene a nepocítil bolest, dokud neodstoupil od krbu. Pitomče, říkal si. Bylo to hloupé a nebezpečné pokoušet se Baničimu cokoli vysvětlovat: Ano, nadi, ne, nadi, jasná a prostá slova, nadi. Baniči a Jago odešli do pokojů pro služebnictvo, kde spali - každý zvlášť. On se odebral do vlastní ložnice a svlékl se. Oči přitom upíral na mrtvou, rozzlobenou potvoru na zdi. V její tváři se zračil její poslední boj. Když vlezl do postele, tvor mu pohled oplatil. Vzal si knihu, a protože byl moc rozzlobený, než aby usnul, začal číst o starých ateviských bitvách, o zradách a vraždách. O lodích duchů na jezeře a o strašidle, které v tomhle patře strašilo v přijímacím sále, o přízračné bestii, která někdy pobíhala po chodbách a čenichala, jak někoho či něco hledala. Bren byl moderní člověk. Tohle byly jen ateviské pověry. Ale když se podíval do skleněných, vyvalených očí netvora na zdi, odvrátil zrak.

Zaduněl hrom. Rázem zhasla všechna světla kromě ohně ve vedlejší místnosti. Jeho mihotavá záře nezasahovala do všech koutů ložnice a do haly nedoléhala vůbec. Řekl si, že blesk asi zasáhl transformátor. Ale teď tu zavládlo děsivé ticho narušované jen podivným vzdáleným bušením, jako srdce za zdi. Potom se v hale, až za koupelnou, ozvaly kroky a zamířily k jeho ložnici. Sklouzl z postele a klekl si na zem. "Nand'paidhi," ozval se Jagin hlas. "To jsem já, Jago." Bren vytáhl ruku zpod matrace a vylezl zpátky do postele. Seděl a díval se, jak jeho místností jako stíny procházejí sluhové a míří ven. Neviděl jejich tváře. Zableskl se kov - zřejmě Baničiho uniforma. Jeden stín zůstal. "Kdo je to?" zeptal se vyděšeně.

"Jago, nadi. Zůstanu s vámi. Běžte spát."

"To si děláte legraci!"

"S největší pravděpodobností to byl jen blesk, nand'paidhi. To, co slyšíte, je záložní generátor. Udrží v chodu ledničky v kuchyni, aspoň do rána." Bren vstal, aby si vzal župan, a uhodil se do kolena o židli. Nepříjemně to zapraskalo.

"Co chcete, nadi?"

"Svůj župan."

"Není to tohle?" Jago ho okamžitě spatřila u nohou postele a podala mu ho. Bren si připomněl, o kolik lépe vidí ateviové ve tmě, ale příliš ho neuklidnilo, že to ví. Oblékl si župan, zavázal ho a odešel do obývacího pokoje, kde nebyla situace tak překerní. Oheň v krbu osvětloval místnost a skrze okna bíle zářily blesky. Za ním do místnosti vstoupil kovově se lesknoucí stín. Oči ateviů ve tmě zářily slabým nazlátlým svitem. Pokládali za poněkud strašidelné, že lidské oči nesvítí, že lidé se mohou pohybovat v temnotě zcela nepozorováni. Noční můry jedněch o druhých čerpaly z rozdílů. Ale na světě není žádná bezpečnější společnost, říkal si. A taky si říkal, že ten výpadek proudu byl jen obyčejný blesk a že Baniči bude, až se vrátí, mokrá a promrzlá a vůbec nebude mít dobrou náladu. Ale Jago neměla noční úbor. Když zhasla světla, byla v uniformě a měla zbraň, tak jako Baniči. "Copak vy nespíte?" zeptal se jí před ohněm. Její oči na okamžik pohasly, jak mrkla, a potom zmizely úplně, když se opřela loktem o krbovou římsu. Její stín se nad ním tyčil a na její černé kůži se odrážely plameny.

"Byli jsme vzhůru," řekla. Všude kolem něj se něco dělo a nikdo mu nic nevysvětloval. I když měl župan, zamrazilo ho. Pomyslel si, jak zoufale se potřebuje vyspat - ráno ho přece čeká vdova.

"Víte jistě, že je tohle místo chráněné?" zeptal se.

"Ujišťuji vás, že ano, nadi-ji. Když je to nutné, je toto místo stále pevností."

"I když sem jezdí turisté?"

"Turisté. Ano. - Zítra přijede jedna skupina, nadi. Prosím, neznepokojujte se. Nemusí vás vidět." Cítil se stále víc a víc křehký, jak tak stál před ohněm v županu a třásl se zimou.

"Nestane se někdy, že by někdo... vyklouzl ze skupiny, tak, aby ho neviděly strážce?"

"Za něco takového je velká pokuta," řekla Jago.

"Vsadím se, že za zabití paidhiho taky," zamumlal. Jeho župan neměl kapsy. Ateviskému krejčímu jste kapsy prostě nevysvětlili. Strčil si tedy ruce do rukávů. "Aspoň tak jeden měsíční plat."

Jago si myslela, že je to vtipné. Uslyšel její smích - vzácný to zvuk. Trochu ho to uklidnilo. "Zítra mám snídat s Tabiniho babičkou," řekl. "A Baniči se na mě zlobí."

"Proč jste to pozvání přijal?"

"Já nevěděl, že to můžu odmítnout. Nevěděl jsem, jaké problémy by to mohlo způsobit..."

Jago se tiše uchechtla. "Baniči říkal, že to bylo proto, že jste si myslel, že je dezert." Bren se na chvíli ani nemohl smát. Bylo to moc smutné, příliš to hraničilo s bolestí - ale na druhou stranu, bylo to legrační - jak byl Baniči zmatený, jak se on, tak lidsky zoufale, snažil někam zaměřit svoji náklonnost. Jak Jago náhle získala nevidaný zájem o konverzaci.

"Beru to tak, že se při překladu trochu změnil význam," řekla.

"Vyjádřil jsem svou velkou úctu k němu," řekl. Bylo to chladné, odtažitě a správné. Zase před ním vyvstal celý ten problém nepřekročitelných bariér. "Respekt. Preferenci. Všechno to souvisí."

"Jak?" zeptala se Jago - byla to úplně poctivá otázka. Ateviská slova neznamenalala to, co chtěl on vyjádřit. To prostě nebylo možné a nikdy nemohlo být. Celý mozek ateviů byl odlišný, tak to říkali experti. Dynamika ateviských vztahů byla jiná... A žádný paidhi ještě nepřišel na to, jak přesně. Možná proto, že se paidhiové vždycky pokoušeli najít slova, která by vyjadřovala lidské pojmy - a potom, když na ně ateviský svět začal být moc, se sami obelhávali, že skutečně znamenají to, co si myslí. Bože, proč se rozhodla promluvit si zrovna dneska? Bylo to normální? Nebo to měl být výsledek?

"Nadi," řekl unaveně. "Kdybych to dokázal vysvětlit, chápali byste nás daleko lépe."

"Baniči ovládá mosfei. Měl byste mu to říct v mosfei."

"Ale Baniči necítí v mosfei." Bylo pozdě. On byl blázen. Zoufale se pokusil najít nějaký způsob, jak vyjádřit tak abstraktní pojmy. "Pokusil jsem se vyjádřit, že bych se k němu choval příznivě, protože on mi připadá jako příznivá osoba." Aspoň to teď bylo ve světě abstrakcí, kde vesmíru vládlo štěstí. A štěstí byl nejbližší ragiský ekvivalent boha. "Midei," řekla zjevně překvapená Jago. Tohle slovo ještě nikdy neslyšel - a takových nebylo moc, rozhodně ne těch běžně užívaných. "Dahemidei. Vy jste midedeni." To už byla tři neznámá slova za sebou. Byl moc unavený na to, aby si dělal poznámky, a ten zatracený počítač nefungoval. "Co to znamená?"

"Midedeni věří, že štěstí a přízeň přebývají v lidech. Bylo to kacířství, samozřejmě."

Samozřejmě, že ano. "Takže je to už dávno?"

"Ne, půlka Adjawaia pořád věří v něco takového - hlavně na venkově - že člověk má uzavírat Asociace s každým, koho potká."

Celá vzdálená Asociace, kde se ateviové měli rádi? Chtěl tam jít, ale zároveň se bál, že by mohl narazit na jiné odlišnosti - a ty by mohly ohrozit Dohodu.

"Vy tomu opravdu věříte?" vyptávala se Jago. A bylo to opravdu nebezpečné, to, jak se jeho myšlenky okamžitě rozběhly po téhle stopě, jak těžké bylo nacházet logické argumenty proti svůdné myšlence, že ateviové by mohli pochopit náklonnost. "Páni vši technologie si skutečně myslí, že je to tak?" Jago si zjevně myslela, že něco takového se neslučuje s vysokou inteligencí. A on se musel ptát sám sebe, jak bylo jeho zvykem coby paidhiho, jestli lidem jejich vlastní slepota zabraňuje vidět primitivní podstatu takových pout. Potom to s ním trhlo na druhou stranu, zpátky do víry, že lidé mají skutečně pravdu.

"Tak nějak," řekl. Experti říkali, že ateviové nejsou schopní myslet mimo hierarchickou strukturu. A Jago říkala, že jsou? Srdce mu bušilo. Rozum ho nabádal, aby se držel zpátky, aby tomu nevěřil, že někde je tam určitě rozpor. "Takže vy můžete cítit pouto k někomu, pro koho nemáte man ,či."

"Nadi Brene - vy mi děláte sexuální návrh?"

Zůstal stát jako opařený. "Já... Ne, Jago-ji."

"Jen mě to napadlo."

"Omluvte mé nevhodné chování."

"Vy omluvte můj omyl. A na co jste se tedy ptal?"

"Já..." Teď už svou objektivitu zpátky nezíská. Možná ani nikdy nemohl. "Já bych si chtěl přečíst něco o midedeni. Můžete mi sehnat nějakou knihu?"

"Určitě. Ale pochybuji, že bude tady. V malgurické knihovně je spíš místní historie. Všichni midedeni žili na východě." "Jestli to bude možné, chtěl bych si tu knihu nechat."

"To nepochybně zařídíme. V nejhorším případě mám jednu knihu já sama, ale ta je v Šejidanu." vězel v tom až po uši. Teď někdo určitě Tabinimu nahlásí, že všichni lidé jsou příslušníky nějakého vymřelého kacífského spolku, se kterým je pravděpodobně nepoutalo vůbec nic.

"Ono to asi nebude nic znamenat," řekl v chabém pokusu trochu to urovnat. "Že by to odpovídalo přesně, to je prostě příliš nepravděpodobné." Jago měla mozek. Rychlý mozek; a tak Bren zariskoval něco, co by si normálně dovolil říct jen Tabinimu. "Nejzrádnější bývají ty očividné podobnosti. Chceme jim věřit."

"V Šejidanu jsme alespoň zdvořilí. Nestřelíme lidi kvůli filozofickým rozdílům. Já bych takovou smlouvu nepřijala." Bůh mu pomáhej, to měl být vtip? To už je za tenhle večer druhý. "Taky si myslím."

"Doufám, že jsem vás neurazila, nadi."

"Taky vás mám rád." V jazyce atevíů to znělo legračně. Jago se usmála, což tak často nedělala, a její střízlivé oči zableskly. "Nerozumím tomu," řekla. "Uniká mi smysl, nadi." Ani nejlepší vůle na světě nedokázala překlénout tuhle mezeru. Podíval se na ni a pocítil izolaci. Takhle se necítil od prvního týdnu, který strávil na pevnině - od své první chyby, kterou s atevíi nevědomky udělal. "Ale vy se snažíte, Jago-ji. I Baniči se snaží. A já tak nejsem tolik..." Pro "osamělý" skutečně žádný výraz neexistoval. "Tak ojedinelý."

"Sdílíme man'či," řekla Jago, jako by přece jen něčemu porozuměla. "Man'či Tabiniho domu. Nepochybuje o nás, paidhi-ji. My vás neopustíme." Zase mimo. Ona neměla nic, nic, čím by ten logický skok udělala. Díval se na ni a ptal se sám sebe, jak je možné, že někdo tak poctivý a laskavý - vezmeme-li v úvahu, k čemu měla licenci - může tak naprosto postrádat to, co bylo nutné k vyjádření emocionální potřeby. Někde tam chybělo kolečko. A byla chyba něco usuzovat podle Adjaiwaa nebo nějaké mrtvé filozofie. Filozofie - to bylo ono: filozofie byl intelektuální koncept, ne emocionální. A když se jí oddal člověk, skončil jako prázdná, rozbolavělá slupka. A tak řekl: "Děkuji vám, nadi-ji," a přešel k oknu. Jediné, co bylo vidět venku, byly dešťové kapky na skle. Ozvala se jakási rána. Vrátila se ozvěnou, jednou, dvakrát. Tohle nebyla uvolněná okenice. To bylo někde venku, za zdí. Ozvalo se to od jihozápadu, zpoza příjezdové cesty. Všechno v domě utichlo; byl slyšet jen déšť a praskání ohně v krbu.

"Odstupte od toho okna," řekla Jago a on okamžitě poslechl. Ramenem se opíral o kamennou stěnu a srdce mu bušilo jako kladivo. Čekal, že ho tu Jago nechá a odběhne na pomoc Baničimu. V mysli mu vyvstala představa čtyř pěti vrahů, jak překonávají prastaré obranné systémy hradu. Představil si nepřátele, kteří jsou už v tomto okamžiku uvnitř. Ale Jago, jak se zdálo, jen stála a naslouchala. Nic dalšího se neozvalo. Její komunikátor zapípal - neviděl ho u ní, ale bylo samozřejmé, že ho měla; zvedla ho a zaposlouchala se do Baničeho hlasu. Mluvil v nějakém kódu. "Tano vystřelil na stín," přeložila a podívala se na něj. Proti ohni vypadala jako stín. "Nic se neděje. On nemá licenci." To znamenalo, že jeho chyba je pochopitelná. Takže Tano - a asi i Algin - nepatřili do Tabiniho domácí stráže - měli licenci na používání palných zbraní k sebeobraně, ale ne ke střelbě na veřejných prostranstvích.

"Takže to byl blesk?" zeptal se Bren. "Oni tam střílí na blesky?"

"Nervózní prsty," řekla klidně Jago a vypnula komunikátor. "Není se vůbec čeho bát, nadi-ji."

"Jak dlouho to potrvá, než zase zapnou proud?"

"Dokud se sem nedostane tým z Maidingi. Já myslím, že dřív než ráno to nebude. To se tady stává, nadi. Dělo na hradbách přitahuje blesky. Transformátor bohužel také. Je to docela časté."

Kvůli výpadku proudu třeba zruší tu snídani. Možná, že pro něj ještě existovala záchrana.

"Doporučuji vám, abyste šel spát," řekla Jago. "Já tu budu sedět a číst, dokud nepřijdou ostatní. Ráno máte schůzku."

"Mluvili jsme o man'či," řekl Bren nervózně - kdo ví, jestli kvůli bouře nebo kvůli vlastním selháním. Jeho vztah s Jago začínal být až příliš osobní - proč by si jinak myslela, že se snaží, Bůh mu pomáhej, o sex. Zamotal se na každé větě, byl emocionálně nevyrovnaný, vůbec si nebyl jistý, jaký dojem na ni udělal - a ona ten dojem určitě předá Baničimu a oba potom Tabinimu: paidhi se chová velice podivně, řeknou. Požádal Jago o ruku, pozval Djinanu na měsíc a myslí si, že Baniči je moučník.

"Opravdu?" Jago přešla od ohně zpět k němu a vzala ho za paži. "Půjďme zpátky do vaší ložnice, nand'paidhi, nebo nastydnete..." Odtáhla ho od okna; bylo to tak nečekané, že si odřel ruku. A tak s ní šel a říkal si, že kdyby o něj skutečně měla obavy, přinutila by ho přikřít se - ne, ona ho jen chtěla dostat dál od okna, ve kterém by díky ohni vrhal pěkné, dlouhé stíny. Mezi tím oknem a jezerem byly ještě hradby. Ale bála se snad toho, že do kanónu uhodí blesk?

"Běžte spát," řekla Jago, když ho doprovodila ke dveřím jeho ložnice. "Brene-ji, nebojte se. Budou zjišťovat škody.

Budeme muset zavolat do elektrárny. A samozřejmě tu pro případ výpadku proudu máme zvláštní opatření. Pouhá rutina. Možná mě uslyšíte odejít. Možná ne. O své bezpečí se nebojte."

Takže bezpečnostní vysílačkou se dalo spojit s letištěm. Bylo to vlastně samozřejmé. Ale teprve teď mu to někdo skutečně přiznal. A vyhlídky na ostrahu procházející celou noc jeho pokojem příliš pevný spánek neslibovaly. Ale přesto si sedl na postel a Jago odešla do vedlejší místnosti a nechala ho téměř potmě. Sundal si župan, zalezl pod kůžu a ležel, sledoval, jak se stíny na zdech pohybují ve slabé záři krbu a jak se bestii naproti jeho posteli lesknou skleněné oči. Prý je to naprosto bezpečné, řekl jí v myšlenkách. Neboj se. Mluvit s tím tvorem bylo vlastně naprosto rozumné - měli hodně společného. Ten tvor se narodil na této planetě. Zemřel ve vzteku, rukou atevíů, kteří se jeho zabíjením bavili. Nikomu nemuselo být nikoho líto. Nebylo to přece poslední zvíře svého druhu, tam venku jich pravděpodobně byly statisíce, a všechna stejně zuřivá a nemilosrdná jako tohle. Byla adaptována na tento svět. Neměla žádná citová pouta ke svým mláďatům nebo asociovaným. Nepotřebovala je. Příroda je vybavila hierarchickým smyslem pro

dominanci; to bylo výhodné pro přežití, to je chránilo proti zlomenému srdci. A tak to zvíře žilo, dokud ho nezabil někdo ještě horší než ono samo a nepřidělal jeho hlavu na zeď, aby tam dělala společnost hloupému člověku, který se do téhle situace nechal zatahnout - který se hnal za věděním a potom za poctou plynoucí z toho být nejlepší. S tím se za takových nocí dobře usínalo. Protože tu zatraceně jistě nic jiného nebylo, a kdyby si dovolil... Ale to právě nešlo. Paidhi si ve dvaceti šesti ateviských letech věku prostě nemohl dovolit polidštit tvory, se kterými jednal. To byla ta nejhorší past. Museli s tím bojovat všichni jeho předchůdci. To věděl - teoreticky. Dařilo se mu to docela dobře, když byl jen hodinu letu od Mosfeiry. Když jeho pošta docházela pravidelně dvakrát týdně. Když... Když ho ani nenapadlo pochybovat, jestli ještě někdy uvidí lidskou tvář, když šlo všechno tak neuvěřitelně dobře a když byli s Tabinim tak, tak dobří přátelé. To je to slovo. Přátelé. Paidhi byl i tam neustále v pěkných potížích. I tam byl úplně slepý. Paidhi nevěděl, proč je tady, nevěděl, jak se má dostat zpátky, nedokázal z Baničiho a z Jago prostě dostat tu emocionální satisfakci, kterou mu poskytoval Tabini. Ten se s ním smál, vtipkoval s ním i během jejich posledního setkání. Vzpomněl si na střílení do melounů. Na Tabiniho, jak ho plácá po zádech - ale jen jemně, protože lidská páteř se snadno zlomila - a říkal mu, že má opravdu talent pro zacházení se střelnou zbraní. Jak dobrý byl vlastně Tabini? Jak dobrý byl v chápání paidhiho čtvrtý atevi zastupující druhou stranu Dohody? Co když mu například jeho předchůdce prozradil, že paidhiové mají slabost pro osobní vztahy? Že čím déle je znáte, tím větší blázní se z nich stávají, tím jsou důvěřivější a tím snazší je od nich něco vyzískat? V Brenově krku vězel bolestivý knedlík, bolestivý lidský knedlík, který mu překážel při racionálním ohodnocování situace. Čas od času přemýšlel, k čemu je vlastně dobrý, jestli se vůbec může přizpůsobit. Ne každý paidhi držel svůj úřad až do konce života, jak slíbil, někdy prostě jezírko jejich rad vyschlo - třeba Wilson, ten nebyl nakonec vůbec k ničemu, začal se chovat divně a byl tak výbušný, že se v Radě začalo dokonce mluvit o tom, že bude nahrazen i přes výslovné přání Tabiniho otce, aby zůstal. První měsíc po návratu na Mosfeiru Wilson dostal svůj třetí infarkt. Bren se s ním občas setkal, ale on se neustále tvářil bezvýrazně a nikdy mu neřekl nic, co by bylo k užítu. Rada říkala, že se zhroutil. Bren se jim to snažil věřit a nemyslet na Wilsona jako na zkurvysyna. Ty poslední dva roky Valasiho vlády se s Tabinim několikrát setkal, když zaskakoval za nepřítomného Wilsona, vždycky jen na pár dní; Tabiniho předchůdce Valasi byl stejně vážný a pochmurný jako Wilson, ale Tabiniho měl Bren rád - zase to nebezpečné slovo - ale, upřímně řečeno, on na Wilsonovo zhroucení nevěřil. Takhle podivně a nepříjemně se nikdo nemohl chovat, kdyby to vůbec neměl v povaze. Wilsona rád neměl, a když se ho zeptal na jeho názor na Tabiniho, Wilson mrzutě odpověděl: "Je stejný jako ti ostatní." Wilsona rád neměl. Tabiniho rád měl. Myslel si, že Rada udělala chybu, když do úřadu dosadila Wilsona, člověka s takovými předsudky, s takovým přístupem. Dnes v noci se bál. Díval se na všechna ta léta, která může strávit v kanceláři, a na léta, která může promarnit tou bláhosťou, které říká přátelství s Tabinim, a uviděl se na Wilsonově místě - bez manželky, bez dětí a bez přátel - Barb si jednou najde na Mosfeire nějakého muže, který jí bude vyhovovat lépe: život byl příliš krátký, než aby věčně čekala na zavolání nějakého chlápka, který bez vysvětlení vpadne do jejího života a nikdy nemluví o své práci - a s obličejem, který začínal být až příliš strnulý, jako by někdo přerušil nervy, které k němu vedly. Ano, mohl rezignovat na svou funkci. Mohl se vrátit. Mohl požádat Barb o ruku. Jenže nevěděl jistě, jestli by ho chtěla. Mezi nimi nikdy nebyly žádné otázky, žádné závazky, žádné svěřování problémů, jen pohádkové víkendy v pořádných restauracích a luxusních hotelích... Nevěděl, co si Barb myslí doopravdy, nevěděl, co opravdu chce, vlastně ji vůbec neznal, jen tak, jak ji potkal, a ne jinak. To nebyla láska. To nebylo ani blízké přátelství. Když se pokoušel myslet na lidi, které nazýval přáteli, než odešel na univerzitu... Nevěděl ani, kde teď jsou, jestli odešli z města nebo zůstali. Vždyť nedokázal ani na týden předat svou práci Deanně Hankové. Proč si tedy myslel, že by jí mohl celou svou práci předat a odejít - neodvolatelně odejít od práce, na kterou se připravoval celý svůj život? Jako Wilson - sedmdesátiletý člověk, který právě viděl Valasiho zavražděného, který se právě vrátil domů, protože jeho kariéra skončila spolu s Valasim - a za celých těch třiačtyřicet let se nemohl pyšnit ničím víc než pár novými zápisy ve slovníku, několika učenými články a rekordním počtem použití práva veta při hlasování o projektu dálnice Transmontane. Neměl ženu ani rodinu. Neměl nic, jen místo učitele na univerzitě a tam zase nedokázal komunikovat se studenty. Wilson nedokázal komunikovat s lidskými studenty. Až se odtud dostane, ať už to dopadne jakkoli, rozhodně napíše článek o Wilsonovi, o interakcích s atevii, o svém rozhovoru s Jago a o tom, proč Wilson se svým obličejem, vystupováním a přístupem nedokázal komunikovat se svými žáky.

Za zdí zaduněl hrom. Nadskočil a zase si lehl. Jeho srdce bilo na poplach a v uších mu zvonilo. To dělo, říkala Jago. Je to tu běžné. Ležel tam a třásl se, ať už to bylo tím zvukem nebo prostě šílenstvím té noci. Nebo proto, že už nedokázal chápat, proč je tady ani proč bu-javidský strážce jako Tano vytáhl pistoli a vystřelil, když byli venku a prohlíželi si transformátory. Když si prohlíželi transformátory zasažené bleskem, zatímco jim blesky křížovaly nad hlavami a dopadaly na ně dešťové kapky. To určitě, pomyslel si, to určitě, Jago. Vystřelil do stínů. Ale jaké stíny, Jago, Tano tam venku očekává? Stíny, co létají na pravidelných linkách... A tahle nejdokonalejší ostraha na planetě - nepočítaje v to naši - neví, kdo to je a kde jsou? To určitě, Jago.

VI

"Neklidná noc," řekla aiji-vdova nad čajem, o kterém přísahala, že je bezpečný. "Spal jste, nand'paidhi?"

"Jen trochu." Ilisidi se tiše zasmála a ukázala na dragonetu nad mlhou zahaleným, studeným jezerem. Slunce zlatě zářilo nad horami za jezerem a mlha se začínala třpytit v jeho záři. Dragoneta se stěmhlav spustila z útesu s membránovitými křídly roztaženými proti slunci a hned zase vzletla do výšky. Ve spárech něco držela. Dravec a kořist. "Jsou to škůdci," řekla Ilisidi. "Mečeity je nesnášejí, ale já zničení jejich hnízda nedovolím. Byly tu první. Co na to říká paidhi?"

"Paidhi s vámi souhlasí."

"Co, vy myslíte, že ti, co tu byli první - mají přirozené vlastnické právo?" Dvě napití čaje, jedno ukousnutí z rohlíku a Ilisidi už přešla do útoku. Buďte opatrný, řekl Baniči. Tabini řekl, že on to zvládne. Na chvíli přemýšlel. Nejprve chtěl souhlasit, potom se hádat. Nakonec řekl: "Paidhi souhlasí s tím, že řetězec života by neměl být přerušen. Ztráta hnízda by Malguri ochudila." Pohled Ilisidiných bledých očí se upíral přímo na něj, stejně neproniknutelný jako Baničeho pohled - možná, že ji rozzlobilo, jak znovu změnil téma. Ale své tvrzení nezměnila, ne tak úplně. "Jsou to lupiči," řekla. "Nenahraditelní," řekl on.

"Havět."

"Minulost potřebuje budoucnost. Budoucnost potřebuje minulost."

"Havět, říkám, ale havět, kterou jsem se rozhodla zachovat."

"Paidhi souhlasí. Jak že jim říkáte?"

"Wi'itkitiin. To je zvuk, který vydávají."

"Wi'itkitiin." Díval se, jak se další z těch tvorů, porostlý šupinami i peřím, vrhá k hladině, a ptal se sám sebe, jestli kdy něco takového existovalo na Zemi. "A nic jiného ten zvuk nevypadá?"

"Ne."

"To je dostatečný důvod, proč je uchovat." Ilisidi sevřela ústa. V jejím výrazu se objevil náznak úsměvu a potom spolkla několik soust obilnin a dala stranou několik tenkých plátků ranního steaku. Bren s ní držel krok. Říkal si, že je jistě neslušné mluvit na aiji-vdovu, když přemýšlí, a navíc by mu vystydla ta výborná snídaně. Když se divil, jak může být jídlo horké nebo vařené, Cenedi mu řekl, že ho vařili na ohni. Asi v kuchyňském krbu - jestli tedy v kuchyni nějaký krb byl. Údery, které podle Jago vydával generátor, během noci ustaly. Zřejmě ve stroji došlo palivo - nebo se možná taky porouchal. Zástupci Maidingské elektrárny přísahali na své životy i pověst, že Malguri bude mít zase proud co nejdříve - hned poté, jak říkali, co se obnoví dodávka do čtvrtiny města Maidingi, které se dnes ráno utápělo ve tmě a zimě. Hrad mezitím vydrží - na ohřívání místností a vaření jídla tu jsou krby, na osvětlování místností, do kterých nedoléhá světlo z oken, svíce. Tenhle systém byl kdysi v Malguri jediný a hlavní. Aiji-vdova nařídila podávat snídani venku, na balkoně, v chladném horském ránu - ještě štěstí, pomyslel si Bren, že jsem si ráno kvůli zimě v pokojích vzal ten teplejší kabát. Z jeho čaje stoupala v chladném vzduchu pára. Byla zima, ale příjemná - sotva si dokázal vybavit parné noci, které v tuhle roční dobu, kdy od moře přicházely bouře, sužovaly město. A s těmi svícemi a ohni, kde se spalovalo dřevo, s těmi starými kameny, v tomhle mlhavém ránu, si člověk mohl snadno představit, že se nějak přemístil v čase a že z mlhy na druhém konci jezera každou chvíli vyplují veslice s heraldickými plachtami. Další dragoneta se spustila k jezeru, kde zahlédla nějakou kořist. Její křik se z výšky donesl až k nim. "Na co myslíte, paidhi? Napadla vás nějaká moudrá, objevená myšlenka?"

"Jen tak přemýšlím o lodích. A o ohni. A o tom, že Malguri ke svému přežití vlastně nic zvenčí nepotřebuje."

Aiji-vdova našpulila rty a podepřela si bradu. "Aei, když tu je tak stovka lidí, kteří perou, nosí dřevo a vyrábějí svíce, tak přežije. Dalšíh pět set, aby orali, pečovali a lovíli, aby nakrmili pradelny, dřevorubce a svíčkaře a sami sebe a ano, pak jsme tu soběstační. Tedy když nepočítám kováře a tkalce, aby nás zásobovali, a jezdce a dělostřelce, aby nás chránili před Neasociovanými, co nechtějí odvést svůj díl práce a raději by získali kořist od těch ostatních. Malguri mělo elektrické osvětlení ještě před vaším příchodem, nadi, to vás ujišťuji." Usrkla čaj, postavila šálek na talířek a mávla ubrouskem na Cenediho, který stál ve dveřích a celou snídani řídil. Bren si myslel, že snídaně skončila. Chtěl vstát, ale Ilisidi ukázala na schody na terasu. "Pojďte."

Ted' byl v pasti. "Velice se vdově omlouvám. Má ostraha mi výslovně zakázala, abych..."

"Zakázala vám? Neslýchané. Nebo je snad můj vnuk poštvat proti mně?"

"To jistě ne, ujišťuji vás s nejvyšší zdvořilostí. Mluvil velmi pochvalně..."

"Tak ať vaše strážce použijí tu svoji slavnou duchaplnost." Odstrčila židli. Cenedi k ní hned přiskočil a podal jí hůlku.

"Pojďte, jen pojdte, ukážu vám zbytek Malguri. Předvedu vám Malguri z vašich představ."

Nevěděl, co má dělat. Ona nebyla jeho nepřítel - tedy, doufal, že není, a rozhodně po něčem takovém netoužil. Vždyť ho sem Tabini, aby ho čert vzal, poslal, i když věděl, že tu je jeho babička. Baniči ho káral za to, že přijal pozvání bez jeho jistě moudré rady. Jenže teď už moc na výběr neměl - aby unikl vdovině pohostinnosti, musel by s úpěním padnout na zem a předstírat záchvat, což by chudáku kuchaři asi moc na náladě nepřidalo. Druhá možnost byla vstát od stolu, jít za tou stařenou a vidět to, co chce, aby viděl. Pripadalo mu, že ta druhá možnost míru prospěje víc. Pochyboval, že by mu Baniči poradil něco jiného. A tak následoval Ilisidi k vnějšímu okraji terasy a dolů, daleko dolů na další terasu, ze které vedly další schody na třetí terasu, a z té pak na vydlážděný dvůr. Celou dobu šli volným krokem; v čele procesí kráčel Cenedi, za ním vdova, pak Bren a vzadu čtyři členové vdoviny stráže. Bylo to dál, než čekal. Museli kvůli tomu zajít daleko do pevnosti, nejprve přes ohrazený dvůr a potom přes hlínou páchnoucí druhý dvůr. Tehdy začal Bren mít vážné pochybnosti o tom, kam vlastně míří nebo jestli bylo moudré přidat se k téhle podivné výpravě. Baniči mě zabije, pomyslel si. A Jago proti mně nechá zaznamenat Úmysl. Tedy, jestli vdovina stráž neměla podobné plány už od začátku. Baniči nemůže mít nejmenší tušení, kam jsem šel, tedy jestli ho nesleduje... I když, to by vlastně docela dobře mohl...

Něco tvrdě udeřilo do brány, která před nimi stála, a když ji Cenedi začal otvírat, ozvalo se zuřivé kvílení, jaké nikdy předtím neslyšel zblízka, leda ve hrách mačimi... Mečeity, pomyslel si vzrušeně, když uviděl, jak Cenedi a po něm vdova procházejí bránou. Ve Slovníku přibližných srovnání se to slovo překládalo jako kůň. Jenže termínem kůň se dala sotva označit ta temná hmota za bránou, která se vzpírala pokusům o přidržení na místě a potřásala hlavou se svými hrozivými kly - tomuhle se dalo říkat kůň jedině proto, že ateiové na tom jezdili, že to byl kůň podle jejich měřítka, že tenhle tvor jim pomáhal přecházet kontinenty, tahat vozy a střežit hranice. Mečeita vzpurně pohodila hlavou a obnažila zuby. Kly byly zakončeny zlatými čepičkami. Na uzdě se třpytily krůpěje vody, jak pohazovala hřívou - byla násilná, děsivá svou blízkostí a silou, s jakou smýkala těmi, kdo se ji snažili udržet. Bren se u brány zastavil, protože to pokládal

za rozumné - ale Ilisidi šla dovnitř, za Cenedim. Zbylé strážce - teď jich bylo o tři víc než předtím - kolem něj prošly také. To znamenalo, že jeho strach je nevhodný, ať už mu jeho smysly říkají cokoli, a tak Bren sebral odvahu a vešel dovnitř za posledním z nich. V té společnosti obrů se mu najednou úplně změnila perspektiva - teď byl najednou ve světě ateviů a křehká stará atevi, která se opírala o hůl vedle té příšerné potvory a natahovala k ní ruku, měla stejné obří měřítko a stejnou hroznou temnotu. Jako by se vrátil o staletí zpátky. Klidně by to mohla být nějaká aiji z období válek... Úzkostlivě pozoroval, jak mečaita sklonila svou obrovskou hlavu a něco sebrala z Ilisidiny ruky. Spolkla to a začala jí přepisováním horním rtem přejíždět po prstech, jako by chtěla ještě - hraje si, uvědomil si Bren. Její pohyby byly jemné, reagovaly na její prsty nakláněním hlavy a tak jemným dotekem, že bylo těžké uvěřit tomu, jak hrubě zacházela se služebnictvem. To asi jen pro efekt, pomyslel si. Ta potvora je domácí mazlíček. Bylo to naraženo, aby to udělalo dojem na paidhiho, pouhého hloupého člověka.

"Pojďte, poďte," řekla Ilisidi a otočila se k němu. Rukou s holí se opřela o mečaitin krk, aby neupadla, a chtěla, aby se k tomu zvířeti přiblížil on. No, ateviové na něj blafování zkoušeli už předtím - dokonce i Tabini. Ateviiové na jeho dvoře na něj lícili pasti, které ho měly zbavit důstojnosti a tím pádem i důvěryhodnosti. Tuhle hru znal. Soustředil se na svůj mírný hněv a ironii, kterou si zasluhoval, a se srdcem v kalhotách přešel k mečaitě a váhavě jí nabídl svou ruku. Čekal, že vdova by ho zadržela, kdyby mu hrozilo nějaké skutečné nebezpečí. Ale nedal do toho srdce. Byl připravený kdykoli ruku strhnout zpátky, když k němu mečaita natáhla krk - a uculkla. Bren udělal totéž. Srdce mu bilo na poplach.

"Znovu," řekla Ilisidi. "Znovu, paidhi. A nebojte se. Už nejméně rok nebo dva nikomu prsty neukousla." Bren nabral dech a natáhl ruku podruhé - tentokrát si jeden druhého uvědomovali víc. Mečaita rychle otvírala a zavírala nozdry, zřejmě mě očichává, pomyslel si Bren, ze studií věděl, že taková zvířata hodně spoléhají na čich. Mečaitina hlava byla dlouhá jako jeho ruka - od ramene až ke konečkům prstů. Obrovské tělo stínilo Brenu před sluncem. Postupně mečaita nabrala odvahu a přejela mu přes ruku svým citlivým horním rtem. Nezdálo se, že by měla nepřátelské úmysly, když mu jemně otírala prsty o své pozlacené kly. Na nose měla mečaita malý kostěný plát, holý, šedivý a hladký. Ret byl vrásčivý a mezi oběma kly se zužoval do úzkého hrotu. Zkoumala jeho prsty, zaujatě ho očichávala a mocně na něj dýchala, stříhala ušima jako prve u vdovy a zjevně jí ani nevadilo, že pro ni Bren nemá žádný pamlssek. Polechtala ho na citlivé kůži mezi prsty a ochutnala jejich špičky jazykem podobným pilníku. Neodtáhla se, místo toho začala pilně odírat celé prsty a Bren pocítil radost, strach i okouzlení. Žasl nad tím, že někde v tomhle světě existuje tvor, který je na něj tak nádherně zvědavý - který ho přijímá. Jeho podivná chuť mečaitu neurazila, jestli vdova doufala v tohle. Potom mu mečaita drcla nosem do obličeje. To Bren nečekal. Zvedl ruce, aby ji odstrčil - a najednou ležel na dlažbě a sledoval, jak se nad ním tyčí její obrovitá hmota.

"Hej," řekla Ilisidi, která držela zvíře za uzdu a stála hned u něj, "na nos jí nesahejte, nand'paidhi. Babs je to líto, že ano, Babsi? Nečekala jsi, že ti sáhne na nos, že ne, chudinko Babsi?" Bren se zvedl - hlavou sice na dlažbu nenarazil, ale zato zadkem pořádně. Oprášil se a tvrdošijně nabídl mečaitě znovu svou ruku - mezi atevii se neslušelo přiznat zahanbení. Vdova se jeho nepohodlí usmála a pak řekla, že by měl spíš jet na Nokhadě, která je relativně mírná.

"Jet... Kam, aiji-mai?"

"No přece podívat se na Malguri," prohlásila Ilisidi, jako by jeho souhlas zahrnoval všechno. Podala Cenedimu svou hůl, vykasala si sukni a udeřila Babs přes rameno. Jak Bren věděl z televize, to byl signál, aby nastavila přední nohu. Další muž pomohl Ilisidi spojenými rukama a Babs se znovu ladně zvedla. Ilisidi se zručně vyhoupla do sedla. Ilisidi na své mečaitě se teď tyčila vysoko nad Brenem. Proti nebi se rýsovali černě, netvor ze stínů a Ilisidiny zářivé bílé oči. Opravdu to vypadalo jako obrázek z násilné minulosti Malguri, jenže tenhle obraz kolem něj najednou proběhl a otočil se. Zjevně by se už chtěl zase rozběhnout. U vzdálené stáje bylo mezitím rušno. Ven vycházely další mečaity spolu se sluhy. Z místa, kde stál Bren, byly stejně vysoké a zlověstné jako zblízka. Byla tam jedna pro každou osobu v Ilisidině družině. I pro něj samotného.

"Promiňte mi," začal, když Cenedi vydal signál, aby jednu přivedli k němu. "To bude nedorozumění. Já neumím jezdit. Prosím, vzpomeňte si, že jsem sem byl vyslán pro své bezpečí, a to i přes problémy, které má nepřítomnost u důležitých dvorních záležitostech může způsobit - ani jsem o tomhle nemluvil se svou vlastní ostrahou, jejíž reputace..." V tu chvíli mu zorné pole vyplnila Nokhada, živá hora mezi ním a kamennou zdí Malguri.

"Nechte ji, ať vás očichá," řekl Cenedi, který držel hlavní provaz. "Hlavně jí netlačte na nos. Ta reakce je naprosto podvědomá. Má na klech čepičky, ale přesto - může ublížit." Mečaita natáhla krk. Nejdřív líně očichala jeho ruku a potom, už s větším zájmem, šaty. Nakonec mu olízla tvář a krk. Bren ustoupil - trochu pozdě - z cesty její hlavě; tupý kel ho udeřil do čelisti, až se mu před očima udělaly hvězdičky. Cenedi zvíře podržel a sluhové, nedbajíc Brenových protestů, se připravili pomoci mu do sedla tak jako předtím Ilisidi. "Dejte sem, prosím, nohu, nand'paidhi, všechno je v naprostém pořádku."

"Já na tom přece, krucinál, nemůžu jet, vždyť ani nevím jak!"

"Ale to je v pořádku," řekl Cenedi. "Držte se prostě sedlových kruhů. Otěže nechte být. Bude následovat Babs."

"Kam?" zeptal se přímo. "Kam jedeme?"

"Jen tak ven a zpátky. Ujišťuji vás, že budete v bezpečí, nand'paidhi. Je to úplně v pořádku." Měl snad nazvat Cenediho lhářem, tady, na jeho území? Obklopovali ho lidé, kvůli kterým opustil bezpečí, protože se nechtěl nechat zastrašit. Cenedi přísahal, že je v bezpečí. Takže to byla jeho zodpovědnost a Baniči ho v nejhorším případě přiměje zaplatit - svým životem. Paidhi, na druhou stranu, mohl zemřít jen do určité míry. Mosfeirané by ho nahradili do hodiny poté, co by se dozvěděli, že si zlomil vaz.

"Ale na vaši zodpovědnost," řekl Cenedimu a uchopil otěže. "Tabini-aiji zaznamenal Úmysl v můj prospěch. Víte, doufám, co se tu dělo včera v noci." A po těch slovech hodlal dát nohy do třmenů a nechat Cenediho, ať se stará. Rozhodně udeřil Nokhadu do ramene, aby natáhla - nebo natáhl nebo co vlastně ta potvora byla zač - přední nohu; z televize věděl, jak nasedat. Ale když Nokhada poklesla a on nemohl buď najít třmen, nebo do něj dostat nohu, sluhové

ho postrčili nahoru. Ale díky jeho malé váze ho postrčili rychleji, než měli v úmyslu, a Nokhada se zvedla právě ve chvíli, kdy dopadl do sedla. Bren přepadl na druhou stranu i přes svůj zoufalý pokus zachytit se sedla. Dopadl do rukou ostrahy, zatímco Nokhada se otočila dokolečka.

Ateviové se málokdy smáli nahlas. Ilisidi nicméně tentokrát udělala výjimku a Babs pohodila hlavou a zafřkala. Sluhové se pokusili Nokhadu uklidnit. Teď už neměl na výběr. Ani trochu. Oprášil se, požádal Cenediho o otěže a pokusil se Nokhadu podruhé přimět, aby natáhla nohu. "Musíte udeřit silněji," řekl Cenedi, a tak udeřil silněji a Nokhada si unaveně povzddechla a natáhla přední nohu. Položil nohu do třetího podruhé a Nokhada se s ním podruhé zvedla.

Tentokrát to ale čekal. Chytil se sedlových kruhů a naklonil se ve směru pohybu - dopadl našikmo a musel se naklonit, když Nokhada začala pobíhat v kruzích. "Povolte otěž, povolte otěž, nand'paidhi!" Slyšel, jak se vdova směje, až se za břicho popadá. Nechal otěž klouzat mezi palcem a ukazováčkem, zatímco se zoufale držel kruhů. Nokhada se otfřála a několikrát se otočila. "Ha!" řekla Ilisidi, když při své ponižující jízdě viděl, jak ostatní jezdci nasedají s mnohem menším cirkusem. Pokusil se srovnat si otěže. Zkoušel se s Nokhadou skamarádit tak, že ji hladil. Ta zpomalila a zdálo se, že se zajímá o jeho pravou nohu. Vyděšeně ji stáhl z dosahu.

Potom Ilisidi vykřikla, Babs kolem něj proletěla jako vítr a Nokhada to vzala jako svolení a z poslední otočky udělala skok vpřed - trhla otěžemi tak prudce, že se spálil. Kamenné průčelí budovy proletělo kolem nich, potom brána, a zatímco se snažil nabrat rovnováhu, proběhli nádvořím, obloukem a po kamenné cestě vedle schodů, která končila otevřenou bránou a slunečním světlem. Před nimi byl útes. Ilisidi na Babs zahrnula na cestu a Bren zatáhl za otěž, aby Nokhadu přiměl následovat je. Ta to vzala jako urážku a schválně se začala promenádovat na pokraji katastrofy. Před nimi nebylo nic než zamlžené jezero a prázdný vzduch.

"Netahejte tak prudce, nand'paidhi!" vykřikl kdosi těsně za ním a kolem něj se prohnal Cenedi. Přitom zavádil o Brenovu nohu a Nokhada se ocitla až na samém okraji útesu. Potřásala hlavou a kopala do vzduchu. Ilisidi se zastavila, otočila a počkala, dokud ji nedohonili. Nokhada se potila a fřkala, když zastavili těsně u Cenediho. Bren zcela souhlasil s tím, že by Nokhada měla stát a ostatní jezdci se shromáždí kolem nich. Přezil. Byl na pevně půdě hory. Nokhada se už nemohla vrhnout do jezera i s ním. Tvrdě vydobyté vítězství. "Tak co, chytil jste už dech?" zeptala se Ilisidi. "Jak se cítíte, nand'paidhi?"

"Dobře," zalhal Bren a snažil se popadnout dech. "Jezerní cesta je pro nováčka kapku příkrá," řekla Ilisidi a on si pomyslel, že je to určitě vtip. Za tím okrajem útesu přece žádná cesta nebyla. Určitě ne.

"Jsme všichni připraveni? - Palcem a ukazováčkem, nand'paidhi. Zlehka, zlehka. Ona půjde. Jen se držte." Babs se pohnula. I Nokhada se hnula, jako by byla na neviditelném provazu. Babs se rozběhla ke svahu. Nokhada chvíli počkala a potom se vydala těsně za ním. Za nimi jel Cenedi. Dva muži ale byli před Ilisidi, za okrajem skály a mimo dohled - asi kvůli bezpečnosti, i když případný ostřelovač by si asi prostě počkal na lepší cíl. "Někdo se mě pokusil zabít," řekl udýchaně Cenedimu pro případ, že mu to nikdy nikdo pořádně nevysvětlil, pro případ, že by si Cenedi myslel, že to nemyslí vážně. "V Šejidanu. Pod aijiho vlastní střechou. Bez zaznamenání Úmyslu. Já myslel, že se o tom Baniči určitě zmínil. Jako že to není jen nějaká údajná hrozba."

"Jsme si toho vědomi," řekl Cenedi. "Ten čaj byla naše největší šance." Bren pevně doufal, že je to vtip. Odplata za poznámku, kterou řekl, když nasedali. Ale Cenedi teď říkal, že celou tu dobu věděl, že je v nebezpečí - a přesto on nebo Ilisidi trvali na tom, že ho vyvedou ven a donutí ho riskovat krk na Nokhadě. Na jedné úrovni to bylo takové tabiniovské gesto, jako absolutní vzdorování jeho omezením a představám o bezpečnosti - ale i přes Cenediho ujišťování se cítil nejistě. Hlavou mu prolétla myšlenka, že jestli se v Malguri nacházejí nějakí nepřátelé nebo únosci... může s nimi právě jet. Ale Baniči ho před ničím takovým nevaroval. Baniči přivedl Cenediho do jeho ložnice. Cenedi řekl, že ví, proč jsou v Malguri, a myslel si, že může zajistit jeho bezpečnost. Nokhada náhle sklonila hlavu k zemi. Nebyl to nejšťastnější zvolený okamžik a Bren sevřel kruhy a trhl Nokhadinou hlavou, aby ji přiměl zvednout se. Nokhada se na dobu dvou úderů srdce pomalu zastavila a potom se dala sama od sebe do pohybu, stále se skloněnou hlavou a nosem u země. A stále stoupala. "Chytila stopu," řekl Cenedi. Cenediho vlastní mečaita dělala prakticky totéž, stejně jako Babs nahoře na kopci. "Na vašem místě bych se držel, nand'paidhi. Babs je vůdce."

"Jaký vůdce?" zeptal se Bren.

"Mečait-aiji," řekl Cenedi a Brenovi se náhle vybavily televizní lovy a legendární schopnost mečait stopovat ateviské uprchlíky nebo čtyřmohou zvěř. Vzpomněl si, jak mu Babs přejala přes ruku a jak ho Nokhada očichala. Najednou si uvědomil, že to není jen televize, že to není nic vymyšleného nebo přehnaného. A on tu svoji mečaitu nedokázal nijak ovládat, aby jí případně zabránil odnést ho, kamkoli by si Ilisidi přála. Babs najednou mrskla ocasem a rozběhla se šikmo přes svah, až od něj odletoval štěrk. Nokhada, Cenediho oř i ostatní se vrhli za ním, jako když střílí - Nokhada běžela bezstarostně do kopce v Babsiných stopách a nechala Cenediho a ostatní vzadu. Bren nechtěl být vepředu - a jedině, co mohl dělat, bylo držet se prstenců a nepouštět otěže. Před nimi se objevil svah z měkké země na druhé straně kopce a Ilisidi se nijak nepokoušela Babs zastavit. Babs se vydala dolů. Ach Bože, pomyslel si Bren, když si představil, jak leží na zemi v kaluži krve a ostatní mečaity přes něj přebíhají. Sklonil hlavu a sevřel kruhy vší silou - moc přece nevážím, moc přece nevážím, říkal si pořád dokola, když Nokhada vybíhala kopec - Nokhada chtěla běžet a nechtěla spadnout - Nokhada se rychle přetočila do skoku, zadní nohy zabraly, ramena se zvedla... Potom přišel pocit, že letí dopředu a jeho tělo sebou instinktivně trhlo zpátky - a potom mu zachrastily zuby, když nějak znovu vyletěl dopředu a dopadl ústy na Nokhadin krk. To už byly Nokhadiny nohy zase pod nimi a všechny čtyři dusaly v pravidelném rytmu - Babsin tmavý zadek byl před nimi a najednou Babs zakličkovala na úzké cestě doleva a doprava, jak před nimi přebíhalo něco hnědého a bílého. Nokhada běžela víc rovně a ostatní mečaity se řítily za ní jako zemětřesení. Ozval se výstřel - to byla Ilisidi. Zvíře - ať už to bylo cokoli - padlo v oblaku prachu, skutálelo se ze svahu a přitom zválelo trávu. Všichni strážní chválili zásah a Babs zastavila. Ostatní mečaity s troubením a dusáním dorazily k němu, složily uši k hlavě, fřkaly a mlely se. Bren měl škrábanec na ústech. Osušil si ho a sledoval jednoho ze strážných,

který sjel dolů k padlému zvířeti. Všichni mysleli, že to byl od Ilisidi úžasný výkon. Bren předpokládal, že asi byl. Trásl se. Ret mu nabíhal a jeho křečovitě sevřené nohy se určitě odřely o Nokhadina žebra - svaly na vnitřní straně stehů byly citlivé a trásl se. Zpotil se - a to celou honičku nedělal nic jiného, než že se držel. Zatímco aiji-vdova právě zastřelila večeři pro sebe a své služebnictvo a mečeity byly vzrušené a měly vykulené oči, zřejmě, pomyslel si Bren, kvůli tomu pachu krve a střelného prachu ve vzduchu. "Jak to snášíte, nand'paidhi?"

"Jsem stále tady, nai-ji." To znělo trochu moc jako výzva. "Ale na tom má zásluhu mečeita, ne já."

"Bolí vás něco, nand'paidhi?" Na tohle se dalo spolehnout. Byla přesně jako Tabini. Teď se teprve starala.

"Ji bolí krk a mě obličej," řekl kysele.

"Sedíte moc vepředu," řekla Ilisidi a znovu se klusem vydala do kopce, zatímco - když se Bren ohlédl přes rameno - jeden strážný nakládal mrtvé zvíře na sedlo. V televizi schopnosti těch potvor opravdu nepřeháněli. Když ve hrách mačimi ukazovali uprchlíka rozpáraného těmi kly, nebyla to nadsázka, o tom byl teď Bren přesvědčený. Nechtěl by být na zemi před těma nohama, ani se připlést do cesty těm klům - ve válce na ně tupé čepičky určitě nenasazovali.

Cenediho ujištění, že je s nimi v bezpečí, začínala být stále méně a méně důvěryhodné. Ale - otrásl se, když si vybavil, jak ho Babs očichávala, jak nasávala pach, se kterým se nikdy předtím nesetkala. Cenedi jí říkal mečeit-aiji a ona si ten pach uložila do svého zvířecího mozku a do asociativní skupinové hierarchie, kterou, jak tvrdili experti, měli nejen ateviové, ale i zvířata... Politika. Čtyřnohá politika. Na Mosfeire se tomu říkalo koloniální chování, ovšem tam studovali malá domorodá zvířata, ale nic - nic jako mečeity, nic jako tyhle lovce, kteří požírali - pokud si vzpomínal - cokoli, co dokázali vyhrabat nebo chytit. Byli to všežravci a lovili ve smečkách. Podlamovaly se mu nohy. Ruka s otěžením se mu trásla - přesvědčoval sám sebe, že je to jen z přemíry adrenalinu. Jako když na něj tenkrát vystřelili. Na takové věci prostě nebyl zvyklý. Když se něco takového stalo, nesmyslně to zahltalo všechny jeho smysly. Profesionál jako Cenedi to určitě takhle neviděl. Bren nevěděl, co je opravdu důležité, a tak vnímal všechno, co jeho smysly zachytily, jako šílenec a snažil se něco dělat, zatímco Cenediho klidná a uspořádaná mysl neviděla důvod, proč by měla něco dělat. Strážný, kterého nechali vzadu, je dohonil na cestě napříč kopcem a vzadu na sedla měl přivázané malé, krásné zvíře. Hlava se mu kymácela. Oči mělo jako ta bestie na stěně ložnice - jen ne rozzlobené, ale něžné a užaslé. Z černých, jemných nozder vytékal slabý pramínek krve. Čenich zvířete byl nádherný, stejně jako zbytek hlavy.

Dnes večer Bren rozhodně nechtěl jíst s vdovou. Taková klobása aspoň ničím nepřipomínala, že pochází z živého tvora. Bren byl raději, když měl od svého jídla odstup. Tabini tomu říkal morální vada. On tomu říkal civilizace a Tabini tomu říkal deziluze: Vy jíte maso mimo sezónu, řekl by. Jíte ho, když není jeho čas, prodáváte maso kvůli zisku. Jíte tvory, kteří nikdy nepoznali svobodu: a tomu říkáte civilizace!

Nedokázal proti tomu najít žádný argument. Následoval Babsin ocas, zatímco ostatní říkali, jak báječná trefa se vdově podařila, a Ilisidi řekla, že teď, když si doplnili špižirnu, si mohou zbytek vyjízďky užít. Bren jen doufal, že to znamená zpomalení: jeho stehna už byla uvolněnější, ale sedlo jim bylo stále nepohodlné, a když se pokusil najít pohodlnou pozici, omylem Nokhadu kopl a ta ponižujícím způsobem uhnula ze stezky a vydala se dolů po úbočí, než se mu ji povedlo zastavit a obrátit.

"Nand'paidhi?" zavolal shora Cenedi.

"Už jdeme," řekl Bren. On a Nokhada, to se asi dalo brát jako "my". Nokhada rozhodně vyjádřila svůj názor ušima přitisknutými k hlavě a loudavým krokem, když znovu dorazili na stezku a předhlonili zadní voj družiny, kde čekal Cenedi.

"Co se stalo?" zeptal se.

"Snažíme se to zjistit," zamumlal Bren. Ale Cenedi mu rychle vysvětlil signály: dotek nohou pro změnu směru, lehký tah na otěže, když chcete upoutat pozornost nebo potlačit vzpurnost. Nedotýkejte se čenichu a netahejte hlavu dolů. Levá noha, zatoč vpravo, pravá noha, zatoč vlevo; lehké zatažení, zrychli, silné zatažení, zpomal, člověka nekopecjte do rozkroku a mečeitu za žebra. Vypadalo to docela civilizovaně. "Kdyby chtěla skočit," řekl mu Cenedi, "udělejte to jako předtím. Vaše váha jí problémy nedělá. Jsou třmeny dostatečně krátké?"

"Obávám se, nadi, že nevím, jak to poznat."

"Kdybyste měl křeče v nohou, řekněte si."

"Nemám." Na podlamování si nestěžoval. To přikládal svému zděšení a nutnosti namáhat svaly, které běžně nepoužíval.

"Dobře," řekl Cenedi a vydal se v ostrém úhlu nahoru. Jeho mečeita pravidelně skláněla hlavu a očichávala zem, ale její dlouhé nohy stále držely krok. Zvláštní schopnost. Snažila se něco vyčmuchat na zemi, a když došli na hřeben kopce, zvedla hlavu a nasála vítr. A Cenedi ji tak jednoduše a bez námahy ovládal. Zastavil, dal signál mávnutím ruky a Ilisidi Babs na vrcholu zastavila. Nokhada taky vyrazila napříč kopcem a zařadila se na druhé místo za Babs. Sakra! pomyslel si Bren, když předběhl strážné; bál se ale zatáhnout za otěže - na to tam bylo příliš mnoho kamenů a volného šterku.

"Promiňte!" zavolal přes rameno. "Nadiin, to byl její nápad!" Strážě to rozesmálo a Nokhada se zařadila za Babsin ocas.

No, pořád lepší, než kdyby se našťvali. Mečeity měly svou vlastní hierarchii a Ilisidi, stejně jako všichni ostatní v družině, věděla, že Nokhada má následovat Babs, ohněm i vodou. Pobavila se na jeho účet. Měl poškrábaný ret a svaly ho bolely, ale aspoň nespádl a vzal ten žertík sportovně - přinejmenším se takhle naučil chovat na Tabiniho dvoře a kdysi se právě takhle naučil jednat s Tabinim. Nesměli jste prostě ustoupit před výzvou - a ateviové vždycky nováčky zkoušeli už proto, aby určili, kde je v řádu věcí jejich místo: dělali to každému, a naprosto samozřejmě, z okamžitého popudu, aby našli blázna nebo vůdce... Bren neplánoval být ani jedno z toho. Ani nechtěl ohrožovat Ilisidi, Cenediho nebo kohokoli z těch ostatních. A když si uvědomil, že se stal obětí Ilisidina žertu a dal najevo, že si to uvědomil, bylo to už jednodušší; potom mohl jet za Babsiným ocasem a vědět, že je to pro něj ta správná pozice, že mu Ilisidi přidělila mečeitu vhodnou pro vysoce postaveného návštěvníka z Tabiniho dvora. Dokonce jemu to samotnému začalo připadat legrační - ta mečeita by dohnala k šílenství jakéhokoli nezkušeného návštěvníka, především pokud by se

pokusil změnit své místo nebo se hádat s Ilisidi. Chtěla ho Ilisidi ponížít? Kdyby ano, stačilo by jí mávnout bičikem a nechat ho sledovat zkušeného skokana v tomhle terénu. Pokud by paidhi-aiji přišel pouze o svou důstojnost, mohl by mluvit o štěstí. Ale ať už spočívala Ilisidina zkouška v čemkoli, on jí zjevně prošel, protože Cenedi mu prozradil alespoň základní povely pro zatáčení, rozjezd a zastavení, což stačilo k tomu, aby to dostalo hlupáka do potíží a někoho moudřejšího zachránilo před bláznovstvím - jako to, co se stalo při výjezdu z brány, nebo ten útes; Bren byl teď přesvědčený, že nebyl tak příkrý, jak si myslel. Buď to, anebo uměla Nokhada našlapovat mnohem lépe, než vypadala. Shodit paidhiho z kopce? Klidně. Přijít o mečeitu s dobrým rodokmenem? Měla by žena, která napadla dvorního úředníka jezdeckým bičikem, nějaké skrupule proti způsobení pár škrábanců? Nebyl si úplně jistý. Ta scénka s čajovým servisem byla míněna jako určité sdělení; a on si nebyl úplně jist, jestli byla Ilisidi, co se toho čaje týkalo, tak docela nevinná - i když by se vsadil, že tak vážná reakce ji i Cenediho dost překvapila; to byla typická ateviská nerozváženost v otázkách života a smrti a bihawa, agresivní nutkání zkoušet cizince, zrazovat je a ponechávat je v nevýhodě: do té míry předpokládal, že to byla pouhá nehoda - ztráta důstojnosti obou stran, kterou je třeba napravit. Rozhodně je to třeba. A nemohl potom přijmout pozvání na snídani a odmítnout doprovodit Ilisidi na její vyjížďce. Pochopil to správně. Ať si Baniči říká, co chce, on to pochopil správně. A když tedy získal určité postavení ve vdovině družině, doufal, že si bude prostě moci užít slunce a hory - z vrcholu té hory byl prostě nádherný výhled. Jeli vysokou, rozčeřenou trávou, ve které byly žluté, jakoby potrhané květy - nejvíc kolem hřebenu. Přes jezero bylo krásně vidět na hory na druhé straně. Vzduch, který dýchal, byl plný bohaté vůně hlíny a trávy a rozšlapaných květin, naolejované kůže postroje a prašný, pižmový pach samotných mečeit. Tráva a štěrk u kořenů stromů mu připomněly, jak s Tabinim naposledy lovili v Taibenu, procházeli prašnými kopci... Jak mu Tabini ukazoval některé pokročilejší techniky lovu a stopování... Všechno se mu to jasně vybavovalo: ten den i přesná doba, jako by se venkov a město oddělily natolik, že existovaly v různých časových proudech. Kdyby do jednoho z nich vstoupil, ocitl by se tam, odkud předtím odešel, aniž by se mezitím něco stalo. Čas byl divoký a zrádný. Dnešní bláznivý hazard se nepozorovaně proměnil ve šťastný, opojný úspěch - paidhi jede tisíc nebo dva tisíce mil od Mosfeiry a užívá si výhled a vůně a zvuky, které ještě žádný člověk nezažil. Mečeity z her mačimi, jak se ukázalo, byly stejně skutečné jako prach a květiny a slunce. A nejpodivnější ze všeho mu přišlo to ticho. Nebylo to přesně vzato ticho, ale spíš naprostá absence - vůbec poprvé, pokud věděl - zvuků strojů. K jeho uším doléhalo zvuků dost - vítr, skřípění kůže a zvonění postroje a prstenců na uzdě, vrzání štěrku, šumění trávy pod kopcem - ale všude, kde kdy byl - dokonce i na Taibenu - vždycky viděl elektrické dráty nebo slyšel, i když slabě, prolétající letadla nebo projíždějící vlaky nebo prostě všeobecné hučení pracujících strojů - a nikdy si to neuvědomoval, dokud nepřišel sem, kde slyšet nebyly. Pod nimi byly mrňavé hradby Malguri - jen málo ateviů je asi kdy smělo takhle vidět. Nebyla tu žádná silnice, žádná železnice, žádná stopa po osídlení nikde na kopcích ani na břehu jezera - jenom ty stěny. Čas znovu poskočil. Bren si představil prapory z her mačimi nadouvané větrem, setkání zrádců a spiklenců v kopcích, pevnosti, kterým bylo souzeno být přepadeny - plány, jak dostat pána ven nebo vrahy dovnitř, jak používat jednotlivce místo armád... Tím se šetřily životy, šetřily se zdroje, šetřila se i země před dalšími nešváry. A vždycky v takových hrách byl sluha planoucí starou záští, věrný vrah s nejasným man'či a něco, co měl aiji na větrném hřebenu nebo aiji v pevnosti vědět, ale nevěděl. Člověk přímo slyšel prapory nadouvající se ve větru, chřestění brnění... Ateviskou civilizaci, ateviskou historii, která teď přežívala jen v mačimi, v televizi - zatímco lidská historie nepřežívala vůbec. Na vjemech bylo něco nečekaně svůdného... Od jasné krve na kořisti po její bílý a hnědý kožich, od hromadky trusu po vůni rostlin, pach rozdrčené trávy a líné stříhání uší mečeit. Tohle prostě nebyla tatáž realita jako v sálech Bu-javidu. A už vůbec ne Mosfeira. Tohle byl svět ateviů, jak ho lidé možná nikdy neuvidí, protože jejich sousedy jsou komíny a parní stroje Šejidanu. Byl to svět, který by za nějakých sto let už nikdy nemuseli spatřit ani samotní ateviové, nebo mu porozumět, protože budoucnost, která by mohla přirozeně vzejít z minulosti Malguri - ta teď už nikdy nemohla přijít. Čistě ateviská budoucnost byla nemožná, když Mosfeira ateviům dala železnice a komunikační satelity, když ateviové mohli po své zemi cestovat v tryskáčích, příliš vysoko a příliš rychle, než aby si všimli místa jako Malguri. Hádal se s Tabinim o mase a sezónách a myslel si, že ateviské způsoby jsou... nepohodlné. Ale šlo vlastně o totéž jako u tryskáčů a satelitů. Byl to další kousek Malguri vystavený útoku. Když už tu padlo to slovo... "Mluvil jste vlastně s Baničím, nadi?" zeptal se Cenediho, který jel vedle něj. "Hrozně nerad bych narazil na bezpečnostní instalace."

Cenedi na něj upřel bezvýrazný pohled. "To my také, nadi." Tuhle odpověď znal. Byla stejně nápomocná jako kamenná stěna. Znamenalo to, že paidhi o těch bezpečnostních instalacích nemá vědět - nebo že o nich neví Cenedi, protože se mu Baniči nesvěřil, ale teď si myslí, že o nich ví on, a to může způsobit problémy, pokud narazí na něco, co nebude předvídat. Ale dva muži, kteří se od nich oddělili na začátku, dosud nebyli zpátky - ani se neukázali. Byli zřejmě na druhé straně hřebene. A teď Babs už zase občas sklonila hlavu a očíchala stezku a stejně tak Nokhada - náhlá trnutí a sklánění nebyla nic příjemného, ale Bren se naučil vyčíst Nokhadiny úmysly ze sklonu jejích uší a rytmu jejího kroku. Tyhle tvory nebylo snadné vládat do pastí, pomyslel si. Rozhodně by slepě nenakráčeli do nějakého nebezpečí na stopě, kterou sledují. Ale začal se už uvolňovat. Zahrady Malguri nebyly žádné zarostlé, zpustlé místo, kam by si mohli vrazi chodit podle libosti. Už přítomnost mečeit by vetřelce odradila. A koneckonců bylo docela dobře možné, že výpadek proudu, který se ráno stále ještě nedařilo opravit, byl zcela normálním důsledkem blesku - vždyť podle všeho byla bez proudu i víc než čtvrtina města v údolí. Ilisidi se ptala, jestli zaspal ten rozruch - ne, ona tomu říkala rušná noc a ptala se ho, jestli to zaspal. Zaspal co? Výpadky proudu? Nebo střelbu v noci, Tanův nervózní prst na spoušti a Baničeho hlas ve vysílačce? Ani Baniči, ani Jago mu neřekli, co dělat, jestli tušili něco o tomhle ranním lovu. Ani jeden z nich ho nevaroval, že by mohl být pozván... Možná mu věřili jakožto paidhimu. Nebo to možná nevěděli. Ale Tabini, který nepochybně znal aiji-vdovu jako kohokoli jiného v Šejidanu, řekl ohledně Brenova jednání s Ilisidi: použijte diplomacii.

Ilisidi zpomalila a zastavila před ním, v místě, kde se stezka znovu začala stáčet dolů. "Z tohoto místa," řekla Ilisidi a

obsáhla rukou krajinu kolem, "můžete vidět tři provincie, Maidingi, Didaini, Taimani. Co si myslíte o mé zemi?"

"Krásná," řekl upřímně.

"Má země, nand'paidhi." Ilisidi nikdy neřikala nic jen tak nebo nepromyšleně.

"Vaše země, nai-ji. Přiznávám, že jsem protestoval proti tomu, aby mě poslali do Malguri. Myslel jsem si, že budu příliš daleko od svých povinností. Mýlil jsem se. Jinak bych nepoznal dragonety. Nikdy v životě bych nejel na měčaitě." V tomto okamžiku opravdu souhlasil s tím, co říkal, a užíval si svého krátkého osvobození od Baničiho, Jago a rozumné zodpovědnosti. Užíval si - ta ateviská nálada byla nakažlivá - své šance překročit omezení, podle kterých paidhi musel žít a pracovat. "Ale Baniči mě zabije, až se vrátím."

Ilisidi se na něj úkosem podívala a pevně sevřela ústa. Ach, ta ateviská doslovnost. "Myslel jsem to obrazně, nai-ji."

"Jste si mým vnukem jistý?" Nepříjemná otázka.

"Měl bych pochybovat, nai-ji?" Rozhodně by se měl zeptat Ilisidi, ale její odpovědi nemohl věřit. Nikdo nevěděl, kde leží Ilisidino man'či. Nikdy to jasně neřekla, alespoň pokud on věděl, a kdyby to věděl Baniči nebo Jago, předpokládal, že by mu to řekli. Ale stejně tak nevěděl, kde leží to Tabiniho. Tak to s aijin bylo vždycky - buď neměli man'či vůbec, nebo bylo někde, kam jejich podřízení nedosáhli.

"Tabini je vyrovnaný hoch," řekla Ilisidi. "Mladý. Moc mladý. Technika podle něj vyřeší všechno." Ukázala mu část svých myšlenek a motivů? Jistě to nevěděl. "Ani paidhi tohle netvrdí, nai-ji."

"Nezakazuje snad Dohoda - a já myslím, že to vy jste na tom bodě trvali - vměšování do našich záležitostí?"

"To ano, nai-ji." Nebezpečná půda. Velmi nebezpečná půda. Tahle dáma nebyla ani omylem tak křehká, jak vypadala.

"Provinil jsem se snad proti tomu? Prosím, buďte tak laskavá a řekněte mi to."

"Můj vnuk vám to říká?"

"Kdyby mi řekl, že se vměšuji, přísahám vám, nai-ji, že bych své činy rozhodně přehodnotil." Chvilí nic neřikala. Bren jel vedle ní v zaraženém tichu a úzkostlivě přemýšlel, jestli něco, co řekl nebo udělal nebo se vyjádřil v nějaké radě, mohlo být kontroverzní. Nebo, jak vdova naznačovala, vměšování do ateviských záležitostí. Nebo příliš rychlé rozvíjení technologie. "Prosím, aiji-ji. Buďte upřímná. Zastávám pozici, se kterou souhlasíte, nebo nesouhlasíte?"

"To je zvláštní otázka," řekla Ilisidi. "Proč bych vám to měla říkat?"

"Protože bych rád zjistil vaše důvody, nai-ji, ne abych se protivil vašim zájmům, ne abych vás připravil o vaše zdroje - jen abych se vyhnul oblastem, kde máte extrémní zájem. Připomínám vám, nai-ji, že my vrahy nepoužíváme. To není náš zdroj."

"Ale je to zdroj pro atevie, kteří vás ve vašich pozicích podporují." Tenhle argument už slyšel. S Tabinim ho dokázal překonat. Toužil po Tabiniho společnosti, toužil, aby ho mohl požádat o prozrazení věcí... které mu v poslední době nikdo neřikal. A jak se mu tady v Malguri za ty poslední hodiny stávalo často, znovu ho přepadl ten pocit dislokace - v jednu chvíli byl přesvědčený, že věci jsou v pořádku, a najednou, bez zjevného důvodu, o tom pochybuje a připomíná si, jak je tu izolovaný; je víc izolovaný od svých zdrojů, než kdy byl kterýkoli jiný paidhi. "Promiňte mi mou otázku," řekl Ilisidi. "Ale paidhi není vždy dostatečně moudrý, aby pochopil své místo ve vašich záležitostech. Doufám, že mi řeknete svůj upřímný názor, nai-ji."

"Čeho byste chtěl ve své funkci dosáhnout?" Tuhle otázku nečekal. Ale různým radám na ni už mnohokrát odpovídal.

"Pokroku pro atevie i pro lidi, nai-ji. Pokroku směrem k technologické rovnosti rychlostí, která by nebyla nebezpečná."

"Ale to je přece vaše povinnost, ne? Tak to stojí v Dohodě, je to dané a nezměnitelné. Nebudte tak skromný. Řekněte nějakou konkrétní, užasnou věc, kterou byste rád udělal, než zemřete... Dar, který byste si sám ve své velké moudrosti přál ze všeho nejvíc dát."

Tohle asi nebyla neškodná otázka. Mohl by říct pár věcí. Ale doopravdy nedokázal najít jasnou odpověď. "Já nevím," přiznal.

"Cože, jste paidhi a netušíte, co vlastně chcete udělat?"

"Jeden krok po druhém, nai-ji. Nevím, co je vlastně možné. A kdybych vám to řekl... To by samo o sobě porušilo principy..."

"Co je nejambicióznější projekt, o který jste se zasazoval?"

"Železniční systém."

"My jsme vynalezli železnici. Vy jste ji jen zdokonalili." Byla to pravda, i když ateviské vlaky a parníky byly nesmírně primitivní a jejich kotle vybuchovaly s děsivou pravidelností. "Tak co dál, paidhi? Rakety na měsíce? Cesty mezi hvězdami?" To bylo mnohem nebezpečnější téma. "Já, ano, rád bych za svého života viděl, jak ateviové překročí alespoň tenhle práh. Nai-ji, potom budete mít tolik možností! Ale nejsme si jistí, jaké změny by to přineslo, a já chci chápat, co by se stalo. Chci dávat dobré rady. To je má práce, nai-ji." Nikdy předtím si to takhle jasně neuvědomoval, až teď. "Jsme na okraji vesmíru. A když se můžete na svůj svět podívat shora, hodně se změní."

"Co se změní?" Další nebezpečná otázka, kulturní a filozofická. Podíval se dolů na jezero. Vypadalo to, že celý svět leží pod stezkou, po které přijeli. "Výška mění perspektivu, nai-ji. Odtud jsou vidět tři provincie. Ale dohodnuté hranice? Ty odtud nevidím."

"Já ano. Táhleten hřeben. Tamta řeka. Jsou naprosto zjevné."

"Ale kdyby byla tato hora tak vysoká, že by dosahovala až k velkému měsíci, nai-ji, a vy jste se na ní narodila, viděla byste ty linie? A i kdybyste je viděla, znamenaly by pro vás totéž, co pro lidi narozené na pláních; ty vzdálené, neviditelné linie?"

"Man'či je man'či. Man'či je důležité. A pro někoho, kdo žije na hranici - jaký význam mají linie, na kterých se dohodnou aijiin? Man'či není nikdy vidět." Bylo uklidňující jednou dostat odpověď, kterou jste čekali, stejnou odpověď, kterou pokaždé dával Tabini. Bylo uklidňující vědět, že přesně odhadl ateviské námitky. Bylo užitečné vědět o Ilisidi.

"Takže to by se nezměnilo," řekl. "I kdybyste stála na té nejvyšší hoře."

"Man'či se nikdy nemění," řekla Ilisidi.

"Ani kdybyste mnoho a mnoho let svůj svět neviděla?"

"Ani v pekle, ani na zemi; man'či se nemění. Ale tomu vy lidé nerozumíte." Babs mírně zrychlila a chvíli šla sama, než ho Nokhada dohnala. Ilisidi-vdova řekla: "Nebo, když už se změní, nikdy to neřeknete svým nepřítelům." Tohle také patřilo do her mačimi. Katastrofická událost, převrácení celého vnímání života. Ale vždy směrem k pravdě, jak to Bren chápal. Vždy k man'či, takovému, jaké mělo být. Ilisidi nenabídla žádné vysvětlení své poznámky. Možná, že jí teď měl položit moudrou otázku. Ale jeho představivost selhala.

"My jsme opravdu nerozuměli vašemu pohledu na věc, nai-ji, když jsme přišli. Necháпали jsme atevie. Vy jste zase necháпали nás. To byl jeden z velkých a smutných důvodů Války."

"Smutným důvodem Války bylo, že si lidé brali Mosfeiru, na kterou neměli právo. Stovky a tisíce ateviů musely opustit své domovy. Bylo to porušení man'či, protože my jsme se nemohli bránit proti vašim zbraním, nand'paidhi." Vdovin tón nebyl rozzlobený, spíš přísný a důrazný. "A vy nám pomalu pomáháte, dáváte nám technologii a další technologii. Nepřijde vám to hloupé?" Ani tuhle otázku neslyšel poprvé. Ateviové si ji kladli mezi sebou, když mysleli, že se o tom paidhi nedoslechne. Radní, jejichž plány zmařil, ji na něj vykřikovali na radách. Dokonce ani Tabinimu nemohl dát přesnou, přeložitelnou odpověď: Mysleli jsme, že můžete být naši přátelé. A tak řekl Ilisidi oficiální, opatrně vypracovanou, přeložitelnou odpověď. "Viděli jsme tu možnost asociace. Viděli jsme, že v tomto regionu, kam nás zavála štěstěna, nám vaše dobrá vůle může přinést výhody."

"Říkáte nám, jestli máme mít silnice nebo železnice. Zamítáte, co se vám zlíbí zamítnout. Slibujete nám zázraky. Ale ty pravé zázraky, jak jsem slyšela, jsou na Mosfeire, pro potěchu lidí, kteří mají dobré silnice."

"Máme jich jen málo. Méně než vy."

"Ale my jsme na kontinentě tisíckrát větším než Mosfeira. Buďte upřímný, nand'paidhi."

"Vaše vozidla nemají vnitřní spalování. To ale přijde, nai-ji, ateviové ho budou mít."

"Za vašeho života... Nebo mého?"

"Možná za třicet let. Možná dřív. Podle toho, jestli bude k dispozici potřebný průmysl. Jestli budou zdroje. Jestli asociace a provincie budou pokládat za politický výhodné spolupracovat při výrobě vzácných předmětů a spoléhat na počítače. Závisí to i na man'či a na tom, kdo bude a nebude chtít spolupracovat, a jak úspěšné budou první programy... Ale to přece nemusím povídat aiji-vdově, která se vyzná v tvrdohlavých úmyslech a zájmech." Vdova se zasmála, i když krátce a temně. Slunce vrhlo její černý stín k jezeru a kopcům. Chvilí jeli v tichosti po hřebenu hor; vítr probíral hřívý mečeit a on sám se kymácel jako dětská hračka na zádech tvora vyšlechtěného, aby atevie nosil do jejich řídkých a strašlivých válek. "Tamhle je letiště," řekla Ilisidi a ukázala před ně. Když Bren napnul zrak, zdálo se mu, že opravdu vidí letiště v Maidingi, hned vedle mlhavého obláčku, který zřejmě muselo být město. Trochu blíž dokázal rozeznat silnici - myslel aspoň, že to je silnice - která se klikatila po hoře. "To je město?" zeptal se. Věděl, že je to hloupá otázka, ale chtěl protrhnout to ticho; a Ilisidi řekla, že je to Maidingi. Potom se Ilisidi rozhlédla po širokých pláních a ukázala několik vesnic kolem Maidingi a řekla mu jména rostlin a regionů a hor za jezerem. Ale Brenovou hlavou se honila historie, kterou viděl v knihách ve svém pokoji, hrad napadený Asociací z druhé strany jezera, ještě předtím, než byly vynalezeny kanóny. Malguri celá staletí odolávalo invazím z východu. Vlající prapory, dým výstřelů z děla na stěnách... Nenech se unést romantikou, řekl mu jeho předchůdce. Nic si nepředstavuj. Dívej se, pozoruj a nahlašuj. Přesnost, to je důležité. Ne toužebná přání. Na přesnosti paidhiho závisely životy. Miliardy životů závisely na pravdivosti jeho vnímání. Závisely na tom, že dokázal zastupovat obě strany, jednu vůči druhé. Ale, pomyslel si, co jsme o nich už zapomněli? Co už kvůli nám ztratili? Co jsme tu zničili, když jsme jejich priority a jejich technologický pokrok nahradili našimi? Jsou ale vůbec ty možnosti zapomenuté? Byly někdy zapomenuté? Dojeli až na samý okraj hřebene. Nad jižním koncem jezera se převalovaly temně šedé mraky; nad břídicově šedou vodou šlehal blesky. Ale přes modré vrcholky na východě zářilo slunce a voda u malguriského pobřeží zářila jako stříbro. Dragoneta vyskočila z hnízda mezi kameny, nespokojeně zakřičela do větru a potom zaduněl hrom. Další dragoneta vylézala zpátky na horu - když sletěla dolů, musely pak použít tu delší a pomalejší cestu. Měla složená křídla a drápky na jejich koncích se zachytávala na příkrých skalách. Dragonety byly i v Šejidanu. Budovy poblíž parku měly zkosené zdi, prý proto, aby se na nich mohly uchytit. Ateviové si jich stále cenili pro jejich tvrdohlavost; pro to, že létaly, i když věděly, že cesta zpátky nahoru je nejistá a plná nebezpečí. Dravci ve vzduchu a potenciální kořist na zemi. Ilisidi zahrula s Babs na konec stezky a vydala se šikmo dolů mezi kameny. Bren ji následoval. Po chvíli jízdy projeli kolem staré zhroutené budovy, o které Cenedi prohlásil, že je to dělostřelecká instalace z nějaké provinciální šarvátky. Její základy, jak řekl, byly ale starší, neboť na tomto místě se kdysi vypínala pevnost jménem Tadiiri, Sestra, která se ježila kanóny. "Jak se stalo, že takhle dopadla?" zeptal se Bren. "Neshody s Malguri," řekl Cenedi. "A sud vína, který nešel k duhu tadiirskému aijimu ani jeho dvoru."

Tedy jed. "Ale celá pevnost?" vyhrkl Bren.

"Nemělo to finesu," řekl Cenedi. Takže teď s jistotou věděl, co je Cenedi zač: totéž jako Baniči a Jago. A s naprostou jistotou uvěřil tomu, že jeho téměř smrtelná nehoda s čajem Cenediho přivedla do hlubokých rozpaků, tak, jak řekl. Profesionálně, pochopitelně. "Potom," pokračoval Cenedi, "byla Tadiiri zničena a její kanóny odvezeny. Viděl jste je u hlavní brány, když jste přijížděl." Ani si vlastně nebyl jist, že jsou pravé. Myslel, že je to nějaký památník. V takových věcech se nevyznal. Ale věk válek a kanónů byl tak krátký - a ve válce na zemi ateviů se jen málokdy střetávaly armády, tam šlo skoro vždy o manévrování a zradu a armády tam byly proto, aby chránily své velitele. V každém případě jste se nejméně museli chránit proti úkladné vraždě. A on tady jel s Ilisidi a její stráží a tu, kterou mu půjčil Tabiní, nechal doma. Nebo to snad byl ze strany ateviů manévr, postoj, deklarace pozice a síly, když ho přinutili, aby se k nim přidal? Mohl tu najít ještě další věci nevhodné k pití nebo k jídlu. Na člověka tu číhalo plno nástrah, kdyby mu chtěli ublížit. A Baniči a Cenedi spolu mluvili a oba vstoupili na cizí půdu - Baniči se na něj zlobil, protože přijal pozvání,

Baniči řekl, že neexistuje způsob, jak ho zbavit jeho slibu - ale to všechno byly ateviské důvody; ateviové se snažili vypořádat s tím, co se dělo mezi Tabinim a jeho babičkou, to přinejmenším, možná, že zkoušeli Baničiho autoritu v domě: Bren to prostě nevěděl. Možná, že Ilisidi a Tabini se předvedli a teď už mezi oběma křídly domu zavládne klid - šlo o Tabiniho dům a Tabiniho politiku, o ty generace vládců před ním a paidhiů před Brenem. Diplomacie, to rozhodně, pomyslel si a zařadil se zpátky za Babs. Tam bylo jeho místo a on to moc dobře věděl. Věděl, kdo vládne Malguri. Tohle sdělení pochopil naprosto jasně. Předpokládal, že Tabini také, skrze Baničiho. Ale stejně si myslel, že je v o něco větším bezpečí - chránila ho teď jak Ilisidi, tak Tabini.

VII

Na nádvoří byly slyšet výkřiky a kvičení mečeit. Nokhada konečně na třetí Brenův pokus natáhla nohu, asi proto, že už to udělala všechna ostatní zvířata. Sklouzl z Nokhadina prosluněného boku a s nedůvěrou se zadíval, jak se otáčí a ochutnává jeho rukáv. Její ztupené, ale přesto impresivní kly mu narážely do boku, když se pokoušel narovnat překroucenou otež. Ale nebyl takový blázen, aby ji znovu odtlačoval čumák, a Nokhada zdvihla hlavu a začenicchala ve vzduchu jako černá hora mezi ním a dopoledním sluncem. Postěžovala si na něco neviditelného - nebo se jí možná jen líbil zvuk vlastního hlasu. Přišli štolbové, aby od něj převzali oteže. Poplácal Nokhadu na rozloučenou, protože měl pocit, že by měl. Nokhada zaburácela, vytrhla mu z ruky otež a vydala se za zbytkem skupiny do bludiště nádvoří. "Dokud tu budete, je vaše," řekla Ilisidi vedle něho. "Můžete si ji vzít, kdykoli se vám zachce. Štolbové dostali příkaz, aby vám ve všem vyhověli."

"Vdova je velmi laskavá," řekl Bren a přemýšlel, jestli mu na dlani vůbec zbyla nějaká kůže. "Pořád nejste moc pevný v sedle," řekla, převzala od sluhy svou hůlku a vydala se ke schodům. Bral to jako propuštění. Ale na prvním schodě se zastavila a ohlédla; oběma rukama přitom sevřela hůlku. "Zítra ráno. Snídaně." Šťouchla hůlkou do vzduchu směrem k němu. "Žádné výmluvy, nand'paidhi. To je právo hostitele."

Uklonil se a následoval Ilisidi po schodech mezi sluhy a strážemi. Pravděpodobně jich většina zastávala tak trochu obě funkce jako jeho vlastní sluhové. Ret měl naběhlý, ztratil vnější vrstvu kůže na pravé dlani, jeho intimní části ho bolely a hrozily, že budou bolet ještě víc a jak vdova právě prohlásila, zítra to bude muset zkusit znovu. Jako by otevřel nějaké dveře, které už nemohl zavřít. Šel, dokud nedorazil ke schodům na balkon Ilisidina bytu, protože to byla jediná cesta do hradu, kterou znal. Vdova mu na cestě do svých komnat vůbec nevěnovala pozornost - nebyl to výraz hrubosti jako u lidí: vdova jednoduše neměla dál zájem na tom bavit se s osobou nižší třídy. Při takovém rozdílu v postavení mu nic nedlužila; a její mlčení znamenalo, že může jít, pokud mu nějaký sluha nedoručí jiné rozkazy. Nedoručil. Prošel vdovinými dveřmi a veřejně přístupnými částmi jejích komnat. Celou cestu ho provázeli její sluhové, kteří mu otevřeli vnější dveře, uklonili se a popřáli mu hodně štěstí pro zbytek dne. I on jim popřál hodně štěstí a oni se příslušně ukláněli a kývali hlavami. Potom se Bren vydal po chodbách, odřený a namožený, ale s novými znalostmi o zemi, provinciích, výhledu a území hradu, a dokonce i o historii a původu kanónu, který viděl skrz otevřenou hlavní bránu. Kde - Bůh mu pomáhej - bylo zaparkovaných několik vozidel. Možná, že z města přijel nějaký hodnostář. Možná dorazila ta slibovaná opravářská četa, aby znovu zprovoznili elektřinu. Každopádně paidhi by většinu provinciálních atevíů dost vyvedl z míry. Rozhodl se pospíšet si a rychle přešel místnost, i když ho nohy pořád bolely.

A vrazil přímo do skupiny hradního personálu a davu turistů, kteří mířili dovnitř. Někáká holčička zaječela a schovala se za rodiče. Ti tiše stáli jako černá stěna s rozevřenými žlutými očima. Omluvně se uklonil a - protože byl stále ještě paidhi - věděl, že musí nějak tu škodu napravit, jakkoli divoce musel vypadat s naběhlým rtem a zaprášenými šaty.

"Vítejte v Malguri," řekl. "Netušil jsem, že je tu návštěva. Prosím, řekněte té mladé dámě, že se není čeho bát." Pauza na nádech. Další úklona. "Paidhi Bren Cameron k vašim službám. Mohu pro vás něco udělat?"

"Můžete nám dát stuhu?" zeptal se jeden starší chlapec, který vystoupil kupředu.

"Nevím, jestli mám nějaké stuhu," řekl Bren. Ve své kanceláři je občas měl, kvůli formalitám. Nevěděl, jestli je Jago přivezla. Ale jeden sluha řekl, že je může přinést, a také vosk, jestli má Bren svůj pečetní prsten. Byl v pasti. Teď ho Baniči zabije určitě. "Promiňte," řekl. "Právě jsem přišel ze stáji. Musím si umýt ruce, ale hned se vrátím dolů. Promiňte, dovolu, prosím, děkuji..." ještě se dvakrát třikrát uklonil a byl u schodů. Teprve v polovině schodiště se podíval nahoru. Stál tam Tano a netvářil se zrovna nadšeně. U boku měl jasně viditelnou pistoli. Pokynul mu, aby šel nahoru, a Bren vyběhl zbytek schodiště. Doufal, že turisté dole nevidí důvod, proč má náhle tolik energie. "Nand'paidhi," řekl Tano přísně. "Měl jste použít zadní chodbu."

"Ale to mi nikdo neřekl, nadi!" Bren zuřil. Ale ovládal se. Víníkem byl Baniči, protože on to měl na starosti - a druhým provinilcem byl nepochybně on sám. "Musím se umýt. Slíbil jsem jim..."

"Stuhu, nand'paidhi. Dohlédnu na to. Rychle." Vyletěl po schodech kolem Tana i přes bolest, kterou cítil, a přes chodbu zamířil do svých komnat. Neměl ani čas na koupel. Jen se umyl, vzal si čistou košili a kalhoty, čistý kabát a naplácal si na větrem rozčuchané vlasy, které se už začaly rozplétat, kolínskou. Potom zamířil ven a dolů chodbou a jako civilizovaný člověk sestoupil po schodech. Dole před krbem v chodbě stál stůl a na něm vosk, stuhu a malé kartičky. Před ním pak stála dychtivá fronta atevíů - pro každého bude muset podepsat kartičku, přidat stuhu a zapečetit voskem. První turista dostal jako nečekanou prémii ke svému výletu autogram a pečeť, ale ještě aspoň třicet dalších jich čekalo v řadě a jeden přes druhého pokukovali po jediném živém člověku, kterého v životě viděli - ledaže by někteří byli až z Šejidanu. Paidhi byl zvyklý na pohledy dospělých. Daleko horší to bylo s dětmi. Vyrostly při sledování mačimi o Válce. Některé byly zamlklé. Jiné se chtěly dotknout paidhiho ruky, jestli je jeho kůže pravá. Jedno se zeptalo, jestli měla jeho matka stejnou barvu. Několik se bálo jeho oči nebo se ptalo, jestli má zbraň. "Ne, nadi," lhal jim skoro s čistým svědomím, "kdepak. Máme teď mír. Bydlím v aijiho domě." Jeden z rodičů se zeptal: "Jste na

dovolené, paidhi?"

"Užívám si tu jezera," řekl Bren a přemýšlel, jestli se už v televizních zprávách v provincii toho muže objevil pokus o jeho vraždu. "Učím se jezdit." Nalil vosk a zapečetil stuhu na kartičku. "Je tu krásný výhled." Zahřmělo. Turisté se nervózně podívali k bráně. "Pospíším si," řekl Bren a zrychlil svou práci. Vzpomněl si na ten černý mrak, který viděli z hřebenu nad koncem jezera - potopa pro dnešní den, pomyslel si a napadlo ho, jestli tu náhodou není období dešťů a jestli tohle není ten důvod, proč sem Tabini jezdívá na podzim a ne v létě. Možná o tom věděl a poslal sem paidhiho, aby se utopil.

Proud stále nešel. "Vypadá to tak autenticky," řekl jeden návštěvník druhému a ukázal na zapálené svíčky. Ještě si prohlédněte koupelny, pomyslel si pochmurně Bren a zatoužil po horké koupeli, která by se ohřívala aspoň půl hodiny. Sezení na tvrdé židli mu po jízdě v sedle na Nokhadě nijak neprospívalo. Měl natažené svaly i na místech, kde vůbec nevěděl, že nějaké jsou. Vlhký, studený průvan se zvedl od brány, až svíčky zablikaly, a část vosku vyšpláchla na naleštěný stůl. Napadlo ho, že by měl zavolat sluhy, aby bránu zavřeli, než začne pršet, ale nikdo nebyl poblíž a on už byl stejně skoro hotový. Za chvíli budou turisté odcházet a kromě toho brána poskytovala víc světla než svíčky. Další zahřmění se rozlehlo chodbou a před Brenem stáli jen poslední dva turisté, starý pár, který chtěl "čtyři kartičky, kdyby byl paidhi tak laskavý, pro vnoučata". Podepsal a zapečetil, zatímco turisté s kartičkami a stuhami se shromáždili u otevřených dveří. Autobusy přijížděly až k nim a ve vzduchu byl cítit děšť. Oproti pečtinému vosku to byl ostrý kontrast. Svou poslední stuhu zapečetil na kartičku navíc pro starého muže, který mu řekl, že jeho vnoučata jsou Nadimi a Fari a Tabona a malá Tigani, které právě vyrostly první zuby a že jeho syn Fedi je farmář v provincii Didaini a jestli by se s nimi paidhi nechtěl vyfotografovat? Vstal a cítil přitom, jak se mu protahují ztuhlé svaly. Usmál se do fotoaparátu a směrem ke cvakání ostatních závěrek, protože i ostatní turisté to vzali jako svolení. Cítil se po tomhle setkání mnohem lépe, povzbuzený zjištěním, že turisté jsou přístupní - dokonce i děti se k němu chovaly s daleko menšími zábrany. Tohle bylo asi nejbližší, jak se kdy dostane k prostým atevium, nepočítáme-li těch pár, se kterými se setkal na šejdanských audiencích. Jako gesto a podle zvyku svého povolání, které ho zavazovalo k oboustranné zdvořilosti, je vyprovodil ke dveřím a do autobusů - to bylo vždycky dobré, jedno gesto dobré vůle navíc, i když byla zima; a navíc měl docela rád ten starý pár, který šel vedle něj a ptal se na jeho rodinu. "Ne, nemám žádnou ženu," říkal, "ne, přemýšlel jsem o tom..."

Barb by brzy zašla na nudu a frustraci v tom klášteře, v jakém žil paidhi. Barb by se ve všech těch bezpečnostních opatřeních dusila a co se opatrnosti týče: její život by nevyhovoval otázkám výboru, ona by neprošla... a Barb... Bren ji nemiloval, ale byla to, co potřeboval. Jeden chlapec se postavil těsně vedle jeho ruky a nepříliš diskrétně řekl:

"Koukni, jsem takhle velkej." Měl pravdu. Ale jeho rodiče ho hned odtáhli a tvrdili, že říct něco takového bylo velice inšebí, nediskrétní, hrubé a nebezpečné a prosili paidhiho o prominutí, a mohli by se s ním, prosím, vyfotografovat, bude-li nějaký z paidhiho služebníků ochoten stisknout spoušť? Usmál se po ateviském způsobu, počkal, dokud se nepřipraví, a snažil se vypadat co možná nejvíc civilizovaně a pohodlně. Pózoval, dokud necvakla závěrka. Ve chvíli, kdy od páru odstoupil, se ozvalo cvakání dalších fotoaparátů. A potom se v otevřené bráně ozvalo trojí prasknutí. Bren se zhrozně otočil, protože poznal zvuk výstřelů, a v tu chvíli ho někdo chytil za ruku a přirazil ho na otevřené dveře - všichni turisté vyběhli ven do podloubí. Ozval se další výstřel. Turisté jásali. Ten, kdo ho tady dusil, byl Tano - a on ani nevěděl, že je poblíž.

"Zůstaňte tady," řekl Tano a vyšel ven. Ruku držel na pistoli. Bren nedokázal jen tak stát a nevědět, co se děje, nebo jaké nebezpečí mu vlastně hrozí. Riskoval pohled za Tanem, aniž by se vzdálil zpoza spásných dveří. Mezerami v davu turistů viděl atevieho ležícího v dešti na chodníku a další atevie, kteří přicházeli od trávníku k objezdu poblíž kanónu. Byly to pouhé stíny viditelné skrz závoj deště. Řidič autobusu celou záležitost ignoroval a jen křičel, aby si cestující nastoupili, že před sebou mají dlouhou cestu a že mají poobědvat u jezera, dovolí-li počasí. Turisté nasedli a ateviské stíny se zastavily u muže ležícího na dlažbě. Střelba zřejmě skončila. Vyšel ven a postavil se před dveře. Zasáhl ho vlhký závan větru. Tano se rychle vrátil. "Běžte dovnitř, nand'paidhi," řekl Tano. První autobus odjížděl; turisté tiskli tváře na okna a někteří mávali. Čistě ze zvyku zamával také, ztuhlý groteskností celé situace. Autobus objel kanón a vzápětí kolem Brena projel druhý. "To je v pořádku, nand'paidhi, běžte dovnitř. Myslí si, že to bylo mačimi pro turisty, je to v pořádku."

"V pořádku?" Pokusil se zadržet svou zlost a zamezit tomu, aby se mu třásl hlas. "Koho zabili? Tak koho?"

"To já nevím, nand'paidhi. Pokusím se to zjistit, ale tady dole vás nechat nemůžu. Běžte, prosím, nahoru."

"Kde je Baniči?"

"Tam venku," řekl Tano. "Všechno je v pořádku, nadi, pojdte, dovedu vás do vašeho pokoje." Tanův kapesní komunikátor zapípal a Tano ho jednou rukou zapnul. "Mám ho," řekl. To byl Baničiho hlas, pomyslel si Bren, díky Bohu, že to byl Baniči, ale kde byla Jago? Slyšel Baničiho něco říkat ve slovním kódu, něco o tom, že problém je vyřešený, a pak další hlas - u ateviu se pohlaví podle hlasu dalo určit jen obtížně - a ten říkal něco o druhém týmu a o tom, že všechno je v pořádku. "Vdova," řekl tiše Bren, a najednou si kladl otázku - musel si ji položit, když byl na pozemku ten mrtvý - jestli do toho Ilisidi není zapletená, jestli je v pořádku, jestli náhodou neřídí spolu s Baničim to, co se tam venku děje? "Je v naprostém bezpečí," řekl Tano a znovu do něj jemně strčil. "Prosím, nadi, Baniči je v pořádku, všichni jsou v pořádku..."

"Kdo je ten mrtvý? Někdo zvenčí? Nebo patří ke služebnictvu?"

"Nejsem si úplně jistý," řekl Tano, "ale, prosím, nadi, nekomplikujte nám naši práci." Nechal se tedy odvést ode dveří, pryč od mlhy, ze které mu vlhlo oblečení, přes ztemnělou halu a nahoru po schodech. A celou tu dobu přemýšlel o stínech v dešti, o Baničim, který byl tam venku, a o tom, že někdo ležel mrtvý na dlážděné cestě, hned u květinových záhonů a pamětního kanónu... A taky nejistě přemýšlel o tom poplachu včera v noci a o tom, že ani ne před hodinou jel na hřebenu s Ilisidi a Cenedim - a že ho tam mohl kdokoli odstřelit. Vrátila se mu živá vzpomínka na tu noc v Šejidanu,

na ten šok, že drží v rukou zbraň, a na Jago, která říká jako ve zlém snu, že na terase je krev. Tak jako tam venku, na trávníku, v dešti. Když stoupal po schodech do horní chodby, začala se mu třást kolena. Než došel ke dveřím do svého pokoje, začal se mu zvedat žaludek, jako by opravdu byla ta noc a všechno se mu vymykalo z rukou. V posledním okamžiku ho Tano o dva kroky předešel a otevřel dveře do jeho přijímacího pokoje. Ten by měl budít pocit útočiště, ale místo toho narazil na teplý vzduch jako na stěnu a z okna zaslepeného deštěm se linulo světlo. Zablesklo se a okno bylo chvíli bílé. Turisté zatím v dešti sjížděli z hory. Oběd u jezera byl vážně ohrožen. Včera někdo vnikl na pozemek a ten někdo ležel mrtvý na cestě a všechny jeho plány byly marné. Zdálo se zvláštní, že nikdo nevěděl, jaké plány to byly. Tano zazvonil na další sluhu a tiše ho ujistil, že horký čaj je už na cestě. "Chtěl bych se vykoupat," řekl Bren, "pokud to půjde." Nechtěl se teď setkat s Djinanou a Maigim, chtěl Tana, chtěl lidi, o kterých věděl, že slouží Tabinimu - ale neodvážil se Tanovi odporovat, jako by je tím, že se zeptá na jejich plány, obviňoval z účasti na tom spiknutí ticha, jako by to byl znak, že vězeň se pokouší bouřit, varování, že strážce musí být opatrnější... Další hloupá myšlenka. Baniči a Jago byli ti, které tu teď chtěl, a Tano řekl, že jeho osobní potřeby mohou leda tak podkopat vyšetřování, které Baniči prováděl. On to nepotřeboval vědět na stejné úrovni, jako Baniči musel sledovat stopu v dešti, jako musel klást personálu otázky typu: jak se dostal dovnitř nebo jestli přijel autobusem; nebo jestli Baniči neudělal nějakou příšernou chybu a nezastřelil ubohého pomýleného turistu, který vyšel na trávník kvůli dobrému záběru. Ti lidé v autobuse si přece všimnou, že někdo chybí, ne? Nezeptá se nějaký pasažér, proč je sedadlo prázdné nebo kdo to byl, jestli to celé bylo jen mačimi a celou dobu tam seděl herec jako zábavná vložka programu? Cožpak to nebylo historické a vzdělávací, tady v Maidingu, kde se i na zahradních chodnících stávaly smrtelné nehody?

Djinana a Maigi rychle přiběhli a vytáhli ho z Tanovy péče do obývacího pokoje před oheň - přitom z něj stáhli mokrý kabát a ptali se, jak probíhala snídane s vdovou... Jako by nepřišli žádní turisté, jako by se venku nedělo vůbec nic. A kdyby se náhodou dělo, netýkalo se to ničeho života... Kdepak byl Algini? napadlo ho náhle. Od včerejška Tanova partnera neviděl a tam venku byl někdo mrtvý. Včera v noci Alginiho vlastně neviděl, jen stíny procházející jeho pokojem. Možná, že Alginiho neviděl ani předevčírem... Po tom incidentu s čajem ztratil pojem o čase a nevěděl, kdy vlastně odjel z Šejidanu. Tano nevypadal, že by měl starosti. Ale v obličeji ateviů se takové věci zračit nemusely. Ateviové vždycky nevyjadřovali své city, pokud tedy nějaké měli, a jeden prostě nevěděl...

"Zapni bojler," řekl Maigi Djinanovi a hodil Brenovi do klína župan. "Nadi, prosím, sedněte si a zůstaňte v teple. Pomůžu vám s botami." Opřel se v křesle u ohně a Maigi mu stáhl boty. Měl ruce jako led. Brenovy nohy mrzly, aniž by k tomu měly dobrý důvod. "Venku někoho zastřelili," řekl v návalu bezstarostné nálady, aby bojoval proti Maigihovo tichu. "Víte to?"

"O všechno je už určitě postaráno." Maigi poklekl na koberec a pečlivým třením mu zahříval pravou nohu. "Oni jsou velmi dobří." Zřejmě tím myslel Baničeho a Jago. Velmi dobří. Někdo byl mrtvý. Možná bylo po všem a on se zítra bude moci vrátit tam, kde mu bude fungovat počítač a chodit pošta. A bude elektřina pořád vypnutá? Budou si sem dál jezdit turisté? Bude ho vdova vystavovat dalším nebezpečím na ranních vyjíždkách? Proč ho Baniči nevaroval, jestli věděl, že se někdo pohybuje na pozemku, a proč nedostal žádné varování ohledně těch turistů? Nebo neříkala snad Jago včera něco - něco o turistické výpravě - ale on si nemohl vzpomenout, zatraceně, myslel na tu druhou šlamastyku, do které se dostal, a tohle mu vypadlo. Takže jejich chyba to nebyla. Někdo po něm šel a skrýval se mezi těmi turisty. Klidně to mohl udělat někdo jiný - kdyby ho jeho strážce, jakožto finesa, nějak neochránili tím, že tam byli. Byla mu zima. Maigi ho usadil do křesla, zabalil mu nohy do županu a přinesl horký čaj. Bren seděl se zabalenýma nohama nataženýma k ohni, zatímco za okny burácel hrom a déšť, nad hradbami prakticky vodorovný, bušil do oken. Z okna byl výhled na jezero. Déšť zněl, jako by na sklo bušil šterk. Nebo kroupy. Až Bren přemýšlel, jak to ta okna vydrží: jestli jsou nějak vyztužená - a v tom případě, když se vezmou v úvahu hradby venku a to, že na ně někdo může vylézt, jestli jsou taky neprůstřelná. Jago včera v noci nechtěla, aby se k nim přibližoval. Algini zmizel ještě předtím. Proud vypadl. Seděl a přehrával si v hlavě celé dopoledne, vyjíždku, Ilisidi a Cenediho, turisty a Tana, většinu těch šťastných tváří a mávajících rukou v oknech autobusů, jako by všechno byla jen televize, jako by to bylo mačimi. Vyjel si na venkov, setkal se s atevii, přesvědčil je, aby se ho nebáli, třeba ty děti nebo ty staré manžele a pak přímo před ním někoho zastřelili. On sám už vystřelil, zjistil, že by byl ochoten střílet a zabít, ze strachu - jak zjišťoval - z hrozného, hrozného vzteku, který cítil, který s ním stále lomcoval - ze vzteku, o kterém ani nevěděl, že ho má, nevěděl, čím začal, po čem toužil ani jestli je namířen proti němu samotnému, proti ateviům nebo proti nějaké určité situaci. Ten poplach včera v noci nebyl falešný - nebo to byla, jak by řekla Barb, příšerná náhoda. Možná si Baniči včera v noci myslel, že je Bren v bezpečí a vetřelec jenom pronikl skrz jeho ostrahu. Možná, že toho vraha sledovali celou tu dobu a dnes ráno nechali Brena jít s Ilisidi v naději, že ho tím vylákají z úkrytu. Příliš mnoho televize, jak řekl Baniči v tu noc, kdy mu v pokoji páchl střelný prach a na terase bubnoval déšť. Příliš mnoho her mačimi. Příliš mnoho strachu ve tvářích dětí. Příliš mnoho namířených prstů. Chtěl svoji poštu, zatraceně, stačily by mu katalogy, obrázky, které by si mohl prohlížet. Ale oni mu je nehodlali dát. Teď už ho možná začala Hanksová postrádat, pokoušela se mu zavolat do kanceláře a nedovolala se. Řeknou, že je na dovolené s Tabinim. Ale Hanksová by jim na to skočit nemusela. Monitorovali přece ateviské vysílání. Ale v tuto chvíli by proti Bu-javidu nevystoupili. Budou pokračovat ve sledování, až se dozvědí o potížích, a pokusí se ho najít - a obvinít, že nedělá svou práci. Hanksová se začne balit, aby ho nahradila. Nikdy mu neodpustila, že to místo získal on. A Tabini by Hanksovou nesnášel. Bren by to klidně mohl říct Komisi, ale ta by si myslela, že si to vymýšlí, že je to jen kvůli část nepřátelství mezi ním a Hanksovou. Ale jestli byl opravdu tak dobrý v předvídání, co Tabini udělá - nebo chápání situace - odtud to dokázat nemohl. Nezavolal, když mohl, neupozornil Mosfeiru na situaci... Bože, to byla pitomost. Tak on se bál nějakého pomýleného cvoka a teď přímo viděl, jak se hroutí Dohoda, jako by ateviové celá ta staletí vyčkávali, aby teď znovu rozpoutali Válku, jako by skrývali raketový program, dokud neodpálí na Mosfeiru hlavice. Byla to stejná hloupost jako ateviský strach ze satelitů střílejících paprsky smrti na planetu. Vztahy mezi Mosfeirou a Šejidanem občas nebyly nejlepší. Tabiniho administrativa byla ještě

ta nejméně tajnůstkářská ze všech a jednalo se s ní nejsnáze. "Paprsky smrti," řekl by Tabini a zasmál by se. A pak by pozval Brena na večeři a soukromý drink, což byla neřest, kterou ateiové sdíleli s lidmi. Smějte se, řekl by. Brene, na Mosfeire jsou blázni a v Bu-javidu jsou blázni. Neberte je vážně. Mějte pevnou ruku, Brene-ji, jako byste ukazoval prstem, není v tom žádný rozdíl. Dobrá rána, dobrá rána, Brene...

Děšť bušil do skla. Smýval důkazy. Po cestě sjížděly autobusy, turisté se smáli, ohromení a pobavení svým setkáním. Necitili k němu nenávisť. Chtěli fotografie, aby sousedům dokázali jeho existenci...

"Nadi," řekl Djinana ode dveří. "Vaše koupel je připravena." Sebral síly, aby se pohnul, oblékl si župan a prošel s Djinanou ložnici a chodbou, po lepkavé podlaze do přehřáté koupelny, kde ze sebe mohl shodit župan i zbytek šatů a až po krk se potopit do teplé, kouřící vody. Kolem něj vystoupila oblaka páry. Voda omývala i ta bolavá místa, ke kterým by se nepřiznal. Mohl v ní ležet a hloupě se dívat na kamennou místnost kolem sebe - a klást si důležité otázky, jako proč se vana nepropadne, když je podlaha v celém prvním patře ze dřeva. Nebo otázky jako: proč se obě skupiny sluhů včera v noci vzájemně neinformovaly o poplachu a proč je Cenedi nechal odejít ven? Mluvil se o kanónu a o starých válkách. Všechno se zamlžilo. Kameny, nejistota, stáří, teplo, ohrožení jeho života. Bouřka sem nedoléhala. Jen občas se kameny otřásly hromem, jako kdyby je zasáhl starý kanón. A všichni říkají: To je v pořádku, nand'paidhi, nemusíte se ničeho bát, nand'paidhi. Někde venku zaslechl kroky. A hlasy, které rychle umlkly. Možná se to vracel Baniči. Nebo Jago. Nebo Tano. Možná dokonce Algin, jestli byl živý a v pořádku. Nic v tomto domě podle všeho nebylo nezbytně důležité. Když vypadla složitá technologie, metanový hořák fungoval vždycky. Paidhi byl zvyklý na to, že jeho bezpečí spočívalo v rukou ostatních. Nemohl nic dělat. Neměl kam jít. Tiše ležel ve vodě, hýbal prsty na nohou, křečovitými a odřenými z bot, a kotníky, které mu ztuhly, jak se snažil udržet na zádech mečeity. Celou tu dobu zřejmě nohy křečovitě svíral. A tak seděl a máčel své bolistiky, dokud voda nezačala stydnout, a potom vylezl a utřel se ručníkem - Djinana by mu samozřejmě rád pomohl, ale on si nikdy moc nezvykl ani na vlastní sluhy, natožpak na cizí. A už vůbec ne na ty zdejší. A tak si oblékl župan, který mu Djinana připravil, a vrátil se do studovny, kde si sedl před svými vlastními, bezpečnými oheň, začal se do knihy a čekal na nějaké informace, nebo až ho pustí, nebo až peklo zamrzne, podle toho, co přijde nejdřív. Možná toho vraha chytili živého. Možná mu kladli otázky a dostávali odpovědi. Možná by mu to v takovém případě Baniči dokonce řekl...

A možná taky ne. "Kdy zase půjde proud?" zeptal se Djinany, když se přišel zeptat, jestli paidhi ještě něco nepotřebuje. "Máme nějaký odhad?"

"Jago říkala něco o objednávkách nového transformátoru," řekl Djinana, "vlakem z Raiganu. V elektrárně mezi námi a Maidingi něco vybuchlo. Netuším co. Paidhi takovým věcem pravděpodobně rozumí mnohem lépe než já." To byla pravda. Brena vůbec nenapadlo, že by sekundární stanice mohla být poblíž. Nikdo nic takového neříkal - jenom že čtvrtina Maidingi čeká na tutéž opravu. Bylo logické, že elektrárna přitahuje blesky, ale že by nikdo v okruhu sta mil nedokázal znovu zapojit proud ve velké části města bez toho, aby se dovážely náhradní díly? "Tohle přece není nějaká chudá provincie. Tohle se přece nestalo poprvé. Nestává se to náhodou každé léto?"

"No, někdy," řekl Djinana. "Loni dvakrát."

"A když se to stane, pronikají dovnitř vrazi? To se taky stává?"

"Prosím, nand'paidhi, ujist'uji vás, že ne. A už je to všechno v pořádku."

"Je mrtvý? Vědí, kdo to byl?"

"Já nevím, nand'paidhi. Nám to neřekli. Nepochybně se to snaží zjistit. O takové věci se nestarejte."

"Já myslím, že je přirozené, abych se o takové věci staral," zamumlal Bren a podíval se na svou knihu. Nebylo pochopitelně fér vybijet si zlost na Djinanovi a Maigim, kteří tu jenom pracovali a kteří brali reputaci Malguri velmi osobně. "Dám si čaj, Djinano, děkuji."

"Se sendviči?"

"Myslím, že ne, Djinano, děkuji, ale ne. Budu tu sedět a číst si."

Po jezeře pluly lodi duchů. Jedna byla osobní loď, která o zimmím slunovratu stále připlouvala do přístavu, a jednou dokonce připlula do přístavu Maidingi, mezi světla, a pokusila se vzít na palubu nevědomě a zaslouženě zatracené, ale nakonec na ni nastoupil jen soudní úředník, a to bylo před sto lety a od té doby nikde znovu nepřistála. Pak tam byla rybářská bárka, která se občas zjevovala za bouře - jednou, ani ne před dvaceti lety, se zjevila posádce rybářské lodi, která nabírala vodu a potápěla se. Všichni kromě kapitána a jeho syna, kteří odmítli opustit loď, přešli na bárku. Všichni tvrdili, že to byla stará a zchátralá bárka; a ta pak odjela i s posádkou a už ji nikdy nikdo neviděl. Všechny ty legendy, zdálo se, pojednávaly o mylné důvěře, i když ateiové tenhle výraz vlastně ani neznali: duchové ztráceli všechnu moc, pokud oběť neuvěřila tomu, co viděla, nebo pokud poznala, že je to příliš hezké, než aby to mohla být pravda, a odmítla se nechat oklamat. Baniči se pořád ještě nevrátil. Maigi a Djinana se vrátili s otázkou, co bude večeřet, a doporučovali mu zvěřinu, jakousi vzácnou studenokrevnou potvoru, na kterou Bren zrovna dvakrát velkou chuť neměl, i když sluhové ho ujist'ovali, že je to delikatesa. Požádal tedy o škeble a Maigi byl toho názoru, že se to dá snadno zařídít, i když Djinana tvrdil, že v tuhle roční dobu to s měkkými není nejlepší: museli by poslat do města a tam by je možná měli, ale trvalo by dvě nebo tři hodiny, než by se mohli podávat. "Klidně si počkám," řekl Bren a dodal: "Když jich vezmete víc, mohou být i zítra k obědu."

"Nemáme led," řekl omluvně Djinana.

"Možná ve městě."

"Mohli bychom se poptat, nadi. Ale velká část města je bez proudu a mnoho domů bude kupovat led pro vlastní potřebu. Zeptáme se..."

"Ne, ne, nadi, prosím." Ve stavu nouze dokázal žít jen z mušlí. "Ten led nepochybně potřebují jiní. A pokud je nemůžete uchovat - prosím, nesnažte se o to. Kdyby bylo nějak možné, abych dostal toast s ovocem a čaj, bude to úplně stačit."

Nemám dnes večer nějak hlad."

"Nadi, musíte sníst něco víc než toast a čaj. Vždyť jste zmeškal oběd."

"Djinano-nadi, musím vám říct, že vaše tradiční jídla mi přijdou velmi silná... My to vnímáme odlišně. Na alkaloidy jsme poměrně dost citliví. A při přípravě toho jídla se možná nějaké používají, a pokud ano, je nezbytně nutné, abych se jim vyhnul. Kdyby tu byla nějaká kabiou volba ovoce nebo zeleniny... Vdova-aiji měla ke snídani moc pěkné závitky, moc mi chutnaly."

"Určitě to řeknu kuchaři. A..." Djinana mu věnoval spiklenecký pohled. "Já myslím, že nám zbylo trochu uzeneho kolena z minulého měsíce. Když je to zbytek, není to ne-kabiou. A tady vždycky něco zbude." Maso. Mimo sezónu. Bůh je chraň. "Nikdy nevíme, kolik hostů přijde," řekl Djinana s vážnou tváří. "Bylo by hrozné, kdyby nám došlo maso."

"Djinano-nadi, zachránil jste mi život." Djinanu tohle řešení velmi pobavilo a uspokojilo. Než odešel, dvakrát se uklonil. A Bren se na zbytek tohoto odpoledne vrátil zpátky ke svým lodím duchů a bezhlavým kapitánům rybářských bárek, kteří sužovali pobřeží Malguri za bouři. Říkalo se, že když se blíží neštěstí, ozve se zvon. Místo toho se ozvalo otevírání dveří, čvachtání mokřých bot v předsíni a potom se objevil promočený a velmi unaveně vyhlížející Baniči. Vstoupil do studovny a řekl: "Povečeřím s vámi, nadi." Bren zavřel knihu a na okamžik mu chtěl říct, že většinou se čeká na pozvání, že Baniči nemá ani za mák zdvořilosti a že jeho už unavuje, jak ho každý ignoruje, mluví s ním přezíravě a chová se k němu jako k problémovému dítěti. "Jsem velmi rád, že mám společnost," řekl místo toho a snažil se přesvědčit sám sebe, že je to pravda, že je rád, když může s někým mluvit. "Rekněte Djinanovi, aby prostřel pro další osobu - přijde i Jago?"

"Jago je na cestě do Šejjidanu," zazněl Baničeho hlas z ložnice, když se vydal skrze pokoje pro služebnictvo do koupelny. "Vrátí se zítra."

Bren se ani nezeptal proč. Nezeptal se, proč letadlo vzletlo uprostřed bouřky, od dnešního poledne už druhé, když to přece bylo aijiho letadlo, které si mohlo létat, jak chtělo. Baniči zmizel do zadní chodby a po chvíli Bren uslyšel, jak napouští vodu do vany. Bojler byl asi pořádek ještě v provozu. Baniči na svoji koupel čekat nemusel. A co se jeho samotného týkalo, vrátil se ke svým zvonům duchů a bezhlavým obětem a lodím plným námořníků, kteří se ztratili díky notoricky známému maidingskému štěstí, které se vždy krmilo neštěstím ostatních, pobýval-li aiji právě v Malguri. Tak se to psalo v knize; a ateiové, kteří nevěřili na žádné všemocné bohy a viděli vesmír a jeho kvazibožské síly ovládané baji a naji, věřili přinejmenším tomu, že naji může protéci z jedné osoby do druhé - nebo tomu věřili dřív, než začali být moderní, cyničtí a osvícení a uvědomili si, že vyšší palebná síla může štěstí přerozdělit i těm, kdo si ho vůbec nezasluhují. Bren seděl celé odpoledne v županu, až ho z toho začalo bolet nejedno intimní místo. Odmítl se hnout, už vůbec nemluvě o převlečení k večeři. Jestli se Baniči sám pozval, říkal si, může nepochybně tolerovat jeho neformálnost. Sám Baniči se v pracovně objevil pouze v černé košili, botách a kalhotách, což bylo o něco formálnější než Brenův oděv, ale ne o moc. Plášť neměl a z copánku mu stékala voda po zádech.

"Paidhi-ji," uklonil se a Bren řekl: "Napijte se," protože jen tak z opatrnosti použil aperitiv z vlastních zásob, o kterém věděl, že je bezpečný. Měl láhev Dimagi, po kterém by ovšem následovala bolest hlavy i horší věci; ale určitě to bylo skvělé Dimagi, protože mu ho dal sám Tabini, a z toho nalil Baničimu plnou sklenici. "Nadi," řekl Baniči, s povzdechem si vzal sklenici a posadil se k ohni, do protějšího křesla.

"Takže?" Alkohol ho pátil na zraněném rtu. "Někdo je mrtvý. Je to týž člověk, co vnikl do mé ložnice?"

"To nemůžeme vědět jistě," řekl Baniči.

"Nebyl to ale jen zbloudilý turista, že ne?"

"To vůbec nebyl turista. Byl to profesionál. Víme kdo."

"A stále žádný záznam Úmyslu?"

"To je na tom právě to nejpodivnější. Ten muž měl licenci. Tímhle činem mohl ztratit všechno. Vyškrtnou ho ze svitků, budou mu odepřeny všechny výhody jeho profese, jeho učitelé budou zneuctěni. Tohle není žádná maličkost."

"Těch učitelů je mi líto," řekl Bren.

"To mně také, nadi. Byli to i mí učitelé."

Bren se zarazil. Mezi Baničím a tím neznámým mužem bylo nějaké spojení? Oni byli spolužáci? "Vy ho znáte?"

"Ve společnosti jsme se často setkávali."

"V Šejjidanu?"

"Je to syn vážené rodiny." Baniči se napil a zadíval se do ohně. "Jago veze jeho pozůstatky a zprávu pro Cech." To není dobrý den, pomyslel si Bren. Ztratil už veškerou chuť na večeři. Baniči se na něj díval prázdnýma potměšilýma očima a on v nich nedokázal vůbec číst - ani Baničeho názor, ani jaký závazek má k Tabinimu oproti svému Cechu nebo tomuhle člověku, ani kde je teď vlastně man'či. "Je mi to moc líto." Víc říct nedokázal.

"Máte právo na odvetu."

"Já nechci žádnou odvetu. Nikdy jsem tenhle spor nechtěl, Baniči."

"Ale on už existuje."

"S vámi?" Zoufal si. Žaludek měl jako na vodě. Bolely ho zuby. Bolelo ho, i když seděl. "Baniči, já nechci, aby se vám nebo Jago něco stalo. Nechci, aby byl někdo zabit."

"Ale oni to chtějí, nadi. To je až příliš zjevné. A profesionál s nimi souhlasil natolik, že porušil zákon Cechu - kvůli man'či, nadi. To musíme odhalit - kde bylo jeho man'či? Žádný jiný motiv mít nemohl."

"A pokud je vaše s Tabinim?" Baniči chvíli váhal s odpovědí. Potom vážně řekl: "Potom jsou velice nemoudří."

"Nemůžeme je zatknout? Oni porušili zákon, Baniči. Neexistuje nějaká soudní cesta, jak je zastavit?"

"To," řekl Baniči, "by bylo velice nebezpečné."

Protože by je to nijak neomezovalo. Tomu Bren rozuměl. Nemohl je legálně zastavit, dokud by rozsudek v jeho prospěch nebyl vyneseno.

"Stačí, aby tvrdili, že jste je urazil," řekl Baniči. "Nebo že jste poškodil jejich obchodní zájmy. A jak byste se hájil? Vaším asociacím nikdo nerozumí. Soud má jen stěží prostředky, aby je zjistil."

"A mé slovo nic neznamená? Mé man'či je s Tabinim, tak jako vaše. To přece musí vědět."

"Ale oni to nevědí," řekl Baniči. "Ani já v tom nemám naprostou jistotu, nadi. Vím jen, co říkáte."

Brenem projel chlad. Cítil se osamělý. A rozzlobený. "Já nejsem lhář. Já nejsem lhář, Baniči. Nesoupeřil jsem patnáct let s těmi nejlepšími, jen abych sem přijel a lhal vám."

"Patnáct let."

"Aby mě poslali do Šejidanu. Abych získal svoje místo. Abych byl tlumočnickem pro atevie. Já nelžu, Baniči!" Baniči se na něj dlouho mlčky díval.

"Nikdy? A já myslel, že tohle je práce paidhiho."

"V tomhle ne."

"Jak moc si můžeme dovolit být vybíraví? Kdy tedy lžete?"

"Prostě zjistíte, kdo ho najal."

"K jeho činu ho nemohla vést žádná smlouva."

"A co tedy?" Baniči neodpověděl. Jenom se díval do ohně. "Co ho k tomu mohlo vést, Baniči?"

"Neznáme myšlenky mrtvého muže. Jen bych si přál, aby Cenedi nemířil tak přesně."

"Takže ho zastřelil Cenedi." Konečně aspoň věděl, kde stojí Ilisidi a Cenedi. Ulevilo se mu. Ale Baničiho, jak se zdálo, Cenedi příliš nepotěšil. Lépe řečeno nepotěšily ho jeho výsledky. Napil se ze sklenice, kterou zahříval v rukou, a stále upíral pohled do ohně. "Ale vy máte starosti," řekl Bren.

"Já jsem rozhodně proti těmhle vozidlům. Je to neospravedlnitelné riziko. Ale s turisty je aspoň vždycky někdo, kdo je přepočítává."

"Myslíte, že se dostal dovnitř takhle?"

"Je to rozhodně možné."

"Ale ty výpravy sem už jezdit nebudou. Že ne?"

"Lidé je mají rezervované na měsíce dopředu. Byli by z toho dost nešťastní." Někdy Bren narazil na atevské myšlení způsobem, který nechápal. Ani neočekával. "Ti lidé byli v nebezpečí, Baniči!"

"Ne z jeho strany. Ani z naší." Finesa. Biiči-ji.

"V tom davu byly i děti. Viděly, jak toho muže zastřelili." Baniči se na něj podíval, jako by čekal, že řekne něco, co dá jeho řeči smysl. Jako by úplně odbočil od tématu. "To není správné, Baniči. Oni si mysleli, že je to mačimi! Mysleli, že je to televize!"

"Pak se tedy příliš neurazili. Nebo ano?" Než mohl pochopit tuhle logiku, dorazili Djinana a Maigi s jídelním vozíkem. Byl na něm bohatý výběr pokrmů, příloh a plátky ze zbytků kolena. Baničiho oči se rozzářily, když se usadili v obývacím pokoji a sluhové sundali poklice z mís. Ať už Baniči truchlil nebo chtěl někoho zavraždit, nezabránilo mu to v tom, aby si nabral plný talíř a nijak to neumenšilo jeho chuť k jídlu. Kuchař připravil velký výběr umělecky naaranžovaného ovoce. Lákalo k ochutnání. Preparovaná hlava mimosezónní zvěřiny se dala snadno splést s poklicí polévkové misky, ale Baniči ji vzal za uši a jemně odstavil stranou, za mísu, z dohledu. Ostatní mrtvá zvířata shlížela ze stěn. "Je to vynikající," řekl Baniči.

Bren šťouchl do plátku masa. Měl nervy nadranc. Sezení bolelo. Vzal nůž a kousek si ukrojil a snažil se nemyslet na strašidelné historky a vrahy. Zjistil, že to chutná výtečně a nabral si hodně masa a pálivé omáčky, kterou si rád dával na zeleninu. "Neslyšel jste náhodou," zeptal se mezi sousty, "něco o mojí poště? Já vím, že jste měl plné ruce práce, nicméně..."

"Jak jste svým zvláštním způsobem vyjádřil, měl jsem plné ruce práce. Jago si možná na vaši poštu vzpomene."

"Taky byste jí mohl zavolat." Vzedmula se v něm zlost. Nebo to možná bylo zoufalství. "Vysvětlil vůbec někdo mému úřadu, kde jsem a proč?"

"Tak to skutečně netuším, paidhi-ji."

"Já chci, abyste jim předal zprávu. Chci, abyste mě pustil k vašim vysílačkám. Vím, že by to šlo, ze stanice, ostrahy..."

"Ne bez prověření. Když paidhi promluví na bezpečnostních kanálech, je to veřejný tah. Chápejte, kam by to vedlo, vlastně byste tím povzbuzoval své protivníky - i protivníky Tabiniho."

"Copak se stalo s ostrahou?"

"Kurýři jsou stále mnohem lepší. Mnohem lepší, nadi. Připravte si své prohlášení. Až jeden z nás příště poveze zprávu, pošlu ho." Baniči ho neodmítl. Baniči neřekl ne. Ale pořád tu bylo to protahování, "zapomněl jsem" a "má to svůj důvod". Zbytek masa snědl mlčky, aby nenamáhal svá zraněná ústa. Ale pořád ho trápily otázky.

"Ten výpadek proudu, byla to vůbec nehoda?"

"S největší pravděpodobností. Uvrhnout do temnoty čtvrtinu domů v Maidingi? To je stěží styl Cechu."

"Ale vy jste to včera v noci věděl. Vy jste věděl, že venku někdo je."

"Nevěděl jsem to jistě. Jen jsem měl podezření. Spustil se poplach na perimetru."

Vážně? pomyslel si hořce Bren. A místo toho se zeptal: "Kde je Algini?"

"Vrátí se s Jago."

"A odešel s ní?"

"Letěl běžnou linkou. Včera."

"S hlášením?"

"Ano."

"A proč? Opuštěte mi mou přímou, Baniči-ji, ale já nevěřím, že by se tu dalo něco vyšetřit - mohli byste zjistit, kdo přesně je za to zodpovědný, prosím, to ano, ale ani na okamžik neuvěřím tomu, že by Tabini nevěděl, co přesně se

pokazilo a kdo za tím stojí. A nevěřím, že to nevíte vy. Nevěřím, že jste nevěděl, kde jsem dnes ráno byl."

"No, většinou za hřebenem, a dost dlouho. Všiml jsem si vašeho kulhání."

Brenovy bolístky mu na náladě nepřidaly. "Mohl jste mě taky varovat."

"Ohledně čeho? Že Ilisidi bude pořádat vyjíždku? To ona dělá často."

"Sakra, kdybyste mi řekl, že tam může být ostřelovač, kdybyste mi řekl, že opustíme dům, tak bych si mohl vymyslet nějakou rozumnou výmluvu."

"Vy jste měl rozumnou výmluvu. Mohl jste se vymluvit na svou nedávnou indispozici. Pochybuji, že by vás do té stáje odnesli."

"Neřekl jste mi, že mi hrozí nebezpečí!"

"Nebezpečí hrozí neustále, nadi."

"Neodbývejte mě, krucinál. Vy jste mě tam nechal jít. Jak si teď mám vymyslet výmluvu na zítra, kdy musím jet znovu. A budu v bezpečí tam? Ne vždycky rozumím vašim prioritám, Baniči, a tentokrát to opravdu přiznávám."

"Ten čaj byla Ilisidina osobní příležitost. A Cenedi byl včera v noci během pátrání s námi. Kdyby chtěl, mohl mě dostat. Zkusil jsem to."

Chvilí trvalo, než to Bren pochopil. "Chcete říct, že jste poskytl Cenedimu příležitost, aby vás zabil?"

"Když dáváte sliby cizincům a nekonzultujete to se mnou, paidhi-ji, ztěžujete mi tím moji práci. Jago o tom věděla."

Cenedi to možná věděl také a věděl, že by měl co do činění i s ní, ale rozhodně nemá smlouvu na vás. O tom jsem dostatečně ujištěn. A celé dnešní dopoledne jsem byl mezi vámi a Malguri."

"Baniči, já se vám omlouvám. A hluboce."

Baniči pokrčil rameny. "Ilisidi je stará a chytrá žena. O čempak jste mluvili? O počasí? O Tabinim?"

"O snídani. O tom, jak si nezlomit vaz. Mečeita jménem Babs..."

"Babsidi." Znamenalo to "smrtící". "A nic víc?"

Zoufale se snažil vzpomenout si. "O tom, jaká byla dřív její zem. Jaké rostliny tu rostou. O dragonetách."

"A?"

"Pak už o ničem. O ničem důležitém. Cenedi vyprávěl o tamté zřícenině a o kanónu na nádvoří. ...Vyhnala mě na ten kopec, já si natrhl ret... A potom na mě byla zdvořilá. A ti turisté na mě taky byli zdvořilí. A já jim dal stuhu a podepisoval jsem jim kartičky a mluvili jsme o rodině a o tom, odkud přišli. Bylo něco z toho katastrofa, Baniči-ji - než se nějaký pitomec pokusil přejít trávník? Tak mi poradte. Já vás žádám o radu."

Další z Baničiho dlouhých, jasných pohledů. Jeho oči byly neuvěřitelně jasně žluté. Jako sklo. A zrovna tak živé. "Oba jsme profesionálové, paidhi-ji. A vy jste poměrně dobrý."

"Tím chcete říct, že lžu?"

"Chci tím říct, že vy nejste o nic víc mimo službu než já." Baniči zvedl láhev a oběma dolil. "Plně se spoléhám na váš profesionální instinkt. Spolehněte se i vy na ten můj."

Nakonec zbylo jen ovoce, krém a likérová omáčka. Dobré na uklidnění, pokud vás ovšem nerozrušila právě konverzace u večeře. "Jestli posíláte kurýra," řekl Bren, když napětí ve vzduchu pominulo, "mohl bych po něm poslat písemnou zprávu do mé kanceláře na Mosfeire?"

"To byste mohl," řekl Baniči. "Pokud to Tabini dovolí."

"Něco nového ohledně té solární jednotky, co jsem chtěl?"

"Já se obávám, že i kdyby nějakou sehnali, prioritu bude mít někdo jiný. Náš vlastní generátor jsme darovali. V údolí jsou domy bez proudu, staré a nemocné osoby..."

"Jistěže." Proti takové odpovědi nemohl nic namítnout. Byla naprosto rozumná. Jako ostatně vždycky.

Sebevědomí, říkal Bren zvířatům na stěně. Trpělivost. Skleněné oči mu pohled opětovaly - některé rozzlobeně, některé jen hloupě. Své lovce zřejmě očekávaly se stejnou vyrovnaností. Baniči řekl, že má nějakou práci - musí napsat pár hlášení. Zřejmě ručně. Anebo ne. Objevil se Djinana a odnesl nádoby. Také zhasl svícen v obývacím pokoji a zapálil olejové lampy. "Budete ještě něco potřebovat?" zeptal se a Bren odpověděl: "Ne," a říkal si, že ze všech osob, které sem nepatří a nemají pro svou přítomnost žádné vysvětlení, je Djinana nepochybně ten hlavní. Člověk přemýšlel, kde je vlastně Tano - to měl přece být jeho osobní sluha. Dokud bude Algin v Šejidanu. "Určitě ne. Budu si ještě čist."

"Připravím vám věci na spaní," řekl Djinana.

"Děkuji," zamumlal Bren. Vzal knihu a přisedl si k ohni. Když se posadil ve správném úhlu, aby byly lampy na stole za ním, oba zdroje světla se skládaly a jakžtakž umožňovaly čtení. Plamen se mihotal. Bren objevil, že to je ten hlavní důvod pro používání žárovek. Djinana odvezl vozík s jídlem - ten chlap při práci nikdy ani necinkl skleničkou. V obývacím pokoji byly svíčky zhasnuté, takže vypadal jako temná jeskyně. Kousek dál vrhal oheň rohaté a ušaté stíny a tančil ve skleněných očích zvířat. Slyšel Djinanu otevřít prádelník v ložnici a slyšel ho znovu odejít. Potom zavládlo v pokoji zvláštní ticho. Žádný déšť, žádný hrom, nic než praskání ohně. Otáčel stránky - zněly úžasně hlasitě - a četl si o vzácné historické romanci, kde nikdo nežádal mstu, kde spolu nebojovaly žádné klany, kde se nikdo dramaticky nevrhal z Malguriské věže, a kde se dokonce ani nikdo neutopil - byl tam jen pár, který se setkal v Malguri a dvěřili se tam jeden druhému, a náhodou to byli aijiin dvou sousedních provincií, a pak měli spoustu nadaných dětí. Bylo to příjemné pomyšlení, že aspoň někdo, kdo spal v těchhle komnatách, neskonal špatně; zvláštní: přemýšlel o romantických námluvách, květinových darech a dlouhém, něžném vztahu dvou lidí, kteří jakožto hlavy různých států vlastně nikdy nežili spolu, jen každý podzim se setkávali v Malguri. Tuhle svou stránku ateiové paidhimu neukazovali - když nepočítal flirtování, o kterém nikdy s jistotou nevěděl, zda ho má brát vážně. Jenže takhle to fungovalo, spousta malých dáreků přivázaných k bráně obdarovaného nebo poslaných po někom jiném. U ateviů svatba nemusela nutně znamenat společné bydlení. Manželé často nežili spolu, ledaže měli malé děti - a když je měli, někdy spolu zůstali i potom a někdy ne. Co si ateiové mysleli nebo cítili, to mu skrz jejich jazyk stále unikalo. Ale on měl rád aijiin v Malguri, tak jako měl

rád ty staré manžele s vnoučaty, kteří asi byli spolu na výletě, hledali dobrodružství... Možná spolu ale nežili: pro to žádné důkazy neměl. Za celou dobu, co paidhiové žili na kontinentu, nenašli žádný slušný způsob, jak se zeptat, protože ateviové velmi neradi mluvili o svém bydlení, adresách, způsobech nebo zvycích - to spadalo do kategorie "soukromé věci" a do toho nikomu nic nebylo. Napadlo ho, že by se mohl zeptat Jago. Jago aspoň jeho hrubé otázky bavily. A Jago byla neuvěřitelně sečtělá. Možná dokonce ten historický pár znala. Jago mu scházela. Skoro se popral s Baničim, a to by se nemohlo stát, kdyby tu byla. Nevěděl, proč Baniči trval na tom, že s ním povečeří, když se musel chovat tak nevrle. Možná, že se něco zvrtilo. Dneska Cenedi někoho zastřelil a ukázalo se, že Baniči toho mrtvého znal - to tedy bylo nějaké zvrtnutí! Baniči měl rozhodně právo být nevrlý. Ateviové to samozřejmě nedávali najevo a v jednom kuse to hráli do kouta, ale to neznamenalo, že se Baniči nezlobí - ani že si nepřeje, aby tu byla Jago. Baniči sám, pomyslel si Bren, se asi taky necítil moc dobře, když musel být svědkem toho, jak mrzutý člověk předvádí emoce, za jaké by se styděl i dvanáctiletý atevi. Asi dokonce dlužil Baničimu omluvu. Ne že by se samozřejmě chtěl omlouvat. Rozuměl, ale to neznamenalo, že se s tím smířil; dvojnásobně si přál, aby Jago dneska do Šejidanu nejela, protože ona byla ta mladší, ta poněkud diskrétnější, jak jí nyní rozuměl, dokonce stydlivá, ale poněkud přímější než Baniči, když se rozhodla mluvit. Ať už byla taková od přírody nebo proto, že Tabinio man'či na ničích ramenech nespočívalo lehce, především ne na těch Baničio. Oči ho bolely, jak četl v mihotavém světle; aby oheň osvětlil židli, musel být tak velký, že u krbu bylo nepříjemné horko, a olejové lampy zase znečišťovaly vzduch. Zjistil, že ho trochu bolí hlava, a tak vstal a tiše, aby nerušil personál, přešel do chladnější části pokoje - ještě byl moc rozrušený, než aby usnul. Chyběly mu noční zprávy. Chybělo mu, že nemůže zavolat Barb nebo nedej bože Hankové a říkat do telefonu to, co se odvažoval říkat do odposlouchávané linky. Tady už skoro musel mluvit sám se sebou, jen aby slyšel zvuk lidského jazyka v tichu, aby unikl, jakkoli nakrátko ponořený do ateviských myšlenek a ateviské logiky.

Někde nastartoval motor. Bren se zarazil a naslouchal, nakonec dospěl k závěru, že někdo odjíždí z nádvoří a jede do města nebo někam na půl cesty, a měl silné tušení, že ví, kdo to asi je. Sakra, pomyslel si a přešel k oknu, ale odtamtud nebylo na nádvoří vidět kvůli hale, která vyčnívala do strany. Postranní okenice byly přidržené západkou a Bren ji vytáhl, aby zjistil, jestli auto jede dolů po hlavní cestě nebo nahoru do kopců, a současně aby zjistil, jestli se vytažením západky spustí nějaký bezpečnostní poplach nepatřící k historickému vybavení Malguri. Prý jenom letištní dodávka, to určitě. Malguri přece mělo vlastní dodávku. Vozila po cestě jídlo a pasažéry. Klidně ho mohla přivést z letiště. Ale Baniči možná rozhodl jinak. Možná se nechtěl příliš spoléhat na Cenediho. Možná měl pořád své pochybnosti. Zvuk motoru se nesl kolem hradeb. Netušil. Ale noční vzduch byl oproti zatuchlému pokoji čerstvý a studený. Zhluboka se nadechl. A ještě jednou. Tohle byla první noc, kdy nepršelo, první hodina úplné tmy a nebe nad jezerem a horami na východě bylo tak čisté a černé a studené, že Bren mohl vidět bledě červenou Maudettu a téměř neviditelného Gabrielova souputníka - to byla na Mosfeiru opravdu zkouška ostrého zraku. Noční vzduch úžasně voněl - asi divoké květiny; předtím si neuvědomoval, jak moc mu chybí zahrada za jeho oknem nebo jak stísněný se cítí. Za jasných nocí dokázal z Mt. Allan Thomas zahlédnout při západu nebo východu slunce stanici. Nesledoval už její dráhu tak jako zmlada, když s Tobym chodili do kopců, vyprávěli si příběhy o Přistání a představovali si - dnes se styděl, když si na to vzpomněl - že se v kopcích ukrývají ateviští partyzáni. Vedli tam celé imaginární války, stříleli atevie po stovkách a proradní ateviové stříleli po nich... Bylo to asi stejně dobré jako ateviské mačimi o tajných lidských partyzánech podporovaných maniaků, kteří tají základnu na palubě stanice... Cizí hvězdy, jak ji ateviové v těch dávno minulých dobách války říkali. Alespoň lidé a ateviové získali společnou mytologii, společnou minulost a společné hrdiny a padouchy - kdo byl kdo, to záleželo jen na úhlu pohledu. Bren nikdy Tabinimu neřekl, že jeho otec byl v několikáté nemanželské generaci potomkem Polanského, toho Polanského, který vedl boje na Půlměsíční pláži, toho Polanského, který nepustil na Mosfeiru ateviské posily. S tím ovšem jeho vzdálený potomek nechtěl mít nic společného - ve své současné funkci rozhodně nic, co by přiznával. Člověk dělal pokroky, jak to jen šlo. Přál si, aby ateviské děti neviděly lidi jako stínové postavy a šilence; přál si, aby si lidské děti nehrály na střelení ateviu v lese. Napadlo ho, že by z toho mohl udělat hlavní téma svého zimního projevu ve shromáždění... Ale nevěděl, jak by se měl postavit všemu tomu filmu a televizi na obou stranách, které předváděly opak. Za dané situace ovšem nebylo nejchytřejší stát zády k ohni. Jago ho včera odtáhla právě od tohoto okna... Zdálo se hloupé, že by mu hrozilo nebezpečí z oken nebo ze střechy protějšího křídla. Ale kdokoli asi mohl vyjet na jezero na loďce, i když by se nemohl přiblížit natolik, aby Bren tvořil dobrý terč. Kdokoli mohl přistát na pobřeží Malguri a překonat hradby a útesy pod nimi, což ovšem nebylo jen tak. Odstoupil a začal zavírat okno.

Všude kolem se rozsvítila světla. Rozezněl se alarm a on zamžoural v elektrickém světle a zabouchl okno a zastrčil ho, a i když mu srdce vydešeně tlouklo, zaslechl zvuk bosých nohou na dřevěné podlaze ve vedlejší místnosti. Ve dveřích se objevil úplně nahý Tano s pistolí v ruce a hned za ním Djinana, a potom Maigi; z toho kapala voda a měl kolem sebe omotaný ručník; po chodbách v celém Malguri dusali další lidé a alarm pořád zvonil.

"Vy jste otevřel okno?" zeptal se Tano.

"Nadiin, ano, omlouvám se." Jeho zachránci se ostře nadechli, když ve vedlejší místnosti zachrastila západka, a Tano tam mávnutím ruky poslal Djinanu.

"Nadi, znovu zapnuli proud," řekl Tano. "Vaše ostraha by byla raději, kdybyste ta okna neotvíral, kvůli vlastnímu bezpečí. A především ne v noci." Djinana pustil dovnitř někoho z chodby. Byl to Cenedi a pár vdoviných strážů. Tano řekl: "Paidhi otevřel okno, nadi."

"Nand'paidhi," řekl Cenedi. "Prosím, už to nedělejte." "Omlouvám se," řekl Bren. Poplašené zařízení mu svým zvoněním pořád drásalo nervy. "Můžete to někdo, prosím vás, vypnout?" Cenedi vydal rozkaz. Ještě to chvíli trvalo a musely se zhasnout všechny olejové lampy, než měl konečně pokoj zase sám pro sebe. Když utichl celý ten blázninec a dveře a okna se zavřely, klesl na okraj postele a ptal se sám sebe, kde byl Baniči a jaké temné myšlenky k němu asi momentálně chová vdova. To bylo dost neopatrné mít poplašené zařízení, které přestalo fungovat, když vypadl proud. To nebyl

Baničiho styl. A nepřišlo mu to jako Cenediho styl. Nevěřil, že by už viděl všechno, co chránilo Malguri. Ostraha tu je na sluneční baterie, tím si byl jist. Technologii na to měli. A přesto paidhi probudil celý dům a vypadal jako blázen. A Ilisidi z něj nebyla o nic víc nadšená. Tím si byl také jist.

VIII

"Hlučná noc, že?" řekla Ilisidi a nalila si čaj. Pára nesla jeho pach přes stůl a Brenovi se z něj dělalo mdlo. "Je mi to strašně líto," řekl, "a stydím se, aiji-mai." Ilisidi se ušklíbla, ovšem v kladném slova smyslu, a přisladila si. Během snídaně v jednom kuse špičkovala. Měla výtečnou náladu. Spořádala čtyři ryby, miskou obilnin a dva dortíky se sladkým olejem. Bren se na druhou stranu držel od obilnin a zákusků dál a říkal si, že ho dneska ráno sezení na tvrdé židli bolí natolik, že by raději znovu pil Ilisidin čaj, než aby znovu vlezl na záda Nokhadě.

Jenže ta byla dole a Ilisidi si vychutnávala ostrý vítr vanoucí od jezera, který zalézal pod suknice a profukoval přímo skrz svetry, když Bren s ostatními vyšel ze slunečního svitu ke stájím.

Dnes ráno byla alespoň Nokhada ochotna si kleknout a on byl připravený na to, že se začne s trhnutím zvedat, ještě než se úplně posadí.

Bolelo to. Bože, to bolelo. Nebyla to ani taková bolest, kterou by muž mohl přiznat nebo se z ní vymluvit. Mohl jen doufat, že rychle otupí a říkat si, že jeho lidští předkové také jezdili na zvířatech, a přesto se jim nějak podařilo přežít a zachovat rod.

Rychle zastavil Nokhadino přešlapování - byl rozhodnut, že dnes bude mít hlavní slovo on. To vydrželo přesně do okamžiku, kdy Ilisidi vykročila s Babs a Nokhada vyrazila na cestu a těsně se protáhla kolem Cenediho mečeity.

Ilisidi a Babs okamžitě zmizely za útesem a jen jeden dva kroky za nimi Nokhada konečně překonala Cenediho zvíře a následovala je.

Naštěstí na stezku, ne do prázdna.

Bren nevykřikl ani nezaproteštoval - jeho nohy však ano a na okamžik se bolest vyhrotila, asi tak ve dvanácti otřesených krocích po prašné cestičce začínající nad místem, kde včera Nokhada začala protestovat proti otěžím.

Kdyby se nezastavila, potvora jedna, nespadli by. Urazili by nepříjemně dlouhou vzdálenost směrem k druhé terase nad jezerem, to jistě ano, ale ta terasa opravdu existovala, ať už by včera dokázal zůstat na Nokhadiných zádech nebo ne.

A stejně tak ho zaujalo, že i když mohla Ilisidi včera zavést jeho, hloupého benjamínka, přes ten útes, vyvedla ho raději přímo na horu, jakkoli drsné to bylo. To už byla druhá promarněná šance. Takže ten čaj byla možná přece jenom nehoda.

I když vzhledem k tomu, že včera se na pozemcích Malguri nacházel vetřelec, možná, že dostat se za hřeben nebo z dohledu pevnosti mělo nejvyšší prioritu.

A když uvažil tu Baničiho poznámku, že ho sledoval...

"Proč jste mi včera neřekl, že tam venku může někdo být?" zeptal se Cenediho, zatímco je docházel zbytek vdoviny strážce. "Věděl jste, že jsme v nebezpečí. Baniči mi to řekl."

"Družina," řekl Cenedi, "byla na pozoru. A Baniči nebyl nikdy daleko."

"Nadí, ale bylo to riziko pro vdovu! Ve vši úctě, to bylo rozumné?"

"S Tabiniho mužem?" Cenedi měl některé věci společné s Baničem. Například byl úplně stejně otevřený. "Ne. To nebylo riziko."

Že to nebylo riziko? Pro Baničiho to možná byl kompliment, ale bylo to rozhodně riziko podle všech lidských definic tohoto termínu, ledaže, a tohle mu proběhlo hlavou včera v noci, by existovalo víc bezpečnostních systémů, než by jak Baniči, tak Cenedi byli ochotni přiznat. V zamyšleném tichu jel vedle Cenediho a kameny pod ním omývaly vlnky. Nebe bylo modré. Voda tančila. Dragoneta proletěla kolem Nokhadiný hlavy, až se polekala a v jediném strašlivém okamžiku nadskočila až skoro u okraje.

"Sakra!" řekl Bren a potom s Nokhadou chvíli tiše zápasil, zatímco Cenedi si udržel nejen bezvýraznou tvář, ale i úplnou kontrolu nad svou mečeitou.

Ilisidi jela před nimi a jak se zdálo, ničeho z toho si nevšímalá. Když Bren otočil hlavu a ohlédl se, neviděl už hradby pevnosti, jen zakřivenou skalní stěnu a za ní okraj novodobé zdi, která oddělovala dlážděné nádvoří od stezky. Před nimi se stezka klikatila dál na horu, dokud nedorazili na plošinu se závratnou vyhlídkou, kde Ilisidi zastavila a nechala Babs stát, a kde se on, když dorazil, snažil udělat totéž s Nokhadou. Přesvědčoval se, že když ze srázu neskočila Babs, neskočí ani Nokhada, a že se tedy nemá čeho bát.

"Nádherný den," řekla Ilisidi.

"Nezapomenutelný výhled," řekl Bren a myslel si přitom, že rozhodně nezapomene na to, jak hrozně vysoko jsou, jakou sílu má ta potvora, na které sedí, ani na děsivé panoráma jezera, které se táhlo, kam až oko dohlédlo. Když lyžoval s Tobym, viděl takové věci, ale nikdy něco tak význačné pro atevie, místo kdysi cizí, teď však přetékaající jmény, identitou a historií. Bu-javid - s jeho tlaky, rozvrhy, davy ateviů toužících po politické přízni - neměl žádný takový pohled, žádné absolutní, dech beroucí okamžiky, jako nabízelo Malguri... Mezi hodinami, jako například včera, klášterního, tlumeného ticha, bolestí hlavy z olejových lamp, chladných, temných skvrn v koutech rozlehlých sálů a kolien spálených blízkostí ohně v krbu.

Nemluvě o trubkách.

Mělo to ale svůj půvab. Mělo to své světlé chvílky, neuvěřitelnou texturu života, která se neměřila přímkami a standardizovanými měrami, která neuznávala ulice a rovné hrany, kde lidé žili namačkaní jeden na druhém a světla

velkoměsta v noci zakrývala hvězdy. Tady mohl Bren slyšet vítr a vlny, najít nekonečnou rozmanitost ohlazených kamenů a oblázků a nebyl tu žádný rozvrh - jen nevyvratitelný fakt, že cesta tam a zpět byla stejně dlouhá... Ilisidi mluvila o obchodních lodích a o rybářích, zatímco se nad Malguri objevila kondenzační stopa tryskového letounu směřujícího na východ přes kontinentální předěl. Po tisíce let bránil dvěma ateviským civilizacím v setkání - a teď to byla záležitost čtyř pěti hodin. Bylo to jednoduché. Ale Ilisidi hovořila o cestách přes Maidingi, které trvaly celé dny a vedly skrze území několika různých aijiin.

"V těch dobách," řekla Ilisidi, "se na území cizích aijiin muselo vstupovat velice opatrně."

Mělo to svůj skrytý význam. Už zase.

"Ale dnes víme o tolik víc, nand'vdovo."

"Víc než co?"

"Že když nechcete, aby se ostatní dostali dovnitř, nemůžete se vy dostat ven, nand'vdovo."

"Ha," prohlásila Ilisidi a pohybem, který Bren nikdy předtím neviděl, otočila Babs a vydala se podél úbočí. Odletovaly za ní kamínky.

Nokhada ji následovala. To museli všichni. A bolelo to, Bože, to bolelo, když se dostali na cestu dolů k jezeru. A před nimi Ilisidi, se stříbrem prokvetlým copánkem vlajícím ve vzduchu - bez stuhy označující postavení, bez ozdob, jen červenočerný kabát a Babsin hladký černý zadek, ocas, šlehající vzduchem jen tak, aby vybil přebytečnou energii - a Ilisidi sama možná nemyslela na nic víc než na volný prostor před sebou.

Jít za ní byl Nokhadin nápad; ale zbytek stráží byl za ní a Cenedi vedle, takže Bren neměl jinou možnost než poslechnout.

Když znovu zastavili, byli na úzkém půlměsíci písčné pláže, kde se jezero stácelo dovnitř, a muž přemýšlející o vrazích si říkal, že na pobřeží jsou opravdu místa, kde může přistát člun a dosáhnout Malguri.

Ale Ilisidi, zatímco tam stáli a čekali, až mečeity popadnou dech, mluvila o jezeře, jeho hloubce a obyvatelích - o strašidlech. "Když jsem byla malá," řekla, "objevil se na jižním pobřeží vrak, jenom kýl lodě, ale mysleli si, že je to z lodě s pokladem, která se potopila před čtyřmi sty lety. A po celém pobřeží se objevili potápěči, kteří ho hledali. Všichni tvrdili, že nic nenašli. Ale v Malguri se někdy v té době objevila řada starožitností a sluhové je čistili v sudech u stájí. Můj otec poslal ty nejlepší kousky do muzea v Šejidanu a zřejmě ho to stálo celé jmění. Ale většina lidí v provincii Maidingi by je roztavila kvůli zlatu."

"Bylo dobře, že je zachránil."

"Proč?"

"Kvůli minulosti," řekl Bren a zapřemýšlel, zda zase něco z ateviského myšlení nepochopil špatně. "Zachránit je. Není to důležité?"

"A je?" odpověděla mu Ilisidi otázkou, takže zase nebyl o nic moudřejší. Znovu vyrazila nahoru a Bren zapomněl na filozofii, protože se musel soustředit na své... teď už možná puchýře. Ztracená ženská, pomyslel si, a také si pomyslel, že kdyby co nejvíc zdržoval a zpomaloval, dokud bude moci udržet Nokhadiny instinkty na uzdě, mohla by to vdova vzít jako kapitulaci a zpomalit, ale ani náhodou, ani náhodou ji nebude prosit o pomoc nebo aby zastavila. Ilisidi by ho propustila ze své společnosti, pravděpodobně by o něj ztratila všechn zájem a on by mohl ležet v horké koupeli a číst strašidelné příběhy, dokud by se jeho rádobyvrazi nezabili o překážky, které jim Baniči nepochybně nastražil, načež by se mohl vrátit domů ke své klimatizaci, ranním zprávám a čaji, kterému mohl důvěřovat. Čas od času to vypadalo jako jediný možný únik.

Ale přesto držel krok s Ilisidi. Ateviové tomu říkali na'itada. Barb tomu říkala být ztracený blázen. Nikdy nezažil tak dlouhou hodinu, jako když se znovu vraceli domů, hodinu, během které si opakovaně říkal, že by měl raději spadnout dolů a všechno skoncovat.

Konečně se před nimi objevily brány stájového nádvoří a potom projeli skrz. Mečeity už se těšily na stáje a zrní.

Podánilo se mu Nokhadu přimět, aby sklonila rameno, sešplhal z její ohromné výšky a postavil se na nohy, přestože měl jisté pochybnosti o tom, jestli ho udrží.

"Horká koupel," zavolala na něj Ilisidi. "Pošlu vám nějaké bylinky, nand'paidhi. Uvidíme se ráno!"

Podánilo se mu uklonit se a vyjít po schodech se zbytkem Ilisidina doprovodu bez zjevného kulhání.

"Ta bolest," řekl mu tiše Cenedi, "za čtyři pět dní přestane."

Celou tu cestu do hlavní chodby nemohl myslet na nic jiného než horkou koupel. Horká koupel, asi tak hodinová. Měkké, zcela nehybné křeslo. Namočit se a číst si mu připadalo jako skvělý způsob, jak strávit zbytek dne - sedět na slunci, hledět si svého, vyhýbat se aijiin a jejich atletickým kouskům. Dobelhal se ke schodům a vlastním tempem po nich začal stoupat.

Na kamenné podlaze pod schody se ozvaly rychlé kroky. Ohlédl se, protože se tu pořád obával o svou bezpečnost, a uviděl Jago, jak míří ke schodům, energicky a úzkostlivě. "Brene-ji," zavolala na něj. "Jste v pořádku?"

Jeho kulhání bylo zřetelné. Copánek se mu rozpletl a na kabátu měl prach, srst a sliny. "Je mi fajn, nadi-ji. Měla jste dobrý let?"

"Dlouhý," řekla a předběhla ho několika kroky o dvojnásobné délce, se kterými by člověk měl vážné problémy. "Spadl jste, Brene-ji? Snad jste nespadl..."

"Ne, jen mě to bolí. Naprosto normální." Rozhodně se snažil po zbytek cesty po schodech nekulhat. Šel po chodbě nahoře vedle ní... Doufal tedy, že jí nevadí společnost potu a mečeití srsti. Jago voněla květinami, docela hezky. Nikdy předtím si toho nevšiml; a trochu se zastyděl - není zdvořilé potit se, to se diskrétně předávalo z paidhiho na paidhiho. Když bylo lidem horko, páchli odlišně a odlišnosti, co se týkalo osobní hygieny, ateviům vadily. Administrativa tenhle koncept vtlačovala do hlavy mladým úředníkům. Proto se snažil diskrétně držet od Jago dál, byl rád, že se vrátila, a přál

si, aby dostal šanci se vykoupat, než začnou mluvit. Nejvíc ze všeho si přál, aby tu byla včera v noci. "Kde je Baniči? Nevíte? Od včerejška jsem ho neviděl."

"Před půl hodinou byl na letišti," řekla Jago. "Mluvil s nějakými lidmi od televize. Myslím, že přijedou sem."

"Proč?"

"To nevím, nadi. Přiletěli se mnou. Možná to souvisí s tím pokusem o vraždu. Neřekli."

Asi to není moje věc, rozhodl se Bren. Baniči to zvládne se svou obvyklou diskrétností; asi je posadí na příští letadlo pryč.

"Nebyly tu už další problémy?"

"Jenom s Baničem."

"Jak to?"

"Prostě ze mě nemá radost. Asi jsem něco udělal nebo něco řekl, nadi-ji - já už vlastně ani nevím."

"Není nic příjemného," řekla Jago, "muset ohlásit hanbu svého asociovaného. Nechte ho být, nand'paidhi. Některé věci vašemu úřadu nepřísluší."

"Tomu rozumím," řekl Bren a říkal si, že tomu včera neporozuměl; byl zaměřený jen na své vlastní nepohodlí a Baničeho problémů si nevšímal. Začalo mu docházet, že Baniči od něj možná chtěl věci, které mu prostě neposkytl, než se rozešli, nikoli s nejlepším míněním o tom druhém. "Myslím, že jsem byl v noci velmi hrubý, nadi. To jsem neměl. Nedělal jsem svou práci. Myslím, že má právo zlobit se na mě. Doufám, že mu to můžete vysvětlit."

"Vy pro něj žádnou 'práci' neděláte, Brene-ji. To my pracujeme pro vás. A velmi pochybuji, že byste ho urazil. Pokud vám dal najevo své nepříjemné pocity, berte to jako kompliment."

Neobvyklá představa. Jedna část jeho mozku se začala prohrabávat paměti a oprašovat staré odkazy. Jiná si vzala dovolenou a přemýšlela, jestli ho Baniči přece jen nemá rád.

A ta rozumná, pracovní část mozku řekla ostatním dvěma částem, aby se věnovaly své práci a přestaly od ateviských myslí očekávat lidské reakce. Jago myslela přesně to, co řekla, tečka, konec diskuse; Baniči se před ním nehlídal, Baniči byl rozzlobený špinavou hrou a ani u Baničeho, ani u Jago nemohl najednou propuknout lidský sentiment jen proto, že byli nuceni stýkat se se zduněným člověkem. Sentiment nebyl nakažlivý ani přenosný a on pravděpodobně taky hrozně frustroval Baničeho a ten mu to dával najevo náznaky, které Bren nepostřehl. Jako společník k večeři byl mizerná náhrada za Jago, která vysvětlovala Cechu, proč by někdo chtěl zabít paidhiho; a koncem večera už měl Baniči zřejmě v této věci taky pár teorií. Došli ke dveřím. Bren vytáhl z kapsy klíč, ale Jago ho předběhla a zavedla je do přijímacího pokoje.

"Jste tak zamlklý," řekla a otočila se k němu. "Proč, nand'paidhi?"

"Včera v noci. Říkali jsme věci - které bych raději neřikal. Kdybych tak řekl, že je mi to líto. Kdybyste mu mohla vysvětlit, jak je mi..."

"Řekl a udělal, to nejsou ani bratři," řekla Jago. Zavřela dveře, strčila svůj klíč do kapsy a vytáhla z podpaží desky.

"Tohle by vás mělo potěšit. Přivezla jsem vám poštu."

Bren to vzdal. Už se smířil s tím, že jeho pošta neprojde přes ostrahu; Jago teď postavila na hlavu všechny jeho předpoklady o jeho situaci v Malguri.

Vzal si balíček, který mu podávala, a prošel si ho. Na své pátrání po osobní poště se ani neobtěžoval sedat si.

Většinou to byly katalogy, i když zdaleka ne tolik, jako dostával normálně; tři dopisy, ani jeden z Mosfeiry - dva od předsedů Zemědělské a Finanční komise a jeden s Tabiniho oficiální pečeti.

Tohle nebyla veškerá jeho pošta, rozhodně ne normální pošta - vůbec nic od Barb nebo jeho matky. Žádná zpráva z jeho úřadu, něco jako Kde jste? Jste naživu?

Jago určitě věděla, co chybí. Musela to vědět, takhle neschopná nebyla. A co k tomu řekla? Stála a čekala, zřejmě byla zvědavá na Tabiniho dopis.

Nebo možná moc dobře věděla, co v něm stojí.

Bren se začal bát odpovědi - své vlastní nevědomosti a své neschopnosti zjistit, co to říká ticho kolem něj nebo jaké Tabiniho signály měl zachytit.

Přešel nehtem pod pečeti Tabiniho dopisu a doufal v záchranu, doufal, že tam bude nějaké vysvětlení, které nebude znamenat naprostou katastrofu.

Tabiniho písmo nebylo to nejúhlednější, jaké kdy viděl. Běžné prohlášení titulů. Doufám, že se vám daří dobře, začínalo to, s Tabiniho typickou přehnanou kaligrafií. Doufám, že si užíváte slunce a vody v Malguri.

Díky, Tabini, pomyslel si kysele Bren, díky moc. Je období dešťů. Opřel se bolavými zády o stůl a četl, zatímco Jago čekala.

Něco o televizi. O televizi, proboha.

...mým úmyslem je, aby tento rozhovor ateviům po celém světě představil lidský vzhled a lidské myšlenky zcela odlišným způsobem než mačimi. Cítím, že je to užitečná příležitost, kterou bychom neměli promarnit, a mám velkou důvěru ve vaši diplomacii, Brene. Prosím, buďte k těmto profesionálům stejně upřímný, jako byste byl ke mně osobně.

"Nadi Jago. Víte, co se tu píše?"

"Ne, Brene-ji. Je tu nějaký problém?"

"Ten televizní štáb poslal Tabini!"

"To by vysvětlovalo, proč letěli se mnou. Překvapuje mě, že jsme nedostali zprávu. Ale nepochybně mají pověření."

Díky okolnostem, které vedly k vaší izolaci od města a jeho kontaktů, se domnívám, že neexistuje lepší tah proti vašemu nepříteli než vypěstovat vám vyšší přízeň - veřejnost. Osobně jsem mluvil s ředitelem zpravodajství a veřejného uvědomění národní sítě a vydal známému a velmi ceněnému zpravodajskému štábu povolení setkat se s vámi v Malguri a pořídit rozhovor, který by mohl, jak doufám já a vznešený lord ministr školství, vést k měsíčním zpravodajským

konferencím...

"On chce, abych měl každý měsíc televizní pořad! Víte o tom něco?"

"Prosím, to ne, nadi-ji. Ale jsem si jistá, že pokud Tabini-aiji umožnil těm osobám mluvit s vámi, jsou to velmi úctyhodní lidé."

"Úctyhodní lidé." Prolétl dopis, jestli tam nejsou ještě děsivější zprávy, ale našel jen: Víím, že počasí není v tomto ročním období nejlepší, ale doufám, že jste našel potěchu v knihovně a v ubytování se vznešenou aiji-vdovou, které, doufám, vyřídíte má osobní přání všeho nejlepšího.

"Tohle není možné. Musím s Tabinim mluvit. - Jago, potřebuju telefon. Okamžitě."

"Já nemám oprávnění, Brene-ji. Tady žádný telefon není a já nemám oprávnění vás vymanit z naší..."

"Sakra, Jago!"

"Nemám oprávnění, Brene-ji."

"A Baniči ano?"

"O tom pochybuji, nadi-ji."

"No a já taky ne. Takže s těmi lidmi nemůžu mluvit."

Jagin obličej nabyl úzkostného výrazu. "Paidhi mi říká, že ti lidé mají povolení od Tabini-aijiho. Jestli Tabini-aiji ten rozhovor povolil, paidhi si jistě uvědomuje, jakou ostudu by měli oni i jejich nadřízení - táhla by se i na aijiho dvůr. Pokud ten dopis paidhiho jakkoli opravňuje odmítnout, musím vás požádat, abyste mi ho ukázal."

"Nejde o Tabiniho. Z Mosfeiry nemám oprávnění poskytovat rozhovory. Něco takového je naprosto vyloučeno bez kontaktování mého úřadu. Nemůžu to rozhodně udělat půl hodiny po tom, co mi to někdo oznámí. Musím kontaktovat svůj úřad. Okamžitě."

"Vaše man'či je přece s Tabinim? Neříkal jste to?"

Bože, přesně to předvídatelné téma, o kterém se nedalo diskutovat.

"Mé man'či s Tabinim nevylučuje to, abych se s ním hádal nebo chránil své vlastní postavení mezi svými lidmi. Udělat tohle, nadi-ji, je můj závazek. Nemám žádnou moc vás k něčemu nutit. Je to jen na vás. Ale mé man'či mi dává morální právo požádat vás o pomoc při konání mé práce."

Právnícké kličky byly nezbytnou součástí práce paidhiho. Ale přesvědčovat Jago, aby přehodnotila man'či, bylo jako prosit gravitaci o udělení výjimky.

"To by musel povolit Baniči," řekla s naprostým klidem Jago, "pokud k tomu má oprávnění, což myslím, že nemá, Brene-ji. Jestli chcete, abych jela na letiště, vyřídím jim vaši námitku, ale obávám se, že televizní štáb přijede, až mu to umožní jeho prověření, a to může být dřív, než se dohodne něco jiného, a nedokážu si představit, jak by Tabini mohl stáhnout povolení, které, jak se zdá, udělil bez..."

"Dělá se mi mdlo. To bude určitě tím čajem."

"Prosím, nadi, nežertujte."

"Já s nimi nemůžu mluvit!"

"To by se velmi špatně odrazilo na mnoha osobách, nadi. Jistě chápete..."

"Jago, já o takových změnách naší politiky nemůžu rozhodovat sám! Tohle v mé pravomoci není..."

"Odmítnutí toho štábu bude mít nepochybně dalekosáhlé důsledky. Nedokázala bych je předvídat, Brene-ji, ale nemohl byste souhlasit alespoň formálně? Ten rozhovor určitě neodvysílají hned, a kdyby to nějak protřečilo vaši politice, určitě bude možné nějak ho upravit. Tabini je doporučil. Určitě tu jsou v sázce nějaké reputace."

Jago sama jako právnicka taky nebyla špatná - byla přinejmenším kovaná v man'či a jeho závazcích a ve vybíravosti, s jakou její profese přijímala nebo nepřijímala mrzutosti. Život a smrt. Ospravedlněné nebo ne. A měla pravdu. V mnoha věcech.

"Mohla bych vidět ten dopis, Brene-ji? Samozřejmě na tom netrvám, ale věci by se tím vyjasnily."

Předal jí ho. Jago přešla k oknu, aby si ho přečetla. Bren si nemyslel, že je to proto, že by potřebovala víc světla.

"Myslím," řekla, "že jste žádán, nadi, abyste byl k těm lidem velmi upřímný. Myslím, že chápu myšlení Tabini-aijiho, pokud mohu být tak smělá. Kdyby se vám něco stalo - dost by se hodilo mít na své straně sympatie veřejnosti."

"Kdyby se mi něco stalo."

"Nemyslím smrtelného. Ale už zemřel jeden atevi."

Bren ztuhl, když od Jago uslyšel to, co si myslel, že uslyšel. To byla ta její neochvějná poctivost. Ona v tom, co řekla, neviděla žádný předsudek. Přemýšlela o atevské politice. To byla její práce, vůči Tabinimu i vůči němu.

"Zemřel atevi."

"Vzali jsme jeho život při obraně vašeho, nand'paidhi. Takové je naše man'či. Ne každý by však souhlasil s touto volbou."

Musel se zeptat. "Vy ano, nadi?"

Jago na okamžik zaváhala s odpovědí. Složila dopis. "Kvůli Tabinimu bych rozhodně souhlasila. Mohu tohle nechat ve složce, nadi?"

"Ano," řekl a vytěsnil onu urážku ze své mysli. Cos čekal? ptal se sám sebe a potom si položil otázku, co bude dělat bez konzultace, na co se ho mohou ptát a co si může dovolit odpovědět.

Jago prostě vzala dopis a odešla přes jeho ložnici, aniž by odpověděla na otázku.

Jago byla poctivá žena a nedala mu vůbec žádnou záminku, aby zpochybňoval její ochranu. Nebyla to přesně vzato ona, co zpochybňoval - ale ona to tak nepochybně viděla.

Odcizil si Baničiho a teď urazil Jago. Dnes tedy vůbec neměl dobrý den.

"Jago," zavolal za ní. "Pojedete na letiště?"

Ateviové také pokládali za neslušné křičet na lidi. Jago přešla až zpátky k němu, aby mu odpověděla.

"Pokud si to přejete. Ale podle toho, co jsem četla v tom dopise, nemám důvod ty lidi zadržovat, nand'paidhi. Mohu jen Baničiho upozornit na vaše pocity. Nevím, co bych mohla udělat jinak.

Byl v koncích. Mírně, unaveně se uklonil. "K tomu, co jsem řekl. Jsem unavený, nadi, nevyjádřil jsem se dobře."

"Neurazil jste mě, Brene-ji. Názory těch lidí jsou neinformované. Mám se pokusit sehnat Baničiho?"

"Ne," řekl zoufale a Jago se uklonila a vyšla přes ložnici ven.

Šel za ní s reklamou cestovní kanceláře a katalogem řemeslných výrobků - chtěl si to číst ve vaně.

Teď mohl své hodinové koupeli dát sbohem. Zazvonil na Djinanu, aby ho zpravil o změně plánů, shodil v ložnici kabát, odkulhal do koupelny, shodil zaprášené, poplivané svršky do koše na prádlo a vlezl do vany.

Voda byla horká, provoněná bylinkami, a on by v ní nejdříve strávil půl dne, kdyby Djinana doléval horkou vodou.

Katalog utopil, když ho na okamžik přepadl spánek - ruka mu klesla a promočila ho: tak byl unavený a tak málo sil mu zbývalo.

Jenže se samozřejmě objevil Tano a řekl, že ve sloupořadí zastavila dodávka a že je to televizní štáb s Baničim a že se dole utáboří. Chtěl by se paidhi obléci?

Paidhi by dal přednost utopení před tím navléct na sebe zase dvorní formalitu a ten zatracený oblek ušitý na míru, ale Tabini měl jiné plány.

Nevzal si s sebou své poznámky o dopravních problémech. Zřejmě měl. Otázka stíhala otázku, až už necítil tu část těla, na které seděl, a jeho prázdný žaludek protestoval proti absenci oběda.

"Co," zeptal se reportér v té chvíli, "rozhoduje o rychlosti předávání informací? Není snad pravda, že na Mosfeife existují všechny tyto systémy?"

"Mnoho z nich ano."

"Co taky ne?"

"My tolik nevyužíváme železnici. Vzdušná doprava je pro nás jednodušší. Díky výškovým rozdílům je to praktičtější."

"Ale před dvěma sty lety jste tuhle možnost aijimu nenabídli."

"Upřímně řečeno, obávali jsme se útoku."

"Takže berete ohled i na jiné věci, než je životní prostředí."

Ostrý reportér. A někdo ho zmocnil, aby kladl i otázky, které se do vysílání nemusí dostat - ale mohou. Tabini tomu muži důvěřoval a poslal ho.

"Bylo tu také riziko," řekl, "že bychom mohli způsobit problémy mezi atevii. V době Přistání jste měli železnici - skoro jste měli železnici. Kdybychom tehdy dali Šejidanu létání, mohlo by to způsobit nerovnováhu mezi ostatními Asociacemi. Ne každý věřil, že Barjida-aiji se o technologii rozdělí. A lepší parní lokomotivy byly mnohem méně hrozné. Mohli jsme vám dát rakety. Mohli jsme hned na začátku jednání říct: tady máte formuli na výrobu dynamitu. A mnoho nezodpovědných atevii by se rozhodlo shazovat výbušniny na cizí města. Bylo to těsně po Válce. Bylo dost těžké ji zastavit. Nechtěli jsme poskytovat zbraně pro další. My jsme mohli shazovat výbušniny z letadel, která jsme postavili. Ale to jsme nechtěli."

"To je dobrý argument," řekl reportér.

Bren doufal, že je to tak. Doufal, že o tom lidé přemýšleli.

"My nechceme žádnou další válku," řekl. "Když jsme přišli na vaši planetu, neměli jsme příliš na výběr. Způsobili jsme škodu, kterou jsme nezamýšleli a ani nechtěli. To, co po nás žádala Dohoda, nám přišlo jako spravedlivé."

"Existuje něco, co nám nedáte nikdy?"

Zavrtěl hlavou. "Ne."

"A co dálnice?"

Zatraceně, zase tahle otázka. Nadechl se, aby si to promyslel. "Jistě, viděl jsem, jak je to s dopravou v horách. Svá pozorování hodlám předložit naší radě. A nai-aijiin budou mít nepochybně také svá doporučení."

Trochu smíchu. A potom další střízlivá otázka: "Ale to, zda město dostane dopravní systém, který potřebuje, určujete vy sám, nikoli zákonodárný sbor."

"Já sám rozhodně ne. Konzultuji to s aijim, s radami, se sbory."

"Proč nerozvíjíte silnice?"

"Protože..."

Protože mečeity následovaly vůdce. Protože Babs byla vůdce a Nokhada neměla na výběr, ledaže by bojovala, a to nechtěla, zatraceně pitomá myšlenka, a on musel na tu otázku nějak odpovědět, pokud možno tak, aby neurazil atevie.

"Protože," řekl, zahnaný do kouta, "jsme nemohli předvídat, co by se stalo." Panikařil. Ztrácel nit, jeho řeč nedávala smysl a nedávat smysl, to znělo, jako že lže. "Zpočátku jsme se obávali, že přidělení prostředků na stavbu silnic by mohlo způsobit v Asociaci rozkol. Kolaps instituce, kterou jsme nechápali."

Reportér zaváhal. Jeho tvář byla zdvořile bez výrazu. "Vy říkáte, nand'paidhi, že tato vaše politika byla založena na špatném chápání?"

Ach, Bože. "Možná zpočátku." Brenova mysl se znovu chytila. Ateviové měli starosti kvůli problému vesnic. "Ale my si nemyslíme, že by to bylo řešení pro vesnice. Kdybyste měli dálnice před stem dvěma sty let, vzrostl by neregulovaný obchod. A kdyby se to stalo, obchodní zájmy by si žádaly co největší dálnice. A čím by byly přímější, tím víc velkých populačních center by bylo v jedné řadě, tím větší by byla jejich přitažlivost - a vzdálené vesnice by nebránil nikdo kromě jejich aijih a i potom by měly problém s dopravou, tak jako máme my teď, ovšem my máme také znečištění z motorů a v našich populačních centrech podél silnic je soustředěno ještě více politické moci. Já vidím místo pro silniční systém - ale ve vesnicích, ne v populačních centrech. Po silnicích by se vše dopravovalo k centrálnímu transportnímu systému."

Tím reportéra nezaujal. Bylo to příliš detailní a technické, nebo se alespoň zdálo, že to povede k technickým záležitostem, které reportér nechtěl slyšet, nebo měl pocit, že je nechtějí slyšet diváci. Pocítil změnu v úmyslech, když reportér změnil polohu, a zamračil se. Byl rád, že se to stalo. Dostal několik dalších otázek o tom, kde bydlí, o rodinných asociacích, co dělal o dovolené, díky bohu nic kritického. Když rozhovor dospěl k závěru, potil se v záři reflektorů a reportér zakončoval obligátními zdvořilostmi.

"Děkuji vám, nand'paidhi," řekl muž a potom reflektory zhasly a Bren zadržel úlevné oddechnutí.

"Je mi líto," řekl okamžitě, "nejsem zvyklý na kamery. Obávám se, že jsem vůbec nedával smysl."

"Mluvil jste velmi dobře, nand'paidhi, mnohem lépe než někteří ateisté, se kterými jsme točili rozhovory, to buďte ujištěni. Jsme velmi potěšeni, že jste si na nás našel čas." Potom reportér vstal, Bren vstal, Baniči vstal ze stínu v koutě, kde jeho přítomnost předtím zastíraly reflektory. Všichni se uklonili. Reportér nabídl k potřesení ruku. Někdo ho na to musel upozornit.

"Jste informován o našich zvycích," řekl a reportér byl potěšen a uklonil se, zatímco svíral Brenovu ruku drtivým stiskem.

Letadlo pravidelné linky odlétalo za soumraku. Štáb měl v Maidingi ještě točit další reportáž, o výpadku proudu. Díky Bohu. Balili reflektory, odpojovali kabely, které se svíjely jako záplava červených a černých lián po starých kobercích, odkudsi ze vzdálených chodeb. Maigi odešel pro druhý konec někde směřem ke kuchyním, kam, jak si byl Bren jistý, sluhové cizince příliš rádi nepouštěli. Všechno se sbalilo do beden. Zvířata skelně zírala ze stěn stejně užaslá a omámená jako paidhi sám.

Co jsem to udělal? zeptal se sám sebe, ptal se, jestli může ospravedlnit všechno, co řekl, až bude psát zprávu pro Mosfeiru, ale drželi se dál od citlivých témat - alespoň toho dosáhl, nepočítáme-li jeho mentální výpadek ohledně otázky dálnic.

"Chtěli bychom pořídit takových rozhovorů víc," řekl ten muž - nedokázal si vybavit jeho jméno: Daigani nebo tak nějak. "Velmi bychom si přáli jeden, nand'paidhi, skutečně natočit na Mosfeire. Možná bychom se mohli dohodnout s vaší televizí, ale mít na místě jeden náš štáb - rozhovory s obyčejnými lidmi, takové věci."

"Jistě, pokud se něco takového dohodne," odpověděl. To byla standardní odpověď na každou nepravděpodobnou nabídku. Nemohl dopustit, aby si na Mosfeire mysleli, že to odsouhlasil. "Mohl bych kontaktovat příslušné osoby..."

To řekl záměrně. Dejte mi telefon, rukavice hozená Baničimu a Jago a Tabinimu. V hlubinách mysli se mu vynořil tučet nepříjemných myšlenek. Ten štáb musel vědět, že se ho někdo pokusil zabít, ale nikdo se o tom nezmínil. Ani on sám. Bu-javidský konspirační přístup k bezpečnosti se nějak promítal do těch, kdo tam žili - prostě se nemluvalo s tiskem bez oprávnění, nešířily se klepy, takové věci se nechávaly na odděleních s oprávněním vyjadřovat oficiální stanoviska. Ale copak nemohl říct těm reportérům, že tu včera zahynul jeden muž? Anebo to už věděli a neptali se?

Vůbec nevěděl, co ve zprávách vysílali v minulém týdnu. Nevěděl, co se ví běžně a co ne, a politika jeho úřadu zněla: Když nevíš, mlč.

A tak zdvořile konverzoval, ukláněl se a potil se, i když se vzduch ochlazoval. Blížila se fronta. Štáb doufal, že jí jejich letadlo uletí. Dnes ráno skrz frontu prolétali, házelo to a třásl. Jago tomu letu říkala "dlouhý". Štáb dával přednost výrazu "nepohodlný".

Ale hlavní dveře teď byly otevřené, vítr vanul skrze ně a také přicházelo světlo, jasnější než elektrické žárovky v téhle chodbě, které se zmohly tak maximálně na teplou nazlátlou zář. Štáb vynosil reflektory, reportér se zdržel na společenskou konverzaci a Tano a Algini všechno společně sledovali ze svého místa nade dveřmi a sledovali odnos vybavení - Algini šel nahoru s nimi. Stejně tak Baniči. Jago byla... někde, zřejmě odpočívala, a myšlenky na to, co řekl a co si myslel, se mu tlačily vzadu v mysli a soupeřily o pozornost a další analýzu.

Baniči pak opatrně vymanol reportéra z loučení a vyprovodil ho až ke dveřím, kde samozřejmě následovalo poslední povinné kolo úklon.

Bren předvedl vlastní zdvořilost a když poslední člen štábu konečně zmizel venku, opřel se rameny o zastíněnou zadní část dveří a úlevou si oddechl.

"Tano a Algini je vyprovodí na letiště," řekl Baniči, který se tu objevil jako stín ve slunečním svitu. "Možná tam zůstanou na večeri. Našel jsem dobrou restauraci."

"To je fajn," řekl Bren a nezeptal se: Proč nejdem všichni? protože většina majitelů restaurací neměla zrovna v lásce vraždy nad salátem. Uvědomil si, že byl z toho rozhovoru nervózní jako ratlík, ani ne tak kvůli otázkám, které mohl dostat, ale spíš proto, že nevěřil tomu štábu a jeho bednám. A kromě toho ty lidi neznal.

Dospěl k závěru, že je úplně paranoidní. Bojí se. A to si ani nemyslel, že štáb z celonárodního zpravodajství by s sebou vozil výbušná zařízení.

Byla to hloupost.

"Vedl jste si velmi dobře, nand'paidhi."

"Nedokázal jsem si utřídit myšlenky. Mohlo to být lepší."

"Tabini si myslí, že by takových rozhovorů mělo být víc," řekl Baniči. "Myslí si, že je čas, aby se paidhi více veřejně angažoval. Prý by měl být víc v kontaktu s lidmi."

"A to nějak zastaví lidi, co mě nechtějí mít živého?" Nechtěl působit negativně. Nepochybně to byl dobrý nápad.

Aspoň Tabini si to určitě myslel. Jeho nejisté pocity ale přetrvávaly.

"Proč nejdete nahoru, nadi, a nesvléknete si ten kabát? Teď si můžete odpočinout."

Bren nevěděl, jestli se mu podaří si odpočinout na celý zbytek dne, ale límec od kabátu už ho škrtil a z toho sezení byl celý ztuhlý. Jít nahoru a převléknout se byl víc než dobrý nápad. Bude to jediná věc po celý zbytek dne, kterou bude moci udělat nebo rozhodnout. Jeho velké, jediné rozhodnutí.

Až do zítřka.

A potom, protože se to právě politicky hodilo a protože to předtím myslel vážně a teď si najednou uvědomil, že opět, řekl: "Včera v noci jsem byl hrubý, Baniči, odpusťte mi to."

"Nevšiml jsem si," řekl Baniči. Jeho pozornost byla zaměřena na dodávku na nádvoří, jejíž dveře se zavíraly.

"Je mi líto, co se stalo vašemu asociovanému. A taky kvůli vašim instruktorům."

"To nebyla vaše vina. Ani moje. Kéž by jen byl moudřejší - ale ne úspěšnější." Baniči mu položil ruku na rameno. Bren to uvítal jen zčásti. "Běžte nahoru, nadi."

Běž pryč a neobtěžuj mě. To si paidhi uměl přeložit. Baničiho myšlenky byly jinde a Bren se - po záři reflektorů - rozhodl, že se vrátí nahoru a dokončí koupel, kterou musel opustit. Ve vaně ho nikdo neobtěžoval. Nemusel se tam bavit o filozofii. A pomáhalo to na ty bolístky, o kterých nechtěl hovořit se sluhy.

Znovu rozpálit bojler a ohřát vodu chvíli trvalo. Věnoval ten čas lehkému obědu, během kterého přečetl první dopisy z komisi a pomyslel si - jak rychle se vracel ke známým zvyklostem - že by si měl napsat na počítači poznámky.

Ale pro pouhého paidhiho z kuchyně prodlužovačky netahali, kdepak, to bylo jen pro televizní kameramany; a o návratu do Šejidanu se nikdo ani nezminil.

A tak se šel vykoupat, opřel si hlavu o okraj vany a nechal kolem sebe stoupat páru. Poblíž stála sklenice likéru kompatibilního s lidskou fyziologií a stoh katalogů... Mezi nimi katalog dovolených a katalog sportovního vybavení - ne tedy že by potřeboval druhý pár lyží nebo nový lyžařský oblek, ale téměř všechno prohlížení katalogů bylo v jeho případě jen zbožné přání.

V kamenech zaburácel hrom. Mimoděk přemýšlel, jestli se let televizního štábu neopozdil. Opravdu doufal, že ne. Chtěl, aby už byli pryč. Také přemýšlel o tom, co asi Algi a Tano provádějí v Maidingi - městě venkovských potěšení.

Možná jsou na túře kolem břehů jezera. Mohl jen doufat, že nepromoknou.

Usrkl z orosené sklenice - led v dobrém likéru? zeptal se ho Tabini nevěřicně, když u něj začínal.

Djinana, když mu předložil tuto žádost, zvedl obočí a zamrkal, což bylo mnohem víc diplomatické. A protože proud už zase šel, v kuchyních už zase byl led.

Bren otočil stránku a zapřemýšlel o lyžařských botách, prohlédl uměleckou a kulturní vložku, službu společnosti, která popisovala obnovu starého umění z databank. Přečetl článek o budování resortu na Mt.Allan Thomas, prvním luxusním resortu na Mosfeife, kde několik odvážlivců vzkřísilo myšlenku lyžování.

Ateviové se v poslední době o tento sport začali také zajímat a provozovat ho na svých vlastních horách. Tabini tomu říkal sebevražda - potom ale, jak se zdálo, začal projevovat jakýsi záblesk zájmu sám, když uviděl domácí lyžařská videa, která paidhi dostal přes Komisi. Potenciální vášeň společná pro lidi i atevie. Dobrá věc pro vzájemné vztahy.

Už Tabiniho skoro umluvil, aby to zkusil, jenže pak vypukla ta zatracená bezpečnostní krize. Třeba to ještě dokáže. V Bergidu, pouhou hodinu od Šejidanu, byly prý dobré sjezdovky - blázní tam riskovali krky, jak říkal Tabini.

Pořád ho trápil ten rozhovor. Pořád se trápil tím, co řekl nebo jaký měl výraz, když ateviové výrazy neukazovali... a on nebyl zvyklý na televizní kamery a zářivé reflektory...

Zahřmělo. Světla zablikala. A zhasla.

Neuvěřitelné. Vrhл zlověstný pohled na potemnělý strop se zhasnutou žárovkou.

Ale tentokrát se nenechal vyvést z míry. Horká voda nevychladla okamžitě. V nástěnném svícnu byly stále svíčky.

Vstal do teplého vzduchu, vzal svíčku ze svícnu na stole, zapálil ji plamenem z bojleru a touto jednou svíčkou zapálil všechny ostatní ve svícnu na stěně. Slyšel sluhy, jak na sebe křičí na chodbě. Nepanikařili, možná kromě kuchaře, který k tomu měl v tuhle hodinu zřejmě důvod. Ale ať zuří bouře a bijí blesky, Malguri přetrvá.

Znovu se uvelebil v horké vodě, uspokojený a zběhlý v ateviské minulosti - paidhi se naučil, že práce nekončí jen proto, že vypadl proud. Usrkl ledový čaj a vrátil se zpět k přemítání o bezpečnostním vázání, u něhož si kupující mohl vybrat mezi černou, bílou a světélkující zelenou.

Z komnat se ozvaly rychlé kroky. Zvedl hlavu a do očí mu zasvítilo světlo baterky, kterou držela v ruce černá, kovově se lesknoucí postava.

"Brene-ji?" zeptala se Jago. "Omlouváme se. Obávám se, že je to všude. Jste v pořádku?"

"Naprosto," řekl. "Vy mi chcete říct, že ta věc, kterou právě přivezli a nainstalovali - prostě vypadla?"

"V tuto chvíli opravdu nevíme. Máme podezření, že ten první incident byl nastražený. Tenhle prošetřujeme. Prosím, zůstaňte na příjmu."

Pocit bezpečí byl ten tam. Myšlenka na vetřelce na chodbách, zatímco on sedí ve vaně - nebyla příjemná. "Lezu ven."

"Já tady budu," řekla Jago. "Nemusíte, nadi-ji."

"Raději ano. To je v pořádku. Zrovna jsem si chtěl jít číst."

Jago odešla. Bren vylezl z vany a oblékl se ve světle svíček. Jednu si vzal s sebou, ale někdo už zapálil lampy v ložnici a v obývacím pokoji.

Děšť dorážel na okna obývacího pokoje, šedý stejnorodý přival, který už začal Bren vnímat jako něco přirozeného.

Bylo mu líto Baničiho, který byl pravděpodobně v tomhle počasí venku. Celý utrápený se tam stará o jeho bezpečí.

Nechápal, jak někdo mohl zfalšovat úder blesku nebo co se teď mohlo najednou objevit, že to tak měnilo věci.

Vešel do příjmacího pokoje a našel tam Jago stát před oknem. Světlo pronikající skrz mraky měnilo její tvář v masku a odráželo se na její uniformě. Dívala se na jezero nebo na bezvýrazné nebe.

"Přece by nezkusili znovu totéž," řekl. "Nemohou to být tak velcí blázní."

Jago se na něj podívala - podivně se pousmála. "Možná právě v tom je jejich chytrost. Očekávají, že to nebudeme předpokládat."

"Oni?"

"Nebo on nebo ona. To se neví, nadi. Snažíme se to zjistit."

Dospěl k závěru, že tím myslela: Neotravujte mě. Vstal a podíval se z okna. Neviděl tam vůbec nic.

"Jestli chcete, běžte si číst," řekla Jago.

Jako by se dokázal v myšlenkách tak rychle vrátit k lyžařským katalogům. To tedy ani náhodou. Neměl rád informační vakuum; neměl rád tiché stráže číhající v přijímacím pokoji ani myšlenku, že jejich přítomnost tam je oprávněná a že její důvod třeba právě vychází po schodech.

Číst, to určitě. Chtěl okno, ze kterého by bylo vidět něco nešedého.

Rozhodl se, že na to prostě nemá dispozice. Byl až příliš nervózní.

"Nadi Brene. Odstupte od toho okna."

Už o takových věcech nepřemýšlel. Zarmoutilo ho, že se nechal chytit dvakrát po sobě, zavrtěl hlavou a vydal se zpátky...

Jago se na něj dívala se zřejmými starostmi - asi proto, že hlídala cvoka, který si klidně chodil před okny. "Promiňte," řekl.

"Přemýšlejte tak jako ti, kteří vás chtějí dostat," řekla. "Neusnadňujte jim to. Běžte, sedněte si, odpočívejte."

Vrah z Cechu, to řekl Baniči. Někdo, koho znal. S kým se stýkal.

A pořád nevěděl, proč porušil pravidla?

"Jago, jak může někdo dostat licenci?"

"Licenci k čemu, Brene-ji?"

"Však víte. Cech." Nechtěl se v případě Jago vydávat na citlivou půdu. Litoval, že se vůbec odvážil do toho teritoria.

"Cechovní licenci? To si zvolíte. Vyberete si."

Neřeklo mu to nic nového k tomu, co rozumného atevie nutí, aby si zvolil takový život. Jago nevypadala jako ten typ - pokud nějaký takový typ vůbec existoval.

"Brene-ji. Proč se ptáte?"

"Přemýšlím, co za člověka po mně asi jde."

Jago jeho otázku, jak se zdálo, ignorovala a vyhlédla z okna. Do chlístanců deště. Nic jiného vidět nebylo.

"My nejsme jeden druh, Brene-ji. Nejsme jedna tvář."

Asi chce říct: To není vaše věc, pomyslel si. "Nadi," řekl a odešel, aby ji zanechal jejím vlastním myšlenkám. Kdyby jen mohl něco udělat s těmi svými.

"Jací lidé se stávají paidhim?" zeptala se ho dřív, než stihl udělat druhý krok.

Dobrá otázka, pomyslel si. Přesně na cíl. Musel o tom přemýšlet a nenašel tu odpověď, kterou mívá dřív... Nemohl dokonce ani najít toho chlapce, který se na tu cestu vydal. Nemohl v něj uvěřit, ani trochu.

"Zřejmě blázní."

"O tom se dá pochybovat, nadi-ji. Je to požadavek?"

"Myslím, že ano."

"Takže... Jak usilujete o tuto čest? Jaké bláznovství potřebujete?"

"Zvědavost. Chceme poznat víc než jen Mosfeiru. Konáme dobro pro planetu, na které žijeme, pro tvory, vedle nichž žijeme."

"Platilo to i pro Wilsona?"

Třeba do černého. Co na to mohl říct?

"Vy," řekla Jago, "se nechováte jako Wilson-paidhi."

"Valasi-aiji," kontroval Bren, "také nebyl Tabini."

"Pravda," řekla Jago. "Velká pravda."

"Jago, já..." málem zase řekl to slovo, které se používalo jen pro saláty. Zavrtěl hlavou a obrátil se k odchodu.

"Brene-ji. Prosím, dořekněte to."

Nechtěl mluvit. Nebyl si jistý, jestli má vůbec ještě zdravý rozum, o sebekontrolě nemluvě. Ale Jago čekala.

"Jago-ji, já jsem celý život pracoval, jak nejlépe jsem uměl. Nevím, co víc mohu udělat. Teď jsme tu přišli o světlo a já nemyslím, že bych si to zasluhoval. Ale ptám se sám sebe, nadi, jestli je to moje chyba, jestli jsem zašel příliš daleko a příliš rychle, jestli jsem Tabinimu neublížil svou snahou pomoci a jestli je někdo tak zatraceně tvrdošíjný ve své snaze zabít mě. Proč, Jago? Máte vůbec nějaké tušení?"

"Přinášíte změnu," řekla Jago. "A to je pro některé atevie děsivé."

"Ta zatracená železnice?" Důraz na rozhovor ho mátl. Jago byla jako jeho stín, bezvýrazná, nepřístupná. Frustrovaně mávl rukou a vydal se k obývacímu pokoji, aby měl prostor pro své myšlenky, aby si mohl sednout a číst a nemyslet na bizarní události tohoto dne. Třeba se mu to podaří ještě před večeří - a Jago by mohla povečeřet s ním, pokud tedy někdo neotrávil kuchaře.

Ale znovu se zastavil, protože se bál, že by ji mohl urazit. "Pokud někdy," řekl, "tahle záležitost s televizí začne fungovat a vaše štáby přijedou na Mosfeiru, rád bych vás a Baničiho pozval na návštěvu ke své rodině. Rád bych, abyste viděli, jací jsme. Rád bych, abyste nás poznali, nadi-ji."

"Byla bych velmi poctěna," řekla vážně Jago.

Takže si to možná vyžehlil. Odešel do obývacího pokoje a hodil do ohně další kus dřeva, zatímco se kolem rozléhal hrom. Jago ho následovala, zjevně si myslela, že to od ní očekává, ale neříkala nic, jenom se začala probírat policiemi v knihovně.

S Jaginými povinnostmi nebo s jejími představami o společenském chování se nedalo nic dělat. Bren si vzal knihu a začal si sedat.

Vtom se znovu rozsvítila světla.

Bren se frustrovaně zahleděl na nástropní světla.

"Musela to být pojistka," řekla Jago z druhého konce místnosti. "To je dobře."

Vybavily se mu zaprášené dráty vedoucí hned vedle holých plynových trubek u stropu chodby a představil si svoje komnaty vybuchující při elektrické závadě. "Malguri potřebuje nový elektrický systém," zamumlal. "Kde tu mají tu plynovou nádrž?"

"S jakým plynem?"

"S metanem."

"Ve sklepě," řekla Jago.

"Pod budovou. To je jako bomba, nadi. Tohle místo potřebuje elektrické vytápění. Jestli tu nainstalovali elektrické osvětlení, topení přece ničemu neublíží."

"Nebyly peníze," řekla Jago.

"Zatímco tady hledají vrahy - sleduje někdo tu nádrž?"

"Všechny vchody do budovy," řekla Jago, "jsou sledovány."

"Pokud ovšem nevypadne proud."

Jago nepatrně pokrčila rameny.

"Ta okna," řekl, "sledovaná nejsou. To jsem zjistil včera v noci, když proud znovu zapnuli."

Jago se zamračila, přistoupila k oknu a přejela prstem po okraji parapetu. Přitom se rozhlížela - co chtěla najít, to Bren nevěděl.

"Jak jste to zjistil, Brene-ji?"

"Otevřel jsem okno, abych se podíval ven. Vtom se znovu zapnula elektřina a spustil se alarm. Hádám, že to je starý systém."

"To rozhodně," řekla Jago. "Nahlásil jste to?"

"Probudilo to všechny personál."

Jago nevypadala o nic šťastnější, ale Bren nevěděl, co mohla najít při prohlídce okna.

"Kromě Baničiho," řekl.

"Kromě Baničiho."

"Nevím, kde ten byl. Říkal jsem vám to. Pohádali jsme se. Někam odešel." Napadlo ho něco velmi nevídaného, ale držel jazyk za zuby a díval se, jak Jago jde ke dveřím, napůl je zavírá a zamračeně si prohlíží stěnu za nimi. Příslušníci bezpečnosti o bezpečnosti nemluvili. Dost pochyboval, že by měla v plánu další vysvětlování.

"Nadi Jago," řekl. "Baniči tam nebyl. Máte nějaké tušení, kde se tedy včera v noci nacházel?"

Jako by poznamenal, že venku prší. Jago ani nehnula brvou. Znovu dveře otevřela dokořán a vyšla do přijímacího pokoje.

Světlo znovu zhaslo. Bren frustrovaně vzhlédl a potom ji následoval do vedlejší místnosti, aby tím protestoval proti jejímu mlčení a zmatkům s jeho bezpečností. Stála u okna. Otevřela zástrčku okenice, otevřela ji a znovu zavřela. Žádný poplach se neozval.

"Co se to sakra děje, Jago?"

Jago vytáhla svůj kapesní komunikátor a zapnula ho. Vytřukala na něm kód, kterému nerozuměl.

Odpověděl jí Baniči. Byl si relativně jistý, že to byl Baničiho hlas. A z Jagina postoje se dalo vyčíst jakési mírné ujištění. Odpověděla, vypnula komunikátor a odložila ho.

"Zaregistroval to," řekla. "Náš systém to zaregistroval."

"Jako váš a Baničiho?" zeptal se Bren, ale komunikátor zapípal a Jago ho zase zapnula a zamračeně se ohlásila.

Odpověděl Baničiho hlas. Jago se zamračila ještě víc. Krátce Baničimu odpověděla, ukončila spojení, připjala si komunikátor k opasku a vydala se ke dveřím.

"Co to bylo?" zeptal se Bren. "Co se děje? Jago!"

Dvěma dlouhými kroky byla zase u něj, chytila ho za ramena a shlédla k němu. "Brene-ji. Nikdy jsem vás nezhradila. A nezhadím, Brene-ji."

A potom stejně tak rychle zmizela ve dveřích na chodbu. Zabouchla je. Silně.

Jago? pomyslel si Bren. Na ramenou stále cítil její stisk. A její kroky rychle mizely v chodbě, zatímco se ptal sám sebe, kde tedy byl Baniči včera v noci, když spustil ten alarm.

Jestli existoval další systém, pak Baniči musel o otevření okna vědět, pokud ho sledoval. A ať už se Baniči z jakéhokoli důvodu nevrátil, když se spustil všeobecný poplach.

Možná to vyloučil jako možnou hrozbu. Ale to se Baničimu nepodobalo, aby něco jen tak vyloučil.

Byl to šílený den, od snídaně s vdovou až po televizní štáb, který přijel ve chvíli, kdy byl tak přísně střežený, že nesměl ani telefonovat. Nelíbil se mu pocit, který z toho měl. Nelíbily se mu důvody, které mohly přimět Jago vyběhnout odtud se slovy - v jazyce, ve kterém neexistoval termín pro důvěru - věřte mi, já se o vás postarám.

Dvakrát překontroloval zástrčku na okně. Netušil, kdo by se mohl dostat dovnitř oknem v patře nad útesem, ale nerad by to zjišťoval. Zkontroloval i vnější zámek na dveřích, přestože ho slyšel cvaknout.

Ale k čemu vlastně, když všichni sluhové měli klíče k zadní chodbě...

Náhle ho přepadla úzkostlivá myšlenka. Přesl přímo do ložnice, klekl k posteli a sáhl pod matraci.

Pistole, kterou mu dal Baniči... tam nebyla.

Hledal ji, myslel, že sluhové z Malguri, kteří stlali postel, ji mohli přesunout, aniž by o ní věděli. Aby se ujistil, zvedl matraci - ale pistole i s náboji byla pryč.

Znovu matraci položil a upravil postel, šaty i kůže - a potom si sedl na okraj postele, snažil se udržet si od těla paniku a přesvědčoval se, že ztrátu pistole objevil dřív, než předpokládali; a že pokud v místnostech není vizuální sledovací zařízení, o kterém nevěděl, pak ta osoba, která pistoli vzala, ještě neví, že ten fakt zjistil.

Fakt: někdo ji teď měl. Dokonce s ní byl někdo ozbrojený, a mohl, ale nemusel to být někdo, kdo měl běžně přístup k tomuto typu zbraně nebo munice. A patřila Baničimu - takže pokud ji nevzal on sám, měl někdo pistoli s identifikací a rozlišovacím označením kulek, které by se daly nahlásit Baničimu veliteli v Bu-javidu.

Ať by byly použity k čemukoli.

Jestli Baniči nevěděl, co se stalo - Baniči musel vědět, že je pistole pryč - a Bren neměl telefon ani komunikátor a nemohl ho nijak kontaktovat - ledaže by vyšel ven, narušil nějaký bezpečnostní perimetr a doufal, že na alarm zareaguje právě Baniči.

A to měl taky v úmyslu. Nebyl to zrovna nejdiskrétnější způsob, jak přitáhnout pozornost.

Ale na druhou stranu, dokud nespustí poplach - mohlo by to zůstat v tichosti, dokud se Baniči nebo Jago nevrátí. Na ztracenou pistoli nebylo dobré upozorňovat služebnictvo. Tanovi a Alginimu, kteří s ním přiletěli ze Šejidanu, asi důvěřovat mohl - ale jistě to nevěděl.

Byl otřesený. Byl unavený z napjaté noci a nervy drásajícího odpoledne. Možná teď nedělal nejlepší rozhodnutí - nebyla dobrá chvíle být chytrý, dokud nebude vědět víc.

Vzdálený hrom mu zaškubal nervy - až tak unavený byl. Mohl jít a pokusit se spustit poplach - ale Baniči a Jago byli venku na dešti a někoho tam honili, nebo ještě hůř, honili někoho uvnitř domu. Představivost mu před očima vykouzlila nádrž s metanem ve sklepech, někdo by mohl mít výbušninu...

Nesmí ale přece poškodit Malguri. Tohle by ateviové neudělali. To bylo mišidi. Neohrabané. Žádné biiči-ji.

Takže do vzduchu to tu vyhodit nemohou. Kdyby se něco stalo a nějaká kulka skončila někde, kde neměla, a oni ji vystopovali k Baničimu, mohl by odpřisáhnout, co se doopravdy stalo.

Ledaže by tou mrtvolou byl on.

Řekl si, že asi není dobrá chvíle na to, aby chodil po chodbách nebo děsil vlastní ostrahu, která se domnívala, že ví, kde je. Původně si chtěl odpoledne číst. Jak teď zjistil, neměl žádné lepší ani moudřejší plány. Vzal si župan, aby mu bylo ještě tepleji, vrátil se zpátky k ohni v obývacím pokoji a vzal si svou knihu o historii Malguri.

O ateviech. A o lojalitě. A o nenaplněných očekáváních.

I on měl svá očekávání - o pocitech, které jednoduše neexistovaly. Prostě nebyly, a protože to mělo biologické kořeny, nedalo se - nebylo možné to změnit. Co se dalo dělat? Píchnout ateviům lidské hormony, přeprogramovat jejich mozky, aby vysílaly impulzy, které ateviové neměli?

A zeptejte se, jak lidé museli zklamat očekávání ateviů, na jaké emocionální úrovni. Musela tu být emocionální úroveň.

Ne. Nemusela. Zase terracentrické myšlení. V zákonech vesmíru nebylo nic, co by říkalo, že když ateviové vytvořili velmi účtyhodnou vlastní společnost, musejí mít lidské atributy nebo reagovat na lidské pokusy vytvořit si k nim po lidském způsobu pouto. V rozumném vesmíru se to stát nemuselo; v rozumném vesmíru bylo dokonce logičtější, že ateviské lokomotivy připomínaly lidské, než že by ateviové připomínali lidi psychologicky. Lokomotivy, ať je už vymyslela jakákoli rasa, měly koleje, aby snadno jezdily, píсты na pohon kol, páru nebo naftu a převody, aby poháněly píсты a výfuk na odvádění kouře - to byla fyzika. Letadla létající skrz vzduch o stejné hustotě by nevypadala jako lokomotivy. Raketa nemohla připomínat ledničku. Fyzika kladla na stroje a struktury určené ke stejnému účelu jistá omezení a fyzika na Zemi a fyzika na zemi ateviů se nelišily ani trošku.

Ale biologie? Inteligentní bytosti se spoustou různých zaměstnání, s mikroprostředím, evolučními tlaky a genetickým barokem přispaným do směsi měly ohromné množství proměnných.

Nebyla to ničí vina. Nikdo přece nemohl za to, že přiletěli k téhle hvězdě - mohla to být červí díra nebo nějaká diskontinuita - fyzikové měli své teorie, ale žádný člověk nemohl příčinu dokázat z místa, kde teď byli, což mohlo klidně být na opačné straně bůhvíjakého galaktického disku: žádné spektrum neodpovídalo Slunci nebo jeho sousedům a ani pulsary, o kterých fyzici tvrdili, že mohou určit jejich umístění... ani ty nezabraly.

Tehdy nevěděli, kde jsou, a teď taky ne - jako by to, kde jsou, mělo nějaký význam, když nevěděli, jak dlouho tam letěli: klidně mohli strávit v subprostoru celá staletí - a potom uvízli tady, dokázali sestavit stanici...

Ale byla to dlouhá a pomalá cesta do zmrzlého pásu asteroidů kolem hvězdy a zase zpátky do pásu života, kde ji postavili, v tom byla skutečná politika, v otázce, zda ji postavit v pásu života nebo až na jeho okraji; a pás života vyhrál, i když věděli, že obíhají kolem obydlené planety, i když věděli, že jednoho dne budou muset přiznat, že udělali velmi nebezpečnou volbu na základě velmi malého množství dat...

Politický kompromis. Přijmout problém někdy v budoucnosti výměnou za vyřešení krátkodobých starostí.

Přidejte vrak rafinérie a sluneční bouře, jejichž meze tehdy nikdo neznal, a atraktivní planetu pod jejich nohama, sakra - oni přece nikomu neublíží, budou s nimi vycházet, domorodci už znají parní stroj, stejně by se jednou setkali a proč by měli riskovat své vzácné životy ve snaze vydržet s tak mizernými šancemi?

Tak aspoň jejich potomek v deváté nebo kolikáté generaci rekonstruoval ten myšlenkový proces... U ateviů to nemohlo být o moc jiné. Měli lokomotivy. Měli parní mlýny. Měli průmysl.

Měli taky drasticky odlišná mozková spojení, jenže to se z jejich fyziky nepoznalo.

Při setkání s atevii na to nepřišli. Ahoj, jak se máte, co počasí? Příjemní lidé. Dohodnete se s nimi na obchodě, trochu technologie za jedno dvě zvířata ulovená mimo sezónu...

Bác - přímo do kulturní propasti.

Pokusíte se to urovnat - vysvětlit to místním vůdcům: bác - přímo do kulturního víru.

Spočítejte způsoby, kterými to první osadníci zkazili. Spočítejte, kolika způsoby se zamotali a zapletli do místního systému, než zjistili, že zrada není zrada a vražda není vražda a že nemohou pomáhat jednomu místnímu aijimu a bojovat proti jinému, aniž by do celého konfliktu nezapletli Asociaci sahající přes celý kontinent. Nečekali jste, že civilizace ovládající nanejdvůh parní stroje bude mít světovou vládu...

Ale pokud jste byli první lidští kolonisté, možná jste nečekali, že by se někdo choval jinak než vy.

Před padesáti lety a dvěma paidhii se Mosfeira zhluboka nadechla a hodila na jednací stůl satelitní komunikaci a raketové inženýrství se zoufalou nadějí, že když to takhle spojí, biiči-ji a kabiú dohromady zabráni nějaké podnikavé ateviské společnosti, aby zkombinovala výbušniny a pohon a vyhodila do povětří své protivníky.

Protože si mysleli, že teď začali atevie znát.

Bůh ochraňuj blázný a turisty.

Otočil nepřečtenou stránku historické knihy, uvědomil si, že ji nepřečetl, a otočil ji zase zpátky. Snažil se soustředit na činy aijiin a rádců, které už dávno odnesly malguriské větry, deště je zakomponovaly do půdy a nakonec otekly z jezera Maidingi do moře - v tomto ročním období dokonce rychleji než na podzim.

Hořce se zlobil a jeho mysl se toulala sem a tam ve známých mezích jako zvíře v kleci, když skutečné odpovědi určité ležely za mřížemi jeho chápání.

Možná se do toho bodu dostali všichni paidhiové. Možná, že on sám byl jen ten nejnaivnější, možná proto, že se mu dostalo toho nejpřátelštějšího z aijiin a bylo tak snadné ignorovat varování ve všech učebnicích, co kdy studoval, a padnout do téže pasti jako první lidé na planetě - očekával, že ateviové budou jako lidé. Čekal, že se budou chovat tak, jak by se dalo čekat od příjemných, rozumných lidských bytostí a, Bůh mu pomáhej dvakrát, co chtěl, aby dělali, co emocionálně potřeboval, aby dělali, místo aby se probral, věnoval pozornost bližícímu se nebezpečí a dělal práci, kvůli které ho tam poslali.

Měl zavolat, tehdy v Šejidanu, i kdyby to musel udělat, zatímco by se stráž z Bu-javidu snažily vyrazit dveře. Dokonce ani teď by si neměl myslet, že je Tabini pod nějakým tlakem a že ho nutně potřebuje zpátky v Šejidanu, protože v tom případě by televizní síť, kterou pevně držel na uzdě, nechtěla dělat rozhovor, aby dokázala, že paidhi je příjemný, uvolněný, přátelský chlapík, ne nějaký padouch, co se skrývá ve stínech a plánuje ovládnutí světa nebo srovnání města se zemí pomocí paprsků smrti.

Nezradím vás, Brene-ji?

Co to sakra znamenalo, než Jago vyrazila ze dveří a téměř zběsilým úprkem se rozběhla chodbou?

A kde je ta pistole, Jago? Kde je Baničiho pistole?

Polena shořela a propadla se; vytryskly jiskry. Přidal do ohně další a vrátil se zpátky ke své knize.

Ani slovo od Baničiho nebo Jago o tom, co se tam venku stalo - jestli někdo narušil bezpečnostní perimetr, jestli se jenom na letišti objevil někdo podivný nebo jestli dostali nějakou špatnou zprávu od Tabiniho.

Otočil stránku s přesvědčením, že přestal číst někde v její polovině, a zase zpátky, s úsilím soustředit se na ateviský text a porozumět starodávnému ozdobnému stylu.

Světla se rozsvítila a zase zhasla.

Sakra, pomyslel si a podíval se z okna. Déšť se už zvolnil na pouhé mrholení, šedé mraky a jasné kapky na skle. Svíčky vrhaly zlatou záři. Od okna přicházelo bílé světlo, jako by mraky konečně řídly.

Položil knihu, vstal s úmyslem podívat se na počasí - a vtom uslyšel někoho ve své ložnici a ze zadní chodby vyšel Djinana.

"Transformátor, nebo jen vadný drát?" zeptal se ho konverzačním tónem.

"Doufejme, že drát," řekl Djinana a uklonil se u dveří. "Nadi, zpráva pro vás."

Zpráva? V místě, kde nebyly telefony?

Djinana mu předal malý svitek - Ilisidina pečeť a stuha, pomyslel si dřív, než se pořádně podíval, protože červená a černá byly barvy Tabiniho domu. Zlomil pečeť nehtem a přemýšlel, jestli to nějak nesouvisí s vyjížděkou po snídani.

Možná ji zrušila nebo odložila kvůli počasí.

Musím s vámi ihned mluvit, stálo tam. Setkáme se v chodbě pod schody.

Podpis patřil Cenedimu.

IX

Všechny olejové lampy dole byly rozsvícené a v krbu hořel oheň. Chodba se svými starými zbraněmi, trofejemi a vybledlými, starodávnými prapory byla směs zlaté, hnědé a vybledlé červené. Schody nahoru i chodba pod nimi byly ve stínu, jen s občasnými kruhy světla nahoře i dole. Proud pořád ještě nešel. Tentokrát ho už zřejmě neměli v úmyslu zapnout a Bren hořce litoval, že si nevzal na cestu dolů svůj kabát. Někdo asi nedávno otevřel hlavní bránu. V celé dolní chodbě byla zima.

Ale on nečekal žádné dlouhé formální setkání a oheň tu zimu trochu zmírňoval. Stál, zahříval si ruce a čekal - slyšel, jak se někdo blíží z Ilisidiny části domu, a zadíval se do chodby tím směrem.

Skutečně to byl Cenedi, v tmavě uniformě a s odlesky prozrazujícími přítomnost kovu - přímo prototyp osobního strážce s cechovní licenci. Bren myslel, že Cenedi přijde k ohni, řekne mu, co mu říct chce, a nechá ho zase jít na večeři. Jenže Cenedi došel jen tak daleko, aby ho Bren spatřil, a potom mu pokynul, aby šel za ním.

Za ním - ale kam? ptal se Bren sám sebe - tahle malá stínohra ho znepokojovala víc než prosté pozvání dolů - a vyhnout se jí mohl asi stejně jako ostatním Ilisidiným pozváním.

Teď ho ale najednou napadlo, aby se vymluvil, že si musí jít nahoru pro kabát, a poslal Djinanu pro Baničiho nebo Jago - teď věděl, že to už měl udělat stejně. Krucinál, říkal si, kdybych tam nahoře aspoň trochu myslel...

Ale nyní už neměl vůbec žádnou představu, která z těch mnoha stran dnes večer mluví pravdu - vlastně ani nevěděl, kolik stran tu je. Pistole byla pryč. Někdo ji měl... Možná Cenedi, možná Baniči. Možná ji vzal Baniči, aby ji Cenedi nenašel: bylo to moc zamotané, než aby to pochopil. Kdyby ji našel Djinana s Maighim a odnesli ji Cenedimu, z celého srdce věřil, že by na Djinanovi nějakou vinu poznal. Ne všichni ateviové se uměli tak ovládat jako Baniči a Jago.

Jenomže zatímco jeho strážce se za něčím hnaly - ať už to bylo cokoli - on prozatím dělal vlastní rozhodnutí a zatím újmu neutrpěl. Jestli s ním chce Cenedi mluvit o té pistoli, bude nejlépe nesnažit se blafovat a nechat ho, ať si pochybuje o jeho pravdomluvnosti. Mohl to vzít na sebe. Cenedi přece nemohl vědět, že se nebalil sám. Kdyby paidhi musel odejít z úřadu kvůli skandálu... Bůh ví, že by to pořád bylo lepší, než kdyby do toho byl zapletený Tabini - to by oslabilo Asociaci. Tohle byl jen jeho problém. A následky bude možná muset nést sám.

Jenomže pokud měl Cenedi tu pistoli a její sériové číslo, osobní strážce aiji-vdovy měl nepochybně prostředky, jak kontaktovat policii a nechat tu zbraň vyhledat v záznamech - pomocí právě těch počítačů, v jejichž všeobecné rozšíření paidhi doufal. A potom by to lež s úmyslem krýt Baničiho ještě zhoršila.

Spousta věcí tu prostě nehrála: Baničiho chování, Jagin náhlý odchod, ten mrtvý chlap z příjezdové cesty, co byl nějaký starý spolužák Baničiho... nebo jak si mezi sebou licencovaní vrazi vlastně říkali.

Cenedi alespoň promeškal spoustu příležitostí shodit paidhiho z hory, a přitom by si toho nikdo nevšiml. Ten skoro smrtelný čaj mohl být silnější. Jestli se tu dělo něco špatného, jestli ho sem Tabini poslal jen proto, aby dostal Baničiho a Jago skrz Ilisidinu obranu - a to byla Brenova nejhorší noční můra - byl paidhi přímo uprostřed dění; krucinál, on měl přece Ilisidi rád, Cenedi mu nikdy nijak neublížil, a co to proboha zase provádí, proč šel sem dolů, aby si promluvil s Cenedim v soukromí? Když měl nějaké oficiální prohlášení, dokázal přece lhát s naprosto nevinným výrazem. Ale nemohl dost dobře lhát o věcech, jako jsou zbraně nebo jestli Baniči něco chystá... Žádné odpovědi neznal, ale nepochybně by na otázky reagoval s úzkostí, která by každému atevimu připadala extrémní.

Prošel osvětlenými kruhy dozadu do střední chodby, kde na něj čekal Cenedi, vysoký stín v pruhu světla ze dveří, který zmizel uvnitř dřív, než se k němu Bren dostal.

Čekal jenom Cenediho. Ale v kanceláři byl ještě jeden Ilisidin muž, někdo, s kým dnes ráno jel. Jméno si nepamatoval a zpočátku si v panice ani nevzpomněl, co že to s ním ten muž má společného.

Cenedi se posadil a nabídl Brenovi židli po straně stolu. "Nand'paidhi, prosím." A se suchou ironií dodal: "Nedal byste si - a ručím vám, že je neškodný - čaj?"

To se dalo jen těžko odmítnout. Navíc to vysvětlovalo onoho druhého muže, který se měl zřejmě starat o jejich pohodlí během rozhovoru, jehož obsah neměl opustit kancelář. "Děkuji," řekl vděčně a posadil se, zatímco strážný nalil šálek jemu i Cenedimu.

Potom Cenedi toho muže propustil a ten za sebou zavřel dveře. Díky dvěma olejovým lampám na stěně za stolem vrhal Cenedi veliké překrývající se stíny. Z lamp vycházely hutné výpary, zatímco Cenedi, s loktem opřeným o stůl, prohrabával papíry na svém stole, jako by k Brenovu předvolání měl určitý důvod a nemohl ho najít. Občas se napil čaje.

Potom na Brena upřel své pronikavé žluté oči a na tváři mu zahrál náznak úsměvu.

"Jak se vám dnes večer sedí, nand'paidhi? Je to lepší?"

"Lepší." Vyvedlo ho to z míry, musel se zasmát - to byly ty pocuchané nervy. Ale potlačil to. Rychle.

"To se dá překonat jediným způsobem," řekl Cenedi. "Vdovina stráž s vámi cítí, nand'paidhi. Smějí se. Ale také jsme trpěli. Nemyslete si, že se vysmívají vám."

"Tak jsem to nebral, ujišťuji vás."

"Na začátečníka jste docela dobrý. Zřejmě nesedíte celé dny za stolem."

Brenovi to zalichotilo. Ale podruhé se už nacytat nenechal. "Když mám čas, jedu do hor. Asi tak dvakrát do roka."

"Lezete?"

"Lyžuji."

"To jsem nezkoušel," řekl Cenedi a srovnal sloupeček papírů. "Ale viděl jsem to v televizi. Pár mladých to zkoušelo nahoře v Bergidu. Nechci se vás dotknout, ale dal bych přednost živému instruktorovi před obrázkem v pašovaném katalogu a nějakými radami, jak si nezlomit vaz."

"Tak tohle se stalo s mojí poštou?"

"To víte, existuje pro ni odbyt. Pošta se snaží být opatrná. Ale někdy jí něco uklouzne."

Tak o tohle tu jde? ptal se sám sebe Bren. O to, že někdo kradе poštu? O ilegální katalogy?

"Kdybyste mě tuhle zimu dostal do Bergidu," řekl, "moc rád bych vám ukázal základy. Jako oplátku za ty lekce ježdění."

Cenedi si oběma rukama urovnal poslední papíry. "Moc rád, nand'paidhi. A z více než jednoho důvodu. Rád bych vdovu přesvědčil, aby se vrátila do Šejidanu. Malguri je v zimě peklo."

Pořád se nedostali k hlavní věci. Ale u ateviů bylo běžné, že se rozhovory klikatily, aby se navodila správná atmosféra. Ateviské způsoby.

"To bychom možná mohli," řekl Bren. "Rád bych."

Cenedi usrl čaj a postavil šálek. "Na Mosfeire se nejezdí?"

"Ne. Nemáme mečeity."

"Ale lovíte."

"Někdy."

"Na Mosfeire?"

Mluvil teď o zbraních? Tak tam teď mřil? "Lovil jsem. Párkrát. Malá zvířata. Moc malá."

"Pamatujeme si to," řekl Cenedi, jako by si to nějaký živý atevi opravdu mohl pamatovat. "Liší se Mosfeira hodně?"

"Od Malguri?" Ted' už se jen tak z míry vyvést nenechá. "To ano, moc. Ale od Šejidanu - mnohem méně."

"Prý bývala... docela hezká, před Válkou."

"Pořád je. Máme velice přísná pravidla - ochranu řek a krajiny, druhů, které jsme tam našli."

Cenedi se opřel na své židli. "Myslíte, nadi, že přijde čas, kdy se Mosfeira otevře... některé straně průlivu?"

"Doufám, že ano."

"Ale myslíte, nand'paidhi, že k tomu dojde?"

Cenedi možná dospěl k tomu, o čem chtěl mluvit, nebo ho odváděl od té záležitosti se zbraní, aby ho ukolébal. Bren to nedokázal poznat - a cítil víc než jen malou nejistotu. Tahle otázka se dotýkala oficiálních stanovisek, která nemohl komentovat bez konzultace. Nechtěl Cenedimu říkat ne, když byl tak příjemný. Mohlo by to spustit celou novou oblast jeho zvědavosti. "Doufám, že ano. Víc říct nemohu." Usrkl horkého čaje. "Tvrdě pracuji, aby se to jednoho dne stalo, ale žádný paidhi nemůže říct, kdy to bude - to je záležitost aijiin a prezidentů."

"Myslíte si, že ten rozhovor v televizi je - jak to říkáte? - krok správným směrem?"

Šlo o tohle? O publicitu? O Tabiniho kampaň za asociaci s Mosfeirou? "Upřímně řečeno, nadi Cenedi, zklamalo mě to. Myslím, že jsme se vůbec nedostali do hloubky. Byly věci, které jsem chtěl říct. A oni se mě nezeptali. Nebyl jsem si jistý, co s tím chtěli dělat. Dělal mi to starosti - že by to mohli nechat vyznít nějak, jak jsem to nemyslel."

"Pokud vím, uvažuje se o pravidelném měsíčním programu. Paidhi masám."

"Já nevím. Rozhodně sám takové věci nerozhoduji. Mám povinnost konzultovat."

"Myslíte podle lidských zákonů."

"Ano."

"Nejste tedy autonomní."

"Ne, to nejsem." Zpočátku ateviové očekávali, že paidhiové budou uzavírat a dodržovat dohody - ale teď už šejidanský dvůr touto představou netrpěl a Bren nevěřil, že by Cenedi byl informován hůře. "I když v praxi, nadi, jsou paidhiové jen zřídka přehlasováni. Prostě neslibujeme věci, které myslíme, že by naše rada nepřijala. I když se s radou přeme a někdy vítězíme."

"Chtěl byste víc rozhovorů? Postavíte se za tu myšlenku?"

Ilisidi byla konzervativní, jak odpovídalo jejímu stáří. Asi se jí nelíbily televizní kamery v Malguri, nemluvě o paidhim v pravidelném televizním pořadu. Dokázal si představit, co by asi Tabinimu řekla.

"Já nevím, na kterou stranu se postavím. Možná počkám, až jak se bude ateviům líbit ten první rozhovor. Jestli budou chtít vidět lidskou tvář... nebo ne. Můžu vyděsit děti."

Cenedi se zasmál. "Vaše tvář se už v televizi objevila, nand'paidhi, alespoň v oficiálních klipech. Paidhi diskutoval o programu dálnic s ministrem práce, paidhi naznačil, že v brzké době dojde k dalšímu odhalení v oblasti mikroelektroniky..."

"Ale to není rozhovor. A je to jen fotografie. Nechápu, proč by mě někdo chtěl poslouchat, jak hodinu rozebírám relativní přínos mikroobvodů."

"Á, ale mikroobvody pracují na bázi čísel. Je to velmi složitá geometrie. Nadšenci by zaplavili telefonní síť. Dejte nám paidhiho," říkali by: "Chceme slyšet ta čísla."

Zpočátku si Bren nebyl jistý, jestli Cenedi žertuje. Pár dní pryč z Bu-javidu a skoro zapomněl na intenzitu a vášeň oddaných numerologů. Rozhodl se, že to je vtip - tabiniiovský vtip, neuctivý k věřícím, nemající trpělivost s komplikacemi, které vyráběla jejich frakce.

"Nebo si lidé mohou myslet, že v mých návrzích jsou zlá čísla," řekl poněkud vážněji Bren. "Někteří si to zjevně myslí."

A druhá diverze - Cenedi se odmlčel, než odhalil své důvody. "Je to vlastně tentokrát pojistka, nadi?"

"Myslím, že někde nastal zkrat. Pojistka pořád vypadává. Snaží se najít zdroj."

"Jago dostala před chvílí od Baničiho nějakou zprávu, která ji dost vyvedla z míry, a potom odešla. Dělal jsem si starosti, nadi. Stejně tak kvůli vašemu pozvání. Netušíte, co se děje?"

"Baniči pracuje s údržbáři. Nevím, co mohl najít, ale je nesmírně náročný. Jeho podřízení vždycky pospíchají, když je zavolá." Cenedi se znovu napil, tentokrát pořádně, a postavil šálek. "Nedělal bych si s tím starosti. Já myslím, že by mi řekl, kdyby našel něco neobvyklého. A i kdyby ne, údržbáři určitě. Ještě šálek, nadi?"

Odvedl Cenediho od tématu. Teď musel vypít další šálek. "Děkuji," řekl a pokusil se vstát, aby si čaj přinesl - sluha tu nebyl a Cenediho nechtěl obtěžovat. Jenže Cenedi ho gestem zastavil, natáhl svou dlouhou ruku až na roh stolu, uchopil čajník a nalil jim oběma sám.

"Nadi, jedna věc by mě zajímala - a nikdy jsem neměl příležitost zeptat se paidhiho - celé ty roky nám dáváte svá tajemství. Kdy vám dojdou? A co budete dělat potom?"

Zvláštní, že se na to nikdy nikdo žádného paidhiho tak přímo nezeptal - aspoň na této straně úžiny, i když Bůh ví, že na Mosfeire se kvůli tomu trápili dost.

A tohle možná byla Cenediho osobní otázka, nicméně určitě ne ta otázka, kvůli které ho Cenedi zavolal dolů.

Takovouhle otázku by mu mohl položit rafinovaný novinář. Nebo dítě... Ale ne politicky sofistikovaný atevi jako Cenedi, ne oficiálně.

Ale byla to otázka, kterou už začal opatrně nadhazovat na technických setkáních; zkoušel vodu, začínal, jak doufal, měnit postoje ateviů, a věděl, že v jistých oblastech už nemohou dospět o moc dál bez vývoje léta tlumeného zájmy v jiných oblastech.

"Nadi, přes úžinu neproudí informace jenom jedním směrem. Dost často se my učíme od vašich vědců. A samozřejmě jsme od Přistání také nezaháleli. Ale základní principy už máte přes sto let. Já nejsem vědec - ale pokud tomu rozumím, jde hlavně o mezikroky, o věci, které musí ateviská věda dokázat předtím, než se vyjasní principy v jiných oblastech - tyhle věci pořád ještě chybí. Třeba věda o materiálech. Takový průmysl je pro podporu vědy nezbytný. A vzdělání nezbytné k tomu, aby tomu příští generace rozuměly. Rady stále debatují, jaký tvar má mít záklopka v palivové nádrži - ale nikdo studentům ve škole nevysvětlí, proč tam vlastně musí být."

"Vy myslíte, že jsme pomalí studenti?"

Tahle past byla tak zjevná jako díra v zemi. Byla zatraceně pravda, že od ateviů čekali rychlejší chápání - když nepočítáme aijiin, kteří se nechtěli hnout z místa, a komise, které odmítaly uvolnit proces, dokud o něm do omrzení

nedebatovaly. Neuvěřitelně krátká cesta k létání a pokročilé metalurgii. Neuvěřitelně obtížná ke stavbě mostů, po kterých by bez obav mohly jezdit těžké naložené vlaky.

"Jste velmi rychlí studenti," řekl, "ale neúnavní diskutéři."

Cenedi se zasmál. "A lidé nedebatují nikdy."

"Ale my nemusíme debatovat o technologii, nadi Cenedi. My ji máme. Používáme ji."

"Přineslo vám to úspěch?"

Pozor, pomyslel si Bren. Pozor! Pokorně pokrčil rameny v ateviském stylu. "Jsme spokojeni v asociaci, kterou jsme vytvořili. Poslední tajemství jsou potenciálně na stole, nadi. Jen nemůžeme přimět ateviské konzervativce, aby přijali nezbytné části. Naše tajemství jsou samá čísla. Naše čísla popisují vesmír. A jak by mohl vesmír být nešťastný? Mate nás, když někteří tvrdí, že čísla dávají dohromady jinou než šťastnou kombinaci. My pouze věříme přírodě." Mluvil s nejvyšším strážcem Ilisidi, Ilisidi, která se rozhodla žít v Malguri. Ilisidi, která lovila pro svou kuchyň - ale která věřila, že dragonety jsou nezbytné. "Jistě, podle mého názoru - což není rozhodně názor experta, nadi - musel někdo dát dohromady to, co příroda nedala do rovnic."

Na jisté úrovni bylo dost neopatrné to říkat. Na druhou stranu neřekl, kterou filozofii čísel zavrhuje a kterou podporuje - sám jich v praxi poznal asi půl tuctu a jako člověk je ve své hlavě nedokázal pochopit. Chtěl zjistit, kde stojí Cenedi osobně - a Cenediho ústa se sevřela ve vzácné ukázkce pobavení.

"Zatímco počítače, které vyrábíte, tajně přiřazují nešťastné atributy," řekl ironicky. "A mění pohyby hvězd."

"Toho jsem si nikdy nevšiml. Hvězdy se pohybují tak, jak jim káže příroda, nadi Cenedi. A stejné je to i se záklopkami."

"Jsme tedy pověřiví blázni?"

"To rozhodně ne. S tímhle světem není nic špatné. S Malguri není nic špatné. S tím, jak to tu chodilo, než jsme přiletěli, taky není nic špatné. Ale prostě - jestli chtějí ateviové vědět to, co my..."

"Je počítání čísel hloupost?"

Cenedi chtěl, aby přiznal kacířství. Brena najednou přepadl panický strach ze skrytého magnetofonu - a stejně velký strach z toho, že by lhal tomuhle muži a zničil tuhle atmosféru předstírané zdvořilosti dřív, než pochopí, o co tu jde.

"Dali jsme ateviům správná čísla, nadi, to vám přísahám. Ta čísla fungují, i když o nich někteří pochybují, přestože mají důkazy v přírodě přímo před očima."

"Někteří pochybují o dobré vůli lidí ještě víc než o číslech."

Takže to nebyla jen zdvořilá konverzace, co tu Cenedi provozoval. Seděli ve světle olejových lamp - tedy on seděl tady, na Cenediho území, se svou ostrahou kdovíkde a, pokud věděl, neinformovanou o jeho pozici, o konverzaci, kterou vede, a o nebezpečí, v němž se nachází.

"Nadi, moji předchůdci v úřadě nikdy netajili, jak jsme se sem dostali. K téhle hvězdě jsme dorazili úplnou náhodou a naprosto zoufalí. Netušili jsme, že existují nějakí ateviové. Nechtěli jsme zemřít hladem. Viděli jsme, že naše vybavení je poškozené. Věděli jsme, že je velké riziko pro nás, a přiznávám, že i pro vás, sestoupit ze stanice a přistát - ale viděli jsme, že ateviové jsou rozvinutí a sledují technologickou cestu velmi podobnou té naší. Mysleli jsme si, že se dokážeme vyhnout škodám. Mysleli jsme, že místo, kde jsme přistáli, je daleko ode všech asociací - protože tam nebyly budovy. To byla první chyba."

"Která strana se podle vás dopustila druhé?"

Proplouvali skrz ledové pole. Nic, na co se Cenedi zeptal, nebylo zapovězeno. Nic, na co on odpověděl, nebylo kontroverzní - všechno se shodovalo s přijatou pravdou, kterou paidhiové tvrdili už víc než sto let.

Ale na prchavý zlomeček vteřiny pomyslel na mečeity a na ateviskou vládu, zatímco Cenedi čekal - příliš dlouho, pomyslel si, než aby mu mohl odepřít odpověď.

"Z Války," řekl, "viním to, že obě strany dávaly špatné signály. My jsme si mysleli, že nás povzbuzujete k věcem, které, jak se ukázalo, byly špatné, fatálně špatné."

"O jakém povzbuzování je řeč?"

"Mysleli jsme si, že jste nás povzbuzovali, abychom se přiblížili, abychom byli..." Nebylo pro to slovo. "Známí. Potom, co jsme získali svá očekávání. Totální válka nastala potom, co jsme tu založili slibnou osadu. Lidé, kteří se domnívají, že byli zrazeni, dvakrát nevěří nějakým ujištěním."

"Říkáte, že to nebyla vaše vina."

"A říkám, že ani vaše. Tomu pevně věřím."

Cenedi poklepal prsty jedné ruky na stůl; zdálo se, že přemýšlí. Potom: "Dostali jste se k nám díky nehodě. Byla to chyba čísel?"

Brenovi se začal krátit dech. Možná to bylo těmi olejovými lampami, možná tím, že ho začala znáhat konverzace s tímhle velmi dobře připraveným mužem.

"To nevíme," řekl. "Nebo aspoň já to nevím. Nejsem vědec."

"Ale copak vaše čísla nepopisují přírodu? Byla to tedy nadpřirozená nehoda?"

"To si nemyslím, nadi. Stroje se mohly rozbít. To se stává. Ve vesmíru je vakuum, ale je tam prach, jsou tam kameny - je to jako zkoušet zjistit, které z milionů smítek prachu ovlivníte svým dechem."

"Vaše čísla tedy nejsou dokonalá."

Další past na kacíře. "Nadi, inženýři aproximují a příroda je opravuje. My se přírodě blížíme. Naše čísla fungují a příroda nás neopravuje v jednom kuse. Jenom někdy. Jsme dobří. Ale dokonalí - to nejsme."

"A Válka byla jednou z takových nedokonalostí?"

"Velikou nedokonalostí. - Ale my se můžeme poučit, nadi. Alespoň dvakrát jsem urazil Jago, ale ona měla trpělivost a já jsem to nakonec pochopil. Kvůli Baničimu jsem byl nesmírně nešťastný - a vím s jistotou, že nevěděl, co udělal, ale přesto jsem s ním nepřerušil asociaci. Pravděpodobně jsem ublížil dalším, o kterých ani nevím, ale alespoň, alespoň,

nadi, přinejmenším se na sebe nezlobíme a oba víme, že se druhá strana snaží hrát fěr. Děláme hodně chyb... ale lidé se mohou rozhodnout být trpěliví."

Cenedi seděl a díval se na něj. Bren měl dojem... nevěděl proč... že vstoupil na nejistou půdu. Ale dosud neprohrál.

Ještě neudělal fatální chybu. Kdyby tak věděl, jestli Baniči ví, kde právě je.

"Přesto," řekl Cenedi, "někdo trpělivý nebyl. Někdo zaútočil na váš život."

"Zřejmě."

"Nemáte nějaké tušení proč?"

"Vůbec žádné, nadi. Rozhodně žádné konkrétní, ale vím, že někteří ateviové prostě nemají lidi rádi."

Cenedi otevřel zásuvku svého stolu a vytáhl svitek obtěžkaný černými a červenými stuhami aijihovo domu.

Ilisidi, pomyslel si s obavou, když mu ho Cenedi podal. Rozvinul ho a místo toho spatřil známý rukopis.

Patřil Tabinimu.

Posílám vám muže, Sidi-ji, k vaší dispozici. Zaznamenal jsem Úmysl v jeho prospěch, aby byl chráněn před neznámými činiteli, nikoli, domnívám se, neznámými vám, ale nevznášim proti vám stížnost vzhledem k událostem, které byste za mimořádných okolností možná sama pokládala za nezbytné.

Co to je? pomyslel si Bren a s náhlým pocitem, že jeho čas je omezený, přečetl dopis ještě jednou a pokoušel se ho pochopit. Vyhržoval Tabini Ilisidi, nebo říkal, že to Ilisidi stojí za tím útokem na něj?

A to ho poslal sem?

Tudíž vás zbavuji té nepřijemné a nebezpečné nutnosti, Sidi-ji, má oblíbená nepřítelkyně, věda, že ostatní proti mně mohou jednat jednotlivě nebo kvůli osobnímu prospěchu, ale jen vy sama jste vždy z principu stála proti Dohodě.

Ani já sám, ani mí agenti nebudeme bránit vašemu vyšetřování ani vašemu zacházení s paidhi-aijím v této nanejvýše nebezpečné situaci. Pouze žádám, abyste mě informovala o svých konečných závěrech; potom zvážíme řešení a volby.

Zacházení s paidhim? Tabini, Tabini, proboha, co mi to děláte?

Mí agenti mají instrukce zůstat, ale nezasahovat.

Tabini-aiji, s nehlubší úctou

Ilisidi z Malguri, v Malguri, v provincii Maidingi...

Brenovi se třásla ruce. Snažil se to potlačit. Přečetl dopis podruhé a potřetí a nenašel žádné jiné vysvětlení. Bylo to Tabiniho písmo. Byla to jeho pečeť. Padělatelství bylo mimo diskusi. Pokusil se zapamatovat si slova dopisu v tom krátkém čase, po který mohl dokument držet, ale krasopisně napsaná písmena mu splývala před očima. Jeho rozumná část se snažila zasáhnout, přesvědčovat, že Tabini je atevi, že se neřídí přátelstvím, že dokonce ani není schopen to slovo pochopit.

Že Tabini musí, dlouhodobě, jednat v zájmu atevíů a jako atevi, ne nějakým lidským způsobem, který mu nedává smysl. Intelkt křičel, že nemůže plynout časem na city ani na vyhodnocování podle lidských pravidel. Intelkt vysvětloval, že je tu ve velkých a hrozných potížích, že jediná slabá naděje svítá z náznaku, že Baniči a Jago tu měli zůstat - ještě slabší ve světle toho, že Tabini se mohl cítit povinen zradit ho a že právě z toho důvodu mu měli být Baniči a Jago nablízku... Divoká a nepravděpodobná naděje...

Ale byla to jen malá, vzdálená možnost vzhledem k faktu, že se Tabini vůbec cítil povinen takový dopis napsat.

A pokud byl Tabini ochoten riskovat život paidhiho a spolu s ním výhodu mosfeirské technologie, jediná možnost byla, že jeho moc byla ohrožena - významně ohrožena - a že Tabini se nemůže bránit.

Nebo bylo také možné, že paidhi naprosto nepochopil situaci, v níž se nachází.

Což taky nebyla povzbudivá myšlenka.

Vrátil Cenedimu dopis a doufal, že se mu ruce zas tolik netřesou. Necítil strach. To mu přišlo zvláštní. Vnímá jen knedlík v krku a podivnou otupělost v prstech.

"Nadi," řekl tiše. "Já tomu nerozumím. To vy jste se mě snažili zabít v Šejidanu?"

"Ne přímo. Ale ani popření by neposloužilo pravdě."

Tabini ho ozbrojil, přestože to odporovalo dohodě.

Cenedi zabil vraha, který pronikl na území Malguri. Nebo snad ne?

Ten zmatek ho zmáhal.

"Kde je Baniči? A Jago? Vědí o tom? Vědí, kde jsem?"

"Vědí. Říkám, že by byla lež odmítat odpovědnost. Ale také říkám, že jsme zahanbeni činem asociovaného, který najal profesionála s licenci k nečestnému činu. Cech byl zostuzen činy jedince konajícího z osobního přesvědčení. Já osobně jsem se zostudil tím incidentem s čajem. Co víc, vy jste přijal mou omluvu, a tím je má momentální povinnost ještě těžší, nand'paidhi. Ujišťuji vás, že v tomto setkání není naprosto nic osobního. Ale udělám, co uznám za vhodné, abych došel k pravdě o této situaci."

"O jaké situaci?"

"Nand'paidhi, klamal jste nás někdy? Řekl jste nám někdy něco méně - nebo více - než pravdu?"

V tak ošemetné situaci se nevyplácelo příliš spěchat s rozhodováním - ani vytasit se s absolutními, uznávanými pravdami, protože netušil, jaké informace - nebo dezinformace - Cenedi má. Pokusil se přemýšlet. Pokusil se být absolutně opatrný.

"Nadi, jsou chvíle, kdy jsem třeba věděl... o nějakém malém technickém detailu, o obvodu, o operačním módu - někdy třeba o celém technologickém oboru - a předložil jsem ho příslušné komisi; nebo jsem o něm neřekl ani aijimu. Ale ne proto, že bych to nechtěl udělat, tak jako minulé paidhiové nikdy netajili, co vědí. Nemáme žádnou technologii, kterou bych měl v úmyslu před vámi tajit - to nikdy."

"Přidal jste někdy, ve spolupráci s Tabinim, čísla navíc do vysílání z Mosfeiry na stanici?"

Bože.

"Zeptejte se aijiho."

"Byl to aiji, kdo vám dal ta čísla?"

"Zeptejte se ho."

Cenedi se podíval do svých papírů a znovu vzhledl. Jeho tmavá tvář byla absolutně nehybná. "Já se ptám vás, nand'paidhi. Byl to aiji, kdo vám dal ta čísla?"

"To je Tabiniho věc. Ne moje." Brenovy ruce byly studené. Masíroval si prsty a pokoušel se přesvědčit sám sebe, že to není o nic závažnější debata než na setkání Rady - stávalo se to vzácně, ale někdy tam otázky pěkně vykypěly.

"Když Tabini-aiji něco posílá na Mosfeiru, přesně to předám. To je moje práce. Nikdy bych nekomolil jeho slova ani slova Mosfeiry. To je má loajalita, nadi Cenedi. Nelžu ani jedné straně."

Další ticho, dlouhé a napjaté; jen hrom vzdálené bouře burácel ozvěnou ve starých zdech.

"Mluvil jste vždy pravdu, nadi?"

"V takových transakcích? Ano. Říkal jsem pravdu oběma stranám."

"Já tu pro vás mám nějaké otázky, ve jménu aiji-vdovy. Odpovíte mi na ně?"

Past se uzavřela. Těhle noční mury se báli všichni paidhiové, ale nikdo se do ní nikdy nedostal, až on. Bůh mu pomáhej, vlezl přímo doprostřed. Důvěřoval ateviům, i když jim nemohl vysvětlit, co to vlastně důvěra je, byl natolik zaslepený svou vírou, že Tabinimu záleží na něm osobně, že do úřadu nezavolal, i když se mu dostalo všemožných varování, že se něco pokazilo.

Kdyby teď chtěl Cenedi použít sílu... Nikdo mu nepomůže. Kdyby chtěl, aby odpřísáhl, že existuje plán lidí proti ateviům... Neměl ponětí, jestli by dokázal neřít to, co po něm bude chtít.

Mírně, po atevisku, pokrčil rameny a pohnul jednou rukou. "Odpovím," řekl, "jak nejlépe budu moci, pokud ovšem budu znát odpověď."

"Na Mosfeire žije... kolik lidí?"

"Asi čtyři miliony."

"A žádní ateviové."

"A žádní ateviové."

"Byli tam vůbec nějakí ateviové od uzavření Dohody?"

"Ne, nadi. Nebyli. Leda posádky letadel."

"Co si myslíte o konceptu paidhiho-ateviho?"

"Zpočátku jsme to tak chtěli. Snažili jsme se to prosadit do Dohody jako podmínku příměří, protože jsme chtěli lépe ateviům rozumět. Věděli jsme, že jsme je nepochopili. Věděli jsme, že neseme částečně zodpovědnost za Válku. Ale ateviové odmítli. Kdyby teď chtěli, rozhodně bych ten nápad podpořil."

"Vy nemáte co skrývat, jako národ? Nevzbudilo by odpor nechat na Mosfeire žít ateviho? S pozhledáním vaší rady?"

"Myslím, že by bylo užitečné, kdyby se ateviové naučili našim zvykům. Já bych se za to postavil. Vášnivě bych to podporoval."

"Už se nebojíte ateviských špehů?"

"Říkal jsem vám - už nemáme další tajemství. Není co špehovat. Žijeme velice podobně. Máme velmi podobné vymoženosti. Vezměte si třeba Adams Town a Šejidan - skoro byste nepoznal rozdíl."

"Že ne?"

"Jsme velmi podobní. A ne..." dodal záměrně, "ne že bychom jenom my ovlivňovali vás, nadi. Říkám vám, že jsme shledali mnoho ateviských myšlenek velmi moudrými. V některých ohledech byste se u nás cítil skoro jako doma. Učili jsme se od vás."

Pochyboval, že mu to Cenedi uvěřil. Viděl, jak se mračí.

"Je možné," zeptal se ho Cenedi, "že v těch tajemstvích, která jste nám podle vás poskytli - jste zatajili nějakou důležitou oblast?"

"Biologický výzkum. Chápání genetiky. To je poslední a nejobtížnější."

"Proč je to až poslední?"

"Čísla. Jako vesmír. Velikost čísel. Člověk doufá, že ateviové nakonec počítáče přijmou. Potřebujete počítáče, nadi, i když jste tak dobří matematici - stejně je budete potřebovat. Přiznávám, že nedokážu počítat z hlavy tak jako vy, ale počítáče jsou nutné pro vědu o vesmíru, pro udržování záznamů, a pro genetiku, tak, jak ji praktikujeme my."

"Numerologové tomu nevěří. Někteří říkají, že počítáče jsou nešťastné a zavádějící."

"Někteří ale také přiznávají, že je fascinují. Slyšel jsem, že někteří numerologové píšou software... A kritizují náš hardware. A mají celkem pravdu. Naše vědci velmi zajímají jejich názory."

"Ateviské výmysly."

"V podstatě ano."

"Co bychom ještě mohli vymyslet? Lidé už dokázali všechno."

"Ale ne, kdepak, nadi, všechno zdaleka ne. Vesmír je veliký. A i naše loď se jednou rozbila."

"A je ten vesmír dost veliký?"

Skoro řekl - nespočítatelně. Jenže to bylo kacířství. "Rozhodně je větší, než jaký znám. Táhne se dál, než se kdy dostaly naše lodě."

"Opravdu? Ale k čemu je dobrý?"

Čas od času Bren narazil mezi atevií na nový názor - a vždycky ho ohromil. "K čemu je dobrá země, nadi? K čemu je dobrý celý svět, kromě toho, že v něm žijeme? Je to místo, kde jsme, nadi. Je dobrý k tomu, že existujeme. Ve vesmíru mohou být důležitější místa, ale z našeho pohledu je důležité jenom tohle."

"Věříte, že existují nespočítatelné věci?"

Zase ta past na kacíře. Bren sáhl po nevyvratitelné odpovědi; věděl, že kdyby se na pásku ocitla špatná odpověď - extremisté ho měli v hrsti. "Kdyby je někdo mohl vidět, určitě by je mohl spočítat."

"A má někdo takové univerzální vidění?"

Třeba nějaká další ateviská sekta, co on věděl? "To já nevím, nadi. Já to rozhodně nejsem."

Cenedi by sotva věřil numerologům. Ale Bren netušil, co by mohl chtít z politických důvodů. Chtěl, aby už tyhle otázky skončily.

"Ještě čaj?" zeptal se Cenedi.

"Děkuji, nadi. Ještě mám."

"Pokládáte mě osobně za svého nepřítele?"

"Já nevím. Rozhodně doufám, že jím nejste. Vaše společnost je mi příjemná a doufám, že bude pokračovat."

"Na mém postoji není nic osobního, nand'paidhi."

"Já vám to věřím. Nevím, jak bych vás mohl urazit. Rozhodně ne úmyslně."

"Chápejte, neobviňuji vás z kacířství. Pokládám počítání čísel za primitivní a naprostou hloupost."

"Ale záznam na pásku se dá upravit."

"Televizní záznam také," řekl Cenedi. "Dnes jste Tabini-aijimu poskytl více než dost materiálu."

Televize? V tom šoku z Tabiniho dopisu na televizi úplně zapomněl. Ale teď, když se o ní Cenedi zmínil, si k tomu připočítal ten dopis - všechny ty osobní, jednoduché otázky o něm, o jeho rodině a asociacích.

Podrazil ho jediný atevi, kterému absolutně důvěřoval a kterému by svěřil vlastní život, podrazil ho aiji, který zajišťoval plnění dohod s lidskou civilizací?

Tabini ho ozbrojil proti vrahům - a když teď viděl ten dopis, nemohl dokázat, že ti vrazi nepatřili jemu. Tabini mu dal zbraň, ale ta se dala najít a vystopovat podle stop na kulkách.

Ale když ji použil a někoho s ní zranil, Baniči mu dal jinou. Tomu nerozuměl.

I když možná, že Baniči taky ne - že to udělal jen z loajality a nebyl do celého plánu zasvěcen. Brenovo myšlení probíhalo v kruzích - a teď se Baničiho zbraň ztratila zpod jeho matrace a oni mohli cokoli vyfotografovat, nastrožit jakýkoli důkaz a sériová čísla doplnit později... Alespoň několik z jejich triků znal. Studoval je. Administrativa ho přinutila je studovat, dokud mu neharasily v hlavě, a on nechtěl uvěřit, že by to někdy mohl potřebovat.

V Tabiniho případě přece ne, to ne.

Ne v případě někoho, kdo se mu svěřoval, kdo mu říkal oficiální tajemství, která on, z úcty k tomu muži, Mosfeire nepředával... "Kolik lidí žije na Mosfeire?" zeptal se Cenedi.

"To už jste se ptal, Cenedi. Asi čtyři miliony. Čtyři miliony tři sta tisíc."

"Občas nějakou otázku zopakujeme, jen tak pro jistotu. Počítáte do toho i děti?"

A potom otázka za otázkou, o podpoře železničního systému, o vetech, která použil jeho předchůdce, o elektrárnách, o přehradách a dálnicích a ekologických studiích na Mosfeire i na pevnině.

O aerolince mezi ostrovem a pevninou, o silničním systému na vysočině na severní a střední Mosfeire. Cenedi se nikdy nezeptal na nic utajovaného. Nic, co by nemohl zjistit z katalogů a z Brenovy soukromé pošty, ať už ta byla kdekoli.

Zřejmě to věděli z jeho pošty, dávno před satelity. Z katalogů zájezdů mohli sestavit mozaiku mosfeirských silnic, měst, ulic, mohli vyfotografovat pobřežní města, kam létaly nákladní lety z Šejidanu a vracely se s elektronikou, textilem, dary moře a léčivý lidské výroby.

"Máte na Mosfeire mnoho asociovaných, nadi? Jak se jmenují?"

"Co obvykle děláte, když se vrátíte na Mosfeiru, nadi? Určitě trávíte určitý čas oficiálně..."

"Měl jste ve svých komnatách pistoli, nadi. Co jste s ní hodlal dělat?"

Nic nepříznávej, pomyslel si. To nebyla přátelská otázka.

"O žádné pistoli nevím."

"Předmět asi takové velikosti, pod vaší matrací."

"Já nevím. Možná přišla a odešla ve stejný den."

"Prosím, nevtipkujte, nadi. To je nesmírně závažná věc."

"To si uvědomuji. Ale ujišťuji vás, že já jsem si ji nepřivezl a pod žádnou matrací jsem ji nedal."

"Takže se objevila sama od sebe?"

"Asi ano. Jinak to vysvětlit nemůžu. Nadi, co bych s ní vůbec dělal? Nejsem žádný střelec. Ani s pistolí bych nebyl nikomu nebezpečný, leda sám sobě a nábytku."

"Nadi. Víme, že ta zbraň nepochází z Malguri. Máme její registraci."

Bren se podíval stranou, na dvojité stíny na stěně. Možná Tabini něco politicky prohrál a z nějakého důvodu musel Brena předat do rukou svého protivníka. Teď už Bren ani nevěděl, koho v té záležitosti zmizelé pistole vlastně kryje, jestli Tabiniho před jeho protivníky nebo Baničiho před trestním stíháním nebo jestli Baničiho záměna zbraní všechno tak zašmodrchala, že všichni vypadají jako viníci.

Ale teď už nebylo pochyby, kam ta zbraň zmizela.

A co se lhaní týče, řídil se vlastním úředním postupem.

"Nadi," řekl Cenedi. "Odpovězte na otázku."

"Já myslel, že to bylo tvrzení, nadi. Opusťte. Já žádnou pistoli nemám. Nedal jsem ji tam. To je všechno, co vám můžu říct."

"Přece jste vystřelil po tom vrahovi v Šejidanu, nand'-paidhi."

"To ne. Já jsem spustil poplach. To Baniči střílel, když se ten muž dal na útěk."

"To tedy Baniči zdaleka neumí mířit tak, jak bych od něho čekal."

"Byla tma, přšelo a ten chlap utíkal."

"A v pokoji nebyl nikdo - jen vy sám."

"Slyšel jsem hluk. Upozornil jsem stráž."

"On Baniči často stojí noční stráž před vašimi dveřmi?"

"To já nevím, asi měl nějaký důvod být v té chodbě - nějakou dámu. Neptal jsem se."

"Nadi, vy lžete. Tím nikomu nepomůžete."

"Jen tři lidé na světě vědí, co se tu noc stalo: já, Baniči a ten muž na balkoně - a to jste určitě nebyl vy, Cenedi. Nebo ano?"

"Ne. To není můj způsob."

Zřejmě to byl vtip. Bren ale nevěděl, jestli to má tak brát. Byl vyděšený a s jistotou věděl, že Cenedi má informace ze zdrojů, o kterých neví. Cenedi tady budoval případ. A přestože existovaly zákony proti únosu a proti násilnému zadržování osoby, to, že ho sem Tabini poslal, protizákonné nebylo.

"Vy tedy netušíte, jak se tam ta pistole dostala," řekl Cenedi. "Důrazně tvrdíte, že jste o ní nevěděl."

"Ano."

Cenedi se opřel a dlouho, dlouho se na Brena díval.

"Tu pistoli vám dal Baniči."

"Ne, nadi. Nedal."

"Nand'paidhi, existují ateviové známí vdově, blízcí asociovaní, jejichž asociace s Tabini-aijim probíhají skrz aiji-vdovu. A ti nepřijímají ten kus papíru, tuhle Dohodu s Mosfeirou. Kusy papíru na ně vůbec nedělají dojem a - upřímně řečeno - nepokládají postoupení Mosfeiry ani za legitimní, ani za platné."

Tihleti, pomyslel si se zamračením Bren. Konzervativní frakce. Ti, co by chtěli zaútočit na pláže. Tomu se mu nechtělo věřit.

"Zaslali nám dotaz," řekl Cenedi. "Vlastně jejich agenti přijeli do Malguri a žádali, abychom jim vydali vaši osobu a aby aiji-vdova úplně vypověděla svou asociaci s Tabinim. Tvrdí, že Dohoda je bezcenná. Že Tabini-aiji mří špatným směrem. Dosáhli jsme kompromisu. Potřebují jistou informaci, já jsem jim řekl, že ji můžeme získat, a oni přestanou požadovat vaše vydání."

To byla noční můra. Bren nevěděl, co má očekávat nebo s čím se vypořádat. Nejdůležitější asi bylo zjistit, kde stojí Cenedi.

"Vy pracujete pro aiji-vdovu, nadi?"

"Vždycky. Bez výjimek."

"A na čí straně je ona? Je pro Tabiniho, nebo proti němu?"

"Ona nemá man'či. Jedná jen pro sebe."

"Chce ho nahradit?"

"Je tu ta možnost, nadi. Neudělala by nic, co by omezilo její nezávislost."

Nic, co by omezilo její nezávislost. Ilisidi prohrála volby v hasdrawadu. Dvakrát. Naposledy před pěti lety, proti Tabinimu.

A Tabini musel napsat ten dopis a poslat k ní jeho?

"Dáte mi tedy to, co chci vědět, nand'paidhi?"

Nebyla to snadná odpověď. Možná - možná ho Tabini doopravdy nezradil. Možná, že jeho administrativa se řídila do zkázy a Bren si toho nevěšiml. Nechtělo se mu tomu uvěřit. Ale ateviská politika už zněla jiné paidhie.

"Nand'paidhi," řekl Cenedi. "Oni poslali do Malguri své lidi, aby vás vydali svým úřadům. Kdybych vás vydal, neřekám, že bychom vás nedostali zpátky - ale nemohu vám slíbit v jakém stavu. Mohli by se ptát mnohem víc na technologii, na zbraně a vesmírné systémy, na věci, které nás nezajímají a kde nemáme důvod domnívat se, že jste nemluvil pravdu. Prosím, nedělejte si iluze: tohle není mačimi a nikdo nemůže nic utajit před profesionály. Pokud řeknete, co chci slyšet, něco, co srazí Tabiniho, můžeme se dál chovat srdečně. Ale jestli jim to nebudu moci ukázat..." Brenovy myšlenky pádily. Přestával rozumět tomu, co Cenedi říkal, a to mohla být katastrofa.

"Nebudu mít na výběr a budu je muset nechat, aby to získali po svém. A toho bych vás raději ušetřil, nand'paidhi. Tak znovu: kdo vystřelil z té pistole?"

"Baniči vystřelil."

"Kdo vám dal tu pistoli?"

"Nikdo mi žádnou nedal, nadi."

Cenedi si povzdechl a stiskl knoflík. To není historická relikvie, protestoval jeden vzdálený koutek Brenovy mysli. Ale v Cenediho kanceláři asi hodně věcí nebylo historických ani nemoderních.

Čekali. Ještě je možnost, pomyslel si Bren, rozmyslet si to. Mohl by Cenedimu říct, co chtěl, změnit strany - ale měl jeho slovo... a ten dopis... ten říkal, co se doopravdy děje, a on mu nevěřil, ne úplně. Tabini byl příliš prohnáný, příliš politik, než aby odešel a nepokusil se o nějaký manévr a on mohl být - co mohl vědět - někdo, na kom Tabini závisí. A stále na něj spoléhá.

Myslet si něco takového byla hloupost. Kdyby Tabini chtěl, aby měl nějakou aktivní roli, kdyby ten dopis neměl brát vážně, řekl by mu to. Baniči nebo Jago mu to taky mohli říct - někdo mu mohl říct, co od něj sakra chtějí.

A on mohl zavolat do úřadu, jak se od něj čekalo, a sepsat zprávu.

X

Dveře za Brenem se otevřely. Rozhodně si nedělal iluze, že by mohl uprchnout z Malguri - půl světadílu od lidského

území, bez telefonu, bez nikoho, na koho by se mohl spolehnout kromě Baničiho a Jago - a to ještě kdoví jestli; ale přeprat dva silné atevie, kterým sahal ani ne k ramenům a kteří mu položili ruce na paže, když vstal ze židle... to taky nevypadalo jako velká šance.

Cenedi se na něj podíval, ale nic neříkal. Vyvedli ho do tmavé chodby. Vedli ho dál do vzdáleného křídla Malguri, kde to neznal, dál a dál od vnějších dveří a Bren věděl, že tam někde venku může být Baniči, jestli Cenedi mluvil pravdu, že pracuje tam, kde se do domu napojuje elektrické vedení. Mohl by se k němu dostat nebo aspoň spustit poplach - kdyby přeprat dva atevie, tři, když se počítá i Cenedi a ten by se rozhodně počítat měl.

A dostat se mu z doslechu.

"Musím na záchod," řekl a zapřel nohy do země. Srdce mu bilo jako kladivo. Byla to pitomost, ale po dvou šálcích čaje to byla i pravda. "Tak počkejte sakra chvíli, musím na záchod..."

"Záchod," řekl jeden atevi a odvedli ho chodbou k místnosti u zadního schodiště, která byla, jak soudil, přímo pod jeho komnatami a o nic modernější.

Jeden zavřel vnější dveře. Druhý zůstal u něj a hlídal Brena, zatímco ten dělal to, proč říkal, že sem potřebuje, a myl si ruce a zoufale odhadoval, jakou má proti těmhle dvěma šancí. Studoval bojová umění, ale to už bylo dávno, dlouho necvičil - určitě déle než oni, tím si byl jist. Přešel ke dveřím v naději, že jeden z nich udělá chybu a otevře je před ním - jenže to se nestalo a ten okamžik přechodu byl jediná a poslední šance. Vrazil loket do muže vlevo, pokusil se o kopnutí, které by ho odstranilo ze dveří, a věděl, že má problém o zlomek vteřiny dřív, než někdo zkroutil jeho zápěstí i rameno tak, že mu málem zlomil ruku.

"Dobrá, dobrá," zalapal po dechu a to už měl hlavu natlačenou do nepoddajné kamenné stěny a nádech, který tak zoufale potřeboval, jen ještě víc přiblížil jeho ruku ke zlomení.

Potom hodně dalšího dýchání, jejich, jeho. Nebylo tu místo na komplexní debaty nebo hádky o čemkoli kromě bolesti. Cítil na zápěstí provaz, víc a víc utažený a znovu se pokusil osvobodit, zatímco jeden muž otevřel dveře umývárny. Ale ten druhý měl jako dva silné argumenty provaz a Brenovu zkroucenou ruku.

Šel, kam chtěli: víc nemohl udělat - kousek chodbou, do dveří a dolů po osvětlených kamenných schodech do sklepení, o kterém vůbec nevěděl, že v Malguri je. "Chci mluvit s Baničem," řekl na horním schodě a vzeprl se.

Vzápětí nabyl přesvědčení, že ti dva nemají ponětí, jak křehké mají lidé klouby, a že mu teď doopravdy a neprodleně tu ruku zlomí. Pokusil se udělat krok a zaškobrtl, úplně ztratil rovnováhu a strážný ho přesto vlácel za ruku dál; teprve po chvíli se Brenovi podařilo dostat nohy pod sebe a udělat pár dalších kroků dolů sám. Zrak se mu zamžil, takže viděl jen rozmazanou skvrnu - visící lampu, která tu byla jediným zdrojem světla. Kamenné stěny, nábytek žádný, jen ta jedna visící olejová lampa, stůl a židle. V kamenech duněl hrom, i takhle hluboko, jako poslední zpráva z vnějšího světa. Byly tu další dveře a za nimi temná chodba. Do té ho strčili.

Žádnou pomoc čekat nemohl. Pokud na nějaké straně, kterou nechápal, nestál i Baniči, tak pomoc nepříjde. Ztratil svou nejlepší šanci, zahodil ji při pokusu přeprat dva atevie - ale kdyby se dokázal zapřít a osvobodit... než za ním zavrou dveře - a kdyby zavřel ty dveře on...

Nebyla to moc dobrá šance. Nebyla to vůbec žádná šance. Ale Bren byl zoufalý a oni ho vedli dveřmi do temné cely, kde byla jediným zdrojem světla místnost na konci chodby. Domníval se, že ho tam mají v úmyslu pustit, a připravoval se vyfíť se na ně, skrčit se a zkusit se dostat za ně.

Ale když ho strážný pustil, nechal si provaz uvázaný k Brenovu zápěstí, zatáhl za něj a zatlačil ho ke zdi, kde jeho společník chytil Brenovu druhou ruku. Kopal a za to se mu dostalo ležérního kopance do břicha, protože ateviové měli plné ruce práce.

"Nedělej to," řekl jeden z nich, zatímco se Bren pokoušel popadnout dech. "Už dost, slyšíš?"

A potom zpod něj vytáhli jeho nohu, natáhli mu ruku podél kovové tyče (druhý strážný udělal totéž s druhou rukou) a pevně ji přivázali provazem, od zápěstí až k lokti.

Bren se zatím stále snažil dýchat - ztracená práce, to bylo vše, co si mohl myslet, pořád dokola, to je klasický ateviský způsob, jak zpacifikovat problémové vězně, jenomže tahle tyč neměla výšku na průměrného člověka a Bren nedosáhl koleny na zemi a nemohl ani dát chodidla pod sebe. Není to prostě vůbec pohodlné, pomyslel si - nemohl se z toho dostat žádným způsobem, který ho napadal - dokonce nemohl ani najít místo, kam dát kolena, aby ochránil své životně důležité části před nakládačkou, kterou očekával.

Ale strážní jen odešli a nechali ho tam, beze slova, jenom si oprášili ruce a šaty, jako by pošpinil jejich důstojnost.

Hrozil se toho, že zavrou dveře a nechají ho tam potmě... Ale oni je nechali, jak byly, takže měl na dosah otevřené dveře a viděl jejich stíny, když odcházeli chodbou. Slyšel ozvěny jejich hlasů, jak hovoří o tom, že se zajdou napít - jako bývá zvykem u pracovníků po dobře vykonané práci.

Slyšel, jak vycházejí po schodech, a slyšel zavřít dveře.

A potom - nic než ticho.

Na samotném začátku Brenova výcviku mu řekli, že kdyby to někdy opravdu došlo až sem, je nezbytné spáchat sebevraždu. Nechtěli, aby měli ateviové v ruce člověka schopného dle libosti a neomezeně vyzrazovat technologické informace - ze začátku, když ateviové ještě nedosáhli takové politické stability, jakou už teď měli celé století, a rivalita mezi asociacemi byla pro Dohodu neustálou hrozbou, byla to opravdu vážná hrozba... Ale ne, teď se to přece nemůže stát, ani v nejhorším snu.

Ale přesto je to v tom kurzu naučili - Bren znal aspoň deset bezbolestných metod - a pořád jim říkali: udělejte to, když nebude jiná možnost - protože záchrana nepříjde a nikdo nemůže riskovat válku jen proto, aby ho dostal ven.

Ne že by toho mohl prozradit zas až tak moc - leda snad politické informace proti Tabinimu. Technologie byla dneska natolik esoterická, že ani paidhi o ní nevěděl, dokud neprošel na Mosfeře instruktáží - teprve potom na ní začal pracovat a překládat ji, aby ji dokázal vysvětlit ateviským expertům. Atomová tajemství z něj nemohli vymátlit o nic víc

než principy transsvětelné technologie.

Ale nemohl je ani nechat, aby ho využili politicky - nemohl říct něco, co by mohli upravit a pokrýt a vytrhnout z kontextu, ne bez jasných známek, které by světu ukázaly, že byl pod nátlakem.

A on udělal rozhovor pro televizi - seděl tam úplně v poklidu před kamerami.

Nechal Cenediho nahrát své odpovědi včetně toho ztraceného odmítnutí přiznat se k vlastnictví pistole. Měli všechno audio a video, které si mohli přát.

Zatraceně, pomyslel si. Zvoral to. Nenapravitelně to zkonil. Teď to převezme Hanksová a krucinál, přál si, aby to byl někdo lepší, někdo s představitostí, někdo, kdo si uvědomí, že Tabini je jejich největší šance.

Svrhněte Tabiniho, nahraďte ho hominifoby a jeho Deanou Hanksovou a uvidíte, jak všechno, co budovaly celé generace, půjde úplně do háje. Tomu věřil. A ti lidští zastánci tvrdé linie, co tvrdili, že se s Tabinim moc kamarádí. Ani ti neměli pravdu, odmítal uvěřit, že mohli mít pravdu, ale oni to teď budou vykládat do aleluja.

Ironie byla v tom, že tahle tvrdá linie, tihle "prostě na ně hodte atomovky" byli na obou stranách úžiny. A on jim nemohl předat vládu.

Byla to chyba, že nechal Cenediho, aby ho předal těmhle. Teď tomu už věřil. Musel to nějak vydržet, zjistit, jestli je v tom zapletený Baniči nebo jestli je vězeň či co - zavolat zpátky Cenediho, sehnat někoho, kdo by poslouchal hlas rozumu.

Teď měl dost času na promyšlení všemožných plánů.

Ale když se mu do kostí vkradla zima a svaly začaly tuhnut a potom bolet - mysl se začala zaobírat jinými věcmi než plánováním, jak všechno napravit, mysl zjišťovala, že tělo, kde přebývá, je pěkně nepohodlné a bolavé a že se už možná nikdy nedostane z tohoto sklepa, pokud těm lidem nedá všechno, co chtějí.

Ale to Bren udělat nemohl. Nemohl, nedokázal, nedělal svoji práci dost dobře, jinak by tu nebyl, ale nehodlal to završit tím, že svrhne Tabiniho.

Měl jedinou naději, říkal si. Tabini byl, když to bylo nutné, mazaný zkurvysyn. Zatraceně, vždyť se zbavil karty, která by mu tak jako tak nezůstala - věděl, že lidé se kvůli němu prát nebudou; a protože neměl v těle jedinou lidskou kostičku, necítil to, co by cítil člověk. Měl teď svůj rozhovor pro televizi. Ukáže světu i lidem, že Bren Cameron je v dobrých rukou - dostal sem ten televizní štáb včas a natočil ten důležitý rozhovor těsně předtím, než druhá strana vyslala své agenty s požadavky za Ilisidi, která zřejmě seděla na dvou židlích a hrála si na neutrální.

Šach mat.

Tabini ho dostal do pěkné kaše. Moc vám děkuju, pomyslel si. Díky, Tabini.

Ale my vás potřebujeme. Mír - ten závisí na tom, jestli zůstanete u moci. Víte, že mě nahradí. Dají vám úplně nového paidhiho, novou kvantitu, kterou budou muset počítačové odhalit a hádat se o ni. Vyměníte jim kostky - ať se trápí s novou hádankou, s tím, že lidé nereagují tak jako ateiové.

Tabini-ji, ty zkurvysynu.

Zdálo se, že to trvá hodiny. Bren přecházel z hrůzy k bolesti, k nuditě a nakonec ke skutečné mizérii - svaly měl ztuhlé a necítil vlastní tělo - jen studený kov a studený kámen. Ani hrom už neslyšel. Nenašel pro své nohy žádný úhel, při kterém by ho nebolela záda, kolena ani ramena a každý pokus přinášel další bolest.

A ani jeho představitost mu příliš nepomohla - jak by řekl Baniči, "moc jste se díval na televizi".

Ale Baniči buď přeběhl - což znamenalo, že jeho mančiči bylo odjakživa úplně jiné, než se všichni včetně Tabiniho domnívali - nebo byl ve stejných potížích jako on.

Jeho největší nadějí bylo, že Baniči nebo Jago otevrou ty dveře a odváží ho dřív, než si ho protivníci dají na seznam jako "nutné vyřadit". Možná, že pro něj zatím nepřišli právě proto, že ještě hledali Baničiho a Jago. Možná, že Jagin rychlý odchod, když s ním mluvil naposled, a ta zpráva od Baničiho - že to bylo proto, že Baniči něco věděl a zavolať ji - oni koneckonců museli zůstat na svobodě, aby mohli osvobodit i jeho...

Byla by to dobrá zápleťka do mačímí, ale tak to nebylo. Nic takového se nestávalo. A tak Bren visel a celé tělo ho bolelo. Konečně uslyšel, jak se v chodbě otvírají dveře.

Na kamenných schodech zazněly kroky - dvoje kroky, nebo snad troje - nebyl si jistý, ale nakonec se rozhodl pro troje: slyšel hlasy, ale nerozuměl jim. Jeho panický strach dosáhl maxima a Bren dospěl k závěru, že ať už ho čeká cokoli, stane se to teď. Ale nikdo nepřišel, a tak si řekl: k čertu s tím, a nechal svou hlavu klesnout dopředu, což mu zhruba na pět minut přineslo úlevu od bolesti v krku.

Potom se ty hlasy - o kterých si říkal, že zůstanou ve vedlejší místnosti - znovu ozvaly na chodbě; a když vzhlédl, vstoupil dovnitř stín - někdo v uniformě strážného; světlo svítilo Brenovi do očí, ale viděl odlesky na kovových součástech uniformy.

"Dobrý večer," řekl svému návštěvníkovi. "Nebo už je noc?"

Stín neodpověděl; nervy vybičované až k bolesti začaly vysílat podivné záškuby. Zřejmě to znamenalo, pomyslel si Bren, že mu za chvíli ochrnou nohy, jako se to už stalo s prsty. To nechtěl. Doufal, že to možná byl jen strážný, který ho měl zkontrolovat, a že zase odejde.

Kroky se ozvaly znovu. Zřejmě ho to tiché přicházení a odcházení mělo vyděsit, rozhodl se - a to ho spolu s bolestí dohánělo k zuřivosti. Doufal, že se rozzuří... Vztek mu vždycky připadal příjemnější než hrůza.

Ale tentokrát jich přišlo víc, přinesli odněkud dřevěnou židli a magnetofon - samé stíny, které vrhaly ode dveří další stíny. I magnetofon vrhal stín, a když se jeden z nich sklonil a stiskl na něm knoflík, rozsvítilo se červené světýlko.

"Začínáme, záznam běží," řekl Bren. Neviděl důvod si to odpustit; a pořád měl vztek, i když tam hrůza pořád někde číhala. Tohle si nezasluhoval, říkal si - ani od Tabiniho, ani od Cenediho, ani od Ilisidi. "Takže kdo jste? Copak chcete, nadi? Něco rozumného? To určitě ne."

"Vy se nebojíte?" zeptal se stín. "Necítíte výčitky, lítost?"

"A čeho bych měl litovat, nadi? Že jsem spoléhal na pohostinnost vdovy? Jestli jsem přetáhl svůj pobyt, tak se omlouvám a rád bych - odešel.

Jeden stín se oddělil od ostatních, vzal si židli, tiše ji otočil a sedl si s rukama zkříženými za zády.

"Kde jste vzal tu pistoli?" zeptal se stín. Byl to cizí hlas.

"Já žádnou neměl. To Baniči vystřelil. Ne já."

"Proč by se do toho Baniči míchal? A jak se ocitla ve vaší posteli?"

"To netuším."

"Byl s vámi Baniči někdy na Mosfeire?"

"Ne."

"Byl tam vůbec někdy?" "Ne. Za mého života tam nebyl žádný atevi."

"O té zbrani lžete, že ano?"

"Ne," řekl Bren.

Zase mu začalo škubat v levé noze. Pokusil se zůstat klidný a přemýšlet, zatímco jedna otázka stíhala druhou. Tu a tam se vracely k pistoli.

Pásek doběhl a Bren se díval, jak ho mění. Škubání nepřestávalo. Objevilo se další, v pravé paži, a on se pokusil změnit polohu, aby si ulevil.

"Jaký je váš názor," zněla další otázka, nahrávaná na nový pásek, "na budoucí dodávky surových kovů na Mosfeiru? Proč ten nárůst?"

"Protože infrastruktura Mosfeiry je vyčerpaná." To byla oficiální, zjednodušená odpověď. "My ty kovy potřebujeme. Máme vlastní požadavky na jejich zpracování."

"A co vaše odpalovací zařízení?" To nebyla stejná otázka. Brenovi poskočilo srdce. Věděl, že se rozmýšlí příliš dlouho. "Jaké odpalovací zařízení?"

"Víme o něm. Vy jste nám přece dali satelity. Proč bychom o něm tedy neměli vědět?"

"Z mosfeirské zeměpisné šířky se nic neodpaluje. Nejde to. Není to praktické."

"Ale je to možné. A i praktické, když nemáte jiné místo. Nebo snad některé lodě, co odplouvají z Mosfeiry, nemají v úmyslu rybařit?"

Jaké lodě zase? ptal se sám sebe Bren. Jestli se něco takového dělo, on o tom nevěděl, ale rozhodně tu možnost nevylučoval. "My nestavíme žádné odpalovací zařízení, nadi, přísahám. A jestli ano, paidhi o tom neví."

"Pašujete čísla do datových proudů. Podporujete sektářské debaty, které nás zpomalují. Zjevně hromadíte kovy. Máte stále vyšší požadavky na ocel a zlato - dáváte nám průmysl a vyměňujete mikroobvody za titan, hliník, paladium, za prvky, které jsme ještě před sto lety neznali, ale dnes je díky vám umíme využít. A teď je dovážíte, protože na Mosfeire se nenacházejí. Proč? K čemu je potřebujete, když ne k tomu, k čemu jste je naučili používat nás? K výrobě lehkých letounů, které nepoužíváte? Nebo k..."

"Já nejsem inženýr. Nejsem expert přes výrobu. Vím, že se tyhle věci používají v elektronice, v průmyslu na výrobu posílené oceli..."

"A lehkých letounů? Listy turbovrtulí do tryskových motorů, které nevyrábíte?"

Bren potřásl hlavou; byl to zvyk z dětství a pro atevie nic neznamenal. Byl v tom až po uši a nemohl říct nikomu, kdo to nutně potřeboval vědět, jaká podezření ateviové mají. Báł se, že už nikdy nebude moci říct něco nikomu mimo tuhle místnost, pokud tomuhle muži nedá věrohodné odpovědi a neprokáže spolupráci.

"Já nepochybuji - nepochybuji o tom, že existují experimentální letouny. Vždyť k některým věcem nemáme nic víc než plány. A tak stavíme zkušební vzorky. Modely. Zkoušíme všechno, o čem si myslíme, že známe, abychom vám nedali radu, kvůli které by se nějaký atevi rozmetl na kousky, nadi, my víme, jak jsou ty pohonné a letové systémy nebezpečné..."

"Takže to děláte ze starosti o nás."

"Nadi, ujišťuji vás, že nechceme, aby nějaký atevi zahynul v laboratoři nebo spadl z oblohy - všichni by tvrdili, že je to naše vina! Hledáte chyby v našich programech. Dost z vás nás viní za to, že se letadla neřídí letovými plány a že jsou městské ulice ucpané zrním, protože ministr zemědělství si myslel, že si počítač ta čísla vymýšlí - to si pište, že máme zkušební programy. Nejdřív se snažíme katastrofám zabránit, než necháme vás riskovat krky - to není spiknutí, to spadá spíš pod ‚vztahy s veřejností!‘"

"Ale tady jde o víc než jen zkoušky," řekl vyšetřovatel. "Aiji to dobře ví. Nebo snad ne?"

"Neví. Ani já to nevím. Není žádné odpalovací zařízení. Nic netajíme, nic neskrýváme. Jestli staví letouny, tak je to zkušební program."

"Kdo vám dal tu pistoli, nadi?"

"Nikdo mi žádnou pistoli nedal. Vůbec jsem nevěděl, že ji mám pod matrací. Zeptejte se Cenediho, jak se tam dostala."

"Kdo vám ji dal, nadi-ji? Prostě odpovězte. Řekněte: Dal mi ji aiji, a můžete se vrátit do postele a my vás už nebudeme obtěžovat."

"Já nevím. Řekl jsem, že nevím."

Nejbližší muž vytáhl pistoli. I v té tmě Bren spatřil odlesk hlavně. Muž přistoupil blíž a přitiskl mu chladný kov ke tváři. No, pomyslel si Bren. Tak to přece chceme, ne? Už žádné otázky.

"Nand'paidhi," řekl vyšetřovatel. "Vy říkáte, že Baniči vystřelil na vetřelce ve vašem pokoji. Je to pravda?"

Zašlo to moc daleko. K čertu s tou jejich hrou. Bren zavřel oči a pomyslel na sníh a na nebe nad zimními sjezdovkami.

Představil si vítr a že široko daleko není ani živáčka.

Trochu ho překvapilo, že nezačal myslet na Barb. Možná na tom nezáleželo, ale byl to zvláštní, bolestný objev.

"Je to pravda, nand'paidhi?"

Odmítl odpovědět. Hlaveň pistole se odtáhla. Silná ruka mu zvedla hlavu a uhodila s ní o zeď.

"Nand'paidhi. Tabini-aiji se vás zřekl. Svěřil váš osud do našich rukou. Četl jste přece ten dopis, nebo ne?"

"Ano."

"Co vám záleží na naší politice? ...Pusťte ho, nadi. Pusťte ho. Všichni počkejte venku."

Muž ho pustil. Pravidla se najednou změnila. Ostatní vyšli ze dveří - ve světle zvenčí Bren konečně spatřil obrys vyšetřovatelovy tváře, ale nebyl to zřejmě nikdo, koho znal. Přemýšlel, co je asi zač ta poslední nabídka; co mu ten muž hodlá nabídnout, že u toho nesmějí být ostatní? Nečekal, že se mu to bude líbit.

Vyšetřovatel vypnul magnetofon. V cele se rozhostilo dlouhé ticho.

"Snad si nemyslíte," řekl konečně muž, "že se vás odvážíme propustit, nand'paidhi? Že vás necháme vrátit se na Mosfeiru? Ale na druhou stranu, kdybyste aiji-vdově poskytl důkazy nezbytné k odstranění aijiho, kdybyste nám byl užitečný - to bychom museli být blázni, abychom vás předali těm radikálnějším frakcím naší asociace."

"Totéž říkal Cenedi. A pak mě poslal sem."

"My stojíme za aiji-vdovou. Zůstal byste naživu a měl byste i celkem pohodlí, nand'paidhi. Mohl byste se vrátit do Šejidanu. Ve vztazích asociace s Mosfeirou by se celkem nic nezměnilo - jenom vládnoucí strana. Jestli mluvíte pravdu a opravdu nevíte to, co bychom rádi zjistili... My jsme rozumní. Dobrá, můžeme to přijmout, pokud od vás získáme prohlášení, které poslouží naší věci. Vás to nebude nic stát. Udrží vás to v úřadě, nand'paidhi. Stačí jedna odpověď. Tak co říkáte?" Vyšetřovatel se znovu sklonil a zapnul magnetofon. "Kdo vám poskytl tu pistoli, nand'paidhi?"

"Nikdy jsem žádnou pistoli neměl," řekl Bren. "Nevím, o čem to mluvíte."

Vyšetřovatel vypnul magnetofon, sebral ho, vstal a odešel.

Bren se opřel o tyč a třásl se. Říkal si, jaký byl hlupák, říkal si, že Tabini si takovou službu nezaslouží, jestli je tu opravdu možnost, že by mohl přežít, zůstat v úřadu a vrátit se k jednání s Mosfeirou, k obyčejné práci...

Jenže oni ho nenechají. Důvěra bylo slovo, které se nedalo přeložit. Zato pro zradu měli ateviové hned čtrnáct termínů. Čekal, že se strážce vrátí, možná ho zastřelí, možná odvedou někam jinam, k oněm "ne tak rozumným" atevium, o kterých ten muž mluvil. Potenciální informátor se přece nedával do rukou protivníkovi. Ne. To všechno Cenedi. To všechno vdova. Byla to pořád stejná hra, ať už s jakoukoli strategií. Právě to začalo být drsnější. Cenedi ho varoval, že tady se tajemství neudrží.

Slyšel někoho vyjít z místnosti na chodbě, slyšel zavření dveří a v tom předlouhém tichu se sám sebe zeptal, co se vlastně může stát - a vybavil si nesmírně ošklivé odpovědi z mačimi. Nechtěl na to myslet. Teď už ho bolelo i dýchání a nohy necítil vůbec.

O drahnou chvíli později se otevřely dveře vnější místnosti. Znovu kroky na kamenných schodech - naslouchal jim, dýchal rychle a mělce a začal mít potíže s kyslíkem. Díval se na stíny přicházející z temné chodby a pokoušel se zachovat si chladnou hlavu - najdi něco, o co se dá vyjednávat, řekl si. Postav se těm parchantům, aby mluvili - hraj o čas, protože Hanksová nebo Tabini nebo prostě někdo může něco udělat.

Strážce vstoupily... Teď si byl jistý, že patří k Cenedimu.

"Řekněte Cenedimu, že jsem se rozhodl," řekl stejně věčně, jako by seděl ve své kanceláři a oni si přišli pro nějakou zprávu. "Možná bychom se mohli dohodnout. Potřebuji s ním mluvit. Rád bych s ním mluvil."

"To není naše věc," řekl jeden strážný - a Bren poznal ten přístup, oficiální mytí rukou, ateviského úředníka, který zaujal postoj, přerušil jednání a řekl svým podřízeným, aby oficiálně zablokovali další pokusy. Cenedi mohl vydat rozkazy nezajímat se o metody. Ale Bren nevěřil, že by byl Cenedi ten typ. Podle něj by Cenedi určitě chtěl vědět, co udělali jeho podřízení.

"Existuje možnost kompromisu," řekl. "Řekněte mu, že znám způsob, jak to vyřešit." Cokoli, jen ať pro něj Cenedi pošle. Ale strážní měli jiné rozkazy. Začali mu rozvazovat ruce... Takže ho měli odvést jinam. Bože, prosím, ať je to ještě v Malguri.

Byli na něj čtyři. To bylo směšné. Ale nohy mu pořádně nesloužily. Jedna noha zmrtvěla. Ani ruce nebyly v pořádku. Pokusil se vstát, ale oni měli vlastní způsob. Dva ho vytáhli nahoru a vzali ho v podpaží, aby ho udrželi na nohou, i když by ho určitě jeden pohodlně unesl. "Promiňte," řekl, protože se mu při každém druhém kroku podlamovaly nohy, jak šli ze dveří. Okamžitě se cítil jako idiot, že vůbec otevřel pusu - byl prostě moc zvyklý na zdvořilost, ale ta mu teď byla naprosto k ničemu. "Prostě to řekněte Cenedimu," řekl, zatímco postupovali chodbou. "Kam to jdeme?"

"Nand'paidhi, prostě pojdte. Máme rozkazy neodpovídat vám."

Takže neodpovídal. Nic mu nedlužili. To, že opětovali jeho zdvořilost, bylo uklidňující, alespoň to ukazovalo, že proti němu nechovají žádnou osobní zášť. Man'či bylo všechno - ať už bylo jejich man'či cokoli, nemohl s tím polemizovat. Aspoň ho vyvedli po schodech nahoru, na chodbu. Bren doufal, že projdou kolem Cenediho kanceláře, a skutečně prošli - ale dveře byly zavřené a pod nimi neprosvítalo žádné světlo. Krucinál, pomyslel si, další naděje v tahu - trochu to otrásl už tak slabými zbytky jeho chápání, ale jeho mysl chtěla přemýšlet spíš o tom, co se děje, co by se mohlo stát, kdo jsou ti muži - a to přece nebylo důležité, protože s tím nemohl nic udělat. Mohl se probrat otázkami, které mu kladli, a pokusit se přijít na to, proč se na to ptali - to... to byla jediná věc, která mohla k něčemu být; a ani nemohl věřit tomu, že ta do omrzení opakovaná otázka o pistoli byla ta důležitá - možná chtěli, aby se na tohle soustředil, zatímco z něj tahají informace, které zná... Zatímco zjistí, kde jsou hranice jeho vědomostí a jak užitečný pro ně zřejmě bude. Žádné odpalovací zařízení přece neexistovalo - to byla ta nejhroživější otázka a oni se mýlili, museli se mýlit: tohle přece v žádném případě nemohla být pravda. Ale to hromadění materiálů - měli obchodní údaje. O tom lhát nemohl. Ateviové konečně pochopili, co je lidé učili, věděli, že shromažďují materiály užitečné pro jisté technické aplikace, a on jim toho mohl prozradit až moc, kdyby mu kladli správné otázky a použili správné drogy. Cenedi říkal totéž, co jeho vlastní administrátoři: nebude žádný hrdina, pokud by nevymyslel lepší lež, než co už jen tak spatra plác... A potom na tom

stavěl.

Bože, jenom doufám, že jim jde o spojení mezi pistolí a Tabinim a ne o to ostatní - přece Tabiniho nesvrhli, to by se snad na tohle neptali...

Ale další munici proti Tabinimu jim už dát nemohl.

Nemohl. Neodvažoval se. Nemohl hrát tak nebezpečnou hru. Musel použít hlavu a jeho hlava nebyla zrovna v nejlepším stavu - bolela ho a myšlenky se mu tříštily a rozptylovaly při každém podnětu; musel myslet na to, co by mohl udělat a co se udělat neodvážil a jak moc bude mít asi na výběr.

Vedli ho kolem kuchyně a chodbou ke schodům, kde, jak se kdysi domníval, mohl stále ještě proud jít - byly to Ilisidiny zadní schody, vedly do jejích komnat a jejího křídla pevnosti - úplně odříznuté od zbytku Malguri.

"Baniči!" vykřikl, když začali stoupat - a jeho strážce ho sevřely ještě pevněji. "Baniči! Tano! Pomoc!" Zatlačil a strčil je všechny ze schodů - chytil se sice jednou rukou zábradlí, ale nedokázal se udržet. Jeden strážný kolem něj ovinul ruku, odtrhl ho a vymáčkł z něj dech, zatímco jeho kolega znovu nabyl rovnováhu.

"Baniči!" křičel Bren, až ho škrábalo v krku; ale nebyl dost silný, aby je dokázal setřást, když byli ve střehu. Vynesli ho nahoru po schodech, chodbou a skrze masivní dveře do Ilisidiných komnat.

Byly to silné dveře. A když se zavřely, byly i zvukotěsné. Ilisidiny komnaty voněly květinami, spáleným dřevem, olejem do lamp. Bojovat už nemělo smysl. Bren popadl dech a šel pěšky, jak jen to šlo - udělal pro sebe to nejlepší i nejhorší: nechal se bez odporu vést, protože teď už jeho volání nikdo nemohl slyšet - procházeli přes naleštěné dřevěné podlahy a staré koberce, kolem vybraného nábytku a uměleckých děl nevyčíslitelné ceny a jako všude v Malguri i kolem hlav mrtvých zvířat - některá byla už vyhynulá, ulovená do posledního.

Ucítil čistý studený závan vzduchu po dešti. Někde bylo otevřené okno - nebo dveře na balkon, a v pokojích byl průvan. Zmíněné pokoje byly tmavé; lampy nebyly zapálené, vzduch byl chladnější a chladnější, až prošli temným salonek, který si Bren vybavoval, k mrazivému otevřenému balkonu.

Tam stál prostřený stůl - a seděla tam temná postava, s vlasy bíle prokvetlými, zahalená do hromady látky kvůli zimě, a měla před sebou toast a čaj. Ilisidi vzhledla, kdo to ruší její časnou snídani, a - podle Brenova názoru dost nepřičetně - pokynula k prázdné židli, zatímco krajkovým ubrusem povlával ledový vítr.

"Dobré ráno," řekla, "nand'paidhi. Sedněte si. Máte moc pěkné vlasy. To se takhle kudrnatí samy od sebe?"

Bren s pomocí strážných dosedl na židli. Jeho copánek se už úplně rozpletl. Vítr, který odnášel z Ilisidina šálku páru, si pohrával s jeho vlasy. Strážce stály za jeho židli, zatímco vdovin sluha mu nalil šálek. I z něj vítr vanoucí od temného jezera a z hor odnesl páru a zamrazil přitom Brena až do morku kostí. Na obzoru začala být pomalu patrná slabá červeň úsvitu.

"Je hodina duchů," řekla Ilisidi. "Věříte na ně?"

Bren se rychle nadechl studeného vzduchu - poskládal dohromady všechny svůj rozum... A zaútočil.

"Věřím na nedoceněnou povinnost, nand'vdovo. Věřím na zradu a na pozvání, která by se neměla přijímat. Pojd' na mou loď, řekla dáma rybáři." Roztřesenou rukou zvedl šálek. Čaj se rozlil a spálil mu prsty, ale on přesto šálek donesl k ústům a usrkl z něj. Jediné, co vnímal, byla sladká chuť. "Tohle není Cenediho značka. Jaképak má asi účinky?"

"Jste tak hrdý mladík. Slyšela jsem, že máte sladké rád. Slyšíte to zvonění?"

Slyšel. Asi nějaká bójka, pomyslel si, daleko na jezeře.

"Když vane vítr, nese ten zvuk," řekla Ilisidi, zahalená do látek, a zachumlala se do nich ještě víc. "Varuje před kameny. Tenhle vynález jsme měli dlouho předtím, než jste přišli vy a přinesli dary."

"O tom nepochybují. Ateviové toho před námi objevili hodně."

"A vy jste tu ztroskotali? Pořád to tvrdíte? Vy jste neměli bóje se zvonky?"

"Byli jsme příliš daleko od našich běžných tras," řekl Bren a znovu se napil horkého čaje. Vítr mu profukoval košili a kalhotami. Když pokládal šálek, otřásl se a znovu si spálil prsty. "Úplně mimo naše mapy. Tak daleko, že jsme nenašli žádnou známou hvězdu."

"Zato jste našli tuhle."

"Nakonec. Byli jsme zoufalí." Zvonění sílilo a sláblo - podle rozmaru větru. "Nikdy jsme nechtěli nikomu ublížit, nand'vdovo. To je pořád pravda."

"Opravdu?"

"Když mě za vámi Tabini poslal - říkal, že budu potřebovat všechny své diplomatické schopnosti. Tehdy jsem tomu nerozuměl. Myslel jsem, že je s jeho babičkou prostě obtížné vyjít."

Ilisidina tvář byla bezvýrazná - alespoň Bren v ranním šeru žádný výraz neviděl. Ale možná ji to pobavilo. Ilisidi často bavily podivné věci. Chlad pronikl Brenovi až do mozku, nebo to byl možná ten čaj; už z ní vůbec neměl strach.

"Mohla byste mi vlastně říct," zeptal se a přehlušil tak vítr, "o co vám jde? Odpalovací zařízení na Mosfeire? To je nesmysl. Na to má moc špatnou zeměpisnou šířku. Takže jste mě zatkl jen z politických důvodů nebo jak to bylo?"

"Mé oči už nejsou, co bývaly. Když jsem byla ve vašem věku, viděla jsem tu vaši stanici ve vesmíru. Dokážete to vy, odtud?"

Bren otočil hlavu ke slunci, k horám, a hledal nad jejich vrcholky hvězdu, která neblíkala, hvězdu zářící odraženým slunečním světlem.

Zrak se mu zamžil. Obraz stanice byl deformovaný, a tak se podíval na blízké, slabší hvězdy. Viděl je bez nejmenších potíží, nebe bylo stále temné a široko daleko žádné elektrické světlo.

Ale i když se díval přímo na stanici, stále viděl tu deformaci; bylo to, jako by - první hrozná myšlenka, která ho napadla - vybočila z roviny své dráhy a její kruh se změnil v elipsu.

Mohl vidět centrální stěžej? Ale to by znamenalo, že stanice je radikálně vykloněná!

Hlavou se mu honila logická vysvětlení - možná byla stanice v horším stavu, než se domnívali, možná došlo ke

sluneční bouři - a Mosfeira asi vysílá jako šílená ve snaze stanici zachránit. A ateviům by tohle neušlo - jejich optické přístroje byly naprosto adekvátní.

Možná se jen uvolnil solární panel a odrážel sluneční světlo. Stanice se otočila jednou za pár minut. Jestli se něco uvolnilo, mělo by to mizet a zase se objevovat.

"Takže, nand'paidhi?"

Vstal ze židle a díval se na stanici. Snažil se nemrkat, až ho oči bolely, jak mu je profukoval vítr.

Ale ta věc nemizela ani se neměnila. Byla to stálá, malá nepravdivost, která stále zůstávala na jedné straně stanice - ale ta se přece měla točit kolem své osy... Během staletí by se trochu zpomalovala kvůli entropii, ale...

Ale, pomyslel si, můj Bože, ne v mé době, stanice se přece neměla rozpadnout, leda při nějaké naprosté astronomické katastrofě...

A to by tam přece jen tak nevisela - ledaže by to opravdu byl stěžeň...

Udělal krok k okraji balkonu. Ateviské ruce ho okamžitě zastavily a sevřely mu paže, ale on se nechtěl vrhnout z Malguri, on se chtěl jen zastínit před tím slabým světlem zevnitř. Stále tomu nerozuměl. Jeho mozek se pokoušel nějak vyřešit záhadu takové konfigurace.

"Před osmi dny," řekla Ilisidi, "se - tohle - objevilo a spojilo se stanicí."

Objevilo.

Spojilo se stanicí.

Ó, můj Bože, můj Bože...

XI

"Přenosy mezi Mosfeirou a stanicí byly velice časté," řekla Ilisidi. "Chci vysvětlení, nand'paidhi. Co vidíte?"

"Je to loď. Naše loď - nebo aspoň nějaká loď..."

Mluvil ve svém jazyce. Nohy se mu podlamovaly. Nebyl schopný chůze - ale naštěstí ho strážní chytli za ruce a odvedli do bezpečí ke stolu.

Ale posadit ho nenechali. Otočili ho k Ilisidi a drželi ho tak.

"Někteří tomu říkají zrada, nand'paidhi. Jak tomu říkáte vy?"

Před osmi dny. Neplánované přerušení výletu s Tabinim v Taibenu. Zablokování jeho pošty. Neustálá přítomnost Baničiho a Jago.

"Nand'paidhi? Řekněte mi, co vidíte."

"Loď," podařilo se mu říct v jejich jazyce - byl prokřehlý na kost, a nebýt ateviů, kteří ho drželi ve vzpřímené poloze, sesul by se na zem. Skoro ani nedokázal mluvit, jak se mu nedostávalo dechu. "Je to ta loď, která nás tu zanechala, aiji-mai, nic víc mě nenapadá."

"Zato mnoho z nás napadá mnoho dalších věcí, nand'paidhi. Co si asi myslíte, že si povídají... tahle údajná loď... a vaši lidé na druhé straně průlivu? Myslíte si, že se někde v těch rozhovorech mluví taky o nás?"

Bren se otřásl a znovu se podíval na oblohu. To je nemožné, myslel si...

A podíval se na Ilisidi. Stále to byla tmavá postava, byly vidět jen její stříbrné vlasy a oči planoucí záští.

"Aiji-mai, já to nechápu. O tomhle jsem nevěděl. Nikdo to nečekal. Nikdo mi to neřekl."

"Ale je dost neuvěřitelné, paidhi-ji, že to nikdo nevěděl, že tahle novinka na našem nebi je pro vás tak naprosto a úplně překvapující."

"Prosím." Nohy vypovídaly službu. Do dlaní už neproudila krev. Vdova mohla klidně strážným poručit, aby ho shodili dolů, jako gesto ateviského vzdoru ve válce, kterou svět nemohl vyhrát, ve válce, které paidhiové měli bránit.

"Nand'vdovo, já mluvím pravdu. Nečekal jsem to. Ale vím, proč jsou tady. Víme to, co chcete vědět."

"Ale tak vy víte? Paidhiové jsou přece jenom tlumočníci."

"A lidé, aiji-mai. Víme, co se tam nahoře děje, tak jako víme, co lidé dělali v minulosti a co chtějí dělat v budoucnu - a v jejich plánech není nic, co by vám uškodilo."

"Tak jako nám neuškodila stanice. A váš příchod sem. A vaše vměšování do našich záležitostí a vaše ovládnutí našeho obchodu, výzkumu a samosprávy. Dávali jste nám technologii, kterou jste vy chtěli, poskytli jste nám průmysl, který jste vy potřebovali, přizpůsobili jste naše potřeby svým programům, vnutili jste nám budoucnost s televizí, počítači a satelity a my jsme se je naučili milovat a spoléhat na ně - ale zapomněli jsme na naši vlastní minulost, na naše zákony, na to, jak my bychom využili naše zdroje. My nejsme takoví hlupáci, nand'paidhi, nejsme tak hloupí, abychom se zničili, jak tvrdíte, že by se stalo bez vaší ušlechtilé pomoci, nejsme tak hloupí, abychom uvěřili, že pro ty materiály, které vám dodáváme, nemáte vlastní využití a že vaše agenda není naše. Tabini si vámi byl velmi jistý - až moc jistý. Když uviděl, co se děje, poslal vás ke mně, protože já mám pořád všech pět pohromadě, já jsem nestrávila život v Šejidanu sledováním televize a pěstováním vlastní samolibosti. Tak mi tedy řekněte svoji pravdu, nand'paidhi! Řekněte mi svoje ujištění! Řekněte mi, proč jsou všechny ostatní lži ospravedlnitelné a proč je pro nás dobrá pravda, kterou dnes ráno vidíme na nebi!"

Vítr nemohl být o nic chladnější a rezavější než Ilisidin hněv. Všechno to byla pravda, všechno se dalo ospravedlnit, to věděl tak, jako znal nikdy nevyslovenou pravdu o svých jednáních s atevií - že paidhiové se ze všech sil snaží, ale jsou v nevýhodě, že udržují neudržitelný mír mezi obyčejnými bytostmi dvou ras, že zachraňují to, co skoro úplně zničili, věci jako tohle kolem něj, ty staré kameny, jezero, způsob života v ateviské pevnosti, daleko od nebe a hvězd, které tady neměly moc. Vzhlédl k té pravdě a světla se mu rozpila v zamžených očích. Vítr mátl směr, Bren nevěděl, jestli se dívá nahoru nebo dolů, jestli padá do oblohy nebo stojí na kamenech, které necítil. Báł se - jako se určitě bojí ateviiové

lidské přítomnosti tam nahoře - a nechápal proč.

"Aiji-mai, nemohu říct, že je dobře, že to tam je, prostě to je, prostě se to tak stalo a kdybyste mě zabila, nijak si nepomůžete. Tohle Mosfeira neplánovala. Ano, manipulovali jsme vaší technologií - chtěli jsme zpátky do vesmíru, aiji-mai, ale neměli jsme na to zdroje, naše vybavení bylo napůl zničené a ani jsme si nemysleli, že ta loď pořád ještě existuje. Riskovali jsme a přistáli tady - a byla to katastrofa pro nás i pro vás. Dvě stě let jsme pracovali na tom, abychom se mohli vrátit, ale nikdy jsme nechtěli atevie zničit - jenom vám dát stejnou svobodu, jakou jsme chtěli sami."

"To od vás bylo moc hezké. Ale ptali jste se taky nás?"

"Byli jsme naivní. Ale podle našeho názoru jsme neměli na výběr, a když jsme jednou přistáli, nemohli jsme se už vrátit. Přistát na planetě je snazší než z ní odletět. Bylo to z naší strany propočítané rozhodnutí, aiji-mai, mysleli jsme, že se můžeme vrátit do vesmíru a vzít atevie s sebou. Nikdy jsme nechtěli válčit - nechtěli jsme vám nic brát..."

"Baji-naji, nand'paidhi. Štěstěna má tvář člověka a zparchantělá Náhoda opilá děvkaři na vašich ulicích. Pusťte ho, nadiin. Ať si jde, kam chce. Jestli chcete jít do města, nand'paidhi, máme tu auto, které by vás odvezlo."

Bren zamrkal a v nenadálé svobodě se skoro zhroutil. Stráže ho znovu sevřely, aby neupadl. Ale nic víc. Bylo to jako ty další šílenosti, které Ilisidi udělala - poslala ho pryč, dala mu svobodu.

Ale on nevěděl, jestli by se dostal na letiště. Neslíbila mu nic víc než možnost svobodně opustit Malguri. Neřekla ani, že chce, aby odešel: Jestli chcete jít, znělo mu stále v uších; a předtím ty šílené signály - vyzývala ho, ať tu zůstane s ní - ateviské způsoby: pojdte za mnou, jestli si troufáte.

Setrásl stráže a chytil prázdnou židli u stolu. Ozval se zvuk vytahovaných zbraní a uvolňovaných pojistek. Bren ji ale jen odsunul a usedl na ni, byl příliš prokřehlý, než aby pod rukama cítil sklo pokryté krajkovým ubrusem. Jeho smysl pro rovnováhu se na úzkém balkoně potácel ze strany na stranu.

"Tabini mě poslal sem," řekl. "Aiji-mai, váš vnuk se nemohl spolehnout na vlastní úsudek, a tak mě poslal sem a spolehl se na vás. A stejně tak se spolehnu i já. Co chcete, abych udělal?"

Dlouho, předlouho se na něj Ilisidi dívala, stín zahalený v látce, imunní proti zimě. Brenovi byla taková zima, že se už ani nemohl třást. Jenom sebou škubal a choulil k sobě ruce. Ale nepochyboval o tom, co dělá. Nepochyboval o výzvě, kterou mu Ilisidi předložila. Nabídla mu únik - ale podle všeho, co o ní a o ateviech obecně věděl, odepsala by jeho i celou lidskou rasu, kdyby té nabídky využil.

"Přestože jsme vám hrozili újmou," řekla konečně Ilisidi, "nechtěl jste nám dát prosté tvrzení proti mému vnukovi. Když jsme vám způsobili bolest, odmítl jste. K čemu je man'či dobré člověku?"

"Ale je dobré." Zčistajasna to bylo křísťálově, osobně jasné. "Protože je to místo, kde stojím. Chápání toho, kdo jsem a kde stojím. Jestli mě sem Tabini-aiji poslal, spolehl na váš úsudek - ohledně mě, ohledně situace, ohledně použití, které pro něj mám."

Další dlouhé ticho. "Já jsem staromódní. Nepraktická. Neoceňuji moderní svět. Co by ode mě mohl můj vnuk chtít?"

"Zřejmě," řekl Bren a zjistil, že přece jen ještě neztratil schopnost třást se, "zřejmě si cení vašeho názoru."

Ilisidi sevřela ústa do přísné linky. Ta se prohnula. "V Maidingi jsou ateviové, kteří na vás čekají - očekávají, že vás vydám. Vlastně to požadují. A ti na mě závisí, tak, jako nezávisel můj vnuk. Vaše rozhodnutí zůstat zde... je moudré. Ale jakou výmluvu, že jsem vás nevydala, jim mám říct, nadi?"

Třes sílil. Bren potřásl hlavou a pokusil se odpovědět, i když si nebyl jistý, jestli Ilisidi vůbec odpověď chce. Za horami se objevil okraj slunečního kotouče a zbarvil jezero do zářivě zlaté.

"Ten mladík mrzne," řekla Ilisidi. "Vezměte ho dovnitř. Dejte mu horký čaj. A snídaní. Nevím, kdy se dostane k další."

Kdy se dostane k další? Bren chtěl vysvětlení, ale Ilisidini strážci ho zvedli ze židle - tyhle strážné znal a oni jeho, nebyli to ti, kteří ho přivedli zdola. Vstávání mu pořád dělalo problémy. Při chůzi vrávorál, jak byl promrzlý. "Do mého pokoje," protestoval. "Chci mluvit s Baničim. Nebo s Jago."

Ilisidi to ignorovala a strážní ho odvedli do zatuchlého vzduchu uvnitř, provedli ho kolem starožitností a nádherných stolů - a otevřeli dveře do pokoje s krbem, zřejmě Ilisidiny studovny, jak Bren soudil podle knih a papírů. Přivedli ho k židli před ohněm, zahalili ho do pláště a nechali ho sedět a choulit se ve studené vlně. Přiložili pár polen; do komína vylétly jiskry. Bren byl pořád otupělý, skoro necítil ani teplo skrz podrážky bot.

Všiml si pohybu ve dveřích. Cenedi ho tiše pozoroval. Netušil, jak dlouho už tam stojí. Bren se na něj zadíval a matně si uvědomil, že Cenedi spolu s Ilisidi právě získali jeho svolení - a že to byl Cenedi, kdo zaranžoval celou tu stínohru.

Cenedi jenom kývl, jako by viděl to, proč přišel, a beze slova odešel.

Bren se otřásl náhlým vzednutím vzteku a přitáhl si plášť, aby to zakryl. Jeden z Ilisidiných strážců - vzpomněl si, že se jmenuje Giri - začal přikládat do ohně. Úkosem na něj pohlédl. "Je tu ještě jedna deka, nadi," řekl. Mlčky vstal, přinesl ji a přehodil přes něj. "Hubení prochladnou rychleji," řekl. "Nechcete čaj, nand'paidhi? Snídaní?"

"Ne. Čaje už bylo dost. Děkuji." Z Cenediho mu běhal mráz po zádech. Říkal si - logicky - že mu přece Cenedi mohl ublížit mnohem víc: mohl na něj vyvinout takový tlak, že by mu přiznal všechno, co by si přál. Cenedi mu vlastně prokázal laskavost - dostal z něj, co potřeboval, a ani o chlup víc.

Ale s těmi otlaky od ateviských prstů na pažích nedokázal být dobromyslný. Moc důstojnosti mu už nezbývalo. Pokusil se jednou rukou stočit vlasy vzadu na krku a vytvořit tak jeden dva copánky, ale ruka, se kterou mu kroutili, se nechtěla zvednout, dokud se třásl. Bren byl rozzlobený, všechno ho bolelo a jeho mozek byl tak zamlžený, že ani nevěděl, koho z toho obvinít: rozhodně ne Cenediho, on za tím vším nestál; ani Ilisidi - dokonce ani Tabiniho, který měl všechny důvody podezírat lidské motivy, s důkazem o lidských vesmírných operacích nad hlavou a svou vlastní vládou na pokraji zhroutil.

Zatímco on natáčel rozhovory s novináři a mluvil s turisty, kteří se o tomhle ani slovem nezmínili.

Jeho úřad se pravděpodobně mohl přetrhnout, aby ho sehnal, ale ateviské zprávy byly, pod kontrolou. Nic s tak masivním dopadem se nedostalo ven, dokud to Tabini nepovolil, ani v téhle Asociaci, ani v žádné jiné: ateviské

představy o prioritě a právech veřejnosti a povinnostech aijiin starat se o obecné blaho měly přednost před demokracií.

Turisté to možná nevěděli, jestli byli už pár dní odříznutí od televize. Ani ten televizní štáb to nemusel vědět. Disidenti, které to táhlo k Ilisidi jakožto Tabiniho protivníci... ti měli své zdroje, v hasdrawadu - ateviské asociace neměly v určitém slova smyslu žádné hranice. Chtěli se dostat k paidhimu a k informacím, které měl, a to urgentně. Za každou cenu.

Možná, že chtěli umlčet jeho rady, jejichž povahu si mysleli, že znají, aniž by ho vyslechli.

Nebo jim možná šlo o něco jiného. Možná, že k žádnému pokusu o jeho vraždu nikdy nedošlo - třeba ho chtěli unést a vyslýchat, aby zjistili, co by řekl člověk a co by to znamenalo pro jejich pozici, než Tabini provede něco, co nebudou schopni posoudit.

Tabini nařídil uspěchaný, brzký návrat z Taibenu - poté, co ho ozbrojil proti tomu, co mělo logicky následovat, od lidí, ke kterým ho už tehdy měl v úmyslu poslat?

Byl ten útok na jeho pokoj vůbec skutečný - nebo ho zařídil sám Tabini jako záminku?

A proč byl zrovna tu noc v jeho křídle někdo tak vysoce postavený jako Baniči? Kuchaři a úředníci - to nevyžadovalo takovou úroveň ostrahy. Ale oni hlídali jeho pokoj - Tabini už věděl, co se na obloze děje.

Ale aby někdo se zkušenostmi, jako měl Baniči, nechal člověka, kterého hlídá, spát s otevřenými dveřmi do zahrady i mříží?

Věci se zamžily. Bren ucítil v dlaních lepkavý pot a náhle ho zaplavil vztek nad těmi jejich hrami. Cenedimu věřil. Věřil té hře ve sklepech, když mu k hlavě přiložili pistoli - myslel si, že umře, a v té chvíli, zatraceně, myslel by, že bude myslet na Barb, myslel by, že bude myslet na svou matku, na Tobyho, prostě na nějakého člověka, ale ne. Musel se tvářit v tvář postavit nepřijemné osobní pravdě a on neobjevil žádné vznešené sentimenty, a dokonce ani lidské reakce. Viděl jen sníh a oblohu, jediné, co si dokázal představit, byla samota - jenom sníh, jenom obloha a zima, tam nahoře, kde se mohl ukrýt před prací a povykem své vlastní rodiny. To byla pravda, kterou ho donutili spatřit: nezbyla v něm už žádná vřelá lidská myšlenka, žádná láska, žádná lidskost...

Ruka mu vylétla k obličejí právě včas, aby skryla náhlý nával bezmocné, mokré reakce - jsou to nervy, řekl si okamžitě, psychologicky se hroutím po prožité krizi - alespoň to bylo lidské, jestli vůbec něco, co dělal, bylo lidské nebo přirozené, jestli vůbec dělal někdy něco jiného než jeden zatracený propočítaný tah za jiným technologicky a politicky propočítaným tahem...

"Nadi." Giri se nad ním skláněl. Bren Giriho neznal. Giri neznal jeho. Giri jen viděl, že se paidhi chová podivně, a vdova nechtěla, aby paidhi zemřel, protože pro něj ještě měla použití.

Bylo hezké, že se aspoň někdo takový našel.

Bren si utřel oči, opřel hlavu do židle a dal se dohromady, mentálně přerušil nervy ve svém obličejí a dýchal mělčejí a mělčejí, až dosáhl sošné nehybnosti, jakou se pyšnil takový Baniči nebo Tabini.

"Bolí vás něco, nand'paidhi? Potřebujete lékaře?"

Giriho zmatek byl legrační, tak hrozně, hystericky legrační, že Bren málem pukl. Ale jen se jednou přiškrčeně zasmál a pak se ovládl a utřel si oči podruhé.

"Ne," řekl dřív, než mohl Giri poděšeně utéct. "Ne, zatraceně. Já nepotřebuju doktora. Jsem v pořádku. Jsem jen unavený." Zavřel oči, aby se uchránil od dalších problémů; ucítil slzy, ale oči neotevřel, jen klidně dýchal, dokud se mu hlava nezačala točit z horka a nedostatku kyslíku. Klesal někam do tmy. Slyšel v pozadí zmatenou směs hlasů, které asi mluvily o něm. Sakra, proč ne? ptal se sám sebe.

Většinou vás zradili služebníci, jako Djinana a Maigi, Tano a Algini. Ale v povlávání zástav, řinčení zbraní, dýmu z rozbořených budov se pravidla vši existence měnila. Propukalo peklo. Nebo to možná bylo televizí. Mačimi a dlouhé stíny.

Krev na terase, to říkala Jago, když přišla z deště a v zrcadle se objevila Baničeho tvář.

Po půlnoci, když všichni spali, se chodbami Malguri kradla bestie... Hledala svoji hlavu a nebyla tím nijak zvlášť nadšená.

Je to moje pistole, řekl Baniči, a také byla. Využili ho - i Baničeho a Jago - všechny je využili, jak to jen šlo.

Všechno to byla mačimi a obyčejní ateiviové té hře taky nerozuměli - obyčejní ateiviové nikdy nechápali nevraživost mezi lidmi, kteří museli zůstat na stanici, a těmi, kteří si vzali loď a odešli a na dvě stě prokletých let je tu nechali přikované k zemi...

Propadli dírou v prostoru a ve spektrech tisíců sluncí zobrazených na ateviských zástavách nenašli ani jedinou známou hvězdu; na zástavách ohlašujících válku, ohlašujících vlastnictví světa, který uvězněným cizincům připadal jako největší šance na svobodný život.

Bren tiše ležel v křesle, naslouchal praskání ohně, nechával bolest hlavy přicházet a odeznívat - byl vyčerpaný emocionálně i fyzicky - tučet míst po těle ho bolel, teď když byl v teple, ale pořád to bolelo méně, než když se pohnul.

Postavit stanici jako základnu a odletět hledat zdroje u další pravděpodobné hvězdy, to bylo rozhodnutí Cechu pilotů.

Nepotřební technici a dělníci ať jdou k čertu. Každé děcko na Mosfeire ten příběh znalo. Každé děcko vědělo, jak je Phoenix zradil a proč už v jejich životech nehraje žádnou roli. Mezi hvězdami vládla věčnost a čas neplynul tak, jak by měl - jako v tom příběhu o muži, který prospal sto let a vůbec o tom nevěděl.

Nebyl si vlastně jistý, jestli to byl ateviský nebo lidský příběh.

Husiin a vejce. Neodvažovali se zabít paidhiho. Jak by jinak zjistili, co potřebovali vědět?

"Brene-ji."

Na okamžik byl zpátky ve sklepech, se stíny všude kolem, a cítil chladný kov. Ne. Tohle byl jen letmý dotek na tváři.

"Brene-ji."

Druhý dotek. Zamrkal, když spatřil černou tvář se žlutýma očima, vřelou a ustaranou tvář.

"Jago!"

"Brene-ji, Brene-ji, musíte opustit tuto provincii. Někteří ateviové přišli do Maidingi kvůli těm pověstem - titíž, kteří jednali proti vám. Musíme vás odtud dostat a hned - kvůli vám i kvůli nim. Je příliš mnoho nevinných, Brene-ji. Aiji-vdova nám předala rady od svých lidí mezi vzbouřenci... Někteří z nich poslechnou její rozkazy. O některých ví, že ne. Aijiin dvou provincií se vzbouřili - poslali po silnici své jednotky, aby vás odvedly z Malguri." Potřetí mu přejela po tváři hřbetem prstů; její žluté oči Brenu paralyzovaly. "Zadržíme je jakýmkoli způsobem. Spoléhejte na Ilisidi. Pokud to bude možné, připojíme se k vám."

"Jago?"

"Musím jít. Musím jít, Brene-ji."

Pokusil se ji zastavit, zeptat se, kde je Baniči nebo co přesně myslí tím zadržet je - ale její prsty mu vyklouzly a už byla pryč, vyběhla ze dveří, až za ní vlál její černý copánek.

Poplašeně vyskočil - i se svými namoženými klouby, bolavou hlavou a haldou pokrývek - a půlka toho, co Jago řekla, mu bušila v jeho vyčerpaném a omámeném mozku.

Zadržet je? Zadržet dav, aby se nedostal do Malguri? Jak sakra, Jago?

A proč? Kvůli jedné zatracené iluzi navíc, Jago? Je tahle skutečná?

Nevinní, řekla Jago.

Ateviové, kteří ho chtěli zabít? Nevinní?

Ateviové, kteří se jenom báli, protože se začaly šířit zvěsti o té věci, co se objevila na obloze. Malguri bylo stále osvětlené svíčkami a ohněm. V krajině kolem nich žádné světlo nebylo. Lidé ve městech netrávili čas pozorováním stanice na střeších domů - v přesvícených městech se dala vidět leda dalekohledem - to sice ne, ale čtvrtina Maidingi byla po výpadku proudu a obyčejní ateviové si tak mohli všimnout toho, co astronomové a amatéři uviděli ve svých dalekohledech už před mnoha dny.

Nyní začala panika, strach z přistání, šeptalo se o útoku na planetu, útoku nepostizitelných nepřátel.

Co si měli myslet, bez prohlášení z úřadu paidhiho, než že to je obnovení Války, další invaze, další, tvrdší vnucování lidských způsobů světu? Měli své zkušenosti s tím, jak lidé toužili po državě v jejich teritoriu.

Bren stál ztracený uprostřed noční mýry - uvědomil si, že Ilisidiny stráže ho úzkostlivě sledují, a nevěděl, co s tím dělat, jenom že paidhi byl jediný hlas, jediný hlas, který mohl před mosfeirskými úřady vystoupit v zájmu ateviů - a před tou lodí tam nahoře.

Žádný kontakt, žádal Cech; ale ten princip padl už po prvním napadení. Aby Cech získal ze stanice to, co chtěl... Aby mohl dál pátrat po Zemi, poddal se a povolil první výsadky osob a vybavení.

A teď, dvě stě let od Války přistání, co znali lidé na zemi jiného... Jen tento svět a způsob života, na kterýsi zvykli, a sousedy, které měli alespoň šanci pochopit na dálku?

Zatraceně, pomyslel si rozzlobeně Bren, rozzuřený na vetřelce nad jejich hlavami - a nemyslel si, že mosfeirské hovory s lodí by byly nějak příliš veselé.

Obviňování oplácené obviňováním. Obvinění, na které jeho úřad mohl s určitou autoritou reagovat - ale když se Phoenix zeptal: Kde máte toho tlumočníka, kde je paidhi-aiji, jaký je jeho názor a proč ho nemůžeme najít?... Co mohla Mosfeira říct? Promiňte - nevíme?

Promiňte, nikdy předtím jsme ho neztratili?

A nemohl si Úřad komise, když věděl to, co věděl, uvědomit, že když se objevila ta loď, měli by rozhodně zavolat do jeho kanceláře v Šejidanu? Nebo, když se to nepovedlo, si uvědomit, že má problémy, že ateviové vědí, že se něco děje a že by ho mohli někde vyšetřovat?

Samozřejmě, Hanksová to věděla. Deana "prostě na ně hodte atomovky" Hanksová rozhodovala na Mosfeire jeho jménem, protože on nebyl k zastizení.

Potřeboval telefon, rádio, něco. "Musím mluvit se svou vlastní ostrahou," řekl, "o té lodi nahoře. Prosím, nadiin, můžete někoho poslat pro Jago nebo Baničiho... Kohokoli z mého personálu? Promluví s Cenedim. Nebo s vdovou."

"Obávám se, že ne, nand'paidhi. Teď se daly věci do rychlého pohybu. Někdo už šel pro váš plášť a teplejší šaty.

Kdybyste chtěl posnítat..."

"Můj plášť. Kam to jdeme, nadiin? Kdy odcházíme? Musím se dostat k telefonu nebo k rádiu. Musím zavolat svůj úřad. Je nesmírně důležité, aby se dozvěděli, že jsem v pořádku. Někdo by mohl začít dělat moc hloupé a moc nebezpečné věci, nadiin!"

"Můžeme vaši žádost předat Cenedimu," řekl Giri. "Mezitím, voda je už horká, nand'paidhi. Za malý okamžik můžeme připravit čaj. Snídaně čeká. Velmi bychom vám doporučovali sníst si ji hned. Prosím, nand'paidhi. Osobně Cenedimu zanesu vaši žádost."

Víc z nich dostat nemohl. Znovu pocítil zimu, náhlý útok chladu a slabosti, který mu prozradil, že Giriho rada je dobrá. Za Cenedim šel včera v noci, před večerí. Žaludek měl prázdný až k páteři.

A jestli na něj snídaně a horká voda čekaly už od jeho hovoru s Ilisidi, znamenalo to asi, že protentokrát odpadne všechno to zdlouhavé obřadné servírování.

"Tak dobrá," řekl. "Snídaně. Ale vyřídte to vdově!"

Giri zmizel. Druhý strážný stál tam, co předtím, a Bren se zatoulal zpátky ke krbu. Vlasy měl zase rozpuštěné a padaly mu na ramena. Šaty měl umazané od špíny ze sklepa. Košili měl vepředu roztrženou - asi z toho pokusu o útěk, pomyslel si. Nebyl teď zrovna zářným příkladem lidstva. Ateviové kolem něj, ačkoli stejně jako on nespali, nebyli ani trochu špinaví nebo vyčerpaní, jejich copánky byly uvázané bez chyby a stáli naprosto zpřímá. Bren zvedl obě ruce, až bolestí zasykl, a rozpletl si vlasy - třikrát, čtyřikrát je zatočil, aby mu nepadaly do obličeje; jen Bůh věděl, co se stalo s jeho sponou.

Asi ji ztratil venku na schodech. Jestli půjdou ven tamtudy, možná ji najde.

Sluha přinesl těžký podnos se snídaní - ryba, sýr a chleba z mouky umleté mezi kameny a navíc půl šálku silného černého čaje. Postavil ho na stolek. Bren si k jídlu sedl a zjistil, že má větší chuť k jídlu, než pokládal za možné. Hezky to vonělo a navíc mu v hlavě znělo Gíriho varování, že další jídlo může být až kdovíky... A když se k tomu připočetlo to, že trvali na donesení jeho kabátu, znamenalo to, že se ho pokusí dostat ven, možná skrz nepřátele dole v Maidingi... A dost možná v rámci Ilisidiny autority.

Průnik odhodlaným davem byl nicméně děsivá myšlenka. Ateviským pánům se dalo věřit, že vědí, jak moc mohou zatlačit... Oni z toho udělali umění.

Ovšem rozběsněný dav by nemusel respektovat ani aiji-vdovu. Jak tomu rozuměl, Ilisidi byla až do včerejší noci s nimi a potom si to rozmyslela; a kdyby se pokusila prolhat nebo provyhržovat si cestu davem schopným bez váhání zavraždit paidhiho, mohlo by se klidně začít střílet. Dost velký dav by mohl zastavit i dodávku.

A v tom případě byla ta včerejší noc jenom slabým odvarem toho, co by s ním mohli udělat radikální antihumanisté. Kdyby se to vymklo kontrole a oni se nedostali do letadla - to by mohli být do večera po smrti, on, Ilisidi, Bůh ví kdo ještě... A to byla pořád ta lepší alternativa.

Snědl snídani, vypil čaj a hádal se sám se sebou, že Cenedi přece ví, co dělá. Osoba jeho povolání by nemohla mít šedé vlasy, ani by se nemohla stát velitelem bezpečnosti někoho, jako byla Ilisidi, bez jisté finesy a dobrého smyslu pro to, co mu může projít - před zákonem i jinak.

Ale on chtěl, zatraceně, Baničiho a Jago, a jestli nějaké politické rozhodnutí nebo Cenediho pozice u Ilisidi způsobí, že tihle dva se dostanou na špatný konec plánu...

Kdyby je ztratil...

"Nand'paidhi."

Bren se otočil v křesle; známý hlas ho překvapil a pozvedl na duchu. Djinana přinesl jeho kabát a, jak se zdálo, šaty na převlečení, jeho osobní soupravu a díky Bohu jeho počítač - ať už to byl jeho vlastní nápad nebo mu to poradil Baniči nebo Jago nebo někdo jiný, nemusel tady zůstat, aby ho ateviové našli a zkoumali, ani nemusel prosit Cenediho, aby mu ho vrátil.

"Djinano-ji," řekl, když si ohromeně uvědomil, že zatímco on dnes ráno odchází a míří do bezpečí, personál v Malguri tuto možnost nemá, ani sluhové, jejichž man'či je se samotným Malgurim. "Říká se, že sem míří ateviové z Maidingi a hledají mě. Že dva aijiin podporují útok na Malguri. Proti tomu se přece nemůžete sami postavit, nadi. I když jste nepochybně schopní..."

Djinana složil na stůl svůj náklad. "Personál nemá v úmyslu vydat Malguri kdejaké bandě." Vytáhl z Brenovy soupravy hřeben a kartáč a přistoupil k jeho židli. "Odpusťte, nand'paidhi, klidně jezte - ale oni poněkud spěchají a tohle ještě můžu zařídit."

"Vy máte větší cenu než kameny, Djinano!"

"Prosím." Djinana ho zatlačil do křesla, naklonil mu hlavu dopředu a zuřivě mu projel vlasy kartáčem a potom vytvořil rychlý, ale úhledný copánek. Bren přitom snědl kus chleba, který mu už v ústech úplně vyschl, a zapil ho hořkým čajem.

"Nadi-ji, vy jste to věděl, proč mě sem přivedli? Věděl jste o té lodi? Vy přece chápete, že to není útok, není to namířeno proti vám."

"Věděl jsem to. Věděl jsem, že si myslí, že vy znáte odpověď." - A velmi brzy jsem pochopil, že vy byste nikdy nebyl naším nepřítelem, paidhi-ji." Djinana odkudsi vytáhl sponu - ten chlapík si vždycky věděl rady. Dokončil copánek, oprášil Brenovi ramena a zvedl jeho kabát. "Obávám se, že nemáte čas se převléknout; být vámi, počkal bych s tím až do letadla. Zabalil jsem vám teplý oděv na večer."

Bren vstal ze židle, stále zády k Djinanovi a čelem k oknu. "Posílají dodávku?"

"Ne, paidhi-ji. Slyšel jsem, že řada lidí je teď na cestě sem, v autobusech. Nemyslím, že byste se měl bát jich. Ale jste ve velice dobrých rukou. Udělejte, co říkají." Djinana ho postrčil, pomohl mu obléknout kabát a urovnal mu copánek, aby správně spadl přes límec. "Tak. Teď vypadáte jako gentleman, nadi. Možná se ještě do Malguri vrátíte. Řekněte aijimu, že personál si to žádá."

"Djinano..." Nemohl ani říct rád bych. "Určitě mu to vyřídím. Prosím, poděkujte všem mým jménem." Dokonce se dotkl Djinanovy paže. "Prosím, ať jste tady, až přijedu na návštěvu. Jinak bych byl velmi znepokojen."

To, zdálo se, Djinanu potěšilo, a ten přikývl a tiše odešel. Ve vedlejší místnosti se něco dělo - bylo slyšet, jak Ilisidi říká: "Ani se mě nedotknou!"

"Sidi-ji, my odcházíme a oni dovnitř proniknou zcela určitě! Teď mlčte a přineste svůj kabát!"

"Cenedi, přece by úplně stačilo dostat ho z dosahu..."

"Giri, přineste Sidin kabát. Hned!"

Oči strážných zabloudily v tom směru. Svůj postoj ale nezměnili. Bren posbíral své náhradní šaty a omotal je kolem počítače, čekal s tím balíkem v rukou a soupravou v ruce a naslouchal, jak Cenedi nařizuje zamknout dveře a uhasit ohně.

Ale Djinanův hlas kdesi v dáli říkal, že na to dohlédne služebnictvo a že oni by měli jít; rychle, prosím, a odvést paidhiho do bezpečí.

A on tam stál jako důvod všech těch potíží, důvod, proč bylo Malguri v nebezpečí. Cítil, že to nejmenší, co může udělat, je přesunout se tam, kde ho oni chtějí mít. Předpokládal, že vyjdou chodbou a půjdou dolů; došel až ke dveřím do přijímacího pokoje, ale v tu chvíli jimi proběhl Cenedi v opačném směru a s ním Ilisidi. Mířili až dozadu do jejich komnat a následovala je řada strážů.

"Kde je Baniči?" pokusil se jich zeptat, když procházeli ložnicí i se strážemi, ale Cenedi se hádal s Ilisidi a popoháněl ji

dál dozadu, k hlavním schodům. Muž, kterého Bren - aspoň si to myslel - poznával z minulé noci, stál na odpočívadle a držel zbraň, kterou Bren neznal. Nabíjel ji z krabice ležící na schodišťovém sloupku.

Tahle zbraň vůbec neměla existovat. A toho muže Bren nikdy v Malguri neviděl. Baniči a Jago, a zřejmě i Tano a Algini, někam odešli, nevěděl kam, dav ho chtěl vydat rebelům proti Tabinimu - a oni mířili k zadní části Malguri; dolů, uvědomil si, když Cenedi a Ilisidi otevřeli dveře vedoucí na tmavé kameny. Bylo to schodiště u stájí - a syčení a bručení mečeit na nádvoří Brenovi objasnilo, jak opustí Malguri, pokud ovšem tahle cesta neměla sloužit jen ke zmatení pronásledovatelů...

Tohle je šílené, pomyslel si, když vyšli na odpočívadlo nad nádvořím. Všechny mečeity měly kompletní postroj a navíc ještě sedlové vaky a jiné věci, které při ranních vyjíždkách chyběly.

Tohle není jako před dvěma sty lety. Teď mají letadla, pušky, jako byla ta na schodech...

Něco vybuchlo, až se kameny otřásl, byla to vibrace, která mu vjela přímo do kolen a do žaludku. Někdo evidentně nečekal, až dorazí dav v autobusech.

"Pojďte!" zakřičel Cenedi ze dvora a Bren seběhl dolů po schodech s Cenediho muži v patách. Štolbové se zatím pokoušeli rozřadit mečeity.

Ten plán byl šílený. Rozum mu říkal, že vydat se na tuhle cestu je čiré šílenství. Bylo tu přece jezero. Mohli si vzít loď a odplout do jiné provincie.

Kdyby ovšem provincie na druhé straně jezera neovládali vzbuřenci.

Do kamenů se opřel druhý výbuch. Ilisidi se ohlédla, podívala se nahoru a zaklela; Cenedi ji ale chytil za ruku a táhl ji tam, kde už v rukou štolbů čekala Babs.

Bren zahlédl i Nokhadu; s plnými rukama proběhl mezi monstrózními těly a přemýšlel, jak s balíkem šatů a počítačem naloží sedlové vaky. Štolbové mu ale všechno odebrali.

"Opatrně!" řekl a zasykl, když jeden z nich málem upustil jeho počítač - byl asi těžší, než čekal. Počítač strčili do jednoho vaku, šaty a soupravu do druhého, na druhou stranu Nokhadina štíhlého, vznosného zadku. Po celou tu dobu se Nokhada ošívala a trhala otěžením. Dneska ráno se kly mečeit podivně třpytily - neměly na nich nasazené tupé čepičky, ale ostré mosazné nástavce na jejich ochranu. Tohle Bren viděl jenom v mačimi.

Používalo se to ve válce.

Bylo to neskutečné. Vzhledem k Nokhadiným tendencím vrážet hlavou do všeho a všech nebyly tyhle nástavce něco, s čím by chtěl polemizovat. Vlastně by od nich nejraději zůstal co možná nejdál. Vzal otěž, kterou mu podal jeden ze štolbů, ale měl problémy se svou bolavou rukou. Přehmátl a uhodil Nokhadu pěstí ve snaze přinutit ji sklonit rameno. Všichni jezdci kolem něj už nasedli. Nokhada protestovala, znovu si postavila hlavu a odmítla druhý příkaz; kroužila kolem něj a kvůli okolnímu spěchu a vzrušení se jí v očích zračila divokost. Takhle to bude, pomyslel si a nebyl si jistý, jestli by Nokhadu dokázal v případě nouze udržet - pocítil z její síly a jejích zubů strach, jaký předtím neměl.

"Nadi," řekl štolba a podal mu ruku. Ateviská síla mezitím držela otěže.

Bren se chytil popruhu, neobřadně se nechal vystrčit nahoru, cestou strčil nohu do třmenu a s rozbolavělými kostmi dopadl do sedla. Srdce mu bušilo jako o závod. Rychle se zmocnil otěží, aby si v obecném zmatku udržel kontrolu nad Nokhadou, a potom někdo otevřel vnější bránu.

Studený ranní vítr zavanul dvorem a bodal ho do tváře. Všechny mečeity se daly do pohybu. Podíval se po Babs a Ilisidi. Vedl Nokhadu do kruhu a ona Babs zaregistrovala dřív než on Ilisidi.

A potom už ji nešlo udržet, ne když Babs mířila k bráně. Nokhada vytlačila ostatní mečeity a rozběhla se za Babs, přímo proti větru. Bylo to jako běžet proti ledové stěně.

Brána se kolem Brena jen mihla, šmouha ze stínů a kamene. Obrovská šedá plocha jezera byla nejdřív nicotou před ním a pak se náhle vynořila po jeho pravé straně, když Nokhada ostře zatočila a vydala se nahoru po úbočí.

Byla to pravda, Nokhada by Babs následovala třeba do pekla.

XII

Cesta vedla přes úbočí hory, stále výš a výš, přes rokli. Byla to stejná stezka, na které si Bren rozsekl ret, když jel poprvé s Ilisidi.

A za ním bylo asi deset Ilisidiných stráží, když se tak podíval... a asi půl tuctu osedlaných mečeit bez jezdců.

Vyjeli s celou stájí, aby je neměli na čem stíhat - tenhle trik znal z mačimi. Vlastně byl v mačimi, válečné vybavení, ozbrojení jezdci a tak dále... Ještě tu chyběly zástavy a kopí. Pořád mu připadalo, že to není vhodné místo pro člověka. Nevěděl, co dělat s Nokhadou, kdyby se museli, řekněme, probít davem, nevěděl, jestli vůbec dokáže zůstat na jejím hřbetě, kdyby přišly nějaké horší překážky.

A mohl by přejet kontinent, aby se dostal do Šejidanu? To asi těžko.

Jago řekl: Věřte Ilisidi. Djinana řekl: Věřte Cenedimu.

Ale oni mířili na sever a na západ a podle zvuků výbuchů se zdálo, že jsou odříznuti od letiště - od komunikace, od jeho vlastního personálu, ode všeho a ode všech zdrojů, které znal, pokud ovšem Tabini neposílal do provincie Maidingi armádu, aby získala zpět letiště - od rebelů.

Což znamenalo, že rebelové mohli letět - zatímco oni se pohybovali jen takovou rychlostí, jakou dokázala vyvinout síla mečeit. Rebelové je mohli vystopovat a otravovat je, jak chtěli, na zemi i ze vzduchu.

Jediná naděje byla, že neměli letadla upravená tak, aby z nich mohli střílet. Samozřejmě napadnout je to mohlo - tady žádné zatracené biiči-ji neplatilo: Mosfeira ateviská letadla navrhla tak, aby byla taková úprava co možná nejobtížnější - drželi se obecně rychlejších letounů s pevnou geometrií křidel, ale co zmohli proti nějakému atevimu, který by měl

důvod se nad tím problémem zamyslet? Finesa, jak slyšel v mačimi, se na válku nevztahovala - a dva vzbouření ajiin se tady pokoušeli právě o rozpoutání války.

Napnout Tabiniho k prasknutí, rozbít Západní asociaci a znovu ji vytvořit kolem jiného vůdce - třeba Ilisidi?

A Ilisidi, kterou hasdrawad dvakrát přešel, zradila rebely?

Odvažoval se tomu vůbec uvěřit?

Ve stěnách Malguri zaduněl výbuch.

Bren zariskoval další ohlédnutí a uviděl stoupat kotouče dýmu, dokud je vítr nezanesl za západní hradbu. To přece bylo uvnitř, pomyslel si se vzrůstajícím pocitem paniky. Otočil hlavu a uviděl před nimi hřeben. Za ním by mohli být v bezpečí. Před jakoukoli palbou z Malguri.

A možná, že když zmizí za hřebenem, útok na Malguri skončí, personál třeba dav a ozbrojené profesionály přesvědčí, že tam nejsou - Bůh pomáhej Djinanovi a Maighimu, ti nikdy nechtěli bojovat, to na jejich schodech stáli cizinci jako ten muž s puškou, ateviové, které tam museli přivést Ilisidi a Cenedi... Ateviiové, kteří by nemuseli klást na první místo historické stěny Malguri.

Oči mu začaly slzet zimou. Bolest v jeho rameni začala rytmicky vystřelovat, jak Nokhada stoupala. Mezi nimi a Malguri byl skalnatý vršek, kdyby se za hradby vydali nějací ostřelovači - ale na to už dohlédne Baniči a Jago, říkal si. Před nimi byly keře a kamení a potom modrá obloha. Perspektiva se na okamžik zbláznila, když se Ilisidi a Cenedi přehouppli přes okraj a potom se i Nokhada vrhla dolů. Cesta dolů přes hrubé kamení a keře Brena podivně rozjařila. Ve svém podvědomí si je představoval jako sněhobílý a musel si připomenout, že je to jen hnědá hlína. Při každém Nokhadině kroku mu probíhala tělem bolest - namožené klouby, bolavé svaly, ruce a nohy znecitlivělé zimou.

Tohle nebylo vhodné místo k pádu. Na okamžik pocítil paniku, potom ucítil horu. Bůh chraň jeho krk - Nokhada běžela se stejnou logikou a stejnou nutností, jakou on sám znal. Svíral v té dobré ruce otěže a začínal cítit vítr ve tváři a přival adrenalínu. Plně si uvědomoval svah a viděl, kam musí Nokhada došlápnout, i když jen na okamžik, aby udělala další krok.

Opilý pochopením plánoval cestu dolů, to byla ta šílená část, jeho oko vidělo cestu a srdce bušilo jako pominuté. V uších mu zněly výbuchy, ale byly daleko a on byl odhodlaný dohonit jezdce před sebou - až k nepříčetnosti. Necítil zodpovědnost. Užíval si to. Skoro už Ilisidi dohonil, když Babs šlehla ocasem a vydala se po jiné cestě. Nokhada je málem zabila oba, jak se tam snažila dostat.

"Sidi!" slyšel kdesi za nimi křičet Cenediho.

Na vteřinu pocítil chladnou paniku, když si uvědomil, že se dostal přes Cenediho a že Ilisidi ví, že je za ní.

Kámen vedle nich vybuchl, prostě vybuchl na místě. Babs zahrula kolem úzkého vodopádu a vyrazila nahoru mezi balvany o velikosti domů, výš a výš do hor.

Ostřelovač, řekl hlas rozumu. Pořád ještě byli na dostřel.

Ale on šel za Ilisidi, ještě pomaleji, více chráněný mezi balvany, a měl dost času i dechu na to, aby si uvědomil, jak kolosální pitomost právě provedl, že se dostal hned za Ilisidi, že Cenedi je za ním a že Nokhada zcela logicky odmítá zpomalit.

Jsem pitomec, pomyslel si. Zdravý rozum nechal na hoře. Věděl, jakou má zodpovědnost, kvůli ní riskoval krk, a taky kvůli věcem, které nemohl dělat a na kterých mu nezáleželo, vůbec mu na nich zatraceně nezáleželo, ne během těch pár sobeckých rychlých minutek, kdy nebylo nic než teď a on riskoval svůj život, k čertu se všemi, k čertu s Tabinim, k čertu s atevii, k čertu s jeho matkou, Tobym, Barb a celou lidskou rasou.

Mohl umřít. Mohl klidně umřít na té šílené dráze. A objevil v sobě tolik hořké, tajné zášti - tolik vzteku, že se jím trásl, zatímco Nokhadiny rozumnější odměřené kroky ho nesly mezi balvany. Tvořily dobrý kryt. Takže se z té hory nevrhl v nějakém opojení svobodou, jak si namlouval, ale, jak si právě uvědomil, v záštiplné, iracionální touze po smrti, v touze vytnout svou smrtí políček všem a všemu, čemu sloužil - o tohle mu šlo.

Což nebylo fér. Jediná věc v jeho životě, kterou si opravdu užíval - a byla to zrovna touha po smrti.

Nenáviděl ty tlaky doma na Mosfeire, tlaky ze své práce, a především lidské emocionální tlaky. V tu chvíli nenáviděl atevie, přinejmenším abstraktně, nenáviděl jejich násilí bez vášně, lži a nekonečné schizofrenické analýzy, které mezi nimi musel dělat, analýzy každého závěru, každé emoce, každého pocitu, aby rozhodl, jestli je to důsledek lidského mapování nebo logického zpracování.

A ze všeho nejvíce nenáviděl, že se trápí pro tvory, kteří se neumějí trápit pro něj. Už nemohl věřit svým citům. Byl přetažený, byl vyčerpaný, utrápený a nedokázal se už rozumně dívat ani na jednu skutečnost.

To byla druhá osobní pravda, které musel čelit - od té temné chvíle, kdy mu na hlavu mířila pistole. A ta pravda byla, že paidhi nezvládá stres ze své práce. Že paidhi je k smrti vyděšený a není si jist lidmi kolem sebe. A není si ani jist, že kdy udělal nějakou správnou věc.

U ateviiu jste prostě nevěděli, zatraceně nevěděli, ani na moment, co se skutečně děje, nejen proto, že jste to nemohli přeložit, ale nemohli jste to ani cítit, nemohli jste se s tím ztotožnit, nemohli jste ani hádat, jak to cítí oni.

Byli na pokraji války, ateviové se vzájemně stříleli kvůli otázkám, co dělat s lidmi, a paidhi se rozpadal - včera v noci mu vzali příliš mnoho. Možná ani nechtěli, možná o tom ani nevěděli - mohl se hádat sám se sebou, on přece znal všechny ty psychologické nálepky: že je toho příliš mnoho nevyřešeného a že jeho náhlý záchvat zimy a strachu a morbidního rozebírání má i fyziologické důvody a že souvisí pouze s událostmi včerejší noci.

A ne, oni si minulou noc nehráli. Jejich výhrůžky vůbec nebyly falešné; Cenedi byl zatraceně dobrý v tom, co dělal, a na Brenově duševním stavu mu nesešlo - on prostě chtěl odpovědi.

Nic to neměnilo na tom, že se něco uvnitř něj otrásl a ozvěny toho otrěsu pořád ještě doznívaly v jeho duši - která ani předtím nebyla zrovna vrchol stability.

Nemohl si dovolit zhroutit se. Ne teď. K čertu s introspekci, teď bylo důležité rozhodnout se, co říct ateviiu a co lidem,

aby to umlčelo pušky a zdiskreditovalo šílence, kteří chtěli tuhle válku.

Tohle musel udělat.

Výstřely konečně utichly. Byli mimo doslech, ať už se v Malguri ve skutečnosti dělo cokoli, a jeli teď pomalejším tempem po cestě, po níž by mohli snadno běžet - většinou rovné, s občasným ostrým stoupáním nebo šikmým klesáním - cesta teď vedla mnohem víc jižním směrem a jen trochu se stáčela na západ. Tímto směrem leželo letiště Maidingi... A tam byly ty nejhorší problémy.

A možná tam čekala pomoc od Tabiniho, pokud Tabini tušil, co se tu děje... A Baniči mu to určitě vylíčil, pokud se dokázal dostat k telefonu nebo předat vysílačkou zprávu někomu, kdo ji měl možnost poslat na druhou stranu kontinentu.

"Míříme na jih," řekl Cenedimu, když se k sobě zase přiblížili. "Nadi, my jedeme do Maidingi?"

"Je domluvené setkání na západní cestě," řekl Cenedi. "Hned za místem zvaným Špice. Tam vyzvedneme váš personál. Pokud tam tedy bude."

Brenovi se ulevilo. To rozptylovalo některá jeho podezření. "A potom?"

"Na západ a na sever, za mužem, který je podle nás bezpečný. Pozor, nand'paidhi!"

Nebylo už místo. Cenediho mečeta Tali vyrazila kupředu, až Nokhada pohodila hlavou a ustoupila. Chňapla po Talině zadku, ale v úzkém průsmyku mezi dvěma balvany o velikosti obývacího pokoje se rozhodně nemohla dostat před ni.

Cenedi říkal, že vyzvednou jeho personál. Brena to docela uklidnilo. A to ostatní - že nepůjdou na letiště, ale k někomu, kdo by mohl mít motorový transport, to znělo mnohem rozumněji, než se v Cenediho případě obával. Teď už netápal v prázdnotě, začínal chápat, kam míří, do provincií na druhé straně hor, na západě - v zeměpisu se vyznal. A i když hranice byly mezi atevii dost neuspořádané, protože man'či se mohlo měnit i mezi domy v jednom městě - dokonce na stejné ulici - Cenedi znal určité jméno, určité konkrétní man'či, o kterém tvrdil, že je bezpečné.

Cenedi, když uvážíme jeho profesi, by takové rozhodnutí těžko dělal na základě pouhého odhadu. Ilisidi mohla podvést své asociované - ale aijiin neměli man'či vůči nikomu vyššímu, to byla jejich podstata: a její asociovaní to věděli a věděli také, že ji musí uspokojit.

A to evidentně nedokázali. Tabini udělal svůj tah, výrazný, a dokonce možná zoufalý, když poslal paidhiho do Malguri a nechal Ilisidi uspokojit její zvědavost, klást otázky - a riskovat, že ho vydá napospas nepříteli. Tabini si evidentně byl něčím jistý - možná (neboť myslel jako atevi a ne jako lidská bytost) věděl, že rebelové nemohou Ilisidi uspokojit nebo ji mají v úmyslu zradit: věděl, že to Ilisidi vycítí ve vzduchu. Ta žena byla příliš ostrá, příliš odhodlaná, než aby proti ní měli počítalové a obchodníci se strachem šanci... A pokud Bren sám byl jakýmsi náznakem pro Ilisidi, možná ji poněkud znepokojilo, že Tabini předvídal její skluz směrem k rebelům; a jeho mlčenlivá nabídka míru jí možná přišla přitažlivější než složitější dohoda s nějakým ambiciózním provinciálním lordem, který se chtěl postavit proti lidské moci, se kterou Tabini jednal.

Dohoda se spiklenci, kteří by nakonec mohli, jak měli ateviští vládci ve zvyku, napadnout jeden druhého.

Ani u Ilisidi, ani u Cenediho si nestál tak dobře, aby mohl položit tyhle důležité otázky. Už tak byl v dost vratké pozici.

Teď se jenom snažil udržet hierarchii důležitosti, která platila v téhle společnosti, nejdřív jako vždycky Babs, potom většinou Cenediho mečeta a Nokhada, která s Tali politikařila o druhé místo pokaždé, když se zvířata rozběhla. Tahle politika nijak nesouvisela s motivy jezdců, ale ty se do ní mohly připlést a to bylo nebezpečné. Tolik aspoň Bren pochytil z mačimi, a tak věděl, že by neměl Nokhadu nechat navázat se do té dvojí asociace před nimi, rozhodně ne s těmi mosaznými hroty na klech. Cenedi by mu nepoděkoval. Tali by to netolerovala a jen udržet Nokhadu mu zraněnou ruku dost namáhalo.

Ze svého šílenství se už zotavil, alespoň díky tomu, že teď věděl, kam jedou.

Ale nějak zvlášť tlačit se neodvážil. Jistě, měl Ilisidinu pomoc, ale to byla jen náhodná, podmíněčná podpora jeho a Tabiniho a on se neodvažoval být si jí příliš jistý...

Nemohl věřit, že ta, které Tabini říká Sidi-ji, se jen nesnaží o nějakou vlastní výhodu a o získání větší moci v Západní asociaci, ne-li někde jinde.

Mezi jednou radostnou chvilkou a druhou najednou nevěřil nikomu z nich.

Jazyk atevíů měl čtrnáct výrazů pro zradu a jeden z nich zároveň znamenal 'udělat to, co se nabízí'.

XIII

Pokud Ilisidi sledovala nějakou cestu, Bren ji neviděl, i když Nokhada běžela přímo v Babsiných stopách. Uviděl ji vysoko nad sebou mezi tyčícími se balvany - Babs se pohybovala přes mezery mezi kameny jako jeden z malguriských duchů.

Bren neviděl ani vrchol kopce - ztratil z dohledu Ilisidi a Cenediho současně, a když je následoval, v čele zhruba dvacetí jezdců, vynořil se na větrném úbočí plném balvanů nad mělkým potokem a zarostlými kolejem od vozů.

Cesta? zeptal se sám sebe.

Byla tohle stezka vedoucí na západní cestu, o které mluvil Cenedi? Ta, kde se měli setkat s ostatními?

Ostatní jezdci dorazili na vrchol za ním a Cenedi poslal dolů jezdce, aby se, jak ho Bren slyšel říkat, podíval, jestli tam nejsou nějaké nedávné stopy.

Stopy strojů, naznačovalo tohle konkrétní slovo.

Nákladní auto by tuhle cestu možná přežilo, kdyby mělo dobré tlumiče a těžké pneumatiky.

A jestli neměli nepřátelé nic víc než nákladáky, jestli nesehnali na letišti v Maidingi letadlo. Bože, potom by je mohla Ilisidi na mečeitách zavést zpátky za hřeben a utéct libovolnému pronásledovateli.

Takže způsob, jakým unikli z Malguri, nakonec nebyl hloupost. Tohle nebyl mosfeirský venkov. Tady mohli jet celé dny a nenarazit na jediný sloup telefonního nebo elektrického vedení, na skutečnou silnici ani železnici. Seděli na tom úbočí a čekali, zatímco muž, kterého poslal Cenedi, sjel dolů, rozhlédl se a zase vyjel nahoru. Rukou ukazoval, že nic neviděl.

Bren vydechl a srdce mu poskočilo předpoklady a podezřeními až příliš připravenými vynořit se na povrch. Byl připravený namítnout, že vzhledem k tomu boji v Malguri nemohou od Baničeho očekávat dodržení časového plánu a měli by aspoň chvíli počkat.

Ale ještě než stačil něco říct, Cenedi prohlásil, že půjdou dolů a počkají tam.

Brenovo mínění o Cenedim se zlepšilo. Hned se v téhle společnosti i s jejími prioritami cítil stokrát lépe, ať už to rozhodnutí bylo motivované čímkoli. Začal sesedat tak, jak Cenedi říkal - pokoušel se Nokhadu přinutit spustit rameno sérii kopanců, ale jak se zdálo, ona byla proti. Prostým pohozením hlavy trhla otež, až mu pochroumaným ramenem projela ostrá bolest a začala se se zvrhlým potěšením točit dokola, až měla hlavu do kopce. Teď Bren sesednout nemohl, ne když uvážíme, v jakém stavu byly jeho nohy. Ztracená potvora! Kopl ji. Udělali ještě jedno zahanbující kolečko na úbočí.

V tu chvíli se ho jednomu z ostatních jezdců zželelo, seskočil a chytil Nokhadinu otež.

"Nand'paidhi." Když Bren uslyšel ten hlas, uvědomil si, že je to týž atevi, který z něj vymlátil duši v umývárně, a teď stál u Nokhady, na té straně, kam se slézalo, a byl připravený ho zachytit.

Nehodlal odpustit nikomu, kdo se včera v noci účastnil té šarády.

Ale nebyl ani mezi nepřáteli, o tom se přece Cenedi chtěl celou dobu ujistit; a tenhle muž ho vlastně nijak zbytečně nemlátil, jenom ho odradil od dalšího zápasu.

A tak se nehádal, s tichým "Děkuji vám, nadi," to vzdal, sklouzl dolů a pustil se.

Myslel si, že se aspoň dokáže postavit. Kolena se mu podlomila - nebýt Cenediho muže, který ho udržel na nohou, skončil by pod Nokhadou. Když narovnal nohy, vrátil se mu do spodní puky těla cit.

Dokázal vzít Nokhadiny oteže do vlastních rukou, zamumlal pár slov díky za záchranu, odkulhat někam, kde by byl sám, a posadit se. Byla to, pomyslel si, moc divná bolest - ne zrovna špatná, v jednu chvíli. Krev se hrnula zpátky tam, kam patřila, a svaly zjišťovaly, že na některých předtím neznámých kostech by jich mělo být o něco víc.

Ale rozhodl se, že teď nechce sedět. Oči mu slzely v chladném větru, a tak si je otřel - tou rukou, kterou si při slézání nevykloubil. Na okamžik se cítil naprosto ztracený - vybavil se mu sklep a on si vzpomněl na zlost, a jak se tak díval z kopce, najednou úplně ztratil smysl pro čas. Nakonec se rozhodl odpočinout si tak, že bude přesouvat váhu z jedné nohy na druhou, a přitom držet Nokhadiny oteže. Nokhada zatím sklonila hlavu a začala svými kly s nástavci útočit na malý keřík, dokud ho nedostala ze země. Dostala ho do svého svalnatého horního rtu a se šťastným výrazem ho zničila. Zima byla na bolest dobrá. Chtěl tam prostě stát, na nic nemyslet a jen se dívat, jak Nokhada zabíjí keříky, ale pořád se mu do vědomí vkrádaly praktické myšlenky - že tam dole je cesta a že Baniči a Jago se možná z Malguri nedostali.

A taky bylo možné, že Ilisidina pozice nebyla nijak jednoduchá, možná dokonce ani konečná. Ona byla divoká karta, a když se teď Asociace začínala rozpadat, byla nebezpečná každému a všem. Nebýt toho, že čekali na Baničeho, a to se značnou trpělivostí, již ateviové obvykle neprojevovali, nemohl by si být vlastně jist, že je v dobrých rukou. Cenedi byl také atevi, mohl by se vrátit ke svému projektu ze včerejší noci a strhnout z něj další vrstvu pravdy bez jakýchkoli rozpaků, protože jeho morálka jakožto atevioho byla totožná s dobrem Ilisidi - a co bylo dobré pro Ilisidi, to se mohlo měnit stejně rychle a často jako vítr.

Kolik lidí žije na Mosfeire, nand'paidhi?

Z celého srdce si přál mít pistoli ze své ložnice - ta ale v soupravě, kterou dostal od Djinany, chyběla; jinak by cítil její váhu. Vlastně ani nevěděl, kam se poděla.

Doufal, že se vrátila k Baničimu a neobjeví se jako důkaz u nějakého soudu, kterému by Tabini nemohl zabránit.

Ze svahu se skutálelo pár oblázků - mečeita bez jezdce něco nahoře hrabala. Nokhada skoro ani nehnula uchem, jak byla zaměstnána žvýkáním.

Potom nastražily uši všechny mečeity, zvedly hlavy a všechny pohlédly směrem dolů, tam, kde se vzdálený konec silnice skrýval za svahem.

Všichni ateviové kolem něj se vrhli za kameny. Dvěma rychlými kroky byl Cenedi u něj, odtrhl ho od Nokhady a stáhl ho k sobě za velký balvan.

A potom do toho ticha i on uslyšel zvuk motoru. Při prvním náznaku nebezpečí se mečeity bez jezdce shlukly kolem Babs a Ilisidi ji přidržela - držela na úbočí celou smečku.

Zvuk sílil a přibližoval se.

Cenedi na signál od jiného muže zareagoval pohybem ruky: Zůstaň dole.

Na kopcích něco chrastilo a praskalo.

Co to je? přemýšlel asi na vteřinu Bren.

Potom uslyšel výbuch. Svaly se napjaly a jeho srdce začalo ztěžka bít na poplach, když se Cenedi stáhl ze svého postu a začal rychle přebíhat z úkrytu do úkrytu. Popoháněl je zpátky nahoru, k mečeitám.

Odcházeli - stahovali se. Ten rachot - to byla palba; pochopil to, když se ozvala znovu. Oboustranná palba. Cenedi mu pokynul jako prvním. Bren ucítil v nohou záchvěv, který přičítal čiré hrůze. Cenediho signál sice zachytil, ale pořád doufal, že se odněkud vynoří Baniči a Jago.

Nemohli teď přece odejít, byli tak blízko - jestli tu někdo střílel, nepochybně střílel na nepřátele, a to znamenalo, že Baniči a Jago tu jsou, hned za kopcem, tak blízko u nich...

Na cestu se vyvalil závoj černého dýmu na křídlech větru. A v tom dýmu Bren z kopce spatřil někoho utíkat, jedinou postavu v černé uniformě...

To nebyl útok, to jenom jeden atevi běžel kolem kamenů a nahoru k nim. Byl to zoufalý, překotný běh - a ten atevi byl o dost lehčí, než byl průměr.

Jago, uvědomil si Bren; a pak vyskočil a běžel a běžel, kamínky mu odletovaly od nohou, klouzal, padal a odíral si kůži z rukou. Dorazil k ní v polovině cesty dolů. Byla zaprášená a lapala po dechu. Opřela se o balvan.

"Léčka," vydechla, "u Špicí. Běžte nahoru! Řekněte Cenedimu, ať jde a prorazí! Hned!"

"Kde je Baniči?"

"Běžte, zatraceně! Máme po nádrži, hoří, on nemůže jít, zadrží je, abyste získali náskok..."

"To tak! Zadrží je? Dorazí?"

"Nemůže, zatraceně. Brene-ji..."

Ale on už atevskou logiku neposlouchal. Utíkal dolů k silnici, přímo doprostřed dýmu. Slyšel, jak Jago běží za ním, nadává mu a volá: jste blázen, vraťte se, neriskujte.

Potom uslyšel jezdce. Zatímco mu stále od bot odlétaly oblázky, chytil se balvanu, aby ubrzdil náhlou zatáčku na cestu, do toho dýmu. Báł se, že za ním mečeity poběží, a ze všeho nejvíc se báł, že ho dožene Cenedi, že ho donutí ustoupit a oni tam Baničiho nechají, a přitom bez nějakého pořádného důvodu.

V dýmu mu bylo horko; spatřil rozžhavený střed černého mračna, ze kterého se nakonec vynořila planoucí kostra nákladáku s otevřenými dveřmi. Rachot palby se odrážel od okolních kopců a Bren slyšel i ostré výstřely poblíž, odněkud z oblasti kolem toho nákladáku.

"Baniči!" vykřikl a rozmazal si po tváři slzy a saze ve snaze rozeznat detaily skrz štiplavý dým. Proti šedým kamenům uviděl kus od silnice něco tmavého, temnou postavu, která mířila pistolí do kopců. Hlína poblíž něj vybuchla - zásah kulkou - a on se rozběhl k té postavě, krytý jen kouřem. Od kamenů před ním odletovaly štěpiny. Jedna ho zasáhla do nohy, když skočil za kameny, kde se ukrýval Baniči.

"Vy zatracený pitomče!" křičel na něj, když dorazil, ale Brenovi to bylo jedno. Chytil Baničiho za rukáv a pokusil se ho zvednout na nohy. Baniči měl zjevně bolesti, chytal se kamenů a odháněl ho, zatímco od balvanů kolem nich odletovaly kousky.

A potom už nebyli sami - Jago stála vedle něj, chytila Baničiho z druhé strany a ten, protože jinou možnost už neměl, vstal a začal spolupracovat. Všichni tři pádili přes koleje, zatímco kdesi vlevo dole se znovu ozvala palba. Kulky ničily kámen a narážely do hořících trosek nákladáku. Běželi přes silnici, s žárem ohně, který bral dech a spaloval kůži, za sebou a kryli se dýmem.

Auto dostalo další zásahy. "To je Cenedi!" vykřikla Jago. "Je na cestě!"

"Podél potoka!" vykřikl kulhající Baniči a oba je zavedl dolů, kolem auta. Vklouzli do potoka a stáli po kolena v ledové vodě.

Plíce je v tom dýmu pálily. Oči slzely. Bren se snažil nekašlat, držet Baničiho a snažit se vyrovnat nerovnou půdu pod nohama a Baničiho šouravé kroky. Jago byla totiž vyšší, takže Baničimu poskytovala lepší oporu.

Aspoň že se dostali z palebné zóny. Kašlali a potáčeli se, ale aspoň se dostali z oblasti, kterou prolétaly kulky. Baniči klesl na kolena na kameny a s kašláním se zhroutil. Stále se pokoušel zastrčit svou zbraň zpátky do pouzdra.

"Nadi, kde vás zasáhli?" zeptal se Bren.

"Nezasáhli mě," vypravil ze sebe Baniči mezi záchvaty kašle. "Byli na nás připravení. U Špicí. Výbušniny. Zatraceně, to je Cenediho banda?"

"Ano," řekla krátce Jago a pokusila se Baničiho znovu dostat na nohy. Ať už s ním bylo cokoli, jeho noha na Jagině straně neunesla jeho váhu, a Bren tak potřeboval veškerou svoji sílu, aby mu pomohl dostat se na břeh směrem k Cenediho pozici. Vítr stále unášel kotouče dýmu.

Kolem nich znovu udeřily kulky. Bren se vrhl dolů spolu s Baničim a Jago, co možná nejvíc se připlácí mezi kameny na okraji cesty a čekal, že ho jedna z těch kulek zasáhne do zad; znovu a znovu bušily do země a odrážely se všemi možnými směry - zasahovaly kameny a ničily porost.

A potom se rozhostilo ticho. Začal se zvedat a táhnout s sebou Baničiho, ale vtom někdo vyběhl z dýmu a hned za ním dvě mečeity bez jezdců - jedna toho muže chytila a doslova ho vyhodila do vzduchu a když dopadl... Vrhly se na něj, páraly ho svými tesáky s nástavci a zadupávaly ho do země.

"Hněte sebou!" zakřičela Jago a Baniči se vrhl kupředu. Bren ho co možná nejlépe podepíral z pravé strany.

Baniči ztratil na Jagině straně rovnováhu a zvednout ho stálo ještě víc úsilí. To už se na ně valily mečeity, obrovské tvary bez jezdců. A Baniči něco volal o své pistolí.

Potom vrazila do bitky další mečeita - Nokhada, trhala svými tesáky, točila se a drtila a chňapala po zadcích těch ostatních - byla neuvěřitelně rychlá a Bren chytil Baničiho za opasek ve snaze dostat ho z té cesty - ale to už se k Nokhadě přiblížila další mečeita a vrazila jí do boku; a pak, Bože, se do věci vložila Babs, také bez jezdce, vrhla se mezi obě bojovnice a rozháněla je od sebe, hnala Nokhadu dolů z cesty a Tali do dýmu, ostatní se rozprchly, když se oni snažili dostat Baničiho ke kamenům - mečeity zešilely - a odněkud z dýmu se ozvaly výstřely, když konečně dorazili k balvanům na úpatí kopce. Bren slyšel, jak někdo volá, aby se stáhli, ne pronásledovali, aby sehnali mečeity.

Další hlas zakřičel: "Vpadnou nám do zad, nadi!"

"Už zavolali rádiem!" vykřikl Baniči tak hlasitě, jak jen mohl, a opřel se rukama o balvan. "Krucinál! Vypadněte odtud!"

"Vždyť bylo všechno v pořádku!" protestoval kdosi a u Brenova lokte se zjevil Giri a chytil ho za ruku. "Nand'-paidhi, co jste to prováděl?"

"Ztratil rozum," řekla ostře Jago. Giri prošel kolem Brenova a vystřídal ho v podpírání Baničiho. Ostatní už přicházeli z dýmu. Pořád stříleli dolů po cestě, ale nikdo už jejich střelbu neopětoval.

"Buď se pokusí dostat za nás, nebo mají někde schovanou dodávku," slyšel udýchaně sdělovat Jago. "Musíme se odtud dostat - ohlásili naši pozici. Za chvíli tu máme letadla. Tohle nejsou amatéři."

Muži běhali a sháněli mečeity. Bren zahlédl Nokhadu a chytil otěže, které se za ní táhly - měla rozšklebenou ránu na rameni a z druhé rány na krku prýštila krev. Vzdurovala všem jeho snahám přimět ji spustit kvůli němu rameno; běhala dokola a pohazovala hlavou. Zkusil to ještě jednou; držel se přitom bolavou rukou a snažil se nepotřebovat pomoc nikoho jiného.

Někdo ho chytil za pravou ruku, přirazil ho k Nokhadinu rameni a praštil ho ze strany do hlavy - ani si toho nestihl všimnout. Když přišel k sobě, bolelo ho celé tělo. Ležel na kamenité zemi a slyšel Jagin hlas, jak se s někým hádá. "No tak mi řekněte, o co mu jde!" Tenhle hlas patřil Cenedimu. "Řekněte mi, kam si myslí, že jde - když se začne střílet, ukáže muž svůj pravý směr - nebo se tohle v Šejidanu neříká?"

Oči měl zamlžené a v uchu mu zvonilo. Položil tu lepší ruku na ostrý kámen a pokusil se o ni opřít. "On to nechápe," říkala Jago. "Já nevím, co udělá příště, nadi! On není atevi! O to tu přece jde, nebo ne?"

"Nadi," řekl chladně Cenedi, "informujte ho, co udělá příště. Příště ho totiž střelím do kolena a nebudu už o tom diskutovat. Berte mě velice vážně."

Mezi ně a slunce se postavil obrovský stín. Babs a Ilisidi se dívaly, zatímco Bren se škrábal na nohy.

"Aiji-ma," řekla tiše Jago vedle něj, pevně mu sevřela ruku a odtáhla ho stranou. Stál tam a jedna tvář ho pálila; v jednom uchu mu zaléhalo, zatímco Ilisidi přecházela kolem a Cenedi od něj odcházel. "Zatracený blázne!" řekla Jago a zatřásla s ním.

"Oni by ho tam nechali!"

"Vy jste neslyšel?" Další zatřesení. "On vás zmrzačí. To není planá hrozba!"

Dva Cenediho muži chytili Nokhadu a přivedli ji. Potřásala hlavou a prala se s postrojem. Bren se chopil otěže, kterou mu jeden z nich podal, a zoufale se pokusil dostat do třmenů - jeden z těch mužů přiměl Nokhadu spustit rameno a Bren dostal do třmenů jeden prst, když se Nokhada náhle zvedla - totální fušeřina. Visel na postroji oběma nohama nad zemí, dokud ho někdo zdola nepostrčil, až se zbytek cesty nahoru mohl vyškrábat sám.

Viděl, jak Jago nasedá na jednu z volných mečit, potom nasedli poslední dva muži, Ilisidi se dala do pohybu a potom i Nokhada. Z náhlého pohybu se mu zatmělo před očima - co se do něj Jago navezla - ze svého pohledu nepochybně právem - měl s tím trochu problémy. Ruce se mu třáslly a ztrácel rovnováhu.

"Zůstanete nahoře," řekla Jago, která k němu přistoupila. Zůstanete s mečeitami, slyšíte mě, nadi?"

Neodpověděl. Rozzlobilo ho to. Že ho Cenedi udeřil, to ještě chápal, věděl zatraceně dobře, čeho se dopustil, když se vydal za Baničim. Narušil Ilisidino velení - donutil je k boji, kterému by se jinak vyhnuli, protože Cenedimu záleželo na vdově - a možná, což už bylo temnější podezření, možná by Cenedi raději nechal Baničiho i Jago na pospas osudu a měl Brena jen pro sebe a vdovinu politiku. Cenedi osobně by ho s chutí prodal tomu, kdo by nabídl nejvíc, to byl ten strach, který Brena přinutil seběhnout z kopce, a stejně tak lidské přesvědčení, že zrada, které se tím dopouští, byla, lidsky řečeno, drobná a omluvitelná.

Pro Cenediho nebyla. Ani pro Jago nebyla a to bylo to, čemu nerozuměl - a co nedokázal přijmout.

"Slyšíte mě, nadi, rozumíte?"

"Kde je Algini a Tano?" zeptal se jí.

"Na lodi," odsekla Jago a potom se dotkli koleny, když se jejich mečeity dostaly k sobě. "Stejně jako my dělají falešný terč a možný směr, kterým jste se mohl vydat. Ovšem teď budeme mít zatraceně štěstí, jestli..."

Odmlčela se a podívala se na oblohu. A řekla slovo, které by od ní nikdy nečekal.

Podíval se. V uších mu pořád zvonilo. Neslyšel to, co ona.

"Letadlo," řekla Jago, "zatraceně!"

Přitáhla otěže a zařadila se zpátky do řady. Ilisidi vyjela s Babs do potoka a na druhou stranu, k horám. Nokhada, posedlá náhlou touhou předběhnout vůdce, se prodrala dopředu, i když tahal za otěže dost silně.

Už slyšel to letadlo přilétat. Nemohli toho moc udělat, leda se dostat do co možná nejnevýhodnějšího úhlu vzhledem ke kopcům - a to byl zjevně momentální plán jejich vůdců. Tohle letadlo neprolétalo jen tak kolem. Letělo nízko a Brenovi začalo srdce bušit na poplach. Přemýšlel, jestli Ilisidi a Cenedi dělají správnou věc nebo jestli by neměli pustit mečeity a schovat se mezi kameny. Nebylo to prostě fěr, když po vás stříleli a vy jste neměli žádné zbraně, žádný kryt a nemohli jste před palbou utéct - tohle vůbec nebylo jako kaibu, takhle ateviové v minulosti nebojovali - to o něj bojovali a to, co používali, byla lidská technika a lidská taktika.

Postupovali dál po úbočí a Ilisidi a Cenedi je vedli - Nokhada už neprotestovala. Zbytek řady byl rozestý kolem potoka. Cenedi si dělal starosti. Bren viděl, jak se ohlíží a dívá na oblohu.

Zvuk motoru se čím dál tím víc blížil, tohle bylo ilegální používání, špatné, ke střelení ze vzduchu - vždyť přece záměrně nastavili omezení tak, aby tomu zabránili, protože Mosfeira byla tam, kde byla, a malým letadlem se tam dalo snadno dostat. Dali ateviům rychlá letadla, ale nic, co by se dalo použít v boji - žádné rakety, žádné bomby, bránit právě takovým věcem byl úkol paidhiho...

A zrovna, když se zabýval tímhle problémem, nad silnicí se objevilo letadlo. Letělo nízko a přímo na ně. Zvuk jeho jediného motoru se odrážel od kopců. Jezdci kolem něj vytasili pistole, pár mělo lovecké pušky - a Bren v tu chvíli nevěděl, jestli ateviové opravdu našli způsob, jak namontovat na letadlo zbraně, nebo jestli se pilot jenom snaží vystřelit.

Trup letadla byl poměrně tenký, takže kulky mohly zasáhnout pilota nebo nějaký důležitý systém, třeba nádrž s palivem. Bren ale o konstrukci letadel tak moc nevěděl. To nepatřilo do jeho období. Tohle dělal Wilson, zřejmě to bylo v jeho době...

Srdce se mu v panice rozbušilo. Jejich řada už úplně zastavila a otočila se proti útoku. Přidržel Nokhadu zkrátka, zatímco kolem něj štekala palba.

Letadlo je přelétlo a ve vzduchu nad jejich hlavami se ozvaly výbuchy. Mečeity nadskočily a málem se splašily. Za

ohnivými koulemi se táhly kotouče dýmu. Z hory se kutálely kameny a uvolňovaly spršky drobných kamínků.

"Shazují výbušniny," slyšel někoho říkat.

Bomby. Granáty. Ateviům se dalo věřit, když přišlo na čísla. Nedělali moc chyb. "Ještě to nemají správně načasované," řekl naléhavě Baničimu, který zajel vedle něj. "Vybuchlo to nad námi. Ale oni na to přijdou. Opraví roznětky. Další pokusy jim už nesmíme dovolit."

"Nemáme na vybranou," řekl Baniči. Ateviové se nepotili. Ale Baniči byl celý zpocený. Když zasunul další zásobník - moc mu jich už nezbyvalo - měla jeho tvář barvu, kterou Bren u ateviho nikdy předtím neviděl.

Letadlo se zase blížilo a jejich skupina se přesunula. Babs rychle vyrazila po klesajícím úseku cesty. Mečeity byly sehnané dohromady, jak to jen šlo, a drtily pod nohama nešťastné keře.

Změňte výšku a změňte i zaměřovací rovnici, pomyslel si Bren - to byla nejlepší věc, kterou mohli udělat, protože v tomhle terénu se nedal najít úkryt. Ateviský pilot se zatím pokoušel spočítat, kde jeho bomby vybuchly. Někdo za Brenem křičel cosi o tom, že mají soustředit palbu na trup a na pilota, ne na křídla, že nádrže jsou víc uvnitř.

Všechno to bylo šílené. Slyšel řvání motoru a vzhledl, když se na ně letadlo začalo řídit, tentokrát z boku, přes horu naproti nim. Měli jen krátké okno, kdy mohli střilet.

Kopec nad ním zasáhl výbuchy a zasypaly je úlomky kamení a hlinou - Nokhada vyskočila a chňapla po nepříteli, na kterého nemohla dosáhnout.

"Začíná být chytrý, parchant jeden," řekl kdosi a Ilisidi jako jejich vůdkyně je rychle zavedla přes ohyb kopce, z cesty. Slyšeli, jak se letadlo znovu vrací.

Potom z jihu zaznělo vzdálené burácení. Hrom. Blížila se bouřka.

Prosím, Bože, pomyslel si Bren. Mraky a úkryt. Ty bomby ho nervovaly. Z vidiny záchrany se mu trásla ruka a ruce se mu začaly potit.

Další průlet. Bomba zasáhla kdesi za nimi a zapálila keř.

Hned poté proletělo druhé letadlo a shodilo dvě bomby na druhou stranu kopce.

"Oni jsou dva!" vykřikl Giri. "Zatraceně!"

"Támhleten to ale pořád ještě počítá," řekl Baniči. Letadlo číslo jedna se znovu vracelo. Byli chyceni na holém úbočí a Baniči, Jago, Cenedi i ostatní si jen tak klidně mířili a sledovali to - a v posledním možném okamžiku Cenedi řekl: "Za kryt motoru."

A protější kopec se rozezněl ozvěnou výstřelů.

Letadlo přeletělo nad nimi, ale žádné bomby neshodilo. Přeletělo kopec a vteřinu nato zemí otřásla hlasitá exploze.

Nikdo nejásal. Druhé letadlo se rychle blížilo a oni se museli znovu dát do pohybu, vydat se přes kameny a jít co možná nejrychleji. Znovu zaduněl hrom. Tedy - snad to byl hrom. Druhé letadlo znovu přiletělo a shodilo bomby - příliš brzy.

Zasáhly vrchol kopce.

Sestupovali po příkrém svahu, do úzké strže. Pro letadlo to při jeho rychlosti byl menší terč než letadlo pro ně. Slyšeli, jak se blíží. Jeho motor prskal, zatímco hrom - musel to být hrom - duněl a burácel v dálce.

To letadlo je poškozené, pomyslel si Bren. Něco s ním není v pořádku. Bože, ještě je naděje.

Nemyslel, že by shodilo bomby. Díval se, jak přelétá přes úzký pruh nebe, který byl odtud vidět.

Potom se ozval výbuch hned nad nimi a Nokhada nadskočila. Něco ho udeřilo do ramena a jezdec vedle něj spadl - neviděl proč - nějaký keř vyletěl proti jeho obličejí a on ho zablokoval rukou. Nokhada zatím pádila i s ním nahoru a zastavila se u Babs.

Z toho výbuchu byl napůl hluchý, ale i tak slyšel mečeity řvát - strachem nebo bolestí. Ohlédl se a uviděl jezdce tam, kde byl před chvílí i on sám, a pokusil se vrátit. Nokhada měla ovšem jiné představy a prala se s ním na svahu, dokud se ostatní jezdci nevrátili.

Ale Baničiho bylo pořád ještě vidět; mezi těmi, kdo stáli na nohou, viděl i Jago a slyšel jeden jediný výstřel. Řev okamžitě ustal a jediným zvukem teď bylo zvonění v Brenových uších; a potom, po chvíli hemžení a další z Nokhadiných neslavných obrátek, uviděl, jak ateviové znovu nasedají, jak se řada organizuje.

Jeden z jezdců vyjel kupředu a ohlásil Cenedimu a Ilisidi, že tři muži jsou mrtví, a jedno z těch jmen bylo Giri.

Bren cítil - vlastně ani nevěděl co. Bylo to jako rána do břicha. Ztráta někoho, koho znal, známé veličiny, když se všechno kolem tolik měnilo - to pocítil osobně; ale současně byl rád, že to nebyl Baniči nebo Jago, a předpokládal, měl takový vágní, omámený dojem, že jeho pocit ztráty je sobecký soud podle sobeckých lidských standardů, který nijak nesouvisí s man'či ani s tím, co cítí, respektive necítí ateviové.

Už nedokázal rozeznávat správné a špatné. Hlava ho bolela. V uších mu pořád ještě zvonilo a kdykoli se nadechl, cítil zápach kouře a střelného prachu. I takhle daleko na něj a na Nokhadu dopadla pořádná dávka hlíny a kousků listí - nebyl si jist, čeho ještě a ani to vědět nechtěl. Pamatoval si jen ten šok z výbuchu, tu stěnu vzduchu a fragmentů, která se vytvořila po jednom z těch výbuchů na silnici - vybavil si ten šok, jak ho něco udeřilo do ruky. Pořád to bolelo. Ta jediná přesná bomba byla jen náhoda. Další už možná nebude.

Nebo možná bude hned při dalším útoku - nevěděl, jak daleko musí jet ani jak dlouho mohou jejich nepřátelé vysílat letadla z letiště Maidingi a stále znovu a znovu na ně útočit. A oni proti tomu nemohli nic, vůbec nic dělat.

Ale druhé letadlo se už nevrátilo; možná se zřítilo v horách, možná se vrátilo na letiště. Burácení hromu mezitím stále sílilo.

Po chvíli se pak obloha zatáhla. Nejdřív se ochladilo, a potom se rozpršelo a zahřměl hrom. Jezdci kolem něj neslezli, jenom sáhli do svých vaků, vytáhli černé plastické pláštěnky a začali si je navlékat. Bren doufal, že má ve svém vaku totéž, a skutečně to tam našel, někdo zjevně věděl, jak studené dokáží být horské deště v tuhle roční dobu. Ještě než doopravdy začalo pršet, vytáhl ji, přetáhl ji přes sebe a své sedlo a zapnul u krku. Právě včas - to už začal mrazivý přívál, oslepil ho větrem a začal mu zatékat za krk.

V umělé hmotě se drželo tělesné teplo, jeho i Nokhadino, turbulence a oblačná pokrývka je chránily před letadly, a i kdyby měl zmrznout, jak mu vítr tlačil plast na tělo nebo jeho okraje na košili a kabát, jak mu po krku stékala ledová voda, jakékoli nepohodlí, které tahle bouřka mohla způsobit, bylo mnohem lepší než bombardování ze vzduchu. Povětšinou věřil Nokhadě, že bude následovat Babs, zastrčil si ruce do podpaždí a ptal se sám sebe, kde Ilisidi bere tu sílu, protože čím víc se on pokoušel uvolnit, tím méně síly mu zbývalo a tím víc strachu se prodíralo skrz. Hubená těla chladnou rychleji, to říkal Giri, určitě to byl Giri, a teď byl mrtvý, rozmetaný po celém úbočí.

V mozku mu pořád zněly ty výbuchy.

Zatmívalo se mu před očima, a když je zavřel, byl zase zpátky ve sklepe, zase slyšel hrom a cítil u hlavy pistoli, a tentokrát věděl, že by to Cenedi doopravdy udělal, protože jeho vztek na lidi souvisel s Ilisidinými ambicemi a s tím, co ateviové mohli a nemohli dokázat, než se na obloze objevila ta loď, tak tomu aspoň rozuměl. Cenediho man'či patřilo Ilisidi, rebelové nabídli Ilisidi asociaci, Ilisidi řekla Cenedimu, aby zjistil, co je zač paidhi, a Cenedi se domníval, že je to jeho chyba, že ji přesvědčil, aby nabídku rebelů nepřijala.

Proto měl vztek - na něj, na to, že Ilisidi vzdala svůj boj o křeslo v Šejidanu - boj s věkem, s časem, kdo ví, jaký měla důvod. Paidhi už nevěřil, že by dokázal cokoli vysvětlit, dokonce ani sám sebe ne, v poslední době už ne. Stal se z něj... obchodní artikl ateviských frakcí. Ani vlastně nevěděl, komu v tuhle chvíli patří - nevěděl, proč Cenedi čekal na tom kopci na Baničiho.

Nevěděl, proč se na něj Jago tak rozzlobila, když pro Baničiho šel.

Že by Jago... uzavřela dohodu s Cenedim? Zradila Tabiniho i Baničiho? Tomu nevěřil.

Odmítal si to myslet a neměl pro to žádný logický důvod, jenom lidský - a ten se na ni přece nevztahoval. Tohle věděl, i kdyby nevěděl nic víc, jak zmatené měl myšlenky. Ale svůj názor nezměnil.

Kopce za kopcem a za kopcem. V oslepujícím lijáku.

A potom další hluboká rokle, kde je vysoký porost "železného srdce" chránil před výbuchy. Z vláknitých listů stékala voda proudem, a když dostala tu možnost, natékala jim jako ledová povodeň za krky. A tu možnost dostávala často. Ale tyhle keře byly první ochrana před větrem, které se jim dostalo, a Ilisidi vyhlásila přestávku a shromáždila je, všech dvanáct - Bren si s hrůzou uvědomil, že už zbylo jen dvanáct jezdců a šest mečeit bez jezdců, které se toulaly mezi keři a po kamenitých úbočích. Neuvedomil si ty ztráty, nepočítal... Nevěděl, kde mohli ztratit ostatní nebo jestli se na nějaký tajný signál, který mu unikl, družina rozdělila na dvě části.

Přidržel se postroje a sklouzl po Nokhadině mokřém boku. Nebyl si jist, jestli se bez cizí pomoci dokáže zase vydrápat nahoru, ale byl rád, že si může odpočinout. Zpočátku musel stát a držet se Nokhadina postroje, jen aby se udržel na nohou, tak se mu z té jízdy podlamovaly nohy. Zablesklo se a potom jim nad hlavami zaduněl hrom. Po kluzkém úbočí se skoro nedalo chodit, musel se přidržovat větví a opírat se tu o jeden kámen, tu o druhý. Šel po příkrém svahu jako opilec a hledal teplé místočko a také nějaké, které by bylo víc za větrem. Baniči, jak viděl, už také slezl - vydal se tedy k němu. Už se kolem něj shromáždili čtyři další muži a Jago, jeden z nich si dřepel vedle ní a ohmatal Baničimu kotník.

Promočená bota se srazila a byla kolem kloubu bolestivě napjatá.

"Je zlomený, Jago-ji?" zeptal se Bren a přisedl k ní.

"Zřejmě," řekla temně a ani se na něj nepodívala. Díky předvídavosti štolbů měla ona i Baniči také pláštěnky.

Zachumlala se do ní, nemluvila a ani mluvit nechtěla; to vyčetl z toho, jak se k němu neustále otáčela zády. Ale tohle nebylo dobré místo na to se s ní hádat; Baniči byl raněn a všichni vypadali poměrně rozzlobeně.

Muž, který si vzal Baničiho do práce, alespoň vypadal, že ví, co dělá, možná to dokonce byl, pomyslel si Bren, skutečný doktor. Tabini mezi svými strážemi taky jednoho měl. Dávalo smysl, že aiji-vdova by se takhle pojistila, když se uváže její bezhlavé vyjízdky a její politika.

"Tu botu si nechám," řekl Baniči na návrh, aby ji rozřezali. "Ta to drží pohromadě. Aspoň můžu..."

V tu chvíli se muž nohy opatrně dotkl a Baniči zvrátil hlavu dozadu a zasykl.

"Pardon," řekl muž a obrátil se k dalšímu strážnému vedle něj. "Nařežte mi tak dvě tři dlahy."

Další muž z jejich doprovodu vyšel na hlídku, jeho kroky šustily na mokřém listí a občas uvolnily nějaký ten kamínek. Jago si dřepel a začala si dýchat na ruce, aby je zahřála. Baniči byl středem pozornosti a vůbec se mu to nelíbilo. Složil se na zem a jen tak tam ležel, zíral do deště a všechno kolem ignoroval. Skrz tu pláštěnku mu musela být zima. Ovšem prozíravost personálu už nedodala deky ani stany.

Ilisidi k nim přikulhala. Na nerovném terénu se pohybovala díky své hůlce a Cenediho paži. Nastala další diskuse mezi ní a možná-doktorem o tom, jestli je Baničiho kotník zlomený; a Baniči se nemotorně zvedl na loktech, zapojil se do diskuse a řekl, že v něm ztratil cit, když ten nákladák vybuchl a potom ho dorazil, když z něj pod palbou vyskočil a uhodil se o kámen.

Což bylo detailnější než všechno, co Bren zatím slyšel.

"A můžete s tím chodit?" zeptal se Cenedi.

"Když to bude nezbytné," řekl Baniči, což samozřejmě nedokazovalo nic o tom, jak špatné to je. Je zlomený, pomyslel si Bren. Když se ho nikdo nedotýkal, vypadal křivě. "Ale nerad bych, nadi. Jakou chůzi jste měl na mysli?"

"Pokud nepočítáme letiště Maidingi, které je, zdá se, nedostupné, máme tak dvě, možná tři cesty, po kterých se můžeme dát." Zaburácel hrom a Cenedi počkal, až odezní. Stále hustě pršelo. "Wigariin jsme potvrdili jako spolehlivý, a mají tam malé letiště - proto jsme požádali o falešné stopy k jezeru a na jihozápad. Ale teď je náš plán úplně v háji. Rebelové ve městě Maidingi už nepochybně vědí, že odpověď na jejich asociaci zní ne a že míříme na západ. Nemůžou být tak pitomí, aby zapomněli na naši asociaci s Wigariinem."

"To je severně odsud," řekl Baniči.

"Severozápadně. Na okraji kopců. Rebelové se určitě zmocní letiště ve Wigariinu - nebo ho zničí."

"Udeřit ve Wigariinu by byla hloupost," řekla Ilisidi, "dokud by neměli jistotu, že Malguri i Wigariin jsou proti nim. A

to nevěděli, dokud jsme nevyjeli ze stáji."

"Zabrat to tam ze vzduchu není snadné," řekl Cenedi. "Draze to zaplatí."

"Pokud nepředpokládali, že Malguri odmítne, a nepřesunuli tam své jednotky," řekl Baniči.

"To je možné," odpověděl Cenedi. "Ale ještě vám povím o těch ostatních možnostech. Je tu hranice. Provincie Fagioni, na úpatí Wigariinské vrchoviny. Ale to by mohla být dost nejistá hranice. Pokud Wigariin padne, za pár hodin to bude zatraceně nejistá hranice. Měli bychom pořád tutéž nejistotu, kde je hranice loajálního území. Také můžeme ignorovat Wigariin a Fagioni a vydat se do rezervace. Tři sta mil divočiny se spoustou lovné zvěře. Ale není tam úkryt."

"Další útoky ze vzduchu," řekla Ilisidi.

"Jestli se vydáme tam, můžeme to rovnou vzdát." Baniči se zvedl, aby si mohl sednout. Zamrkal bolestí a uvelebil se na lokti. "Ve Fagioni je železniční uzel. Jestli mají aspoň trochu rozumu, tak ho infiltrovali. Už teď jich po nás jde spousta. A déšť vlaky nezastaví. Vědí, že přes jezero jsme nejeli. Vědí, jaká je tu politika. Jediná neznámá, nand'dowager, jste byla vy."

"Takže Wigariin," řekl Cenedi.

"Je tu ještě jih," řekl Baniči. "Maidingi."

"Nás dvanáct? Do hodiny by nás dopadli. Jestli měli meteorologové pravdu, tahle bouřka vydrží až do večera. Tak dlouho nás ještě bude krýt. Můžeme se dostat do Wigariinu. A můžeme se dostat odtamtud."

"V čem?" zeptal se Baniči. "Odpusťte mi. V letadle, v nízko letícím terči?"

"V tryskovém letounu," řekl Cenedi.

Baniči se zamračil a pomalu se nadechl. Zdálo se, že o tom přemýšlí. "Ale jak je to dlouho," zeptal se, "co obsadili Maidingi? Čtyři hodiny? Pět? Tabini má k dispozici komerční letadla. Teď už by mohl být v Maidingi. Mohl na letiště vyložit celou armádu."

"A celá vzpoura už mohla být dávno poražena," řekla Ilisidi, "ale naše životy, nadiin, bych na to nevsadila. Asociace drží pohromadě jen díky tomu, že veřejnost věří Tabiniho prioritám. Aby na povstání proti sobě reagoval brutální silou, ne diplomacií? Když se nad hlavami ateviu vznáší ta jasně viditelná sekera? Ne. Tabini svůj tah udělal, když poslal Brena-paidhiho ke mně. Pokud z Wigariinu odletí letadlo, pokud já osobně, já, o které je známo, že stojí proti Dohodě, přivedu paidhiho zpět k němu - sebere jim to vítr z plachet. Tohle je politická válka, nadiin."

"Ty výbušniny, nand'vdovo, co nám padaly na hlavy, nebyly nějaký chvilkový nápad. Ty byly připravené předem. I to letadlo, co je shazovalo, bylo připravené předem. Předpokládám, že vás informovali o svých přípravách."

"A můj vnuk," řekla Ilisidi, "vás nepochybně informoval o svých vlastních."

O čem je to tady vlastně řeč? Ptal se Bren sám sebe. Na co se to najednou ptají?

Na zradu?

"Ve skutečnosti," řekl Baniči, "nám vlastně řekl velice málo. Pro případ, že byste se ptala."

Můj Bože.

"Jdeme do Wigariinu," řekl Cenedi. "V sázce je Sidin život a já odmítám spoléhat na Maidingi nebo na to, co by mohl nebo nemusel udělat Tabini."

Baniči se s úšklebkem zvedl na lokti. "Budu to muset nechat na vás," řekl. "Vy znáte tuhle oblast. Znáte své atevie."

"Takže neprotestujete," řekla Ilisidi a zdůraznila to zapíchnutím své hůlky do promoklé půdy. "Dnes v noci. Jestli vydrží déšť... Cenedi mě ujistí uje, že přistát tam v turbulencích není nic jednoduchého. A už vůbec ne, když na vás ze země střílejí. Jestli se tam dostaneme, můžeme celé letiště ovládnout se dvěma puškami, vzít si na zbytek noci volno a zavolat rádiem mému línému vnukovi, aby nás přijel vyzvednout."

"Já jsem tam letěl," řekl Cenedi. "Jako pilot. Je to úzké letiště, jediná krátká ranvej, vzlétá se a přistává přes útes, kolem příkré skály, kde se mohou ukrýt ostřelovači. Dům je vila ze sedmáctého století, vede od něj šterková silnice až do Fagioni. Minulá aiji byla příliš aristokratická, než aby se trmácela do Maidingi a používala plánované lety. Nechala si postavit vlastní letiště a zbourala kvůli tomu hradbu ze čtrnáctého století."

"Tenkrát to způsobilo strašný povyk v Památkové komisi," řekla Ilisidi. "Její syn udržuje tryskový letoun a používá ho. Má deset sedadel. Dvanáct osob se do něj vejde bez potíží, Cenedi za to ručí. A bude mít plnou nádrž."

"Pokud," řekl Cenedi, "pokud tam rebelové někoho nedostali. Nebo pokud někoho neposlali, jak říkáte, do Fagioni, aby nás předběhli. Jestli budeme muset zaútočit na letiště, budete s námi, nadi? Tato chůze by mohla být nezbytná."

"To je zbytečná otázka," řekl pochmurně Baniči. "Jsem s vámi."

"I já," prohlásila Jago.

"Paidhi se bude řídit rozkazy," oznámil Cenedi.

"Já," začal Bren, ale Jago ho udeřila hřbetem ruky do kolena. "Paidhi," řekla chladně, "udělá, co se mu řekne. Všechno, bez výjimky."

"Já..." začal protestovat, že přece chápe, ale Jago řekla: "Držte už hubu, nadi."

Zmlkl. Jago ho vyváděla z míry. Zlost a napětí mezi Baničem a Cenedim byly naprosto jasné. Podíval se na promočenou půdu a díval se, jak kapky dopadají na spadané listy a rozeteté kameny, zatímco ostatní diskutovali o Wigariinské krajině, o letišti a o vzbách mezi Wigariinským aiji a Ilisidi. Mezitím údajný doktor přinesl dlahy - tři rovné klacky - a elastický obvaz a začal Baničimu zavazovat kotník. "Pevně, nadi," řekl Baniči, který přerušil strategickou poradou, a doktor jen krátce odsekl, že by se měl starat o věci, kterým rozumí.

Baniči se zamračil a zaklonil se, protože to zjevně bolelo. Na chvíli tak vypadl z diskuse, zatímco Jago se důkladně vyptávala na místní terén.

Na jihu byla prastará hradba, která blokovala přístup k Wigariinu, a v ní historická, leč funkční železná brána; nečekali ale, že by pro ně byla zavřená. Těsně před tím, než tam půjdou, chtěli poslat mečeity s jedním mužem kolem hradby, na sever a na východ, domů do Malguri.

Proč je neustájit ve Wigariinu? ptal se sám sebe Bren. Proč si neponechat ústupovou cestu, kdyby se tam něco pokazilo a oni museli utéct? U ženy, která zjevně věděla tolik o útociích na pevnosti, o letištích a o strategii, vypadala myšlenka zbavit se svých záloh jako hloupost. Ještě hloupější se zdálo, že ji Cenedi nechal, aby tohle nařídila, a že Baniči a Jago proti tomu neprotestovali - tomu nerozuměl. Skoro něco řekl, ale Jago řekla držte hubu, a on opravdu nechápal, co se mezi jeho společníky děje.

Raději se zeptám později, pomyslel si.

Vdova si zřejmě Babs cenila víc než kohokoli z nich. Tohle dokonce pochopit dokázal. Byla stará. Kdyby se Babs něco stalo, pomyslel si, Ilisidi by mohla ztratit něco pro ni naprosto nenahraditelného.

Ovšem to byla lidská myšlenka. Když vzal v úvahu, že se tu potýká s ateviskými city, nevěděl, co přesně Ilisidi cítí k mečeitě, která s vražednými úmysly napadla jiného ateviho. Zapomenout na to na pouhé dvě vteřiny byla past, nebezpečný lidský omyl, přímo ve středu dění, ze kterého mu běhal mráz po zádech, a on se nedokázal rozhodnout, co se vlastně děje - jaké signály to dostává od Baničiho a Jago. Bože, co se to dělo?

Ale nemohl si to dát dohromady bez toho, aby chápal, jaký je Ilisidin motiv, čeho si cení nejvíc, v čem se chová logicky a v čem ne.

Tak teď pracovala jeho mysl - řídila se narušenou logikou, hledala souvislosti, kde žádné nebyly, snažila se vzpomenout si, které konkrétní body ho přesvědčily o tom, co pokládal za pravdu - náznaky motivace a jednání těch, kteří mu lhali, i když mu říkali ta nejzákladnější fakta.

Řídit se instinktem? To byla ta vůbec nejhorší věc, kterou mohl paidhi udělat. V jakékoli situaci. Instinkt byl lidská záležitost. City byly lidské. A rozumná očekávání byla rozhodně lidská...

Ilisidi řekla, že by se tedy měli vydat na cestu. Bylo to dobrých padesát mil, podle ateviského počítání, a ona si myslela, že by se tam měli dostat do půlnoci.

"Protože my jsme rychlí," řekla, "a to tihle měšťáci nebudou čekat. Nenapadne je, že by mečeity mohly takhle rychle překonat ty kopce. Zatraceně moc zapomněli. A zatraceně moc se nikdy ani nenaučili."

Opřela se o svou hůlku a vstala. Bren v ni chtěl věřit. Chtěl věřit tomu, co říkala. Emocionálně... díky své lidské duši... si chtěl myslet, že miluje zemi a chce ji zachránit.

Intelektuálně chtěl odpovědi ohledně poslání mečeit zpátky do Malguri - kde podle všeho rebelové právě snídali z historického porcelánu.

Nenasedl spolu s ostatními. Počkal si, dokud se doktor nesbalí a neodejde.

"Baniči-ji," řekl na kolenou, co možná nejtíšeji. "Ona posílá pryč mečeity. Co když je ještě budeme potřebovat? Je to rozumné, nadi-ji?"

Baničiho žluté oči zůstaly zoufale bezvýrazné. Jednou mrkl. Jeho ústa zůstala němá.

"Baniči. Proč?"

"Proč - co?"

"Proč Tabini udělal to, co udělal? Proč se mě prostě, zatraceně, nezeptal, kde stojím?"

"Nasedněte, nadi."

"Proč jste se tak rozzlobil, když jsem vám přišel na pomoc? Cenedi by vás tam nechal bez pomoci, bez..."

"Řekl jsem nasedněte. Odjíždíme."

"Copak se úplně mýlím, Baniči? Odpovězte mi. Proč posílá mečeity zpátky, když ještě nevíme, jestli jsme v bezpečí?"

"Zvedněte mě," řekl Baniči a sáhl po Jagině ruce. Bren ho vzal za druhou ruku a Baniči se vrávoravě zvedl. Zkoušel sílu zadlahovaného kotníku. Nefungoval správně. Baniči zalapal po dechu a s jejich společnou pomocí se odbelhal ke své mečeitě a chytil se postroje.

"Baniči-ji." Možná na celé hodiny byla tohle poslední chvílka, kdy s nimi byl v soukromí, a cítil se zoufale. "Baniči, oni nám lžou. Proč?"

Baniči se na něj podíval a na jediný hrozný okamžik Bren cítil, jaké to musí být stát proti Baničimu... profesionálně.

Ale potom se Baniči otočil, chytil se největšího sedlového popruhu a vyhoupl se až skoro nahoru skokem, který byl na jeho velikost a váhu neuvěřitelný. Ani nepotřeboval, aby mečeita sklonila rameno. Jago ho postrčila do sedla a Baniči chytil otěže, zraněná noha se mu volně kývala.

Baniči nepotřeboval jeho pomoc. Ateviové neměli přátele, ateviové klidně nechávali jeden druhého umřít. Od paidhiho se čekali, že najde v životě a smrti logiku a racionální vysvětlení, které by ostatní lidé mohli přijmout.

Ale momentálně, s modřinami všude, kde se ho ateviové dotkli, paidhi nerozuměl, nemohl rozumět, odmítal rozumět, proč by tam Baniči měl umřít, úplně bezdůvodně, nebo proč mu dokonce i on lže.

Muži nasedali, připravení vyrazit. Kdyby neseděl na Nokhadě, opustila by ho, o tom nepochyboval, museli by se vracet, aby zjistili důvod - zřejmě - tohoto cvičení a nikdo by z toho nebyl moc nadšený. Zrychlil krok, překulhal přes úbočí a chytil Nokhadu.

Potom uslyšel, jak někdo vede mečeitu v jeho stopách přes promočené listí. Otočil se.

Byla to Jago. Velmi rozzlobená Jago. "Nadi," řekla. "Vaše nápady nejsou ty jediné správné na světě. Tabini-ji vám řekl, kde máte být a co máte dělat. Tak to dělejte."

Výhrnul si rukáv pláštěnky a kabátu a ukázal jí stopy na svém zápěstí. "Tohle je jejich pohostinnost ze včerejší noci, tohle jsem si vysloužil kvůli vdoviným otázkám - a to jsem na ně odpověděl, Jago-ji, tak dobře, že mi oni uvěřili. Ať se děje cokoli, není to zatraceně moje chyba. Nevím, co jsem i od vdoviných komnat udělal, že se na mě tak díváte."

Jago mu vrazila facku, až narazil Nokhadě do žeber.

"Uděláte, co se vám řekne!" opakovala. "Ještě nějaké otázky, nadi?"

"Ne," řekl; v ústech cítil chuť krve. Oči mu slzely. Zamlženým zrakem sledoval, jak Jago odchází a nasedá na svoji mečeitu. Celou tu dobu k němu byla otočená zády.

Udeřil Nokhadu, silněji, než měl ve zvyku. Nokhada spustila rameno a nechala ho dole, dokud nedal nohu do třmenu a nedostal se do sedla. Slepě a rozložbeně vykopl, jak hledal druhý třmen a snažil se dostat z cesty pláštěnku. Nokhada se zatím vydala na cestu. Nízko umístěná liána mu prohrábla vlasy a přejela přes ruku.

Jago ho neudeřila vši silou - jenom ho páčila tvář, ale to nic nebylo. To ta zlost - její i jeho - našla choulostivé, bolavé místo a zavrtala se hluboko do něj.

Nevěděl, co řekl nebo udělal. Nevěděl, čím si vysloužil její zlost nebo promyšlenou zášť, leda snad tím, že se jí nelíbilo, na co se ptal Baničiho. Něčeho se dotkl, pokusil se mu říct jeho rozumnější hlas. Možná bude lepší, když přestane s osobními city a zkusí si přesně vzpomenout, na co se ptal nebo co říkali ostatní. To byla jeho práce. I kdyby ateviové nechtěli, aby ji dělal. I kdyby nemířili tam, kam mu slíbili, že míří.

Úbočí na okamžik zmizelo. Byl zase na Ilisidině balkonu, v rezavém větru, ve tmě, kde na něj vytasila fakta, a pravdu, které teď nemohl věřit, stejně tak jako nedokázal ze své paměti vytáhnout přesná fakta o nedávné hádce.

Byl sám, samojediný na hoře a viděl jenom sněh...

Byl na promáčeném úbočí, kde Jago opustila Baničiho a nadávala mu, protože šel pro jejího partnera - v dýmu, s kulkami, které se odrážely nalevo i napravo od něj.

Pohltil ho sklep, okamžik tmy, bezmezná hrůza - nevěděl, proč se ty obrazy převalují jeden přes druhý, proč se objevují, proč nahrazují déšť a podrost a Ilisidi a Cenediho před ním.

Začal působit šok ze včerejší noci - přirozená reakce, říkal si, jako když se člověku pořád vracejí detaily nehody, přehrávají to, co se děje kolem něj - jenomže tohle se nedělo v bezpečí. Nikde kolem bezpečí nebylo. A možná už nikdy nebude, to jenom bomby přestaly padat a on se musel soustředit a vypořádat se zvonícími budíky.

Baniči Ilisidi obvinil, že ty bomby připravila ona, z určitého důvodu.

Baniči nebyl neopatrný muž. Něco zkoušel a dostalo se mu výsledku: Ilisidi se ho zeptala: Co víte? a Baniči prohlásil, že o Tabiniho plánech nic neví, čímž vlastně Ilisidi vyzýval, aby do toho sklepa vzala jeho a zkusila si z něj něco dostat.

Kde byl v tom všem Baničiho motiv? A kde byl Ilisidin motiv, když toho bylo stále ještě tolik nejistého?

A co se týče Tabiniho motivů...

Bože, opouštěl ho rozum. Ztrácel nitky. Bylo jich pořád víc a víc, jeho myšlenky mířily hned tím, hned oním směrem...

Nejdřív nedávaly smysl a potom ho hrozně, iracionálně děsily a on pořád neodhalil ty atevie, se kterými byl.

Jago se během celé hádky nepostavila za Baničiho. Napadla jeho, řekla mu, aby držel hubu, šla přes celý kopec, aby mu mohla říct přesně to, co už mu jednou řekla, a potom mu dát facku. Pořádnou.

Nikdo neprotestoval proti tomu, že ho udeřila. Ne Ilisidi. Ne Baniči. Nikdo neprotestoval. Nikomu na tom nezáleželo, protože člověk neviděl signály, a možná tedy všichni ostatní věděli, proč to Jago udělala.

Vlákna běžela dál, rozrůstala se a zamotávala. Na okamžik se kolem něj zatmělo a on ztratil rovnováhu - jen tak tak se s bušícím srdcem zachytil Nokhadina ramene.

Zase byl ve sklepe. Slyšel kroky, ale to byla jen halucinace, věděl, že je. Někdo ho uhodil do hlavy a ta bolela jako čert a bolest vystřelovala do mozku. Kroky utichly, když trval na tom, že chce vidět bouřkovou šed' kopců, cítit chladné potůčky vody, které mu stékaly za krk z větví nad ním. Nokhadin hrozný krok už skoro necítil.

Ale Baniči byl naživu. A to on o tom rozhodl, ať už si to ateviové chápali, jak chtěli. Nemohl odejít, nechat ho tam s

Jago a sám odejít s Ilisidi - nevěděl, jaká část lidského mozku udělala tohle rozhodnutí, stejně tak jako ateviové nevěděli na vědomé úrovni, proč, stejně jako mečeity následují vůdce třeba až do pekla - nepřemýšlel, ani trochu nepřemýšlel, o té akci. Nepřemýšlel o tom, že jeho - paidihiho - život je ten důvod, proč se ateviové vzájemně střílejí. V té chvíli mu na tom nezáleželo, když pádil po úbočí dolů, a pořád nevěděl, jestli na tom záleželo - ne Tabinimu, který za něj mohl sehnat náhradu během hodiny, který by ho neposlouchal, kdyby ho měl v rukou někdo jiný a který by nezaplatil ani pětník, aby ho dostal zpátky, čímž převezl každého, kdo by si myslel opak. On nic nevěděl. Všechno to bylo příliš technické - takže tímhle je převezl taky.

Jediná opravdu cenná věc byl jeho počítač - měl by ho hodit do nejbližší hluboké rokle nebo s ním udeřit o kámen, jenže to by paměť nezničilo - a kdyby ho našli, nemohl spoléhat na to, že ateviští experti by ty kousky neuvedli do provozu. A rozhodně nechtěl, aby se dostal do rukou expertům.

Měl by provést bezpečnostní smazání dat. Kdyby ovšem měl elektřinu a mohl počítač zapnout.

Bože, jak teď zachránit situaci, dát jim vědět, že je to důležitá věc? Vysvětlit jim to a potom zkazit pokus zbavit se ho?

A co takhle nechat ho ve vaku, aby ho Nokhada odnesla zpátky do Malguri?

V Malguri byli rebelové.

Tma. Kroky, které přicházejí a odcházejí.

Zvíře na zdi. Osamělé, po všech těch staletích.

S Baničem mluvit nemohl. Baniči nemohl chodit, nemohl bojovat - Bren ale nemohl uvěřit, že tam jen tak ležel, poddal se a svěřil jejich životy Cenedimu.

Ale Cenedi byl profesionál. Jako Baniči. Možná, že ti dva dohromady chápali věci, které on chápat nemohl.

Jago přešla celý kopec, aby mu vynadala a dala mu facku.

Zima a tma. Kroky na chodbě. Hlasy, které diskutují, pijí a odcházejí po schodech nahoru.

Když mu přitiskli k hlavě pistoli, myslel na sněh, na sněh všude kolem něj. A ani živá duše. Jako třeba Baniči. Jen to odblokovat.

Vzdej to.

Nechápal to. Giri byl mrtvý. Bomby padaly a vybuchovaly všude po celém kopci a on nevěděl proč, nedávalo přece smysl, proč bomba spadla na jednoho muže a ne na jiného. Bombám to bylo jedno. Jejich nepřátelé si zřejmě mysleli, že zabít ho je stejně dobré jako zajmout ho.

Ale Cenedi říkal něco jiného.

V hlavě mu šumělo jako v mořské mušli, rány od Cenediho i Jago uvolnily místo jediné bolesti, díky které si uvědomoval, kde je.

V jeho komnatách, předtím, než přišla ta zpráva od Cenediho, předtím, než odešel, Jago řekla... Nikdy vás nezradím, nadi Brene.

Nikdy vás nezradím...

XIV

Necítil se dobře - bolelo ho v očích, další bolest se rozprostírala od lokte až k žaludku a kromě toho tu byly ještě dvě tři menší bolístky, které nicméně také zápasily o jeho pozornost. Děšť se omezil na občasné blesky a občasné chlístance vody a potom se změnil ve větrem hnané spršky a studenou mlhu tak hustou, že ji museli dýchat. Nebe mělo ocelově šedou barvu a mečeity dlouhými, pravidelnými kroky směřovaly dál, jedna za druhou. Babs je vedla nahoru a dolů deštěm bičovanými průsmky, kolem keřků na okraji potoka, kde jejich cesta vedla skrz porost "železného srdce", ze kterého jim tekla voda na hlavy a za krky.

Ale teď už mezi sebou první mečeity o vedení nezápasily. Zdálo se, že to působilo nejen na Nokhadu. Žádná z nich už nezápasila, ať už jim to Ilisidi nějakým způsobem vysvětlila přes Babs nebo možná po těch bombách a v mizérii studeného deště i mečeity pochopily nezbytnost spolupráce. Podle stanoveného pořádku byla Nokhada čtvrtá v řadě za dalším členem Ilisidiny stráže.

Raz, dva, tři, čtyři, pravidelně jako úder srdce, krok, krok, krok, krok.

Nikdy vás nezradím. Sakra.

Ještě čaj? zeptal se ho Cenedi.

A poslal ho do sklepa.

Oči se mu zalily slzami, v lebce mu tepalo a vítr ho šlehal do obličeje. Na nějakou chvíli ho zcela ovládla touha omlátit Cenedimu hlavu o kámen. Ale to by mu nedalo odpověď na jeho otázky a nedostalo by ho to zpátky na Mosfeiru.

Jenom na nějaké místo, kde měla Ilisidi přátele.

Rozezněl se další poplašný zvonek. Přátelé. Ateviové neměli přátele. Ateviové měli man'či a neřikal někdo - snad samotný Cenedi - že Ilisidi žádné man'či nemá, vůči nikomu?

Nepřešli ani jednu silnici - žádné telefonní vedení, žádná políčka, žádné vzdálené zvuky motoru, jenom pravidelné dusání mečeit na mokré půdě, skřípění postrojů, a dokonce i těžké oddychování - bylo to hypnotizující, míli za míli, všechny promoklé a úplně stejné. Den, který se chýlil ke konci, měl jakousi světlou, šedivou stejnost. Sluneční světlo se pod mraky šířilo stejně, ať už bylo vzhledem ke kopcům kdekoli.

Ilisidi konečně na rovině přitáhla otěže a s grimasou si poposedla na Babsině hřbetě. Čtyřem těžším mužům nařídila, aby si přesedli na volné mečeity.

Byl mezi nimi i Cenedi; a také Baniči, ten si stěžoval a nakonec přesedl tak, že přešel přímo z jedné mečeity na druhou.

To kromě něj udělal jen jeden další muž - zdálo se, že Baničimu nejsou mečeity ničím neznámým.

A neublížil si přitom. Bren očekával, že si ublíží, a se skousnutým rtem ho sledoval, dokud se nenarovnal v novém sedle.

Zachytil pohledem Jago a spatřil v její tváři napjatý chlad, naprostou bezvýraznost namířenou na něj.

Říkal si, že je to proto, že teď situaci vládou lidské a ateviské hormony. Knedlík, který měl v krku, a záplava emocí, které pocítil, když reagoval na Jagino chladné opovržení, to byla ta nejjistější předzvěst katastrofy, která ho napadala.

Nevšímej si toho, říkal si. Dělej svoji práci. Promysli si to.

Jago se nepřiblížila. Celá řada se znovu uspořádala v původním pořádku a Nokhada ho s prvními trhavými kroky odnesla mimo její dohled.

Když se ohlédl, uviděl, že Baniči jede stejně jako předtím, s rukama zapřenýma o ramena mečeity a se skloněnou hlavou - Baniči opravdu trpěl a Bren nevěděl, jestli ten muž, který vypadal na doktora a který měl lékárničku, měl také něco proti bolesti, a pokud ano, jestli si to Baniči vzal nebo ne. Ale zlomený kotník, ať už v dlazi nebo ne, musel otékat a jak se noha kymácela, musel se dřít o třmen na té straně.

Baničiho stav Brena přesvědčil, že jeho vlastní bolístky a bolesti jsou zanedbatelné. A to ho vyděsilo - na co by ještě mohli narazit a co, když byl Baniči neschopný boje a Ilisidi by ho klidně opustila, by mohli dělat, kdyby narazili na konci své cesty na potíže - kdyby Wigariin nebyl v rukou spojenců.

Nebo kdyby Ilisidi neřikala o svých záměrech pravdu - protože ho teď napadlo, že sice v Maidingi řekla rebelům ne, ale stejně tak konspirovala s Wigariinem, protože, jak pochopil, tihle staří asociování by se k rebelům klidně přidali, kdyby to udělala i Ilisidi.

To znamenalo nevalné vztahy a nevalné aliance, křehká pouta, která mohla pod tlakem udělat prakticky cokoli.

Ve sklepe si nahrávali odpovědi na jeho otázky - říkali, že to bylo jen mačimi, jen jako, že to nic neznamenalo.

Ale ta páska pořád existovala, jestli ji ovšem Ilisidi nezničila. Určitě ji nenechala v Malguri těm, kdo měli údajně být její spojenci.

Jestli ji Ilisidi nezničila - tak tu pásku měli, a měli ji s sebou.

Přitáhl otěže, čímž narušil formaci. Předstíral, že má potíže se třmenem, a zůstal sehnutý, zatímco kolem něj projížděl jeden jezdec za druhým rychlým prostým krokem.

Povolil otěže, když kolem něj projel Baniči a strážný vzadu zpomalil a nechal ho zařadit se před něj. "Baniči, existuje páska," řekl. "Se mnou. Výslech kvůli pistoli."

A potom pobídl Nokhadu patou a proklouzl kolem stráží. Nokhada zrychlila krok.

Když dorazili ke čtvrté mečeitě, Nokhada ji nabrala do zadku, nijak mírně, svými špicemi a jezdec musel pořádně přitáhnout otěže, aby zabránil bitce.

"Promiňte mi, nadi," řekl udýchaně Bren a srdce mu bušilo. "Překroutil se mi třmen."

Skoro došlo k souboji. Nokhadě to hned zvedlo náladu, i když to místo nedostala.

Brenově bolavé hlavě to ovšem nijak nepomohlo, ani bolesti v jeho ruce. Nejméně půlka té bolesti, pomyslel si, je z toho, jak se Nokhada prala s otěžemi.

Šedé denní světlo pomalu přešlo v noc; bylo to pomalé stmívání do deštivého soumraku, strašidelného polosvitu, který pak neznatelně přešel do nejčernější, bezhvězdné noci. Domníval se, že v noci budou muset zpomalit - ale ateviové dokázali vidět i ve tmě a mečeity možná také: Babs udržovala stále stejný krok a zpomalovala jenom do kopce, nikdy nezačala s nějakými výstřelky ani se neloudala, když byli na rovině; a Nokhada podnikala občasné výpady dopředu a pohazováním hlavy a nepravidelným krokem si stěžovala, když ji třetí mečeita nepustila. Byl to neustálý hrozný boj udržet si vládu nad tím tvorem a mít nastražené uši - občas se ozvalo zašustění listů a to znamenalo, že se musí sehnout, aby se vyhnul větvi, které se museli vyhnout ti před ním.

Děšť musel přestat už dlouho předtím, než si toho všiml, tolik bylo vody, která kapala a stékala z listů nad nimi.

Ale když vyšli ven na mýtinu, mraky se protrhly a poskytly výhled na hvězdy a temné kopce; měly by Brena zbavit klaustrofobických pocitů, které ve tmě měl - ale ten musel myslet na loď, jejíž přítomnost ohrožovala svět, a na to, že jestli se do úsvitu nedostanou na letiště, budou vystaveni útoku z letiště v Maidingi.

Do půlnoci, řekla Ilisidi, dorazíme do Wigariinu, a ta hodina dávno minula, jestli se ještě Bren dokázal orientovat podle polárních hvězd.

Nechte mě už umřít, začal si vyčerpaně myslet. Všechno ho bolelo, když zase začali stoupat a stoupat a stoupat na kamenitý kopec. Ilisidi zavelela stát a Bren předpokládal, že budou zase přesedat, což by znamenalo, že před sebou mají ještě půlku cesty.

Ale potom uviděl proti nočnímu nebi kopec a na něm "železné srdce" a Ilisidi řekla, že mají sesednout, že došli nejdál, kam až je mečeity donesou.

V tu chvíli si Bren přál, aby před sebou měli ještě dlouhou jízdu, protože mu náhle došlo, že teď jsou karty odkryté.

Neměli na výběr, museli se dát cestou, proti které Baniči ani Jago nic nenamítali, ne poté, co se Baniči na začátku neúspěšně pokusil protestovat. Bože, toho se bál.

Baničimu nepomohl nikdo kromě něj - ani Jago ne, pokud tomu rozuměl. On se musel postarat o počítač... Teď byla poslední šance poslat ho zpátky s Nokhadou a doufat, doufat, že štolbové, loajální k Ilisidi, zabrání tomu, aby se o něj začali zajímat rebelové.

Ale jestli teď bylo Malguri v jejich rukou, bude je určitě zajímat, až mečeity dorazí - pokud se něco nepokazilo a oni odtamtud už rychle nezmizeli. Počítač je bude určitě moc zajímat. A věci se mohly pokazit - moc pokazit.

Baji-naji. Nechat to na někom jiném znamenalo chtít příliš mnoho po Štěstěně a příliš se spoléhat na Náhodu. Zatáhl za provazy, které přidržovaly vaky za sedlem, a sebral je, jako by to byla ta nejobyčejnější, nejnórmálnější věc na světě.

Ruce se mu přitom celou dobu třáslly. Sklouzl na zem a sevřel postroj, aby se udržel na nohou.

Ztěžka dýchal. Opřel se o Nokhadino tvrdé a teplé rameno a na okamžik vypadl, cítil kolem sebe zimu sklepa a provazy, které ho držely. Slyšel kroky.

Pokusil se zvednout vaky na rameno.

Kdosi mu je odebral. "Pro mě to není žádná váha," řekl ten muž a Bren tam přihloupě stál váhající mezi vírou v soucit, který atevium chyběl, a strachem z léčky, za kterou by mohl stát Cenedi - nevěděl, nemohl myslet, nechtěl z toho dělat vědu, protože bylo pořád ještě možné, že ani nevědí, že s sebou ten přístroj má. Přinesl ho Djinana. Naložili ho štolbové.

Muž odešel. Nokhada Brena odstrčila a vydala se přes kopec za ostatními mečeitami: jeden muž z Ilisidiny stráže nasedl na Babs a vydal se pryč. Zbytek družiny se dal do pohybu, teď už pěšky, zřejmě k hradbě, o které Ilisidi mluvila, kde, prosím, Bože, bude otevřená brána, jak Ilisidi říkala, nebudou už žádné komplikace a oni budou moci nasednout na letadlo a to je odnese přímo do Šejidanu.

Muž, který vzal jeho vaky, byl před ním, dlouhými a jistými kroky se vydal na kopec ve tmě, tam, kde šli Cenedi a Ilisidi. To jen potvrdilo Brenovy nejhorší obavy; potřeboval udržet toho muže ve svém zorném poli - musel Baničimu říct, co se děje, ale Baniči se opíral o Jago a dalšího muže někde dole na svahu. Zaostával.

Bren nevěděl, co má dělat - nemohl mluvit s Baničim v soukromí a nemohl udržet krok s oběma. Nakonec se rozhodl kulhat kdesi uprostřed mezi oběma skupinami a proklínal se, že neodpověděl rychleji a nezabránil tomu muži vzít jeho vaky; že neví, jak Baničimu říct, co je v tom vaku a neupozornit zároveň strážného, který byl s ním - říkat teď něco Baničimu bylo jako hlasitě to křičet.

Co kdyby řekl, že potřebuje něco ze své osobní soupravy?

To by mohlo fungovat. Vyšel dopředu. Dech se mu krátil a kopec se začínal zamlžovat.

"Nadi," začal.

Ale když k tomu muži přistoupil, uviděl před sebou zaslíbenou hradbu, na vrcholu kopce. Pradávná brána byla otevřená a za ní byla zarostlá silnice osvětlená hvězdami.

Byli ve Wigariinu.

XV

Hradba byla temná a brána vypadala, jako by se už nikdy neměla pohnout.

Stíny Ilisidi a Cenediho šly jako první mezi porost a staré dlažební kameny, mezi staré budovy, na cestu podobnou ceremoniální cestě v Bu-javidu, možná stejného předragiského původu - mysl se toulala těmi nejiracionálnějšími a nejfantastičtějšími cestami, pomyslel si Bren. Zoufale se snažil držet krok s Ilisidiným strážcem, který měl jeho zavazadlo - a jeho počítač.

Baniči a Jago byli někde za ním. Ti vpředu šli tak rychle, jak jen Ilisidi jít mohla. S pomocí své hůlky a Cenediho. Ilisidi se dokázala pohybovat poměrně rychle, když opravdu chtěla - a ona chtěla.

"Já už to vezmu, nadi," řekl Bren ve snaze osvobodit mužovo rameno od svých zavazadel, tak jako on je převzal od něj. "Není to tak těžké. Potřebuju něco ze své soupavy."

"Teď není čas cokoli hledat, nand'paidhi," řekl muž. "Držte se prostě u nás. Prosím."

To bylo přímo směšné. Zakopl, úplně ztratil rovnováhu a začal cítit vztek a zoufalství. Ani jeden z těchto pocitů mu nijak nepomohl ve zjišťování, co by bylo rozumné udělat. Drž se u toho chlapa, nesnaž se mluvit o zavazadlech, dokud se nezastaví, pokus se tvrdit, že tam máš lék, který si musíš vzít hned, jak nasedneš do letadla, a potom to strč pod sedadlo, mimo dohled... To byl jediný plán, který Brena napadal, jak se tak šoural a všechny kosti, co jen měl, ho bolely. Bolela ho i hlava a vyčerpání její stav nezlepšilo.

Došli ke schodům pod širým nebem. Byly zarostlé plevem. Tady se kolem cesty začaly objevovat evidentně opuštěné domy. Šli ještě pomaleji - Ilisidi totiž nezvládala dobře schody; po pár krocích ji jeden mladší strážný prostě vzal do náruče a nesl ji.

V Baničio případě to pochopitelně možné nebylo. Bren se ohlédl, začal se loudat, a vtom ho jeden strážný chytil za ruku a začal ho táhnout dopředu.

"Držte se u nás, nand'paidhi, potřebujete snad pomoc?" řekl.

"Ne," odpověděl Bren a pokusil se říct: Ale Baniči ano.

Něco zadunělo. Muže, se kterým mluvil, zasáhl výstřel a ten padl na stěnu. Ozvala se další střelba, odrážela se od stěn kolem cesty. Muž se držel za bok - strčil Brena do dveří a přitlačil mu hlavu dolů, zatímco se ze všech koutů ozval štěkot palby.

"Musíme odtud vypadnout," zalapal po dechu Bren, ale strážný se svezl k zemi a palba pokračovala. Ve tmě se hmatem pokusil zjistit, jestli strážného zasáhli - ucítil krev a zkusil pulz... a nenašel ho. Tělo bylo bezvládné, jak to Bren nikdy neviděl - je mrtvý, řekl si, a třásl se, zatímco palba se ozvěnou odrážela od stěn a on nedokázal poznat, odkud přichází, a dokonce ani která strana je ta jeho.

Po schodech přicházel Baniči s Jago. Muž, který teď bezvládně ležel opřený o jeho koleno, ho zatáhl do chráněného výklenku, který se, jak se zdálo, táhl dozadu mezi zelení, a Brena napadlo, že by se tudy mohl dostat z kopce oklikou a nemusel by zpátky na cestu.

Vstal a muž se svezl na zem. Naprosto hloupě se pokusil zabránit jeho hlavě v pádu na zem. Vyděšeně začal ohmatávat stěny. Báł se. Nevěděl, kam šla Ilisidi s Cenedim. Nevěděl ani, jestli to stříleli Tabiniho muži nebo rebelové nebo kdo vlastně.

Šel, dokud se nedostal na konec zdi. Zahýbala za roh a směřovala dobrých padesát stop dolů, kde se stýkala s další zdi u hromady starého listí. Bren se stáhl, a když zkusil opačný směr, narazil na další zeď.

Potom palba ustala. Zavládlo ticho. Opřel se o stěnu slepé uličky a poslouchal. Snažil se uklidnit vlastní přerývaný dech a přestat se třást.

Bylo takové ticho, že slyšel, jak si vítr pohrává s listím v ruinách.

Co je tohle za místo? ptal se sám sebe. Když se ohlédl do uličky, neviděl nic víc než kousek nočního nebe, svit hvězd dopadající na staré cihly a rostliny... a kousek cesty. Poslouchal a poslouchal a ptal se sám sebe, kam je to Ilisidi zavedla a proč si Baniči a Jago včas neuvědomili, že je to zřícenina. Cítil se, jako by spadl do díry v čase - osobní díry, ve které neslyšel pohyby, které by slyšet měl, jen své vlastní lapání po dechu a listí hnané větrem po cestě.

Žádné letadlo.

Žádný pohyb.

Nemohli být přece mrtví všichni. Museli se jen ukrývat tak jako on sám. Jestli se bude v tomto tichu dál hýbat, někdo by ho mohl uslyšet, a on si nedokázal dát dohromady, kdo vlastně připravil tu léčku - ale zdálo se, že když prostě začali střílet, nezáleželo jim na tom, jestli zabijí paidhiho, a to ukazovalo na atevie z letiště Maidingi, kteří shazovali bomby. Takže Ilisidi a Cenedi se mylili a Baniči měl pravdu a jejich nepřátelé se dostali na letiště dřív než oni, jestli tu tedy vůbec nějaké letiště bylo.

Momentálně se nehýbal nikdo. To mohlo znamenat velké ztráty nebo také to, že všichni tiše sedí a čekají, až se pohne druhá strana, a oni tak zjistí, kde je.

Ateviové viděli ve tmě mnohem lépe než lidé. Kdyby se někdo z nich podíval do uličky, měl by světla dost.

Bren se překulil na ruce a kolena, vstal a co možná nejtíšeji zacouval zpátky do slepého konce. Tam si znovu sedl a pokusil se přemýšlet - protože kdyby se dostal k Baničimu nebo k Cenedimu nebo k některému ze strážných... Pokud tohle byli i Ilisidini nepřátelé, nejen jeho vlastní, byla tu naděje, že někdo ví, kam se má jít, což on nevěděl, že bude mít zbraň, kterou on neměl, a že bude mít schopnosti nezbytné k tomu, aby je z téhle situace dostal, jež on neměl.

Kdyby se pokusil sejít dolů, dostat se zpátky do lesa - ale jen úplní pitomci by zapomněli hlídat bránu.

Kdyby tak mohl utéct ven... Bylo tu přece to město, o kterém mluvili... Fagioni - ale on by se v žádném případě nemohl vydávat za ateviho a kromě toho se přece Cenedi nebo Ilisidi zmiňovali o tom, že pokud rebelové obsadí Wigariin, nebude Fagioni bezpečné.

Mohl by zkusit žít se rostlinami a jít, dokud by se nedostal do politicky bezpečného kraje - ale od jeho lekcí botaniky už uplynulo hezkých pár let a přibližně na druhý třetí pokus by určitě udělal chybu a něčím se otrávil.

Ale i když to nebyla valná šance, šance to pořád byla - člověk mohl žít i bez jídla, dokud měl vodu, a on byl připravený

to risknout, jenomže - ateviové opravdu viděli ve tmě o moc lépe než on a měli navíc i mimořádně citlivý sluch - jakýkoli pohyb se teď jevil jako velmi riskantní.

A navíc Baniči ho určitě viděl, jak jde po schodech před ním, a jestli jsou Baniči a Jago ještě naživu... byla tu vzdálená naděje, že ho najdou. On přece byl - aspoň si to myslel - prioritou pro všechny ostatní. Chtěl, aby ho našli jedni, ale ti druzí... To rozhodně ne.

Pro svou vlastní prioritu... bohužel... neměl nikoho. Přišel o svůj počítač. Netušil, kam zmizel ten muž se zavazadly, ani jestli je vůbec ještě naživu, a jít ven a hledat ho samozřejmě nemohl. Zatracená práce, řekl si a objal se rukama pod pláštěnkou. Fungovala jako tepelná izolace, ale tam, kde seděl na studených cihlách a dlažbě, nepomáhala.

Zatracená práce. Celou tu dobu byl paidhi jenom přítěží, pro Ilisidi i pro Tabiniho.

A teď seděl a mrzl ve slepé uličce, kde by nemohl nic dělat, kdyby uslyšel kroky, kde se neměl kam schovat a kde by ho systematické pátrání zcela jistě objevilo, pokud něco neudělá - třeba pokud nesejde zpátky z kopce tam, kde naposled viděl Baničiho a Jago a kde je brána, zcela jistě hlídána - tou či onou stranou.

Beze zbraně neměl proti ateviům šanci. Třeba by tu našel uvolněnou cihlu.

Kdyby...

Uslyšel něčí pohyb. Sedl si a tiše dýchal. O několik vteřin později zvuk ustal.

Přitáhl si pláštěnku, aby nešustila. Opřel se jednou rukou o zeď, aby nebylo slyšet šoupání ztuhlých nohou, a zvedl se. Tak rychle a tiše, jak mu jen nohy dovolily, se vydal jediným směrem, který byl v téhle uličce možný.

Došel k tělu strážného, které leželo na jejím začátku, a dotkl se ho, aby se ujistil, že neopustí raněného. Ale muž už byl studený.

A tohle byl jeho jediný společník, tady v uličce, kde byl ve zdi výklenek právě tak na to, aby se tam vmáčkl a schoval člověk, a škvíra, skrz kterou (a závoj popínavých rostlin) bylo vidět na cestu venku.

Zvenčí se ozval nějaký zvuk; Bren nevěděl, jestli shora nebo zdola. Zjistil, že tají dech a pokouší se být absolutně zticha.

Potom uviděl skrz škvíru muže, muže s pistolí, jak prohledává prostor kolem cesty - neměl pláštěnku a jeho oblečení se lišilo od toho, které nosila Cenediho skupina.

Rozhodně nepřítel. Dívá se do každé uličky. A blíží se k té jeho.

Bren se velice zhluboka nadechl, opřel hlavu o zeď a otočil obličej do stínu. Svě bledé ruce zastrčil do podpaždí. Odhadoval, že muž prohlíží tělo strážného.

Bože, vždyť ten strážný byl ozbrojený. To ho vůbec nenapadlo. Uslyšel tichý pohyb a cvaknutí, ale neodvažoval se otočit hlavu. Zůstával naprosto tiše, dokud muž nedošel až na konec uličky. Světlo baterky ozářilo stěny, kde se Bren před chvílí schovával. Zůstal bez hnutí a snažil se netřást; muž se zatím vrátil zpět, tentokrát s rozsvícenou baterkou.

Paprasek zhasl těsně před ním - muž se možná obával ostřelovačů. Překročil mrtvolu a vydal se dál směrem z kopce.

Dokončuje operaci, pomyslel si Bren a přerývané dýchal. Když si byl co možná nejjistější, že ho pátrač minul, sestoupil dolů a prohledal mrtvého strážného.

Pouzdro na pistolí bylo prázdné. Ani v ruce mrtvého, ani pod jeho tělem žádná nebyla.

Sakra, pomyslel si. Nebyl zvyklý přemýšlet o zbraních, protože nepatřily k jeho normálním povinnostem, a udělal hloupou, možná smrtící chybu - stál tady proti profesionálům a pravděpodobně pořád dělal chyby. Například tu, že vlezl do slepé uličky a že ho nenapadlo podívat se po pistolí, dokud ji nesebral nepřítel; oni všechno dělali dobře a on špatně, až na to, že ho zatím nechytily.

Nevěděl, kam jít, netušil, jak to tu vypadá, nevěděl vlastně ani, kde je, ale rozhodl se, že je dobrý nápad dostat se alespoň z té uličky; a jít za pátrajícím nepřitelem bylo určitě lepší než ocitnout se před ním.

Vstal, omotal kolem sebe pláštěnku, aby byl co možná nejtmavší, a vydal se ven.

Ale v tu chvíli uslyšel na cestě hlasy a skrčil se zpátky do svého výklenku. Srdce mu bušilo jako o závod.

Nevěděl, kam ten muž, co tu pátral, šel. Nevěděl jistě, co se děje venku - jestli bylo pátrání odvoláno nebo jestli změnili podmínky. Nevěděl, co by mohl vědět nebo očekávat profesionál jako Baniči: nevyzval se v ukrývání, a tak se rozhodl, že jediná výhoda, kterou má, je jeho trpělivost, jednoduše tu zůstane déle než oni - vždyť už jedno pátrání jeho skryš minulo! Ateviové neznali infračervené paprsky, lidé jim nedali nic, o čem bezpečně věděli, že by to okamžitě využili k vojenským účelům. Nepoužívali ani zvířata ke stopování, leda mečeity, a Bren doufal, že žádné nemají. Už viděl, jak roztrhaly ateviho.

Stál ve stínech, zatímco nepřátelé přecházeli kolem, směrem dolů. I oni zkontrolovali mrtvého muže, který ležel Brenovi skoro u nohou, a vyslali někoho, aby se podíval na konec uličky. Mluvili tiše, některé věty Bren nepostřehl, ale bavili se o svých nepřítelích a shodli se na tom, že tohle je třetí potvrzená smrt.

Potom odešli dolů, směrem k bráně.

Až za dlouhou chvíli uslyšel z té oblasti povyk - zřejmě instrukce. Hlasy ustaly; pohyb ještě nějakou chvíli pokračoval a nakonec spatřil jiné muže, ne jejich vlastní, jak jdou dolů k bráně.

Takže tahle cesta byla uzavřená. Z brány se nedostane. Pokud byl někdo z jeho skupiny ještě naživu, tam dole nebude, tím si byl jist. Soustředovali se za ním, aby vyrazili dopředu, a Bren si i při své netréované vrozené inteligenci dokázal představit, co by udělal - držel by bránu zavřenou až do rána a ve dne by pořádně prohledal oblast uvnitř hradby.

Nadechl se, vyhlédl skrz rostliny, které rostly ve zdi poblíž jeho hlavy, a znovu vylezl na cestu. Přitáhl si pláštěnku a okamžitě zamířil k nejbližšímu vhodnému úkrytu, výklenku kousek od něj.

Našel další uličku. Vlezl do ní, snažil se najít nějakou malou tmavou díru, která by nepřitahovala pozornost ani ve dne. Dokázal se vecpat do míst, kam by se dospělý atevi nevešel. Dokázal se vmáčknout do míst, kam by za ním nemohli, kam by si možná ani neuvědomili, že se člověk může vejít.

Dvakrát zahrnul a bál se přitom, že by ulička mohla být slepá jako ta druhá, a potom před sebou uviděl otevřený prostor

- rovinu, modrá světla a kopec. Na kopci se rozkládal velký dům obehnaný vlastní hradbou. Svítala v něm bílá světla. Wigariin, řekl si, a potom na konci ranveje uviděl tryskáč. Stál ve stínu, okénka temná, motory tiché.

Takže Ilisidi nelhala. Ani Cenedi nelhal. Skutečně tu bylo letadlo a skutečně na ně čekalo. Ale něco se hrozně zvrtilo, dostal se sem nepřítel a ovládl Wigariin, přesně jak říkal Baniči. Baniči měl pravdu a nikdo neposlouchal, a on byl teď tady a v pěkné kaši.

Baniči řekl, že Tabini zasáhne proti rebelům - ale tam nahoře na obloze byla loď a Tabini nemohl mluvit s Mosfeirou, dokud mu nepošlou Hanksovou a, čert aby vzal tu ženskou, Hanksová rozhodně aijimu nepomůže v boji za upevnění jeho podpory, nepomůže mu s tím, že se rozpouštějí problematické asociace a nižší aijiin se snaží dostat do takové pozice, aby přežili pád aijihu v Šejidanu. Hanksová mu přímo řekla, že na územních asociacích nesejde; on jí oponoval, ale Hanksová prostě odmítla pochopit, proč tak vehementně trvá na své pozici. Všude kolem něj byly důkazy, že na nich sejde. A Ilisidi a Cenedi mu nelhali. Letadlo opravdu existovalo - nikdo nakonec nelhal, nebyla jejich vina, že rebelové ten plán odhalili. Bren začal konečně chápat, že ateviové, se kterými byl, ho - alespoň doposud - nezradili. Ilisidi možná skutečně chtěla celou tu dobu letět do Šejidanu - dokud se něco hrozně nepokazilo. Opřel se o zed' s knedlíkem v krku. Cítil závrat' a snažil se myslet rozumně, to přece neznamenal, že nechtěli letět jinam, ale po hodinách strávených v přesvědčení, že ho vedou do pasti, teď aspoň věděl, že tu past nenastražili ateviové, které pokládal za své přátele...

Pokládal za přátele... pokládat, přátelé... dvě slova, která paidhi nepoužíval, ale paidhi byl už zjevně mimo v osobním i profesionálním úsudku. Roztřesenou rukou si otřel oči a co možná nejopatrněji vykročil podél opuštěných budov, mezi plevem, kolem starých strojů. Pořád hledal úkryt, ale nevěděl, jak dlouho ještě vydrží v naději, že Tabini dobyl Maidingi a posílá do Wigariinu své jednotky stejnou cestou, kterou přišli oni.

Plus minus pár dní, pár týdnů, kdyby unikl pronásledovatelům, mohl by to zvládnout. Bylo období dešťů. Smrt žízni mu tu rozhodně nehrozila. Bez jídla mohl člověk přežít asi týden, když se moc nehýbal. Potřeboval skryš - libovolnou skryš, nejlépe takovou, ze které by viděl, kdo přichází a odchází.

Viděl před sebou nějaké staré nádrže, s normálním nebo leteckým benzinem, to nevěděl jistě, ale země byla zarostlá plevem a nádrže nevypadaly, že by je někdo používal. Tam, kde přiléhaly ke stěně, by možná byl dobrý úkryt - jeho nepřítel ho budou čekat dole, blíž k bráně, ne na okraji pole, nebudou čekat, že je bude sledovat z místa, kde pravděpodobně pracovali...

Další iracionální vzpomínka na sklep. Neviděl, kde je, viděl místo toho ten prашný sklep a věděl, že to dělá on. Položil ruku na stěnu, aby udržel rovnováhu - pořád měl tolik zdravého rozumu, aby věděl, že musí dávat pozor, kam šlape, byly tu i jiné trosky, tenhle nepořádek nebyl pro atevie typický. Staré součástky, starý šrot, staré stavební bloky... Wigariin to tu zjevně moc neudržoval.

Ilisidi řekla, že zbourali starou hradbu, aby mohli postavit letiště. Moc jim asi na starých časech nezáleželo. Zato Ilisidi ano. V tom bodě s Wigariinskými aijiin nesouhlasila.

Mluvili spolu o dragonetách a o uchovávání národních památek. A ty památky teď někdo vyhazoval do povětří výbušninami a ateviové se vzájemně zabíjeli - kvůli strachu z lidí, ve jménu Tabini-aijihu, který seděl tam, kam se Ilisidi snažila dostat celý život.

Dragonety slétající z útesů.

Ateviská památka zničená kvůli ranveji, aby místní pokroková aiji nemusela jezdit do Maidingi vlakem.

Došel k nádržím a ucítil pod rukama rezavé, odlupující se kusy kovu. V téhle tmě byl slepý. Sklouzl k zemi a vlezl do kouta ke stěně - a zalehl do mokřých rostlin pod vzpěrami.

Na okamžik nevěděl jistě, kde je. Necítil žádnou zvláštní bolest. Z díry, kterou si našel, nebylo dobře vidět, jen pár rostlinek před jeho obličejem. Srdce mu bušilo tak silně, že mu otloukalo hrudní koš. To nikdy předtím nedělalo. Ne že by to bolelo, teď už nic nebolelo, ne víc než zbytek těla. Zima na jedné straně, ale naštěstí ne na druhé, to díky pláštěnce.

Našel úkryt. Odtud se už nemusel hýbat. Mohl zavřít oči.

Nemusel tu ani přemýšlet, jen zavřít oči a nechat bolest, ať se otupí.

Přál si, aby si vedl lépe.

Nevěděl ale, jak by mohl. Byl živý a nenašli ho. Vlastně dopadl lépe než někteří profesionálové. Měl větší štěstí než chudák Giri - a to byl slušný atevi.

Měl větší štěstí než ten muž, který ho odtáhl do úkrytu, než zemřel - předpokládal, že ten o tom ani příliš nepřemýšlel; prostě to udělal, pohnul se. Největší rozdíl byl asi v tom, co byl kdo připravený dělat. Říkejme tomu láska. Říkejme tomu povinnost. Říkejme tomu - jak tomu říkaly mečeity, když kolem nich dopadaly bomby a ony přesto dál následovaly mečeit-aijihu.

Man'či. To neznamenal povinnost, i když v knihách se to tak překládalo. Ale to, co toho muže přimělo, aby ho jako poslední věc ve svém životě strhl - to bylo také man'či. Nutkání. To, co drželo skupinu pohromadě.

A Ilisidi prý žádné neměla. Aijiin neměli. Vesmírná osamělost. Absolutní svoboda. Babs. Ilisidi. Tabini.

Posílám vám muže, Sidi-ji...

Neexistovalo nic, co by Tabini neudělal, nebylo nic a nikdo, čeho by nevyužil. Ale Bren byl člověk a pořád měl toho parchanta rád.

A pořád měl rád Baničiho.

Jestli byl někdo ještě naživu, tak Baniči. A Baniči by udělal totéž, co pro něj ten strážný udělal, než zemřel - až na to, že on by se jen tak zabít nenechal: za jeho a Jagin život by ti parchanti draze zaplatili.

Ti dva byli určitě volní. Patřili Tabinimu a Tabini tu teď nebyl a nemuseli o něj mít starosti.

Byl tu jen on.

Kdyby ho mohli najít, našli by ho.

V očích se mu objevily slzy. Jedna stekla k nosu a tam se zastavila. Další stekla po tváři a skápla dolů. Ateviové neplakali. Další vesmírná ostuda, které je příroda ušetřila.

Ale celkově vzato to byli dobří tvorové, třeba ti staří manželé s vnoučaty - měli impulzy, které nebyly tak docela láska, ale určitě cítili něco hlubokého, co zase nedokázali pocítit lidé. Něco, k čemu se on možná přiblížil víc než kterýkoli paidhi před ním...

Nečekej, až atevi pocítí lásku. Paidhi se cvičil, aby dokázal tu mezeru překonat. Vzdej se slov. Snaž se cítit man'či.

Pokusil se vycítit, proč ho Cenedi praštil, když na té cestě, pod palbou, šel pro Baničiho, pokusil se cítit, co si myslel, a bylo to jasné: totožné man'či, možnosti jsou rozhodnuté předem. Ta stará otázka, co by člověk zachránil z hořícího domu...

Tabiniho poddaní měli vlastní man'či a byli v Ilisidině společnosti.

Aby Jago porušila man'či?

Baničiho partnerka určitě ne.

Já vás nezradím, Brene-ji.

Držte hubu, nadi Brene.

Věř v Jago, i když jsi ji nepochopil. Vnímej ten příjemný pocit a říkej si mu, jak chceš; ona byla na tvé straně, tak jako Baniči.

Příjemný pocit. To bylo všechno.

Na dlažbě bylo vidět sluneční paprsky. A slyšet, jak někdo utíká. A někdo křičí. Bren se pokusil pohnout - krk měl celý ztuhlý. Nedokázal zpod sebe vytáhnout levou ruku a pravá ruka, nohy a záda měly své vlastní problémy. Usnul; nepamatoval si ale, že by si vybral tuhle pozici, a rozhodně se nemohl pohnout.

"Stůj!" ozvalo se odněkud zvenčí.

Natáhl ruku a opatrně přitiskl k zemi rostliny před svýmnosem. Obrovský stín nádrže měl nad hlavou a stěna mu tlačila kotník a koleno do velice nepříjemného úhlu.

Viděl jenom skupinu budov podél ranveje. Moderních budov. Nevěděl, jak se včera v noci dostal z těch zřícenin sem.

Ale byla to laciná moderna, betonové prefabrikáty - dvě budovy a větrná punčocha. Nějaká elektřina pro přistávací světla, hádal; možná čekárna nebo obchod se součástkami. Když se znovu přitiskl k zemi, aby ulevil zádům, zjistil, že stěna, u které stojí jeho nádrž, je také moderní.

Levá ruka ho bolela, zatraceně. Byla celá ztuhlá. A nohy na tom nebyly o moc líp. Jednu nemohl pořádně natáhnout a jedno rameno měl tak ztuhlé, že se prostě nemohl otočit a získat tak víc místa.

Výstřely. Několik výstřelů.

Takže někdo z jeho skupiny byl pořád ještě naživu. Naslouchal tichu, které se rozhostilo, a snažil se přesvědčit sám sebe, že to není jeho věc. Přemýšlel, koho chytili, koho zabili jako posledního - klidně to mohl být Baniči nebo Jago, zatímco on se schovával a věděl, že s tím nemůže vůbec nic dělat.

Cítil - ani nevěděl co. Vinu, že se skrýval. Vztek, že kvůli němu museli umřít ateviové. Že jiní ateviové hodlali zabít kvůli špatným, hloupým důvodům a proto, že lidé dělali věci, které s atevii neměly nic společného - jak si alespoň lidé mysleli.

Někdo znovu zakřičel - Bren nepochytil co. Znovu se zvedl na lokti a hřbetem ruky přitiskl k zemi rostliny, aby viděl do prostoru mezi svou budovou a těmi ostatními.

Uviděl Cenediho a Ilisidi. Vdova byla opřena o Cenedi-ho ruku a silně kulhala. Hlídali je čtyři drsně vyhlížející muži v kožených bundách. Ten, který k němu stál zády, měl copánek s modrou a červenou stuhou...

Modrá a červená. Modrá a červená. To byla Brominandiho provincie.

Zatracený parchant, pomyslel si. Viděl, jak přirazili Cenediho ke stěně budovy a Ilisidi od něj odtrhli, až upustila svou hůlku. Cenedi vyrazil ode zdi ve snaze zastavit je a oni zastavili jeho - pažbou pušky.

Druhá rána, ale Cenedi se snažil zůstat stát. Cenedi nebyl mladík.

"Kde je paidhi?" zeptali se. "Kde je?"

"Touhle dobou už bude v Šejidanu," slyšel Ilisidinu odpověď.

Ale oni to nespokli. Udeřili ji a Cenedi se na ty parchanty vrhl a kopl jednoho z nich do hlavy. Rána pažbou do zad a druhá na druhé straně ho srazily na koleno.

Potom přitiskl Ilisidi k hlavě pistoli a řekli mu, ať toho nechá.

Nechal toho a oni ho udeřili ještě jednou.

"Kde je paidhi?" ptali se pořád a zvedli ho za límec. "Zastřelíme ji," řekli.

Ale Cenedi nevěděl. Nemohl ho zradit, ani proto, aby zachránil Ilisidi, protože nevěděl.

"Slyšíš?" ptali se a udeřili ho do tváře, až jeho hlava narazila do zdi.

Oni by to udělali. Oni to udělají. Bren se pohnul a udeřil se o nádrž nad sebou, až mu vyhrkly slzy. Našel na zemi kámen a hodil ho.

To nepřátele zarazilo. Nechali Cenediho a Ilisidi být a vydali se hledat, kdo to byl. Vysílačkou se spojili se svými asociovanými.

Bren uviděl boty. Přitiskl se k zemi; srdce mu bušilo a dech nestačil.

Boty zmizely a objevily se jiné.

"Tady!" vykřikl někdo.

A do prdele, pomyslel si.

"Ty!" zaburácel hlas a Bren se náhle díval do hlavně pušky vyčnívající skrz zeleň a na muže, který ležel na druhé straně

zelené záclony na břicho a s výrazem šoku ve tváři na něj mřil.

Nikdy neviděl zblízka člověka, pomyslel si Bren - vždycky mu to lezlo na nervy, tehle okamžik šoku. Nota bene když měl ten dotyčný šokovaný prst na spoušti.

"Vylez ven," nařídil muž.

Bren se začal soukat z díry, nebylo to nic pěkného, na celé situaci nebylo vůbec nic pěkného. Já jsem ale pitomec, řekl si. Zřejmě mohl udělat něco daleko chytřejšího, ale on prostě nemohl sledovat, jak by někoho ubili k smrti nebo prostřelili hlavu statečné staré ženě. Tak prostě nefungoval.

Po břicho se doplazil na denní světlo. Potom mu přitiskli ke krku hlaveň pušky, shromáždili se kolem něj a prohledali ho, jestli není ozbrojený.

A navíc, říkal si, paidhi přece není bojovník. Paidhi je tlumočník, diplomat - slova jsou jeho zbraní, a když bude s Ilisidi, mohl by dokonce dostat šanci vyjednávat. Ilisidi měla k rebelům nějakou starou vazbu. Třeba se z toho ještě dostane... Strhli z něj pláštěnku. Přezka vydržela, ale límec se odtrhl a zůstal mu na krku. Pokusil se podsunout pod sebe koleno a dva muži ho chytili za ruce a zvedli na nohy.

"Vždyť je to jen dítě," řekl jeden ohromeně.

"Oni tak vypadají," řekl červenomodrý. "Viděl jsem toho posledního. Přiveďte ho!"

Bren se pokusil jít, ale vůbec mu to nešlo. Levou rukou mu vystřelovala hrozná bolest, chtěl jenom dojít tam, kam zrovna mřil - a doufal, že s ním vezmou Ilisidi a Cenediho. Ilisidi potřeboval, potřeboval mít někoho, pro koho by jednal, a předmětem jednání bude on sám a jeho loajalita...

Bude tvrdit, že jeho man'či je s Ilisidi: tím jim vysvětlí své činy - a pokud bude dost přesvědčivě lhát, zbaští mu to. Přivedli ho do další budovy a Cenedi s Ilisidi opravdu byli za ním, mřili na ně puškami a přitiskli je ke stěně. Říkali, že někdo má zlomený vaz - ten muž, kterého Cenedi kopl, pomyslel si omámeně Bren. Pokusil se navázat kontakt s Ilisidi a zadával se na ni způsobem, který ateviové pokládali za nezdvořilý.

Dívala se přímo na něj. Zúžila rty a on to nepochopil okamžitě, ale možná zachytila jeho nabídku...

Někdo ho chytil za košili, otočil ho a přirazil k nábytku - byl to červenomodrý. Rána do obličeje, až se mu zatmělo před očima. Nedokázal už stát na vlastních nohou a slyšel, jak Cenedi klidně tomu muži vysvětluje, že lidé jsou křehcí a že další taková rána Brena zabije.

Hezké, pomyslel si. Díky, Cenedi. Jen si s ním promluv, s tím zkurvysynem. V očích měl znovu slzy. Kapaly dolů. Teklo mu z nosu, nevěděl jistě co. Místnost se rozmazala, když ho zvedli. Někdo ho chytil za vlasy a vytáhl mu hlavu nahoru.

"Tohle je tvoje?" zeptal se červenomodrý a Bren uviděl cosi hnědé na stole, kam ukazoval.

Srdce mu poskočilo. Počítač. A vedle něj vak.

"Moje," řekl.

"Chceme přístup."

Bren ucítil chuť krve a cítil, že mu cosi stéká po bradě. Polykání nepomáhalo. Měl roztržený ret.

"Řekněte nám přístupový kód," řekl červenomodrý a zatřásl s ním.

V tu chvíli začal Brenův mozek znovu pracovat. Věděl, že se k počítači nedostane. Musel je přimět, aby ho zničili sami. Jen si vzpomenout na destrukční kódy. Musel zařadit, aby chtěli tu odpověď, aby uvěřili, že je to pro ně všechno.

"Ten kód!" zařval mu červenomodrý do obličeje.

Ach Bože, tahle část plánu se mu ani trochu nelíbila.

"Naserte si," řekl.

Oni ho neznali. Tuhle odpovědi se dostal na jejich úroveň - ale neměl čas si to uvědomit, protože červenomodrý ho znovu praštil do obličeje.

Na okamžik oslepl a ohluchl. Moc toho necítil. Věděl jen, že ho pořád drží a že někdo křičí a že červenomodrý rozkazuje, aby ho pověsili. Tomu pořádně nerozuměl, dokud ho někdo nechtyl za límec pláště a nestrhl ho i s košilí. Někdo jiný ho chytil za ruce a svázal je koženým opaskem.

Tehdy si uvědomil, že ho nečeká nic dobrého. Možná, že by měl začít mluvit, ale třeba by mu neuvěřili. A tak stál, zatímco sehnali elektrický kabel a přehodili ho přes trubky u stropu jako provaz. Konec přivázali k jeho spoutaným rukám a vytáhli mu je nad hlavu.

Bolest v rameni explodovala. Vykřikl. Nemohl dýchat.

Pásek ho udeřil do žeber. Jednou, dvakrát, třikrát, vši ateviskou silou. Nedokázal se postavit, nedokázal dýchat, nemohl ani přemýšlet.

"Kód," řekl červenomodrý.

Bren nemohl mluvit. Nemohl se nadechnout. Vnímá jen bolest a ztrácel vědomí.

"Vždyť ho zabijete!" vykřikl někdo. Plíce nefungovaly. Ztrácel se.

Kdosi ho chytil kolem žeber. Postavil ho, ulevil té tíze spočívající na jeho rukou.

"Kód," řekl hlas. Bren se snažil popadnout dech.

"Tak ještě jednou," řekl někdo a Bren zpanikařil. Stále ještě lapal po dechu, když ho nechali houpat a někdo křičel a řval, že nemůže dýchat.

Znovu ho chytili. Ozvalo se šoupání dřeva a potom na podlahu dopadla židle. A ještě něco dalšího. Někdo ho pevně sevřel kolem hrudníku a zvedl na nohy. Nadechl se.

Kdo vám dal tu pistoli, nand'paidhi?

Řekněte, že to byl Tabini.

"Kód," řekl neúnavný hlas.

Bren bojoval o svůj dech s rukou, která mu drtila hrudník. V rameni cítil tupou, hlubokou bolest. Už si ani nevzpomínal, co po něm vlastně chtějí. "Ne," řekl, protože to byla univerzální odpověď. Ne, na všechny jejich otázky.

Odstrčili ho a bili ho, zatímco se houpal, dvakrát, třikrát. Mlel sebou, až si natrhl rameno, nemohl si pomoci, nemohl dýchat.

"Kód," řekl kdosi a někdo ho podržel, aby se mu dostal kyslík do plic. Rameno zatím skřípalo. Bolest vystřelovala skrz žebra až do břicha.

Pistole, pomyslel si Bren. Neměl jsem ji mít.

"Kód," řekl muž. A udeřil ho do obličeje. Potom mu někdo dal ruku pod bradu a on zahlédl rozmazanou ateviskou tvář. "Dejte mi přístupový kód."

"Kód," opakoval pitomě Bren. Nevěděl už, kde je. Ani netušil, kdo z nich má vlastně odpovídat.

Druhá rána do obličeje.

"Ten kód, paidhi!"

"Kód..." Prosím, Bože, ten kód. Za chvíli se mu z té bolesti udělá špatně. Nebyl si jistý, jak to vysvětlit bláznovi. "Až se objeví prompt..."

"Už se objevil," řekl hlas. "A co dál?"

"Napište..." Vzpomněl si na skutečný kód. Když zavřel oči, bylo všude kolem něj bílo, ale kdyby se v té vánici ztratil, začali by ho zase mlátit. "Kód..." Ten kód pro nepovolané. Kód pro zloděje. "Napište datum."

"Jaké datum?"

"Dnešní." Pitomec. Slyšel chrastění klávesnice. Červenomodrý byl stále u něj a někdo další ho držel za vlasy a zvedal mu hlavu.

"Tady se píše ‚čas‘," řekl někdo.

"Ne. Nezaďavejte ho. Napište číslo... 1024."

"Co to je?"

"To je ten kód, sakra!"

Červenomodrý se odvrátil. "Udělejte to."

Další chrastění.

"Tak co?" zeptal se červenomodrý.

"Je tam zase prompt."

"A to je všechno?" zeptal se červenomodrý.

"Jste uvnitř," řekl Bren a ztěžka dýchal, poslouchal klávesy. Operátor byl přinejmenším dobrý písař a právě zkoumal počítač.

A počítač mu lhal. Protože teď byl zapojený překryv. Počítač lhal o paměti, o jménech souborů, o konfiguraci...

Každému by řekl, že ty věci existují, udal by velikosti souborů, a potom vyplívl strojový kód a nesmysly. Expert by z toho poznal, že soubory sice existují, ale že jsou chráněné zvláštními hesly.

Úroveň jejich otázek říkala, že ho to dostane z Wigariinu. Červenomodrý na tohle neměl.

"Co je to za pitomosti?" chtěl vědět červenomodrý a Bren popadl dech, zavřel oči a s šiléným potěšením se zeptal:

"Podivné symboly?"

"Ano."

"Dostali jste se do adresovacího systému. Co jste s tím provedli?"

Zase ho udeřili.

"Jen jsem se zeptal na zatracený jména souborů!"

"Lidský jazyk."

Dlouhé ticho. To se mu nelíbilo. Červenomodrý byl pitomec. Pitomec by mohl udělat nějakou pitomost - třeba umlátit ho k smrti ve snaze naučit se programovat. Bren visel a popadal dech, snažil se dostat pod sebe nohy a červenomodrý zatím zvažoval své možnosti.

"Máme, co potřebujeme," řekl nakonec. "Balíme. Odvezte je do Negiranu."

To bylo město rebelů. Hlavní město provincie. Na území rebelů. Tuhle odpověď chtěl. Někam jet, pryč od chladu a bláta a deště, někam, kde by mohl jednat s někým inteligentnějším, někým ambiciózním, někým s provázky, za které by paidhi mohl zatáhnout, aby posílil svou vlastní agendu...

"Je máme vzít taky?"

Nebyl si jistý, koho míní. Zatímco ho odvažovali, ohlédl se a uviděl zakrvácenou Cenediho tvář. Cenedi vypadal bezvýrazně. Ilisidi také.

To je šiléné, řekl si. Doufal, že se Cenedi nepokusí o žádný hrdinský čin. Doufal, že ho jen svážou a nechají naživu, dokud s tím nebude moci něco udělat - musel najít způsob, jak udržet Cenediho naživu, třeba požádat o Ilisidi.

Aby chtěli její spolupráci. Ona přece patřila k nim. Zradila je. Ale ateviové takové věci od aijiin nebrali osobně.

Zpočátku nemohl chodit. Zařval, když ho vzali za zraněnou ruku a někdo ho udeřil do hlavy, ale potom ho chytil rozumnější hlas a řekl, že ta ruka je zlomená a že může prostě jít, když bude chtít.

"Půjdu," řekl Bren a opravdu se o to pokusil, i když chabě. Drželi ho jen za tu ruku, která byla v pořádku. Snažil se udržet pod sebou nohy. Viděl červenomodrého, jak mluví do svého komunikátoru, a potom vyšli ze dveří do chladného větru a na sluníčko.

Slyšel zvuk tryskového motoru. Podíval se na letadlo, které stálo na ranveji. Motory vířily prach. Zkusil se ohlédnout, jestli jdou Ilisidi a Cenedi stále s nimi, ale muž, který ho držel za ruku, s ním trhl a málem mu ji zlomil taky.

Byla to dlouhá cesta, ve větru a v zimě. Trvalo to celou věčnost, než se konečně dostali k rampě. Tryskové motory jim ječely do uší a vytvářely ledový vichr. Muž, který ho držel, mu pustil ruku a Bren se vyšplhal dovnitř, dobrou rukou se přidržoval tenkého kovového zábradlí. Ostatní šli za ním.

Na schůdcích málem omdlel. Vstoupil do krytého, zastíněného letounu a někdo ho chytil za pravou paži a odtáhl ho

stranou, aby uvolnil průchod. Byla tam prázdná sedadla, muži ustoupili, aby mohli nastoupit. Cenedi pomohl v nástupu Ilisidi a ostatní muži vyšli za ním.

Kdosi strhl Brena stranou. Upadl na sedadlo, ale nepovedlo se mu posadit. Zatímco se snažil uvolnit z opěrky, vypukl ve dveřích boj, úder svalů proti kostem a všude stříkala krev. Otočil se na opěrce a spatřil ve dveřích stát Baničiho s kovovou trubkou v ruce.

Bitka rychle skončila. Všichni nepřátelé byli buď mrtví, nebo polomrtví. Ilisidi a Cenedi stáli na nohou, Jago a tři muži z jejich skupiny byli v uličce a další stál v kokpitu s pistolí.

"Nand'paidhi," řekl přerývaně Baniči a naznačil úklon. "Nand'dowager. Posad'te se. Cenedi, vy běžte dopředu."

Bren konečně popadl dech a zkrvavený se sesunul do sedadla, zatímco Baniči a Cenedi se tiše měřili. Všichni v letadle kromě něj a Jago měli man'či vůči Ilisidi.

Ilisidi položila ruku na Cenediho paži. "Půjdeme s nimi," řekla.

Cenedi také naznačil úklon a pomohl aiji-dowager na sedadlo. Museli přitom překročit pár těl, která mladší muži vynášeli ven.

"Nikdo ať mi nerozšlápne počítač," řekl Bren a chytil se za bok. "Někde tu mám vak... Nešlápnete na něj."

"Najděte paidhiho vak," řekl Baniči mužům a jeden z nich s naprosto vážnou tváří řekl: "Nadi Baniči, je nás tu na palubě čtrnáct. Mělo nás být deset a dva členové posádky."

"Nejvýš deset a posádka," zavolal někdo jiný a třetí řekl: "Mrtví se nepočítají!"

Na Mosfeire by je označili za blázný.

"Tak kolik je mrtvých?" pokračovala hádka a Cenedi zavolal zepředu: "Pilot odchází! Je z Wigariinu, chce se podívat, jak to vypadá v domě."

"To by byl jeden," řekl muž.

"Nechte jít tohohle," zasípal Bren a ukázal hřbetem ruky na toho, který řekl, že má zlomenou ruku, jediná úleva, kterou mu udělali. Ateviové svazovali živé a mrtvé štosovali v uličce. Ale Baniči řekl, aby vyhodili jednoho mrtvého.

A tak odvěkli ke dveřím červenomodrého a vyhodili ho ven a ten živý, ten, který se vzdal místa pilota, vylezl za ním. Baniči stiskl tlačítko u dveří a ty se začaly zavírat. Zvuk motorů zesílil, ale letadlo stále stálo.

Bren zavřel oči a vzpomněl si na útes, který byl, jak Ilisidi říkala, vedle ranveje. Říkala, že ostřelovači by odtamtud mohli zabránit letadlu přistát.

Takže by mu určitě také mohli zabránit odstartovat.

Dveře se zavřely. Motory byly stále hlasitější. Cenedi odbrzdil a letadlo vyrazilo po ranveji.

Baniči se svezl do sedadla u okénka; jeho zadlahovaná noha byla nehybná. Bren sevřel opěrku sedadla, až skoro roztrhl látku, když útes proletěl kolem okének na jedné straně a budovy na druhé. Potom bylo nalevo jen modrobílé nebe a napravo stále útes.

A nakonec bylo nebe na obou stranách a letadlo zatáhlo podvozek.

"Doplníme palivo, nejspíš v Moghaře, a potom do Šejidanu," řekl Baniči.

Teprve tehdy tomu uvěřil.

XVI

Když myslel, že umírá, ani jednou nepomyslel na Barb a to byla trpká pravda. Barb se v jeho mysli a v jeho citech objevovala a mizela, jako by otočil vypínačem...

Ne, nechat ji zmizet, to bylo jednoduché. Objevení. Vyžadovalo fantazii, kterou si namlouval ve svém zoufalém životě řízeném povinnostmi, kdykoli ho svět atevíů začal drtit nebo kdykoli věděl, že se vrací na Mosfeiru na několikadenní dovolenou.

„Schůzky s Barb“, to byla jeho výmluva pro to, aby si udržoval rodinu od těla.

„Schůzky s Barb“, tak lhal své matce, když chtěl lyžovat na hoře, někde, kde nebyla jeho rodina, a ani Barb.

Taková byla pravda, přestože si to nikdy nedal dohromady.

To byl jeho život, jeho celý lidský a emocionální život, všechno, co nesouviselo s jeho prací, s Tabinim a intelektuálním cvičením v ekvivalenci, číslech a záklopkách v palivových nádržích. Kdysi věděl, co dělat a jak se cítit ve společnosti lidských bytostí.

To až v poslední době - chtěl jenom horu, vítr a sníh.

V poslední době byl šťastný s atevii, úspěšný s Tabinim a všechno to byl jen domeček z karet. Myslel si, že je nejúspěšnější ze všech paidhiů, ale ve skutečnosti byl jen slepý k nebezpečí. Ateviové, kterým si myslel, že věří...

Něco drsného a mokrého se dotklo jeho obličeje, silná ruka mu zaklonila hlavu a něco mu zařvalo do ucha, byl to známý zvuk. Nevěděl ale, co přesně, dokud neotevřel oči, nespatřil zakrvácený bílý ručník a neucítil pod pravou rukou opěrku sedadla.

Jago odtáhla ručník. Její temná tvář se nad ním vznášela. Motor jednotvárně hučel.

"Brene-ji," řekla Jago a zaútočila na nějakou skvrnu pod jeho nosem. Udělala obličej. "Cenedi říká, že jste nesmírně statečný. A velice hloupý."

"Zachránil jsem mu přece tu jeho ztracenou..." V Ragi bylo to slovo neslušné. Podíval se vedle sebe, ale Baniči tam nebyl. "Kůži."

"Cenedi to ví, nadi-ji." Další pár d'obnutí na obličej, což konverzaci prakticky zabránilo. Potom Jago pověsila ručník přes sedadlo na druhé straně uličky a sedla si na opěrku.

"Vy jste se na mě zlobila," řekl.

"Ne," řekla Jago, velice jagovsky.

"Bože."

"Co je ,Bůh'?" zeptala se Jago.

"Takže se na mě nezlobíte."

"Brene-ji, byl jste blázen. Šla bych s vámi. Byl byste v pořádku."

"Ale Baniči ne!"

"Pravda," řekla Jago.

Zlost. Zmatek. Frustrace nebo bolest. Nebyl si jistý, co na něj působí víc.

Jago se k němu natáhla a otřela mu tvář prsty. Profesionálně. Byla rozumnější než on.

"Slzy," řekl.

"Co jsou ,slzy'?"

"Bože."

,"Bůh'jsou ,slzy'?"

Musel se zasmát. A hřbetem funkční ruky si utřel oči. "Mezi jinými nejasnými koncepty, Jago-ji."

"Jste v pořádku?"

"Někdy si myslím, že jsem selhal. Vždyť nikdy nevím. Já vám mám rozumět. A většinou prostě nevím, nadi Jago. Je to selhání?"

Jago zamrkala a to bylo na nějakou chvíli všechno. Potom řekla:

"Ne."

"Vždyť nedokážu ani přimět vás, abyste mi rozuměla. Jak můžu přimět ostatní?"

"Ale já vám rozumím, nadi Brene."

"Čemu zase rozumíte?" Najednou byl náhle a iracionálně zoufalý. Letadlo ho neslo, aniž by nad ním měl kontrolu, spolu s nákladem mrtvých a raněných.

"Že je ve vás velká dobrá vůle, nadi Brene." Jago se natáhla a přejela mu prsty přes tvář, prohrábla mu vlasy. "Baniči a já jsme museli soupeřit s deseti dalšími, abychom mohli jet s vámi. Všichni by jeli. Jste v pořádku, nadi Brene?"

Slzy mu vhrkly do očí. Nemohl si pomoci. Jago mu několikrát otřela tvář.

"Naprostu. Kde je můj počítač, Jago? Máte ho?"

"Ano," řekla Jago. "Je v naprostém bezpečí."

"Potřebuju se napojit na komunikaci. Kabel mám, jestli vzali celou moji soupravu."

"A proč, Brene-ji?"

"Musím mluvit s Mosfeirou," řekl a náhle ho přepadl strach, že Baniči a Jago nemají potřebnou úroveň autority. "Kvůli Tabinimu, nadi. Prosím."

"Promluví s Baničem," řekla.

Počítač byl dobitý. Aspoň tuhle službu ti parchanti prokázali světu. Jago mu přinesla deku, takže už nemrzl. Přeletěli hranici, dva vězni vzadu v letadle byli nacpaní na záchod; elektřina tam byla odpojená, dveře zavřené a dva Ilisidini velmi motivovaní strážníci na ně mířili pistolemi. Tvrdili, že to klidně vydrží až na letiště v Moghaře.

Rebootovat, mód 3, m-jako-maska, stisknout mód-4 a současně SAFE.

Prima. Snadná kombinace, kdyby ovšem Brenovi fungovala levá ruka. Ale podařilo se mu to vytřukat i jen pravou.

Objevil se prompt, s nápisem v mosfei: Zadejte datum.

Místo toho napsal, opět v mosfei: Být či nebýt.

Objevil se systém.

Bren si zhluboka oddechl a začal psát pěti prsty, vyvolávat soubory, získávat přístup a komunikační kódy pro mosfeirskou síť. Vkládal je jako neviditelné znaky, které měly aktivovat výměnu signálů mezi jeho počítačem a mosfeirským systémem.

Kdyby se rebelové dostali na úroveň systému, mohli by proletět s letadlem přímo skrz obrannou linii Mosfeiry.

Mohli způsobit zhroucení celé sítě. Zničit všechno od systému podzemní dráhy až po anténu pozemního vysílače - pokud by ovšem Mosfeira, řízená rozumnými lidmi, už dávno nepochopila, že má problém a nezměnila ty kódy.

To ovšem neznamenalo, že by byly úplně vyřazené. Jenom bude muset získat prověření skrz jiné kanály.

Hledal a ťukal, klávesu po klávese, úvodní text.

Promiňte, že jsem vás nekontaktoval dřív...

Baniči byl vepředu v letadle, stál a bavil se s Ilisidi a jedním z jejich mužů, který seděl vepředu. Teď se vydal uličkou.

Opíral se o opěradla, aby ulevil pochroumanému kotníku.

"Okamžitě si sedněte, ztraceně!" řekl Bren a zdvořile zamumlal: "Nadi."

Baniči se propracoval až k sedadlu vedle něj a s hlubokým povzdchnutím se do něj svalil. Obličej měl posetý kapičkami potu. Ale na někoho, kdo právě zažívá neuvěřitelnou bolest, se netvářil nijak nešťastně.

"Právě jsem sehnal Tabiniho," řekl. "Prý je rád, že jste v pořádku, byl si jistý, že dokážete rebely vyřadit levou rukou."

Bren se musel zasmát. Bolelo to.

"Posílá své soukromé letadlo," řekl Baniči. "Přesměroval nás do Alujisanu. Je tam delší ranvej. Cenedi si vede dobře, ale začíná prý dostávat závratě a vůbec ho nemrzí, že ho mají vystřídat. V Alujisanu předáme vězně místní strážní, nasedneme od pěkného, čistého letadla a dáme si oběd. Mezitím Tabini dopraví své jednotky vzduchem až do Bairi-magi, což je tři hodiny vlakem od Maidingi a dvě hodiny od Fagioni a Wigariinu. Potom vynesou návrh na amnestii - pokud, jak říká, budete schopný nějak hasdrawadu vysvětlit tu záležitost s lodí, abyste uklidnil situaci. Chce vás vidět na svém dvoře. Dnes večer."

"A s odpovědí." Ted' už Brenovi do smíchu nebylo. "Baniči-ji, ateviové mají všechna práva, co se týče těch cizinců na lodi. Ale my na Mosfeire ne. Víte, že náš příchod do vaší sluneční soustavy byla nehoda... Ale naše přistání ne. My jsme na té lodi byli jako pasažéři. Posádka si ji pak vzala a nechala nás tady. Že prý najdou místo, kde budou stavět. Nebyli jsme moc rádi, že odlétají, a oni zase nebyli rádi, že jsme jim hrozili, že tu přistaneme. Dvě stě let nemuselo naše vztahy s nimi nijak zvlášť vylepšit."

"Oni přiletěli, aby vás odvezli s sebou?"

"Někteří ateviové by z toho byli moc šťastní, že?"

"Tabini ne."

Tabini ne, to rozhodně. Ne pilíř Západní asociace. Proto byli v letadle ti mrtví: strach z lidí za to mohl jenom částečně.

"Asociace je vystavená značným tlakům," řekl vážně Baniči. "Konzervativní síly. Žárlivci. Ambiciózní. Pět administrativ udrželo mír pod aijiin ze Šejidanu a diktátem paidhiů."

"My nediktujeme."

"Návrhy paidhiů prosazované železnou pěstí. Podporované vesmírnou stanicí a technologií, o jaké se nám ani nesní."

"Vesmírnou stanicí, která se nejméně jednou měsíčně snese z oběžné dráhy a začne dštít oheň na hlavní města provincií - o tomhle jsme se už bavili, Baniči. Mluvil jsem o tom s Ilisidinými muži ve sklepe. A ve zkrácené verzi s těmi pány vzadu, co mi zlomili ruku, děkuji pěkně, nadi, ale tento měsíc opravdu nemáme v úmyslu ovládnout vaši planetu." Blouznil, ztrácel nit. Opřel si hlavu o sedadlo. "Vy jste před nimi v bezpečí, Baniči. Alespoň co se týče toho, že by sem přišli. Oni neradi žijí na planetách. Chtějí, abychom my přiletěli za nimi a udržovali jim stanici, pochopitelně zdarma, aby si mohli létat, kam se jim zachce, a my bychom opravovali všechno, co se rozbije a zásobovali jejich loď."

"Takže vás přinutí vrátit se na stanici?" zeptal se Baniči.

"Já myslím, že na nás nemůžou. Nemají přistávací moduly. Rozhodně je neměli. Musí si počkat, až budeme mít vlastní prostředky." Potom začal vnímat jednotlivé dílky jako šílenou skládačku a ruka ho celou tu dobu bolela jak čert. "A oni si počkají. Cech pilotů bude vyjednávat. Jsou z vás totiž k smrti vyděšení."

"Z nás?" zeptal se Baniči.

"Z vás coby potenciálních nepřátel." Otočil hlavu na opěradla. "Pro vesmírné poutníky platí jiný čas. Neptejte se mě jaký. Ale oni prostě myslí dlouhodobě. Hodně dlouhodobě. Vy nejste jako oni a oni vás nemohou navěky udržet na dně gravitační studny." Suše, krátce se zasmál. "Od začátku jsme se o to hádali, někteří z nás říkali, že musíme jednat s atevii. A Cech pilotů řekl ne, prostě odletíme, oni si nás nikdy nevšimnou."

"Vy žertujete, nadi."

"Ne tak docela," řekl. "Běžte se vyspat, Baniči-ji. Já musím pracovat na počítači."

"A na čem?"

"Na komunikaci. Na opravdu velkou dálku."

Ilisidi byla na nohou a obhlížela Cenediho rameno. Baniči a Jago se skláněli nad jeho. Seděl v křesle druhého pilota. Kabel byl krátký.

"A co to teď děláte?" zeptala se Ilisidi.

"Stiskl jsem klávesu Enter, nand'vdovo. Právě teď. Momentálně to mluví."

"V číslech."

"V podstatě ano."

"Jak se ta čísla vybírají?"

"Na to je taková stará tabulka, nand'vdovo. Nijak se od toho modelu neodchylují - a ujišťuji vás, že dotyčný model jsme už dávno ateviům předali." Podíval se na světélko přichozích zpráv. Čekal a čekal. Vtom žluté světlo zablikalo a Brenovi poskočilo srdce. "Zdravím, Mosfeiro."

"Oni nás slyší?" zeptala se Ilisidi.

"To, co právě říkáme, ne. Jen to, co vyřukáme."

"Strašlivé změny v jazyce."

"No tak 'napíšeme', nand'vdovo." Světélka zablikala. ID, objevilo se. Letadlo mělo autopilota a Cenedi se také díval na pomalu se pohybující písmenka a čísla na malé obrazovce. Všechna končila:

...další obsah řádků není dostupný.

Ateviský systém vytvořili, alespoň ve smyslu návrhu, lidé. A když ho chtěl použít člověk, reagoval velice dobře.

Systémy spolu mluvily, díky Bohu, díky Bohu.

Letadlo vlétlo do turbulence. Nervová zakončení v rameni přenesla bolest. Věci zešedly a zrudly a na okamžik se Bren musel opřít a nevěděl, kde je tady a teď.

"Nand'paidhi?" Jago mu položila ruku na tvář.

Ministerstvo zahraničí s ním chtělo mluvit rádiem. V dosahu byla helma. Vzal ji a pokusil se ji jednou rukou nasadit.

Jago mu pomohla. Řekl Cenedimu frekvenci a uslyšel pozdrav, který se téměř ztrácel v šumu.

"Jo," řekl hlasu, který slyšel, "tady Cameron. Trochu omlácený, ale funkční. Kde je Hanksová?"

Druhá strana se odmlčela - zřejmě aby se poradila. Jak nakonec prohlásili, neměli o Hanksové žádné zprávy. Odjela do Šejidanu před čtyřmi dny a jako by se propadla do černé díry.

"No, asi bude v pořádku. Ateviiové si všimli, že máme nahoře společnost. Předpokládám, že to jsou naši."

Je to Phoenix, a chová se dost panovačně."

"A jaká je situace?" zeptal se a odpověď zněla: "Citlivá."

"Chcete spolupráci ateviů? Chcete pozvání, že tu můžete být?"

Jste pod nátlakem? poslali kódovou frázi.

Zasmál se. Bolelo to a do očí mu vhrkly slzy. "Priorita, priorita, priorita MZ jedna. Prostě srazte kódy Hanksové zpátky na číslo dva a přepojte mě na vysílač na Adamsu, dneska v noci, v Šejdanu. Nejsem pod nátlakem!"

Ministerstvo zahraničí to samo o sobě nemohlo povolit - to aspoň tvrdil důstojník ve službě.

"MZ, sedím tady a mluvím mosfeí, protože půl tuctu velmi vysoce postavených ateviů mi poskytlo možnost spojit se s jejich přístroji. To je podle mě docela vysoká úroveň důvěry, MZ, tak to vyřídte příslušným místům."

Ateviové nemají výraz pro důvěru. To aspoň řeklo Ministerstvo zahraničí.

"Zase mají věci, pro které nemáme výrazy my, MZ. Můžete jít s Hanksovou nebo se mnou. Tohle je rozhodnutí, které musím udělat. My potřebujeme svolení ateviů, abychom mohli být na jejich planetě. Jakou stížnost by pak mohl Phoenix vznést?"

Ministerstvo zahraničí dospělo k názoru, že by si mělo promluvit s prezidentem.

"To udělejte," řekl. "Bude mnohem příjemnější, když můj hovor s Phoenixem projde anténou na Adamsovi. Ale intersatová anténa na Mogari-nai je ajiho druhá možnost a já myslím, že ji použije přímo. Ateviové by klidně mohli jednat beze mě. Kdyby chtěli. Rozumíte? Tabiniho vláda je pod tlakem. To jsou ty problémy v provincii Mai-dingi. Tam jsem byl. Tabini musí na tu loď nějak zareagovat. A on nabídne Mosfeře šanci se zúčastnit. Společná fronta, MZ. Myslím, že tohle můžu zařídit."

Tři hodiny, řeklo Ministerstvo zahraničí. Že prý musí mluvit s prezidentem. Svolat radu.

"Ale ne víc, MZ. Připomínám vám, že my patříme do Západní asociace. Tabini nakonec udělá to, co bude v zájmu Asociace. Rozhodně doporučuji, aby zahrnovala i nás."

Ministerstvo zahraničí ukončilo spojení. Počítačové spojení se vytratilo. Bren zavřel oči a pocítil drobný záskub lidské zodpovědnosti. Ne velký. Po schůzi hasdrawadu bude člověkem. Až promluví s Tabinim. Odletí na Mosfeiru... Tamější nemocnice ho určitě dokáží dát dohromady.

"Nand'paidhi," řekl po chvíli Baniči.

Nemohli tomu rozhovoru rozumět. Možná Baniči, každému třetímu slovu, ale ti ostatní nerozuměli ničemu. Byli zatraceně trpěliví. A - velmi rozumně - úzkostliví.

"Řekněte Tabinimu," řekl, "aby nasměroval anténu na Mogari-nai na tu loď. Dnes večer si s nimi promluvíme. Myslím, že nám poskytnou anténu na Allanu Thomasovi, ale když jednáte s Mosfeirou, nadiin, musíte je vždycky přesvědčit, že máte i jiné možnosti."

"A o jakých jiných možnostech," řekla Ilisidi, "řekneme té lodi?"

Chytrá ženská, tahle Ilisidi.

"Jaké možnosti? Budoucnost vztahů mezi atevií a lidmi. Spolupráce, asociace, obchod. Říká se tomu ,dohoda', nand'vdovo. Oni nás budou poslouchat. Musí nás poslouchat."

"Odpočiňte si," řekla za ním Jago a odhrnula mu vlasy z čela. "Brene-ji."

Tabini už zřejmě věděl všechno, co se tu právě řeklo - plus minus pár počítačových kódů, ale na ty se nedalo tak docela spoléhat, když se do toho jednou opřeli experti. Kdykoli jste použili něco numerického, abyste se dostali přes atevie, nemohli jste to používat moc dlouho.

Ale mír byl ve všeobecném zájmu. V Tabiniho zájmu rozhodně. A v zájmu lidí, jak posádky lodě, tak kolonistů na planetě daleko, daleko od jejich domova.

Řekl Djinanovi, že jednoho dne budou chodit po měsíci. Teď by si na to klidně vsadil, pokud Malguri ještě stálo.

Pokusil se složit počítač, Jago ho zavřela za něj a odpojila kabel. A potom - potom musel vstát.

Daleko se nedostal. Nakonec ho Baniči musel vzít kolem pasu a stoupnout si na jednu nohu. Vdova-aiji řekla něco neslušného o mladých mužích, kteří jí padají k nohám, a prý sedněte si, ona že velí tomuhle letadlu.

"Dovolte," řekla Jago a dala mu ruku kolem pasu, což výrazně stabilizovalo uličku.

Baniči dokulhal za nimi. Sedl si vedle nich.

"Tak daleko, ano?" řekl Baniči. "Jestli poletíte tam nahoru, tak my také, nadi."

Bren nemohl říct, že by rozuměl Jago nebo Baničimu nebo Tabinimu.

Nemohl říct, že by oni rozuměli jemu.

Ta Baničiho myšlenka byla děsivá. Ale najednou mu to přišlo možné, dokonce pravděpodobné. Až uzavřou dohodu, jestli Mosfeira postaví vesmírný člun nebo jestli ho dostane od lodi nahoře, ateviové poletí do vesmíru. Rozhodně. Ještě za jeho života.

Baji-naji. Karty se otočily. Štěstěna a Náhoda si vybraly. Se svými asociovanými jste se nenarodili. Museli jste si někde najít man'či a tím jste vstoupili do něčeho, co lidé ani s ateviským chápáním nedokázali plně ocenit.

Ale jak už to bývá, možná ani ateviové pro to nenašli ta správná slova.

Výslovnost

Všechny samohlásky se oproti češtině poněkud prodlužují, navíc se a po j čte jako ej - i e se tak může číst. I na konci slova se mění skoro až v zasyčení. Zkuste si, jak vám to bude vyhovovat. J je zvuk mezi č a ž; t by mělo být takřka nerozlišitelné od d a opačně. H po souhlásce je palatální (s jazykem na patře) - například paidhi = pait'-(h)í.

Symbol ' označuje ráz: a'e jsou tedy dvě různé slabiky (á-ej), ale ai ne; ai se čte jako áj, ei jako ej.

Přízvuk je na druhé slabice od konce, pokud má dlouhou samohlásku nebo pokud po ní následují dvě souhlásky; jinak na třetí slabice od konce: Ba'niči; Tabi'ni (přírozeně dlouhá) - všechna slova končící na - ini se vyslovují jako - i'ni; Brominan'di (-nd jsou dvě souhlásky); me'cei'ti (dvojhlásky se počítá jako dlouhá samohlásky). Mate vás to? Tak prostě vyslovujte, jak vám to půjde nejlíp; tak máte víc než padesátiprocentní šanci, že se trefíte a rozdíl mezi přízvuknou a nepřízvuknou slabikou je stejně skoro nepatrný. Kromě toho, cizí přízvuk, pokud je aspoň trochu srozumitelný, může

působit dost sexy.

Množné číslo: V jazyce atevů existují specifitější vyjádření než číslo jednotné a množné, pomocí koncovky lze vyjádřit, že něčeho jsou tři kusy, že se to bere po deseti a tak dále. Nepřesné množné číslo (více-než- jedna) se především používá v diplomacii a při mluvení s dětmi, nebo, kdovíproč, s paidhim. Při tvoření obecného množného čísla se obvykle koncovka - a mění na - i a koncovka - i na iin. Tak například ateva je jednotné číslo a atevi je množné číslo, nebo také přídavné jméno.

Přípony: - ji označuje důvěrný vztah ve spojení se jménem nebo dobrou vůli ve spojení s titulem; - mai nebo - ma má stejné významy, ale je mnohem uctivější.

Zdvořilostní členy: nadi (pane/paní) se připojuje k výroku nebo požadavku jako výraz zdvořilosti; nandi se připojuje k titulu jako vyjádření úcty k úřadu. Zdvořilostní členy jako nadi, nebo titul či jméno s příponou - ji by se měly vkládat při každém oslovení či žádosti, pokud se nemluví důvěrně, či pokud není v rozhovoru patrná neustálá úcta. Nadi nebo ekvivalent by se mělo vždy vkládat do každé námitky kromě těch nejmírnějších; jinak může být výrok chápán jako přinejmenším příkrý a možná urážlivý. Výslovnost slova nadi kolísá mezi ná'-dí (ve větě oznamovací) a ná'-dí' (jako poslední slovo ve větě tázací).

V jazyce atevů existují zájmena vyjadřující rod. Ta se používají ve spojení s podstatnými jmény, která mají rod, jako například matka, otec, nebo v důvěrném rozhovoru. Paidhi by měl pro jistotu používat výhradně bezrodová zájmena.

Sklonování podstatných jmen

Jednotné číslo	Neurčité množné číslo	
Nominativ	aiji	aijiin
Genitiv	aijiia	aijiian
Akuzativ	aiji	aijiin
Ablativ	aijiu	aijiuu

Slovníček

Adjaiwaio vzdálené atevské osídlení
 Algini vždy vážný sluha a bezpečnostní agent
 Alujis řeka, která figuruje v brominandských sporech o vodní práva
 agingt'ai šťastná harmonie čísel
 aiji vládce centrální asociace
 aijiia aijiho
 Asociace Ragi Tabiniho oblast, známá též jako Západní asociace
 ateva, název druhu mn.č. atevi
 Babsidi "Smrtící"; mečeita
 Baniči bezpečnostní agent
 Barjida aiji v Šejidanu během Války
 Bergid pohoří viditelné ze Šejidanu
 Brominandi provinciální guvernér, velice rozvláčný
 báji Štěstěna
 bihawa impulz podrobovat nově přichozí zkoušce
 biiči-gi finesa při odstraňování překážek
 Dajošu Baničiho rodné město
 dahemidei ten, kdo věří v kacířství midei
 Didaini provincie viditelná z Malguri
 Dimagi droga
 dajdi stimulant na bázi alkaloidů
 haronniin systém vystavený napětí, který potřebuje vyladit
 hasdrawad dolní sněmovna atevského zákonodárného systému
 hei samozřejmě
 Ilisidi babička Tabiniho
 inšeibi nediskrétní, upoutávající pozornost
 Jago bezpečnostní agentka
 kabiū ,v duchu dobrého tradičního příkladu'
 krevní msta základní prostředek společenského vyladování Maidingi jezero
 Malguri pozemek u jezera Maidingi
 Matiawa plemeno Ilisidiných mečeit
 Moni Brenův sluha
 Mosfeira lidská enkláva na stejnojmenném ostrově
 mosfei' lidský jazyk

mačimi historické drama obsahující humor a pomstu
man'či primární loajalita k asociaci či vůdci
man'čina tvar slova man'či
man'čini tvar slova man'či
mečeita jízdní zvíře
midarga stimulant na bázi alkaloidů,
pro lidi jedovatý
midedeni ten, kdo podporuje kacířství midei
midei kacířství týkající se asociací
mišidi nepříjemný, používá se ve vztahu k pozici někoho jiného
Most Weinathi most ve městě, místo letecké havárie Nisebi provincie, ve které je dovoleno požívání zpracovaného masa
nadi pane
nadi-ji vážený pane
nai'aijin vládcí provincií, množné číslo
nai'am jsem
nat'danei jste (vy dva)
na'itada odmítnutí nechat se ovlivnit
nai-ji vážená osoba
naji náhodný
nand, nandi ctihodný
Nokhada "divoká" mečeita
O'oi-ana noční kvaziještěrka, ráda požívá liány
Paidhi tlumočnick
Ragi kultura, k níž patří Tabini, jí maso pouze z ulovené zvěře
Poklona při hlubokém uklonění se ruce dávají na kolena
Somai spolu
Stuha důležitá součást kultury, používá se v copáncích či na dokumentech
Šejidan město v Asociaci Ragi
Šigi město, které se objevuje v předpovědi počasí
Tabini Ragiský aiji
Tači ateviský kmen žijící na Mosfeře
tadiiri sestra
Tadiiri "Sestra", pevnost poblíž Malguri
Taigi Brenův bývalý sluha
Taimani provincie viditelná z Malguri
Talidi Baničeho provincie
Tano Alginioho veselejší partner
Toby Brenův bratr
Transmontane dálnice přes hory
tašrid horní komora ateviského zákonodárského systému
Úmysl zákonem vyžadované vyrozumění oběti
zaznamenání Úmyslu Msty
Valasi Tabiniho otec
w'itkiti dragoneta
Wilson Brenův předchůdce
Wingin město, které se objevuje v předpovědi počasí
znamení znamení se dávají na dokumenty nebo pečete
ji pane; slečno; paní
ma vážený pane, vážená paní

Cherryh, C J. (*1942)

Americká autorka fantastiky, vlastním jménem Carolyn Janice Cherry. Narodila se 1.9.1942 v St.Louis ve státě Missouri, vystudovala latinu a klasickou filologii, v letech 1965 až 1976 přednášela latinu a antické dějiny. Upozornila na sebe fantasy trilogií Gate of Ivrel (1976, č.Brána Ivrelu/Amos 1993), Well of Shiuan (1978, č.Studna Ši-huanu/Amos 1994) a Fires of Azeroth (1979, č.Ohně Azerothu/Amos 1995), v níž popisuje osudy Bílé královny Morgain, jejímž úkolem je zničit hyperprostorové brány mezi světy, které ohrožují samotnou stabilitu celého vesmíru. Série vyšla společně v knize The Book of Morgaine (1979 = The Chronicles of Morgaine/The Morgaine Sága) a později byla zakončena čtvrtým románem Exile's Gate (1988, č.Brána vyhnanství/Amos 1995). Úspěch tohoto cyklu jí v roce 1977 vynesl cenu J. W. Campbell Award pro slibného nováčka žánru.

Čtenáře SF přesvědčila o svých kvalitách trilogií The Fa-ded Sun: Kesrith (1978 - nom. Hugo a Nebula, č. Kesrith/ WS 1993), Shon'Jir (1979, č. Shon'Jir/WS 1993) a Kutath (1980, č. Kutath/WS 1994), v níž sleduje osudy zbytku rasy nájemných bojovníků Mri, kteří se po prohrané válce s lidstvem ve službách mimozemské rasy Regulů rozhodnou k

návratu na rodnou planetu; Regulové se však v obavě z možného spojení lidstva a Mri rozhodnou bývalé služebníky zcela vyhladit. Propracovaný svět budoucnosti, plný politických intrik a do detailů propracovaných obchodních a sociálních vztahů, je silnou stránkou autorčina díla. Trilogie, vydaná také v jednom svazku pod názvem *The Faded Sun Trilogy* (1987), byla později zařazena do daleké budoucnosti rozsáhlého cyklu tzv. světa Unie a Aliance. Podle vnitřní chronologie cyklu stojí na počátku romány *Heavy Time* (1991) a *Hellburner* (1992), dvojice vesmírných thrillerů z blízké budoucnosti, kdy se lidstvo snaží získat potřebné suroviny těžbou v pásu asteroidů, společně vydání tvoří kniha *Devil to the Belt* (2000).

Základním kamenem série se stal rozsáhlý román *Downbelow Station* (1981-Hugo, č. Stanice Pell/WS 1993). Popisuje rušný život na vesmírné stanici uprostřed válečného konfliktu mezi Zemí a vzdálenými koloniemi, během něhož dojde ke vzniku společenství vesmírných obchodníků - Aliance, jež má sehrát roli zcela nečekané a velmi důležité veličiny v následujícím politickém napětí. Následující události sledují romány *Merchanter's Luck* (1982), *Rimrunners* (1989), *Tripoint* (1994) a *Finity's End* (1997). Stále se rozpínající Unii reprezentuje vesmírná stanice z obsáhlého románu *Cyteen* (1988 - Hugo a Locus), který následně vyšel díky svému rozsahu rozdělen do tří svazků pod názvy *Cyteen: The Betrayal* (1989, č. Zrada na Cyteenu/Triton 2003), *Cyteen: The Rebirth* (1989, č. Znovuzrození/přip. Triton) a *Cyteen: The Vindication* (1989, č. Obhajoba/přip. Triton). Zhruba ve stejném období a prostředí se odehrává také SF román *Forty Thousand in Gehenna* (1983), v němž dojde ke vzniku doktríny zakazující jakýkoli kulturní vliv lidstva na původní obyvatelstvo nově objevených planet. Velmi vzdálenou budoucnost popisují romány *Brothers of Earth* (1976), *Hunter of Worlds* (1977) a *Serpent's Reach* (1980). Další díla jsou spojena se světem Unie a Aliance mnohdy jen velmi volně, jako např. trojice románů *Port Eternity* (1982), *Voyager in Night* (1984) a *Cuckoo's Egg* (1985 - nom. Hugo, č. Kukaččí vejce/Svoboda 1995). První dva tituly vyšly spolu se samostatným titulem *Wave Without a Shore* (1981) v jednom svazku pod názvem *Alternate Realities* (2000).

Zástupce lidstva naráží při průniku do vesmíru na složitou politickou situaci panující uvnitř obchodního galaktického společenství různorodých civilizací v románové pentalogii *The Pride of Chanur* (1982 - nom. Hugo, č. Chanuřina pýcha/Návrat 1994), *Chanur's Venture* (1984, č. Odvážná Chanur/Návrat 1994), *The Kif Strike Back* (1985), *Chanur's Homecoming* (1986) a *Chanur's Legacy* (1992). Úvodní tři části vyšly společně pod názvem *The Chanur Saga* (2000). Dobrodružný SF román *Angel With the Sword* (1985) tvoří pozadí autorčina vlastního projektu tzv. sdíleného světa ze série antologií *Merovingen Nights: Festival Moon* (1987), *Fever Season* (1987), *Troubled Waters* (1988), *Smuggler's Gold* (1988), *Divine Right* (1989), *Floodtide* (1990) a *Endgame* (1991).

Část SF tvorby pochopitelně do světa Aliance a Unie nespadá vůbec. V trilogii *Foreigner* (1994, č. Cizinec/ přip. Triton), *Invader* (1995) a *Inheritor* (1996) se musí od zbytku lidstva izolovaní potomci kolonistů naučit soužití s původním obyvatelstvem nově osídlené planety. Křehkou rovnováhu udržovanou obchodem s pozemskou technologií naruší neočekávaný návrat kolonizační lodi v navazující trilogii *Precursor* (2000), *Defender* (2001) a *Explorer* (2002), kde se v závěru setkají obě rasy s novou mimozemskou civilizací. V románové dvojici *Rider at the Gate* (1995) a *Cloud's Rider* (1996) přežívá lidská kolonie v nelehké izolaci na planetě, kde je většina tvorů obdařena telepatickými schopnostmi. Na základě stejnojmenného TV seriálu vznikl román *Lois & Clark: A Superman Novel* (1996). Ze samostatných titulů zbývá uvést raný román *Hestia* (1979). Úvodní svazek připravované série *The Gene Wars: Hammerfall* (2001) je příběhem nedobrovolného spasitele zneprátelených mezihvězdných říší, které mezi sebou po ničivém a zdlouhavém boji uzavřely velice křehký mír.

Autorka se samozřejmě nepřestala nadále věnovat také žánru fantasy. Povídku *The Dreamstone* (Amazons!, ed. Jessica Amanda Salmonson 1979) a samostatně vydanou noveletu *Ealdwood* (1981- nom. WFA) přepracovala do úvodního svazku dvoudílné série *The Dreamstone* (1983) a *The Tree of Sword and Jewels* (1983), v níž zdařile zpracovala příběh královny Arafel Sidhe na konci věku keltské magie, jenž přichází společně s železnými meči křesťanů. Oba romány vyšly několikrát společně pod názvy *Arafel's Saga* (1983), *Ealdwood* (1991) a v mírně upravené podobě také jako *The Dreaming Tree* (1997). Do sdíleného světa *Heroes in Hell* přispěla romány *The Gates of Hell* (1986, sp. Janet E. Morris), *Kings in Hell* (1987, sp. Janet E. Morris) a *Legions in Hell* (1987). Výuku bojových umění podstoupí na cestě za pomstou mladá dívka z fantasy románu *The Paladin* (1988, č. Paladin/Návrat 1995). Vlastní projekt sdíleného světa *The Sword of Knowledge* vytvořila v románech *A Dirge for Sabis* (1989, sp. Leslie Fish), *Wizard Spawn* (1989, sp. Nancy Asire) a *Reap the Whirlwind* (1989, sp. Mercedes R. Lackey), k nimž však podle všeho napsala pouze scénář následně rozpracovaný spoluautorkami. Tyto tituly vyšly v jednom svazku pod názvem *The Sword of Knowledge* (1995). Zajímavým zpracováním předkřesťanské ruské mytologie je fantasy trilogie *Rusalka* (1989), *Chernevog* (1990) a *Yvgenie* (1991), kde se dívka utonulá pro svou lásku stává duchem svázaným s řekou. V románu *The Goblin Mirror* (1992) může lidem v jejich válce proti skřetům pomoci pouze úlomek ze zrcadla královny skřetů. Keltské mýty se odrážejí také v příběhu *Faery in Shadow* (1993), v němž se mladý muž střetne se silami nadpřirozena. Prozatím posledním fantasy projektem je zdařilá tetralogie *Fortress in the Eye of Time* (1995), *Fortress of Eagles* (1998), *Fortress of Owls* (1999) a *Fortress of Dragons* (2000), na jejímž počátku se čaroděj těsně před svou smrtí pokusí přivolat na svět člověka, jenž se má stát rozhodující silou v boji proti silám temna. Část z povídkové tvorby shrnula do sbírek *Sunfall* (1981), *Visible Light* (1986) a *Glass and Amber* (1987). Přes úspěch v pořadí hned druhé povídky *Cassandra* (F&SF 1978 - Hugo, Nom. Nebula) nevěnuje kratším pracím příliš pozornosti, jmenujme z nich snad jen titul *The Scapegoat* (Alien Stars, ed. Elizabeth Mitchell 1985 - nom. Hugo).

Martin Šust

TRIFID

C.J. Cherryh

Cizinec

Vydalo nakladatelství TRITON v Praze roku 2003 jako svou 515. publikaci, v edici TRIFID svazek 39.

Vydání 1.

Z anglického originálu Foreigner přeložil Marek Čtrnáct.

Ilustrace na obálce Jan Patrik Krásný.

Grafická úprava obálky Dagmar Krásná.

Sazba Euroagency.

Autorský medailon Martin Šust.

Odpovědná redaktorka Martina Čechová.

Výtiskla tiskárna Graphis, Praha.

ISBN 80-7254-394-6

www.triton-books.cz

1,- Kč ve prospěch Akademie SF&F

Doporučená prodejní cena 229,- Kč

(členové SFK TRIFID 159,- Kč)